George Meredith
SUFERINŢELE LUI RICHARD FEVEREL
Traducere şi prefaţă de VIRGIL LEFie”.
Bucureşti – 1981
Editura Univers
Clasicii Literaturii
Coperta colecţiei: *Vasile Socoliuc*
Pe copertă: „*Doamna Sheridan*” (detaliu) de Thomas Gainsborough.
1783
GEORGE MEREDITH
THE ORDEAL OF RICHARD FEVEREL
Dent: London Everyman’s Library
Toate drepturile asupra acestei versiuni sunt rezervate
Editurii UNIVERS

GEORGE MEREDITH SAU ASPIRAŢIA SPRE ECHILIBRU ŞI ARMONIE

Printr-o coincidenţă, nu lipsită de semnificaţii, regina Victoria urca pe tronul Angliei exact în acelaşi an în care vedeau lumina tiparului ultimele pagini din seria savuroaselor *Documente postume ale Clubului Pickwick* (1837). La data aceea însă „zeii” senini şi joviali, ce porniseră, mânaţi de cele mai năstruşnice elanuri, „să hoinărească pe drumurile Angliei” se mistuiseră de mult în văzduh. O ceaţă sumbră şi apăsătoare, „Ceaţa”, cu valoare de simbol, descrisă de Diekens în „Casa umbrelor”, învăluia ameninţătoare cărările rurale şi urbane, bătute odinioară de veselii „zei”, Căci, dincolo de o aparentă coerenţă şi respectabilă stabilitate, dincolo de un incontestabil avânt economic şi prestigiu politic, domnia reginei Victoria rămâne, poate, una dintre cele mai frământate epoci din istoria Angliei. Asistăm la un declin lent, dar ireversibil, al aristocraţiei, autoritatea burgheziei creşte pe zi ce trece, iar pauperizarea tot mai

accentuată a proletariatului atrage după sine un proces continuu de radicalizare a conştiinţei de clasă. Mizeria şi zbaterea tragică ce ne sunt înfăţişate în paginile din *Sybil*, *Oliver Twist* şi *Timpuri grele* nu sunt, nici pe departe, o exagerare artistică, raportate la realitatea brută, consemnată în documentele epocii. Egoismul exacerbat, emanaţie a mercantilismului şi utilitarismului, subminează cele mai elementare valori etice, împingând societatea spre o dureroasă şi nefirească atrofie morală şi spirituală. În birouri întunecoase, în interioare sufocante prin îmbâcseala şi lipsa lor de graţie, printre mobile greoaie de mahon, îşi duce existenţa artificială, lipsită de orizont şi vigoare, o lume pudibondă şi obsedată de păcat. Copiii au devenit nişte simple marionete, pe care părinţii, refuzându-le orice responsabilitate în faţa vieţii, le manevrează după bunul lor plac, pentru a asigura perpetuarea averii familiei, iar femeia, privită ca izvor al păcatului şi instrument al diavolului, este considerată o fiinţă inferioară. Lumea victoriană, alcătuită din indivizi pedanţi şi inflexibili, lipsiţi de sensibilitate şi de avânturi afective, este ahtiată după putere şi profituri, pe care ştie să le obţină, dând dovadă de spirit inventiv şi de cele mai nebănuite resurse. Este o lume rapace, măcinată de morbul ipocriziei, de snobism şi afectare, înrobită unor convenienţe sociale artificiale şi sufocante, dornică să-şi impună drept suprem blazon „respectabilitatea” 1 care nu este, în fond, decât o „mască” – emblema cea mai autentică a epocii victoriene. Este o lume dominată de mândrie, vanitate şi egoism, cârd, înstrăinându-se treptat, treptat de natură, se transformă într-o sclavă a maşinii. Sentimentul delicat şi pur ce-i dădea ghes odinioară lui Gainsborough să-şi ia viola da gamba şi să pornească „spre vreun dulce sat unde să poată picta un peisaj” devenise aproape de neconceput acum. Şi aceasta nu numai din pricină că, aşa cum în trecut „oile ţi mâncaseră pe oameni”, acum, maşinismul şi

industrializarea capitalistă cu goana ei după profit transformaseră satul englez într-o jalnică ruină, ci şi, mai ales, pentru faptul că sentimentul naturii se golise de conţinut, devenind o lâncedă înclinaţie spre pitoresc şi senzaţii rafinate.

Garlyle (care, veştejind secolul al XVIII-lea, îşi critica indirect contemporanii's) avea sentimentul că este martorul unei epoci de decadenţă, asemănătoare perioadei ce a marcat declinul Imperiului Roman. Şi, într-adevăr, secolul al XIX-lea părea vitregit de seninătatea şi marile virtuţi ale trecutului. Verva satirică şi echilibrul Sănătos de sorginte clasică ale secolului al XVIII-lea au fost anihilate de puritanismul şi scepticismul epocii, sentimentalismul care marca, la început., o generoasă emancipare a inimii de sub tutela apăsătoare a raţiunii, degenerase în frivolitate şi beţie de cuvinte. Sentimentalism sunt lipsiţi de responsabilitate morală, pentru ei efluviile sufletului sunt un simplu joc, afirma Meredith. Căci

1 B.W. Tuchman – *Trufaşa Citadelă*, cap. I „Patricienii", Editura politică, Bac., 1977.

2 Evooand personalitatea a trei scriitori din secolul al XVIII-lea (Johnson, Burns şi J.-J. Rousseau) Carlyle afirma cât se poate de limpede: „... condiţiile din timpul lor seamănă mult mai bine cu situaţia existentă astăzi în Anglia..." („*Despre eroi, despre cultul eroilor şi despre eroic în istorie*", 1841, cap. „Eroul literat"); de altfel, aceeaşi preocupare de a interpreta prezentul în lumina trecutului o vom găsi şi în următorul pasaj din *Past and Present*, 1843; „Vom cerceta secolele trecute... în speranţa că astfel vom putea înţelege mai bine sărmanul nostru secol" (Cartea a II-a, cap. I).

fiinţele acestea „... improvizează melodii pe coardele senzualismului, dornice mai degrabă să se delecteze cu virtuozitatea execuţiei, decât. să asculte muzica" (*Diana din Crossways*, cap. I). Spiritul romantic însuşi se discreditase în chip lamentabil, datorită evazionismului

şi idealismului său înşelător, deşi continuă încă să subziste şi va marca întreaga epocă victoriana, graţie propensiunii sale spre natură, la care, lumea aceasta tot mai artificială, pudibondă şi mecanicistă *a* alergat ca la un izvor de apă vie.

Pentru Carlyle, profet vijelios al epocii victoriene, care a dezvăluit în pagini vibrante situaţia claseimuncitoare, susţinând că în Anglia un guvern îşi dovedeşte utilitatea numai în măsura în care reuşeşte să rezolve problemele poporului[1], marasmul în care se complăceau contemporanii săi constituia o realitate ce trebuia schimbată cu orice chip. Revoltat ampotriva utilitarismului exacerbat, «e a transformat universul într-o Maşină şi a făcut din om un paralitic, înăbuşindu-i viaţa morală" Carlyle critică scepticismul unui secol ce nu cunoaşte sinceritatea, demascând cu virulenţă atât pe aristocratul ce joacă teatru, punându-şi masca bolnavului pentru a impresiona parlamentul (este vorba de W. Pitt) cât şi pe burghezul obsedat de omnipotenta banilor[23]. În aceiaşi termeni este atacat sentimentalismul, căruia gânditorul victorian îi opune spiritul practic şi întreprinzător al omului legat de realităţile vieţii Alternativa propusă de Carlyle este o umanitate pătrunsă de spiritul adevărului şi sincerităţii, fidelă întru totul legilor necoruple ale naturii, iar reprezentanţii ei cei mai aleşi sunt. marile spirite iile literaturii. Burns este considerat astfel un mare poet şi evocai cu pietate tocmai pentru faptul că a fost „un copil al Naturii într-un secol de artificialitate" şi a întruchipat în mod exemplar virtuţile omului de la ţară – nobleţe sufletească, simplitate şi cinste, forţă şi vigoare. Rousseau este respins pentru caracterul artificial, „de operetă" al

---

1 Foarte concludentă în acest sens este cunoscuta „Prefaţă" a autorului la romanul Pendennis de W. Thackeray.

2 Th. Carlyle Past and Presant, pag. 23, CoRins.

3 Th. Carlyle On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History (cap. „Eroul literat"), London, The Harrap Library.

scrierilor sale, dar este elogiat pentru consecvenţa cu care a revelat virtuţile benefice ale naturii, încercând să-l apropie pe om de adevăr şi realitate. Johnson îşi găseşte şi el locul în acest panteon al eroilor literaturii, graţie cinstei şi spiritului său întreprinzător, graţie strădaniilor sale de a-şi descotorosi semenii de „prefăcătorie”. Carlyle rămâne totuşi un paseist, căci soluţia pe care o oferă el contemporanilor este o revenire la modele trecutului, la eroismul şi gloria Evului Mediu pe care le-ar dori reînviate în prezent.

Aceeaşi nostalgie după genuin şi firesc, aceeaşi pasionată dorinţă de emulare a naturii, o vom întâlni şi la reprezentanţii Frăţiei Prerafaelite. Ruskin, principalul susţinător şi teoretician al mişcării, releva că meritul de frunte al prerafaeliţilor constă în faptul că ei „pictează numai după natură”, insistând că adevărata lor menire este de a înfăţişa peisaje pline de vigoare şi prospeţime, nu anemice şi artificiale buchete de flori pe vase de porţelan. Asemeni lui Carlyle însă, prerafaeliţii îşi găsesc şi ei refugiul în trecutul îndepărtat, în care văd un model şi o sursă de primenire a prezentului.

Propensiunea naturistă, ca o reacţie împotriva unei societăţi închistate în artificialitate şi bântuită de morbul mercantilismului şi maşinismului, şi setea de realism*, ca o expresie a inapetenţei faţă de anacronismul idealurilor romantice, iată două din principalele tendinţe ale artei victoriene. Am putea adăuga la acestea un spirit moralizator acut şi atotputernic şi încrederea neclintită în perfectibilitatea personalităţii umane prin educaţie. Este expresia unei umanităţi ce şi-a pierdut echilibrul, măcinată de tendinţe contrarii, şi care tânjeşte după armonia şi seninătatea naturii ca după un Eden pierdut. Este un secol, suprasaturat de sentimentalism, care constată cu stupoare, în plin avânt al raţionalismului şi scientismului, că romantismul rămâne totuşi o condiţie esenţială a existenţei umane. Încearcă evaziuni în idealism şi estetism, dar trăieşte permanent nostalgia

unei drepte cumpene, a unui benefic echilibru între viaţa intelectului şi a inimii.

În secolul acesta, bogat în atâtea originale şi puternice personalităţi artistice, Meredith (1828 – 1909) a fost, poate, reprezentantul cel mai tipic al timpului său. Romancier excepţional şi poet de o aleasă sensibilitate, el a beneficiat de o viaţă lungă ce i-a permis să parcurgă momentele cele mai semnificative ale unui secol, dar, mai presus de toate, înzestrat cu o personalitate complexă, de o mare supleţe şi vigoare intelectuală, receptivă la toate frământările timpului, Meredith a fost un imens receptacul în care s-au depozitat şi cristalizat într-o originală şi fascinantă sinteză artistică principalele tendinţe ale epocii victoriene

A încercat să îmbine rigoarea scientistă şi realismul cu idealismul romantic al naturii, luptând cu toată forţa firii sale pasionate să conferedoctrinei evoluţioniste o aură de sublimă poezie. A repudiat, deopotrivă, idealurile egoiste şi mercantiliste ale lumii burgheze şi codurile anacronice şi rupte de viaţă ale aristocraţiei. Reprezentant tipic al burgheziei şi apologet al claselor de mijloc, s-a 1 străduit să demonstreze că adevărata nobleţe nu este un privilegiu al sorţii, un dar din naştere, ci rezultatul unor eforturi generoase de modelare a personalităţii umane prin menţinerea intelectului şi spiritului într-o continuă stare de lucidă efervescenţă. Duşman al exceselor şi pedanteriei scientiste, al moralităţii maniheiste, el a combătut estetismul exacerbat, avertizând, asemeni lui Samuel Butler, că „excesul de spiritualitate şi de voluptăţi cerebrale – este tot atât de primejdios pentru om ca şi orgiile”, că „fiinţa omenească se usucă, se alterează, se intoxică – abandonată numai acestei clase de plăceri”. 1 A avut nostalgia trecutului în care a văzut un izvor al purităţii şi perfecţiunii, a nutrit o tulburătoare şi impresionantă încredere în virtuţile şi în forţa regeneratoare a naturii, dar a crezut nestrămutat în prezent, în progresul ştiinţei,

exal tind munca şi spiritul activ. Într-un secol aflat sub obrocul puritanismului şi bântuit de filistinism, a luptat cu pasiune să reînvie nepreţuitele comori ale inimii printr-o constantă strădanie de regenerare a sentimentului, glorificând splendoarea şi profunzimea sufletului omenesc cu simţul de pătrundere şi cu fineţea unui subtil moralist. A fost un gânditor radical care a ştiut să sesizeze marile probleme ale poporului său.

În eseul na care-l publica la Centenarul naşterii marelui scriitor, Virginia Woolf1 releva că în romanele sale Meredith pare a gândi în acelaşi timp două lucruri. Într-adevăr, este sentimentul pe care-l încercăm la lectura cărţilor sale. Dar dincolo de această aparentă nehotărâre, se ascunde o gândire suplă şi vie, ce are oroare de dogme şi exclusivism, ne întâmpină o nobilă şi generoasă încredere în măsură şi bun-simţ, altfel spus, o aspiraţie lucidă spre atingerea echilibrului şi armoniei. Înzestrat cu mai multă vigoare artistică decât Samuel Butler şi dotat cu resurse intelectuale mai complexe decât Th. Hardy (aceştia fiind doi dintre artiştii cu care a fost în dese rânduri comparat), George Meredith rămâne „unul dintre cei mai mari scriitori englezi” (A. Maurois), figura cea mai complexă şi caracteristică a epocii victoriene.

*

George Meredith s-a născut la 12 februarie 1823 La Portşmouth, din părinţi cu o străveche descendenţă velşă şi irlandeză. Orfan de mamă de la vârsta de cinci ani, va rămâne pentru o scurtă perioadă[4]

de timp în grija tatălui său, furnizor de echipament pentru JVI – arma comercială, după care va fi trimis să urmeze cursurile şcolii St. Paul din Southsea. Copilăria senină şi-a petrecut-o, vegheat de mama sa, fiinţă de o rară nobleţe sufletească, căreia i-a păstrat întotdeauna un adevărat cult, şi răsfăţat de simpaticele sale mătuşi,

4 V. Woolf - „The NOvels of George Meredith“. „The Common Reader“ (Second Series), London, The Hogarth Press.

care, prin poveştile şi amintirile lor, i-au reînviat atmosfera plină de exuberanţă a secolului al XVIII-lea. De bună seamă, de la ele va fi aflat micul George despre romanticele şi misterioasele aventuri galante pe care le avusese în faiţnoasa staţiune Bath bunicul său, Melchizedec Meredith (alias „Marele Mei" din romanul „Evan Harrington") croitor vestit, supranumit „Contele", adevărat personaj de legendă, desprins parcă din lumea plină de pitoresc şi debordând de umor şi voie bună a lui Smollett şi Fielding După cursurile de la TST. Paul, tână. rul Meredith va fi trimis timp de doi ani să-şi desăvârşească educaţia la un colegiu particular din localitatea Nemvied pe Rin. Şederea aici îşi va pune puternic amprenta asupra întregii sale personalităţi revelându-i, direct la sursă, atât valorile romantismului german cât şi, mai ales, peisajul montan al acestei ţări, codrii adânci, iradiind o robustă şi tainică poezie, faţă de care adolescentul acesta, înzestrat cu o imaginaţie febrilă, însetat de idei şi nutrind o puternică pasiune pentru natură, simţea o irezistibilă atracţie. Revenit în Anglia, Meredith va consacra studiilor juridice, dar nu va practica dreptul, preferând să se ocupe de ziaristică. Pentru o scurtă perioadă de timp editează revista „The Fortnightly Review", apoi colaborează la prestigioasă publicaţie „Westminster Review" al cărei redactor, H.G. Lewes, era un fervent adept al realismului. Aici i se va încredinţa rubrica de critică literară şi artistică pe care o deţinuse George Eliot, Duce o intensă viaţă intelectuală, ceea ce-i permite să vină în contact cu cele mai reprezentative personalităţi ale timpului. Face cunoştinţă cu Carlyle şi îl întâlneşte pe Dickens, întreţine relaţii de strânsă prietenie cu membrii Frăţiei Prerafaelite (lui Dante Gabriel Rossetti, îi va sluji drept model pentru unul din tablourile sale şi nutreşte sentimente de aleasă preţuire pentru John Ruskin a cărui lucrare „Pietrele Veneţiei" o va saluta în termenii cei mai elogioşi). Treptat, treptat, George Meredith grupează în jurul său o

seamă de intelectuali cu concepţii radicale şi pozitiviste, devenind mentorul lor spiritual nedisputat. Printre aceştia se număra şi bunul său prieten F.A. Max se, alături de care va participa în 1868 la campania electorală desfăşurată la Southampton. Experienţa nemijlocită, dobândită cu acest prilej, îi va servi ulterior ca sursă de inspiraţie şi material documentar pentru romanul *Cariera lui Beauchamp*. Realismul şi radicalismul de care dă dovadă Meredith în această carte i-au determinat pe unii comentatori să afirme cu dintre scriitorii victorieni el a fost înzestrat cu cei mai acut simţ politic

În 1849, Meredith face cunoştinţă cu Mary Nicoils, fiica lui T.L. Peacock, scriitor cu totul original ce va avea o puternică influenţă asupra personalităţii sale. Căsătoria cu fiica acestuia era însă sortită eşecului căci, deşi mai în vârstă decât soţul ei şi avrând un copil dintr-o primă căsătorie, Mary Nicoils îl va părăsi după opt ani pe Meredilb, iugiati în Italia cu tui pictor. Experienţa amară a acestor ani va reprezenta într-o oarecare măsură punctul de pornire, imboldul biografic, din care se vor naşte *Suferinţele lui Richard Feverel*, primul său roman de succes.

În 1868, Meredith este trimis în Italia în calitate de corespondent special al cotidianului „Morning Post" pentru a relata evoluţia războiului ilalo-austriac. Începând din 1860 este angajat lector referent al cunoscutei edituri Chapman & Hall, funcţie pe care o va îndeplini timp de mai mulţi ani cu deosebită dăruire şi competenţă. Aici, Meredith are prilejul să cunoască în intimitate viaţa literară a timpului său şi, prin inteligenţa şi clarviziunea de care dă dovadă, reuşeşte să impună o serie de scriitori de valoare. Printre aceştia se numără Thomas Hardy şi G.R. Gissing care, beneficiind de sfaturile sale preţioase, i-au purtat totdeauna cea mai deplină recunoştinţă. În tot acest interval, Meredith lucrează intens. Personalitate proteică, trăind într-o

permanentă efervescenţă intelectuală, el se impune treptat, treptat ca unul dintre cei mai prestigioşi artişti ai epocii. O vastă experienţă de viaţă, contactul direct cu realităţile continentale, o minte suplă, deschisă spre tot ce este nou, îi permit lui Meredith să înţeleagă mai bine realităţile lumii în care trăia, ferindu-l în bună măsură de idiosincraziile unor contemporani. Experienţa aceasta de viaţă era dublată la el de o extraordinară cultură livrescă. A fost artistul englez care a cunoscut cel mai bine literatura şi arta franceză şi, după Carlyle, era cel mai bun cunoscător al literaturii germane. Şi, bineînţeles, pătrunsese în cele mai adânci intimităţi ale literaturii, artei şi istoriei poporului său, faţă de care a nutrit o mare iubire şi pe tradiţiile căruia şi-a clădit întreaga operă.

Îl fermecau teatrul şi poezia elizabetanilor cu care avea numeroase afinităţi. Shakespeare pe care-l considera „un izvor nesecat de caractere, mustind de viaţă”, un reprezentant strălucit „al comicului pur din sfera imaginarului” î: l fascina pur şi simplu. Pentru Spenser avea un adevărat cult. Ţesătura metaforică bogată şi fluiditatea versurilor sale îl încântau la fiece lectură. De altfel,[5]

fantezia uriaşă, de o intensă şi tulburătoare factură romantică, stilul metaforic bogat şi somptuos, pe alocuri, de-a dreptul obscur, al artiştilor elizabetani, intensitatea spiritului dramatic, ce se insinua atotbiruitor până şi în poezia sonetelor, iată numai câteva din marile virtuţi ale dramaturgilor poeţi din secolul al XVI-lea care au avut o fecundă influenţă asupra lui Meredith, stimulându-i şi potenţându-i disponibilităţile latente. Dornic să urmărească în timp tradiţiile spiritului comic în literatura engleză, a studiat teatrul restauraţiei[6], respingând

---

5 P. Bartlett - George Meredith, Longmans, Green & Co.

6 într-o scrisoare, adresată unui prieten, Meredith îşi mărturisea interesul faţă de Rousseau, „laşul-erou, ale cărui contradicţii nu cunosc limite“ ; în „Suferinţele lui Richard Feverel“ se relatează

categoric comedia de moravuri de factură artificială a lui Wycherley, dar apreciind, cum se cuvine, comediile lui Congreve al cărui spirit subtil îl asemuia „cu o strălucitoare sabie de Toledo”.

Marii comici şi umorişti ai secolului al XVIII-lea îl delectau. A fost un cititor pasionat al poemelor lui Milton, Coleridge, Wordsworth, Sheliey şi Keats. Era un profund cunoscător al contemporanilor săi, fiind familiarizat pe deplin cu opera lui Swinburne şi Tennyson. Carlyle i-a fost în tinereţe un adevărat mentor spiritual. Viziunea critică asupra societăţii, patetismul, stilul bombastic şi alambicat al acestuia l-au influenţat profund. Cu timpul însă, Meredith s-a detaşat de maestrul său căci firii sale înclinate spre echilibru şi armonie îi displăceau excesele lui Carlyle. A criticat cultul eroilor şi a încercat să demonstreze că nu printr-o reînviere a trecutului îşi poate fiinţa umană recupera paradisul pierdut, ci prin eforturi tenace de regenerare a prezentului2.

În fine, aşa cum arătam mai sus, Meredith a fost un foarte bun cunoscător al literaturii franceze şi germane. îl citise pe J.P. Richter şi învăţase de la Goethe că numai erosul este în măsură să dăruiască sufletului omenesc fericirea. îl captiva personalitatea plină de contradicţii a lui J.-J. Rousseau3. Citea fascinat *Confesiunile* acestuia, fiind el însuşi un adept al naturismului şiautenticităţii. De la Rousseau a deprins arta şi curajul de a dezvălui cele mai ascunse tainiţe ale firii umane. îl citea cu interes pe Stendhal şi putem afirma că, asemeni autorului eseului *Despre dragoste*, Meredith a fost şi el un subtil moi-alist

Receptiv la tot ce este frumos, Mereclith aprecia în cel mai înalt grad pictura. A preferat întotdeauna peisajele lui Corot plăsmuirilor plastice ale lui Turner, pentru că transparenţa şi fidelitatea faţă de natură ale celui dintâi i se păreau mai aproape de convingerile sale, deşi era atât de înrudit temperamental cu poezia difuză

---

un incident din „Confesiuni“

şi impresionismul celui de al doilea. Aprecia pictura lui Constable căci, asemeni acestuia, asimilase organic lecţia lui Wordsworth şi era convins că peisajul ne revelează „o calitate morală şi spirituală proprie 1.

Am încercat să evocăm principalele surse livreşti şi universul artistic ce au marcat personalitatea lui Meredith căci, în cazul unui artist de factura sa, lucrul acesta ni se pare indispensabil. Şi totuşi, artistul şi omul care a fost Meredith nu pot fi înţeleşi pe deplin decât dacă evocăm o altă constantă esenţială a personalităţii sale. Căci, poet moralist în sensul cel mai înalt al cuvântului, Meredith şi-a concentrat toate resursele geniului său asupra firii umane, privite în legătura sa indisolubilă cu natura. Afirma el însuşi că pădurile sunt patria lui şi-şi reglează viaţa după ceasul naturii. Întqcmai ca un Rousseau al secolului al XIX-lea făcea, de unul singur, lungi plimbări pe jos. Ajunsese să cunoască nenumărate soiuri de plante şi privea fascinat la mirifica alcătuire a florilor şi fluturilor. Cunoştea obiceiurile păsărilor şi animalelor de care se simţea ataşat printr-o intimă legătură. Înzestrat cu o statură atletică, pasionat de sporturi, era un adept al mişcării şi vieţii active în aer liber, îi plăcea să păşească desculţ prin undele reci ale râului şi să contemple pătruns de o tainică înfiorare aurora sau culorile aprinse ale amurgului însetat de idei şi lacom după toate viguroasele voluptăţi pe care i le putea oferi intelectul, Meredith se simţea o parte integrantă a naturii, pe care o considera model şi ideal suprem. Colinele şi dumbrăvile Angliei pe care le cutreierase, însufleţit de o senină voluptate, îi dezvăluiau un sens moral şi, asemeni lui Wordsworth, avea convingerea că „pasiunile omeneşti se îmbină cu formele frumoase şi permanente ale naturii”. Fiinţă, deopotrivă, stăpânită de rigorile reci ale raţiunii şi de efluviile înflăcărate ale inimii şi simţurilor, năzuia spre un echilibru clasic, convins că „fără bunătate, natura îşi

pierde armonia şi[7]

sensul, devenind stâncă, scoarţă sau pur şi simplu materie neînsufleţită". Umanist în sensul cel m.ai nobil al cuvântului avusese revelaţia că „spiritul nu cunoaşte bucurie mai mare ca atunci când, de pe culmile semeţe ale înţelepciunii are revelaţia faptului că lumea noastră este armonios alcătuită" (*Suferinţele* lui *Richard Feverel*", cap. X).

v S

George Meredith a debutat cu un volum de versuri (*Poeme*, 1851) şi, în ciuda faptului că şi-a dobândit consacrarea literară ca romancier, a rămas, în esenţă, toată viaţa un poet. T; >oezia (a publicat peste nouă volume de versuri) constituie expresia cea mai concentrată a filosofiei şi gândirii sale. Dispreţuia goana după bunuri materiale şi manifesta o indiferenţă aproape totală faţă de cazuistica religioasă a timpului pe care a înlocuit-o cu un cult al naturii. Într-un moment în care Darwin demonstra că selecţia naturală nu are nicio contingenţă cu divinul, Meredith a glorificat originea pământeană a omului, conferind o aură de nobilă şi elevată poezie spiritului în care vedea o emanaţie a lutului şi a cărnii. În frumoasa poemă *Se-nalţă ciocârlia* (*The Lark Ascending*), zborul apoteotic al păsării devine astfel un simbol al vieţii, al unui armonios echilibru între om şi natură. Este o biruinţă a spiritului care, în avântu-i extatic, înalţă un imn de slavă lutului din care a prins fiinţă („Căci pasărea ce umple cu trilurile ei înaltul cerului/ Dragostea pentru pământ şi-o cântă"). „Pământul ce ne hrăneşte cu laptele său no dăruieşte şi spiritul" (*Taina pământului*) se spune într-un alt poem a lui Meredith. „Dă ascultare Naturii, dar nu-i fi Sclav!" (*Proba bărbăţiei*). Iată sintetizat în acest vers cu valori aforistice chintesenţa gândirii şi religiei meredithiene, aspiraţia spre armonie şi solidaritatea cu moralismul

---

7 Robert Sencourt - „La vie de Meredith" (traduit de l'anglais, préface de A. Maurois), Librairie GaLlimard, 1931

victorian.

Meredith nu a fost însă un „romancier poet”, capabil să cuprindă lumea într-o viziune globală, afirma Virginia Woolf. A fost în schimb un observator lucid, dublat de un gânditor sensibil şi un poet profund, iar marea sa contribuţie la evoluţia romanului englez a constat în faptul că a ştiut să infuzeze prozei spiritul poeziei. Dar pentru a-i înţelege mai bine crezul artistic să-i cercetăm arta poetică. Asemeni altor romancieri victorieni, Meredith s-a slujit de prefeţele cărţilor sale pentru a-şi exprima părerile asupra specificului şi menirii artei. Lui îi repugnă deopotrivă frivolitatea şi confortul sentimentalismului ca şi orice poză romantică, „aură misterioasă”, „postură statuară” sau „dispreţ demonic” de factură byroniană. Respinge cu aceeaşi fermitate orice tendinţă de a zugrăvi lumea în culori oze sau monotone, orice încercare de a cufunda arta în vulgar. Doreşte în schimb să confere romanului dimensiunea şi densitatea filozofieo-intelectuală a realului, firescul naturii, rigoarea dramaticului şi vâna savuroasă a comediei. Căci, convins că „clacă încerci să împingi natura la fund, ea revine cu şi mai multă forţă la suprafaţă”, Meredith îşi mărturiseşte credinţa în raţiune, idei şi filosofie, care „ne conduc spre calea adevărului, ne revelează dulceaţa infinită a vieţii reale” („*Diana din Crossways*”, cap. I). De fapt, el nu preconizează o negare a formelor intelectuale şi artistice ale predecesorilor (căci există un sentimentalism şi un romantism meredithian, sui generis) ci, cu luciditate, simţ practic şi măsură, experimentează schimbări, aspirând spre o revitalizare a acestor forme. Consideră că, în centrul vieţii, ca element negativ, se află egoismul, orgoliul, piedică în calea perfecţionării umane, o adevărată maladie a secolului, în faţa căreia păleşte orice sentiment, fericirea devine imposibilă, dorinţele se exacerbează şi apare astfel o stare de dezechilibru ce degenerează în pasiune sau melancolie 1 (expresii ale

acestui dezechilibru sunt pe un alt plan estetismul exacerbat sau sentimentalismul). Remediul, antidotul, capabil să restabilească echilibrul (conceput ca o relaţie de armonie între om şi natură, între firesc şi artificial, civilizat şi frust – există la Meredith un adevărat cult al ruralismului) este Spiritul Comic. Meredith şi-a dezvoltat ideile pe această temă într-un eseu rămas celebru în literatura engleză[89].

Dar ce este, de fapt, spiritul comic? El se deosebeşte atât de ironie (a râde de cineva dându-i impresia că-l flatezi) şi umor (implică un sentiment de milă pentru cel ridiculizat) cât şi de satiră, în timp ce satira este violentă, izvorând din impulsivitate şi dispreţ faţă de cei din jur, comedia implică jovialitate, calm şi echilibru. Comicul este un spirit suveran, iar râsul este principala sa expresie. Impersonal şi de o politeţe fără egal, deseori doar un zâmbet, râsul comediei se manifestă prin raţiune şi, sub acţiunea sa, afectarea, ipocrizia, preţiozitatea şi infatuarea de orice fel pălesc şi se dau în lături neputincioase. Spiritul comic este inofensiv şi ne călăuzeşte spre o sobrietate pe care reuşeşte s-o salveze de uscăciune, Exponenţii săi sunt. Filosofii şi Poeţii care spulberă atmosfera vaporoasă şi – amăgitoare în care se complace un public călduţ, iar idealul său cel mai scump este „gustul şi simţul măsurii” (virtuţi pe care englezii s-ar cuveni să le împrumute de la francezi, căci Molière le-a întruchipat în gradul cel mai înalt) Spiritul comic, continuă Meredith, este izvorul bunului-simţ şi ne ajută să ne dezbărăm de lâncezeala, de efeminarea şi de prostia spre care ne împing romantismul şi sentimentalismul. Spiritul acesta nu prosperă în epocile semibarbare în care se face caz de emotivitate. Lui îi

---

8 James Moffat - Meredith in Perspective, „Bookman“, iulie 1909, în voi. George Meredith - The Criticai Pleriiage, London, Routledge and Kegan Paul.

9 On the Idea of Comedii and tfie Unes of the Comic Spirit, conferinţă ţinută în 1977 şi publicată'în volum în 1897.

sunt proprii efervescenţa intelectuală şi egalitatea între sexe. Cei care iubesc cu adevărat comedia se cuvine să cunoască lumea sub adevărata el înfăţişare, pentru a-i putea înţelege pe oameni atât de bine incit să nu-şi facă iluzii prea mari în privinţa lor şi, totuşi, să nu-şi piardă speranţa în existenţa Binelui. În fine, conchide Meredith, publicul cel mai receptiv faţă de Spiritul Comic nu se recrutează nici din rândurile puritanilor, nici ale aristocraţiei, ci este alcătuit din bărbaţi şi femei din „clasele de mijloc", „oameni civilizaţi ce nu se înfruptă din crema vieţii, dar care sunt totuşi devotaţi muncii şi obligaţiilor lor".

La capătul acestei minuţioase şi pasionate pledoarii se conturează cu pregnanţă un ideal uman şi o opţiune socială netă. Ni se dezvăluie un crez de sorginte clasică în valenţele unei arte care prin râs reuşeşte să vindece umanitatea de toate racilele ei sociale şi morale.

Suferinţele lui Richară Fer erei, o adevărată chintesenţă a artei şi gândirii meredithiene, roman care, pe parcursul anilor, avea să se bucure în literatura engleză de o generoasă popularitate, apărea în 1859, impunând dintr-odată în atenţia criticii şi a publicului o personalitate complexă şi incitantă, de-a dreptul incomodă prin curajul şi francheţea cu care ataca o sex le de tabuuri ale epocii[10] S-a spus despre *Suferinţele lui Richară Feverel* că este o carte scrisă numai pentru bărbaţi, romanul cel mai imoral din literatura engleză (volumul a fost curând retras din circuitul bibliotecilor publice) şi totuşi mesajul cărţii, sensul ei profund actual a fost sesizat de toţi recenzenţii. Iată, de pildă, ce nota criticul literar al revistei „Spectator" în cronica sa din 9 iulie 1059: „... Sir Austin nu este un caz tipic şi totuşi,

10 Critica a sesizat imediat dinamismul naraţiunii, complexitatea personajelor şi bogăţia de idei a cărţii, încadrînd-o în tradiţia naţională a „romanului de educaţie", dar, în acelaşi timp, şocată de realismul unor scene, l-a acuzat pe Meredith de lipsă de pudoare.

oricât ar părea de ciudat, concepţiile sale cu privire la relaţiile dintre tată şi fiu sunt împărtăşite de nenumăraţi părinţi de bună credinţă care, fără să-şi dea seama, comit şi ei aceleaşi greşeli ca şi el.”[11]

Meredith însuşi a acordat o atenţie permanentă acestui prim roman important al său căci a revenit asupra lui în două rânduri (1878, 1397). De la o ediţie la alta, modificările aduse de autor au făcut ca ceea ce la început reprezentase un pur roman al educaţiei să devină o imagine completă a epocii, cu o largă forţă de generalizare, cu profunde implicaţii asupra. vieţii sociale şi morale, asupra destinului individului în societatea engleză a secolului al XIX-lea.

Istoria lui Sir Austin nu este nici pe departe ieşită din comun, ne avertizează autorul încă din primele pagini ale cărţii. Aristocrat distins, crescut şi educat în spiritul idealurilor cavalereşti şi eroice ale clasei sale, baronetul de la Raynham Abbey trăieşte într-o iluzorie şi romantică vârstă de aur, al cărei fragil echilibru va fi tulburat foarte de timpuriu de o decepţie sentimentală. Din această încercare, Sir Austin va ieşi cu sufletul otrăvit, căci egoist şi orgolios din fire, el nu dispune de resursele sufleteşti ce i-ar putea permite să-şi privească semenii cu aceeaşi generoasă omenie ca şi până atunci. „Umanist şi cu de ştiinţă”, victimă deopotrivă a puritanismului şi falsei moralităţi (baronetul permite rudelor. sale orice aţiia timp cât prestigiul său rămâne neştirbit şi este convins că cel ce se lasă pradă pasiunii se dă pe mâinile diavolului), precum şi a unui scientism pedant, care nesocoteşte impulsurile cele mai fireşti ale naturii umane, Sir Austin doreşte să recupereze pe seama fiului său un ideal pierdut. În consecinţă, Richard va fi crescut după un „sistem” şi întreaga lui educaţie se

11 Sensul polemic este aici evident : în contradicţie cu mentalitatea epocii, personajul feminin nu este un instrument al păcatului ci izvor de puritate, avind, asemeni eroinelor shakespeariene, capacitatea să restabilească armonia, acolo unde ameninţă haosul.

va transforma într-un pariu orgolios cu soarta şi cu natura, menit – a demonstra că prin ştiinţă şi moralitate exemplară omul îşi poate recupera paradisul pierdut. Este un „sistem" pedagogic de sorginte rousseau-istă (vezi *Emil*) [1213], interpretat pe dos, în spiritul puritanismului şi raţionalismului exacerbat, o educaţie în care spiritulelitarist al aristocraţiei se îmbină cu idealismul romantic şi curtean. Richard este crescut pentru fapte mari şi învăţat să dispreţuiască orice activitate practică (este destinat carierei de om politic – vezi episodul în care tatăl şi fiul citesc împreună din marii oratori englezi). „Sistemul" acesta rupt de viaţă reprezintă în ultimă instanţă o confruntare făţişă între natură şi ştiinţă, pe de o parte, şi pasiune şi raţiune, pe de alta, iar principalul său obiect este o fiinţă umană, în care părintele-educator nu vede altceva decât un simplu experiment. De bună seamă, din această confruntare va ieşi biruitoare natura. Tânărul are revelaţia crosului şi, împotriva voinţei tatălui său, se căsătoreşte cu nepoata unui modest fermier. Prin Lucy, fiinţă înzestrată cu cele mai alese calităţi", Richard cunoaşte, în fine. adevărata fericire. Şi totuşi deznodământul cărţii este tragic. Căci deşi reuşeşte să facă faţă cu succes încercărilor şi ispitelor pe care i le întinde viaţa (pledoaria lui Meredilh pentru fondul bun al firii umane este limpede), fiul baronetului va cădea pradă unei mentalităţi expiatoare în care se întâlnesc deopotrivă spiritul cavaleresc, orgoliul aristocratic şi obsesia păcatului. Este gata să-şi sacrifice soţia mult iubită pentru a-şi apăra onoarea într-un duel în care în joc sunt mai degrabă vanitatea şi orgoliul decât o demnitate rănită. Iată deci un final tragic, care pune în faţa cititorului un mare semn de întrebare. De fapt, cine este vinovatul, cine a precipitat această inutilă.

---

12 „George Meredith - The Criticai Heritage", London, Rout- ledge and Kegan Paul.

13 S.Y. Spanberg - The Ordeal of Richard Revere] and the Traditions of Realism, Upsala, 1974,

şi absurdă tragedie? Vina aparţine într-un fel tuturor şi nimănui, pare a lăsa să se înţeleagă autorul, adevăratul vinovat fiind o întreagă societate, cu mentalitatea ei. convenţională şi egoistă, capabilă să paralizeze voinţa individului, prinzându-l într-o cursă din care nu mai are nicio scăpare.

S-a remarcat că dincolo de sensul său educativ, *Suferinţele lui Richard Feverel*" constituie o subtilă şi pătrunzătoare analiză a sufletului omenesc, opera unui moralist fin, un elogiu plin de poezie adus-forţelor regeneratoare ale naturii. Şi, într-adevăr, dincolo de bogata galerie de tipuri umane înfăţişate pe canavaua societăţii, există în această carte o deschidere largă şi luminoasă spre natură, concepută ca unica forţă capabilă să redea omului echilibrul şi armonia. Idilele dintre Lucy şi Richard se petrec într-un edenic cadru natural, într-o altă insulă a lui Eutanasius, departe de corupţia şi atrofia spirituală a lumii civilizate. Este o iubire spontană, un reflex al instinctului pur, întocmai ca în povestea lui Ferdinand şi a Mirandei, eroii shakespearieni din *Furtuna*. Alături de Natură în *Richard Feverel*, ca şi în toate celelalte romane meredithlene, apar motivele ordaliei şi măştii. Masca, simbol al disimulării, al artificialităţii şi al golului sufletesc („Există persoane care poartă măşti în loc de feţe" se spune în *Egoistul*). Ordalia, expe1

rienţă supremă a sufletului, un adevărat mecanism de selecţie morală în care factor hotărâtor nu este forţa divină ci individul însuşi, în deplinătatea responsabilităţilor sale. Opţiunile acestuia nu sunt însă rezultatul unei simple confruntări interioare între spiritul binelui şi spiritul răului, căci omul este privit într-un raport complex cu societatea, prins în hăţişul tragic al forţelor sale.

Interesul de care s-a bucurat din prima clipă romanul *Suferinţele lui Richard Feverel* nu a reuşit totuşi să-i asigure lui Mere» dith un loc de frunte printre

prozatorii victorieni. Adevărata consacrare a venit mult mai târziu. S-au succedat frumoasele romane *Evan Harrington* (1861) şi *Aventurile lui Harry Richmonă* (1871), în care scriitorul încerca să demonstreze că nobleţea sufletească, spiritul aristocratic, nu sunt un dar din naştere, Rhoda *Fleming* (.1805), o dramă din lumea satelor, *Cariera lui Beauchamp* (1876), roman politic şi social în care radicalismul meredithian atinge punctul culminant şi, în fine, *Egoistul* (1879) şi *Diana din Crossways* (1385), care îi aduc lui Meredith consacrarea. Dacă în *Egoistul*, fineţea introspecţiei psihologice, varietatea tipurilor umane, dar mai ales disecţia „egoismului" îl fac pe Meredith celebru atât în Anglia cât şi pe continent, în *Diana din Crossways*, spulberarea autoamăgirilor, revelaţia adevărului şi elogiul adus omului activ, intriga bine condusă şi acţiunea captivantă îi asigură scriitorului marea popularitate. Meredith luptase din greu să atingă aceste piscuri. Experimentând ani de-a rândul, sfidând, într-un fel, inerţia şi comoditatea artistică a contemporanilor, reuşise, în fine, să devină nu numai un mare maestru al romanului victorian ci şi un adevărat spirit tutelar al epocii. Trăia la Box Hill într-un adevărat paradis al naturii. Iată cum descrie un eseist francez1 întâlnirea avută la acea dată (1894) cu marele scriitor: „În apropiere de Dorking, la poalele colinei Box Hill, în faţa livezilor aurite din Surrey, presărate cu arbuşti rotunzi, de un dulce verde de smarald, între ulmi şi frasini, casa lui George Meredith e cuibărită pe clina fertilă a colinei... Dl. Meredith este de statură înaltă; părul şi barba cenuşii; faţa dreaptă, frumoasă, impunătoare, cu ochii de un albastru adânc; dar ochii aceştia, în timpul întâilor minute ale convorbirii noastre, erau beţi de gândire... în cabinetul de lucru, o mare uşă de sticlă se deschide către întinsele păşuni şi pâlcuri de arbori înalţi ai roditorului Surrey..."[14]

---

14 Marcel Schwob - George Meredith, în vot. „De la Chateaubriand la Mallarmé" (Antologie de critică franceză literară, traducere şi

În 1391, Meredith publică ultimul său roman important – *Lordul Ormont şi iubita sa Aminte*, carte complexă şi bogată în sensuri, un impresionant testament artistic.

Lordul Ormont şi hibita sa Aminta este un roman al marilor revelaţii. Eroina principală înţelege că fiinţa capabilă s-o iubească cu adevărat nu este un erou (marţialul şi orgoliosul lord Ormont), ci Weyburn, modestul ei prieten din copilărie, alături de care, retrasă în Elveţia, va conduce o şcoală internaţională, găsindu-şi astfel fericirea într-o viaţă activă, dedicată eforturilor educării tinerei generaţii.

Activitatea literară a lui Meredith se încheie, de fapt, aici, printr-o utopie naturistă, printr-un elogiu adus vieţii intelectuale şi educaţiei. Este un adevărat sfârşit apoteotic. Din ultima sa carte ni se înfăţişează o lume calmă, învăluită într-o lumină blândă şi senină, tutelată de spiritul rousseau-ist al comuniunii cu natura. O lume cumpănită întru sentiment şi raţiune, harnică şi modestă, care, iniţiindu-se în tainele ierburilor şi plantelor ce cresc pe margini de drumeag sau a ffuturilor cu aripi multicolore, are revelaţia regăsirii unui paradis pierdut.

Un artist absolut superior, scriitor cu totul original, un moralist de cea mai nobilă speţă, înzestrat cu un remarcabil simţ al observaţiei, maestru inegalabil al comicului, iată cu ce generoase superlative l-au răsplătit contemporanii pe Meredith. Henry James, citind *Evan Harrington*, „se simţea incitat să se aşeze la masa de scris” şi nota că autorul *Egoistului* avea harul „de a face totul perfect”. Şi totuşi critica n-a putut trece cu vederea o anumită preţiozitate şi obscuritate a scrisului meredithian, extravaganţe şi bizarerii abundând la tot pasul, paginile stufoase, de-a dreptul ininteligibile, în care artistul părea că nu mai-pridideşte să traducă în cuvinte miriadele de idei ce-i luau cu asalt gândirea şi imaginaţia. Meredith nu scrie în engleză, el se exprimă

---

note de Perpessicius), Fundaţii, Buc., 1988.

în „limba meredith”, remarca un eseist. Într-adevăr, stilul său este deosebit de dificil. Ne întâmpină în cărţile sale acea bogăţie metaforică şi subtilitate a stilului pe care în literatura engleză o mai întâlnim numai la artiştii elizabetani şi la poeţii metafizici. Există apoi la Meredith o complexitate a ideilor, o tensiune intelectuală şi o subtilitate a compoziţiei care fac, deseori, lectura dificilă pentru cititorul pripit sau amator de confort literar. Şi totuşi, dacă scriitorul acesta cu o structură intelectuală atât de complexă a fost acela care a conferit romanului englez dimensiunee proteică a ideilor, realizând frumoase „romane eseu”, tot el a fost acela care a infuzat prozei plasma revitalizantă a poeziei într-un moment în care romanul englez ajunsese la apogeu cu o formulă care, realizată pe deplin, ameninţa EU stagnarea (Virginia Woolf). Cerebralitate şi idei, imaginaţie, lirism şi poezie – iată coordonatele scrisului meredithian care, într-un fel, îi explică dificultăţile şi incoerenţele stilistice. Pe de o parte, acuitate, vigoare şi limpezime aforistică, pe de alta, revărsări impetuoase, excentricităţi şi „orgii metaforice”, rod al unei imaginaţii febrile. Un artist cu o structură deopotrivă romantică şi clasică, străduindu-se pasionat şi aspirând lucid să atingă un ideal de echilibru şi armonie.

Meredith a fost un mare precursor. Henry James, D.H. Lawrence şi Virginia Woolf îi datorează cu toţii foarte mult. De asemenea, el pare să anunţe literatura lui Joyce şi Proust[1516]. Cu toate acestea, cărţile lui Meredith au intrat de timpuriu în conul de umbră al uitării. Acelaşi public, care-l aclama ca pe un zeu, aceeaşi lume care se înclina în faţa lui ca la un geniu tutelar, îi abandonează opera, încercând, parcă, o senzaţie de oboseală şi

---

15 Walter Allen - The English Novel, pag. 243. Penguin Books, 1978.

16 Episodul petei de noroi şi monologul interior pe care îl declanşează în primul capitol al romanului Unul dintre cuceritorii noştri - Cezar Petrescu - George Meredith, în voi. Evocări şi aspecte literare, Ed. Facla, 1974.

suprasaturaţie. Virginia Woolf însăşi, eseista rafinată şi lucidă, ce a scris pagini atât de pătrunzătoare despre literatura engleză, nota în 1928 la Centenarul naşterii scriitorului, sub influenţa mentalităţii generale, că Meredith a fost mai degrabă „un excentric decât un maestru”. Peste nouă ani însă, în paginile dramaticului ei jurnal[17] tot ea avea să scrie: „Am început să citesc *Lordul Ormont şi iubita lui Aminta* şi am găsit cartea atât de bogată, atât de încâlcită, de plină de viaţă şi de viguroasă după palidele şi măruntele romane pe care le citesc de obicei, încât vai! mi-a trezit dorinţa de a scrie încă un roman. Meredith este subapreciat. Mă impresionează strădania lui de a scăpa de proza banală. Avea, de asemenea, mai mult umor şi perspicacitate decât se recunoaşte astăzi”. Prin aceste cuvinte, ce-şi păstrează şi astăzi valabilitatea, marelui romancier victorian i se aducea cel mai frumos elogiu şi i se făcea o binemeritată dreptate.

VIRGIL LEFTER

CAPITOLUL I

Reşedinţa Raynham Abbey şi locuitorii săi în urmă cu câţiva ani, apăruse o carte ce purta titlul *Poveţele pelerinului*. Era o suită de aforisme originale, creaţia unui gentleman anonim, care, sfios din fire, îşi dezvăluia astfel întregii lumi inima rănită.

Autorul nu avea pretenţia că aduce ceva nou. „Ideile ce vi le împărtăşim astăzi au făcut să palpite fiinţe ce au trăit cândva” nota el, de unde se putea vedea lesne că nu mai era de mult tânăr. Căci altfel cum ne-am putea explica absenţa oricărui sentiment de invidie faţă de cei vechi? Din paginile cărţii răzbătea un suspin abia înăbuşit, trădând nostalgia după acele vremuri de infatuare intelectuală, când ideile ni se înfăţişau şi ne învăluiau cu braţele lor, asemeni unor fecioare, jurându-ne că ne aparţin nouă şi numai nouă şi că suntem

17 Virginia Woolf Jurnalul unei scriitoare, pag. 323, Ed. Univers. Buc., 1980,

singurele fiinţe pe care le-au vizitat vreodată. Iar noi, bineînţeles, le dădeam crezare.

Iată, de pildă, ce gândea autorul despre sexul frumos: Dintre toate creaturile, femeia va fi ultima fiinţă pe care va reuşi s-o civilizeze bărbatul”.

Ei bine, dispreţul acesta de-a dreptul monstruos stârni mare agitaţie în rândul doamnelor.

Un personaj mai îndrăzneţ se aventură chiar până la Colegiul de Heraldică, unde reuşi să afle că un grifon situat între două spice de grâu, imagine gravată pe pagina de titlu a cărţii cu pricina, reprezenta blazonul lui Sir Austin Absworthy Bearne Feverel, baronet cu reşedinţa la Raynham Abbey, domeniu situat undeva prin vestul ţării, într-un comitat din vecinătatea Tamisei. Sir Austin era un om bogat şi onorabil, dar a cărui istorie era destul de tristă.

Povestea vieţii sale nu era cu nimic ieşită din comun. Fusese căsătorit şi avusese un prieten. Se însurase din dragoste. Soţia sa era frumuseţea întruchipată, iar prietenul era mai mult sau mai puţin poet. Soţiei îi dăruise dragostea, şi din prieten îşi făcuse cel mai apropiat confident. Dacă dintre toţi colegii de şcoală, baronetul şi-l alesese drept prieten tocmai pe Denzil Somers, aceasta nu însemna că între ei ar fi existat vreo afinitate spirituală sau temperamentală anume, ci, pur şi simplu, că Sir Austin idolatriza geniile şi, ca atare, de dragul minunatelor perspective poetice ale camaradului său, era dispus să-i treacă cu vederea absenţa oricăror principii. Denzil dispusese de o mică sumă de bani cu care să se descurce în viaţă, dar reuşise să cheltuiască totul încă înainte de a fi părăsit colegiul, aşa că până la urmă ajunsese să depindă de admiratorul său, alături de care trăia, ocupând în mod oficial funcţia de vechil al domeniului, deşi, în realitate, se îndeletnicea cu scrierea unor versuri cu conţinut satiric şi sentimental. Cum avea viciul în sânge, iar din când în când se lăsa, pe tăcute, pradă înclinaţiilor sale, poetul era în mod firesc un

sentimental şi un satiric, considerându-se îndreptăţit să-şi flageleze veacul şi să-şi arate nemulţumirea faţă de firea umană. Primele sale poeme, publicate sub pseudonimul Diaper Sandoe, cuprindeau pasaje erotice atât de pure şi lipsite de vigoare şi erau scrise pe un ton moralizator atât de incisiv, încât poetul îşi cuceri imediat o reputaţie uriaş Inn rândul celor virtuoşi, care, la drept vorbind, formează marea majoritate a cititorilor englezi. În perioada campaniilor electorale era solicitat să scrie balade în favoarea partidului Tory. Diaper era, fără doar şi poate, înzestrat cu multă uşurinţă la scris, dar, deşi Sir Austin îşi pusese mari speranţe în talentul lui, nu crea mai nimic.

Dacă o femeie, având un soţ ce-i este superior din punct de vedere intelectual şi moral, începe să tânjească, cuprinsă de dorinţe tulburi, dat fiind că primele elanuri ale admiraţiei romantice pentru statura maiestuoasă a soţului ei s-au spulberat, iar micile gusturi şi capricii sentimentale nu-i mai sunt satisfăcute cu aceeaşi spontaneitate ca în trecut, ei bine, dacă o asemenea femeie mai este, pe deasupra, şi lipsită de experienţă, ea nu va ajunge niciodată într-un conflict făţiş cu un bărbat care scrie versuri şi proză cu aceeaşi uşurinţă. La început, cinci şi-a preluat obligaţiile matrimoniale la Raynham, Lady Feverel era geloasă pe prietenul soţului ei. Treptat, treptat, a început să-l tolereze. În cele din urmă, poetul şi-a îmbrăţişat ghitara în camera doamnei şi, împreună, au cântat stanţele lui Rizzio şi ale Mariei:

Căci nu-s eu primul ce-a aflat Cât de fatal e numele Mariei!

Cam aşa sunau versurile sentimentale ale unuia din poemele erotice scrise de Diaper.

Pe scurt, aceasta este povestea lui Sir Austin. Baronetul a reuşit însă să-i găsească şi un deznodământ. Le-a mărturisit celor doi ce avea pe inimă. S-a purtat ca un amant plin de nobleţe şi s-a dovedit un prieten desăvârşit. I-a îndemnat pe cei doi să se considere frate

şi soră şi le-a promis că-i va iubi şi că vor trăi mai departe împreună la Raynham întocmai ca în vârsta de aur a omenirii. În realitate, baronetul fusese prea risipitor cu minunatele însuşiri cu care-l înzestrase natura, ceea ce nu este deloc bine, şi, asemenea lui Timon din Atena, odată ajuns la marginea prăpastiei, a trebuit să guste şi el din cupa amărăciunii.

Infidela nu se trăgea dintr-o familie prea aleasă; orfană de mamă, fusese crescută de tatăl ei, ofiţer în marina regală, care o educase cum putuse din veniturile sale financiare modeste, şi, acum, rezultatele comportamentului ei se răsfrângeau întru totul asupra omului al cărui nume îl purta.

După cinci ani de căsătorie şi doisprezece ani de prietenie, Sir Austin fu părăsit şi rămase singur. Unica mângâiere a inimii sale dornică de iubire era băieţelul care gângurea în leagăn. Pe bărbat îl iertă. Era prea nedemn de mânia sa. Pe femeie însă nu putu s-o ierte. Ea era vinovată din toate punctele de vedere. Ingratitudinea faţă de un binefăcător se mai poate trece cu vederea şi baronetul nu era omul care să-i reamintească vinovatului nenumăratele sale gesturi de bunăvoinţă pentru a-l copleşi sub povara lor. Pe femeie însă o făcuse egala lui şi considera că se cuvine să o judece ca atare. Din pricina ei, cerul senin al lumii în care trăia se înnegurase dintr-odată.

În faţa acestei lumi care îi apărea astăzi atât de schimbată, Sir Austin se comporta întocmai ca în trecut, dar avusese grijă să-şi ascundă chipul în dosul unei măşti.

Doamna Doria Forey, sora.sa văduvă, era de părere că Austin n-ar fi făcut rău dacă s-ar fi retras pentru o scurtă perioadă de timp din viaţa parlamentară, renunţând astfel la distracţii şi activităţi mondene; observându-şi cu atenţie fratele atât în societate cât şi în viaţa particulară, ea ajunsese la concluzia că fiinţa ce-şi luase zborul din inima baronetului nu reprezentase cine

ştie ce. şi ca atare viaţa sa avea să-şi reia în curând cursul firesc. Există însă momente când pentru oameni obişnuiţi chiar şi absenţa unei persoane neînsemnate poate constitui o suferinţă. Pe de altă parte, fratele său, Hippias Feverel, susţinea că Austin este total schimbat în bine în urma acestei nenorociri, dacă dispariţia unei asemenea persoane poate fi numită cumva o nenorocire. Or având în vedere că Hippias era găzduit la Raynham şi, în prezent'ocupa apartamentele în care locuise doamna, punctul său de vedere nu era lipsit de importanţă. Dacă baronetul ar fi avut tăria să dea două-trei recepţii fastuoase în marele salon al reşedinţei, ar fi reuşit poate să inducă în eroare toată lumea, aşa cum făcuse cu rudele şi prietenii săi intimi. Sir Austin's «simţea însă mult prea obosit pentru aceasta: în starea în care se afla, tot ce mai putea face era să privească pasiv la cei din jur.

Într-una din nopţi, trezindu-se buimacă din somn, doica văzu cu uimire o. siluetă solitară ce încerca să lumineze chipul omuleţului adormit pe care-l strângea la pieptul ei. Cu timpul, forţieia se obişnui până într-atât eu vizitatorul acesta. Încât nu mai tresărea defel când îşi făcea apariţia în cameră. Odată, însă, fu tulburată din cale afară de nişte suspine neobişnuite ce răsunau în odaie. Lângă pătuţul copilului se afla baronetul, înveşmântaţ într-o lungă mantie neagră şi purtând pe cap pălăria sa de voiaj. Degetele lui aşezate paravan în faţa sfeşnicului se profilau roşiatice pe perete. Înconjurate de umbre întunecoase ce se agitau întruna. Femeii nu-i venea să creadă că fiinţa austeră din faţa ei plângea în hohote. Rămase ca o stană de piatră şi, cuprinsă de teamă şi jale. număra mecanic lacrimile ce se prelingeau una câte una. Faţa ascunsă a gentlemanului, lacrimile grele ce curgeau şiroaie, luminate de văpaia luminării. silueta aceea neclintită şi înfricoşătoare, luptându-se din răsputeri să-şi ţină respiraţia, din care cauză, la intervale regulate, trupul îi era zguduit de convulsii, asemeni pendulului unui

ceasornic, ce imagine zguduitoare pentru biata femeie! Inima începu să-i bată nebuneşte şi, fără să-şi dea seama, sărmana fată exclamă: „Ah. domnule!”, apoi izbucni în plâns. Sir Austin îndreptă spre ea sfeşnicul şi, fără să-i spună măcar o vorbă, părăsi imediat camera. În dimineaţa următoare, doica îşi primi salariul şi fu concediată.

Odată, pe când avea numai şapte ani, băieţelul se trezi la miez de noapte şi zări deasupra patului – său o femeie. A doua zi, când le povesti alor săi ce văzuse, îl asigurară cu toţii că avusese un vis. În cursul aceleiaşi zile însă. unchiul Algernon fu adus de pe terenul de crichet din Lobourne cu o fractură gravă la picior. Îşi amintiră cu toţii de-abia atunci că în familia lor bântuie o fantomă, dar, în ciuda faptului că Feverelii nu credeau în astfel de apariţii, niciunul dintre membrii familiei n-ar fi negat faptele care-i puteau confirma existenţa. Căci a avea o fantomă în familie reprezintă o distincţie mai presus de orice* titlu.

Algernon Feverel şi-a pierdut piciorul şi din acea clipă a încetat să mai facă parte din Garda Regală. Dintre ceilalţi unchi ai junelui Richard s-ar cuveni să-l amintim pe Cuthbert, marinarul, care şi-a găsit sfârşitul într-o teribilă expediţie pe râul Niger, având drept scop prinderea unei căpetenii răsculate. O parte din trofeele de război ale viteazului locotenent împodobeau camera în care se juca odrasla lui Sir Austin. Richard primise în dar chiar şi sabia temerarului său unchi şi îşi făcuse din persoana acestuia un adevărat idol.

Diplomatul şi donjuanul familiei era Vivian. Din pricina unei căsătorii cam nepotrivite, acesta încetase să mai zboare din floare în floare, iar acum împărtăşea şi el aceeaşi soartă ca alţi feţi frumoşi de teapa lui. În consecinţă, fostele lui amfitrioane îl şterseseră de mult de pe listele lor de invitaţi. Algernon, care locuia mai toată vremea în casa de la oraş a baronetului, era o fiinţă nefericită, sortită a-şi împărţi timpul între cai şi jocurile

de cărţi. Despre el se spunea că ar fi fost obsedat de ideea absurdă că, atunci când un om şi-a pierdut echilibrul, rămânând invalid de un picior, singura soluţie de a reveni la situaţia normală. este să se apuce de băutură. În orice caz, când se afla în tovărăşia fratelui său Hippiaş nu pierdea niciodată prilejul să verifice cine rezistă mai bine la băutură: cei care merg într-un picior sau cei care merg pe două picioare. Deşi puritan până în măduva oaselor, Sir Austin avea calităţile unui amfitrion de excepţie şi era dn gentleman desăvârşit. El nu impunea nicio restricţie oaspeţilor săi. Atâta timp cât nu-i compromiteau numele, fraţii şi celelalte rude îşi puteau permite orice. În caz contrar însă. sentinţa sa era definitivă şi vinovaţii trebuiau să piară pentru totdeauna din faţa ochilor săi.

Algernon era un om simplu din fire. În urma nenorocirii ce se abătuse asupra lui, ba poate chiar mai dinainte, era dispus să creadă că întreaga lui carieră depindea de distinsele-i picioare. Acum însă îşi dădea seama că iluziile i se spulberaseră în mod irevocabil. Îşi învăţase nepotul să boxeze, să tragă cu puşca, îl iniţiase în arta duelului, într-un cuvânt supraveghease dezvoltarea fizică a copilului cu o dăruire în care se putea observa şi o undă de melancolie. Resursele intelectuale ce-i mai rămăseseră şi le consacra în exclusivitate teoriilor cu privire la importanţa iuţelii în jocul de crichet. Lansase o adevărată campanie în întreg comitatul în favoarea acestui joc şi scria o serie de compoziţii literare laborioase, având ca temă „Declinul crichetului”, pe care obişnuia să le trimită revistelor de specialitate. În fine, tot Algernon a fost acela căruia i-a revenit cinstea să asiste şi să consemneze prima partidă de box a tânărului Richard, confruntare ce avusese loc cu Tom Blaize, un flăcău mai vârstnic de la Belthorpe Farm.

Despre Hippias Feverel s-a crezut la un moment dat că este geniul familiei. Din păcate însă natura îl

înzestrase cu un apetit enorm, dar îi dăruise un stomac delicat. Şi cum mai toţi cei care se găsesc într-o confruntare perpetuă cu mâncarea nu sunt oamenii cei mai potriviţi pentru a lua viaţa în piept, Hippias a abandonat perspectivele ce i! e oferea baroul şi, între două accese de dispepsie trudea la masiva sa antologie, având drept temă mitologia feeriilor europene. În afară de unele năzbâtii copilăreşti pe care era silit să le suporte din când în când din partea lui Richard, Hippias nu prea avea de-a face cu Speranţa Raynham-ului.

Un alt membru venerabil al familiei, cunoscut sub numele de bătrâna mătuşă Grantley, care avea bani destui pentru moştenitorul ei, ocupa împreună cu Hippias aripa din fund a casei şi împărţea cu acesta şodourile ce se serveau dimineaţa. Cele două personaje îşi făceau rareori apariţia înainte de ora prânzului, eveniment pentru care se pregăteau toată ziua şi la care, mai mult ca sigur, se gândeau şi noaptea. Aceasta din cauză că secolul al XVIII-lea, în care bătrâna mătuşă Grantley văzuse lumina zilei, fusese vestit prin gurmanzii săi, iar atâta timp cât pe masă se mai afla ceva ele mâncare, vârsta înceta să mai prezinte vreo importanţă.

Doamna Doria Forey, cea mai tânără dintre cele trei surori ale baronetului, era o fiinţă înfloritoare şi deosebit de amabilă. Avea dantură superbă, un păr blond şi buclat de o rară frumuseţe şi era înzestrată cu un minunat nas normand. Îi mersese vestea că îi înţelege pe bărbaţi ceea ce, de fapt, în cazul unei creaturi practice, cum este femeia, înseamnă arta de a şti să-i conduci. Doria Forey se căsătorise cu un tânăr plin de perspective, provenind dintr-o familie aleasă, numai că soţul murise înainte ca frumoasele promisiuni să devină realitate. Cântărind în minte şansele pe care viitorul i le rezerva micuţei Clare, unica sa fiică. Doria Forey avu senzaţia că totuşi descoperise ceva. Cu clarviziunea, hotărârea neclintită şi perseverenţa de fier de care dau totdeauna dovadă reprezentantele sexului său atunci când este vorba de a

căpătui o fiică sau a da gata un bărbat, sora baronetului se invită singură la Raynham unde se instală, tacticos, împreună cu micuţa Clare.

Celelalte două reprezentante feminine ale familiei Feverel erau soţia colonelului Wentworth şi, respectiv, văduva judecătorului Harley. Singurul lucru mai deosebit care se putea spune în legătură cu ele consta în faptul că erau mamele unor fii oarecum ieşiţi din comun. Pentru a înţelege mai bine povestea lui Austin Wentworth şi a nu-l învinovăţi pe nedrept, ar trebui ca păţania lui să fie povestită pe şleau şi fără niciun echivoc, lucru pe care însă nimeni nu se încumeta să-l facă.

Din pricina unei greşeli săvârşite în fragedă juneţe, greşeală care, după părerea lui, fusese ispăşită cu vârf şi îndesat, Austin Wentworth era condamnat acum să suporte judecata aspră a lumii. Dar lumea nu-l condamna, după cum v-aţi putea închipui, pentru că greşise; ceea ce-i deranja la el era, pur şi simplu, faptul că-şi ispăşise greşeala.

Ei bine, cine-ar fi crezut?! Să se căsătorească eu camerista mamei lui!!”, şuşotea doamna Doria, făcându-se albă ca varul de frica tinerilor cu sentimente republicane. De altfel lui Austin îi mersese vorba că şi el nutreşte astfel de simpatii.

„În clipele de cumpănă, stă scris în *Poveţele Pelerinului*, singura consolare ce ni s-a oferă pentru nedreptăţile suferite în viaţă sânfe prietenii adevăraţi, care vor rămâne totdeauna alături de noi”.

Aşa se face că Lady Blandish, distinsa prietenă a baronetului, precum şi alţi câţiva bărbaţi şi femei ce-i rămăseseră credincioşi, nutreau faţă de Austin Wentworth acelaşi deosebit respect ca şi înainte.

Tânărul nu locuia împreună cu soţia sa, iar Sir Austin. a cărui minte era preocupată în permanenţă de viitorul speciei, îi reproşa nepotului său că, în faţa posterităţii, el se înfăţişează cu mâinile goale, în vreme ce alţi ticăloşi dovedesc mai multă grijă faţă de

perpetuarea lor.

Principala calitate a lui Adrian Harley, cel de-al doilea nepot al baronetului, era înţelepciunea. El era tânărul înţelept prin excelenţă – înţelept atât în teorie cât şi în practică.

„În practică, se arată în *Poveţele Pelerinului*, înţeleptul urmează calea celor mulţi”. De altfel, Adrian avea un instinct înnăscut pentru compania celor mulţi şi, cum era întotdeauna alături de cei ce dădeau tonul, calitatea de tânăr înţelept îi era recunoscută în unanimitate, fără nicio urmă de ironie.

În consecinţă, tânărul înţelept avea lumea de partea sa, dar era lipsit de prieteni. Nu s-ar putea zice că tânjea după acest apendice stânjenitor al succesului. Proceda în aşa fel încât cei care i-ar fi putut fi de folos să-l caute şi avea grijă să se facă temut de cei care i-ar fi putut face vreun rău. Când era vorba să-şi atingă un anume scop n-avea nevoie să recurgă la şiretlicuri sau să pună la cale intrigi. Reuşea în toate cu aceeaşi uşurinţă cu care-şi câştiga pâinea zilnică. Adrian era un epicureu, dar făcea parte din categoria acelora pe care bătrânul Epicur i-ar fi izgonit mai mult ca sigur din grădina sa. Într-un cuvânt, Adrian era un epicureu de modă nouă. Principala lui problemă de viaţă se rezuma la a-şi satisface cât mai bine poftele, fără a trebui însă să-şi pună prea mult în joc caracterul. În afară de Horaţiu şi Gibbon nu mai avea alţi prieteni intimi şi totuşi societatea acestor distinşi aristocraţi ai literaturii îl ajuta să accepte umanitatea aşa cum fusese ea dintotdeauna – o procesiune de un ridicol imens, însoţită de hohotele de râs ale zeilor. Dar de ce nu şi de hohotele de râs ale muritorilor? Din colţul său călduţ şi tihnit, Adrian îşi putea permite şi el să se amuze. Era înzestrat cu toate atributele unui zeu păgân. Ştia că nimeni altul să se folosească de oameni, era cizelat, elegant şi fericit şi dobândise toate acestea pe seama altora. Se simţea atât de împăcat şi mulţumit de el însuşi de parcă şi-ar fi dus viaţa pe un nor pufos, învăluit

de razele călduţe ale soarelui. Văpaia de gheaţă a ocheadelor sale atunci când îşi selecta fecioarele acestui pământ, sau sacrosancta impunitate cu care le urmărea până în lăcaşul lor de taină nu erau întrecute nici măcar de cutezanţa unor zei ca Jupiter sau Apollo. Cât despre reputaţia de a fi virtuos, ei bine, îi plăcea să se gândească la ea cu satisfacţie ca la o calitate în plus. Lumea zice că fructul oprit e mai dulce; adevărul este că nimic nu valorează cât o recompensă pe care n-o meriţi. Şi totuşi Adrian nu-şi dădea aere. El nu prelinsese nimănui opinia favorabilă pe care şi-o formase lumea despre el. La fel ca natura, se comporta cât se poate de firesc. Şi dacă se putea vorbi totuşi de disimulare, ei bine, purta şi el o mască întocmai ca orice om de rând. Cu toate acestea, societatea îl decretase deopotrivă virtuos şi înţelept şi-l considera exact opusul vărului său Austin, care era compromis pe vecie.

Pe scurt, Adrian Iiarley se dovedise un filosof autentic încă de la frageda vârstă de douăzeci şi unu de ani. Mulţi ar fi fost fericiţi să poată afirma acelaşi lucru la patruzeci şi doi de ani, numai că în piepturile lor exista o povară de care Adrian era lipsit aproape cu desăvârşire. Teoria doamnei Doria cu privire la inima tânărului înţelept era perfect îndreptăţită. Un accident neobişnuit (petrecut la naştere sau poate chiar înainte) dislocase acest organ de la locul său, împingându-l în stomac, unde atârna mai uşor, ba s-ar fi zis că dobândise efecte stimulatorii şi îi dădea ghes junelui nostru să păşească voios înainte. Întronată aici, inima nutrea un dispreţ suveran faţă de tot ce nu-i era pe plac. Partea aceasta a corpului său prezenta de pe acum o anumită protuberanţă şi devenise un fel de portdrapel al convingerilor sale filosofice. După ce lua masa, tânărul înţelept devenea fermecător atât cu femeile cât şi cu bărbaţii; sarcasmul său era pur şi simplu cuceritor. În aceste clipe, forţa muşcătoare a tonului său moralizator se mai domolea puţin, dar reputaţia lui de virtuos şi buna

dispoziţie firească după un asemenea festin făceau ca lucrul acesta să fie trecut cu vederea.

Acesta era Adrian Harley. Făcea şi el parte dintre fericiţii intelectuali pe care şi-i alesese Sir Austin în ace – sta lume, cu scopul de a supraveghea educaţia fiului său la Raynham. Adrian fusese destinat carierei ecleziastice. Dai până la urmă n-a mai intrat în rândurile înalţilor prelaţi într-o bună zi a avut o lungă discuţie cu baroneful şi, din clipa aceea, a devenit unul dintre locuitorii permanenţi ai casei. Tatăl său murise, într-un moment când copilul înregistra la şcoală cele mai frumoase succese, şi nu-i lăsase drept moştenire decât înclinaţiile sale juridice. Ca atare lui Adrian i-a fost dat să ajungă un slujitor stipendiat în gospodăria unchiului său.

Tovarăş de joacă cu Richard, şi singurul băiat de vârsta lui pe care copilul baronetului îl văzuse vreodată, era domnişorul Ripton Thompson, fiul avocatului lui Sir Austin. Personajul cu pricina era însă o creatură lipsită de orice personalitate.

Oricum, Richard avea totuşi nevoie din când în când de un tovarăş de joacă căci el nu fusese trimis nici la şcoală nici la colegiu. Sir Austin era de părere că şcolile sunt corupte. El susţinea că, prin grija părintească, adolescenţii pot fi ţinuţi la adăpost de şarpele ispitei până în clipa când se vor alătura Evei. Această perioadă, mai susţinea el, trebuie amânată cât mai mult cu putinţă. Sir Austin îşi educa fiul după un Sistem Propriu. Rezultatele acestui „sistem” vom avea prilejul să le vedem mai departe.

CAPITOLUL II

În care se vede că Fortuna a ales cea de a paisprezecea aniversare a naşterii eroului pentru a pune la încercare forţa „sistemului”.

Înveşmântat în aur şi purpură, octombrie întâmpina maiestuos a paisprezecea aniversare a naşterii lui Richard. Stejari de bronz şi mesteceni de aur străluceau învăluiţi de razele orbitoare ale soarelui. Departe la

orizont, unde vuitul de vest îşi dormea somnul molatic, se îngrămădeau şiruri nesfârşite de nori grei.

La Raynham Abbey. totul părea să prevestească o zi măreaţă, aşa cum a şi fost de altfel, deşi mult deosebită de ce ar fi trebuit să fie.

Jucătorii de crichet şi arcaşii începuseră să-şi instaleze gheretele şi să-şi întindă corturile pe poiana largă ce cobora spre râu. Într-acolo se îndreptau flăcăii din Bursley şi Lobourne, îngrămădiţi în luntre şi căruţe, chiuind şi cântând fericiţi cu gândul la valurile de bere ce aveau să se reverse în acea zi minunată. Mărşăluiau cu toţii plini de entuziasm, gata să-şi încerce forţele şi să-şi dispute cununile de laur proaspăt, asemeni vitejilor britoni. Parcul începuse să fremete de viaţă şi pretutindeni răsunau cântece de sărbătoare. Sir Austin, un tory bun ca pâinea caldă, nu interzisese nicicând vânatul pe domeniile sale, din care pricină se bucura de multă popularitate printre săteni. Sir Miles Papworth, însă, ale cărui moşii se întindeau de partea cealaltă a râului, nu se putea lăuda defel cu o astfel de faimă. Şi aceasta din cauză că severul reprezentant al partidului Whig semănase mare spaimă printre braconieri. Jumătate din sat umpluse deja parcul de la Raynham Abbey. Scripcarii şi ţiganii se buluceau la porţi, făcând zarvă mare ca să fie lăsaţi şi ei înăuntru. Cămeşoaiele lor albe sau de culoarea sinelii, pălăriile cu boruri – uriaşe sau pelerinele stacojii, amintind de ţara lor de baştină, transformaseră parcul într-un adevărat mozaic pestriţ.

În vremea aceasta, astrul festivităţii se retrăgea, izolându-se de lume, însoţit de slujitorul său, Ripton, care, lipsit de entuziasm şi nedumerit la culme, îl întreba întruna ce are de gând şi încotro se îndreaptă. Bietul băiat se străduia să-i explice că flăcăii din Lobourne vor striga după ei, iar Sir Austin nu va accepta ca festivităţile să aibă loc în absenţa lor. Zadarnic însă! Richard rămânea surd la argumentele şi mâhnirea prietenului său. Şi aceasta din pricină că tatăl îşi obligase fiul să se

supună unui control medical întocmai ca cel mai umil dintre recruţi. Acum Richard era furios peste măsură. Fugea de lume de parcă ar fi vrut să uite lucrul ruşinos pe care fusese silit să-l îndure.

Din când în când, mai încetinea pasul şi-i mărturisea lui Ripton tot ce avea pe suflet. La un moment dat însă, acesta i-o tăie scurt şi-i spuse că se comporta ca o fată. Înainte de plecare, băieţii făcuseră un mic popas la ferma vechilului de la care împrumutaseră două carabine. Ripton[18]

trăsese primul, ochise prost şi, bineînţeles, greşise ţinta. Amintindu-i incidentul şi agasat de răspunsul jignitor al prietenului său, Richard îi strigă acestuia că e un prost. Când îşi dădu seama că situaţia pare să confirme de minune calificativul, Ripton ridică fruntea sus şi replică sfidător: „Te înşeli amarnic, amice!”

Riposta aceasta atât de violentă şi nelalocul ei îl enervă şi mai tare pe Richard, care, cu gândul la vânatul pierdut din pricina neîndemânării prietenului său, era convins că el fusese cel jignit. În consecinţă, repetă injuriosul epitet cu şi mai multă emfază.

— Prost sau nu, te poftesc să încetezi cu vorbele-astea, strigă Ripton, muşcându-şi buzele.

Acum gluma începuse să se cam îngroaşe şi se simţeau amândoi lezaţi în amorul lor propriu. Încruntându-şi sprâncenele, Richard îşi privi lung adversarul apoi îi spuse deschis că o să-l facă prost şi de douăzeci de ori dacă are chef.

— Încearcă numai şi ai să vezi tu, ripostă Ripton, săltându-se de pe un picior pe altul cu răsuflarea tăiată de mânie.

Cu o gravitate de care numai băieţii şi barbarii sunt în stare, Richard îşi îndeplini promisiunea întocmai. Pronunţă rar şi răspicat cuvântul cu pricina, străduindu-se să pară cât mai amuzat şi sfidător cu putinţă. La fiece cuvânt, Ripton dădea din cap ca şi cum ar fi unit să

---

18 - Suferinţele lui Richard Feverel

confirme că aude totul şi înregistrează ofensa.1 Câinele lor se uita când la unul când la altul şi dădea nedumerit din coadă.

Respectându-şi promisiunea. Richard repetă infamul epitet exact de douăzeci de ori. Când defectul capital al lui Ripton fu menţionat în mod solemn pentru a douăzecea oară, acesta îşi pocni. straşnic prietenul peste gură şi se postă în faţa adversarului său. gata de luptă. În realitate însă, Ripton era un băiat tare bun la suflet, şi, cum Richard primise pe loc înfruntarea, băiatul începuse să se căiască de gestul său şi-şi dădea seama că mersese cam departe. Nu ştia, săracul, cu ce fel de gentleman are de-a face! în vremea asta, Richard privea rece şi imperturbabil.

— Doriţi să ne luptăm? întrebă el.

— Vă stau oricând la dispoziţie! răspunse Ripton.

— W în inima pădurii ar fi mai bine. Aici la margine s-ar putea să ne întrerupă cineva.

Şi Richard îl conduse ceremonios şi distant spre locul de luptă. Văzând cum stau lucrurile, lui Ripton îi cam pierise pofta de bătaie. Ajunşi în inima pădurii, Richard îşi scoase haina şi vesta. Era perfect calm şi aştepta ca şi celălalt să procedeze la fel. Ripton se înroşise tot la faţă şi era teribil de agitat; deşi mai vârstnic şi mai masiv decât prietenul său, el nu era la fel de vânjos şi bine legat ca acesta. Zeii, singurii martori ai acestei confruntări, hotărâră că Ripton avea să fie înfrânt. Richard arborase stindardul familiei şi, dacă te uitai bine la el, îţi dădeai imediat seama că numai o luptă pe viaţă şi pe moarte îl mai putea domoli. Cu sprâncenele uşor arcuite şi îmbinate deasupra nasului ferm şi drept, cu ochii mari şi albaştri, cu nările fremătânde, sigur pe picioarele lui puternice, imperturbabil, dar având toate simţurile treze, Richard era aidoma unui tânăr şi viteaz luptător. Cât despre Ripton, el şi pornise la atac. Lovea ca un şcolar. Se năpustise adică cu tot trupul asupra adversarului său şi îşi rotea întruna pumnii ca o morişcă.

Era un băiat puternic. Când dădea o lovitură se simţea, dar cu toate acestea era la cheremul ştiinţei. Privindu-l cum se agită, cum clipeşte şi pufăie, rotindu-şi braţele şi lovind întruna în gol, înţelegeai imediat că luptă cu disperare şi că este conştient de acest lucru. Gândul că renunţând la luptă nu făcea decât să confirme calomnia ce-i fusese trântită în nas exact de douăzeci de ori, îl umplea de groază. Ripton ar fi preferat mai degrabă să moară decât să cedeze. Se agita, îşi rotea braţele ca o morişcă, şi din când în când, mai cădea şi pe jos. Bietul băiat, de câte ori nu s-a prăvălit la pământ! Viteazul nostru se străduia să salveze aparenţele, dar până la urmă a fost înfrânt. Zeii n-au protejat nicicând doi luptători deodată. Turnus era un tânăr nobil şi viteaz, dar Palas Atena nu lupta de partea lui. Ripton era şi el un băiat minunat, dar – ce folos – nu ştia să se lupte! Bietul de el, nu-i stătea în putinţă să dovedească faptul că nu este un prost! Dacă ne gândim bine, Ripton n-avusese altă cale de ales şi, la drept vorbind, cui i-ar fi fost oare mai uşor să-şi facă dreptate? Acum primea una după alta loviturile implacabile ale adversarului său. Aşa cum gâfâia şi gemea întruna, semăna din ce în ce mai mult cu albuşul pe care-l bat gospodinele când fac prăjituri. Numai providenţa a vrut ca bietul băiat să n-ajungă şi el întocmai ca albuşul bătut spumă! Deodată, băieţii se auziră strigaţi pe nume şi, în clipa următoare, Austin Wentworth şi domnul Morton de la Poer Hall îşi făcură apariţia.

Băieţii acceptară pe loc un armistiţiu; îşi strânseră hainele, îşi puseră puştile pe umăr şi o tuliră amândoi în adâncul pădurii. Nu catadicsiră să se oprească nici măcar o clipă, decât după ce lăsară în urmă crânguri şi lanuri, răzoare lungi şi o micuţă plantaţie de molifţi.

Când se opriră, în fine, să-şi mai tragă puţin respiraţia, îşi studiară unul altuia faţa, plini de curiozitate. Ripton se făcuse alb ca varul. Aşa mânjit cum era, de sus până jos, în culorile naturale ale luptei, arăta

mult mai înfricoşător decât şi-ar fi putut închipui. Îşi îndreptă totuşi neînfricat umerii şi-şi scoase pieptul înainte. În vremea asta Richard, a cărui mânie se domolise, îl întrebă nerăbdător dacă n-are de gând să cedeze.

— Nici în ruptul capului! strigă nobilul duşman.

— Ia aminte, insistă Richard, încercând să-l aducă la realitate. M-am plictisit să te tot buşesc în halul ăsta! Dacă dai mâna cu mine îmi retrag imediat cuvintele!

Ripton ezită o clipă ca să-şi consulte onoarea, iar cum aceasta îl îndemna să nu piardă prilejul, băiatul întinse imediat mâna.

„Straşnic!”, exclamară băieţii, strângându-şi călduros mâinile. Erau din nou buni prieteni. Ripton ştiuse să profite de această ocazie, iar Richard ieşise cum nu se poate mai bine. Se aflau aşadar pe picior de egalitate. Ieşiseră amândoi victorioşi, ceea ce era minunat pentru prietenia lor.

Când ajunseră la izvor, Ripton se spălă pe faţă şi îşi obloji nasul. Se simţea în stare să-şi urmeze prietenul până la capătul pământului. Acum alergau din nou de colo până colo, încercând să împuşte păsările. Păsăretul de pe domeniul Raynhanî se dovedea mult prea şiret şi reuşea să scape mereu de gloanţele tinerilor vânători. În consecinţă, îşi continuară expediţia cinegetică pe pământurile vecinilor, în speranţa că acolo vor găsi nişte specii mai puţin inteligente. Erau atât de fericiţi, că uitaseră cu desăvârşire de legile categorice care interziceau încălcarea altor terenuri de vânătoare. Săracii! Habar n-aveau că deveniseră braconieri şi-şi făceau de cap pe pământurile lui Blaize, cunoscutul fermier ce-şi desfăşura în voie comerţul cu grâne la adăpostul scutului protector al lui Sir Papworth.

Numai că acest Biaize nu simpatiza defel grifonul şi spicele de grâu ale Feverelilor, deşi până la urmă soarta avea să-l apropie foarte mult de Richard. Ei bine, fermierul Biaize ura braconierii şi nutrea o antipatie

specială faţă de tinerii de teapa lor căci, după părerea lui, aceştia se dedau la astfel de furtişaguri pur şi simplu din insolenţă. Auzise împuşcăturile temerare ce răsunau din toate părţile şi se hotărâse să se deplaseze la faţa locului să-i privească pe intruşi. Văzând cine-s hoţomanii se jură să le dea domnişorilor o lecţie de pomină. Nu se sinchisea el că are de-a face cu odraslele unor lorzi!

În clipa în care silueta rău prevestitoare a fermierului îşi făcu apariţia, însoţită de şfichiuirile ameninţătoare ale unei cravaşe, Richard tocmai doborâse un fazan superb şi era extrem de mândru de isprava lui. Fermierul îi salută plin de ironie.

— La vânătoare plecat-aţi, domnişorilor, hi?

— Tocmai am doborât un exemplar splendid! îl informă Richard radios.

— Oho, ho, făcu fermierul, pocnind ameninţător din cravaşă. Apoi atunci ce-ar fi să mă uit şi eu niţeluş la fazanu' ăsta?

— Spuneţi „vă rog", se băgă Ripton în vorbă.

Împingându-şi bărbia înainte, fermierul Biaize rânji sumbru.

— Ţie să-ţi cer voie, domnişorule? Mai bine oblojeşte-ţi nasu, mucosule! Braconieri afurisiţi ce sunteţi, v-arăt eu vouă! Într-o clipă, zeflemeaua se preschimbă în discuţie de afaceri. Pasărea asta-i a mea! urlă el. Daţi-o încoace şi căraţi-vă, pezevenghi blestemaţi ce sunteţi. Vă ştiu eu p-ăştia d'alde voi!

Fermierul era tot mai indignat şi începuse să rostească vorbe de ocară la adresa Feverelilor. Richard deschisese ochii mari şi asculta uluit.

— Dacă ai chef să te pocnesc cu cravaşa, stai proţăpit aşa în faţa mea, continuă fermierul. Giles Biaize nu e el omul care să-nghită una ca asta!

— Atunci n-o să neclintim din loc! răspunse Richard.

— Bine, dom'le, aşa să fie! Dacă vă e poftă de mardeală, vă dau mardeală!

Şi vrând parcă să-şi pună în practică ameninţarea,

fermierul apucă pasărea de o aripă. Dar nici băieţii nu se lăsau. Se agăţară cu disperare de fazan şi traseră de el până ce reuşiră să-l smulgă din încleştarea lui Blaize, care se pomeni că rămâne cu aripa în mină.

— E vânatul meu, e vânatul meu! zbiera fermierul. V-arăt eu vouă ce va să zică aia o cravaşă! Nu-s eu umu' să suporte una ca asta!

Şi cravaşa şuieră prin aer. Zadarnic încercau băieţii. să se ferească, el se ţinea după ei şi-i lovea întruna fără milă. În ziua aceea, fermierul Blaize a săvârşit. un adevărat masacru! Băieţii se zvârcoleau neputincioşi, alergând încolo şi-ncoace. Cravaşa şuiera ca un şarpe ce se încolăceşte şi muşcă, înveninându-le sângele tânăr şi împingându-i în pragul disperării. Umilinţa acestor zvârcoairi era poate mai greu de îndurat decât loviturile cravaşei. Oricum, durerile erau atroce şi fermierul, care era tare iscusit în astfel de treburi, nu se potoli decât în clipa în care, congestionat la faţă de furie, simţi că i se taie respiraţia. Se întrerupse puţin, dar în aceeaşi clipă rămăşiţele bietului fazan îl izbiră în faţă.

— Poftim! Ia-ţi înapoi blestemata asta de pasăre, strigă Richard.

— Mie să/mi daţi bani, să-mi daţi dobânda ce mi se cuvine, flăcăilor! urla fermierul agitându-şi din nou cravaşa prin aer.

Fuga o fi ea ruşinoasă, dar în cazul de faţă era singura salvare. Aşa că băieţii luară hotărârească abandoneze câmpul de luptă.

— Ascultă, brută, strigă Richard cu vocea răguşită de mânie. Dacă-aveam arma încărcată, te împuşcam pe loc! Dar bagă bine de seamă, nu care cumva să-mi ieşi altă dată în cale, că atunci nu mai scapi tu. laşule!

Ameninţarea aceasta atât de străină spiritului britanic îl înfurie la culme pe fermier. Se ţinu scai după inamicii lui şi în clipa în care cei doi reuşeau să treacă pe un teritoriu neutru, avu grijă să le mai dea câteva lovituri de adio. La hotar, mai schimbară câteva vorbe. Blaize se

interesă dacă erau mulţumiţi de ciomăgeala primită şi le promise că oricând au chef de bătaie n-au decât sădea o fugă până la Belthorpe Farm unde nuiaua îi aşteaptă în cui. th vremea as a. băieţii al. bombardau cu fel de iei de ameninţări de răzbunare cărora rferim: lbrul le întoarse dispreţuiloi spatele. Ripton se şi înarmase cu câteva pietroaie la gândul unei mici răfuieli. Richard i le aruncă însă pe toate şi-i spuse: „N-ai să faci aşa ceva! Gentlemenii nu se bat cu pietre. Numai laşii recurg la astfel de arme!”

— Lasă-mă să-l pocnesc numai o dată, numai o dată! se ruga Ripton cu ochii ia fermierul Blaize în care vedea cea mai perfectă ţintă.

Avusese dintr-odată revelaţia avantajelor de care se bucură pedestraşii cei iuţi de picior în raport cu o armată greoaie, şi lucrul acesta îl făcea să-şi piardă minţile de bucurie.

— Sub nicio formă! îl opi-i Richard autoritar. Să n-aud de pietre! Şi îşi văzu mai departe de drum.

Ripton îl urmă suspinând. Generozitatea comandantului depăşea capacitatea lui de înţelegere. Un pietroi aruncat cu precizie în spinarea fermierului l-ar fi calmat de minune pe domnişorul Ripton. Pe Richard Feverel însă un asemenea gest nu-l putea ajuta să uite umilinţa la care fusese silit să se supună. Ripton se obişnuise cu nuiaua. După atâta experienţă, monstrul încetase de a mai fi un obiect de teroare. Băiatul depăşise de mult stadiul de revoltă împotriva bătăii. În cazul său, sentimentul acela oribil de ruşine şi silă faţă de propria fiinţă, de ura faţă de toţi cei din jur şi dorinţă de răzbunare, ca şi cum spiritul s-ar cufunda în cele mai negre abisuri, sentiment încercat de tinerii curajoşi şi sensibili, condamnaţi să sufere pentru prima dată lecţia de amarnică şi degradantă flagelare a cărnii, fusese de mult dat uitării. Băiatul se călise deja şi privea lumea cu mai multă înţelepciune: pedepsele nu-l lăsau indiferent ca pe alţi tineri, dar atunci când se simţea dezonorat, nu-

şi pierdea cumpătul ca sensibilul său camarad şi prieten. Richard era înnebunit de mânie. Avea impresia că-i fierbe sângele în vine. Dacă nu-i permisese lui Ripton să se folosească de pietre o făcuse pur şi simplu din pricină că avea mania contrazicerii. Era limpede. Fermierul Blaize nu fusese cru – tat din raţiuni cavalereşti. Ba mai mult, în momentele acestea de mare frământare, Richard urzea planuri ce n-ar fi făcut cinste unui gentleman. Şi dacă nu trecea la îndeplinirea lor era din cauză că, deşi copil, îşi dădea totuşi seama că n-aveau nicio şansă de succes. Singurul lucru care l-ar fi putut face să uite umilinţa era o răzbtânare teribilă. Trebuia să găsească o astfel de soluţie cât mai curând posibil! Pentru o clipă, Richard se gândi să-i ucidă fermierului toate vitele, apoi i se năzări să-l ucidă chiar pe el; îi trecu apoi prin minte să-l provoace la duel potrivit normelor cavalereşti. Nici vorbă de aşa ceva – fermierul care era un laş ar fi refuzat! Atunci el, Richard Feverel, şi-ar fi făcut apariţia în persoană, la miez de noapte la căpătâiul fermierului şi l-ar fi trezit din somn. I-ar fi propus un duel cu pistoale şi lupta ar fi avut loc imediat, chiar în aceeaşi cameră. În cazul ăsta, putea laşul să tremure mult şi bine de frică, n-ar mai fi îndrăznit el să refuze lupta.

— Doamne sfinte, izbucni Ripton cu naivitate în vreme ce prietenul său păşea chinuit de astfel de gânduri. Prin minte i se perindau tot felul de stratageme şi comploturi pe care ar fi fost gata să le pună pe loc în aplicare, pentru ca exact în aceeaşi clipă să le abandoneze, ca lipsite de şansă. Ricky, izbucni Ripton din nou, ce păcat că nu m-ai lăsat să-i trag una! Sunt un ţintaş excelent. Nu dau greş niciodată! Dacă-l pocneam cum ştiu eu, acum mă simţeam mult mai bine! Şi-apoi însemna că noi am ieşit cu obrazul curat din toată afacerea asta!

În aceeaşi clipă însă, Ripton se simţi cuprins de îndoieli şi gândurile îi zbprară la lucruri mai serioase. „Oare nasul mi-e chiar aşa vânăt cum spunea el? Tare-aş

vrea să mă conving cum stau lucrurile!”

Richard rămânea însă surd. Mergea neclintit înainte, obsedat de un singur gând.

Lăsară în urmă zeci de garduri vii, săriră pârleazuri şi şanţuri, se strecurară printre ţepii rugilor de mure şi deodată, aşa murdar, jerpelit şi rupt de oboseală cum era, Ripton se trezi din visul său cu fermieri şi nasuri vinete, chinuit de o senzaţie puternică de foame. Senzaţia aceasta punea stăpânire cu atâta iuţeală pe întreaga lui fiinţă încât în mai puţin de o clipă, bietul băiat se zbătea în chinurile cumplite ale foamei. Luându-şi inima în dinţi îşi întrebă comandantul încotro are de gând să meargă. Cât vedeai cu ochii nici urmă de Raynham. Se aflau într-o vale situată la multe mile depărtare de Lobourne, într-un ţinut cu bălţi stătute, izvoare murdare, păşuni sărace şi mirişti dezolante. Ici colo, abia dacă zăreai o vacă sau fumul în rotogoale al unei colibe de paiantă, o căruţă încărcată cu turbă, un măgăruş ce păştea după pofta inimii, ignorând lumea aceasta nemiloasă, sau gâşte ce se adăpau din căldarea calului, făcând o zarvă de parcă ne-am fi aflat în singurătatea de mormânt din primele clipe ale creaţiunii. Toate la un loc alcătuiau un peisaj dezolant ale cărui obiecte neatinse de mina unui bucătar nu putea trezi interesul unui băieţel mort de foame ba, mai mult, îi stârneau dispreţul. Ripton era acum în culmea disperării.

— Unde mergem? întrebă el pentru ultima oară, ferm hotărât să nu mai facă niciun pas înainte.

— Unde-om nimeri, răspunse Richard, rupând în fine tăcerea.

— Unde-om nimeri? repetă Ripton îngrozit. Bine, dar tu nu mori de foame? Vocea îi era atât de stinsă încât te mirai cum de se mai ţine pe picioare.

— Nu, răspunse Richard scurt.

— Auzi, să nu-ţi fie foame?! Uimirea îl făcea pe Ripton şi mai vehement. Dar cum Dumnezeu, de azi dimineaţă n-ai mâncat! Chiar vorbeşti serios? Nu ţi-e

foame deloc? Pe mine, sincer să fiu m-au apucat ameţelile! Simt aşa un gol în stomac c-aş fi în stare să mănânc şi pâine uscată!

Richard rânji dispreţuitor; numai că motivul dispreţului său era altul decât cel al filosofului obişnuit cu asceza.

— Ei, haide-odată! strigă Ripton, Hotărăşte-te şi spune-mi unde ai de gând să ne oprim?

Richard tocmai se pregătea să-şi admonesteze prietenul, dar când îi văzu chipul neajutorat şi mânjit ca vai de lume, se simţi dezarmat pe loc. Nasul flăcăului nu arăta chiar aşa de rău cum ne-am putea închipui, dar începuse să se învineţească. Oricum, a ţine lecţii de morală unei asemenea fiinţe ar fi însemnat o adevărată cruzime aşa că Richard ridică capul sus şi exclamă: „Aici ne oprim”! După care se aşează tacticos pe ţărmul golaş din faţa lui. În vremea asta Ripton îl privea uluit. Oare ce surpriză îi mai rezerva prietenul său?

CAPITOLUL III

Lupta dintre Spiritul Binelui şi Spiritul Răului

Băieţii se călăuzesc după coduri cavalereşti şi legi necrise ale onoarei care, deşi nu le sunt propovăduite în mod ficial, sunt totuşi intuite şi respectate cu sfinţenie de toţi i fideli. Dar să nu uităm, avem de-a face cu o stirpe ce n-a st încă civilizată pe deplin. De unde reiese că a nu-ţi urmânducătorul acolo unde te îndeamnă el, a te da înapoi de o aventură al cărei începu. t se arată stânjenitor şi al cărei deznodământ te ţinteşte plin de ameninţare, ei bine, a-ţi părăsi tovarăşul la jumătatea drumului şi a te întoarce singur acasă, toate acestea sunt tertipuri ticăloase de care niciun băiat viteaz n-ar consimţi să se facă vinovat, chiar cu riscul celor mai neînchipuite suferinţe. Mai bine moartea decât verdictul de laş, rostit de glasul propriei tale conştiinţe! Există însă şi băieţi curajoşi care nu se sinchisesc de glasul conştiinţei. În cazul lor, această lipsă este suplinită de ochii şi buzele prietenilor. Ei se achită de datorie cu şi

mai multă tenacitate şi perseverenţă decât conştiinţa însăşi, iar până la urmă, dacă încercarea la care a fost supus vinovatul nu este prea grea, rezultatul este acelaşi. Comandantul se poate bizui pe credinţa oamenilor săi căci aceştia au jurat să i se supună. Ripton Thompson îi era deci întru totul credincios prietenului său. Deşi situaţia în care se aflau era de-a dreptul disperată, iar Richard se comporta ca un lunatic, lui Ripton nu-i trecuse nici măcar o clipă prin minte că şi-ar putea părăsi sau renega prietenul. îl prevenise în mai multe rânduri că aveau să întârzie la masă şi atâta tot. Dar Richard nici nu se clintea. Pentru el mâncarea nu reprezenta nimic. Zăcea tolănit pe malul râului, smulgând fire de iarbă şi mângâindu-şi căţelul, complet incapabil să înţeleagă ce va să zică a fi mort de foame. Ripton se mai agită o bucată de vreme, plimbându-se în sus şi-n jos, şi în cele din urmă se resemnă în faţa sorţii şi se aşează şi el alături de taciturnul său prieten.

Dar iată că întâmplarea, gata oricând să-şi facă datoria I într-un scop anume, slobozi cu voia soarelui ce asfinţea of ploaie straşnică şi trimise doi călători care aveau să se adăpostească exact în spatele tufelor dese de măceşi unde sej aciuaseră şi băieţii noştri. Călătorii erau un tinichigiu ambulant, ce-şi aprinsese luleaua şi-şi întinsese prelata ca să se apere de ploaie, şi un ţăran tânăr şi voinic, care pornise l-ai drum cu mâinile goale, fără lulea, fără umbrelă. Cei doi se salutară, înclinându-se ceremonios, după care se porniră să discute despre capriciile meteorologice ale zilei şi tot ce avuseseră de suferit de pe urma lor. Prevăzuseră amândoi că avea să plouă înainte de asfinţitul soarelui şi, ca atarej primeau cu satisfacţie şi entuziasm pronia cerească. Acur sporovăiau alene ca să-şi treacă timpul, într-o armonie de-l plină cu zumzetul stins ce plutea prin aer. După ce discutară despre vreme şi toanele ei, abordară problema tutunu-l lui şi a binecuvântatelor foloase pe care le are omul de pe urma lui. Cum că tutunul este singurul

prieten şi tovarăş al omului sărman, unica lui mângâiere şi consolare, singurul refugiu în miez de noapte şi primul gând salvator la revărsatul zorilor.

— Ce mai calea-valea, face mai mult ca o femeie! chicoti tinichigiul. Pipa nu-i ca scorpia ce te cicăleşte-ntruna!

— Pe cinstea mea că aşa e! îi luă vorba din gură celălalt. Biata pipă nu te uşurează de ultimul sfanţ când te-ntorci sâmbăta de la muncă.

— Ia de fumează, frăţioare, exclamă tinichigiul entuziasmat, dându-i ţăranului o lulea de pământ ca vai de lume.

Acesta îşi umplu luleaua cu tutun din taşca tovarăşului său de drum şi continuă să aducă osanale fumatului.

— Dai un penny şi te-ai ghiftuit cu toate bunătăţile! Face de zece ori cât o muiere! Nu-i aşa?

— Ce mai calea-valea şi pe deasupra te descotoroseşti de ea după pofta inimii, îi ţinu isonul tinichigiul.

— Ba bine că nu! îi luă vorba din gură ţăranul. Da' ce să mai vorbim, că cine să vrea să-şi arunce-pipa? De ea nu te saturi niciodată!

— Ehe-hei, îi continuă gândul tinichigiul, plin de înţelegere. Cine are parte de pipă şi tutun niciodat nu se căieşte!

— Aşa e, zău că da! apoi unde mai pui că biata lulea nu-ţi papă merindele de rămâi cu burta goală, insistă ţăranul, făcând.cu ochiul. Şi, ca argument suprem, cinstitul pălmaş mai făcu un gest elocvent cu mina, urmat imediat de încuviinţarea tinichigiului. Iar când, dacă se poate spune aşa, epuizară subiectul, invocând toate argumentele mai de Doamne ajută în favoarea binecuvântatului tutun, îşi aprinseră amândoi lulelele şi fumară în pace, ascultând răpăitul rafalelor de ploaie.

În vr emea asta. neştiind cum să mai uite de foame. Ripton îşi strecurase capul printre crengile ţepoase ale

măceşilor şi trăgea cu ochiul la cei doi. Tinichigiul avea lângă, el o pisică albă pe care o tot pocnea întruna., adiesindu-i-se; eu, vseunipa mea; doamnă”… de parcă n-ar fi cerut, părerea, în legătură cu cele. discutate; Pălmaşul stătea întins, cât era de lung, cu capul proptit de calabalâcul tinichigiului şi cu picioarele în bătaia ploii şi fuma pe îndelete, cufundat cu totul în contemplaţie. S-ar fi zis că minutele se deapănă alene din caierul vremii, ca rotogoalele de fum ce ieşeau alternaj tiv din lulelele celor doi călători. Tinichigiul fu primul care rupse tăcerea.

— Amarnică vreme!

— Aşa e! confirmă tovarăşul său.

— Da’ dacă stau şi mă gândesc bine aşa şi trebuie să fie! reîncepu tinichigiul. Păi, ia ascultă frăţioare, la ce să te mâhneşti degeaba? Lucrurile-şi au toate făgaşul lor, pân’ la urmă se lămuresc ele singure! Acuma am pornit-o iară la drum. Mi-am încheiat socotelile! Da’ mai zilele trecute unde crezi că mă aflam cu treburi? La Newcastle! Ei, ce zici de asta?

— Păi, cărbuni! exclamă pălmaşul cu glas tare.

— Cărbuni! răspunse ea un ecou tinichigiul. Da, da’ nu mă-ntrebi ce-am căutat p-acolo? Nici prin cap nu-ţi trece!

Cei de meseria mea văd multe în viaţă. Nu, nu pentru cărbuni m-am dus eu acolo! Ce să vând castraveţi la grădi (nari? Da’ oricum m-am întors cu bine şi acum mă-ndrept spre Londra. Gândeam eu în sinea mea: o să văd marea şi-o să mă plimb şi cu vaporu’! Şi m-am urcat pe un vapor!

Da’ nu zici că era să ne dăm cu toţii la fund ca sfântul profet Pavel!

— Ca cine spui? întrebă celălalt curios.

— Citeşte-ţi Biblia mai cu sârg şi-ai să vezi! Doamne, ce ne-a mai zdruncinat şi ce ne-a mai buşit! Că pe mare nu-i a joacă! Acuşi, acuşi credeam c-o să ne ducem la fund. Mi-am zis eu atunci: fă-ţi rugăciunea Bob Tiles că

ţi-a sunat ceasu'! Ce mai noapte de pomină! Da' Dumnezeu s-a văzut a fi mai tare ca diavolu' şi acum iată-mă-s nevătămat, în carne şi oase!

Pălmaşul cel tânăr se sprijini într-un cot şi privi indiferent spre tinichigiu.

— Ce mai teorie e şi asta? Dacă domnu' ar fi totdeauna mai presus ca dracu', nu mi-aş târâi eu azi picioarele, fără ocupaţie, fără simbrie şi. pe deasupra, şi fără merinde! Păi ia să vezi ce mi s-a întâmplat mie. Norocu-i noroc, şi ghinionu' se numeşte că e altminterea! Nu de mult, lui Bollop. fermieru, i-au ars stogurile de fân. Da' nici peste o zi, hop, că-i arde şi hambaru' şi ce crezi că-i dă prin minte omului ăsta? îşi ia lumea în cap, îşi pune ştreangu' de gât şi pe noi ne lasă pe toţi pe drumuri. Orice-ai zice, domnu' n-a fost mai presus ca dracu' în pătărania asta!

Tinichigiul îşi drese glasul şi recunoscu că, într-adevăr, a fost o năprasnică întâmplare.

— Ce să mai vorbim, vai şi amar! strigă pălmaşul. Da' stai că-ţi spun eu una şi mai şi. Înainte de a munci la Bollop, m-angajasem la cosit, la fermieru' Blaize, ăl de stăpâneşte pământurile de la Belthorpe. Şi ăsta dacă vede că-i lipseşte vreun spic de grâu, nu că noi l-am furat. Da' nici vorbă de aşa ceva! Şi ce crezi că face nebunu'? Niciuna nici două, m-alungă împreună cu un alt ortac şi ne lasă p-amândoi în voia sorţii. Apoi acum, spune şi dumneata, se vede a fi Dumnezeu mai puternic ca dracu'? Io chitesc că nu!

Tinichigiul dădu din cap şi recunoscu că, într-adevăr, şi acesta era un caz amarnic peste poate.

— Şi află de la mine, nene, că nu poţi face nimic! continuă pălmaşul. Te-ai dat cu capu' de perete şi gata! Aşa că ia seama: răul cu rău se răsplăteşte, clipi el misterios. După mine, cine face bine, binele-l însoţeşte şi cine face rău aşijderea. Cu fermieru' Bollop n-am nimic! Da' lui Blaize îi port mare pică! Ce n-aş da să mă pot strecura până la el pe-o noapte vijelioasă, când e

pământu’ mai uscat şi să-i pun niscai chibrituri aprinse lângă căpiţele de fin!

La gândul răzbunării, pălmaşului îi jucau ochii în cap.

— Să-l văd eu atunci, când s-o simţi atins la buzunare, c-acolo îl doare mai mult pe el! Să-l văd eu atunci, cum strigă „Apără-mă, Doamne!”, că ştiu eu bine, cine vrea să-l puie la punct pe Blaize, la buzunare trebuie să-l atingă!

Tinichigiul expedie precipitat o trâmbă de nori albi din luleaua lui şi declară că, într-o asemenea situaţie, el e gata să se dea imediat de partea diavolului. Cât despre pălmaş, acesta se legă că dacă fermierul Blaize se dă de partea lui Dumnezeu, el va trece fără doar şi poate de partea lui Scaraoschi.

Nu departe de cei doi se afla un tânăr gentleman care împărtăşea întru totul părerea lor. Cu o indiferenţă din care nu lipsea totuşi o bună doză de interes, speranţa Raynhamului ascultase dialogul de mai sus în care un pălmaş de rând şi un tinichigiu ambulant discutaseră pe toate feţele teorii vechi de când lumea cu privire la forţele supranaturale şi influenţa lor asupra treburilor pământeşti. Acum, tânărul se sculă brusc în picioare şi, strecurându-se printre crengile spinoase ale tufelor de măceşi, se adresă unuia dintre străini, rugându-l să le arate dramul cel mai scurt spre. Bursley. Sub prelata decolorată sub care se adăpostise, tinichigiul tocmai se pregătea să-şi facă ceaiul. Scosese o pâine pe care când o văzu, Ripton simţi că îl apucă ameţeala. Tot uitându-se lacom la pâinea cu pricina, ochii îi ieşiseră de-a binelea din orbite. Între timp, pălmaşul îl informă binevoitor că Bursley se afla la o distanţă de mai bine de trei mile de locul unde se aflau acum şi că până la Lobourne aveau de parcurs aproape opt mile.

— Omule, îţi ofer pe loc o jumătate de coroană pe pâinea asta, îi spuse Richard tinichigiului.

— Un adevărat chilipir, ce zici, scumpa mea? grăi

tinichigiul, adresându-se pisicii. Drept răspuns, animalul îşi încovrigă spinarea şi miorlăi ameninţător în direcţia câinelui.

Jumătatea de coroană fu aruncată, iar Ripton, care tocmai îşi făcea apariţia din hăţişul de măceşi, zgâriat şi plin de ţepi ca un arici, înşfăcă pâinea.

— Pe cinstea mea, domnişorii ăştia-s lihniţi de foame, îi spuse tinichigiul pălmaşului. Hai s-o pornim după ei! Ajungem la Bursley, luăm o bere şi vedem noi acolo cum devine căzu'!

Tânărul fu întru totul de acord şi-o porniră amândoi pe drumul ce ducea spre Bursley. În aceeaşi clipă, holdele toamnei fură spintecate brusc de un fulger slobozit de norii ameninţători ce se strângeau la apus.

CAPITOLUL IV

Focul

La Raynham, băieţii au fost căutaţi peste tot, fără niciun rezultat, iar acum, Sir Austin era stăpânit de o decepţie amarnică. Austin Wentworth şi domnul Morton erau ultimele persoane care-i mai văzuseră pe cei doi. Aflând că atunci când fuseseră strigaţi pe nume, băieţii o rupseseră la fugă, baronetul interpretă gestul lor ca un act de revoltă filială. În timpul mesei, părintele ridică paharul în sănătatea moştenitorului său, după care se cufundă imediat într-o tăcere care nu prevestea nimic bun. Veni apoi rândul lui Adrian Harley să toasteze în cinstea sărbătoritului. Cuvântarea sa a fost o demonstraţie desăvârşită de oratorie. Adrian fu cuprins de un asemenea avânt retoric incit, erriulind ilustrele modele ciceroniene, invocă şerveţelul de masă şi scaunul lui Richard cărora, adresându-li-se asemenea unor fiinţe vii, le ceru să păşească pe urmele unui, părinte fără seamă şi să ducă mai departe gloria familiei Feverel. Austin Wentworth. pe care moartea unui soldat îi silise să vină în locul tatălui său, îşi făcu şi el datoria, dovedindu-se mult mai ponderat în comparaţie cu grandilocvenţa antevorbitorului său, Dar răspunsul,

mulţumirile pe care Richard s-ar fi cuvenit să le exprime personal nu se făceau auzite. Din nefericire, Adrian nu reuşise să însufleţească şerveţelul şi scaunul sărbătoritului decât numai pentru o efemeră fracţiune de secundă. În consecinţă, această distinsă societate alcătuită din prieteni, unchi, mătuşi şi veri de a şaptea spiţă fu încântată să se răspândească care încotro pentru a se mai înviora cu un ceai şi puţină muzică. Sir Austin, care se străduia din răsputeri să se comporte ca o gazdă extrem de bine dispusă îşi invită musafirii să danseze. Dacă le-ar fi cerut să râdă, mai mult ca sigur că l-ar fi ascultat cu toţii şi încă din toată inima.

— Ce triste *l*, şopti doamna Doria Forey, adresându-se vicarului, din Lobourne, un personaj insipid şi înamorat până peste urechi, care păşea alături de ea ţeapăn şi rigid ca toţi reprezentanţii breslei sale.

— Numai cine nu ştie ce e suferinţa nu poate înţelege tristeţea, răspunse, vicarul, scăldându-se în lumina orbitoare a zeiţei sale.

— Da, aveţi perfectă dreptate, exclamă doamna. Priviţi-o numai o clipă pe micuţa mea Clare. De ziua vărului ei, n-ar accepta pentru nimic în lume să-şi aleagă un alt partener de dans. Dar ia spuneţi-mi mai bine, ce-am putea face ca să-i distrăm puţin pe oamenii aceştia?

— Ah, doămpă, cum aţi putea oare satisface pe cei mulţi, cu ce puteţi face fericită o singură persoană! replică vicarul.

Şi de câte ori Lady Doria devia de la subiect, el o aducea delicat înapoi, silind-o să-i contemple sufletul înamorat. Vicarul era singurul străin care venise. de plăcere la această sindrofie. Ceilalţi „aveau cu toţii planuri. secrete, în legătură cu tânâvul. moştenitor. l «idy Attenbury de la Lqngford Rouse. Îşi adusese eu ea marfa de cea mai bună calitate, pe distinsa şi rafinata Lădy Juliana Jaye, în vederea unui prim

— L în franceză în original.

contact cu Richard, căci considera că odrasla lui Sir

Austin se afla deja la o vârstă la care era în stare să aprecieze şi să tânjească după doi ochi negri şi o guriţă dulce şi insolentă. Această Lady Juliana avea să se căsătorească mai târziu cu un reprezentant chipeş al familiei Papworth, în vreme ce mama sa făcea obiectul unor atenţii galante din partea lui Sir Miles, care obişnuia să-i împoaie capul cu' fel de fel de poveşti despre terenuri şi maşini cu aburi până ce, ajunsă la disperare, biata femeie se vedea silită să recurgă la o impertinenţă pentru a mai scăpa de el. Lady Blandish, fermecătoarea văduvă de la Raynham Abbey, stătea deoparte, alături de Adrian şi savura observaţiile pline de sarcasm pe care le făcea acesta la adresa invitaţilor. În jurul orei zece, modesta sindrofie luă sfârşit şi camerele se cufundară în întuneric aidoma musafirilor decepţionaţi, care deveniţi din –, într-odată indiferenţi, nu ştiau ce pronosticuri să mai facă în legătură cu viitorul odraslei lui Sir Austin. Micuţa Clare îşi sărută mama, făcu o reverenţă vicarului îndrăgostit şi, ca o fetiţă cuminte ce era, se duse la culcare. De îndată însă ce camerista ieşi pe uşă, Clare îşi scoase din proprie iniţiativă cămaşa de noapte şi îşi puse rochiţa. Fiindcă era considerată un copil foarte ascultător, i se permitea să stea cu luminarea aprinsă o jumătate de oră înainte de culcare, ca să-şi alunge frica de întuneric. Fetiţa luă sfeşnicul şi strecurându-se în vârful picioarelor pe uşă, porni spre cât mera lui Richard. Dar aici nici urmă de Richard. Clare avu curajul să pătrundă în cameră. Deodată însă perdelele începură să tremure uşor şi fetiţa o rupse la fugă şi nu se mai opri decât când ajunse în patul ei. Nu se speriase prea tare, dar, simţindu-se vinovată, îşi luase toate măsurile de precauţie. Peste puţin timp, se afla din nou pe culoar, dând târcoale camerei lui Richard. Micuţa domnişoară se simţea ofensată şi băiatul se cuvenea să-i dea socoteală de felul cum se purtase faţă de ea; Clare nu intenţiona să-l întrebe dacă-şi mai aminteşte de sărutul pe care i-l

datora ea cu prilejul zilei de naştere, dar dacă Richard uitase, domnişoara avea de gând să nu-i mai pomenească nimic şi, astfel, se ducea de râpă ultima lor speranţă de împăcare. Acestea erau gândurile ce-o frământau pe Clare în vreme ce stătea ghemuită pe marginea scărilor. Deodată însă. În hol răsună vocea lui Richard care cerea de mâncare.

— Domnişorul Richard s-a întors acasă, fu informat Sir Austin de către bătrânul său valet.

— Ei, şi ce-i cu asta? exclamă baronetul.

— Spune că-i este foame, răspunse, după o scurtă ezitare, valetul, luând o înfăţişare solemnă şi plină de dispreţ.

— Să i se dea de mâncare.

Lui Heavy Benson îi venea însă foarte greu să-şi anunţe stăpânul că băiatul ceruse şi o sticlă cu vin. Era într-adevăr un lucru fără precedent. Sir Austin se încruntă ameninţător, dar Adrian, care era lângă el, îi sugeră că băiatul doreşte poate să toasteze cu prilejul zilei sale de naştere, aşa că baronetul dispuse să i se trimită sticla cu vin.

Când Adrian îşi făcu apariţia în cameră, băieţii tocmai savurau plini de entuziasm o plăcintă de potârniche. Erau amândoi complet schimbaţi. Richard devenise foarte agitat şi gălăgios. De fiecare dată când ducea paharul la gură, rostea un toast iar obrajii i se îmbujoraseră şi-i străluceau ochii. Ripton arăta ca un ştrengar care se simte cu musca pe căciulă, dar, mort de foame cum era, îşi găsise un refugiu excelent în plăcinta de vânat, care-l apăra pentru moment de privirile iscoditoare ale lui Adrian.

Judecând însă după semnele pe care le trăda nasul domnişorului Ripton, Adrian înţelese imediat că cei doi băieţi îi ofereau un copios subiect de studiu, aşa că se instală într-un fotoliu, gata să asculte şi să ia aminte la tot ce spuneau ei.

— Sper că v-a mers bine la vânătoare, domnii mei,

nu-i aşa? îşi începu ei discret zeflemeaua, stârnind hohotele de râs ale lui Richard.

— Ha, ha, ha, i-auzi, Rip! „La vânătoare plecat-aţi, domnişorilor?” Ţi-l mai aminteşti pe fermier? În sănătatea ta părinte! Şi află că încă nu ne-am distrat cum trebuie! O să ne distrăm noi clasa întâi! Bine, bine, da’ să ştii că n-am prea întâlnit păsărele-n drumul nostru. Am tras şi noi de plăcere şi-am dat înapoi stăpânului vânatul! Ştiu că-ţi place vânătoarea, părinte! Cât despre Ripton, parcă-i legat de mâini şi de picioare când ţine puşca-n mână. Ai zice că se află-n ţara lui „dacă şi parcă” de care tot vorbeşte vărul Austin. Fâl, fâl, fâl… zboară păsările şi numai că-l auzi pe Rip strigând: „Aoleo, am uitat să-mi încarc puşca!” Ha, ha, ha! Rip, băiete, ia mai bea tu un pahar şi nu te mai freca atâta la nas. Beau în sănătatea ta, Ripton Thompson! Prăpăditele alea de păsări n-au avut bunul-simţ să te-aştepte, aşa că dacă nu zac acum moarte-la picioarele tale, nu eşti tu de vină! Aşa-i cum spun eu. părinte, Rip nu poartă nicio vină! Dar dumneata ce-ai făcut pe-acasă, vere Rady?

— Am jucat *Hamlet* în absenţa prinţului Danemarcei. O zi fără tine. scumpul meu. este o zi tristă, o ştii prea bine.

„Grăieşte el: pot crede că spune adevărul.

Când în surâsu-i citesc atât dispreţ?”

Poemele lui Sandoe, bineînţeles! Cunoşti distihul, domnule Rady, nu-i aşa? în fond de ce nu l-aş cita pe Sandoe? Ei, hai, Rady, nu te mai ascunde, recunoaşte că-ţi place personajul! Iar dacă mi-ai dus cumva lipsa, te rog să mă ierţi. Eu şi cu Rip ne-am distrat de minune. Am cunoscut fel de fel de oameni. Ce mai, am văzut toată lumea! Eu sunt ca maimuţa care-a ieşit în lume şi acum am de gând să-ţi povestesc tot ce-am văzut. Mai întâi am avut de-a face cu un gentleman care a împrumutat o puşcă ca să plece la vânătoare. Apoi am întâlnit un fermier care nu primea pe nimeni în împărăţia lui. Nu se sinchisea defel dacă avea de-a face cu un domn sau c-un

cerşetor. În fine, am cunoscut un tinichigiu şi-un plugar care ziceau că Dumnezeu se luptă într-una cu diavolul ca să-i conducă pe muritori. Tinichigiul zicea că Dumnezeu e mai tare, plugarul o ţinea că…

— În sănătatea ta, Rickv, îl întrerupse Adrian.

— O, uitasem, părinte, zău n-am vrut. să te supăr! Să ştii, Adrian, nu-ţi spun decât ce-am auzit.

— Nu e nicio supărare, dragul meu. replică Adrian. Sunt perfect conştient că Zarathustra n-a murit încă. Ce-ai auzit tu reprezintă o credinţă ca multe altele. Să bem în sănătatea celor care se închină focului, dacă-ţi e pe plac!

— Atunci în sănătatea lui Zarathustra, strigă Ricliard. I-auzi, Rippy! Astă-seară bem în sănătatea celor care se închină focului! Ei, ce părere ai?

În loc de i zspuns, domnişorul Ripton îşi luă un aer conspirativ atât de înfricoşător încât Guy Fawkes ar fi pălit de ruşine dacă era de faţă.

— Ei, Rippy, ce zici de flăcăii? Te-ar amuza, nu-i aşa?

Nici der da la aceasta, Ripton. nit scoase niciun cuvânt.

Drept… răspuns îi aruncă aceeaşi căutătură aprigă. Adrian., care îi urmărea eu atenţie pe cei doi inocenţi, îşi dădu seama imediat că la mijloc ora vorba de un secret… Ia te uită, ghidi el, băiatul ăsta a dat azi pentru prima oară de gustul vieţii şi-a şi început să se poarte ca un bătrân chefiiu. Şi-apoi ce bine se mai preface! Stimabilul meu patron, îl apostrofă el în sinea lui pe Sir Austin, cu cât încerci să comprimi o substanţă inflamabilă cu atât se aprinde mai uşor! Când s-o vedea de capul lui, băiatul ăsta o să-şi înfulece cu atâta lăcomie porţia ce i se cuvine din bucuriile acestui pământ, încât o s-ajungă curând ca nesocotita asta de plăcintă cu vânat!” Dar Adrian găsi de cuviinţă că este mai bine să păstreze pentru el această profeţie.

Între timp, în cameră îşi făcu apariţia şi unchiul Alge mon, care, mai blajin din fire, reuşi să aducă la lumină

câte ceva din cele ce se puneau la cale.

— Ce părere ai, unchiule, exclamă Richard. Ai accepta să fii călcat în picioare de un ticălos de fermier, fără să-i dai pedeapsa cuvenită?

— Cred că nu m-aş lăsa până ce nu i-aş plăti datoria, răspunse acesta.

— Bineînţeles! La fel aş proceda şi eu. L-aş face să sufere pentru fapta lui!

Băiatul se înflăcărase ca un turbat, iar unchiul Algernon se străduia să-l mai domolească niţel.

— I-am cotonogit fiul! Am să-i arăt eu şi tatălui de ce sunt în stare, strigă Richard cerând să i se mai aducă vin.

— Ia te uită! Bătrânul Blaize să fie oare cel care te-a scos din sărite?

— Ei, lasă, unchiule, n-are nicio importanţă! murmură Richard, dând misterios din cap.

— Priviţi, spuse Adrian, uitându-se în ochii lui Ripton. Domnişorul spune că n-are nicio importanţă, dar, de fapt, s-a dat de gol.

— Cum a mers astăzi la crichet, unchiule? Tot noi am bătut?

— Bineînţeles, băiete, şi să ştii că atunci când adveri sării noştri joacă cinstit, victoria e totdeauna de partea ţ noastră. Aşa cum sunt eu cu un singur picior şi tot sunt în

Viare să mă lupt cu ei. Dintre toţi jucătorii lor, numai Natkins şi Featherdene sunt mai de Doamne-ajută!

— I-am bătut, i-am bătut! se entuziasmă Richard. Atunci să mai vină nişte vin şi să bem în sănătatea lor.

Sună clopoţelul şi ordonă să li se mai aducă nişte vin. Heavy Benson îşi făcu pe loc apariţia şi îi informă că porţia li s-a terminat. O sticlă şi nimic mai mult! Căpitanul începu să fluiere, iar Adrian dădu indiferent din umeri. Puţin mai târziu, obţinură totuşi sticla graţie intervenţiei tânărului înţelept. Pentru el, ştrengarii chercheliţi reprezentaseră dintotdeauna un obiect de

studiu din cele mai interesante.

În vremea asta, Richard nu pomenea nimic despre subiectul care-l frământa cel mai tare. Era mult prea mândru ca să întrebe cum reacţionase tatăl său când văzuse că sărbătoritul nu se arătase la masă şi totuşi ardea de nerăbdare să afle dacă nu căzuse în dizgraţie. Încercase în mai multe rânduri să aducă vorba despre asta, dar de fiecare dată Adrian şi Algernon schimbau imediat subiectul. Într-un târziu, băiatul mărturisi că doreşte să-i spună tatălui său noapte bună. Atunci, Adrian se văzu silit să-l informeze că baronetul nu-l putea primi şi că imediat după-masă trebuia să meargă la culcare. Tânărul Richard se posomorî pe loc şi porni spre camera lui fără să mai scoată un cuvânt.

Când îi povesti lui Sir Austin aventurile fiului său şi modul cum se comportase el în aceste împrejurări, Adrian dădu dovadă de multă abilitate, insistând asupra tristeţii ce-l cuprinsese brusc pe băiat când aflase că tatăl eră hotărât să nu-l vadă. Tânărul înţelept sesiză imediat o urmă de uşurare şi satisfacţie sub masca neclintită a lui Sir Austin, aşa că se retrase în camera lui unde-şi luă în primire lecturile favorite din Horaţiu. Baronetul rămase singur în biroul său până târziu de tot. În ziua aceea, prezenţa Feverelilor fusese mai puţin apăsătoare ca de obicei. Austin Wentworth locuia la Poer Hall şi trecuse pe la castel numai pentru o oră. Acum, la miezul nopţii, casa dormea cufundată în linişte. Sir Austin îşi puse mantia şi pălăria, îşi luă sfeşnicul şi porni să-şi facă rondul. Nu avea presentimentul că o să se întâmple ceva, dar cum era în permanenţă neliniştit se transformase într-un fel de sentinelă a castelului. Trecu prin faţa camerei unde dormea bătrâna mătuşă Grantley, cea care urma să rotunjească printr-o frumoasă sumă averea lui Richard, îndeplinindu-şi astfel principala ei misiune pe acest pământ. În dreptul uşii, baronetul rosti în şoaptă: „O, generoasă creatură, poţi spun? că-ţi dormi somnul cu sentimentul datoriei împlinite!” apoi porni

gânditor mai departe… Femeia aceasta n-a transformat banul într-un demon al discordiei”, adăugă el, binecuvântând-o pe bătrână. Acum când îi treceau prin minte aceste frumoase gânduri la care ar fi putut subscrie toată lumea, Sir Austin se afla în faţa camerei somnorosului Hippias.

Un obsedat, lăsat de capul lui, care veghează somnul unor oameni sănătoşi, iată cine-i Sir Austin”, gândi în sinea lui Adrian Harley în timp ce auzea paşii baronetului răsunând pe coridor. Şi, într-adevăr, la ora aceasta Sir Austin era o apariţie teribil de stranie. „Există oare cetate care să nu aibă niciun punct vulnerabil? Există oare om care să fie sănătos din toate punctele de vedere? Oare nu toţi muritorii au un dram de nebunie? medita, întins pe spate, cinicul nostru înţelept. Puţin noroc în viaţă, aerul curat, o companie plăcută şi câteva reguli respectate cu sfinţenie, iată ce împiedică omenirea să devină un azil de nebuni. Dacă ne-am lăsa cu toţii pradă pasiunilor, n-ar deveni oare balamucul adăpostul cel mai sigur al acestei lumi?”

Sir Austin continua să urce scările, îndreptându-se agale spre aripa stângă a castelului unde se afla camera fiului său. La capătul galeriei care ducea într-acolo i se păru că zăreşte o lumină slabă şi convins că nu putea fi vorba de o iluzie îşi grăbi paşii. Odinioară, aripa aceasta se bucurase de o faimă foarte sumbră. Dar în ciuda anilor care se scurseseră şi a faptului că astăizi reputaţia sumbră a trecutului începuse să mai pălească, rândaşii de la Raynham Abbey rămâneau credincioşi tradiţiei şi perpetuau de la o generaţie la alta o seamă de poveşti despre fantomele ce bântuiau acolo. În minţile lor pline de imaginaţie, faima sumbră a trecutului învia din nou şi din pricina acestor temeri, nefericita fantomă nu-şi putea ispăşi păcatele. Sir Austin auzise în repetate rânduri poveştile care circulau în rândul slujitorilor săi. El avea propriile sale păreri în această privinţă, dar nu le încuraja când era vorba de alte persoane şi, dacă cineva

ar fi fost surprins defăimând în vreun fel această aripă a castelului, persoana cu pricina ar fi fost acuzată pe loc de trădare.

Baronetul coborî câteva trepte şi ajunse într-o galerie de unde avu posibilitatea să constate că în faţa camerei fiului său se afla un sfeşnic care, după toate probabilităţile, fusese aprins de mina unui muritor. În aceeaşi clipă, o uşă se închise precipitat. Baronetul intră în camera lui Richard. Băiatul nu se afla acolo. Patul era neatins, nici urmă de haine sau pantofi în jur: era limpede – băiatul nu trecuse pe-acolo. Sir Austin fu cuprins de un sentiment nelămurit de teamă. S-a dus oare să m-aştepte în camera mea? gândi el şi inima lui de tată începu să-i bată tare în piept. În vreme ce nutrea această speranţă, din ochii săi care nu mai ştiau de mult ce e plânsul se prelingea ceva care părea să semene cu o lacrimă. Dormitorul său se afla vizavi de camera lui Richard. Se îndreptă emoţionat într-acolo. Camera sa era de asemeni goală. Teama alungă mânia din inima sa cuprinsă de gelozie şi baronetul începu să-şi facă o mulţime de gânduri negre. Se învârti de mai multe ori prin cameră şi în cele din urmă luă hotărârea să stea de vorbă cu „băiatul Thompson”, cum îi spunea el lui Ripton, în speranţa că poate va afla ceva de la el.

Camera în care locuia domnişorul Ripton Thomson se afla în extremitatea de nord a coridorului şi dădea spre Lobourne şi spre valea ce se forma la apus. Patul băiatului era aşezat între uşă şi geam. Uşa era dată în lături iar în cameră era întuneric. La lumina slabă a luminării, baronetul avu surpriza să vadă că şi patul lui Thompson este neatins. Tocmai dădea să se întoarcă înapoi când avu impresia că aude nişte şoapte stinse din direcţia ferestrei. Sir Austin acoperi flacăra lurnânării şi porni fără să facă niciun zgomot într-acolo. Richard şi „băiatul Thompson” erau amândoi cocoţaţi pe fereastră, cu nasurile lipite de geam, absorbiţi cu totul într-o conversaţie aprinsă. Baronetul se opri să asculte, dar

cuvintele lor rămâneau de neînţeles pentru el. Băieţii vorbeau despre incendii şi despre o întârziere, şuşoteau ceva despre o surpriză şi despre mânia turbată a unui fermier, despre brutalizarea unor gentlemeni şi despre răzbunare. Copiii vorbeau atât de precipitat incit era imposibil să înţelegi ceva din acest amalgam de cuvinte. Reuşiră totuşi să-i trezească curiozitatea şi, în cele din urmă. baronetul acceptă să-şi spioneze fiul.

Deasupra satului se întindea cerul negru spuzit de stele.

— Straşnic mă mai simt! exclamă Ripton, pe care vinul îl făcea mai însufleţit ca de obicei. Cred că omul nostru a băgat banii în buzunar şi şi-a văzut de drum.

Richard zăbovi un minut. Baronetul ardea de nerăbdare să afle. ce.va spune fiul său. Când.se hotărî în fine să vorbească, aproape că nu-i mai recunoscu vocea.

— În cazul ăsta am să merg chiar ei i acolo să tac cele de trebuinţă, şopti Richard hotărât.

— Chiar te-ai duce? întrebă domnişorul Ripton. Să ştii că m-ai dat gata! Dac-ai merge la şcoală, sunt sigur că te-ai lua la harţă cu toată lumea. Poate că totuşi omul nostru n-a găsit locul unde e ascunsă cutia cu chibrituri. Pariez că de frică a lăsat totul baltă. Pe cinstea mea, parcă a început să-mi pară rău de ce-ai făcut! Dar ia priveşte! Ce-a fost asta? Sper că n-am vedenii. Ia priveşte… Mi s-a părut că zăresc ceva. Auzi, Ricky, tu ce crezi, or să ne dea de urmă?

Întrebarea aceasta bruscă fu rostită pe un ton plin de gravitate.

— Nu cred c-au să reuşească, răspunse Richard cu ochii aţintiţi spre Lobourne în aşteptarea unor semne îmbucurătoare.

— Şi dacă totuşi au să ne descopere, insistă Ripton.

— În cazul ăsta va trebui să dăm socoteală!

Răspunsul îl făcu pe Sir Austin să respire uşurat. Începuse să înţeleagă sensul conversaţiei. Era limpede că fiul său făcea parte dintr-un complot, ba mai mult,

chiar el era capul răutăţilor. Se hotărî totuşi să asculte în continuare pentru a înţelege mai bine despre ce era vorba.

— Cum îl cheamă pe omul ăla? întrebă Ripton curios.

Tovarăşul său îi răspunse scurt:

— Tom Bakewell.

— Să ştii, băiete, continuă Ripton, astă-seară, la masă ai dat totul în vileag. Formidabilă mai e plăcinta de potârniche stropită cu vin roşu! Pe cinstea mea, am mâncat nu glumă! Da' ia spune-mi, ţi-ai dat seama că-ţi făceam semne?

Tânărul nostru, căzut pradă simţurilor, se mai afla încă sub impresia cinei copioase din care se înfruptase şi cea mai mică aluzie îi evoca mâncăruri apetisante.

— Cred şi eu! îi răspunse Richard. Te-am simţit şi când mi-ai făcut semn cu piciorul. Da' să ştii că n-are nicio importanţă. Rady e mormânt şi unchiul nu obişnuieşte să bată toba.

— Eu susţin totuşi că e mai bine să păstrăm secretul. Altfel nu poţi fi sigur de nimic. Şi când te gândeşti că niciodată în viaţa mea n-am mai băut atâta vin roşu, îşi continuă Ripton confidenţele. De-acum încolo rubiniul e băutura mea favorită. Totuşi să ştii, băiete, într-o bună zi s-aş putea afla totul şi atunci s-a zis cu noi!

Ignorând cu desăvârşire sporovăială prietenului său, Richard răspunse preocupat numai de aspectul esenţial al problemei.

— Ei şi ce dacă o să se afle? Tu n-ai nimic de-a face cu treaba asta!

— Ei, nu mai spune? La drept vorbind, n-am ascuns eu cutia cu chibrituri, dar asta nu-nseamnă că nu sunt şi eu complice! Şi-apoi, insistă Ripton, cum crezi c-aş putea accepta să las toată răspunderea pe umerii tăi? S-o ştii de la mine, Ricky, nu sunt eu omul ăla!

Din această clipă, „băiatul Thompson" crescu mult

în ochii lui Sir Austin. Şi totuşi conspiraţia i se părea baronetului detestabilă. Atitudinea neabişnuită a fiului său îl impresiona în modul cel mai straniu. Constată cu uimire că Richard nu mai era-băiatul care fusese ieri. Sir Austin avea sentimentul că între tată şi fiu se deschisese brusc o prăpastie. Băiatul se aventurase de unul singur în valurile vieţii. A fi încercat să-l abată din calea pe care pornise era ca şi cum ar fi vrut să şteargă într-o singură clipă tot ce scrisese glasul sângelui în acei ani pe răbojul timpului. Zadarnică încercare! Copilul acesta, pentru care nopţi de-a rândul se rugase cu ardoare şi umilinţă în faţa lui Dumnezeu, se afla acum împresurat de primejdii. Ispitele se năpustiseră puzderie asupra lui şi plutea la întâmplare pe apele sorţii, avându-l drept călăuză pe Lucifer. Dacă o singură zi fusese de-ajuns ca să-l schimbe într-atât, oare ce avea să se aleagă de el când vor trece anii! Oare rugăciunile şi veghea sa neîntreruptă se dovedeau acum fără niciun rost? z

Bietul gentleman se simţea copleşit de o melancolie fără margini. Raţiunea îi spunea că înfruntându-şi fiul iubit nu făcea altceva decât să sfideze soarta. Pentru o clipă fu tentat să-i aresteze pe cei doi conspiratori, să-i pună să-şi mărturisească vina şi-apoi să-i ierte şi să şteargă totul cu buretele. Consideră totuşi că este mai bine să-şi urmărească fiul din umbră. Vechiul său sistem se dovedea deci mai puternic. Adrian caracterizase sistemul cum nu se poate mai bine atunci când afirmase că Sir Austin doreşte să joace pentru fiul său rolul Providenţei.

Dacă iubirea fără margini ar reprezenta cu adevărat înţelepciunea supremă, oamenilor le-ar sta în putinţă să joace rolul Providenţei pentru semenii lor. Dar vai, deşi de esenţă divină, ce poate face totuşi iubirea? îşi revarsă lumina asupra căminului în care vieţuieşte, dar se vede silită să-l accepte aşa cum este, indiferent dacă-i o casă măreaţă sau un biet bordei, îi stă în putinţă să-i înalţe i pe cei ce locuiesc aici, dar nu va putea niciodată să-i

trimită în paradis sau să-i exileze în infern.

Sir Austin luă hotărârea să-şi urmărească fiul din umbră.

Sub cerul negru, spuzit de stelele toamnei, valea îşi dormea mai departe somnul, cufundată în beznă. Exclamaţiile băieţilor deveneau din ce în ce mai animate. Din când în când li se năzărea că au zărit o licărire de lumină, numai că direcţia de unde venea lumina nu corespundea aşteptărilor lor. Şi totuşi lumina fu văzută din nou. Băieţii săriră amândoi în picioare. De data aceasta, scânteia venea exact din direcţia dorită.

— Şi-a făcut datoria! strigă Richard înfierbântat. Acum poţi să spui fără nicio grijă că bătrânul Blaize a luat foc de-adevăratelea. Sper, cel puţin, că doarme!

— Mai mult ca sigur că sforăie! Dar ia priveşte într-acolo! Flacăra s-a întins teribil de repede. Totul e uscat ca iasca. O să fie pârjol nu glumă! Şi Ripton, serios de data aceasta, reveni la vechea lui obsesie: Crezi oare c-o să ne suspecteze cineva?

— Şi ce dacă ne suspectează? Trebuie să facem faţă oricărui pericol! N-avem voie să ne pierdem firea!

— Bineînţeles, bineînţeles! Dar parcă era mai bine dacă-ţi ţineai gura! Prefer să par nevinovat şi nu mă simt deloc în apele mele când ştiu că mă suspectează cineva. Doamne sfinte, ia priveşte! Focul a început să se întindă.

Într-adevăr, pământurile fermierului începuseră, treptat, treptat să se distingă în întuneric, învăluite de umbre înfricoşătoare.

— Mă duc să-mi iau luneta, spuse Richard, dar Ripton care nu dorea să rămână singur, îl trase de mână.

— Nu, stai aici! E păcat să pierzi partea cea mai interesantă a spectacolului. Uite, deschid fereastra şi atunci o să vedem mai bine.

Deschiseră larg geamurile şi se aplecară amândoi în afară. Ripton părea că e gata să înghită flăcările jucăuşe, în vreme ce Richard ar fi fost în stare să soarbă priveliştea din ochi.

În spatele lor, baronetul stătea nemişcat şi impenetrabil ca o statuie. Vântul nu bătea prea tare. Valuri groase de fum pluteau printre limbile contorsionate ale flăcărilor, şi din păduricea vecină începuseră să sclipească luminiţe roşii, ameninţătoare. Nu se zărea nici ţipenie de om. Ai fi zis că focul nu întâlneşte nicio opreliştе, într-atât de repede îşi făcea loc prin întunericul nopţii.

— Formidabil! strigă Richard în culmea emoţiei. Păcat că n-am luneta la mine. Da, da, am să mă duc chiar acum s-o iau! Aşa am să fac!

Băieţii se încăierară şi Sir Austin se dădu rapid într-o parte. În aceeaşi clipă, din coridor răsună un ţipăt. Baronetul o luă la fugă într-acolo, deschise uşa şi dădu peste micuţa Clare care zăcea nemişcată pe podea.

CAPITOLUL V

Adrian recurge la şiretlicuri pescăreşti în dimineaţa ce-a urmat acestei nopţi neobişnuite, între Raynham şi Lobourne circulau cele mai fantastice zvonuri. Sătenii povesteau cum că un necunoscut ar fi aprins într-adevăr stogurile lui Blaize, fermierul, că pălălaia a cuprins apoi şi grajdurile, iar bietul om mai, mai că era să ardă de viu când a sărit să-şi salveze vitele, dintre care multe au pierit în vâlvoare.

Cei de la Raynham, însă, povesteau ceva şi mai şi. Susţineau că domnişoara Clare zărise cu propriii ei ochi în aripa stângă a castelului o fantomă cât se poate de adevărată. Că fantoma cu pricina era strigoiul unei doamne, înveşmântată toată în negru, din cap până în picioare, având o cicatrice mare pe frunte şi purtând o batistă însângerată, prinsă la piept. Vai, vai ce înfricoşătoare vedenie! mai e atunci de mirare că biata fată şi-a ieşit din minţi de frică şi acum zace la pat în aşteptarea doctorilor de la Londra? Gurile rele mai şopteau că servitorii ameninţaseră cu toţii să plece, dar Sir Austin ca un adevărat gentleman ce era, se străduise să calmeze spiritele, promiţând solemn că va dărâma

aripa cu pricina, căci, interveneau din nou sătenii, ce om cu mintea întreagă ar mai avea chef să locuiască într-o casă bântuită de stafii?

De data aceasta însă, contrar obiceiului, zvonurile nu erau departe de realitate. Clare era cu adevărat bolnavă, iar, cât priveşte incendiul, calamitatea ce lovise stogurile fermierului Blaize era destul de serioasă.

La micul dejun, Sir Austin a. cerut să i se relateze cele întâmplate şi s-a dovedit atât de preocupat să cunoască proporţiile reale ale pierderilor suferite de fermierul Blaize, încât bătrânul valet a fost silit să se deplaseze imediat la faţa locului pentru a constata situaţia. Heavy Benson s-a întors şi, potrivit sfaturilor diabolice ale lui Adrian, a ticluit un raport oficial asupra catastrofei, în care se vorbea, printre altele, de pantalonii lui Blaize şi compresele reci ca gheaţa ce au trebuit aplicate pe o anumită parte a trupului acestui năpăstuit. Sir Austin îşi aruncă ochii asupra raportului fără să schiţeze măcar un zâmbet şi aranjă în aşa fel ca să fie citit şi de faţă cu băieţii. Aceştia ascultară relatarea cu aerul cel mai nevinovat din lume ca şi cum ar fi fost vorba de un incident banal din ziare, dar când auziră de pantaloni pârliţi şi aflară cu lux de amănunte despre poziţia neobişnuit de penibilă în care fermierul Blaize era silit să stea în pat, domnişorul Ripton Thompson începu să chicotească într-un mod cât se poate de dizgraţios, iar Richard, care-şi tot muşca buzele, îşi pierdu controlul şi izbucni în hohote de râs. Ripton se molipsi şi el pe loc fără să se mai gândească la consecinţe.

— Sper că-l compătimeşti pe bietul om, spuse Sir Austin adresându-se cu severitate fiului său.

Acesta nu părea însă deloc impresionat. Cunoscând complicitatea lui Richard la cele întâmplate, baronetului nu-i venea deloc uşor să-şi privească progenitura ca şi cum ar fi fost vorba de un accident banal. Totuşi era convins că trebuie să se poarte cât se poate de firesc,

pentru a permite băiatului să treacă cu succes examenul propriei sale conştiinţe, fără niciun amestec din afară. Şi, în fond, de ce să n-o spunem, baronetul se simţea flatat că ştie secretul fiului său. Putea astfel să acţioneze şi avea sentimentul că joacă rolul Providenţei; era în stare să urmărească şi să călăuzească în voie paşii unei fiinţe cufundate în întuneric, în consecinţă. Sir Austin… se purtă, cu băiatul cât se poate de normal, iar Richard n-avu nicio clipă impresia că este suspectat.

Cu Adrian, tinerii nu-şi puteau face însă jocul cu aceeaşi uşurinţă. El. nu era nici vânător, nici pescar. Nu ar fi încercat niciodată, din proprie iniţiativă, să-şi înfrângă impulsul acela nervos cu efecte distrugătoare, sau cum vreţi să-i ziceţi, ce sălăşluieşte în firea omului; aşa că odată intraţi pe mâna lui, vinovaţii cu greu mai puteau spera să simtă gustul dulce al milei. Celor doi prieteni le era dat să plătească pentru toţi peştii şi toate potârnichile pe care le cruţase Adrian. Bietul Ripton nu mai avea nicio clipă de linişte. De cum îl auzea pe Adrian, se şi vedea descoperit şi-l treceau sudorile de frică. Era aidoma unui peşte prins în undiţă, deşi în mod straniu nu muşcase nada; şi oricât ar fi încercat să se salveze, dându-se la fund, se simţea în mod implacabil Ras spre atmosfera înăbuşitoare de la suprafaţa apei. Ripton avea această senzaţie neplăcută mai ales atunci când îi răsuna în urechi clopoţelul ce-i chema la masă. Căci aici nu discuta nimeni decât despre incendiul de la Belthorpe Farm. Dacă cineva încerca să schimbe discuţia, Adrian revenea cu obstinaţie la acelaşi subiect. Se purta atât de blând şi îndatoritor cu Ripton, de-ai fi zis că este vânătorul ce-şi prezintă tuturor, plin de delicateţe, trofeul, ca o confirmare a talentului său. Sir Austin sesiza aceste manevre şi admira din plin şiretenia de care dădea dovadă Adrian. Ajunse însă la concluzia că ar fi cazul să mai tempereze zelul acestui avocat înnăscut căci, în cazul lui Richard, efectele interogatoriilor sale disimulate începură să aibă consecinţe nefaste. Tânărul

nostru semăna şi el cu peştele prins în undiţa dibaciului pescar. Numai că acesta nu era un peştişor naiv, ci un animal de pradă ce-şi duce viaţa în ape iuţi, cu scorburi şi ascunzişuri secrete, o adevărată ştiucă ageră care ştie să sfideze atât forţa cât şi tertipurile abilului pescar. Într-un cuvânt, putem spune că Richard dădea tot mai vădit semne că înclină să-şi găsească un refugiu în minciună.

— Dragul meu, tu ştii unde a izbucnit incendiul, îi spuse Adrian. Ce părere ai, crezi că poate cineva să se strecoare neobservat până la căpiţele de fân? După câte am auzit eu, cel care a pus focul pare să fie unul dintre pălmaşii alungaţi de fermier de pe pământurile sale.

— Dar eu nu cunosc locul! ripostă Richard cam ursuz.

— Cum aşa?! îşi exprimă Adrian uimirea pe un ton cât se poate de reverenţios. După câte-mi amintesc, domnul Thompson spunea că ieri aţi trecut pe acolo.

Încântat că poate, în fine, să mai spună şi adevărul, Ripton se grăbi să-l asigure pe Adrian că nu el făcuse această afirmaţie.

— Curios?! V-aţi distrat bine, domnilor, nu-i aşa?

— Aaa! murmurară bietele victime, înroşindu-se într-o clipă până în vârful urechilor.

Căci modul afectat în care rostise Adrian aceste cuvinte le amintise băieţilor de vorbirea frustă a fermierului Blaize.

— Şi aş mai adăuga, insistă Adrian, că aseară făceaţi parte dintre adoratorii focului, nu-i aşa? După câte ştiu eu, în unele ţări trofeele cele mai frumoase se obţin noaptea. Acolo, vânatul este hăituit la lumina torţelor. Trebuie să fie o privelişte fascinantă! De altfel ne-am plictisi de moarte dacă n-ar mai apărea din când în când o puşlama[19] care să ne delecteze cu o modestă conflagraţie!

— O puşlama! râse Richard, stârnind dezgustul şi

19 Joc de cuvinte : în limba engleză, cuvîntul echivalent pentru puşlama este rip.

teama prietenului său în faţa unei asemenea cutezanţe. Sper că nu vă referiţi la o puşlama ce se află aici de faţă? Nu-i aşa?

— Să cred că domnul Rip Thompson ar fi în stare să dea foc unor căpiţe de fân? Dragul meu, dar în acest caz ar însemna să merg până acolo încât să te suspectez şi pe tine. Domnilor, sper că sunteţi conştienţi cât de serioasă este o asemenea tentativă. Ştiţi prea bine că, în Anglia, latifundiarii au fost dintotdeauna copiii răsfăţaţi ai legilor. Dar, apropo, continuă Adrian, lăsând impresia că schimbă vorba, parcă spuneaţi că în expediţia voastră de ieri aţi întâlnit două persoane. Două fiinţe, întruchipând spiritul binelui şi spiritul răului. Vă pun această întrebare fiindcă dacă aş fi magistratul acestui comitat, asemeni lui Sir Miles Papworth, suspiciunile mele ar cădea imediat asupra acestor două persoane. Era vorba de un tinichigiu şi un plugar, nu-i aşa, domnule Thompson? Nu! Bine, atunci să zicem că erau doi plugari…

— Mai degrabă doi tinichigii, interveni Richard.

— A, dacă doreşti să-l scoţi din discuţie pe plugar.» parcă era hoinar şi fără lucru?

Cu ochii ţintă la Adrian, Ripton bâlbâi un răspuns afirmativ.

— Cine, tinichigiul sau plugarul?

— Plugarul…

Naivul Ripton, care, de câte ori avea posibilitatea să spună adevărul, privea pierdut în jurul său ca să mai prindă curaj, se sperie, văzându-l pe Richard cum se încruntă la el, şi îşi înghiţi imediat vorbele.

— Plugarul… repetă bine dispus Adrian. Cu alte cuvinte, avem de-a face cu un plugar hoinar şi fără lucru. Să analizăm deci: un plugar fără lucru şi nişte stoguri incendiate. Incendiul reprezintă un act de răzbunare, iar un plugar aruncat pe drumuri este un animal dornic de răzbunare. Iată deci că între stoguri şi plugar pare să se întrevadă o legătură. Ei bine, mobilul odată aflat nu ne

mai rămâne decât să stabilim că plugarul s-a aflat la locul crimei la ora respectivă şi criminalul pleacă în cât ai zice peşte peste ocean.

— Incendierea stogurilor se pedepseşte cu deportarea? întrebă Ripton îngrozit.

— Condamnaţii sunt raşi în cap, răspunse Adrian plin de gravitate. Li se pun cătuşe la mâini şi la picioare. Sunt hrăniţi cu pâine mucegăită şi brânză uscată. Trudesc din greu în grupuri de douăzeci, treizeci de persoane, iar pe spate li se imprimă cu fierul roşu un „1” uriaş pentru ca toată lumea să recunoască stigmatul incendiatorilor. Cărţile bisericeşti sunt singura lectură cu care se pot delecta, dar şi ele sunt permise numai în cazul că deţinuţii dau dovadă de bunăpurtare. Gândiţi-vă deci la soarta acestui nenorocit şi imaginaţi-vă unde-l poate duce pe om răzbunarea! Ştii cumva cum îl cheamă pe incendiator?

— De unde până unde să ştiu? răspunse Richard.

Neîndemânarea cu care încerca să-şi ascundă vinovăţia îl făcea pur şi simplu vrednic de milă.

Atunci Sir Austin îşi exprimă părerea că, fără doar şi poate, adevărul va ieşi curând la iveală. Adrian înţelese pe loc că e cazul să se mai pondereze. I se părea ciudat că baronetul rămâne orb în faţa unor lucruri aşa clare şi totuşi se hotărî să nu sufle o vorbă. Altfel îşi compromitea pentru totdeauna influenţa ce o avea asupra lui Richard; oricum, ar fi preferat ca discernământul şi devotamentul său să iasă mai bine în evidenţă. În cele din urmă, băieţii părăsiră sufrageria şi, după ce se consultară îndelung, căzură de acord asupra atitudinii pe care aveau s-o adopte. În văzul lumii, intenţionau să-l compătimească zgomotos pe fermierul Blaize şi să lase impresia că se comportă ca nişte spectatori neutri. Dar pentru tinerii noştri răufăcători, această atitudine nu era deloc uşoară. Unul din ei parcă simţea deja usturimea fierului roşu pe spinare. Avea sentimentul că stigmatul înfricoşător îl izolase pentru

totdeauna de restul lumii. Cât despre Adrian, noua tactică a băieţilor îl amuza copios. Le oferea în permanenţă prilejul să-l compătimească pe fermierul Blaize. Căci orice ar fi făcut băieţii, Adrian ştia prea bine că undiţa n-a dat greş. Cravaşa fermierului îi făcuse să se zvârcolească de durere pe eroii noştri. Zvârcolirile acestora erau însă eleganţa întruchipată pe lângă chinurile sufleteşti la care-i supunea dibăcia lui Adrian. Ripton se transforma văzând cu ochii într-un laş, iar Richard devenise un mincinos sadea.

În dimineaţa următoare, Austin Wentworth se întoarse de la Poer Hall, unde fusese în vizită, şi aduse vestea că un răzeş oarecare, Thomas Bakewell pe nume, era suspectat că a incendiat stogurile lui Blaize, fermierul, şi că actualmente se afla în închisoare, la dispoziţia lui Sir Miles Papworth. În timp ce relata aceste teribile ştiri, ochii lui Adstin erau aţintiţi asupra lui Richard. Cu o perfectă stăpânire de sine, speranţa Raynham-ului îşi întoarse privirea în altă direcţie ba, mai mult, avu prezenţa de spirit să nu-i acorde lui Ripton nicio atenţie.

CAPITOLUL VI

Stratageme tinereşti

De îndată ce reuşiră să scape de prezenţa celor mari, băieţii alergară într-un colţ mai întunecos al parcului pentru a se sfătui cum să iasă din încurcătură.

— Şi acum ce-i de făcut? îl întrebă Ripton pe comandantul său.

Un scorpion împresurat de flăcări nu s-ar fi aflat într-o situaţie mai disperată decât bietul Ripton în jurul căruia focul – acest element dezlănţuit de propria lui mină – 1 se strângea acum în cercuri tot mai ameninţătoare.

— Nu există decât o singură soluţie, răspunse Richard scurt, încrucişându-şi braţele pe piept cu un aer plin de fermitate.

— Şi, mă rog, care-i soluţia salvatoare? întrebă

imediat tovarăşul său, arzând de nerăbdare.

— Trebuie să-l scoatem pe omul acela cât mai curând din închisoare! răspunse Richard solemn, cu privirile aţintite într-un singur punct.

Cuprins de uimire, Ripton se dădu doi paşi înapoi.

— Dar, bine, dragă Ricky, cum o să reuşim noi să facem una ca asta?

Cu privirile aţintite mereu în acelaşi punct fix, Richard răspunse: „Va trebui să-i strecurăm pe furiş o pilă şi-o frânghie. Ascultă-mă pe mine, nu-i chiar atât de greu cum s-ar părea. Şi apoi, nu-mi pasă de bani! Sunt în stare să fac orice! Tom trebuie să scape cu orice preţ din închisoare.

— Teribil mai e şi Blaize ăsta! exclamă Ripton, încercând să-şi mai domolească prietenul. Apoi îşi scoase cascheta şi începu să-şi şteargă fruntea înfierbântată.

— Lasă-l baltă pe bătrânul Blaize, n-avem timp de el acum! Mă baţi întruna la cap să-mi ţin gura! mai bine, uită-te la tine! Pur şi simplu mi-e ruşine când te văd cum te porţi. Vorbeşti de parcă ne-am juca de-a Robin Hood şi regele Richard! Şi n-ai pic de curaj! Cum deschizi gura te şi dai de gol. Rady n-apucă să scoată o vorbă că tu şi-ncepi să turui. Văd cu propriii mei ochi cum curge sudoarea de pe tine. Spune-mi, Rip, ţi-e frică? Şi apoi, te contrazici întruna. De fiecare dată spui altceva. Acum, te rog. fii atent! Trebuie să-l scoatem pe Tom din închisoare cu orice risc! Şi, mai ales, ai grijă: păzeşte-te din calea lui Adrian şi nu mai încurca lucrurile ca până acum.

După rostirea acestor instrucţiuni înţelepte, tânărul comandant porni alături de cel cu care împărtăşea aceeaşi vină, să inspecteze închisoarea unde zăcea Tom Bakewell. Pălmaşul ofta din greu căci nu pricepea, sărmanul, cum de ajunsese tocmai el victimă a conflictelor din ceruri.

Printre locuitorii din Lobourne, Austin Wentworth era considerat prietenul celor săraci, reputaţie pe care şi-o dobândise cu prisosinţă înainte de a primi

recompensa pe care numai Dumnezeu însuşi este în măsură să o acorde celor animaţi de această nobilă virtute. De cum auzi că fiul ei este arestat, cumătră Bakewell alergă într-un suflet la închisoare, dornică să-şi consoleze fiul şi să-l ajute după puterile ei; ajutorul s-a limitat însă la văicăreli, lacrimi şi suspine, aşa că, zăpăcit de-a binelea, bietul Tom îi ceru bătrânei sale mame să-l lase în voia sorţii, aşa nefericit cum era, şi să nu-i mai agraveze şi ea situaţia. Cumătră l-a implorat să nu-şi piardă cumpătul căci în curând avea să primească un sprijin de nepreţuit.

— Şi cu toate că cel ce va veni la tine este un gentleman adevărat, să ştii, dragu' mamii, el n-a întors niciodată spatele unui om de rând, grăi cumătră Bakewell. E un adevărat creştin, pe cinstea mea! Şi mare-i puterea lui Dumnezeu! Prezenţa acestui om s-ar putea să-ţi aducă pe loc salvarea, căci te minunezi numai când îl priveşti, iar când deschide gura parcă rosteşte o predică!

Gândul că va trebui să asculte o predică nu-l incinta deloc pe Tom, aşa că Austin fu primit cu răceală. Dar nu trecu nicio jumătate de oră şi spre surprinderea lui, pălmaşul îşi dădu seama că discuta ca de la bărbat la bărbat cu un gentleman şi un creştin. Când Austin se ridică în picioare să plece, Tom îi ceru permisiunea să-i seringă mâna.

— Mergeţi, vă rog, şi spuneţi-i. domnişorului de ia castel că eu nu mi-s omul care să trăncănească. O să-nţeleagă dânsul! Şi-apoi, să ştiţi, domnişoru' se pricepe tare bine să-i facă pe alţii să asculte de dânsul. Şi-i grozav de iute la mânie! Iar eu mi-s un măgar, dar, oricum escroc nu sunt! Aşa să-i spuneţi! Vă rog foarte mult, domnule!

Aşa se face că, reîntors la Raynham, Austin îl privi lung şi cu subînţeles pe Richard şi îi povesti ce discutase cu Tom. Cât Austin, băiatul era mult mai sfios decât cu Adrian. Nu-şi dădea seama din ce pricină, dar făcea tot

posibilul să nu rămână niciodată singur cu el iar dacă, totuşi, n-avea încotro, devenea pe loc ursuz şi nu mai scotea o vorbă. Austin nu avea agerimea lui Adrian: rareori i se întâmpla să ghicească gândurile celor cu care avea de-a face şi când avea ceva de spus nu o lua niciodată pe ocolite, ci trecea direct la subiect. Prin urmare, în loc să bată câmpii, străduindu-se să bage frica în băiat şi să-i împoaie capul cu minciuni şi şiretlicuri, Austin îi spuse lui Richard direct:

— Tom Bakewell m-a rugat să te anunţ că nu are de gând să te trădeze, apoi îi întoarse spatele şi ieşi imediat din cameră.

5 – Suferinţele lui Richard Feverel

Când află de la prietenul său cum stau lucrurile, Ripton sări în sus de bucurie, strigând întruna că Tom e o bomboană de băiat.

— Şi, pe cinstea mea, n-o să aibă de suferit din pricina asta! exclamă Richard cu gândul la o frânghie mai groasă şi o pilă ceva mai ascuţită.

— Dar oare vărul tău n-o să spună nimic? întrebă Ripton după o scurtă meditaţie.

— Să ne dea de gol? spuse Richard cu un zâmbet dispreţuitor pe buze. Un plugar de rând refuză să ne trădeze şi tu îţi închipui că cineva din familia noastră ar fi în stare de una ca asta?

Şi lui Ripton îi fu dat să suporte din nou observaţiile prietenului său. Între timp, băieţii examinară zidurile exterioare ale închisorii şi ajunseră la concluzia că dacă Tom era suficient de curajos, iar frânghia şi pila ajungeau la locul cuvenit, evadarea n-ar fi constituit nicio problemă. Numai că pentru asta trebuiau să găsească pe cineva care să aibă permisiunea să pătrundă în celulă. Ei bine, de unde să ia ei un asemenea om de încredere?

— Să încercăm cu vărul tău, propuse Ripton după lungi dezbateri.

Richard zâmbi şi-l întrebă dacă se referă la Adrian.

— Nici vorbă! îl asigură Ripton. La Austin mă

refeream.

De fapt, Richard se gândise şi el la aceeaşi persoană.

— Întâi şi-ntâi să facem rost de pilă şi frânghie, spuse el, şi-o porniră împreună spre Bursley de unde aveau să-şi procure instrumentele cu care sperau să înfrunte legea.

Ripton cumpără pila dintr-un magazin, iar Richard făcu rost de o frânghie de la o altă prăvălioară. Iată cu câtă viclenie îşi ticluiseră băieţii planul în marea lor dorinţă de a nu fi descoperiţi! De cum ajunseră în păduricea de la marginea satului, Richard se dezbrăcă şi îşi înfăşură frânghia în jurul corpului. Era dispus să suporte orice. Nici canoanele anahoreţilor şi călugărilor penitenţi nu-l înspăimântau când era vorba de succesul evadării lui Tom!

Seara, în timp ce se uita printre perdelele întredeschise ale patului lui Richard, Sir Austin zări urmele roşii lăsate de frânghie pe trupul fiului său. În ciuda zelului de care dăduseră dovadă băieţii, Austin Wentworth refuză categoric misiunea ce-i fusese destinată. După atâtea eforturi şi stratageme, refuzul acesta se dovedea un adevărat dezastru. Timpul trecea. Peste numai câteva zile, Tom trebuia să apară în faţa redutabilului Sir Miles şi cum mânia lui era de neînduplecat, iar la Lobourne circulau zvonuri tot mai insistente că dovezile împotriva lui Tom erau zdrobitoare, plugarul avea să fie fără doar şi poate condamnat. Tânărul Richard se ruga întruna de Austin să-l ajute ca să nu ajungă de râsul întregii lumi, dar în loc de răspuns, vărul său se mulţumea să zâmbească.

— Dragul meu Ricky, îi spuse el în cele din urmă, omul are două posibilităţi să iasă dintr-o încurcătură: să se folosească de tertipuri sau să meargă drept la ţintă. Când te vei fi convins că pe ocolite n-ai reuşit să faci nimic, vino la mine şi-am să-ţi arăt drumul cel drept.

Richard era însă convins că-şi va ajunge scopul pe

căi ocolite, aşa că nu văzu în sfatul vărului său decât nişte vorbe goale. Ca atare, în faţa refuzului său lipsit de inimă de a-l sprijini în aceste momente grele, băiatul se mulţumi să scrâşnească din dinţi. În al unsprezecelea ceas, îi mărturisi lui Ripton că trebuiau să se descurce singuri, lucru pe care acesta îl acceptă numai după lungi ezitări.

Exact cu o zi înainte de data sorocită ca Tom să se înfăţişeze înaintea legii, Austin discută îndelung cu bătrâna Bakewell după care se deplasă în grabă la Raynham pentru a se consulta cu Adrian cum aveau să iasă din încurcătură. Dar când auzi la ce gesturi disperate recurseseră băieţii, în loc să-i dea sfaturi, tânărul înţelept izbucni în hohote de râs. Austin îi povesti tot ce aflase. Cum se duseseră băieţii la prăvălioara cumetrei Bakewell unde târguiseră ceai, zahăr, luminări şi alte felurite dulciuri până ce magazinul se golise de-a binelea de clienţi, cum atunci o siliseră pe femeie să meargă cu ei în cămăruţa din spatele prăvălioarei, unde, odată intraţi, Richard îşi descheiase cămaşa şi-i arătase frânghia, iar Ripton dăduse la iveală dintr-un buzunar secret al hainei un vârf ascuţit de pilă; cum înmărmurită de uimire, femeia aflase că frânghia şi pila cu pricina reprezentau instrumentele ce aveau să-i redea fiului ei libertatea şi că pe lumea asta altă posibilitate de scăpare nu mai exista, căci, vezi bine, ei doi încercaseră fără succes tot ce fusese cu putinţă. Cumătră mai povestise apoi că, plin de naivitate şi animat de cele mai bune intenţii, Richard încercase s-o convingă să-şi scoată rochia şi să-şi înfăşoare frânghia în jurul propriului ei corp, iar Ripton recursese la toată elocvenţa de care era în stare ca s-o determine să ascundă pila; cum că atunci când refuzase categoric să primească frânghia, băieţii insistaseră amândoi să accepte măcar pila. După care, bătrâna se jeluise că, drept mulţumire pentru permisiunea de a-şi vedea fiul, pe care i-o dăduse Sir Miles Papworth, era gata, gata să-şi ispitească fiul să

tragă legea pe sfoară, dar că, slavă Domnului, Tom a strâmbat din nas când a văzut pila, iar când i-a povestit toate astea domnişorului Richard, dânsul a trântit nişte înjurături care nu prea se potrivesc cu un gentleman de vârsta lui.

— Băieţii seamănă cu maimuţele, decretă Adrian după ce află cele întâmplate. Pe lume nu se află actori în măsură să interpreteze cu mai multă seriozitate absurdităţile unei farse. Zău, fără creaturile acestea nostime m-aş plictisi grozav! Lasă-i pe băieţi de capul lor şi-ţi vor oferi cea mai teribilă distracţie! Nici măcar o trupă de actori consacraţi n-ar fi în stare să-i întreacă. Nu, fără doar şi poate, căci atunci când e vorba de comedie, arta nu reuşeşte nicicând să depăşească firescul naturii! Uită-te numai la băieţii ăştia doi. Gândeşte-te prin ce emoţii trec ei de dimineaţă până seara! Ei ştiu precis că le cunosc secretul şi cu toate acestea când suntem împreună se căznesc să pară senini şi nevinovaţi, dar sunt aşa de caraghioşi în stângăcia lor că te bufneşte râsul doar când îi priveşti! Te cuprinde tristeţea când te gândeşti la deznodământul poveştii ăsteia, nu-i aşa, dragul meu Austin? De altfel acelaşi sentiment îl încerc şi eu. Mă-nspăimântă gândul că totuşi va cădea cortina. Oricum, lui Ricky o să-i prindă foarte bine toată povestea asta. Nimic nu foloseşte mai mult ca o lecţie practică!

— Într-adevăr, simţi totul pe propria ta piele, răspunse Austin. Rămâne însă de văzut dacă după toate cele întâmplate băiatul va fi în stare să deosebească răul de bine.

Adrian îşi întinse picioarele, aşezându-se într-o poziţie mai comodă.

— Va fi primul său contact cu experienţa, cu fructul preferat din care se înfruptă bătrânii şi de care tinerii nici nu vor să audă. Căci la vârsta lor ei au alte gusturi! Experienţa! Fără îndoială cunoşti minunata comparaţie a lui Coleridge? Tu consideri înţelepciunea vrednică de

plâns? Ei da, înţelepciunea a fost dintotdeauna tristă! Tocmai de aceea le place înţelepţilor muza comediei. Dacă s-ar înfrupta numai din hrana lor sublimă ar pieri mai mult ca sigur. – în consecinţă, seară de seară ai să-i vezi pe marii poeţi, alături de filosofii cei mai aleşi, râzând cu gurile până la urechi în faţa măştilor ce-şi rostesc tirada la lumina slabă a lumânărilor. Şi ştii, mă rog, de ce procedează ei astfel? Ei bine, fiindcă la ei acasă totul este cufundat în beznă. Distracţia favorită a geniilor este scena. Iată de ce a decăzut teatrul în aşa hal în vremurile noastre! Trăim într-un secol de spirite meschine şi pline de pretenţii, dragul meu Austin. O, de-ai şti cât urăsc sporovăială asta a voastră ipocrită despre Secolul Muncii, dacă ţi-ai putea închipui numai cât îi detest pe toţi Mortonii tăi, pe toţi vicarii ăştia de teapa lui Brawnley! Toţi la un loc nu sunteţi decât nişte radicali de rând, nişte materialişti de cea mai joasă speţă! Ştii tu ce spune Diaper Sandoe despre Secolul ăsta al Muncii? Fă bine, te rog, şi ascultă!

Veac meschin al răzbunării.
Veac de vorbe goale-n vânt.
Lacom precum şobolanii.
Ce se-agită molfăind!
Veac ce vrea iubirea castă.
Când nu-i pasă de păcat.
Domni şi doamne ce se poartă Peste poate delicat!
Secol ce sfidează Timpul Călărind pe-un Cal de Fier.
Oameni ce-şi exaltă Forţa Dar de-o văd în faţă, pier!
Secol plin de Şarlatani.
Avortoni ai Iadului.
Prinţul Hamlet deliberează.
Rid Regii Bumbacului!
Viitor născut isteric Din prezentul eşuat – Ofelie-a Secolelor moartă.
Plutind pe lacul întristat!

— Cere-i vicarului Brawnley să-ţi găsească un răspuns la toate problemele astea, murmură Adrian cu

zâmbetul pe buze, după care îşi aşează picioarele într-o poziţie şi mai confortabilă.

Totdeauna când venea vorba despre „secol”, cei doi se înfierbântau la culme.

— „Vicarul meu”, cum văd că-ţi place să-l numeşti, a şi găsit răspuns la întrebările astea, replică Austin. Şi n-a făcut-o hrănindu-se cu iluzii şi speranţe de mai bine, căci în cazul ăsta secolul nostru şi-ar ieşi din minţi iar tu ai exulta de bucurie. Brawnley se străduieşte din răsputeri să îndrepte lucrurile. El i-a răspuns deja lui Diaper Sandoe prin nişte versuri ceva mai izbutite şi îl va combate, ducând o viaţă ce-i face numai cinste.

— Tu nu eşti în stare să înţelegi profunzimea lui Sandoe, răspunse Adrian. Ia, spre pildă, numai aceste cuvinte: „Ofelie – a Secolelor”! Oare vicarul, ca multe alte spirite călăuzitoare… parcă aşa le spui tu, nu-i aşa? Ei bine, acest Brawnley nu este oare şi el un fel de prinţ metafizic al Danemarcei cana o înnebuneşte pe Ofelia? Iar ea, biata fecioară, ce altceva pretinde decât un soţ iubitor şi un cârd de copii cu zâmbetul pe buze? Şi în vremea asta, nobilul îndrăgostit ce face? Pune întrebări infinitului şi cochetează cu imaterialul!

Austin începu să râdă.

— Dacă Brawnley va ajunge să-şi impună vrerea, să n-ai nicio grijă. Ofelia n-o să ducă lipsă nici de soţ, nici de prunci zâmbăreţi. Ai răbdare şi-l vei cunoaşte mai bine. În curând îşi va face apariţia la Poer Hall şi atunci ai să vezi ce va să zică un om al Secolului. Dar până atunci, te implor, hai să vedem ce putem face pentru băieţii noştri.

— Aaa, băieţii! exclamă Adrian, făcând un gest dispreţuitor cu mina. Există deci nu numai bărbaţi, ci şi copii ai Secolului? Nu?! Ei bine, atunci înseamnă că băieţii sunt mai de preţ decât bărbaţii, căci în toate timpurile ei rămân aceiaşi. Auzi, Austin, dar de asta ce mai zici? Tinerii noştri au studiat *Evadarea* de Latude! Am găsit în camera lui Ricky, cartea deschisă. Era

trântită peste *Aventurile lui Jonathan Wild*. După cum se vede eroul lui Fielding şi-a păstrat pentru el secretele profesiei, de la el nu prea au avut ce să afle. În consecinţă şi-au pus în gând să-l transforme pe domnul Tom Bakewell într-un al doilea Latude. Vrea nu vrea, plugarul trebuie să devină un Bastille Bakewell. Dacă aşa vor ei, aşa să fie! Caii sălbatici să-i laşi să zburde-n voie! N-ai ce să le faci. Nu ne rămâne decât să-i privim. Altfel, am strica spectacolul.

În faţa creaturii de-a pururi neliniştite care este Nerăbdarea, Adrian avea mania să debiteze felurite fleacuri şi prostii care, orice s-ar zice, nu constituie hrana ideală pentru o asemenea fiinţă. Austin era cea mai răbdătoare făptură de pe faţa pământului, dar până la urmă începu să-şi piardă şi el cumpătul.

— Ascultă, Adrian, vorbeşti de parcă timpul ar fi la cheremul tău. Nu ne-au mai rămas decât câteva ore. Să ne vedem întâi de treabă. De glume avem noi timp mai târziu. Soarta băiatului nostru se hotărăşte chiar în aceste clipe!

— Dar lucrul acesta este valabil pentru toată lumea, scumpul meu Austin, căscă epicureul.

— Ai dreptate, ai dreptate, numai că în aceste clipe noi suntem răspunzători de soarta acestui băiat. De fapt răspunderea îţi revine mai degrabă ţie.

— Nu încă, nu încă, răspunse Adrian apatic. Când se află sub controlul meu, Ricky nu face nicio boacănă. Căci hăitaşului tânăr trebuie să-i pui lesa, iar mânzului zăbala! în clipa asta eu îmi declin orice răspunderi!

— Dacă gândeşti astfel, vei vedea tu cu cine o să ai de-a face când îţi vei recăpăta simţul răspunderii!

— Dragul meu, eu îl iau pe tânărul prinţ de care mă ocup aşa cum este: că am de-a face cu un Iulian sau un Caracalla, cu un Constantin sau cu un Nero, pentru mine n-are nicio importanţă. Atâta doar, că dacă are chef să-şi zdrăngănească scripca atâta timp cât cerul e cuprins de flăcări, prinţul trebuie mai întâi să ştie să cânte. Iar dacă

este cumva un apostat cu mania controverselor, trebuie să fie în stare să-i înţeleagă pe oameni, să ştie ce-i aia logică şi, bineînţeles, să aibă bunul obicei să-şi spună rugăciunile.

— Atunci mă laşi să acţionez de unul singur? întrebă Austin, ridicându-se să plece.

— Eşti liber să faci ce vrei! exclamă Adrian, schiţând un gest de retragere. Sunt convins că nu vei face nimic rău, ba, mai mult, sunt sigur că nu eşti în stare de aşa ceva şi, apoi, ţine minte cuvintele mele profetice: Indiferent care este situaţia, bătrânul Blaize trebuie cumpărat. În felul ăsta lucrurile se rezolvă pe loc. Astă-seară cred c-am să trec pe la patronul nostru şi-am să aranjez eu lucrurile. Nu-l putem lăsa pe nenorocitul ăla în ghearele justiţiei, deşi, la urma urmelor, ar fi o aberaţie să susţii că un biet copil poate fi capul răutăţilor!

Austin contemplă apatia în care se complăcea tânărul înţelept şi, indiferent cât de puţin îşi cunoştea vărul, îşi dădu totuşi seama că orice altă discuţie ar fi fost de prisos. Tânărul înţelept n-avea urechi decât pentru propria lui înţelepciune. Un lucru era însă clar. Lui Adrian îi era frică de ceva şi lucrul acesta era legea.

În timp ce Austin ieşea din cameră, Adrian strigă după el.

— Încă o clipă, Austin! Să nu-ţi faci griji! Tu vezi totdeauna lucrurile în negru. Află că eu am întreprins totuşi ceva. N-are importanţă ce-am făcut. Dacă te duci la Belthorpe, fii amabil, dar te rog să nu te umileşti. Îţi mai aminteşti ce tactică a folosit Scipio Africanul împotriva elefanţilor lui Hannibal? Ei bine, ascultă, dar să rămână între noi. Am avut eu grijă de elefanţii domnului Blaize. Dacă totuşi atacă, să ştii că-i doar o înscenare şi totul se va întoarce împotriva lor! înţelegi ce vreau să-ţi spun. Nu?! Ei bine, n-are nicio importanţă numai că n-aş vrea să creadă cineva că stau cu mâinile în sân. Dacă în seara asta va trebui să dau ochii cu

fermierul, voi discuta cu el liniştit, căci ştiu bine că nu ne are cu nimic la mână!

Apoi tânărul înţelept căscă şi luă un volum la întâmplare de pe raftul de cărţi de lângă el. Austin părăsi grăbit camera, plecând în căutarea lui Richard.

CAPITOLUL VII

Umbrarul lui Dafne

Sus pe colina de la marginea făgetului, străjuia un mic pavilion de marmură albă, umbrit de frunzişul unui laur, a cărui siluetă se reflecta în apele unui râu. Adrian poreclise micul edificiu „Umbrarul lui Dafne”. În locul acela îl găsi Austin pe tânărul Richard, care, retras de restul lumii, şedea cu faţa îngropată în mâini, întruchipând parcă imaginea înfrângerii şi a disperării. Austin îl salută pe băiat şi se aşeză lângă el, dar acesta rămase neclintit căci socotea, probabil, că nu e cazul să-şi arate faţa în halul în care se afla.

— Unde ţi-e prietenul? întrebă Austin.

— S-a dus! răspunse băiatul cu o voce cavernoasă ce răzbătea cu greu printre şuviţele de păr şi degetele ce-i ascundeau chipul.

Îi explică apoi că, în cursul dimineţii, sosise un bilet prin care domnul Thompson îşi chema urgent fiul ia Londra şi că domnişorul Ripton, neavând ce să mai facă, plecase în pripă, fără nicio tragere de inimă.

De fapt, Ripton declarase sus şi tare că are de-gând să-şi sfideze părintele şi că nu-şi va părăsi nicicum prietenul în aceste momente de grea restrişte. Sir Austin a spus însă răspicat că băieţii trebuie să-şi asculte întotdeauna părinţii şi, ca atare, i-a poruncit lui Benson să aibă grijă ca înainte de ora prânzului lucrurile lui Ripton să fie gata pregătite de plecare; ei bine, entuziasmul cu care acesta din urmă ambrăţişat punctul de vedere al baronetului asupra obligaţiilor filiale era tot atât de fals ca şi oferta generoasă peire i-o făcuse lui Richard de a rămâne cu el şi de a nu cor da astfel nicio importanţă acestor obligaţii. Băiatul ra încântat văzând

că providenţa se hotărâse, în fine, să-lndepărteze de pe meleagurile din vecinătatea Lobournelui, unde îl pândeau atâtea pericole, deşi, pe de altă parte, ura era tare simţit din fire, suferea amarnic la gândul că-şi arăseşte prietenul în asemenea momente de grea încerre. Băieţii se despărţiseră ca cei mai buni prieteni. Şi ra normal să fie aşa, căci Ripton le jurase credinţă Feveelilor cu toată pasiunea şi înflăcărarea de care era în stare, egându-se ca la cel mai mic semnal din partea moştenitoului de la Raynham Abbey, să-şi facă apariţia oricând şi riunde va fi nevoie, pentru a-i înfrunta pe toţi fermierii în Anglia.

— Cu alte cuvinte ai rămas singur, spuse Austin, priind chipul frumos al băiatului. Să ştii că-mi pare bine! urmai atunci când suntem siliţi să ne descurcăm singuri cuşim să ne cunoaştem cu adevărat.

Răspunsul întârzia, dar până la urmă vanitatea îşi spuse uvântul.

— Nu prea mi-a fost de mare ajutor!

— Dragă Ricky, acum când prietenul tău a plecat, e ine să-ţi aminteşti numai de calităţile lui şi să-l vorbeşti e bine.

— Într-adevăr, era un prieten de nădejde, mormăi bătui.

— Şi tu ştii că un prieten de nădejde nu găseşti pe toate drumurile. Dar ia spune-mi, ai reuşit să rezolvi problema aceea… parcă aşa spuneai că ai de gând?

— Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă!

— Şi până la urmă ai eşuat?

Urmă o scurtă pauză după care, încercând să evite un răspuns direct, Richard decretă cu gravitate:

— Tom Bakewell e un laş!

— Pesemne, spuse Austin cu vocea lui blândă, bietul flăcău nu vrea să intre într-o încurcătură şi mai mare. Ştii, eu nu cred că Tom e un laş.

— Ba da, e un laş! strigă Richard. Crezi că dac-aş fi fost eu în locul lui, mai eram în închisoare? Cu o pilă ca

aceea, evadam din prima noapte! Unde mai pui că i-am oferit şi o frânghie! Era atât de groasă şi solidă că ar fi putut evada cu ea doi oameni de înălţimea şi greutatea lui Tom. Dacă vrei să ştii, Ripton, Ned Markham şi cu mine am stat agăţaţi de frânghia asta mai bine de o oră şi tot nu s-a rupt. Aşa că vezi bine, Tom e un laş şi-şi merită soarta. Faţă de o, asemenea creatură n-am niciun pic de milă!

— Nici eu, răspunse Austin.

În toiul acuzaţiilor pe care i le aducea bietului Tom, Richard se înflăcărase atât de tare că-şi ridicase capul. Dar mai mult ca sigur că şi-ar fi ascuns din nou chipul dacă ar fi cunoscut gândurile lui Austin, care-l privea cu ochii lui sinceri.

— Eu n-am întâlnit niciodată un laş în viaţa mea, continuă Austin. Cunosc însă din auzite câteva exemple. Un astfel de om a mers până acolo încât a acceptat ca din pricina lui să piară o fiinţă nevinovată.

— Ce josnic! exclamă băiatul.

— Da, într-adevăr, foarte urât, încuviinţă Austin.

— Foarte urât?! exclamă Richard, considerând atitudinea lui Austin mult prea îngăduitoare. Eu nici nu l-aş fi privit în ochi! Câtă josnicie!

— După câte ştiu, omul a încercat să se scuze, susţinând că a procedat astfel pentru a-şi cruţa familia. De altfel a încercat tot ce i-a stat în putinţă ca să-l salveze pe omul cu pricina. Apoi am citit confesiunile unui cunoscut filosof care spunea că în tinereţe a comis un furt neînsemnat şi a dat vina pe o servitoare din casă. Fata a fost dojenită aspru şi au concediat-o imediat. Cu toate acestea, ea l-a iertat pe adevăratul făptaş.

— Cită laşitate, strigă Richard. Şi cum, a mărturisit apoi tuturor ce făcuse?

— Dacă vrei să te convingi, poţi citi tu însuţi întâmplarea.

— Cum, chiar a scris şi a publicat toate acestea?

— Bineînţeles, cartea se găseşte şi în biblioteca

tatălui tău. Tu ai fi fost în stare de aşa ceva?

Richard ezită câteva clipe, după care recunoscu că nu ar fi fost în stare să-şi mărturisească greşeala.

— Atunci cine l-ar mai putea considera laş pe omul acela? continuă Austin. El şi-a ispăşit greşeala asemeni tuturor oamenilor care-şi pierd firea într-un moment de slăbiciune, dar care în realitate nu sunt laşi. Laşul gândeşte astfel: „Dumnezeu nu mă vede, ies eu basma curată din încurcătura asta!” Ceilalţi oameni însă ştiu prea bine că cel de sus vede totul şi lor le este lesne să-şi mărturisească vina. După părerea mea, nimic nu e mai rău decât să fii lăudat de cei din jur, când ştii tu însuţi că eşti un impostor.

Ochii tânărului Richard erau aţintiţi asupra chipului grav şi totuşi deschis şi binevoitor al lui Austin. Privirile acestuia îl făcură însă pe băiat să-şi lase capul în jos.

— Dragă Ricky, eu cred că greşeşti când îl consideri laş pe bietul Tom pentru simplul motiv că refuză să se folosească de mijloacele de evadare pe care i le propui tu. Un laş rareori va refuza să-şi tragă după el complicele. Şi, mai ales, când persoana în cauză aparţine unei familii cu renume, nu este puţin lucru ca un biet plugar să ia de bunăvoie asupra lui toată vina. Poţi spune ce vrei despre Tom, dar laş nu-l poţi numi!

Richard nu scotea o vorbă. După atâtea emoţii, după atâta timp pierdut şi atâtea strădanii menite a-l familiariza cât mai bine cu cele două instrumente pe care le considera salvatoare, i se părea de neconceput să accepte că pila şi frânghia se dovediseră inutile. Dacă recunoştea că Tom dăduse dovadă de curaj şi bărbăţie, lucrurile luau dintr-odată o cu totul altă înfăţişare. Dacă însă continua să-l considere pe Tom un laş şi un fricos, atunci îşi permitea să spună că el, Richard Feverel, este cel care suferă. Or trebuie ştiut că, indiferent dacă avem de-a face cu un copil sau un bărbat în toată firea, toţi găsesc, deopotrivă, că este un adevărat lux să treacă drept victima altora, ba uneori luxul acesta este privit

chiar ca o necesitate.

În cazul lui Austin, înfruntarea dintre spiritul binelui şi spiritul răului s-ar fi rezolvat mult mai repede. De aceea el nici nu-şi putea imagina ce ravagii făcea conflictul acesta în sufletul tânărului Richard. Din fericire pentru băiat, Austin nu era un moralist. Cea mai mică insistenţă, ipocrit zie sau ei protector ar fi compromis totul, trezind şpriţul de împotrivire ce exista în stare latentă în firea băiatului. Când avem de-a face cu moralişti sau predicatori înnăscuţi, simţim instinctiv că ne aflăm în faţa unor duşmani. Astfel de oameni sunt poate de folos celor înfrânţi care-şi dau ultima suflare pe câmpul de luptă; ei stârnesc însă întotdeauna împotrivirea celor puternici. O fire ca a lui Richard trebuia lăsată să se desfăşoare în voie. Băiatului nu trebuia decât să i se spună discret pe ce drum s-o apuce. Aşa că atunci când rosti supus: „Austin, învaţă-mă ce să fac!”, lupta ce se dădea în sufletul lui era în mare parte câştigată.

— Va trebui să te duci la fermierul Blaize, îi spuse Austin, punându-i mâna pe umăr.

— Să mă duc la Blaize?! murmură Richard fără entuziasm, înţelegând că era vorba de un gest de penitenţă.

— Când vei ajunge la el sunt convins că vei şti singuss ce ai de făcut.

Băiatul se încruntase şi-şi muşca buzele.

— Vrei să-i cer ticălosului ăluia o favoare? Mi-e imposibil să fac una ca asta.

— Te duci pur şi simplu şi-i povesteşti ce s-a întâmplat, apoi îi spui că n-ai de gând să stai cu braţele în sân, lăsându-l pe bietul om fără niciun ajutor în încurcătura în care se află.

— Dar bine, Austin, încercă să-i explice băiatul, asta înseamnă să-i cer să intervină în favoarea lui Tom! Cum să fac eu una ca asta când ştii ce mult îl urăsc!

Austin insistă totuşi să se ducă la fermier, sfătuindu-

l să nu se gândească nicio clipă la consecinţe până nu ajunge acolo. Richard fierbea de mânie.

— Austin, tu n-ai pic de mândrie!

— S-ar putea să ai dreptate.

— Înţelegi tu ce înseamnă să ceri o favoare de la un ticălos pe care-l urăşti de moarte?

Richard nu concepea să vadă altfel lucrurile şi, pe măsură ce-şi dădea seama că trebuia cât mai curând să treacă la acţiune, se crampona cu şi mai multă încăpăţânare de punctul său de vedere.

— Pe cinstea mea, continuă băiatul, nu ştiu cum o să mă stăpânesc să nu-i trag câţiva pumni zdraveni.

— Dar l-ai pedepsit cu vârf şi îndesat, dragul meu!

— El m-a lovit pe mine! exclamă Richard şi buzele începură să-i tremure. N-a îndrăznit să mă înfrunte cu pumnii. M-a lovit cu o cravaşă şi acum o să umple toată lumea că m-a biciuit ca pe un cal şi că eu am venit să-i cer iertare. Auzi, să-i cer iertare! Un Feverel să-i ceară lui iertare! Ah, dac-aş putea să procedez cum ştiu eu... Dac-ar fi după mine!

— Ricky dragă, dar omul ăsta munceşte cinstit ca să-şi câştige pâinea. Tu i-ai încălcat pământurile. El n-a făcut decât să te-alunge şi drept răsplată i-ai incendiat stogurile.

— Am să-i plătesc tot ce-a pierdut şi cu asta basta!

— Cum, chiar nu vrei să recurgi la ajutorul pe care ţi l-ar putea oferi el?

— Sub niciun motiv! Lui n-am să-i cer niciodată să-mi facă o favoare!

Austin îl privi ţintă în ochi.

— Cu alte cuvinte, preferi să primeşti o favoare din partea bietului Tom Bakewell.

În faţa acestui nou mod de a pune problema, Richard se simţi tulburat şi ridică din sprâncene. Deşi încă neclar, începea să vadă lucrurile într-o cu totul altă lumină.

— Să primesc o favoare din partea lui Tom,

plugarul? Ce vrei să spui cu astă?

— Pentru a evita ceva care nu-ţi face plăcere, eşti gata să permiţi unui simplu flăcău de la ţară să se sacrifice pentru tine. Trebuie să-ţi mărturisesc că eu n-aş fi în stare să dau dovadă de atâta mândrie.

— Mândrie! exclamă Richard, simţind usturimea acestor cuvinte. Se încruntă şi îşi întoarse privirile spre colinele ce se profilau albastre la orizont.

Austin nu mai ştia ce să facă. Începu să-i povestească cum îl găsise pe Tom la închisoare şi îi reaminti cuvintele pe care îl rugase să i le transmită. Şi, contrar propriilor sale intenţii, povestea avu cel mai neaşteptat efect. Înzestrat cu o imaginaţie mult mai vie decât Austin, atunci când era vorba de latura comică a lucrurilor, băiatul vedea parcă aievea înaintea ochilor chipul grosolan al unui ţărănoi ciufulit şi necioplit, rânjind nătâng cu gura lăbărţată până la urechi. Chipul acesta avu însă darul să trezească în sufletul său cele mai contradictorii sentimente: dezgust şi ironie, milă şi regrete. Iată-l pe Tom zăcând în închişioare! Un mitocan ce molfăie slănină, un neisprăvit ahtiat după bere, un adevărat animal şi, totuşi, o fiinţă omenească în pieptul căreia bate o inimă curajoasă, capabilă de devotament şi sacrificii. Richard era profund mişcat. Spiritul său bun îi înaripa imaginaţia, îi dădea puteri să-l înţeleagă pe plugarul acesta amărât şi să-i idealizeze fiinţa, încununând-o. cu o aureolă tristă. Sufletul băiatului se trezise la viaţă. Îşi simţea întreaga fiinţă cuprinsă de sentimente pe care până atunci nu le mai cunoscuse. Valuri de duioşie fără seamă, o căldură atotcuprinzătoare, sentimentul unei măreţii de negrăit, cele mai nobile simţiri omeneşti se revărsau asupra lui, descătuşate parcă dintr-o încăpere a eterului. Şi toate aceste simţiri erau dominate de o singură imagine – chipul lui Tom, creatura aceasta frustă, cu părul vâlvoi, râzând nătâng cu gura lăbărţată până la urechi. Tom îl aţintea parcă cu degetul, făcându-l să pălească de ruşine

la gândul că este în stare să năpăstuiască o biată creatură şi, cu toate acestea, faţă de Tom simţea în aceste momente o duioşie caldă cum nu mai încercase faţă de nicio altă fiinţă omenească până atunci. Râdea de Tom şi totuşi îi era milă de el. îl stima pe plugar, dar în acelaşi timp simţea faţă de el o puternică repulsie. Îngerul cel bun al băiatului era încleştat într-o luptă crâncenă cu spirite mai puţin nobile. Îngerul său se afla în frunte, călca în picioare repulsia, umaniza râsul şi transfigura mândria. Mândria aceasta care, asemeni unei fiinţe vii, privea dispreţuitoare hainele de prost gust ale grosolanului plugar, strigându-i lui Richard cu sarcasmul şi ironia lui Adrian: „Priveşte-ţi binefăcătorul!”

Austin stătea alături de băiat dar nu-şi dădea seama de freamătul sublim pe care-l stârnise în sufletul său. Încetul cu încetul, tumultul acesta din adâncuri începu să i se citească pe chip. Cu buzele crispate, băiatul privea pierdut în depărtare. Rămase tăcut şi nemişcat mai multe minute în şir. În cele din urmă, se sculă brusc în picioare şi exclamă: „Mă duc chiar acum la bătrânul Blaize şi-am să-i povestesc totul!”

Austin îl luă de mână pe Richard şi, ieşind de sub umbrarul lui Dafne, porniră împreună spre Lobourne.

CAPITOLUL VIII

Gustul amar al umilinţei

Fermierul Blaize nu s-a arătat prea uimit de vizita lui Richard Feverel aşa după cum se aşteptase tânărul nostru gentleman. Aşezat comod într-un fotoliu, fermierul trona în salonul scund al conacului său de modă veche, având alături, pe măsuţă, o pipă lungă de lut şi un prepelicar bătrân, care stătea întins alene la picioarele lui. Până acum, fermierul acordase audienţă unui număr de trei distinşi reprezentanţi ai familiei Feverel, care, potrivit discreţiei clanului, sosiseră fiecare separat, dar care, de fapt, urmăreau cu toţii unul şi acelaşi scop. În cursul dimineţii îşi făcuse apariţia Sir Austin în persoană; la scurt interval după plecarea lui

sosise Austin Wentworth, iar la numai câteva minute după acesta venise şi Algernon care, atât la Londra. cât şi în alte locuri unde era cunoscut, fusese poreclit „căpitanul” şi se bucura de multă popularitate. Fermierul Blaize jubila de mândrie şi satisfacţie. Graţie lui, toţi aceşti oameni de vază se aflau acum într-o groaznică încurcătură. Ca orice răzeş, Blaize îi primi pe fiecare în parte cu cea mai mare ospitalitate, dar rămase neclintit în ceea ce priveşte pretenţiile sale: nu-i făcu baronetului nicio concesie, nu cedă nimic în faţa „căpitanului” şi se dovedi la fel de inflexibil faţă de bunul şi tânărul domn Wentworth. Fermierul Blaize se comportase astfel fiindcă era un englez neclintit ca o stâncă. Şi apoi, când îl auzi pe baronet mărturisind cu sinceritate de câtă autoritate se bucură asupra familiei, fermierul hotărî să profite şi mai mult de această autoritate şi să nu cedeze decât în faţa unor avantaje palpabile: despăgubiri materiale, compensaţii pentru vătămările aduse persoanei sale, dar, mai presus de toate4 satisfacţie pentru afrontul adus amorului său propriu. Mai precis, despăgubirile se ridicau la circa trei sute de lire sterline, la care se adăugau scuzele pe care domnişorul Richard, principalul vinovat, urma să le exprime în persoană. Şi totuşi mai exista o rezervă. Fermierul insistase sus şi tare că acceptă cele de mai sus cu condiţia ca nimeni să nu încerce să-i mituiască martorii. Căci, afirma el, într-o atare situaţie, banii nu mai pre

— Zentau pentru el nicio importanţă şi se jura că va face tot posibilul să obţină deportarea lui Tom Bakewell.

Lucrurile nu stăteau chiar aşa de simplu, dat fiind că exista şi un complice, adăugase fermierul în vreme ce-şi scutura pe îndelete pipa. Nu avea nici pe departe intenţia să compromită vreo persoană, respecta după cum se cuvenea rangului său pe toţi locuitorii de la Raynham Abbey şi i-ar fi părut foarte rău să-i vadă la ananghie. Numai că nimeni n-avea voie să încerce cumva să-i mituiască martorii, căci el era omul legii. Rangul

este mare lucru, banii înseamnă şi mai mult, legea însă e mai presus de orice, în Anglia, arăta răspicat fermierul, în faţa legii se înclină şi suveranul. Aşa că a încerca să induci legea în eroare înseamnă să mergi până acolo încât să-ţi trădezi ţara.

— Vin direct la dumneavoastră, începuse baronetul, şi vă mărturisesc cu toată sinceritatea cum am ajuns să descopăr că fiul meu este amestecat în treaba aceasta mizerabilă. Sunt gata să vă ofer despăgubiri pentru pierderile pe care le-aţi avut, precum şi scuzele de rigoare care sper că vă vor da satisfacţie, asigurându-vă, totodată, că cei din familia noastră nu au obiceiul să mituiască martorii sau să mistifice legea. Tot ce vă cer în schimb este să nu exercitaţi presiuni asupra acuzării. În momentul de faţă totul depinde de dumneavoastră. În ceea ce mă priveşte, sunt hotărât să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a uşura soarta celui aflat la închisoare. Vă rog să mă credeţi că nu v-aş putea spune în ce măsură este implicat fiul meu în toate câte s-au întâmplat, fiindcă ignor eu însumi cauzele care l-au împins în această treabă.

— D-apoi io cred că ştiu care-i cauza!

— Ştiţi?! exclamă cu uimire Sir Austin. Vă rog, fiţi bun, şi spuneţi-mi şi mie despre ce este vorba.

— D-apăi, cel puţin, cred că ghicesc. Vedeţi dumneavoastră, Sir Austin, nu prea s-ar zice că e mare prietenie între mine şi fiu' dumneavoastră. Că ştiţi, eu nu-s omu'* care să-mi placă să-i văz pe tinerii gentlemeni cum îmi încalcă pământurile şi caută vânat, aşa de capu' lor, fără să-mi ceară voie, mai ales când ştiu că la ei acasă se găseşte, slavă Domnului, destule păsări de ochit cu puşca. Da' vedeţi dumneavoastră, lui parcă i-ar plăcea să se înfrupte din vânatu' altuia şi ce mai calea-valea n-am avut încotro şi l-am pocnit bine cu cravaşa ca pe-un cal de curse. Căci tot ce se găseşte pe pământu' ăsta i-al meu şi dacă am lovit pe cineva am făcut-o după ce l-am avertizat să ia bine seama. Îmi pare tare rău de toate

astea, da’ asta-i situaţia!

Sir Austin plecă hotărât să discute cu fiul său, de îndată ce va reuşi să-l găsească.

În timpul vizitei lui Algernon s-a băut multă bere şi s-au făcut promisiuni. „Căpitanul” l-a asigurat pe fermier că, în ceea ce-l priveşte, nu intenţionează să influenţeze vreun membru al familiei Feverel împotriva lui. Austin Wentworth a procedat şi el la fel, aşa că acum fermierul era pe deplin satisfăcut. „Ce mai calea-valea cu banii ştiu că lucrurile-s clare, rămâne de văzut cum stăm cu scuzele! exclamă Blaize, dând falnic capul pe spate şi întinzându-şi picioarele.

Cum era şi firesc, fermierul se căznea să afle dacă cele trei vizite făceau parte dintr-o conspiraţie. Ceea ce-l nedumerea şi mai mult era sinceritatea lui Sir Austin şi faptul că baronetul nu venise ultimul, rezervându-şi astfel pentru sine cinstea atacului final. Blaize tocmai se întreba dacă are de-a face cu nişte oameni teribil de şireţi sau pur şi simplu cu nişte fraieri, când fu anunţat că a sosit tânărul Richard.

O fetiţă grozav de frumoasă, în obrajii căreia străluceau trandafirii celor treisprezece primăveri de când văzuse lumina zilei, cu păr bogat şi lucios, împletit în splendide cosiţe, păşi uşor dinaintea băiatului şi, timidă, zăbovi o clipă în preajma fermierului pentru a trage cu ochiul la chipeşul musafir. Fetiţa care se dovedi a fi nepoata fermierului, se numea Lucy Dezborough şi era fiica unui locotenent din Marina Regală. Dar mai presus de toate, din recomandările lui Blaize, reieşea că e vorba de o fetiţă extrem de cuminte, deşi gazda se ferise să rostească prea tare această laudă.

Din păcate însă nici calităţile excepţionale ale caracterului şi nici rangul fetei nu-l împingeau pe Richard să acorde prea multă importanţă micuţei domnişoare. Tânărul se înclină stângaci în faţa ei, după care se aşează pe un scaun.

Ochii fermierului străluceau de bucurie.

— Tatăl fetei, îşi continuă el Explicaţiile, a luptat şi şi-a dat viaţa pentru ţară. Şi omul care a luptat pentru ţara lui are dreptul să stea cu fruntea sus alături de oricine.

Ehei, nu-s mulţi ca alde Dezb rough din Dorset! Cunoaşteţi familia, domnişorule Feverel?

Richard nu-i cunoştea defel şi după chipul lui s-ar fi zis că nici nu doreşte să facă cunoştinţă cu vreuna din odraslele acestei familii.

— Şi de-ai şti ce mai budinci şi plăcinte face feţişoara asta. O ţinea întruna fermierul fără să-i pese de aerul sumbru pe care şi-l luase interlocutorul său. Lucy e o lady în toată puterea cuvântului care poa' să stea alături de cele mai cinstite domnişoare. Puţin îmi pasă că alde Dezb rough din Dorset sunt catolici cu toţii, când ştiu că până la unu" sunt nişte adevăraţi gentlemeni. Şi-apoi, fetiţa asta cântă la clavir dumnezeieşte! Seară de seară, zdrăngăneşte întruna. Mie-mi plac cântecele alea vechi, ea se dă-n vânt după melodiile de astăzi. Da' cât o sta cu mine e s-o-nvăţ eu numai lucruri practice! Pe d'asupra, fetica asta mai ştie şi niţică franţuzească căci a stat în Franţa câţiva anişori. Da' mie mai mult îmi place s-o aud cântând decât s-o aud. ciripind pe franţuzeşte. Hai, Lucy, ne cânţi ceva? Nu vrei, porumbiţo? Hai, zi-i cânticu' ăla cu vifandiera – femeia aia care… şi aici fermierul Blaize se oferi din proprie iniţiativă să explice sensul cuvântului. Femeia aia care… ei, ghiciţi dumneavoastră care… Aia de mărşăluieşte alături de soldaţii franţuji…

Mademoiselle Lucy corectă cunoştinţele de franceză ale unchiului ei şi apoi nu mai scoase o vorbă. Băiatul acesta chipeş, dar acru, o făcuse să-şi piardă graiul şi ca atare simţea că nu mai e în stare să cânte în prezenţa lui. Se pierduse de tot şi, ca să nu cadă, se rezema de fotoliul unchiului ei. Prin felurite gesturi refuza tot ce i se cerea şi îi privea pe fermier fix în ochi.

— Ha, ha, ha, hohoti fermierul. Fetele astea învaţă

tare repede care-i deosebirea dintre un tânăr şi-un bătrân. Hai, Lucy, poţi să pleci. Du-te şi învaţă-ţi lecţia pentru mâine.

Fără niciun pic de entuziasm, fiica Marinei Regale ieşi tiptil din cameră. Unchiul ei o urmări cu privirea până la uşă, unde fetiţa mai zăbovi o clipă pentru a arunca o ultimă privire tânărului musafir, după care dispăru imediat.

Fermierul Blaize râdea şi chicotea bine dispus.

— Să ştii că nu-i totdeauna aşa de drăgăstoasă cu unchiu' ei ca azi. N-aş vrea să zic cu asta că nu mă-ngrijeşte cum trebuie, căci oricât ai umbla nu găseşti un suflet bun ca al ei. Mititica de ea nu oboseşte niciodată cin e vorba să-ţi citească, să-ţi pregătească băuturile, să-ţi cânte sau să-ţi facă toate după pofta inimii. Are un suflet de aur, Dumnezeu s-o aibă în pază!

Prin aceste elogii fermierul urmărea să-i dea oaspetelui posibilitatea să-şi mai vină în fire, sperând totodată că în felul acesta vor reuşi să găsească un subiect comun de discuţie. În realitate, însă, nu făcea decât să-l irite şi să-l nedumerească şi mai mult pe tânărul nostru care se simţea ros de ruşine. Richard intenţionase să meargă până la uşa fermierului Blaize, să-l cheme acolo şi să-i explice pe un ton ridicat şi plin de aroganţă cum stau lucrurile, luând asupra sa toată povara acuzaţiilor ce apăsau pe umerii lui Tom Bakewell. În timp ce se îndrepta spre Belthorpe, Richard revenise la vechile lui sentimente. Uitase aproape cu desăvârşire de discuţia pe care o avusese cu Austin şi, văzându-se silit să intre în casa duşmanului său, să ia loc pe scaunul acestuia şi să accepte să fie prezentat familiei sale, considera că depăşise cu mult condiţiile înţelegerii lor. Băiatul începu să clipească din ochi şi să strâmbe din nas, pregătindu-se să dea pe gât cupa amară a umilinţei pe care amabilitatea fermierului şi tărăgănelile o făceau să fie şi mai nesuferită. Fermierul Blaize se simţea în largul lui şi nu se grăbea defel. Sporovăi despre starea

vremii şi despre recolte, despre ultimele treburi de la castel, făcu un bilanţ al partidelor de crichet din anul respectiv şi conchise, în fine, exprimându-şi speranţa că niciun reprezentant al familiei Feverel nu va mai avea ghinionul să-şi piardă un picior datorită acestui joc. Pentru Richard însă toate poveştile astea nu însemnau decât un singur lucru – incendiul de la fermă. Pe măsură ce simţea cum i se apropie de buze cupa cu venin, tremura şi clipea din ce în ce mai agitat. Profitând o clipă de tăcerea gazdei – Richard duse cupa la gură cu respiraţia tăiată.

— Domnule Blaize, am venit să vă spun că eu sunt cel care mai serile trecute a dat foc stogurilor dumneavoastră…

Fermierul îşi mişcă buzele într-un mod cât se poate de ciudat, apoi, schimbându-şi poziţia, spuse:

— Şi aşa, zi, asta-i tot ce-ai avut să-mi spui, domnule? De-asta aţi venit până la mine, nu-i aşa?

— Da, răspunse cu fermitate Richard.

— Şi asta-i tot ce-aveai de zis?

— Da, exclamă Richard pe acelaşi ton.

Fermierul se foi din nou în fotoliu.

— Atunci, să ştii, măi băiete, că te-ai deplasat până aici ca să-mi torni o minciună! Fermierul Blaize îl privi pe băiat drept în ochi şi nu păru deloc mirat, văzându-l că se învineţeşte de mânie.

— Îndrăzneşti să mă faci mincinos? strigă Richard, sărind de pe scaun.

— Vreau să spun, insistă neclintit fermierul, că ai turnat o minciună!

După care îşi pocni cu străşnicie şoldurile de parcă ar fi vrut să dea şi mai multă greutate vorbelor sale.

— Este pentru a doua oară că mă insulţi, spuse Richard ameninţându-l cu pumnul. Mai întâi m-ai lovit şi acum îndrăzneşti să mă faci mincinos. Aş fi fost dispus să cer scuze… Mi-aş fi cerut chiar şi iertare numai ca să-l scot din încurcătură pe omul acela care zace-n

închisoare. Da! Aş fi fost în stare să mă umilesc până într-atât numai ca un alt om să nu aibă de suferit din pricina faptelor mele.

— Foarte bine! îl întrerupse fermierul.

— Şi dumneata foloseşti acest prilej pentru a mă în sulta din nou! Eşti un laş, domnule! Numai un laş este-n stare să te insulte în propria lui casă!

— Ei, da' stai blând şi ia loc, domnişorule, spuse fermierul, încercând astfel să-şi mai domolească musafirul. Stai jos, zău, şi nu te pripi chiar aşa. Dacă mai zilele trecute o luai mai domol, azi eram prieteni. Da, zău, stai jos, te rog! Pe cinstea mea, nu vreau să te ţin drept mincinos nici pe dumneata, nici pe cei ce-ţi poartă numele. îl respect pe tatăl dumitale, deşi în chestiuni politice fiecare cu vederile lui. N-am de gând să-ţi port în vreun fel pică. Doar atât am vrut să-ţi spun că ce-mi povesteşti dumneata nu-i adevărat! Da' asta nu înseamnă că-ţi vreau răul, numai că lucrurile nu stau aşa cum spui dumneata. Asta-i tot! Păi, o ştii şi dumneata la fel ca mine!

Nedorind în niciun chip să dea impresia că s-ar mai fi domolit, Richard se aşează furios pe scaun. Fermierul avea dreptate şi, după ultima discuţie cu Austin, băiatul începuse să-şi dea seama că atunci când nu te porţi cum se cuvine n-are niciun rost. să te-nfierbânţi şi să faci pe supăratul.

— Ei, haide, continuă fermierul, nu lipsit de bunăvoinţă, ce altceva mai ai de spus?

Richard simţea din nou gustul amar al cupei pe care o băuse până la fund. Dar vai, din păcate, firea omenească este astfel alcătuită incit preferă să bea până la fund de zeci de ori licoarea blestemată, numai pentru a evita cupa umilinţei pe care destinul, mai puţin crud, i-o pune dinainte doar o singură dată. Clipind din ochi şi strâmbând din nas, băiatul dădu din nou cupa în lături.

— Am venit să-ţi mai spun că regret modul în care m-am răzbunat împotriva dumitale pentru că m-ai lovit

cu cravaşa!

Fermierul Blaize încuviinţă din cap.

— Asta-i tot, stimate domnişor?

Of, încă o cupă cu venin care trebuia golită până la fund!

— Ţi-aş fi foarte obligat, începu Richard cu voce gravă, dar se opri pe loc căci simţea că i se întoarce stomacul pe dos. Nu era în stare să bea cupa dintr-o înghiţitură, aşa că sorbea licoarea încetul cu încetul şi, cu fiece strop, greaţa punea cu atâta forţă stăpânire pe el, că începu să-i fie teamă că actul căinţei va fi imposibil. Ţi-aş fi foarte obligat, repetă băiatul, extrem de obligat, dacă ai fi atât de amabil… şi Richard îşi dădu deodată seama că dacă din capul locului ar fi vorbit astfel l-ar fi convins mai lesne pe fermier şi şi-ar fi cruţat mândria, mai bine zis ar fi fost mai sincer. Căci trebuie s-o spunem că, dându-şi seama de nesinceritatea cuvintelor lui, băiatul încerca să simuleze umilinţa pentru a-l induce în eroare pe fermier şi, pe măsură ce vorbea astfel, credea tot mai puţin în vorbele lui, din care pricină începuse să se exprime tot mai pompos. Dacă ai fi atât de amabil… se bâlbâi ei, atât de amabil… (Formidabil! Un Feverel să ajungă să cerşească bunăvoinţa unei asemenea brute! De neimaginat!) să-mi faci un serviciu… (Mie, Richard Feverel să-mi facă un serviciu tocmai el!) să te străduieşti… (În fine, fie ce-o fi, o spun numai de hatârul lui Austin!) să-ţi dai silinţa… să… (Imposibil, nu pot să continui mai departe!)

Cupa stătea neclintită în faţa lui plină până-n vârf de parcă n-ar fi sorbit nicio picătură. Richard o dădu din nou în lături.

— Ei bine, schimbă el tonul, am venit să vă întreb dacă aţi avea amabilitatea să încercaţi… ce aţi putea face… (Ce ruşine de nedescris să fii silit să implori pe cineva în felul acesta!) Să-l salvaţi… Să vă străduiţi să faceţi în aşa fel… Ei bine, dacă aţi avea amabilitatea…

Era peste puterile lui Richard să înghită tot lichidul

dintr-odată. Băutura devenea din ce în ce mai insuportabilă. Ar fi acceptat orice, ar fi admis c-a greşit, şi-ar fi cerut scuze că nu se purtase cum se cuvine, orice ar fi făcut, dar să cerşească o favoare din partea celui jignit reprezenta o umilinţă pe care niciun Feverel n-o putea accepta. Totuşi, mândria, care totdeauna are neşansa să lupte cu ea însăşi, dădu în lături cortina şi, arătându-i-l pe Tom care zăcea în închisoare, îi strigă pentru a doua oară: „Priveşte-ţi binefăcătorul!” La auzul acestor cuvinte ce-i pătrundeau în urechi asemeni unui sfredel, Richard bău cupa până la fund.

— Ei bine, domnule Blaize, aş dori dacă sunteţi atât de amabil să mă ajutaţi să-l salvăm pe Bakewell!

La drept vorbind, fermierul se dovedise foarte răbdător cu băiatul deşi nu pricepea de ce umblase cu atâtea ocolişuri când ar fi putut să spună lucrurilor pe nume din capul locului.

— Aha! exclamă el, auzind dorinţa băiatului. Apoi după câteva clipe de gândire adăugă: Mda! Ne ocupăm noi mâine şi de treaba asta. Dar dacă omu’ n-are nicio vină bineînţeles că n-o să-l învinovăţim noi pe degeaba!

— Eu sunt făptaşul! declară Richard.

Fermierul, care până acum părea amuzat, se încruntă dintr-odată.

— Şi zici că-ţi pare rău de cele întâmplate în seara aia, nu-i aşa, tinere domn?

— Voi avea grijă să vi se plătească toate pagubele!

— Mulţam frumos, ripostă sec fermierul.

— Şi să ştiţi, dacă Tom Bakewell este eliberat mâine, nu mă sinchisesc de cât îmi cereţi.

Fermierul Blaize nu scoase o vorbă. Se mulţumi numai să dea defdouă ori din cap, ca şi cum ar fi vrut să spună: „Păi asta înseamnă mituială în toată regula şi pe deasupra şi corupţie!”

— Ei bine, grăi el, aplecându-se înainte şi proţăpindu-şi coatele în genunchi. Să-mi fie cu iertare, da’ grozav aş vrea să ştiu de unde faci rost de bani? Şi-

apoi, spune-mi, te rog, Sir Austin are el habar de toată afacerea asta?

— Tatăl meu nu ştie absolut nimic, replică Richard.

Fermierul se lăsă din nou pe spate. „Iaca şi-a doua minciună”, părea să spună el dând din umeri, agasat la culme ca orice englez care nu suportă să umbli cu dedesubturi când lucrurile pot fi rezolvate cinstit.

— Şi ai toţi banii pregătiţi, tinere domn?

— Îi voi cere tatălui meu.

— Şi-o să ţi-i dea?

— Mai mult ca sigur! 1

Lui Richard însă nici prin cap nu-i trecea să-i mărturisească tatălui său ce plănuise.

— Păi să ştii că-i vorba cam de trei sute de lire. Ei, ce zici? îl încercă fermierul.

Richard, pe care amploarea pierderilor sau banii ce trebuiau plătiţi nu-l impresionau defel, spuse plin de semeţie:

— Tatăl meu nu va avea nimic de obiectat când îi voi spune că am nevoie de aceşti bani!

Siguranţa cu care se angaja băiatul să-i pună la dispoziţie o sumă aşa de importantă i se păru fermierului cam stranie. Însemna deci că părintele nu era străin de această afacere şi îi dăduse personal fiului său asigurările de rigoare.

— Hm! Da, mă rog, de ce nu mi-aţi spus mai dinainte? îl iscodi fermierul.

Richard tăcu chitic. Tonul insinuant al întrebării îl cam deranja aşa că-şi aţinti privirile în tavan. Fermierul Biaize era convins că băiatul minte când spune că tatăl său n-are habar de povestea cu banii.

— Şi susţii totuşi că dumneata ai pus foc căpiţelor?

— Eu port toată vina! exclamă Richard cu înflăcărarea plină de măreţie a unui patriot din Roma antică.

— Ce mai calea-valea, eşti sau nu eşti dumneata făptaşul? îl luă repede fermierul ca orice briton căruia îi

place să meargă drept la ţintă.

— Eu sunt făptaşul! spuse Richard scurt, văzându-se încolţit.

Fermierul Biaize sună clopoţelul. Micuţa Lucy îşi făcu apariţia şi primi ordine să-l cheme la el pe unul din pălmaşii de la Belthorpe, cunoscut sub numele de „Arţăgosul”. Fata plecă cu ochii ţintă la chipeşul musafir. De altfel, câtă vreme se aflase în cameră, n-avusese ochi decât tot pentru el.

— Ei bine, începu iar fermierul, vreau să ştii care mi-s prinţipurile. Io-s un om dintr-o bucată, dom’le Feverel! Eşti cinstit cu mine, sunt pâinea lui Dumnezeu. Încearcă să umbli cu dedesubturi şi mă fac cel mai parşiv muşteriu. Ai să te convingi că n-am niciun fel de gânduri rele! Bătrânu’ dumitale dă banii, iar dumneata ţi-ai cerut scuzile. Mie asta-mi ajunge! Tom Bakewell n-are decât să se descurce singur cu legea că eu nu m-amestec. Legea nu s-a aflat la faţa locului cât bag eu de seamă. Aşa că nu se poate făli c-are martori! Da’ să ştii că eu am! Cel puţin, Arţăgosu, omu’ ăsta de care-ţi vorbeam, e un martor în toată regula. Şi ţi-o spun deschis, tinere gentleman, Arţăgosu’ a văzut intub N-are niciun rost să te pui cu asemenea mărturie! La ce bun, domn-le, ia spune-mi? Fie că eşti dumneata, fie că e Tom făptaşu’ nu-i totuna? Dacă eu mă dau în lături, ce importanţă mai are? Pe mine adevăru’ mă interesează! Şi iată că Adevăru’ intră pe uşă! conchise fermierul, în timp ce domnişoara Lucy îşi făcea apariţia însoţită de Arţăgosul.

Personajul cu pricina avea însă o înfăţişare mult prea neobişnuită pentru a putea întruchipa o zeitate atât de rară cum este Adevărul.

CAPITOLUL IX

În care se face o distincţie netă

Dacă ar fi să ţinem cont de volumul, mersul şi statura lui Giles Jinkson, Arţăgosul, am putea spune că era un reprezentant destul de onorabil al elefanţilor punici, rol pe care generalii celor două armate rivale,

întruchipate de Biaize şi Feverel, sperau, fiecare în felul lui, ca el să-l interpreteze cu brio. Giles, supranumit şi Arţăgosul din pricina unor năzbâtii, astăzi date uitării, de pe vremea când era încă tânăr sau poate chiar copil, avea mersul greoi şi statura magnifică a unui elefant. Dacă voiai ca Giles să-ţi fie credincios, era suficient să-l hrăneşti cum se cuvine, dar şi în cazul acesta trebuia să veghezi ca nu care cumva să-l ducă cineva în ispită. Ferma îi oferea lui Giles cu deosebită generozitate toată hrana de care avea nevoie şi, în schimb, acesta trudea din greu, fără a-şi precupeţi nici

O clipă eforturile; la rândul său, stăpânul fermei, considerat a fi principala sursă a şuncilor, hălcilor de carne şi a valurilor de bere de cea mai bună calitate ce se revărsau din abundenţă la Belthorpe, ei bine, acest stăpân se bucura, graţie calităţilor de mai sus, de cea mai sinceră şi mai firească stimă. Fermierul Blaize era perfect conştient de toate acestea şi, ca atare, îşi dădea seama că se află în posesia unui animal vrednic oricând de încredere. Căci Giles era un soi de corcitură ciudată la care se întâlneau în modul cel mai straniu calităţile câinelui cu ale taurului şi ale calului, dar, care din punct de vedere al utilităţii, se afla cu o treaptă mai presus decât fiecare din aceste patrupede luate în parte şi, ca atare, era mult mai costisitor, deşi, la drept vorbind, merita toţi banii, şi deci era foarte preţios, aşa cum trebuie să fie, pentru un om cu scaun la cap, orice lucru care merită banii. Atunci când la Belthorpe s-a aflat că se fură grâu, bănuiala a căzut asupra Arţăgosului şi a lui Tom Bakewell, tovarăşul lui de muncă. Dar deşi fermierul Blaize s-a cam codit pe care din doi să dea vina, el n-a stat nicio clipă pe gânduri când

1 trebuit să decidă de care urma să se descotorosească, iar und Arţăgosul a susţinut că-l văzuse pe Tom cum dosea grâu într-un sac, Blaize pe el l-a crezut şi bietul Tom a tre’→uit să-şi ia tălpăşiţa, ba, mai mult, i s-a spus să fie mulţumit că fusese iertat de

rigorile legii.

Ochii mici şi somnoroşi ai Arţăgosului vedeau multe lucruri şi, ca prin minune, de câte ori se întâmpla ceva mai iJţ camă, individul se afla şi el la faţa locului. Cum era şi firesc, el a fost acela care a dezvăluit misterul celor întâmplate în noaptea incendiului şi, ca atare, nu este exclus să-l fi văzut pe bietul Tom în timp ce se retrăgea pe furiş de la locul crimei. Cel puţin aşa declara Arţăgosul. Lobourne-ul avea însă propria sa versiune în legătură cu incidentul. Sătenii insinuau că în toată afacerea asta era implicată şi-o fetişcană, iar pe deasupra mergea vorba cum că cei doi cosaşi se înfruntaseră într-o bună zi, plini de ardoare, ca să vadă care din ei mânuieşte mai bine coasa îi că Arţăgosul mai purta şi astăzi urmele acestei încăierări pe care n-o va putea uita niciodată. Indiferent cum s-au petrecut lucrurile, în clipa de faţă Giles se afla înaintea fermierului şi-şi scărmăna întruna părul ca un caraghios. Iar dacă adevărul se ascunsese de bunăvoie întrupul acestei făpturi nevolnice, e de presupus că se aflase la mare ananghie.

— Haide, începu fermierul, prezentându-şi plin de fală elefantul, cu siguranţa unui jucător care-ţi trânteşte în nas toţi aşii, spune-i tânărului gentleman ce ai văzut tu în noaptea când cu focu'!

Arţăgosul se înclină greoi în faţa patronului său, după care se dădu deoparte de parcă ar fi vrut să se ascundă de privirile lui Richard. Acesta stătea cu ochii aţintiţi în tavan. În vremea asta, Arţăgosul începu să-şi debiteze povestea în limbajul cel mai barbar cu putinţă. Ştiind cam ce-o să urmeze şi arzând de nerăbdare să-l contrazică pe vorbitor, Richard aproape că nici nu dădea ascultare acestei peroraţii grosolane. În clipa însă când Arţăgosul declară sus şi tare: „Aşa că deci dară îl văzui pe Tim Baak-l cu propriii mei ochi!", Richard îl săgetă cu privirea şi, spre surprinderea lui, îşi dădu seama că matahala se strâmba la el, făcându-i cu ochiul plin de

subînţeles.

— Ce te-a apucat? Ce te schimonoseşti aşa la mine? strigă băiatul indignat.

Fermierul Blaize îşi întoarse şi el privirile spre Arţăgosul şi dădu cu ochii de chipul unui om ce părea să poarte cea mai perfectă mască a indolenţei.

— Da, nu m-am strâmbat la nimenea, mormăi morocănos elefantul nostru.

Fermierul îi porunci să-şi vadă de treabă şi să nu se mai întindă mult la vorbă.

— Îl văzui pe Tim Baak-l… o luă iar de la-nceput Arţăgosul, strâmbându-se întruna şi făcându-i lui Richard semne disperate cu ochiul.

Băiatul avea toate motivele să creadă că idiotul îi toarnă nişte minciuni, aşa că prinse curaj şi exclamă foarte stăpân pe el:

— Imp-osibil să-l fi văzut pe Tom Bakewell în timp ce dădea foc stogurilor!

Dar Arţăgosul se jură din nou că-l văzuse şi, cuprins de disperare, continuă să-i facă fel de fel de semne.

— Atunci află, spuse Richard, că eu însumi am aprins focul!

Elefantul căzut pradă ispitei îşi pierdu de tot controlu şi începu să se clatine. Bietul de el, încercase în fel şi chip. să-l lămurească pe tânărul gentleman că este recunoscător pentru cele câteva monezi de aur cu care fusese cumpărat! Atunci de ce era suspectat în halul ăsta? Oare de ce nu înţelegea domnişorul?

— Apăi atunci să zicem că mî s-a părut că l-am văzut… murmură Arţăgosul, lăsând-o mai moale.

La auzul acestor vorbe, fermierul se năpusti asupra lui şi începu să urle: „Ţi s-a părut, ai? Ce vrei să spui cu asta? Grăieşte clar, omule, şi mai lasă-mă cu părerile tale? auzi, i s-a părut?! Ce dracu’ vrea să mai fie şi asta?

— Dar cum aţi fi vrut să vadă pe o noapte neagră ca aceea? interveni Richard.

— Păreri?! urlă fermierul cât îl ţineau puterile. Auzi,

păreri… Mai bine te lua dracu’ cin mi-ai povestit cu mina pe inimă toată pătărania aia. Da, mă rog, ce te tot hlizeşti şi-i faci aşa cu ochiu’ domnişorului? Ia spune-mi, dom’le, când ai mai stat de vorbă cu individu’ ăsta?

— Eu, replică Richard, nu l-am mai văzut în viaţa mea. Acum îl văd pentru prima dată.

Fermierul Blaize îşi încleşte mâinile de braţele fotoliului, cuprins de îndoieli.

— Ei, haide, haide, i se adresă el Arţăgosului. Grăieşte deschis şi termină odată. Spune-ne ce-ai văzut şi nu ne mai împuia capu’ cu părerile tale. Fi-ţi-ar părerile să-ţi fie! Ce mai calea-valea, l-ai văzut pe Tom Bakewell când punea foc la stogurile de colo? exclamă fermierul, arătând cu degetul spre glastrele din fereastră. Ce te bagi tu unde nu-ţi fierbe oala? Eşti sau nu eşti martor? Părerea nu-i mărturie! Ce-o să-mi spui tu mâine cin te-oi afla în faţa magistraţilor? Ia seama bine, că ce declari azi tot aşa trebuie s-o ţii şi mâine!

În faţa acestor avertismente, Arţăgosul se pierdu de tot şi începu să-şi tragă pantalonii. Pentru nimic în lume nu putea pricepe ce era în capul domnişorului ăstuia. Nu-i venea să creadă că tânărul gentleman dorea cu tot dinadinsul să fie deportat, dar, dacă fusese «plătit pentru asta, treaba lor, avea să procedeze ca atare. Apoi, gândindu-se că ce declară astăzi trebuia musai să se potrivească cumărturia pe care avea s-o depună mâine în faţa Curţii, se tot scărpină în cap, încercând să-şi netezească smocurile rebele de păr, până ajunse la concluzia că cel mai bine ar fi s-o scalde ca şi cum n-ar şti prea bine despre ce persoană era vorba. Ei bine, s-ar putea zice că din clipa aceasta, Arţăgosul devenise un redutabil bastion al Adevărului. Căci, spunea el, era o noapte aşa de neagră că nu vedeai nici la doi paşi şi dacă era limpede că reuşise să distingă silueta unui bărbat, n-ar fi putut spune despre cine era vorba, căci cel pe care îl luase drept Tom Bakewell şi, ar fi susţinut sus şi tare că el este, putea foarte bine să fie tânărul gentleman aici

de faţă, mai ales că dânsul era dispus să afirme acest lucru sub prestare de jurământ. Astfel îşi încheie Arţăgosul povestea.

Dar nici n-apucă bine să rostească ultimul cuvânt că fermierul sări din fotoliu, gata să-l dea în brânci afară din cameră. Bineînţeles că nu reuşi şi se aşează la loc, urlând istovit de puteri şi decepţionat foarte.

— Mincinoşilor, toţi sunteţi nişte mincinoşi! urla el. Mincinoşi, sperjuri, ticăloşi, robiţi mitei şi corupţiei! Ia stai, unde-o ştergi? îi strigă el Arţăgosului care încerca să se furişeze din cameră. Nu mai ai nicio scăpare, că doară ai jurat c-ai văzut cu propriii tăi ochi!

— Ba n-am jurat! susţinu Arţăgosul încăpăţânat.

— Ba ai jurat! urlă din nou fermierul.

Arţăgosul îşi lăsă greu mina pe clanţă, umplând camera de un zgomot ascuţit, şi insistă din nou sus şi tare că nu jurase nimic; văzându-se contrazis pentru a doua oară, fermierul simţi că turbează de mânie. Cu vocea sugrumată, îl avertiză pentru a treia oară că jurase.

— Ba nu, se încăpăţână Arţăgosul, încercând să-şi ascundă scăfârâia după uşă. Ba nu, repetă el, mai încet de data aceasta. Apoi, în timp ce faţa i se strâmba într-un rânjet sumbru ce părea să exprime satisfacţia nătângă faţă de cazuistica profundă a afirmaţiilor sale, adăugă:

— N-am spus lucru’ ăsta sub prestraţie de jurământ! şi dând din umeri şi agitându-şi plin de insolenţă coatele, o zbughi din cameră.

Fermierul Blaize se uită pierdut la Richard de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ei, ce mai zici de ţăranul englez după toată scena asta?” Richard se străduia să nu râdă, dar copleşit de ridicolul situaţiei, începu să chicotească. Fermierului nu-i ardea însă de râs. Se uită lung spre uşă şi, văzând că Ai ţăgosul dispăruse, exclamă înfuriat:

— A avut noroc, c-alminteri îi arătam eu încăpăţânatului ăsta! apoi se îmbufnă dintr-odată şi, întorcându-se spre Richai’d, îi spuse solemn: Bagă bine

de seamă, dom’le.

Feverel, ai încercat să-mi corupi martoru’. La ce bun să mai negi? Dumneata sau mai ştiu eu cine mi-aţi mituit martoru’. L-aţi mituit pe Arţăgosu, o tot ţinea el, lovind cu pipa în masă. L-aţi mituit! Ştiu eu ce spun! Pot să jur c-aşa stau lucrurile!

— Cum, aţi fi gata să afirmaţi acest lucru chiar şi sub prestare de jurământ? întrebă Richard plin de seriozitate.

— Chiar şi sub prestare de jurământ! răspunse fermierul, fără să-şi dea seama de ironia băiatului. Sunt gata să înr i pe Biblie c-a fost corupt! Principalu’ meu martor a fost mituit! Or fi alţii şireţi, da’ cu mine nu le merge! îl deportez eu pe Tom Bakewell, cum mă vezi şi cum te văd. Omu’ ăsta o să facă o călătorie nu glumă, ascultă-mă pe mine! îmi pare rău, dom’le Feverel! Regret amarnic că nici dumneata şi nici toţi ai dumitale n-aţi ştiut cum să vă purtaţi cu mine. Cu banii nu poţi face chiar tot ce vrei! Poţi să corupi un martor, dar nu poţi răscumpăra o înşelătorie. Eram gata, gata să te iert, dom’le! Eşti doar un copil şi ai tot timpu’ să te schimbi. N-am cerut decât despăgubiri şi scuze, n-am avut alte pretenţii. Da’ v-am avertizat să nu-ncercaţi să-mi cumpăraţi martorii. Acum nu mai spun nimic, descurcaţi-vă cum oţi şti!

— Foarte bine, domnule Blaize, replică Richard ridicându-se în picioare.

— Şi dacă, urmă fermierul, Tom Bakewell n-o să te târască şi pe dumneata în toată tărăşenia asta, atunci ai scăpat! Cum ţi-o şi doresc de altfel!

— Nu pentru acest motiv am dorit să stau de vorbă cu dumneavoastră, afirmă Richard plin de demnitate.

— Bine-nţeles, bine-nţeles! răspunse fermierul. Eşti curajos, tinere! apoi cum s-ar putea altfel cu sângele ce-ţi curge în vine! Păcat numa’ că n-ai spus adevăru’! îl cred pe tatăl dumitale, cred fiece cuvinţel din ce-a spus dânsu’ şi tare m-aş fi bucurat să pot spune acelaşi lucru

şi despre» fiu’ şi moştenitoru’ lu’ Sir Austin!

— Cum?! strigă Richard cuprins de cea mai sinceră uimire. Aţi discutat cu tatăl meu?

Dar fermierul Blaize, care acum adulmeca minciuni chiar şi acolo unde nici vorbă nu era de aşa ceva, mârâia arţăgos r

— Las că vă ştiu eu pe voi ăştia! Ştiu eu bine cum stau lucrurile!

Băiatul era atât de mirat, încât nu mai găsi de cuviinţă să-şi arate iritarea. De unde aflase oare Sir Austin cele întâmplate? Teama pe care o nutrise dintotdeauna faţă de tatăl său îl cuprinse brusc, însoţită ca de obicei de un puternic sentiment de revoltă.

— Deci tatăl meu ştie. toată povestea! exclamă băiatul cu privirile pierdute în gol, de parcă fermierul nici n-ar fi fost de faţă. Oare cine m-a trădat? Austin – mai mult ca sigur! Nimeni în afară de el nu ştia cum s-au petrecut lucrurile. Şi când te gândeşti că el m-a silit să mă supun la aceste umilinţe! Oare de ce n-a fost sincer cu mine? N-o să mai am niciodată încredere în el…

— Da’ pe mine, de mnişorule, de ce m-oi fi minţit? interveni fermierul. Şi eu aveam încredere în dumneata dacă erai şi dumneata cinstit cu mine!

Richard nu înţelegea analogia. Se înclină băţos în faţa fermierului şi-şi luă rămas bun de la el. B.aize sună clopoţelul”.

— Lucy, condu-l pe tânărul gentleman, îi spuse el micuţei domnişoare, care-şi făcu apariţia în prag. Dă-i toată consideraţia cuvenită. Şi să ştii, dom’le Richard, puteam să fim prieteni şi nici acum nu-i încă prea târziu. Io nu-s om rău, da’ urăsc de moarte minciuna! mai zilele trecute mi-am bătut măr băia tu, pe Tom al meu, care-i mai mare ca dumneata, numai şi numai fi’ncă a-ncercat să umble cu tertipuri. Apoi să ştii că l-am altoit straşnic pentru asta! Ei bine, dacă vii din nou la mine şi-mi spui adevăru, chiar cu cinci minute înainte de judecată sau decă, în fine, Sir Austin, care-i un adevărat gentleman,

nu-i vorbă, îşi dă cuvântu' că n-a încercat nimeni să-mi cumpere martorii, atunci totu-i în regulă şi fac tot ce pot să-l salvez pe Tom Bakewell. Şi să mai ştii ceva, tinere! Mă bucur din inimă că te-ai gândit la un om sărman – măcar că-i el un ticălos! Şi cu asta, ziua bună, dom'le!

Richard ieşi precipitat din cameră şi străbătu grădina într-un suflet. Nu catadicsi să arunce nici măcar o privire melancolicei sale însoţitoare, care, rezemată de poarta grădinii, mai zăbovi o clipă în curte pentru a-l urmări de-a lungul uliţei. În vremea asta, în căpşorul ei îşi făceau ioc cele mai fantastice gânduri în legătură cu băiatul acesta mândru şi chipeş.

CAPITOLUL X

Richard trece printr-o primă încercare şi devine obiectul unui aforism

A te folosi fără şovăială de minciună, atunci când ai luat hotărârea sinceră să te comporţi ca un erou poate părea la prima vedere un eşec lamentabil dacă uităm ce înseamnă firea umană în anii fragezi ai tinereţii, când în grădină mai există încă buruieni. Tânărul Richard se despărţise de vărul Austin ferm hotărât să-şi ispăşească greşeala şi să bea până la fund cupa amară a umilinţei. Şi aşa a făcut. A golit multe eupe cu venin. Zadarnic însă. În faţa sa, băutura amară se lăfăia din nou în zeci de cupe ameninţătoare. De cum scăpase de sub influenţa lui Austin, Richard redevenise băiatul care se pretase să-i strecoare lui Tom o guinee şi nu se dăduse în lături să ascundă cutia cu chibrituri în stogurile fermierului Blaize. Căci trebuie ştiut: sămânţa bună nu încolţeşte dintr-odată, iar băieţii nu se fac buni într-o singură zi. Important era că Richard purta în el sămânţa cea bună şi, mai devreme sau mai târziu, roadele aveau să se vadă. În vreme ce se îndrepta spre Raynham, băiatul simţea cum îl cuprinde furia la gândul umilinţelor pe care fusese silit să le suporte, iar când îşi amintea de grăsunul nesuferit de la Belthorpe Farm avea impresia că i se aprind creierii. Bunăvoinţa nesuferită a acestuia şi pe

deasupra faptul că mai avea şi dreptate îl enervau la culme. Deşi orbit din pricina mândriei sale rănite, Richard era totuşi conştient de toate acestea şi îşi ura duşmanul cu şi mai multă înverşunare.

Când ajunse, în fine, la castel, Heavy Benson tocmai anunţa sumbru că masa este gata. Richard urcă în grabă în camera lui ca să se schimbe. Intenţionat sau dintr-o simplă neglijenţă, cineva lăsase deschisă pe măsuţa de toaletă culegerea de aforisme a lui Sir Austin. În timp ce îşi pieptăna grăbit părul, Richard aruncă o privire asupra cărţii şi citi: „Câinele revine-ntotdeauna la locul unde a vărsat; mincinosul se cuvine să-şi înghită minciunile”. Dedesubt cineva adăugase cu creionul următoarele cuvinte r „Hrana diavolului”.

Tânărul Richard o zbughi din cameră şi, în vreme ce cobora scările, avu impresia că tatăl său îi trăsese o palmă usturătoare. Când intră în sufragerie, Sir Austin observă că obrajii băiatului erau roşii. Încercă să-i întâlnească privirea, dar Richard se uita mereu în altă parte. Stătea tot ¡timpul cu nasul în farfurie de parcă s-ar fi zis că este copia jalnică a lui Adrian care-şi savura satisfăcut cina. Cum putea însă bietul băiat să aspire la deliciile unui epicureu când el se străduia din răsputeri să mistuie „bucatele diavolului”? Heavy Benson trona autoritar asupra jalnicului ceremonial. Pe Hippias, care, de obicei, nu scotea o vorbă, liniştea aceasta nefirească îl înviorase ca prin minune şi, asemeni bufniţei care noaptea se trezeşte la viaţă, începu să sporovăiască fără întrerupere despre monumentala sa lucrare dedicată mitologiei, despre stomacul său delicat şi pe deasupra şi despre visele sale. Algernon şi Adrian nu-i dădură nicio importanţă şi-l lăsară de capul (ui. Atunci Hippias le povesti un vis cât se poate de straniu. Se făcea că este tânăr şi bogat când se pomeni dintr-odată în mijlocul unui lan de grâu fără sfârşit, unde în loc de spice răsăreau din pământ puzderie vârfurile ascuţite ale unor săbii. Şi tot umblând cu paşi mărunţi şi graţioşi

asemenea unui maestru de dans venit din Franţa se pomeni pe nesimţite în faţa unui drumeag neted pe care, dacă ar fi fost mai atent, ar fi putut păşi din prima clipă, nestânjenit de instrumentele acelea sângeroase.

Cei prezenţi nu scoaseră o vorbă. Dar privirile lor păreau să spună că ar fi fost mai încântaţi dacă Hippias rămânea pentru vecie pe câmpul acela blestemat. Sir Austin însă îşi deschise carneţelul şi-şi notă grăbit un panseu. Căci un autor de aforisme este capabil să descopere flori chiar şi într-un ian unde în loc de spice cresc săbii ascuţite. Şi-apoi nu semăna oare visul lui Hippias cu situaţia în care se afla Richard? Căci dacă băiatul ar fi fost mai prevăzător ar fi putut alege şi el drumul cel bun; şi-apoi nu-l purtaseră oare şi pe el paşii tot în mijlocul unui câmp unde-l împresurau din toate părţile aceleaşi instrumente ameninţătoare şi ascuţite? Când aveau să rămână singuri, Sir Austin avea să folosească panseul cu pricina pentru a-i ţine fiului său o adevărată predică. Şi rămaseră curând singuri, căci micuţa Clare se simţea încă destul de rău ca să poată lua împreună cu ei desertul.

A fost o întâlnire neobişnuită. Părea că de multă vreme nu se mai văzuseră. Tatăl luă mina fiului şi rămase aşa fără să scoată o vorbă. Tăcerea era mai grăitoare decât cuvintele. Băiatul nu-şi înţelegea tatăl, căci părintele îşi ţinea foarte din scurt fiul; uneori băiatul avea impresia că tatăl său şi-a pierdut minţile, acum însă căldura paternă cu care-i strângea mâna îl făcea să-nţeleagă cât de mult este iubit. În câteva rânduri, Richard încercase să-şi tragă mâna din strângerea tandră a tatălui său, căci simţea cum i se moaie sufletul. Mândria şi vechea sa înclinare spre nesupunere îl îndemnau să fie tare şi ferm. Păşise în biroul tatălui său cu sufletul împietrit şi îi înfruntase privirile cu răceală. Acum însă nu-l mai putea privi în ochi. Sir Austin îl învăluia cu duioşia lui caldă. şi, v după felul blând în care se purta cu el, se vedea limpede cât de mult îl iubeşte.

Buzele bietului om se mişcau aproape imperceptibil. În sinea sa se ruga lui Dumnezeu să-i ocrotească fiul.

Încetul cu încetul, băiatul nu mai fu în stare să-şi stăpânească emoţia. Dragostea, această binecuvântată baghetă magică, are puterea să înmoaie şi o inimă de piatră. Richard lupta împotriva ei în virtutea vechii sale înclinaţii spre revoltă. Ochii începură să i se împăienjenească, lacrimi grele năvăleau fierbinţi pe obraji încercând să ia cu asalt stăvilarele mândriei. Şi, curând de tot, Richard începu să plângă în hohote. Zadarnic încerca să-şi mai ascundă lacrimile sau să-şi înăbuşe suspinele. Sir Austin îl trase tot mai aproape de el până când îl cuprinse la pieptul său.

O oră mai târziu, Adrian Harley, Austin Wentworth şi Algernon Feverel fură invitaţi în biroul baronetului. Adrian sosi ultimul. Tânărul înţelept se instală picior peste picior într-un fotoliu şi-şi împreună degetele într-un arc delicat pe sub care îşi privea amabil şi omnipotent bietele rude, gata oricând să facă o gafă. Avea siguranţa de sine a înţeleptului care a prevăzut totul şi care, prin eforturi generoase, a reuşit să evite pericolul de la bun. Început. Altfel nu catadicsea să scoată o vorbă. Din când în când, parodiind o veche baladă, fredona suficient de tare ca să-l audă şi ceilalţi „Ripton şi Richard erau doi bărbaţi chipeşi!”

Judecând după ochii roşii de plâns ai băiatului şi înfăţişarea iritată a baronetului, Adrian trase concluzia că între cei doi avusese loc o explicaţie, după care urmase împăcarea. Acesta era semn bun. Însemna că baronetul era dispus să plătească totul aşa cum se cuvine. Adrian, care era cufundat în analiza acestor amănunte, aproape că nu dădu nicio importanţă baronetului când acesta le atrase

— Suferinţele lui Richard Feverel atenţia că doreşte să le comunice ceva important. În realitate le spuse cu lux de amănunte ceea ce, de fapt, ştiau cu toţii. Că stogurile lui Blaize fuseseră incendiate, că fiul său era

complice la cele întâmplate, că vinovatul se afla actualmente în închisoare şi că, în fine, după părerea lui, familia lui Richard avea datoria de onoare să facă tot ce-i stă în putinţă pentru a obţine eliberarea bietului Tom. Baronetul îi mai informă – apoi că atât el cât şi fiul său se deplasaseră personal la Belthorpe Farm şi că ajunsese la concluzia că Blaize era dispus să-i accepte întru totul ofertele. Lumina care până la urmă avea să dea în vileag fiecare act al acestei curse secrete începu treptat, treptat să-şi reverse razele revelatoare. Şi pe măsură ce baronetul relata cele întâmplate, înţeleseră cu toţii că erau la curent cu întreaga poveste. Pricepură că-l vizitaseră cu toţii pe fermier, cu excepţia doar a înţeleptului Adrian care, cu un gest sarcastic, nelipsit însă de respectul cuvenit, respinse pe loc iniţiativa lor, susţinând că, procedând astfel, nu făcuseră altceva decât să se predea de bunăvoie în mâinile duşmanului. Înţelepciunea sa străluci într-o alocuţiune atât de elocventă şi bogată în aforisme, încât dacă n-ar fi avut ca principal argument inutilitatea onoarei, l-ar fi înduplecat mai mult ca sigur pe Sir Austin. Dar cum ideea de bază a alocuţiunii se dovedi a fi spiritul practic, baronetul invocă imediat un aforism şi mai convingător.

— Înţelepciunea omului se reduce la spiritul său practic, dragă Adrian Harley. Dreptatea însă, ei bine, aceasta este adevărata înţelepciune, căci ea este înţelepciunea lui Dumnezeu!

Adrian renunţă să-l mai întrebe pe Sir Austin dacă încercarea de a opri legea să-şi urmeze cursul firesc însemna tot dreptate. Căci la Raynham, cei care se cramponau să aplice în practică aforismele nu prea se bucurau de simpatie.

— Cu alte cuvinte, trebuie să înţeleg, spuse Adrian, că Blaize este de acord să nu exercite presiuni asupra acuzării?

— Bineînţeles, interveni Algernon. O să-i dăm individului banii pe care-i cere. Ce altceva mai pretinde?

— Gentlemenii aceştia care se îndeletnicesc cu agricultura sunt nişte clienţi foarte delicaţi când ai de-a face cu ei. Totuşi, dacă consimte…

— Mi-a promis deja că va proceda cum se cuvine, spuse baronetul mângâindu-şi fiul.

Tânărul Richard îşi ridică spre tatăl său privirile ca şi cum ar fi vrut să spună ceva. Dar nu scoase nicio vorbă şi baronetul interpretă gestul ca un răspuns mut la dovezile sale de afecţiune şi continuă să-şi mângâie mai departe fiul. Adrian sesiză imediat o anumită reţinere în atitudinea lui Richard şi, cum n-ar fi vrut ca patronul său să rămână cu impresia că stătuse cu mâinile în sân şi fusese cel mai inactiv membru al familiei, începu să-l descoasă pe Richard, întrebându-l plin de abilitate cine a fost ultima persoană care a vorbit cu fermierul Blaize.

— Cred că eu sunt, murmură Richard, retrăgându-şi mâna pe care i-o ţinea strâns tatăl său.

Adrian îşi înşfăcă bine prada.

— Bănuiesc că la plecare te-a asigurat în modul cel mai limpede că are intenţii prieteneşti faţă de noi, nu-i aşa?

— Aş zice că nu, răspunse Richard.

— Nuuu? exclamară Feverelii uimiţi într-un cor.

Richard se depărtă de tatăl său şi repetă ruşinat: „Aş zice că nu”.

— S-a arătat duşmănos? întrebă Adrian frecându-şi palmele, zâmbitor.

— Da, mărturisi băiatul.

Situaţia se înfăţişa acum într-o cu totul altă lumină. Adrian, care nu se pripea niciodată când era vorba să-şi atingă ţinta, era încântat de felul cum pusese problema şi acum îşi îndreptă atacurile împotriva lui Austin Wentworth, reproşându-i că-l silise pe băiat să se ducă la Belthorpe Farm. Austin părea foarte mâhnit. Se temea că Richard nu reuşise să-şi ducă la bun sfârşit frumoasele sale intenţii.

— Am considerat că era de datoria lui să procedeze

astfel, sublirile Austin.

— Bineînţeles, interveni şi baronetul, plin de convingere:

— Dar iată care sunt rezultatele, insistă Adrian. Agricultorii ăştia care fac pe gentlemenii sunt nişte clienţi foarte delicaţi, v-o repet! În ceea ce mă priveşte aş prefera mai degrabă să am de-a face cu un poliţist. După părerea mea, Blaize ne-a prins pur şi simplu! a strâmtoare.

Ricky dragă, care sunt exact cuvintele sale? Nu te sfii, te rog, şi foloseşte limbajul său simplu şi grosolan.

— A spus că o să-l deporteze pe Tom Bakewell…

Adrian îşi frecă palmele şi zâmbi din nou. În cazul acesta, îl putem înfrunta pe domnul Blaize, îi informă el insinuant şi, făcând din nou o aluzie misterioasă la elefantul punic, îşi îndemnă rudele să stea liniştite. După părerea lui, acordau prea multă importanţă complicităţii lui Richard. Căci dacă făptaşul avusese cu-adevărat un complice, însemna că era nebun de-a binelea. Aşa ceva ar fi reprezentat un caz fără precedent în analele incendiilor de stoguri. Şi apoi ar fi însemnat să fii mai sever decât însăşi legea dacă ai susţine că un băiat de paisprezece ani ar fi fost în stare să îndemne un om în toată firea să comită o asemenea crimă. Plecând de la asemenea premise s-ar fi putut treptat, treptat ajunge la cele mai fantastice ipoteze. Noroc totuşi că bunul simţ se dovedea a fi un criteriu mult mai generos decât metafizica poetică.

Când Adrian îşi termină speculaţiile, Austin îl întrebă, deschis, după cum îi era obiceiul, ce-a vrut să spună.

— Dragă Adrian, trebuie să-ţi mărturisesc că în ceea ce mă priveşte mă aflu în încurcătură, interveni baronetul, văzând felul în care trata acesta stupiditatea lui Austin. Am auzit că omul acela – Bakewell… parcă aşa îl cheamă, dacă nu mă-nşel, a hotărât din proprie iniţiativă să nu-l implice pe fiul meu în cele întâmplate.

Rareori am auzit ceva care să-mi facă mai mare plăcere. Trebuie să-i recunosc acestui ţăran simplu o nobleţe înnăscută care poate servi drept exemplu multor gentlemeni. Avem datoria să facem tot ce ne stă în putinţă pentru omul acesta!

Baronetul mărturisi apoi că este dispus să facă o a doua vizită la Belthorpe Farm pentru a afla motivele ce au precipitat dorinţa de răzbunare a fermierului, după care, nemaiavând nimic de spus, se sculă în picioare. Înainte de a părăsi însă camera, Algernon îl întrebă pe Richard dacă fermierul îşi justificas Inn vreun fel atitudinea iar băiatul le relată toată povestea cu mituirea martorilor şi, bineînţeles, nu uită să adauge că Arţăgosul susţinuse sus şi tare că el n-are de gând să declare nimic sub prestare de jurământ. Auzind cum se petrecuseră lucrurile, Adrian izbucni în hohote de râs. Baronetul însuşi nu-şi putu stăpâni un zâmbet când află despre diabolica distincţie pe care o făcea Arţăgosul între un jurământ banal şi cel cu mâna pe Biblie.

I

— Ce puţin se cunosc între ei ţăranii, spuse Sir Austin: A ridica o simplă deosebire la rangul de diferenţă radicală pare să fie modul lor firesc de gândire. Am să-i explic lui Blaize toate acestea şi atunci va înţelege el singur că nu i-a influenţat nimeni martorul.

Richard vedea limpede că tatăl său dădea semne de nerăbdare. Adrian nu se simţea nici el în largul lui.

— Vizitele acestea la Belthorpe strică totul, spuse el. Treaba se va rezolva mâine în modul cel mai simplu, căci Blaize nu are niciun martorv Hoţomanul ăsta bătrân face tot ce-i stă în putinţă ca să ne smulgă cât mai mulţi bani.

— Nu. – i adevărat, îl contrazise Richard. Nu de asta e vorba! El e convins că i-au fost cumpăraţi martorii.

— Ei şi ce importanţă are? întrebă Adrian cutezător. Pur şi simplu îi fuge pământul de sub picioare!

— Blaize mi-a mărturisit că dacă teta îşi dă cuvântul că n-a încercat să-i cumpere oamenii, va fi mulţumit. Tata

este dispus să-i îndeplinească dorinţa.

— Atunci, insistă Adrian, ai face bine să-l opreşti pe tatăl tău să-i facă fermierului o nouă vizită.

Austin îl privi ţintă pe Adrian, încercând să ghicească ce părere are despre suspiciunile fermierului. Tânăru.1 înţelept nu se lăsă însă prins cu una cu două în cursă. Răspunse că martorii sunt de obicei foarte schimbători şi că, asemenea Arţăgosului, ei sunt gata să jure orice, dar se dau totdeauna în lături când vine vorba să-şi facă cruce şi să jure cu mâna pe Biblie. Nu le mărturisi de fel cum ajunsese la această concluzie, dar insistă din nou că baronetul ar face mai bine să nu mai meargă la Berthorpe Farm.

Sir Austin se afla pe ulicioara ce ducea spre fermă, când deodată auzi în urma sa paşii unei persoane care venea în fugă după el. Se lăsase deja întunericul aşa că nu-şi recunoscu fiul când acesta îl apucă de mantie.

— Eu sunt, *Sir*, murmură Richard cu sufletul la gură. Iertaţi-mă, dar nu-je cuvine să vă duceţi la fermă.

— De ce, dragul meu? întrebă baronetul, cuprinzându-l în braţe.

— Nu, nu vă duceţi acum, continuă băiatul. Am să vă spun mai târziu totul. Trebuie să vorbesc eu însumi cu fermierul. A fost greşeala mea, *Sir*! L-am minţit… iar mincinosul trebuie să-şi înghită minciunile. Vă rog să mă iertaţi că v-am făcut de ruşine. Am minţit, e-adevărat… dar cred c-am făcut-o numai şi numai pentru a-l salva pe Tom Bakewell. Daţi-mi voie să mă duc eu singur la Bl-aize şi-am să-i mărturisesc adevărul.

— Du-te, scumpul meu! Eu te voi aştepta aici, murmură părintele.

Timp de mai bine de-o oră, baronetul se plimbă singur prin întuneric, aşteptându-şi fiul. Vântul tomnatic ce răscolea frunzele şi îndoia crengile bătrânilor ulmi de la marginea drumeagului părea că prinsese glas şi murmura vorbe înţelese numai de el. Căci bucuria solemnă ce înflorise în inima lui Sir Austin însufleţise

parcă şi natura. Cortegiul dezolant al frunzelor ce zburau noian deasupra capului său, dând glas tristeţii Zeiţei Fertilităţii în faţa câmpiilor dezgolite, căpăta semnificaţii tainice, dezvăluind parcă cu neputinţă de tăgadă ordinea benefică a acestui univers. Fiul său însuşi, în sufletul căruia principiul bunătăţii omeneşti ieşise biruitor, confirma o dată în plus victoria spiritului binelui ce sălăşluieşte în fiinţa noastră. Căci, fără bunătate, natura îşi pierde armonia şi sensul, devenind stâncă, scoarţă sau pur şi simplu materie neînsufleţită.

Astfel, singur în bezna nopţii, simţind pe obraji mângâierea foilor moarte ale copacilor, Sir Austin avu revelaţia unui nou aforism pe care avea să şi-l noteze în carnetul său: „Nicicând spiritul nu cunoaşte bucurie mai mare decât atunci când de pe culmile semeţe ale înţelepciunii are revelaţia faptului că lumea noastră este armonios alcătuiia”.

CAPITOLUL XI

În care ultimul act al comediei „Bakewell” se încheie printr-o scrisoare

Dintre toţi protagoniştii comediei „Bakewell”, domnişorul Ripton Thompson era cel mai abătut şi aştepta terorizat de gânduri sinistre dimineaţa înfricoşătoare în care urma să se hotărască soarta lui Tom. Căci atunci când se despărţise de Adrian, acesta avusese grijă să-i pomenească, ca din întâmplare, despre situaţia infractorilor din Europa contemporană, asigurându-l că tratatele internaţionale de astăzi ţin locul uriaşelor imperii de odinioară şi că acuzatul anevoie îşi putea găsi un refugiu sigur printre barbarii de peste Atlantic, căci la fel cum se întâmpla cu cei ce se ascundeau printre sciţii din vechime, avea să fie hăituit în permanenţă de persoane trimise anume pe urma lui.

Odată ajuns în casa părintească, sub acoperişul protector al legii, şi aflându-se acum departe de influenţa tânărului său comandant lipsit de conştiinţă, Ripton se simţise copleşit de caracterul uluitor şi sinistru al faptei

la care luase parte. Abia acum îşi dădea el seama pentru prima dată de adevărata înfăţişare a lucrurilor. „Vai, vai, fapta mea e-o crimă în toată regula!” îşi spunea el întruna cu uimire, alergând de colo până colo prin casă, cu sufletul pierit de frică. În starea de agitaţie în care se afla i se năzări să înceapă o viaţă nouă în America, unde ar fi urmat să apară sub masca unui gentleman inocent. Ca atare îi scrise lui Richard. propunându-i să-şi strângă toţi banii de care dispuneau şi, în eventualitatea că Tom nu-şi ţinea cuvântul sau că erau descoperiţi printr-un simplu accident, s-o pornească neîntârziat spre lumea nouă. Familiei nu îndrăznea să-i mărturisească secretul ce-i rodea inima căci comandantul său îi impusese cu severitate să evite orice slăbiciune de acest fel; cum însă Ripton era din fire un băiat foarte sincer şi vorbăreţ, sărmanul suporta cu mare greutate o astfel de restricţie aşa că până la urmă se văzu cuprins de cea mai adâncă melancolie. Mămica Thompson a pus imediat această stare de spirit pe seama iubirii, iar surorile băiatului, care începuseră să se cam ofilească, îl tachinau întruna, făcând felurite aluzii în legătură cu domnişoara Clare Forey. Regularitatea cu care trimitea scrisori la Raynham, discreţia aproape totală cu privire la personajele şi atmosfera de acolo, agitaţia sa şi mai ales tendinţa neobişnuită de a se îmbujora la faţă din senin, au fost considerate de toţi membrii familiei ca dovezi neîndoielnice că Ripton era îndrăgostit. Domnişoara Letiţia Thompson, cea mai drăguţă şi mai proaspătă dintre surori, pe care papa Thompson o destinase moştenitorului de la Raynham Abbey, şi care, perfect conştientă de viitorul strălucit ce-o aştepta, începuse imediat după plecarea lui Ripton să se îmbrace mai acătării, să zâmbească graţios şi să studieze poezia (domeniu în care, deşi nu împlinise încă cincisprezece ani, repurtase totuşi mari succese, lamentându-se în faţa cameristei şi impresionându-l până la lacrimi pe micul valet al casei, care făcea toate treburile), ei bine,

domnişoara Letty, care se pusese deja pe treabă în vederea viitorului său şi a cărei dorinţă fără margini de a afla felurite amănunte despre tânărul moştenitor nu era defel satisfăcută, se răzbuna zilnic pe fratele ei, chinuindu-l în fel şi chip, ba, la un moment dat, fără să-şi dea seama, îi făcu bietului băiat o farsă care era mai, mai să-l dea gata.

După masă, în timp ce domnul Thompson îşi citea ziarul la gura sobei, pregătindu-se să doarmă, ca de obicei la post, iar mămica Thompson, împreună cu supusele sale odrasle, se îndeletniceau animate cu lucrul de mână, încercând să emuleze iuţeala acului printr-o conversaţie la fel de rapidă, domnişoara Letty se strecură tiptil în spatele lui Ripton şi îi puse pe cartea în a cărei lectură era cufundat prima literă – masivă şi frumos împodobită – a cuvântului latinesc care, după părerea ei, îl obseda pe băiat în aceeaşi măsură ca şi pe ea însăşi. Surprins de imaginea neaşteptată a acestui ameninţător căpitan al alfabetului – obsedanta şi superba literă A – care-l înfrunta cu semeţie, Ripton se prăbuşi în fotoliu, unde Vinovăţia care n-a ştiut nicicând ce culoare să adopte când este descoperită, se refugie în obrajii băiatului care se schimbară pe rând, devenind din roşii albi, din albi roşii şi aşa mai departe. Letty începu să râdă triumfătoare. „Amor”, cuvântul la care se gândise fata, este un foc mistuitor şi te duce bineînţeles cu gândul la incendii[20].

O scrisoare ce-i fu înmânată personal domnişorului Ripton îi oferi lui Letty un nou prilej de a studia şi alte simptome ce păreau să pledeze în favoarea erosului. Căci de îndată ce a desfăcut epistola cu pricina şi a început să o citească, Ripton s-a schimbat pe loc la faţă cuprins de o adâncă tulburare. Or micuţa sa soră, care avea capul bine înfipt pe umeri, în ciuda versurilor nostalgice pe care le scria, considera că la fel ar fi trebuit să se

---

20 în limba engleză cuvintele amor şi incendiu (Arson) încep amindouă cu litera A.

comporte şi ea în cazul că i s-ar fi făcut o declaraţie deschisă de dragoste. Băiatul nu s-a dus la masă. Dându-şi seama că se află în prezenţa familiei, a rupt-o imediat la fugă în camera lui. Din acea clipă spiritul de inventivitate al fetei a fost pus la grele încercări, căci dorea cu tot dinadinsul să intre în posesia preţioasei scrisori. Şi, bineînţeles, a reuşit. Atunci când pornea la vânătoare, domnişoara nu ştia ce sunt scrupulele, iar în cazul de faţă vânatul era cât se poate de neajutorat. Cu ochii dilataţi de uimire, Letty citi următoarele rânduri:

„Dragă Ripton.

Dacă Tom ar fi fost condamnat îl împuţeam imediat pe bătrânul Blaize. N-o să-ţi vină a crede, dar în seara când Clare a văzut stafia, tata se afla în spatele nostru, şi-a auzit tot ce-am discutat noi înainte de izbucnirea focului. Aşa că n-are niciun rost să-ncerc să-i mai ascund ceva. Ei bine, deoarece ştiu că trebuie să te afli într-o stare îngrozitoare, am să-ţi povestesc amănunţit cum s-au petrecut lucrurile.

Ripton, după plecarea ta, am avut o discuţie cu Austin care m-a convins să mă duc la Blaize ca să-i cer să ne-ajute să-l scăpăm pe Tom din încurcătură. M-am hotărât să mă duc la Blaize, fiindcă aş fi fost în stare să fac orice pentru Tom, după cele ce-i spusese lui Austin. Şi nu aş fi vrut ca ticălosul ăla de bătrân să-şi facă de cap. Blaize mi-a spus că dacă tata plăteşte despăgubirile şi nu încearcă nimeni să-i cumpere martorii, el nu se sinchiseşte dacă Tom scapă necondamnat. L-a chemat apoi pe principalul său martor, pe Arţăgosul, care seamănă ca două picături de apă cu stăpânul său. Şi Arţăgosul a început să-mi facă fel de fel de sămne cu ochiul, strâmbându-se teribil, şi a declarat că, într-adevăr, a jurat că l-a văzut pe Tom Bakewell, dar că nu o să facă această afirmaţie sub prestare de jurământ. A vrut să spună cu alte cuvinte că jură că l-a văzut pe Tom, dar nu e dispus să jure lucrul acesta cu mâna pe Biblie. Atunci m-a bufnit râsul şi merita să-l vezi pe bătrânul

Blaize cum spumega de mânie. Ce să-ţi spun, m-am distrat teribil. Apoi la noi acasă a avut loc o discuţie la are au participat Austin, Rady, tatăl meu, unchiul Algeron, care se află din nou la noi, şi prietenul tău la bine şi a rău R.D.F. Tata a spus că o să se ducă din nou la Blaize a să-şi dea cuvântul de gentleman că n-am încercat să-i cumpărăm martorii iar când a plecat, noi vorbeam cu toţiii Rady a spus că tata nu trebuie să discute cu fermierul, după părerea mea, e clar ca bună ziua că Rady l-a mituit e Arţăgosul. Ei bine, am rupt-o la fugă, l-am ajuns din rână pe tata, şi i-am spus să nu se ducă la Blaize căci e de atona mea să-mi înghit minciunile şi să-i spun adevărul.

Tata m-a aşteptat pe drumeag. N-are nicio importanţă cum a decurs discuţia mea cu Blaize. M-a făcut să mă rog de el cu cerul şi pământul să-l lase în pace pe Tom şi, ca să mă umilească şi mai tare, a chemat în cameră o fetiţă, o nepoată de-a lui, şi mi-a spus că domnişoara ar fi prietena mea cea mai bună şi mi-a cerut să-i exprim mulţumiri. Auzi?! Să-i mulţumesc unei fetiţe de doisprezece ani! De unde până unde să se amestece ea în treburile mele? Şi, pe cinstea mea, Ripton, de câte ori se întâmplă vreo poznă poţi să fii sigur că-i amestecată şi o fată în toată tărăşenia. A avut pur şi simplu neobrăzarea să observe că sunt cam enervat şi mi-a spus să nu mai fiu nefericit. Bineînţeles că m-am purtat politicos, dar nu i-am dat nicio importanţă. Ei bine, a sosit şi dimineaţa când Tom trebuia să se înfăţişeze înaintea lui Sir Miles Papworth. Noroc de criza de gută a lui Sir Miles că am mai avut câteva zile la dispoziţie, căci altfel cauza lui Tom era pierdută. Adrian n-a vrut să merg şi eu la proces, dar tata a spus că trebuie să fiu alături de el şi m-a ţinut tot timpul de mină. Pe viitor am să fiu mai atent să nu mai intru în asemenea încurcături. Când te-ai purtat onorabil nu-ţi pasă de nimic, dar când te afli printre poliţişti şi magistraţi te cuprinde dintr-odată ruşinea. Sir Miles a fost foarte

amabil cu tatăl meu şi cu mine, dar era teribil de pornit împotriva lui Tom. Ne-am aşezat alături de el, şi-apoi Tom a fost adus în sală. Sir Miles i-a spus tatălui meu că cine dă foc stogurilor este cel mai josnic ticălos.

— Ei ce zici de asta? Eu l-am privit drept în ochi şi el mi-a spus că-mi face un serviciu condamnându-l pe Tom şi scăpând ţara de asemenea indivizi, la care Rady a început să râdă. Nu pot să-l sufăr pe Rady. Tatăl meu a spus că fiul său nu se grăbeşte să-şi ceară moştenirea şi să aibă grijă de pământurile lui, ia care Sir Miles a început şi el să râdă. La început am crezut că am fost descoperiţi. Apoi a început interogatoriul lui Tom. Primul martor a fost tinichigiul şi el a declarat că Tom îl vorbise de rău pe Blaize şi că pomenise ceva despre incendierea unor stoguri. Tare-aş mai fi vrut să-l pot înfrunta de unul singur pe acest ticălos! Avocatul pe care i l-am angajat lui Tom i-a pus tinichigiului câteva întrebări şi acesta a declarat că nu poate spune exact ce-a discutat cu Tom. Păi cred şi eu! apoi a venit un alt martor care a jurat că l-a văzut pe Tom dând târcoale fermei

ÎOS

În noaptea incendiului. Apoi s-a înfăţişat şi Arţăgosul şi l-am văzut cum se uita la Rady. Eu eram teribil de emoţionat şi tata mă strângea tare de mină. Gândeşte-te, Rip, în ce stare mă aflam când mă gândeam că un simplu cuvinţel rostit de individul ăsta m-ar fi făcut nefericit pentru toată viaţa şi că trebuia să depunilo mărturie falsă ca să mă ajute pe mine. Iată ce se întâmplă când dai frâu liber pasiunii. Tatăl meu spune că atunci când procedăm astfel e ca şi cum l-am chema pe diavol să ne ţină loc de doctor. Ei bine i-au cerut Arţăgosului să declare ce-a văzut şi în clipa în care individul a început să vorbească, Rady se cam foia, sunt convins că în sinea lui se prăpădea de râs, deşi faţa îi era la fel de gravă ca a lui Sir Miles. N-ai auzit în viaţa ta o asemenea harababură, dar eu nu puteam să râd. Arţăgosul a declarat că i se păruse că a văzut pe cineva

lângă stoguri şi că acel cineva i se păruse a fi Tom Bakewell, care era singurul om despre care ştia că are ceva împotriva fermierului Blaize şi că dacă obiectul ar fi fost ceva mai mare, jura fără nicio şovăire că l-a văzut pe Tom. Numai că obiectul de lângă stoguri era cam mic şi era un întuneric de nu vedeai la doi paşi. L-au întrebat apoi la ce oră a văzut personajul furişându-se pe lângă şura de paie, la care el a început să se scarpine în cap şi a spus că la vremea cinei. Apoi l-au întrebat la ce oră a luat cina şi el a zis că pe la ora nouă, iar noi am dovedit că la ora aceea Tom se afla cu tinichigiul la berăria din Bursley, iar Sir Miles a spus că îi pare rău că nu-l poate condamna pe Tom şi, când a auzit aceasta, Tom s-a uitat la mine şi să ştii Rip că e un individ foarte nobil, şi nimeni în lumea asta n-o să-ndrăznească să-şi bată joc de Tom cât am să trăiesc eu. Ascultă-mă pe mine. Să vezi tu dacă n-o să fie aşa. Apoi Sir Miles ne-a invitat să luăm masa cu dânsul. Tom este în afară de orice pericol. Dacă vreau. Tom poate să devină oricând servitorul meu, şi-atunci am să mă pot ocupa de educaţia lui. Îi voi da bani şi mamei sale şi-am s-o fac bogată, iar el n-o să se căiască niciodată că m-a cunoscut. Pe cuvântul meu, Rip, că aşa o să fie! Pot să jur că Arţăgosul pe mine mă văzuse când m-am dus să ascund chibriturile în stogul de paie. Sir Miles are o mulţime de fete. Sunt toate rumene în obraji, dar eu n-am dansat cu niciuna deşi cânta muzica şi fetele erau tare nostime. Nu-mi mai păsa de nimic căci mă simţeam fericit şi eram gata gata să-mi dau drumul la gură. La plecare în drum spre casă, Rady i-a spus lui tata că Arţăgosul nu e chiar aşa idiot cum credeam noi, la care tata i-a răspuns că trebuie să fii într-o stare de exaltare neobişnuită pentru a acorda unui om asemenea epitet. Atunci Rady n-a mai scos o vorbă, iar eu am dat pinteni poneiului de fericit ce eram. Cred că tata îl suspectează pe Rady şi nu e de I acord cu fapta lui. Şi, la urma urmelor, n-avea rost să facă ce-a făcut, căci putea să strice totul. Am fost obligat să-i interzic să-

mi mai spună Ricky, fiindcă îmi prescurta mereu numele şi mă striga Rick aşa că toată lumea înţelegea unde vrea să bată.[21] Scumpul meu Austin o să plece în America de Sud. Poneiul meu se află într-o stare excelentă. Tată meu este cel mai deştept şi cel mai bun om din lume. Clare se simte ceva mai bine. Sunt pur şi simplu fericit. Sper că ne vom întâlni în curând, dragul meu Rip, şi că n-o să mai intrăm în asemenea teribile buclucuri. Ei ce zici? Eu rămân ai tău prieten pe vecie, Richard Dor ia Feverel.

P.S.

În curând o să primesc o minunată barcă cu pânze. La revedere, Rip. Nu uita să-nveţi să boxezi. Ai grijă să nu arăţi această scrisoare nici unuia dintre prietenii tăi căci m-ai mâhni teribil.

N.B.

Lady B. a fost teribil de supărată că nu am venit la ea din capul locului, când i-am povestit cum s-au petrecut lucrurile. Ar fi fost în stare să facă orice pentru mine. După tata şi Austin, ea este fiinţa la care ţin cel mai mult pe lumea asta. Salutare, bătrâne Rip!

După ce citi de trei ori această scrisoare nevinovată, biata Letiţia abandonă plicul în buzunarul celei mai bune haine a fratelui ei. Micuţa domnişoară se simţea pur şi simplu fermecată de neglijentul autor.

Şi astfel se încheie ultimul act al comediei „Bakewell". În timp ce se trage cortina, Sir Austin le demonstrează prietenilor săi, plin de satisfacţie, că sistemul sau s-a dovedit perfect de la început până la capăt.

CAPITOLUL XII

Anotimpul mugurilor ce dau în floare

Alungarea spiritelor rele este o datorie publică şi, dat fiind că pe scena evenimentelor de la Raynham misterul apariţiei stranii ce o înspăimântase pe micuţa Clare nu a fost încă* elucidat, iar la castel domneşte

---

21 Joc de cuvinte : Rick înseamnă. în limba engleză stog, aluzie la incendiul de la Belthorpe Farm.

atotputernică frica, vă propunem să pătrundem pentru o clipă în culise. Deşi superstiţios din fire, raţiunea îl îndemna pe baronet să se opună oricărui amestec al spiritelor în treburile lumeşti, aşa că atunci când şi-a dat seama cum stau lucrurile, a avut senzaţia că i se ia o piatră de pe inimă, iar creierul său şi-a recăpătat echilibrul; din această clipă, Sir Austin a început să se comporte ca de obicei, înţelegând cu şi mai multă claritate marele adevăr că lumea noastră este armonios alcătuită. Ba, mai mult, ajunsese chiar, să râdă de Adrian care dăduse spiritului rătăcitor numele de „Piciorul lui Algernon”, în amintirea ghinionului ce se abătuse asupra unuia din membrii familiei la prima apariţie a fantomei.

Doamna Doria era indignată. Susţinea sus şi tare că fiica ei îl văzuse fără doar şi poate pe necuratul. A nu da crezare acestei vedenii era ca şi cum ai fi încercat s-o privezi de un bun propriu. După ce studie îndelung starea de spirit a surorii sale, recunoscând la ea propriile lui avataruri, Sir Austin se simţi cuprins de milă şi, într-o bună zi, îşi luă deoparte sora pentru a-i demonstra că fantoma cu pricina era în stare chiar să şi scrie. Dovada era o epistolă din partea mamei lui Richard, câteva rânduri reci prin care-i comunica barohetului, în termeni simpli, că de acum încolo această nefericită doamnă nu va mai tulbura niciodată castelul cu prezenţa ei. Câteva rânduri reci, într-adevăr, dar cât de zdrobită trebuie să fi fost inima care le scrisese şi câte dureri şi frământări sufleteşti nu ascundeau ele! Ca majoritatea persoanelor care avuseseră de-a face cu baronetul, Lady Feverel îl considera pe soţul ei un bărbat de o rigiditate fără margini şi procedase asemeni acelor oameni naivi care-şi dau seama că soarta le este potrivnică. Lady Feverel nu ceruse nimic şi nu-şi revendicase în niciun fel drepturile; îi scrisese cu discreţie, încercând pur şi simplu să-şi descarce inima. Doamna Doria, care atunci când era vorba de familie nu ducea lipsă nici de blândeţe nici de duioşie, clocotea de indignare văzând cu cât calm

acceptă fratele ei acest sacrificiu. Sir Austin i-a cerut însă să aibă în vedere ce se va întâmpla cu Richard dacă va afla care sunt relaţiile dintre părinţii săi. Peste câţiva ani, susţinea el, Richard va fi bărbat. Atunci va şti totul, va judeca singur lucrurile şi-şi va putea iubi mama. „În felul acesta, ea îşi va primi singură pedeapsa, fără ca eu să intervin cu nimic!” Fiind vorba de o altă persoană, doamna Doria acceptă fără să cârtească exigenţele „sistemului”. Îşi rezerva dreptul de a-şi spune punctul de vedere atunci când va fi vorba de ea însăşi.

Dacă păşim mai departe în culise, dăm cu ochii de Mary şi Rizzio. Au îmbătrânit amândoi şi sunt tare decepţionaţi. Ea şi-a pierdut strălucirea şi umblă cu părul despletit; el, cu degetele umflate de gută, se chinuie să scoată sunete din coardele unei chitare soioase. Diaper Sondoe, poetul marilor promisiuni de odinioară, a ajuns să-şi vândă pana pentru o recompensă de nimic. Gloria i s-a spulberat de mult, iar cureaua nu-i mai cuprinde pântecele. Se preocupă în continuare de prezent şi viitor; între timp, însă, a pus stăpânire pe ginul de ienupăr şi s-ar părea că fără acest stimulent nu mai poate crea nimic. Reîntoarsă din trista ei călătorie în căminul care o întâmpină şi mai jalnic, doamna a trebuit să suporte dojana blândă a uşuraticului Diaper. A fost o dojană atât de blândă încât a fost rostită în versuri albe! Căci nemaiîndeletnicindu-se decât foarte rar cu scrierea versurilor, Diaper ajunsese să vorbească în versuri. Cu lacrimi în ochi şi elocvent ca-ntotdeauna, poetul i-a explicat femeii că, procedând cum procedează, îşi nesocoteşte propriile interese. Ba mai mult, i-a spus deschis unde vrea să bată. Arcuindu-şi buzele umede într-un zâmbet discret, el i-a mărturisit că sărăcia în care se zbătea nu era deloc potrivită cu originea ei aleasă şi că avea motive să creadă, ba că putea chiar s-o asigure, că soţul ei era pe punctul de a-i acorda o pensie. Şi în timp ce-i dezvăluia aceste informaţii, chipul lui Diaper se lumină brusc de parcă s-ar fi zis că bobocul zâmbetului

său discret se preschimbase într-o floare. Lady Feverel află astfel că Diaper îi solicitase soţului ei bani. Ce poate fi oare mai cumplit decât să-ţi dai seama că, în timp ce-ţi trăieşti supliciul mistuit de flăcările aprige ale rugului, te părăsesc până şi ultimele resurse ale demnităţii. Într-un ungher ascuns din spatele scenei, a urmat o scurtă conversaţie tragică. Tragică îndeosebi pentru Diăper, care visase să se răsfeţe cu binefacerile acestei pensii, un adevărat soare cald de la care îşi aştepta salvarea. După această explicaţie, Lady Feverel i-a scris lui Sir Austin scrisoarea pe care acesta tocmai i-o arăta surorii sale. Dar cum atmosfera din culise nu este prea plăcută, iar fantomele au fost deja alungate, credem că ar fi mai bine să-ne reluăm locurile şi să privim scena.

După părerea lui Sir Austin, contactul cu lumea, pe care domnişorul Thompson îl oferise „sistemului" în doze infime, dar cu efecte rapide şi surprinzător de favorabile, era pentru moment suficient. Ca atare, Ripton n-a mai fost invitat din nou la Raynham, iar Richard n-a mai avut un tovarăş de vârsta lui cu care să-şi poată consuma excesul de vitalitate. De altfel, băiatul nici n-avea nevoie de un asemenea tovarăş. Se ocupa aproape tot timpul de persoana lui Tom Bakewell. Mai mult, tatăl şi fiul nu fuseseră niciodată mai apropiaţi unul de altul. Mintea băiatului devenea din ce în ce mai conştientă de ce se petrece în jurul său şi îşi privea părintele cu stimă şi deosebită afecţiune. În această perioadă, când tânărul sălbatic începe să intre sub influenţa unor sfere mai înalte, nevoia unui idol este mai puternică decât oricând. Este momentul când iezuiţii decid viitorul oiţelor pe care le păstoresc, iar cei care se ocupă de educaţia tinerilor, călăuzindu-se după un „sistem", ştiu foarte bine că pot modela plămada cum vor ei. Tot acum băieţilor înzestraţi cu calităţi intelectuale sau morale deosebite li se alege o carieră. Iar dacă s-au aflat tot timpul sub supravegherea cuiva, influenţa suferită le marchează personalitatea pentru toată viaţa. Unii încearcă poate să se schimbe,

dar nu reuşesc niciodată pe deplin.

În carneţelul lui Sir Austin se găsea următoarea însemnare: „Între copilărie şi adolescenţă, în ajunul pubertăţii, trăim anotimpul mugurilor ce dau în floare, o clipă de dăruire totală pe care am putea-o denumi anotimpul însămânţărilor spirituale”.

Baronetul s-a îngrijit să sădească în fiul său sămânţa cea bună, veghind ca exemplul, o specie extrem de roditoare în cazul tinerilor, să fie astfel ales încât să trezească în sufletul lui Richard dragostea şi preţuirea pentru tot ce este nobil şi ales.

„Doresc să/fac din fiul meu un om”, le spunea el acelora care continuau să-i combată „sistemul”. „Mai întâi fii virtuos, apoi serveşte-ţi ţara cu trup şi suflet”, îl îndemna el pe Richard. Tânărul era sfătuit să lupte pentru, a dobândi calităţile unui om de stat. Tată şi fiu, puteau fi văzuţi deseori împreună răsfoind cărţi de istorie şi citind cuvântările oratorilor englezi. Eforturile n-au fost de prisos. Căci într-o bună zi, Sir Austin îl găsi pe Richard în faţa piedestalului pe care se afla bustul lui Chatham. Băiatul îl contempla pe marele nostru erou parlamentar, în timp ce ochii îi şiroiau de lacrimi.

Lumea susţinea că baronetul merge cu principiul exemplului până atât de departe, încât dacă Hippias, fratele cel gurmand şi chefliu, locuia la Raynham, era numai pentru a-i demonstra lui Richard cât de necruţătoare este natura cu cei care se lasă pradă poftelor. Căci bietul Hippias devenise întruchiparea vie a suferinţei. Lucrurile nu stăteau chiar aşa, dar nu este mai puţin adevărat că baronetul se folosea de orice exemplu care-i stătea la îndemână pentru a-şi educa fiul. Ca atare nu-şi cruţa nici propriul frate pe care Richard ajunsese să-l dispreţuiască în aceeaşi măsură în care-şi admira tatăl. Şi, din această cauză, Sir Austin se vedea nevoit să mai pondereze din când în când excesele corecţionale ale fiului său.

Dimineaţa şi seara băiatul îşi spunea rugăciunea

împreună cu tatăl său.

— Oare de ce nu reuşesc în niciun chip să-l determin pe Tom Bakewell să-şi spună rugăciunea? îi mărturisi el într-o seară baronetului.

— Refuză să-şi facă rugăciunea? întrebă Sir Austin.

— S-ar părea că îi este ruşine să se roage, îl lămuri Richard. Tom ar vrea să afle care este rostul rugăciunii, iar eu nu ştiu ce explicaţie să-i dau.

— Mă tem că situaţia lui este destul de gravă, spuse Sir Austin. Până nu va trece printr-o mare suferinţă nu va reuşi să descopere rostul divin al rugăciunii. Fiule, străduieşte-te ca atunci când reprezinţi poporul, să te ocupi în primul rând de educaţia lui. Aş putea spune că Tom simte şi vede totul ca şi cum s-ar afla învăluit într-o ceaţă impenetrabilă. Cultura îţi deschide căile cerului. Fiul meu, dacă Tom va dori să afle vreodată care este semnul că rugăciunea i-a fost ascultată, să-i spui aşa, dragul meu (şi baronetul cită din „Poveţele Pelerinului”): „Cel care simte că a devenit mai bun după ce şi-a rostit rugăciunea, poate fi sigur că rugăciunea i-a fost ascultată!”

— Aşa îi voi spune, *Sir*, răspunse Richard şi se duse fericit la culcare.

Împăcat cu tatăl său şi cu el însuşi, tânărul se trezise la viaţă. În fiinţa lui începeau să mijească mlădiţele unei conştiinţe şi, la fel ca ceilalţi oameni, Richard îi simţea şi el povara. Era încă mult prea tânăr şi câteodată greutatea aceasta îl copleşea, făcând ca balanţa să se încline mai mult într-o parte sau alta. Înţeleptul Adrian observa cu cinism toate transformările prin care trecea elevul său. Cum însă Sir Austin îl avertizase să renunţe la ironii, se vedea silit să-şi înăbuşe iritarea pe care i-o provoca incendiatorul acesta devenit sfânt peste noapte şi se prefăcea că are pentru el cea mai deplină înţelegere. În acelaşi timp, însă, se amuza copios urmărindu-i cu asiduitate evoluţia.

Perioada austerităţii durase două săptămâni, toana

vegetariană (după modelul vărului Austin) mai puţin de-o lună, fervoarea religioasă ceva mai mult şi, în fine, epoca înclinaţiilor de propagandist religios (când Richard dăduse semne c-ar vrea să-i convertească pe toţi păgânii din Lobourne şi Bursley, pe toţi servitorii castelului şi, bineînţeles, pe Tom Bakewell) fusese cea mai lungă şi cel mai greu de suportat. Căci Richard încercase nici mai mult nici mai puţin decât să-l convertească pe însuşi Adrian! în vremea asta, Tom era instruit ca cel mai novice dintre recruţi. Pentru a-i insufla un sentiment de mândrie faţă de propria lui persoană, Richard adusese un sergent de la o cazarmă din apropiere şi, plin de satisfacţie, îl punea pe bietul Tom să mărşăluiască de colo până colo. Ajunsese aproape să-l distrugă pe ţăranul acesta viguros tot încercând să-l înveţe alfabetul. Căci Richard nutrea în legătură cu Tom speranţe mari, şi vedea în el un erou în devenire.

Richard începuse, de asemenea, să nu mai dea nicio importanţă mândriei. Se prefăcea umil, ba chiar ajunsese să creadă că se poartă ca atare. Văzând cum stau lucrurile, Adrian îi mărturisi ca din întâmplare că toţi oamenii sunt animale şi, în conseeinţă7 face şi el parte din această categorie.

„Eu animal?!” strigă dispreţuitor Richard. Apoi câteva săptămâni în şir trăi sub impresia acestui adevăr elementar. S-ar putea spune că tulburarea lui Richard fusese la fel de mare ca şi disperarea prin care trecuse Tom când fusese silit să înveţe abecedarul. Sir Austin avu însă grijă să-i dezvăluie minunăţiile anatomiei şi în felul acesta băiatul îşi recăpătă respectul de sine.

Anotimpul însămânţării a trecut astfel lin, fără n rei un incident, şi băiatul se pomeni deodată în pragul adolescenţei. Verişoara Clare a încercat atunci pentru prima dată sentimentul că ea este fată şi vărul ei este băiat, dându-şi seama că între ei există o deosebire. Şi ea începuse să se maturizeze, dar nu se preocupa nimeni de felul cum creşte. Cel puţin în aparenţă, chiar şi mama ei

părea să fie absorbită numai de modul cum se dezvoltă tânăra mlădiţă a familiei Feverel. Clare se afla tot timpul în preajma lui Richard, dar el nu-i dădea nicio importanţă.

Cât despre Lady Blandish, ea îl iubea sincer pe băiat. Uneori obişnuia să-i spună: Dacă aş fi fost fată tânără te-aş fi luat de bărbat”. La care cu sinceritatea vârstei sale fragede, Richard răspundea: „Bar de unde ştii că eu te-aş fi luat?” Atunci doamna râdea amuzată şi-l numea băieţaş prostuţ. Oare nu auzise cum pusese ea problema? Vorbele ei erau limpezi, dar el nu le cunoştea încă sensul.

„Nu prea citeşti cartea tatălui tău”, continua ea. Ca orice doamnă de bun gust, care se respecta când e vorba de-o carte pe care o consideră sfântă, Lady Blandish avea un exemplar îmbrăcat în catifea purpurie, cu marginile 1 aurite. îl purta totdeauna la ea şi-i plăcea să citeze aforisme căci. după cum îi şoptise Adrian doamnei Doria, Lady Blandish se afla în căutarea unei fiinţe nobile care nu era alta decât Sir Austin. Doamna Doria era de acord cu cele sugerate de Adrian şi regreta profund că fratele său nu este ceva mai precaut.

— Priveşte, exclamă Lady Blandish, punând degetul ei delicat, cu unghia în forma de migdală, pe unul din aforismele care demonstrau că vârsta şi adversităţile vieţii ne-aduc în pragul sfârşitului înainte de a învăţa să rezistăm cum se cuvine forţei de seducţie a fiinţelor ce ne ies în cale. Poţi tu pătrunde sensul acestor cuvinte, copilul meu?

Richard o informă pe distinsa doamnă că atunci când citea ea ceva lucrurile se limpezeau dintr-odată.

— Atunci, ţine minte, nobilul meu cavaler, murmură ea, atingându-i uşor obrazul şi trecându-i degetele prin păr, străduieşte-te să-nveţi cât mai curând cu putinţă că nu e bine să alergi din floare în floare, cedând nenumăratelor ispite ale vieţii, aşa cum am făcut eu, înainte de a-l întâlni pe bărbatul înţelept ce mă

călăuzeşte astăzi.

— Este oare tatăl meu un om atât de înţelept? întrebă Richard.

— Eu cred că da, răspunse Lady Blandish, insistând asupra punctului ei de vedere.

— Oare dumneavoastră… izbucni Richard, dar se opri pe loc, simţind că inima-i bate mai tare ca de obicei.

— Ce-ai vrut să spui? îl iscodi calmă doamna.

— Voiam să spun, oare dumneavoastră… ei bine, voiam să spun că eu îl iubesc foarte mult pe tata.

Lady Blandish zâmbi şi pentru o clipă se schimbă la faţă.

Cei doi abordau deseori acest subiect, dar de fiecare dată schimbau imediat vorba. Richard, mai ales, simţea cum începe să-i bată inima nebuneşte în piept şi avea deodată impresia că se află în faţa unui mister care parcă nu-i mai tulburase niciodată ca acum.

Viaţa lui Richard la Raynham era o adevărată încântare. Căci „sistemul” lui Sir Austin prevedea că băiatul trebuie să fie vesel şi fericit. Când Adrian trimitea rapoarte satisfăcătoare cu privire la progresele elevului său, şi el făcea aceasta cât se poate de des, bgronetul născocea fel de fel de distracţii asemănătoare recompenselor oferite elevilor sârguincioşi. Astfel, atâta timp cât îşi vedea de studii, dorinţele lui Richard erau îndeplinite toate cu generozitate. „Sistemul” acţiona excelent. Înalt, vânjos şi cu o sănătate înfloritoare, Richard se afla atât pe pământ cât şi pe ape în fruntea tovarăşilor săi. În afară de Ripton Tompson, băiatul fără perspective, Richard mai avea nenumăraţi vasali, gata oricând să-l servească sau să-i ţină tovărăşie. S-ar părea însă că băiatul cu perspective devenise cam prea conştient de destinul lui. Generozitatea lui Richard faţă de prieteni era de-a dreptul princiară, însă el prea se comporta de parcă ar fi fost un prinţ. Şi apoi, deşi dispreţuia josnicia, ar fi fost mai degrabă dispus să ierte o faptă ruşinoasă decât să accepte un afront adus

amorului său propriu. Căci atunci când se simţea jignit, Richard pretindea din partea vinovatului cea mai deplină umilinţă. Este adevărat, băiatul avea prieteni, dar avea şi adversari. Copiii familiei Papworth erau la fel de supuşi ca şi Ripton, tânărul Ralph Morton însă, nepotul domnului Morton, înzestrat şi el ca şi Richard cu Cele mai promiţătoare calităţi, printre care trebuie neapărat să menţionăm nobila ştiinţă a pugilisticii, era obişnuit să spună neîngrădit tot ce gândeşte şi pe deasupra nu accepta să fie ironizat. Richard le pretindea camarazilor săi prietenie până la sacrificiu sau supunere absolută – cale de mijloc nu exista. El era lipsit de acele sentimente şi deprinderi cosmopolite care permit băieţilor şi bărbaţilor să se tolereze reciproc, fără a le păsa prea mult unora de alţii; şi ca orice muritor care trăieşte izolat, Richard punea această deficienţă, de care era pe deplin conştient, pe seama faptului că este înzestrat cu o natură superioară.

Tânărul Ralph era un vorbitor plin de strălucire, în consecinţă era lipsit de inteligenţă, susţinea Richard ros de invidie. Băiatul era foarte amabil. Cu alte cuvinte putea fi considerat superficial, Femeile îl găseau simpatic. Însemna deci că este un fluture ce zboară din floare în floare, într-un cuvânt, tânărul Ralph se bucura de popularitate, iar mândrul nostru prinţ, văzând că nu-l putea dispreţui, ajunse să-l deteste. Încă din primele zile ale luptei lor pentru putere, Richard îşi dăduse seama că este absurd a se preface că-şi dispreţuieşte rivalul. Ralph studia la Eton şi, prin urmare, era robust, înota bine şi juca excelent crichet. Un înotător şi un jucător excelent de cri chef nu va fi niciodată dispreţuit în republica tinerilor. Văzând că această manevră nu dă roadele aşteptate, Richard a fost tentat să profite de avantajele averii şi poziţiei sale sociale; renunţă însă imediat şi la această tactică, pe de o parte fiindcă indiferenţa lui Ralph îl făcea să se simtă ridicol iar, pe de-alta, fiindcă, în realitate, Richard avea o inimă plină de nobleţe. Şi

astfel se face că prinţul nostru se văzu târât deodată în arena de luptă a lui Ralph şi ajunse să cunoască ce înseamnă norocul campionilor.

La crichet şi la înotul sub apă, Ralph deţinea superioritatea. Richard se fâstâcea când se afla în faţa mingii şi rareori reuşea să iasă la suprafaţă cu mai mult de două-trei sfere, în vreme ce Ralph rezista mai mult sub apă şi ieşea triumfător la suprafaţă cu şase bile. De asemenea, Richard era înfrânt la alergări şi sărituri. De ce se cramponează oare atâta nerozii aceştia de muritori să atingă culmile istovitoare ale gloriei sportive? O dată ajunşi sus n-ar fi oare mai nobil şi mai înţelept să se retragă imediat din viaţa sportivă? Iritat de aceste înfrângeri, Richard îl trimise la Poer Hall pe unul dintre vasalii săi pentru a-l provoca pe Ralph Barthrop Morton să traverseze Tamisa dus şi-ntors.

O dată, de două ori sau de trei ori, în fine, ori de câte ori ar fi vrut el, într-un timp mai scurt decât ar fi pretins sus-numitul Barthrop Morton. Provocarea fu acceptată şi răspunsul sosi imediat cu surle şi trâmbiţe şi tot ritualul de rigoare. Astfel, Ralph Barthrop Morton accepta provocarea lui Richard Doria Feverel şi-i stătea la dispoziţie.

Înfruntarea a avut loc într-o dimineaţă de vară, sub directa supraveghere a căpitanului Algernon. Sir Austin urmărea spectacolul, fără ştiinţa lui Richard, adăpostit la umbra copacilor dintr-o plantaţie vecină. Şi spre indignarea reprezentantelor sexului frumos, Lady Blandish se afla şi ea la faţa locului în compania baronetului. Acesta avusese ideea s-o invite, iar doamna, ascultând de imboldurile ei cele mai intime şi amintindu-şi ce stătea scris în „Poveţele Pelerinului” despre ipocrizie şi falsă pudoare, acceptă imediat invitaţia, făcându-i baronetului o imensă plăcere. Nu era oare femeia aceasta demnă de vârsta de aur a omenirii? Pentru ea bărbatul reprezenta o creatură divină pe care reuşea s-o privească fără a se lăsa pradă ispitelor

şarpelui! Or o asemenea femeie este un exemplar rar! Sir Austin s-a ferit să-i adreseze vreun elogiu, de teamă ca nu cumva s-o tulbure. Lady Blandish însă şi-a dat seama cât e de încântat, după amabilitatea sporită cu care o trata şi dinjnodul aproape familiar în care

I se adresa, ceea ce în cazul lui reprezenta supremul compliment. În timp ce băieţii aşteptau semnalul să plonjeze în undele strălucitoare ale râului, Sir Austin îi ceru însoţitoarei sale să-i privească, pentru a le admira frumuseţea. Lady Blandish se conformă pe loc, ba mai mult îşi ridică delicat capul peste umărul baronetului pentru a vedea mai bine. Dar în aceeaşi clipă se dădu startul şi Richard avu senzaţia că zăreşte vârful unei bonete. Tânărul Ralph ţâşnise deja în aer ca o săgeată, în vreme ce Richard mai zăbovea încă pe uscat. Aşa se face că Richard Feverel a fost întrecut de adversarul său cu câteva lungimi.

Pentru cei prezenţi, rezultatul întrecerii era de neînţeles. Prietenii l-au îndemnat pe Richard să protesteze arătând că startul fusese greşit. Dar în ciuda faptului că ştia prea bine cât este de puternic şi ce stil desăvârşit are, tânărul nostru a acceptat înfrângerea, renunţând la multrâvnitul trofeu. Căci boneta îl învinsese, nu Ralph. Boneta aceasta, simbol desăvârşit al misterului ce-i stârnea bătăile nebuneşti ale inimii, devenise dintr-odată duşmanul său cel mai dulce şi nesuferit.

Acum, pe măsură ce trecea cu repeziciune de la o stare de spirit la alta, ambiţia lui Richard ţintea spre o lume în care rivalitatea lui Ralph nu-l mai putea ajunge. Tronând în eter ca o fiinţă ideală, boneta îi era stăpân atotputernic.

De cele mai multe ori când un băiat se vede silit să-şi înăbuşe mândria, el va descoperi uimit că dispune de resurse mult mai preţioase. Richard îşi părăsise tovarăşii, fără să-i pese că era vorba de supuşi sau potrivnici, şi lăsase lumea materială în seama lui Ralph.

Se retrăgea astfel în lumea viselor şi-a imaginaţiei şi, cu fiece zi ce trecea, avea sentimentul că devine stăpânul atotputernic al unui tărâm fermecat. Pe aceste meleaguri Frumuseţea îl urma ca o slujnică supusă, Istoria juca rol de ministru înţelept, bătrânul Timp îl delecta cu sunete de harpă, iar dulcile Poveşti de Dragoste îl însoţeau pretutindeni ca o mireasă sfioasă. Peregrina în voie pe întinsul fără de sfârşit al unui tărâm mai fascinant decât strălucitorul Orient şi la tot pasul îl întâmpinau eroii vremilor trecute.

Căci există oare bogăţii fabuloase sau moşteniri în stare să se asemene cu darul generos din care ne înfruptăm cu toţii în aceşti ani ai vârstei fragede, când sângele ce dă în pârg ne înaripează imaginaţia? Când pământul ni se arată prin pâcla trandafirie a miriadelor de dorinţi fără nume şi sens ce prind pentru prima dată să se nască în noi? Acum întreaga noastră fiinţă tânjeşte după fericire şi se înfruptă din ea aşa cum i se oferă. Farmecul sunetelor şi icoanelor din jur, sporit de flacăra imaginaţiei, devine izvor de plăceri inocente şi puritatea lor le fac să pară infinite. Pasiunile noastre sunt acum zburdalnice şi jucăuşe asemeni puilor de fiare sălbatice, căci ele nu au devenit încă voluptăţi lacome şi devastatoare. Au colţi şi dinţi ascuţiţi, dar încă nu muşcă şi nu ştiu să sfâşie. Trăiesc într-o armonie deplină cu inima şi creierul. Acum întregul sistem tinde să se transforme în muzică dulce.

Mai multe semne ce indicau o schimbare evidentă în starea de spirit a lui Richard au fost considerate de Sir

Austin ca absolut normale şi puse pe seama evoluţiei fireşti a „Sistemului”.

Obrajii îmbujoraţi ai băiatului, insomniile prelungite, înclinaţia spre solitudine, aerul său visător şi absent, în fine, privirea sa tristă, care totuşi nu era melancolică, reprezentau pentru omniscientul baronet tot atâtea motive de mulţumire.

Căci astfel de simptome, îi mărturisi el doctorului

Clifford, după ce acesta îl consultase pe Richard şi, decretase că totul este în regulă, sunt o dovadă a faptului că starea sănătăţii fiului meu este excelentă. Sângele este sănătos iar mintea cată spre virtute. Niciuna nu o împinge pe cealaltă spre săvârşirea păcatului ci, dimpotrivă, ţintesc amândouă într-o armonie deplină spre acea vârstă a împlinirilor care este floarea bărbăţiei. Dacă Richard va reuşi să atingă această perfecţiune, fără ca resursele naturale să-i fie vătămate sau întinate în vreun fel, ei bine, în acest caz mă pot considera cu adevărat un tată fericit! Richard va trebui să-mi mulţumească, căci graţie mie a cunoscut pentru o clipă ce înseamnă paradisul şi a văzut cu propriii săi ochi semnele lui Dumnezeu pe pământ. Trecând. acum la ceea ce dumneavoastră numiţi copiii precoci şi, care, în realitate, nu sunt decât nişte monştri mici şi răsfăţaţi, mai este oare de mirare că lumea a ajuns aşa cum este când la tot pasul nu întâlneşti decât asemenea creaturi? Cum pot ele să creadă în inocenţă şi bunătate când în viaţa lor nu a existat nici măcar o clipă divină? Soarta le e pecetluită! Nu le mai rămâne decât să-şi vândă sufletul diavolului şi să devină cu toţii nişte egoişti! Dacă însă fiul meu va păcătui, şi rostind aceste cuvinte, vocea baronetului deveni de-odată înduioşător de gravă, el va săvârşi păcatul coborând de pe piscurile înalte ale purităţii. Oricât de neagră va fi bezna ce-l va cuprinde, trecutul său luminos îl va călăuzi ca o torţă. Sunt ferm convins de acest lucru!

A debita absurdităţi sau a sporovăi despre poezie pe tonul cel mai sincer cu putinţă, a afişa un aer solemn când contrazici opinii unanim acceptate, încercând astfel să creezi impresia că eşti înzestrat cu simţ de pătrundere, ei bine, toate acestea sunt talente ce se întâlnesc, de obicei, la oamenii obsedaţi de o singură idee. După ce reuşesc să se convingă ei înşişi de un anume lucru, oamenii aceştia se ambiţionează să-şi convingă vecinii, pentru ca treptat, treptat să ajungă să

câştige de partea lor aproape toată lumea. Sir Austin era înzestrat şi el cu asemenea talente Vorbea cu forţa de convingere a omului ce vede adevărul cu ochii şi persista până într-atât în ideile sale, încât ajungea să fie crezut de cei care nu înţelegeau ce spune şireuşea să-i reducă la tăcere pe cei care nu-i împărtăşeau părerea.

— Vedem noi cum o să evolueze lucrurile, doar atât a mai fost în stare să spună doctorul Clifford.

Şi la fel ca el, ceilalţi sceptici se vedeau şi ei reduşi la tăcere. Adevărul este că, până acum, experimentul fusese încununat de succes. Unde mai puteai găsi un băiat mai bun, mai brav, mai chipeş decât Richard? Meritele sale erau incontestabile. Apoi nava, care deşi se afla la adăpost şi nu luase încă în piept valurile dezlănţuite ale oceanului, se comporta totuşi excelent în faţa furtunii, dacă ar fi să judecăm după comedia „Bakewell" pe care am urmărit-o cu toţii la Raynham. Ce alt semn putea fi mai încurajator şi dătător de speranţe? Numai destinul orb şi încercările dure ale vieţii ar mai fi fost în stare să spulbere speranţele unei primăveri atât de strălucite. Dar oricât de strălucite ar fi fost aceste speranţe, baronetul nu-şi slăbea nicio clipă controlul riguros ce-l exercita asupra fiului său. Căci iată ce obişnuia el să le spună prietenilor: „În anotimpul mugurilor ce dau în floare, fiecare gest, orice înclinaţie, orice gând chiar, poartă în sine germenii viitorului. În aceste clipe, mlădiţa care palpită de viaţă trebuie supravegheată neîncetat". Şi acţionând în conformitate cu aceste precepte, Sir Austin veghea în permanenţă. În fiecare seară, înainte de a se duce la culcare, tânărul era supus unei cercetări cât se poate de atente; în aparenţă, baronetul se prefăcea că doreşte să vadă ce progrese a mai făcut la învăţătură, în realitate însă nu urmărea decât să treacă în revistă experienţele morale ale zilei. Baronetul se descurca de minune fiindcă băiatul era pur şi nevinovat. Impetuozitatea acestuia, jocul capricios al fanteziei sale erau considerate drept fenomene fireşti ale

anotimpului când mugurii încep să dea în floare. S-ar putea spune că teoria a fost dintotdeauna mijlocul cel mai eficient de a-l orbi pe omul înţelept. Căci în ciuda faptului că stătea neclintit la postul său de veghe, Sir Austin ştia despre fiul său mai puţin decât ultimul dintre servitorii casei. Şi apoi nu era numai orb, dar s-ar fi zis că-şi pierduse şi darul vorbirii. Adrian a considerat de datoria lui să-l informeze că, de la un timp, Richard consuma cam multă hârtie. Pe de altă parte însă, Lady Blandish a lăsat să se înţeleagă că băiatul dădea semne de melancolie şi visare. De la înălţimea turnului de pază al „Sistemului" său, Sir Austin le-a răspuns tuturor cu superioritate că prevăzuse şi asta. Când a auzit însă că tânărul scria versuri, inima sa care ştia ce înseamnă durerea a avut toate motivele să se simtă tulburată.

— Sunt convinsă că eşti la curent cu faptul că Richard scrie, nu-i aşa? întrebă Lady Blandish.

— Bine, dar asta nu înseamnă să fii poet, replică baronetul. Până acum, niciun Feverel nu a pus mâna pe pană pentru a face versuri.

— Totuşi nu s-ar putea spune că poezia este un semn al degenerării, observă doamna. Şi-apoi băiatul e destul de înzestrat!

Temerile lui Sir Austin au fost curând spulberate cu concursul unui frenolog de la Londra şi al unui prieten, profesor de poetică la Oxford.

Frenologul a declarat că băiatul este total lipsit de simţul imitaţiei; la rândul său, după ce a studiat câteva creaţii lirice ce-i fuseseră puse la dispoziţie, profesorul a confirmat şi el că Richard nu are simţul ritmului. În plus, Sir Austin a informat-o pe Lady Blandish că Richard, dând dovadă de o deplină maturitate, a făcut ceea ce niciun poet n-ar consimţi să facă: şi-a aruncat singur, cu cel mai perfect sânge rece, manuscrisele nevinovate în flăcările mistuitoare ale căminului. La auzul acestei întâmplări Lady Blandish a exclamat cu un suspin: „Bietul băiat!"

Ce durere poate fi mai mare decât să te vezi silit să-ţi ucizi propriul copil? A-i cere unui tânăr ce respiră aerul dulce al anotimpului mugurilor ce dau în floare şi, care, pe deasupra se socoteşte poet, ei bine, a-i cere unui asemenea tânăr să-şi ucidă primul născut fără niciun motiv (deşi orice motiv ar fi o aberaţie) este dovada celui mai crud despotism. Or sub apăsarea acestui despotism, mugurii lui Richard s-au ofilit şi s-au chircit de tot. Băiatului i-a fost prezentat un personaj neobişnuit care i-a păsurat craniul cu degetele lui atotştiutoare, apoi pe un ton infailibil i-a zdrobit sufletul, declarându-l o fiinţă ca toate celelalte, ceea ce l-a făcut să se simtă şi mai umilit. 9 *

Căci nu numai mugurii i se veştejiseră, întreaga lui făptură pălise şi încerca să se ascundă ruşinată în muguri şi mlădiţe. Şi când, pe deasupra (după ce ciudatul personaj a dispărut, îndeplinindu-şi misiunea), şi-a făcut apariţia tatăl său şi i-a spus cu blândeţe că i-ar face cea mai mare plăcere să vadă mâzgălelile acelea precoce şi lipsite total de valoare, date imediat pradă focului, ultimii muguri din sufletul lui Richard păliră şi ei. Băiatul se simţea pustiit. N-a protestat şi n-a scos o vorbă. În faţa dorinţei tatălui său nu a şovăit nicio clipă. Rugându-l să-l însoţească, a pătruns în camera sa şi, îndreptându-se spre un vechi scrin, a tras sertarul unde-şi ţinea rufăria curată. Sir Austin n-ar fi bănuit niciodată ce conţinea sertarul acela. De aici, discretul tânăr a scos mai multe teancuri de hârtie numerotate, notate şi legate fiecare cu grijă. Apoi le-a prăvălit pe toate în genunea flăcărilor. Şi cu asta, adio ambiţii tinereşti! Adio însă şi ultimelor speranţe de încredere între tată şi fiu.

CAPITOLUL XIII

Vârsta marilor atracţii

După cum stabilise Sir Austin, sosise acum şi vârsta marilor atracţii, acel anotimp al pasiunilor violente, când a vorbi despre dragoste este un lucru periculos, iar a contempla imaginea acesteia înseamnă pur şi simplu a te

molipsi de o boală fatală. Locuitorii de Raynham fuseseră avertizaţi cu toţii de baronet asupra acestor pericole şi ca urmare a interdicţiilor severe pe care considerase de cuviinţă să le impună valeţilor şi cameristelor, ba chiar şi rândaşilor celor mai modeşti, pentru a-şi feri fiul de orice simptom vizibil al pasiunii, reputaţia de om înţelept de care se bucura Sir Austin era pusă tot mai mult sub semnul întrebării. Se pare că în urma afirmaţiilor, lui Heavy Benţon cum că un valet şi două cameriste dădeau semne vizibile că suferă de boala cu pricina, vinovaţii fuseseră concediaţi pe loc. La scurt timp după acest incident, o lăptăreasă şi o fată care ajuta la bucătărie renunţară din proprie iniţiativă la posturile lor, susţinând sus şi tare că ele nu aleargă după flăcăi tineri dar că asta nu-nseamnă că-s dispuse să-şi vadă reprezentantele de acelaşi sex spionate de un ticălos ramolit, personajul cu pricina nefiind altul decât valetul corpolent al lui Sir Austin. „Răbdarea unei femei creştine are şi ea o limită!” decretaseră ele. Mai mult, fetele avuseseră şi cruzimea să se uite lung la consoarta lui Heavy Benson, considerată de toţi o adevărată calamitate, şi insinuaseră pline de cutezanţă că unii bărbaţi îşi merită soarta. La un moment dat, spionajul lui Benson devenise atât de insuportabil, încât, dacă nu intervenea Adrian, exista pericolul ca Raynham-ul să cunoască un adevărat exod al populaţiei feminine. Adrian a avut grijă să-l lămurească pe baronet că valetul său dispunea de o armă mult prea periculoasă. Deşi cam abătut, Sir Austin s-a văzut silit până la urmă să-i dea dreptate.

— Toate acestea nu fac decât să demonstreze o dată în plus, comentă el cu multă pătrundere, că acolo unde există femei este de-a dreptul imposibil să impui legi. De altfel, nădăjduiesc că sunt un om înzestrat cu simţul dreptăţii, adăugă el, aşa că nu mă voi opune exercitării acestor înclinaţii fireşti. Tot ce le cer. Însă, acestor fiinţe este să dea dovadă de mai multă discreţie.

— Bineînţeles, încuviinţă Adrian care era discreţia

întruchipată.

— Să nu văd băieţi şi fete îmbrăţişându-se pe la colţuri, continuă baronetul, şi mai ales să înceteze orice fel de pupături în public. Un băiat nu se cuvine să fie martorul unor asemenea scene, căci dacă se nimeresc să fie împreună reprezentanţii celor două sexe, îşi pierd de tot minţile. În fond la ce te poţi aştepta de la nişte indivizi bine hrăniţi, fără educaţie şi care, pe deasupra, nu prea au cu ce să-şi ocupe timpul? Vreau să fiu clar, nu le cer altceva decât discreţie.

S-a decretat, aşadar, că la castel trebuie să domnească discreţia. Sub îndrumarea iscusită a lui Adrian, reprezentantele cele mai reuşite ale servitorimii au dobândit această virtute. Dar discreţia a fost impusă şi elitei. Sir Austin, care până acum părea că nu observă situaţia disperată a vicarului din Lobourne. Îi ceru doamnei Doria să interzică vizitele amorezului său, cel puţin, să-i dea a înţelege că prezenţa sa este inoportună. Căci vicarul devenise imaginea vie a gemetelor şi suspinelor.

— Dar te asigur, Austin dragă, exclamă doamna Doria constatând cu uimire că fratele ei era mai conştient de acest lucru decât îşi închipuise, te asigur că nu i-am dat niciun fel de speranţă!

— Atunci fă-l să înţeleagă lucruri ăsta, replică baronetul. Şi, te rog, fă-o cât mai repede cu putinţă!

— Individul mă amuză, continuă doamna Doria. Tu ştii bine ce puţine distracţii avem aici, noi femeile. Trebuie să-ţi mărturisesc că aş prefera mai degrabă o cutie muzicală căci un asemenea obiect mă face să mă gândesc la spectacolele de operă şi-mi aminteşte de Londra. Pe deasupra nu cântă întruna aceeaşi melodie. Dar dacă consideri totuşi că nu se cuvine să-mi petrec timpul în compania lui, fie, să nu mai vină pe la noi!

Din clipa în care s-a rostit numele fiicei sale şi s-a abordat problema viitorului ei, sora baronetului a devenit subit răbdătoare şi blândă ca orice femeie gata de

sacrificiu. Inima de mamă a doamnei Doria îi logodise de mult pe cei doi verişori şi-i vedea de-acum căsătoriţi şi înconjuraţi de copii. Pentru această fiică renunţase doamna Doria la plăcerile oraşului, pentru Clare se înmormântase ea la Raynham, pentru ea înghiţea, biata femeie, atâtea capricii şi neajunsuri. Şi numai Dumnezeu ştie câte alte torturi nu accepta cu zâmbetul pe buze această mamă dornică să-şi căsătorească fiica! Căci în astfel de împrejurări mamele sunt gata să suporte orice supliciu. Fiind o văduvă plină de farmec, doamna Doria s-ar fi căsătorit mai mult ca sigur dacă n-ar fi avut o fiică. Frumosul ei păr putea fi un motiv de mândrie pentru orice femeie. Camerista nu pierdea niciun prilej să aducă vorba despre aureola naturală ce-i împodobea capul. Apoi doamna Doria era veselă, avea mult spirit şi arăta încă destul de bine ca să se mai poată gândi la viitorul ei. Şi totuşi pentru viitorul lui Clare renunţa la orice. Cu un gest eroic îşi sacrifica părul, inteligenţa, vioiciunea şi multe alte merite pe care nu le putem menţiona aici. Dar să nu uităm, doamna Doria era numai una dintr-o mie, numai una dintre nenumăratele femei care nu au parte de recompensa eroului; căci eroul se poate aştepta la aclamaţii sau compătimire, înţelegere sau stimă, pe când aceste femei, sărmane sclave ce sunt, la ce se mai pot aştepta? La duşmănia propriului lor sex sau la un zâmbet ironic din partea bărbaţilor. Atât şi nimic mai mult! O, Sir Austin, dacă ai fi fost mai atent la os se petrece în jurul tău ce aforism formidabil ţi-ar fi inspirat aceste situaţii! Baronetul o anunţă însă cu răceală, vorbindu-i deschis ca între fraţi, că la vârsta marilor atracţii prezenţa lui Clare ia Raynham devenise absolut indezirabilă. Lăsând la o parte supărarea, doamna Doria nu s-a gândit în acele clipe decât la felul cum ar putea înfrunta uriaşele prejudecăţi ale fratelui ei. Aşa se face că-i dădu dreptate şi fu de acord că aerul de mare i-ar prinde foarte bine lui Clare, căci fata nu-şi revenise încă de pe urma şocului din noaptea aceea sinistră. Ar fi vrut să ştie însă cam cât

avea să dureze vârsta aceasta neobişnuită.

— Depinde, răspunse Sir Austin. Poate un an. Richard păşeşte de-abia acum pragul vârstei marilor atracţii. Sunt foarte trist la gândul că ne vom despărţi, dragă Helen. Dar Clare câţi ani are?

— Şaptesprezece ani.

— Este tocmai bună de măritat.

— Bună de măritat?! La şaptesprezece ani, Austin? Să nu mai rosteşti vorba asta! N-am să permit nimănui să-i răpească copilului meu tinereţea!

— Dragă Helen, dar la noi femeile se căsătoresc de timpuriu!

— Cu copilul meu e altceva!

Baronetul stătu câteva clipe pe gânduri. Nu ar fi vrut să-şi piardă sora.

— Ei bine, dacă aceasta este părerea ta, poate aranjăm să rămâi cu noi. Ai fi de acord s-o trimitem pe Clare câteva luni în altă parte? I-ar prinde foarte bine.

— La un azil vrei să spui? strigă doamna Doria, încercând să-şi înăbuşe indignarea.

— Dimpotrivă, la un pension de cea mai bună calitate, dragă Helen. Există suficiente şcoli de acest fel.

— Austin! exclamă doamna Doria gata, gata să iz-Ibucnească în lacrimi. Dar e nedrept, e pur şi simplu absurd! murmură ea.

Baronetului nu i se părea însă deloc anormal s-o vadă pe Clare mireasă sau şcolăriţă.

I – Nu-mi pot părăsi copilul, spuse doamna Doria, tremurând toată. Voi fi pretutindeni alături de ea. Ştiu că nu Este decât o biată femeie şi ca atare nu se bucură de prea luare preţ pe lumea asta. Dar Clare este copilul meu! Voi fevea grijă să nu te deranjeze cu nimic!

— Eu credeam, remarcă Sir Austin, că eşti de acord cu principiile de care mă slujesc în educarea fiului meu.

— Da, în general aşa este! replică doamna Doria, simţindu-se vinovată că nu-i mărturisise mai dinainte adevărul.

Acum era însă prea târziu. La ce bun să-i mai spună că-şi făurise un idol – un idol plămădit din carne omenească, care era mai periculos şi mai crunt decât un chip cioplit în lemn sau turnat în bronz! Se înclinase şi ea în faţa acestui idol şi acum înţelegea că era prea târziu să-şi mai atingă scopul prin umilinţă şi supunere. Cu Clare făcuse aceeaşi greşeală tactică! Îndemnând-o să se încline în faţa unui asemenea idol, Richard ajunsese să privească dragostea fetei ca o ofrandă firească şi se uita în ochii ei blânzi cu cea mai deplină indiferenţă. Despărţirea dintre cei doi veri a fost rece, exact aşa cum îşi dorise Sir Austin. Din această clipă, baronetul nu mai conteni cu laudele la adresa dovezilor de bărbăţie ale fiului său. Richard găsea însă că elocvenţa tatălui său e searbădă, că strădaniile sale de a-i ţine tovărăşie se dovedeau ridicole şi stângace, iar visele de vitejie, viaţa însăşi, sunt vane şi lipsite de sens. Căci la ce bun toate astea, suspina tânărul nostru ai cărui muguri se ofiliseră înainte de vreme, la ce bun să te frământi atâta, striga el amărât, de îndată ce rămânea singur? Orice făcea, încotro se îndrepta, toate drumurile îl aduceau înapoi la Raynham. Cu toate acestea, oricât de abătut sau capricios se arăta băiatul, faptele sale nu făceau decât să confirme o dată în plus justeţea previziunilor lui Sir Austin.

Tom Bakewell, care între timp devenise valetul lui Richard, avea datoria să-i raporteze baronetului tot ce făcea tânărul său stăpân. Şi de câte ori considera că Richard n-ar avea nimic de suferit de pe urma spuselor sale, Tom nu se sfia să vorbească.

— Aleargă-n fiece zi pân-la colina Pig’s Snout, povestea el. Galopează ca o nălucă şi de cum ajunge-acolo, rămâne nemişcat ca o stană de piatră. Şi-are o privire aşa tristă de-ai zice că şi-a pierdut minţile! apoi face cale-ntoarsă, mergând agale şi nepăsător ca şi cum ar veni înfrânt de la o-n trecere!

— Nu poate fi vorba de femei! în cazul acesta,

Richard nu s-ar întoarce acasă atât de abătut, medită cu subtilitate acest umanist şi om de ştiinţă. Dacă ar fi îndrăgostit, Richard s-ar feri de ochii lumii. Ar prefera solitudinea şi locurile ascunse. Dorinţa de a străbate spaţii nesfârşite trădează un gol interior, o foame imensă ce nu cunoaşte un scop anume. Când însă ne obsedează un chip iubit ne asemănăm oamenilor cu conştiinţa încărcată şi la fel ca ei tânjim să luăm calea codrilor!

Din relatările lui Adrian, reieşea că elevul său dă semne neobişnuite de cinism.

— Bineînţeles, exclamă baronetul. Întocmai cum am prevăzut! în această perioadă apetitul nu cunoaşte limite, iar gusturile sunt mai capricioase ca oricând. Esenţele existenţei, iată ce le trebuie acestor tineri nesăţioşi! Şi totuşi pe ei nimic nu-i poate satisface! De aici un anumit sentiment de frustrare. Viaţa nu le poate oferi hrana de care au nevoie. Acum, forţa şi puritatea resurselor lui Richard au atins dimensiuni aproape divine şi se zbat cu disperare în gol. Poezie, dragoste şi alte lucruri de acest fel, cam acesta-i remediul ce-l oferă pământul unor fiinţe superioare. Creaturilor josnice le este hărăzit desfrâul şi imoralitatea. Ei bine, amărăciunea lui Richard dovedeşte că pe el nu-l ispitesc toate acele experienţe ale simţurilor din care se înfruptă oamenii de rând. Este momentul să-l ţinem departe de ele!

Încercarea titanilor de-a cuceri Olimpul fusese o sarcină mult mai uşoară. Totuşi până acum nu se putea spune că „sistemul” lui Sir Austin eşuase. Dimpotrivă, principiile lui dăduseră la iveală un tânăr chipeş, inteligent şi binecrescut. La toate aceste calităţi, doamnele adăugau cu insistenţă puritatea. Exista oare un al doilea tânăr ca Richard, se întrebau ele?

— O, dacă bărbaţii ar fi în stare să întindă femeilor o mână nepătată, îi mărturisi Lady Blandish lui Sir Austin, căsătoriile ar arăta cu totul altfel! Ferice de fata care se va căsători cu Richard!

— Într-adevăr, ferice de ea! exclamă baronetul caustic. Dar unde aş putea găsi oare o fată pe măsura lui!

— Eu am fost o fetiţă nevinovată, murmură doamna.

Sir Austin se arătă cam sceptic.

— Cum, consideraţi că nu există fetiţe inocente?

Sir Austin recunoscu galant că, bineînţeles, toate fetele sunt inocente.

— Nu, dumneavoastră ştiţi prea bine că nu-i aşa, spuse doamna, izbind iritată din picior. Şi totuşi fetele sunt mult mai cinstite decât băieţii, sunt sigură!

— Din pricina felului în care sunt educaţi, doamnă! Puteţi vedea cu propriii dumneavoastră ochi cum poate arăta un tânăr. Ei bine, când „sistemul" meu va fi prezentat într-o carte sau, ca să fim mai modeşti, când va fi pus în practică, poate că atunci echilibrul va fi restabilit şi în ziua aceea vor exista şi tineri virtuoşi.

— O, săraca de mine, spuse doamna, ţuguindu-şi buzele şi râzând amuzată „e prea târziu pentru mine să-mi mai găsesc un soţ printre aceşti tineri!

— O femeie frumoasă poate oricând să stârnească o pasiune, răspunse baronetul.

Cei doi mai sporovăiră aşa până ce ajunseră în faţa „Umbrarului lui Dafne". Acolo zăboviră puţin, dornici să savureze răcoarea amurgului de vară. Baronetul părea dispus să glumească pe tonul cel mai distins cu putinţă, în vreme ce doamna ar fi preferat să poarte o conversaţie mai serioasă.

— Am să cred din nou în cavalerii regelui Arthur, spuse ea. Pe vremea când eram doar o fetiţă am visat şi eu un asemenea cavaler.

— Care, bineînţeles, pornise şi el în căutarea Sfântului Graal, nu-i aşa?

— Dacă vreţi dumneavoastră, aşa să fie!

— Şi apoi a dat dovadă de mai mult bun gust şi a încercat s-o cucerească pe sfânta Blandish, care, orice s-ar zice, constituie o ţintă mult mai palpabilă?

— E firesc să vedeţi astfel lucrurile, suspină doamna puţin iritată.

— Nu fac decât să judec lucrurile prin optica generaţiei noastre, răspunse Sir Austin, înclinându-se în semn de omagiu.

Lady Blandish îşi strânse buzele.

— Ei bine, noi femeile suntem fie prea puternice, fie prea slabe.

— Şi una şi alta, doamnă.

— Dar indiferent care ar fi situaţia, indiferent cât de rele am fi, când e vorba de un bărbat, noi iubim totuşi virtutea, adevărul şi nobleţea sufletească, iar atunci când întâlnim un bărbat înzestrat cu asemenea calităţi îi suntem credincioase şi-am fi în stare să ne dăm şi viaţa pentru el. Da, da, am fi în stare să ne sacrificăm şi viaţa! Dumneavoastră, Sir Austin, îi cunoaşteţi pe bărbaţi, car ştiţi prea puţin ce-nseamnă sufletul unei femei.

— Totuşi, cavalerii înzestraţi cu asemenea alese calităţi trebuie să fie tineri presupun, nu-i aşa?

— Vârsta n-are nicio importanţă!

— Bine, dar dacă sunt bătrâni la ce fapte ne mai putem aştepta de la ei?

— Fiinţele acestea sunt iubite pentru ele însele, nu pentru eroismul lor!

— Zău?

— Da, da, aşa este! Şi forţa intelectului poate subjuga o femeie, transformând-o într-o sclavă! Să ştiţi că noi femeile venerăm frumuseţea poate tot atât de mult ca şi dumneavoastră. Femeile iubesc întru eternitate şi se decid să-şi unească destinele cu un bărbat numai atunci când întâlnesc o fiinţă nobilă.

Sir Austin îşi privi interlocutoarea plin de melancolie.

— Atunci, spuneţi-mi, vă rog, aţi reuşit oare să-l întâlniţi pe cavalerul din visurile dumneavoastră?

— În vremea aceea nu.

Şi, plină de tact, Lady Blandish îşi plecă privirile.

— Atunci cum aţi reuşit să suportaţi această decepţie?

— Visele mele s-au spulberat odată cu ultima zi a copilăriei. În ziua când am încetat să mai port rochiţe scurte m-au şi dus în faţa altarului. Nu sunt singura fată care a devenit femeie într-o singură zi şi a primit drept bărbat un căpcăun în locul cavalerului mult visat.

— Doamne sfinte! exclamă Sir Austin. Câte mai au de suferit şi femeile!

Din această clipă, rolurile se inversară. Doamna deveni dintr-odată vioaie şi bine dispusă, în timp ce baronetul era tot mai înclinat să facă confesiuni.

— Aceasta ne este soarta, spuse ea. Viaţa ne oferă însă destule amuzamente. Dacă ne îndeplinim datoria şi avem copii, ei bine, odraslele noastre, la fel ca şi virtutea, ne sunt singura răsplată. Apoi, fiind văduvă mă bucur de multe privilegii!

— Şi, pentru a vi le păstra, bineînţeles că preferaţi să rămâneţi văduvă, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Şi nu-mi este de loc greu să-mi cârpăcesc veşmântul acela zdrenţuit pe care lumea îl numeşte de regulă caracter. Pot sta la picioarele dumneavoastră cât

9 – Suferinţele lui Richard Feverel poftesc şi nimeni nu mă blamează. Sunt convinsă că şi alte femei procedează ca mine, numai că ele sunt aşa-zisele excentrice, care au renunţat de mult la caracterul lor.

— Aţi fi fost o mamă admirabilă, doamnă, murmură Sir Austin trăgându-se mai aproape de Lady Blandish. Când *se* hotăra să rostească astfel de cuvinte, însemna că Sir Austin îşi pusese în gând să facă curte cuiva. Este mare, mare păcat că nu aveţi copii, continuă el.

— Credeţi? replică ea plină de umilinţă.

— Aş fi fost cel mai fericit, dacă cerul v-ar fi binecuvântat dăruindu-vă o fiică.

— Şi credeţi că fiica mea ar fi fost demnă de Richard?

— Fără doar şi poate, doamnă! Sângele nostru s-ar fi unit atunci într-un singur şuvoi, într-o singură fiinţă!

— Dar eu sunt mamă, spuse Lady Blandish, atingându-şi delicat tocul pantofului cu vârful umbrelei. Richard este fiul meu. Da. da, Richard este băiatul meu. repetă ea.

— Aţi putea spune mai degrabă fiul nostru, doamnă, adăugă Sir Austin foarte ceremonios.

Apoi îşi fixă capul într-o poziţie anume ca şi cum ar fi vrut să-i surprindă cuvintele pe care avea să le rostească. Lady Blandish nu scoase însă nicio vorbă şi pentru câteva minute rămaseră amândoi cu privirile aţintite spre apus, contemplând culorile purpurii ale cerului.

După un timp, Sir Austin rupse tăcerea.

— Dacă dumneavoastră nu vreţi să spuneţi „fiul nostru”, permiteţi-mi măcar mie să mă exprim astfel. Şi deoarece consider că aveţi asupra băiatului meu aceleaşi drepturi ca şi mine, vă voi expune unul din proiectele mele cele mai recente.

Când un bărbat îi spune unei femei că intenţionează să-i expună un proiect, nu s-ar părea că ave de gând s-o ceară în căsătorie. În cazul lui Sir Austin, însă, o iniţiativă de felul acesta putea să însemne foarte mult. Aşa gândea Lady Blandish şi zâmbetul blând ce-i înflorise pe buze, în vreme ce privea în jur şi-i asculta proiectul, părea să trădeze aceleaşi gânduri. Cu toate acestea, era vorba de perspectivele matrimoniale ale lui Richard. Băiatul avea acum aproape optsprezece ani, iar când avea. să împlinească douăzeci şi cinci urma să se căsătorească. În intervalul acesta trebuiau să colinde toată Anglia pentru a-i găsi o soţie, cu câţiva ani mai tânără ca el şi care, din punct de vedere al educaţiei, temperamentului şi familiei, trebuia să fie întru totul la înălţimea lui. Şi Sir Austin începu să explice pe larg şi fără pic de reţinere în ce constau aceste calităţi, arătând că numai o asemenea fată se cuvenea aleasă pentru un

tânăr desăvârşit ca Richard, domnişoarei revenindu-i în ultimă instanţă sarcina de onoare de a contribui la perpetuarea familiei Feverel. Apoi baronetul îi mărturisi că intenţionează să pornească pe dată în căutarea miresei şi că prima etapă a peregrinărilor sale ce aminteau de tânărul Coelebs[22], avea să dureze câteva luni.

— Mă tem, spuse Lady Blandish după ce află întregul proiect, că v-aţi propus o sarcină prea grea. N-ar trebui să fiţi chiar atât de exigent.

— Sunt perfect conştient de lucrul acesta, replică baronetul înclinându-şi capul într-un mod care putea stârni mila. Nici chiar în Anglia nu-i aşa simplu să găseşti o asemenea fată. Dar eu nu intenţionez să mă opresc la o anumită clasă socială. Când spun că doresc sânge nobil, nu mă refer la titluri aristocratice, ci la un nume nepătat. După părerea mea, unii reprezentanţi ai claselor de mijloc sunt de multe ori mai chibzuiţi şi au sângele infinit mai pur decât aristocraţia noastră. Arătaţi-mi o familie din clasele de mijloc, o familie cu frica lui Dumnezeu, care îşi educă copiii – deşi mărturisesc că aş prefera o fată fără fraţi şi surori – după principii creştineşti, după sistemul pe care l-am aplicat şi fiului meu, de pildă, şi în cazul acesta chiar dacă fata este săracă, sunt gata s-o căsătoresc imediat cu Richard Feverel.

— Şi ce-aveţi de gând să faceţi cu Richard cât timp veţi fi plecat în această expediţie, spuse Lady Blandish, muşcându-şi buzele.

— O, Richard îşi va întovărăşi tatăl.

— Atunci puteţi renunţa de la început. Viitoarea lui mireasă mai poartă încă babeţică şi bea lapte. E la vârsta când se zbenguie şi visează întruna numai şotroane şi budinci. Cum credeţi că l-ar putea atrage pe Richard o asemenea creatură. La vârsta lui, el se gândeşte mai. degrabă la femei de vârsta mea. Vă rog să mă credeţi,

---

22 Referire la eroul romanului moralizator Coelebs în căutarea unei soţii, de Hannah More (1745 - 1833).

Sir Austin. Richard îi va întoarce spatele unei asemenea fetiţe şi nu s-ar mai alege nimic din planul dumneavoastră!

— Sunteţi convinsă de acest lucru? întrebă baronetul.

Lady Blandish se strădui să-l lămurească, invocând o mie de motive.

— Da. aşa este, murmură baronetul. Adrian mi-a spus şi el acelaşi lucru. Richard nu trebuie s-o vadă pe fetiţă. Cum de nu m-am gândit la asta! Copila n-are încă nimic de femeie în ea, iar băiatul precis bă ar dispreţui-o. E şi firesc!

— Cât se poate de firesc! insistă Lady Blandish, repetându-i cuvintele ca un ecou.

— În cazul acesta, doamnă, spuse Sir Austin, ridicându-se în picioare, va trebui să iau o hotărâre solemnă. Pentru prima dată va trebui să-l las pe Richard singur.

— Chiar aţi fi în stare?

— După felul cum l-am crescut, este de datoria mea să veghez ca să se căsătorească aşa cum se cuvine. Nu vreau să-l văd eşuând pe-nisipurile mişcătoare ale căsniciei, cum se întâmplă de obicei cu tinerii educaţi cu atâta grijă. Căci cei crescuţi ca el sunt mult mai vulnerabili! Odată logodit însă, va fi ferit de nenumăratele capcane pe care i le-ntinde viaţa. S-ar putea să fiu nevoit să rămân departe de Richard poate chiar şi trei luni. Precauţiile mele l-au scutit însă de tentaţiile vârstei.

— Şi în grija cui intenţionaţi să-l lăsaţi la plecare? se interesă Lady Blandish.

Distinsa doamnă tocmai ieşise din pavilion şi cobora încet treptele alături de Sir Austin. Deasupra lor se boltea cerul senin al amurgului de vară.

— Doamnă! exclamă Sir Austin şi, luându-i mina într-a sa, murmură curtenitor şi plin de blândeţe: Oare cine ar putea veghea asupra lui Richard mai bine ca

dumneavoastră!

Şi în timp ce rostea aceste cuvinte, baronetul se înclină, apropiindu-şi buzele de degetele ei. În aceeaşi clipă, Lady Blandish avu sentimentul că este curtată şi i se oferă lanţul căsniciei. Femeia nu-şi retrase mâna. Gestul reverenţios al baronetului o făcea să se simtă flatată. S-ar fi zis că scena se prelungeşte la infinit, ca şi cum Sir Austin ar fi vrut să îndeplinească o ceremonie solemnă. Fantastic! Tocmai el, bărbatul acesta care dispreţuia femeile, o alesese pe ea pentru a-i aduce omagii! Lady Blandish uită cu desăvârşire de câte eforturi fusese nevoie pentru a ajunge aici. Acceptă omagiul acesta neobişnuit, savurându-l în toată splendoarea lui unică, căci în dragoste trebuie să fim cât se poate de îngăduitori, altfel mugurii speranţei nu mai ajung nicicând să dea în floare.

Braţul doamnei zăbovea încă în aer, iar baronetul se afla în aceeaşi poziţie de respectuoasă reverenţă când, deodată. un zgomot ce răzbătu precipitat dinspre pădurea de fagi de la poalele colinei îi făcu pe interpreţii acestei pantomime galante să tresară. Întoarseră amândoi capul şi dădură cu ochii de Speranţa Raynham-ului care privea spectacolul. În aceeaşi clipă. Richard dădu pinteni calului şi dispăru ca o nălucă.

CAPITOLUL XIV

O fiinţă atrăgătoare

Richard s-a zvârcolit în pat toată noaptea. îmboldită de imaginaţia-i înfierbântată, inima îi galopă nebuneşte pe-ntinsul unor tărâmuri fabuloase şi neştiute până ce ajunse în marea împărăţie a misterului unde pătrunse fără nicio piedică. Luni de-a rândul rătăcise el în faţa porţilor Minunatei Bonete, bătuse la uşi, cuprins de vrajă şi chinuit de suspine, dar nu-l poftise nimeni înăuntru. Acum cheia mult dorită era în sfârşit a lui. Tatăl său însuşi i-o dăruise.

Asemeni bidiviului iute ca gândul, inima îl purta întruna spre întinderi fără de hotar ce străluceau

misterios scăldate în lumina unei frumuseţi supraomeneşti. Pe gazoanele verzi ale acestor tărâmuri, domni şi doamne se înclinau ceremonios, rostindu-şi vorbe tainice, falnici cavaleri şi nobilele lor doamne făceau să iradieze de splendoare pădurile adânci.

Întrecerile şi turnirurile ce se desfăşurau în curţi de aur străluceau măreţ, inundate de lumina răsfrântă din ochii acestor doamne. Doi ochi, învăluiţi în ceaţă, îl urmăreau veşnic prin pădure şi atunci când Richard se apleca în faţa unei mânuţe strălucitor de albe, asemeni florilor muiate în bruma unei nopţi de mai, licărul acestor ochi se aprindea parcă şi mai tare.

Pentru o clipă inima îi stătea în loc, zbătându-se înspăimântată. Cu buzele lipite de micuţa mină albă, băiatul se pregătea să guste fericirea supremă ce i-o oferea pământul. „O, doar atât aş vrea, pe urmă pot chiar să mor! Aş fi în stare să arunc juvaierul vieţii în acest potir şi să-i sorb licoarea. dintr-o Singură înghiţitură”, striga tă nărui aflat la vârsta marilor atracţii. Richard era beat de fericire înainte de a fi golit potirul, căci pentru asta fusese el născut. Viaţa avea totuşi un sens! Exista deci ceva pentru care merita să trăiască! Să poţi săruta mina unei femei, ce fericire! După asta nu-ţi mai pasă nici de moarte!

Atunci sărea brusc de pe canapea şi-şi lua grăbit pana şi hârtiile, dornic să dea frâu liber noianului de simţiri ce-i luau cu asalt întreaga fiinţă. Dar n-apuca bine să se aşeze la masa de scris, că pana şi hârtiile începeau să zboare prin cameră. „N-am jurat eu oare că n-o să mai scriu versuri?” exclamă el. Sir Austin avusese grijă să-i închidă această supapă de siguranţă. Altminteri micile obsesii ce-i vizitează îndeobşte pe tineri, nu l-ar fi chinuit atâta Alteori. Însă. când freamătul nestăvilit al tinereţii devenea de nesuportat, băiatul uita ce jurase şi, înainte ca mândria să-şi poată spune cuvântul, se pomenea scriind versuri ia lumina lămpii.

În asemenea momente, când rimele prindeau să

curgă cu uşurinţă, iar ideea obsedantă se întrupa în forme clare, chiar şi mândria unui Richard Feverel devenea neputincioasă. Dar alte miriade de gânduri îşi cereau şi ele dreptul la întâietate. Un adevărat haos de simţiri, asemeni talazurilor înspumate ale mării îl copleşeau, dornice să îmbrace şi ele haina cuvântului. Neputinţa şi mândria, pe seama căreia era încântat să-şi pună eşecurile, îl făceau însă mai totdeauna să-şi zvârle pana plăpândă şi atunci, cu sufletul gâtuit de emoţie, se-ntorcea în pat. Şi astfel începea din nou cavalcada năvalnică prin împărăţia misterului. ale cărei hotare sunt împrejmuite de trandafiri.

Spre dimineaţă, febra aceasta delirantă se mai potolea şi băiatul ieşea să respire aer proaspăt. În camera lui Sir Austin mai ardea încă lampa şi, în timp ce privea într-acolo, Richard avea impresia că-şi vede părintele stând de veghe. Dar lampa se stingea imediat şi fereastra rămânea impasibilă, profilată pe cerul îmbujorat al dimineţii.

Vâslitul practicat până la epuizare este un remediu excelent împotriva anumitor tipuri de febră. Richard recurse la el din instinct.

Undele limpezi şi răcoroase, poleite de soarele dimineţii. se spărgeau în zeci de scântei, lovindu-se de botul ascuţit al bărcii şi, în timp ce lopeţile despicau apa, umbre adânci şi molatice îl întâmpinau zâmbitoare. Deasupra, dimineaţa solitară prindea viaţă, un mugur plăpând ce se desfăcea treptat, treptat, devenind floare, jocuri ferme – cătoare de lumini şi culori pe care vâslaşul nici nu le băga în seamă în vreme ce aluneca singuratic pe sub sălcii şi răchite, de-a lungul oglinzilor limpezi ale apei în care se reflecta splendoarea măreaţă din tării.

Undeva, la marginea acestei lumi, se afla tărâmul spre care vâslea el; ici şi colo se putea destinge licărul luminilor sale. Şi Richard ştia că toate acestea nu sunt vis, Acolo, departe, exista un secret. Întreaga pădure era pătrunsă de el, apele se rostogoleau, purtându-l pe unde.

vântul cutreiera, înălţându-l pe aripile sale. Oare în zilele noastre de ce nu mai sunt posibile isprăvile cavalereşti din vremea regelui Arthur? Graţie lor. doamnele şi-ar îndrepta şi-asupra noastră privirile celeste! Iată ce gânduri ascundeau suspinele inconştiente ale tânărului nostru, în timp ce vâslea cu străşnicie, încercând să-şi consume energia impetuoasă.

Trecuse deja de Bursley şi vâslea visător, cuprins de liniştea interioară ce ne-o dăruiesc, de obicei, eforturile fizice intense când, deodată, Richard se auzi strigat pe nume. Dar glasul cu pricina nu venea nici de la o zână nici de la o nobilă doamnă. Era vocea tânărului Ralph Morton, oapariţie masculină cât se poate de prozaică. Richard ar fi preferat să-şi ştie prietenul în pat la o oră atât de matinală, dar cum asta era situaţia, vâsli cu putere până la mal şi sări din barcă. Ralph îl luă imediat de braţ şi, spunându-i că doreşte să-i mărturisească ceva, îi smulse pe tânărul nostru aflat la vârsta marilor atracţii din mrejele visurilor sale acvatice şi-l trase după el pe pajiştea, umedă şi proaspăt cosită. Dar cum ceea ce avea de spus Ralph nu părea uşor de exprimat în cuvinte, iar entuziasmul cu care-l întâmpinase vechiul său rival începuse să-l cam plictisească, Richard asculta tot mai aijsent şi dădea semne de nerăbdare. Ralph însă nu se sinchisea defel. Cu gravitatea omului care. abordează probleme străine de preocupările sale, dar pe care le consideră totuşi deosebit de importante din punct de vedere uman, îi puse prietenului său următoarea întrebare:

— Ia spune-mi, Richard, ce nume de femeie îţi place ţie cel mai mult?

— Nu cunosc astfel de nume, replică Richard indiferent. Dar apropo, cum de-ai plecat de-acasă la o oră atât de matinală?

În loc de răspuns, Ralph îi mărturisi că, după părerea lui, Maria este un nume destul de frumos.

— Foarte posibil, încuviinţă Richard.

La Raynham, menajera, jumătate din bucătărese şi mai toate cameristele aveau cinstea să poarte acest nume. S-ar fi zis deci că Maria era, într-un fel, sinonim cu femeie.

— Da, ai dreptate, exclamă Ralph. Marii găseşti pretutindeni. E un nume foarte banal. Ehei, nu după Maria mă dau eu în vânt! Dar de Lucy ce părere ai?

Richard răspunse că şi numele acesta i se părea banal.

— Pentru numele ce-mi sunt dragi aş fi în stare să fac orice! continuă Ralph, renunţând la orice mască şi intrând direct în subiect. Mary şi Lucy sună banal. Clarinda e mai frumos, e-adevărat, dar parcă ar fi un titlu de roman. Claribel, însă, ce încântare! Vezi tu, eu – prefer în general numele care-ncep cu literele EI. Fetele care poartă astfel de nume sunt totdeauna blânde şi nespus de frumoase! Zău, merită să-ţi dai şi viaţa pentru ele! Tu ce părere ai?

Richard nu cunoscuse până atunci nicio fată care să-i inspire asemenea sentimente, dar cu toate că era aproape absent la ce se petrecea în jurul său, faptul că la ora cinci dimineaţa prietenul său se străduia din răsputeri să-i înaripeze fantezia, evocându-i nume de femei, începuse să-l cam pună pe gânduri. Treptat, treptat, îşi dădu seama că Ralph era complet schimbat. În locul sportivului robust şi vioi, rivalul său în atâtea ştiinţe care constituie apanajul bărbaţilor, în locul tânărului care obişnuia să spună lucrurilor pe nume şi să se comporte ca atare, Richard descoperea acum un băieţandru umil şi neajutorat de care ţi se făcea milă văzând cu câtă disperare tânjeşte după un prieten căruia să-i mărturisească ce avea pe suflet. Treptat, treptat, Richard îşi dădu seama că Ralph se îndrepta şi el spre graniţele împărăţiei misterului şi ajunsese poate mai aproape de ţintă decât el. Apoi dintr-odată începu să-şi înţeleagă prietenul şi avu şi el revelaţia frumuseţii şi sensurilor adânci ce se pot ascunde într-un nume de

femeie. Subiectul acesta îi apărea nou şi încântător, potrivit întru totul cu anotimpul şi momentul zilei în care se hau acum. Din păcate, însă, Richard nu-şi putea alege un nume de femeie. Pentru el, numele erau toate la fel şi le iubea pe toate în aceeaşi măsură.

— Cum, vrei să zici că nu-ţi plac numele care încep cu CI? insistă Ralph vehement.

— Nu pot spune că-mi plac mai mult decât numele care se termină în a sau y, replică Richard. Regreta amarnic că nu este în stare să aibă o părere mai originală în această privinţă căci îşi dădea seama că Ralph era mult mai emancipat decât el.

— Hai să ne-aşezăm la umbra unui copac, propuse Ralph.

Şi la umbra copacului, Ralph îşi descărcă sufletul. Părăsise pentru totdeauna colegiul şi urma să intre în rândurile armatei. Peste numai câteva luni trebuia să se prezinte la regiment şi, înainte de plecare, dorea să-şi ia adio de la prieteni… Ştia care Richard ce adresă are doamna Forey? După câte auzise, doamna se afla într-o staţiune, undeva pe malul mării. Richard nu-şi amintea adresa, dar îi spuse că este dispus să primească orice scrisoare şi apoi s-o trimită mai departe. Ralph vârî mina în buzunar.

— Iată scrisoarea, dar, te rog, n-o arăta la nimeni!

— Să ştii că numele mătuşii mele nu este Clare, spuse Richard, după ce-şi aruncă ochii pe plic. După câte bag de seamă scrisoarea îi este adresată lui Clare.

Lucrul acesta era cât se poate de limpede!

— Emmeline Clementina Matilda Laura, contesă de Blandish… murmură Richard în continuare, transferând alte nume în adi esa de pe plic. Vocea îi tremura, înfiorată, asemeni trilurilor ce se-nfiripă pe coardele viorii. Apoi exclamă cu glas tare:

— Ah, femeile! Ce nume dulci ştiu să-şi găsească ele!

Richard îi privi pe Ralph drept în ochi, dar indiferent

de ce reuşi să descopere în privirile acestuia, băiatul nu spuse nimic. Îşi luă rămas bun de la el, sări în barcă şi începu să vâslească de-a lungul râului. În clipa în care Ralph dispăru, Richard privi din nou adresa. Acum îşi dădea seama pentru prima dată că verişoara lui era o creatură încântătoare; îşi aminti de felul cum îl privise la despărţire şi. mai ales, de nuanţa aceea de reproş pe care i se păruse că o ghiceşte în ochii ei. Ce treabă avea Ralph să-i scrie lui Clare? Doar fata îi aparţinea numai lui! Băiatul citi de mai multe ori cuvintele Clare Doria Forey. Ei bine. Clare era numele care-i plăcea lui cel mai mult, ba chiar putea spune că iubeşte numele acesta. Ca şi Doria de altfel, căci amândoi purtau acelaşi nume. Şi inima lui Richird începu din nou să bată. De data aceasta însă nu mai era galopul nebunesc al celui care zăreşte ţinta mult visată. Richard se simţi sf. îrşit şi se lăsă în voia curentului. Clare Doria Forey – o, ce melodie sublimă! Lunecând odată cu undele râului, melodia aceasta îi răsuna în urechi, repetată ca un ecou printre coline.

Atunci când natura ne-a pregătit pentru iubire, rareori se întâmplă ca soarta să nu-şi facă apariţia, înălţând templul în care trebuie să ardă flacăra sacră.

Deasupra apelor unui zăgaz ale cărui şuvoaie în cădere se zbăteau în vârtejuri cu sclipiri verzui, nuferi albi şi galbeni tremurau aninaţi printre trestii. Pe malurile abrupte creşteau flori de creţuşcă, atârnând înghesuite printre puzderii de buruieni şi şiruri lungi de rugi de mure. Tot acolo se putea zări şi o fiică a pământului. Faţa îi era umbrită de o pălărie largă de pai ale cărei boruri unduioase îi dezgoleau în soare buzele şi bărbia, ba, atunci când se apleca, dădeau la iveală şi doi ochi plini de farmec. Pe umeri şi pe spate, părul ei bogat se revărsa în bucle mari de culoare castanie ce căpătau, reflexe aurii în bătaia soarelui. Fata era îmbrăcată simplu şi decent într-o rochie uşoară de vară. Dacă priveai mai atent ai fi putut observa că buzele fetei erau pătate de un

lichid roşu-închis. Căci frumoasa făptură se ospăta copios cu bobiţele de mure ce creşteau pe maluri şi, judecând după faptul că ducea întruna mâna la gură, s-ar fi zis că rugii sunt plini de rod.

Tinerii pretenţioşi, care se revoltă împotriva femeilor ce-şi strică siluetele perfecte, îndopându-se cu pâine şi unt, şi care ar fi încântaţi să le vadă slabe pentru că astfel ar căpăta haruri poetice, cu greu ar putea găsi ceva de obiectat împotriva murelor. Căci a mânca mure este o îndeletnicire cât se poate de aleasă şi care, pe deasupra, îndeamnă la visare. Mura se înrudeşte eu lotusul şi-i o fiinţă tare nevinovată. În vreme ce mănânci, gura, ochii şi mâinile sunt absorbite de această preocupare, iar mintea este liberă să zboare încotro pofteşte. Cam aşa se petreceau lucrurile şi cu domnişoara care stătea îngenuncheată pe mal şi ducea la gură bob după bob.

O ciocârlie mică îi zbură deasupra capului, cufundată în cântec, şi se îndreptă spre sud, unde nori pufoşi se profilau pe cerul albastru; din frunzişul umbros şi înrourat îşi luă zborul o mierlă care o salută cu trilurile ei blajine; un peştişor de smarald ţâşni dintre răchite; cocostârcul fâlfâi din aripile-i arcuite, căutându-şi un loc mai singuratic; o barcă aluneca spre ea, purtând într-însa un tânăr visător. Şi fataculegea mai departe fructe, mânca şi visa de parcă n-ar fi văzut că prinţul din poveste îi încalcă împărăţia. S-ar fi zis că nu tânjeşte după Făt-Frumos şi nu-şi cunoaşte defel dorinţele. Şi totuşi, aşa cum stătea în mijlocul pajiştilor verzi şi proaspăt cosite peste care se revărsa zumzetul pastoral al verii, printre şuvoaiele înspumate ale zăgazului şi frumoasele flori de câmp ce-o învăluiau cu suflarea lor înmiresmată, fata aceasta părea un juvaier însufleţit, montat într-un cadru feeric. Era nespus de atrăgătoare.

Tânărul aflat la vârsta marilor atracţii măsură din ochi distanţa ce-l despărţea de zăgaz şi se aplecă uşor ca să privească mai bine dulcea viziune.

O tăcere grea, ea la apropierea a doi nori încărcaţi eu electricitate, cuprindea încet, încet întreaga natură. Zăgazul era tot mai aproape, dar fermecat de graţia mişcărilor fetei, băiatul nu îndrăznea să atingă vâslele. La un moment dat. privirile ei fură atrase de o mură mare şi coaptă. Luntraşul plutea mai departe neobservat. O văzu cum se-ntinde să culeagă mura, dar nu reuşeşte s-atingă fructul dorit. Dintr-o mişcare, scurtă a vâslelor fu lângă ea. Domnişoara îşi ridică mirată privirile spre el şi, în aceeaşi clipă, întreaga ei făptură alunecă pe malul abrupt, gata să se prăbuşească în apă. Richard sări din barcă. Sprijinindu-i piciorul pe care încercase să-l înfigă în partea mocirloasă a malului ca să se salveze, Richard o ajută pe fată să-şi recapete echilibrul şi să revină cu bine pe uscat unde o urmă şi el.

CAPITOLUL XV

Ferdinană şi Miranda

Păşise acum pe una din insulele înspumatelor Bermude, bântuite veşnic de furtuni, iar lumea zăcea în urma lui asemeni unei jalnice epave. Învăluit în pâclă, hăt departe, Raynham-ul părea o fantomă pe lângă realitatea vie a acestei mânuţe albe, ce-l adusese aici într-o singură clipă de la mii şi mii de leghe.

Dar linişte şi ascultaţi cum pântă Ariel! Ce nobilă splendoare în tării! O, neasemuite frumuseţi ce-nvăluiţi vrăjiţii ochi! Şi tu minune a minunilor! Sublimă flacără ce faci ca gloria şi splendoarea să se înfăţişeze ochilor acum pentru întâia oară... Miranda, izvor de frumuseţe şi lumină. Prinţul Ferdinand se află la picioarele tale!

Sau este el cumva Adam, cel căruia i s-a scos în somn o coastă, din pricina căreia i-a fost dat să vadă paradisul şi-apoi să-l piardă?

Tânărul o privea cu ochi strălucitori. Creatura aceasta era prima lui Femeie. Pentru ea, întreaga lume s-ar fi confundat cu Caliban, de n-ar fi apărut tânărul prinţ. Iată ce-şi şopteau ochii lor în timp ce se priveau unul pe altul – el palid şi ea îmbujorată.

Fata avea un chip suav şi dulce în faţa căruia ar fi pălit orice frumuseţe. Cât priveşte tânărul nostru educat după un „sistem”, e lesne de ghicit că, aflându-se pe tărâmul acesta de vrajă, îşi simţea trupul încordat ca un arc şi era pornit pe fapte mari.

Limpezimea de cleştar din ochii fetei şi trandafirii catifelaţi ce-i înfloreau obrajii stăteau mărturie unui trup neprihănit, iar întreaga ei ţinută vădea sănătate şi o fericită cumpănire a sângelui. Dacă umanistul şi omul de ştiinţă care era Sir Austin ar fi trebuit să aleagă pentru fiul său pe cea mai frumoasă fată dintr-un şir de frumuseţi fără pereche, încununându-şi astfel opera „sistemului”, fără doar şi poate că ei i-ar fi oferit mărul de aur. Pălăria largă îi umbrea fruntea şi sprâncenele, unduindu-se în bătaia vântului odată cu viţele grele ale părului ce i se răsfirau pe spate, în vreme ce şuviţe ondulate numai pe jumătate şi împletite parcă din fire moi de foc, numiţi-le valuri de foc dacă vreţi, îi curgeau şiroaie pe umeri, într-un torent roşu-auriu ce îi ajungea până ia talie. Fermecătoare viziune pentru tânărul ce-o sorbea din ochi ca pe o floare a frumuseţii şi nu era în stare să mai desluşească nimic pe chipul ei! Căci dacă ar fi fost mai atent la jocul neobişnuit al culorilor ce-i împurpurau obrazul, el ar fi avut multe de înţeles.

Sprâncenele ei dese, de culoarea castanei, se conturau delicate pe tenul catifelat, ce trăda pulsaţia sângelui, şi se îmbinau într-un arc prelungit în linie dreaptă până la tâmple; îţi dădeai seama că faţa fusese astfel plămădită ca să poată privi imaginile acestui pământ, iar mobilitatea sprâncenelor îţi spunea că minunata creatură ştia să se folosească de darurile ei şi nu avea să rămână rece ca o statuie în faţa celui ce o privea. De sub sprâncenele dese irupeau gene întunecoase, învăluind în umbră ochii mari şi sinceri de culoare albastră. Privirea lor ascundea un mister pe care mintea nu l-a putut niciodată cuprinde. Pentru prinţul Ferdinand misterul acesta era mai bogat în sensuri decât

toată înţelepciunea muritorilor. Căci atunci când Natura devine artist şi creează asemenea contraste de culoare pe canavaua unui chip frumos, ce oracol sau înţelept mai pot egala profunzimea unor priviri luminoase?

Dar şi prinţul Ferdinand era frumos. Costumul său suplu de vâslaş îi dădea un aer eroic. Părul despărţit printr-o cărare în partea dreaptă a frunţii se îndesea într-o coamă bogată („panaşul lui Richard" cum o numea, plină de admiraţie, Lady Blandish) şi îi cădea pieziş pe tâmplă în şuviţe mătăsoase, acoperindu-i aproape imperceptibil arcul suitor al sprâncenelor, astfel încât profilul său căpăta o linie de o mândră frumuseţe căreia sfioşenia şi emoţia îi dădeau un farmec sporit.

Încordat ca un arc, băiatul ar fi fost gata să-şi ia zborul cu fata aceasta până la capătul lumii. Se aplecă puţin înainte, sorbind-o din ochi cu privirea, căci iubirea dăruieşte tinerilor zeci şi zeci de organe ale vederii.

În aceste clipe, după care urma să vină curând căderea, „sistemul" triumfase pe deplin. Acum Sir Austin ar fi avut tot dreptul să-şi arate fiul cu mândrie întregii lumi şi să exclame: „Priviţi-l şi încercaţi să găsiţi un altul mai desăvârşit ca el!" căci numai tinerii inocenţi pot fi înzestraţi cu astfel de resurse sufleteşti, în stare să le procure sentimentul de beatitudine pe care-l încerca băiatul privind frumoasa făptură din faţa lui.

„Femei, femei", scrisese autorul *Poveţelor Pelerinului* într-un moment de dureroasă solitudine... o, voi, ce doriţi cu tot dinadinsul un erou şi nimeriţi până la urmă peste un ticălos clesfrânat! Cât de curând vă este dat să înţelegeţi că aţi strâns la pieptul vostru o ruină şi că aurul putred spre care v-aţi simţit atrase nu era decât mâlul puturos din Balta Păcatului".

Dacă cele două personaje puteau îi foarte bine Ferdinand şi Miranda, Sir Austin nu era în niciun caz Prospero şi-apoi el nici nu se afla la faţa locului. Căci într-un asemenea caz soarta îndrăgostiţilor ar fi fost cu totul alta. Tinerii mai zăboviră câteva clipe cu privirile

aţintite unul în ochii celuilalt, apoi Miranda rosti câteva cuvinte şi se pomeniră amândoi pe pământ deşi aveau sentimentul că se mai află încă în ceruri.

Ea îi mul tură i pentru ajutorul ce i-l dăduse. Folosise cuvinte banale al căror sens era cât se poate de limpede. Pentru el însă vorbele ei aveau valoarea unei formule magice şi efectul lor nu întârzie să se arate sub forma unor răspunsuri incoerente, mult prea stupide pentru a le mai nota aici.

Tinerii tăcură din nou. Miranda însă se schimbă deodată la faţă. Chipul ei frumos fu tulburat de umbre şi lumini... Cărticica mea, cărticica mea!" exclamă ea. frângându-şi mâinile speriată. Apoi alergă într-un suflet spre râu. Într-o clipă, prinţul Ferdinand fu lângă a ea.

— Ce-ai pierdut? strigă el.

— Mi-am pierdut cărticica, răspunse fata unduindu-şi în vânt pletele minunate. Apoi, întorcându-se spre băiat, murmură: «*4*

— Te rog. din tot sufletul, stai liniştit! Nu mă sinchisesc eu chiar aşa mult de amărâta aia de carte!

Şi, în dorinţa de a-l opri să sară în râu, fata îl atinse uşor, fără să-şi dea seama, cu mâna pe umăr. În aceeaşi clipă băiatul simţi că-şi pierde orice suflare.

— Crede-mă, zău, nu-mi pasă deloc de cărticica aia! Stai pe loc, te implor! insistă ea, înroşindu-se toată la faţă şi retrăgându-şi mâna de pe umărul lui.

Dar de îndată ce se spulberă vraja acelei atingeri, băiatul îşi scoase pantofii şi sări în râu. Apa era încă tulbure din pricina aventuroasei lor întâlniri şi, în ciuda faptului că tânărul înota cu străşnicie şi-şi scufunda întruna capul în apă ca o răţuşcă, cartea nu era nicăieri de găsit. În cele din urmă, zări o foaie de hârtie ce sălta pe şuvoaiele râului, prinsă între spinii unui rug de mure. Era un biet petic de hârtie, atât de ud şi ponosit că ai fi zis că scăpase dinix-un incendiu pentru a cădea apoi pradă efectelor distrugătoare ale apei.

Băiatul se întoarse decepţionat la mal unde fu

întâmpinat de Miranda care îl copleşi cu mulţumiri şi dojeni pline de blândeţe.

— Lasă-mă să mai încerc o dată. insistă el.

— Pentru nimic în lume! răspunse ea hotărâtă. Dacă încerci iar să intri în apă, să ştii că plec imediat.

La auzul acestei îngrozitoare ameninţări, băiatul se potoli pe loc. Dar când din întâmplare ochii fetei căzură pe foaia de hârtie cu marginile mistuite de flăcări, faţa i se lumină dintr-odată şi exclamă:

— Bravo, bravo! Ai găsit exact ce-mi trebuia. Acum chiar că nu-mi mai pasă de carte. Dă-mi foaia imediat şi, te rog mult, să nu te uiţi la ea!

Prea târziu însă! înainte ca fata să rostească strania interdicţie. Richard privise fără să vrea documentul cu pricina şi observase grifonul între două spice de grâu, blazonul familiei sale, gravat în argint în capul paginei. iar mai jos, surpriză şi mai mare, versuri scrise de propria lui mână.

Fata îşi primi comoara şi, împăturind-o cu grijă, o puse imediat în sân. Cine s-ar fi gândit oare că în timp ce versurile lui, ode. idile, stanţe sau simple catrene pieriseră toate mistuite de flăcări, acest sonet adresat stelelor avea să scape, singurul, în chip miraculos, rezervându-i-se o soartă demnă de stele. O efemeră fericire!

În vreme ce se plimbau tăcuţi pe pajişte, Richard se străduia din răsputeri să-şi amintească starea de spirit în care se aflase atunci când compusese acele versuri remarcabile. Da. acum îşi aducea perfect aminte cum invocase stelele, aceste nobile astre care văd şi ştiu totul dinainte, cum le implorase să-i dezvăluie locul unde se află dragostea lui etc. etc…

Iar luceafărul îi îndeplinise binevoitor dorinţa, descriindu-i într-un distih portretul fetei mult visate:

Prin ale-amurgului culori de chihlimbar luceşte raza-mi.

Cum vezi lucind albaştri ochi prin părul ei de aur.

Ei bine. nicicând n-a existat profeţie mai desăvârşită ca aceasta! Iată deci ochii albaştri şi părul de aur şi. printr-o stranie coincidenţă, dirijată parcă de mina unei forţe divine, fata ce avea să adeverească profeţia ajunsese ea însăşi în posesia profeticelor versuri! Tânărul nostru era mult prea copleşit de emoţie pentru a mai putea scoate o vorbă.

Domnişoara, însă, care fie din pricină că n-avea cu ce jsă-şi frământe mintea, fie mai degrabă, din cauză că-şi simţea conştiinţa un pic cam încărcată, începu să dea semne de stânjeneală.

În cele din urmă îşi ridică borurile lăsate ale pălăriei, cu un gest nostim care-i dădea şi mai mult farmec şi, privindu-l pe Richard, exclamă:

— Dar, mă rog, încotro vrei să te duci în halul ăsta? Eşti ud leoarcă, nu vezi? E timpul să ne despărţim. Du-te imediat acasă şi schimbă-te!

— Ud?! răspunse cu blândeţe tânărul nostru visător. A, nu, pesemne ţi s-au udat ţie puţin picioarele. Am să te las singură numai câteva clipe, doar atât cât să-ţi poţi usca ciorapii la soare.

La auzul răspunsului său, fata nu-şi putu stăpâni un râs sfielnic.

— Dar eu nu despre mine vorbeam, ci de tine! Vezi, dac-ai vrut cu tot dinadinsul să-mi cauţi cartea, acum eşti ud până la piele! Trebuie să te simţi foarte neplăcut aşa muiat cum eşti. Ei, ce zici?

El o asigură însă cu toată sinceritatea că se simte perfect.

— Cum, chiar nu simţi că eşti ud leoarcă?

Bineînţeles că nu simţea nimic, o asigură el cu aceeaşi sinceritate.

Fata se strădui în chip comic să-şi ţuguiască buzele pătate de sucul bobiţelor de mure-şi ochii ei albaştri se luminară într-un zâmbet.

— N-am ce face! Ai să mă ierţi, nu-i aşa? spuse ea, izbucnind într-un râs zglobiu ce i se păru băiatului mai

melodios decât clinchetul unor clopoţei.

Pe chipul lui înflori acelaşi zâmbet blând în semn de admiraţie pentru ea.

— Formidabil! Să nu simţi că eşti ud, când de-abia ai ieşit din râu! ciripi ea cu glas melodios când îşi dădu seama că fusese iertată.

— Aşa e, spuse Richard. Şi, stânjenit de aerul lui solemn, băiatul începu şi el să râdă.

Graţie râsului tineresc de care se molipsiseră amândoi, încetară să se mai simtă ca doi străini. Parcă s-ar fi cunoscut de un car de vreme. Căci atunci când râdem, dragostea ne cucereşte inima cu mai multă uşurinţă decât atunci când suntem melancolici sau sentimentali. Când râdem, pieptul nostru devine o ţintă perfectă pentru săgeţile lui Eros. O, tinere englez, nu pierde asemenea ocazii fericite! Râzi şi tratează-l pe Eros ca pe un zeu cinstit! Nu-ţi irosi timpul cu prefăcătorii sentimentale!

Şi râseră aşa amândoi în vreme ce sufletele lor îşi şopteau unul altuia: „Eu sunt fiinţa mult visată! Iată-mă, eu sunt!” Şi râseră aşa în voie până ce uitară cu desăvârşire care era motivul acestei veselii.

În vremea asta, soarele îi zvântase băiatului veşmântul vaporos ce i-l dăruise râul. Se aflau acum în crângul unde cânta mierla şi şedeau amândoi lângă un pârleaz de unde puteau privi vârtejul înspumat al zăgazului şi curcubeiele de lumini ce irupeau din ele. Barca lui Richard se rostogolise peste zăgaz şi o pornise cu iuţeală la vale.

— Uite, apa ţi-a luat barca, spuse domnişoara, privindu-l curioasă. N-ai de gând să faci nimic?

— Degeaba m-aş agita, că tot n-aş putea-o opri. răspunse el. Şi ar fi putut foarte bine s-adauge: „Ce-mi mai pasă mie acum de bărc uţa aia?”

Căci, odată cu barca, apele râului duceau la vale şi vechea lui viaţă care pierise înghiţită de unde. Alături de fata aceasta, în pieptul său pulsa acum o viaţă nouă.

— Te rog să mă crezi, nu e cazul să înă-nsoţeşti mai departe, murmură ea blând, trăgându-şi mai pe frunte borurile pălăriei.

— Cum, vrei să pleci fără să-mi spui cine eşti? o întrebă el. tot mai îndrăzneţ la gândul că ar putea s-o piardă. Şi-apoi spune-mi, te rog, insistă băiatul, făcându-se roşu la faţă, prin ce-ntâmplare ai ajuns să dai peste… hârtia asta?

— Eu speram că mă cunoşti. Doar am fost prezentaţi unul altuia! se descurcă ea de minime, găsind răspunsul cel mai simplu.

Ce dulce şi cuceritoare era amabilitatea ei plină de stângăcie!

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, cine eşti? Te implor, spune-mi odată! Dacă ne-am fi cunoscut, cum crezi că te-aş fi putut uita?

— Uite că totuşi m-ai uitat!

— Imposibil, imposibil!

Fata îşi ridică privirile spre el.

Îţi mai aminteşti de Belthorpe?

— Belthorpe…?! Belthorpe…?! repetă Richard, încercând cu disperare să-şi amintească dacă mai auzise vreodată de numele acesta. Ferma Belthorpe, vrei să spui? Ferma bătrânului Blaize?

— Ei bine, eu sunt nepoata bătrânului Blaize! Şi domnişoara îi făcu o reverenţă graţioasă.

Tânărul aflat la vârsta marilor atracţii nu ştia ce să mai creadă. Ce legătură putea să aibă fiinţa aceasta încântătoare cu un om atât de simplu? Prin ce minune ajunseseră ei! ude?

— Atunci, care-i numele tău, murmură încurcat, în timp ce ochii lui păreau să exclame: „O, creatură divină! Prin ce minune ai ajuns să-mpodobeşti cu frumuseţea ta pământul?”

— Ai uitat de familia Dezborough din Dorset? Nici pe ei nu-i mai ţii minte? ciripi ea, iscodindu-l de sub borurile îndoite ale pălăriei.

— Familia Dezborough din Dorset? În aceeaşi clipă Richard îşi aminti. Ia te uită cum ai mai crescut! Tu eşti fetiţa pe care am cunoscut-o atunci?

Şi Richard se trase mai aproape de ca pentru a distinge mai bine trăsăturile încântătoarei apariţii. Acum, râsul zglobiu nu-i mai slujea la nimic. Sub povara privirilor lui înflăcărate, pătrunse de o adâncă melancolie, fata se simţea complet dezarmată. Amuţiseră am îndoi şi se simţeau teribil de tulburaţi unul de altul.

— Da, murmură ea, suntem cunoştinţe vechi.

— Cât eşti de frumoasă! şopti Richard, neputându-şi desprinde privirile de pe chipul ei.

Rostise aceste cuvinte aproape fără să-şi dea seama. Căci adevărata simplitate este în mod inconştient plină de cutezanţă. Îşi simţea inima copleşită de atâta frumuseţe „şi, asemeni instrumentului delicat ale cărui coarde vibrează la cea mai mică atingere, Richard mărturisise dintr-o singură suflare tot ce avea pe suflet.

Domnişoara Dezborough încercă să ia în glumă formidabila îndrăzneală, dar când îi întâlni ochii, cuvintele îi îngheţară pe buze şi renunţă să-l mai dojenească. Ar fi vrui să întoarcă spatele unei asemenea declaraţii, căci inima ei începuse să dea semne de revoltă. Dar cum era oare cu putinţă, când elogiile acestea pasionate erau rostite tocmai de fiinţa ce-i apăruse în primele ei vise. de fată, fiinţă după care tânjise nopţi şi nopţi de-a rândul şi pe care o împodobise cu argintul nepătat al primelor ei dorinţe? Fata începu să grăbească pasul.

— Te-am jignit cumva. Îi şopti la ureche o făptură rănită de moarte.

Ideea că s-ar fi putut gândi la aşa ceva o înfricoşă de-a binelea.

— O, nu. nici vorbă! Tu n-ai fi niciodată în stare să mă jigneşti! Şi fata îl privi drept în ochi cu chipul ei dulce.

— Atunci de ce… Spune-mi de ce mă părăseşti?

— Pentru că… ezită ea, pentru că… trebuie să plec!

— Nu, nu se poate! De ce să pleci? Te rog eu, nu pleca!

— Zău că trebuie să plec, şopti fata, trăgându-şi mai pe frunte borurile capricioase ale pălăriei şi, cum băiatul nu scotea o vorbă, consideră că dorinţa i-a fost acceptată şi, întinzându-i sfioasă mina, murmură: La revedere!” Ca şi cum acestea ar fi fost cuvintele cele mai potrivite într-o asemenea situaţie.

Mina ce-i fusese întinsă era neasemuit de albă. era pură şi înmiresmată ca florile brumate ale unei nopţi de mai Era aceeaşi mină a cărei umbră îi apăruse în noaptea trecută şi asupra căreia se aplecase, plin de veneraţie, abandonându-se pedepsei cuvenite unei asemenea cutezanţe, dar pentru care fusese răsplătit cu cea mai deplină fericire.

Băiatul îi luă mâna şi o privi pe fată stăruitor în ochi.

— La revedere, murmură ea încă o dată. din toată inima, strângându-i uşor degetele în semn de adio. S-ar fi zis că în felul acesta îl îndemna şi pe el să procedeze la fel.

— Chiar vrei să pleci?

— Te rog, lasă-mă să mă duc, insistă ea, arcuindu-şi sprâncenele.

— Ai să mai rămâi puţin, nu-i aşa? Şi cu un gest mecanic apropie mina fetei de inima lui, care bătea nebuneşte.

— Trebuie să plec, spuse ea cu o voce vrednică de milă.

— Mai rămâi puţin, nu-i aşa?

— Ah nu, trebuie să plec!

— Spune-mi sincer, chiar vrei să pleci cu-adevărat?

Întrebarea era foarte abilă. Pentru câteva clipe, fata nu scoase nicio vorbă. În cele din urmă. călcându-şi pe mimă murmură:

— Da.

— Vrei… chiar vrei… cu-adevărat să pleci?

În timp ce-i iscodea ochii, pleoapele lui se zbăteau cuprinse de freamăt.

— Da, şopti ea cu voce stinsă.

— Vrei… chiar vrei… să mă părăseşti?

Cu fiece cuvânt pe care-l rostea s-ar fi zis că Richard îşi pierde respiraţia.

— Trebuie să plec negreşit!

La auzul acestor cuvinte, el îi cuprinse mina şi mai strâns, făcând-o prizonieră între degetele sale.

Deodată, întreaga ei făptură tresări cuprinsă de un fior rece, de parcă un fluid magnetic ce pornise de la el, trecuse prin trupul ei şi se întorsese înapoi. Mesager al dragostei ce alergase de la o inimă la alta, făcându-le să palpite pe amândouă, până ce sufletele lor începură să se zbată în temniţa pieptului, năzuind să-şi ia zborul şi să se contopească cu fiinţa iubită. Şi astfel, cu mâinile împreunate, vibrau amândoi la unison, o pereche de tineri îndrăgostiţi visând sub bolta de frumuseţi a dimineţii. Iar când el îşi recăpăta în cele din urmă glasul şi reuşi să îngâne: „Spune-mi, ai să pleci?” fata nu mai fu în stare să scoată nicio vorbă şi îşi mişcă uşor mâna delicată.

— Atunci, adio, murmură el şi, înclinându-şi pleoapele spre degetele ei albe şi frumoase i le sărută.

Apoi, cu capul plecat, se depărtă abătut, gata să-şi întâmpine moartea.

Oricât ar părea însă de ciudat, de îndată ce-şi simţi mâna liberă, fata reuşi să se mişte şi porni agale în urma lui. Şi, mai ciudat încă, gestul lui îndrăzneţ în loc să-i aducă sfârşitul, îi trimise alături doi obraii împurpuraţi, o fiinţă de o sfielnică tandreţe şi aceste vorbe dulci;

— Eşti cumva supărat pe mine?

„Cum m-aş putea supăra pe tine, iubirea mea, când tu m-ai şi iertat!” striga sufletul său… Fii binecuvântată, o, fiinţă nobilă şi miloasă!”

— Cred că n-ar fi fost politicos din partea mea să plec fără să-ţi mai spun încă o dată cât de mult îţi

mulţumesc, murmură ea, întinzându-i din nou mâna.

Deasupra capului său, pasărea dulce a cerului îşi slobozi înfiorată glasul în văzduh şi măreţia generoasă a cerului îi pătrunse în suflet. Cu privirile aţintite asupra chipului ei şi cu vocea sugrumată de emoţie, el îşi lip» buzele de mâna fetei iar ea, rostind vorbe blânde de adio, trecu pârleazul şi, luând-o pe potecă, se afundă în umbra crângului înrourat până ce dispăru de tot din ochii lui.

Odată cu ea, se spulberă şi vraja aceasta ameţitoare, în jurul său totul părea acum searbăd. Şi totuşi lumea nu mai arăta aşa cum arătase ieri. Minunea ce-i încântase ochii îşi aruncase adânc sămânţa în pieptul său, şi la apariţia fetei avea să încolţească şi să dea din nou floare! Iar când îi reveneau în minte vocea, chipul sau silueta ei armonioasă, întreaga lui fiinţă părea iluminată de fulgerele jucăuşe ale verii, fantome ale unui soare dispărut.

Nu exista niciun semn care i-ar fi putut spune că se îndrăgostise sau că-şi mărturisise iubirea cu atâta iuţeală! Nici măcar el însuşi nu-şi dădea seama de toate acestea! Obraji împurpuraţi şi fragezi! Buze dulci şi voi sprâncene pline de un dulce mister! Ochi cu flăcări blânde în priviri! Cum ar putea oare o fiinţă în floarea tinereţii să vă privească şi să nu tânjească după voi? Cu. În de v-arr putut lăsa eu să plecaţi de lângă mine?” Ei bine, băiatul îşi punea cu toată seriozitatea această întrebare.

Mâine, locul acesta, râul şi pajiştea, zăgazul cu unde înspumate îi vor evoca laolaltă amintiri dulci. Inima lu’ va ridica aici un templu în care preot va fi ciocârlia. Bătrâna mierlă în odăjdii de mătase va cânta în cor, iar murele vor ţine loc de cuminecătură. Astăzi iarba este iarbă şi nimic mai mult. Inima băiatului este bântuită de năluci şi nu-şi găseşte locul nicăieri. Nu cunoaşte pacea decât atunci când îi apare înainte floarea lui nespus de proaspătă şi blândă. Şi de cum i se înfăţişează înaintea

ochilor, sufletul îi e cuprins de teamă că s-ar puAea cumva să nu fie a lui pentru vecie.

Apoi băiatul află că numele fetei este Lucy. îl întâlneşte pe Ralph şi-şi dă seama că într-o singură zi i-a luat-o atât de mult înainte, de parcă s-ar afla într-o altă planetă.

Richard, Ralph şi vicarul din Lobourne încep să facă lungi plimbări împreună, în timpul cărora obişnuiesc să abordeze subiecte clasice cu privire la părul doamnelor şi să dezmierde buclele seducătoare ale istoriei de la Cleopatra până la Lucreţia Borgia.

— Blonde şi far blonde! Blonde au fost toate femeile născute spre a ne duce la pieire, suspina melancolicul vicar. Aş îndrăzni să afirm chiar, continuă el, că avem şi în Anglia femei care ar merita să stea alătyri de cele mai frumoase creaturi ale Italiei. şi Greciei.

Şi pe loc, gândurile vicarului îşi luau zborul spre doamna Doria. În acele clipe. Richard se îmbujora la faţă visând-o pe Lucy. iar Ralph, a cărui eroină avea părul bogat şi negru, făcea opinie separată, apărând contribuţia nobilă pe care. şi-o aduc aceste miracole cu părul întunecat, când e vorba de a face victime în rândurile bărbaţilor.

Cei trei copii ai instinctului nu-şi făceau de fapt niciun fel de confidenţe, dar se purtau unul faţă de altul cu cea mai desăvârşită bunătate.

CAPITOLUL XVI

Demascarea domnişorului Ripton Thompson

Asemenea altor personaje, care afirmau că manifestă nu interes deosebit faţă de averea şi viitorul tânărului nostru crescut după un „sistem”. Lady Blandish menţionase în dese rânduri numele unor familii, care, potrivit celor mai concludente calcule, nu ar fi putut compromite în niciun fel sângele Feverelilor. În eventualitatea unei alianţe matrimoniale.

Ei bine, în timp.ee se apropia de Londra. Sir Austin studia cu atenţie o listă de nume pe care obişnuia să o

ţină ascunsă în carneţelul său. Erau notate aici nume de rezonanţă istorică sau ale unor simpli parveniţi, personaje ai căror strămoşi făcuseră probabil parte din anturajul lui William Cuceritorul sau se plasaseră în sferele superioare ale vieţii civilizate cu ajutorul unei roţi de moară sau a. unei prozaice tejghele.

În dreptul lor. baronetul notase iniţialele B, P sau Pr., însemnând Bani, Poziţie Socială sau Principii, şi avusese grijă ca personajele din această ultimă categorie să fie izolate între paranteze. În tine, înţelepciunea omului de lume, înţelepciune pe care o adopta din când în când în Gând, îl făcuse să ia hotărârea ca, înainte, de începerea turneului de vizite prin metropolă „să discute între patru ochi cu medicul şi cu avocatul său, căci, întocmai ca şobolanii, medicii şi avocaţii cunosc perfect meritele fiecărei case şi pot spune cu precizie cât de solide le sunt temeliile.

Sir Austin pătrundea în marele oraş cu sufletul tare abătut. Amintirea nenorocirilor sale îi revenise în minte cu asemenea forţă, de parcă nu trecuseră atâţia ani de când primise scrisoarea ce-l anunţa că încetase să mai aibă o soţie, iar fiul său rămânea fără mamă.

În prima seară, cutreieră oraşul pe jos, privind mirat magazinele, casele şi zecile de oameni de care se rupsese pentru totdeauna şi, o clipă, avu sentimentul că este mai nefericit decât cel din urmă vagabond. Cum nu mai cunoştea străzile, fu cât pe-aci să se rătăcească şi, în timp ce se străduia să-şi găsească hotelul, ajunse fără să vrea în faţa fostei sale reşedinţe din Londra. Prin ferestre se vedeau luminile aprinse, semn că înăuntru era mare veselie., învăluit în umbră îşi privi casa de pe trotuarul opus şi avu impresia că retrăieşte zilele când în pieptul său mai pulsa încă o inimă capabilă să nutrească sentimente omeneşti. Apoi, fantoma ce-l privise cu dispreţ cât timp avusese impresia că şi el e om ca toţi ceilalţi, deveni deodată realitate vie şi, înhăţându-i inima, i-o strânse cu putere, turnându-i peste rănile neînchise

ale amintirilor veninul amar al ironiei. Când îşi reveni din transa aceasta, baronetul îşi aminti că-şi pusese casa la dispoziţia lui Algernon, care dădea probabil o serată pentru amatorii de jocuri de noroc.

În dimineaţa următoare, îşi mai aduse aminte că divorţase de lume pentru a se căsători cu un „sistem” şi că avea datoria de a fi cât se poate de credincios acestei consoarte exigente, care reprezenta acum singura lui sursă de tărie şi mulţumire.

Domnul Thompson îşi primi clientul cu stima şi emoţia cuvenite averii şi sosirii sale neaşteptate. Respectabilul reprezentant al legii era înveşmântat aşa cum se cuvine unui personaj menit să primească în audienţi episcopi acri şi purta întipărite pe chip semnele părintelui oropsit să-şi ducă în Spinare odraslele necăsătorite, trădând totodată un ataşament virtuos faţă de vinul de Porto, în măsură să-i sporească stima de care se bucura în ochii moralei Englitere. După ce-l felicită pe Sir Austin în legătură cu fericitul deznodământ al câtorva procese şi fu informat, la rândul său, că vizita baronetului la Londra nu are nicio legătură cu problemele juridice, domnul Thompson îndrăzni să-şi exprime speranţa că tânărul moştenitor evoluează întocmai cum îşi dorea părintele său, şi află plin de satisfacţie că Richard Feverel constituia un adevărat model pentru toţi tinerii de vârsta lui.

— Periculoasă vârstă, *Sir*, spuse reprezentantul legii, dând din cap. Tinerii trebuie supravegheaţi în permanenţă. Când nu gândeşti, au şi făcut o poznă!

— Trebuie, în primul rând, să avem grijă unde sădim planta şi să veghem ca rădăcina să fie sănătoasă. Căci altfel, în pofida vigilenţei noastre, ba chiar sub propriii noştri ochi, păcatul tot se săvârşeşte, afirmă Sir Austin.

Sfătuitorul său în probleme juridice murmură pür şi simplu „Exact!” ca şi cum Sir Austin ar fi dat glas propriilor sale gânduri. Apoi adăugă:

— Acelaşi lucru urmăresc şi eu cu fiul meu Ripton,

care a avut onoarea să vă fie prezentat şi a petrecut o vacanţă alături de tânărul său prieten pe care nu-l va putea uita niciodată. Ripton studiază dreptul. În prezent îşi face ucenicia alături de mine şi nutresc speranţa că în viitor se va bucura întocmai ca şi tatăl său de încrederea dumneavoastră. îl aduc personal la Londra în fiecare dimineaţă „iar seara mergem acasă împreună. Îndrăznesc să spun că sunt destul de mulţumit de el.

— Consideraţi, spuse Sir Austin, ridicând puţin dinsprâncene, că sunteţi în măsură să cunoaşteţi mobilul tuturor actelor sale?

Bătrânul avocat se înclină umil şi-i ceru interlocutorului său să mai repete o dată întrebarea.

— Ei bine, reîncepu Sir Austin cu acelaşi licăr iscoditor în priviri, vreau să spun, reuşiţi dumneavoastră să vă plasaţi într-un centru de intuiţie sau, mai bine zis, să puneţi la baza supravegherii fiului dumneavoastră o cunoaştere amănunţită a caracterului său, o cunoaştere atât de perfectă a instrumentului, încât toate acţiunile sale, chiar şi cele mai bizare, să poată fi anticipate şi tratate de către dumneavoastră aşa cum se cuvine?

Explicaţia fusese mult prea amplă pentru ca avocatul să-şi mai poată permite solicitarea altor lămuriri. Aşa că domnul Thompson începu să clipească, cu aerul stânjenit al unui om tare de urechi, zâmbi politicos, tuşi împăciuitor şi, în cele din urmă, răspunse că, deşi regretă că nu se poate lăuda cu asemenea merite, are totuşi plăcerea să afirme că pe toată durata şcolii Ripton a dat dovada unui caracter excelent.

— Constat, observă Sir Austin, a cărui privire iscoditoare se destinse dintr-odată, devenind caustică, constat că există părinţi care se mulţumesc pur şi simplu să fie ascultaţi. Ei bine, eu pretind mai mult. Vreau ca până la o anumită vârstă, forţa autorităţii ce-o exercit asupra fiului meu să fie mai puternică decât influenţa impulsurilor firii sale insuficient dezvoltate şi astfel el să nu cadă pradă tentaţiei fireşti de-a mă contrazice. După –

această vârstă, responsabilităţile mele iau sfârşit şi începe să fie răspunzător el însuşi de acteld sale. Omul este o maşină care se pune singură în mişcare. Nici el nu este altceva, dar în acest proces îşi poate pierde lesne facultatea de autoghidare şi din clipa în care a luat-o pe un drum greşit, potenţialul său vital îl duce sigur la pieire. La tinereţe, el constituie un organism ce se desăvârşeşte treptat în vederea operaţiunilor mecanice diurne, dar în tot acest interval se cuvine să-i poarte de grijă toţi îngerii din cer, căci numai astfel poate ajunge să crească drept, sănătos şi pregătit întru totul pentru sarcinile mecanice pe care va trebui să le îndeplinească.

Sprâncenele domnului Thompson se agitau disperate. Bietul om se simţea pierdut de tot. Respecta însă într-o măsură mult prea mare poziţia şi situaţia lui Sir Austin pentru a-şi permite măcar o clipă să-şi spună că cele ascultate de el reprezentamo mostră perfectă de sminteală. Ei bine, atunci cum se explica totuşi faptul că teoriile clientului său erau de-a dreptul impenetrabile pentru el? Căci unui gentleman de vârstă mijlocie, care s-a obişnui! o viaţă întreagă să-i îndrume şi să-i dirijeze pe alţii, îi vine teribil de greu să accepte că nu-i în stare să înţeleagă anumite lucruri. În consecinţă, domnul Thompson excluse cu desăvârşire o asemenea ipoteză.

Dar cum faptul în sine că Sir Austin binevoise să-i treacă pragul pentru a-i înfăţişa o problemă atât de aproape de sufletul său constituia un motiv suficient pentru a-l face să se simtă mişcat, avocatul rezolvă cazul pe loc, în favoarea ambelor părţi „şi conchise în sinea sa că peroraţia distinsului client trebuie neapărat să fi avut un sens, atât de subtil însă, încât nu era de mirare că întâmpina dificultăţi în încercarea de a găsi cuvintele cele mai potrivite pentru a-l exprima.

Baronetul continuă să-şi explice pe larg teoria cu privire la organism şi maşină spre deplina edificare a avocatului. La un moment dat însă, când Sir Austin repetă pentru a nu ştiu cita oară cuvântul „sănătos”,

domnul Thompson îl întrerupse exclamând:

— Ei bine. Sir Austin, acum vă înţeleg perfect! Sunt întru totul de acord cu dumneavoastră. Permiteţi-mi să-l chem aici pe fiul meu Ripton. Îndrăznesc să cred că dacă veţi avea bunăvoinţa să-l examinaţi vă veţi convinge că o viaţă regulată şi un regim de lecturi axat în exclusivitate pe texte juridice, căci interzic cu desăvârşire orice altă formă de literatură, au reuşit să facă din fiul meu o expresie vie a celor spuse de dumneavoastră.

Domnul Thompson tocmai pusese mina pe clopoţel şi se pregătea să sune. când baronetul îl opri.

— Permiteţi-mi să-l văd pe tânăr în toiul activităţii sale.

Vechea noastră cunoştinţă, domnişorul Ripton, îşi avea sediul într-o cameră alăturată, împreună cu domnul Beazley, funcţionarul de încredere al tatălui său. Domnul Beazley era un veteran al justiţiei, şi, în prezent, arăta ceva mai bine decât un document semnat şi parafat căruia nimic nu-i mai lipseşte pentru a fi expediat pe loc. Ei bine, unica recompensă pe care o primea veteranul din partea elevului şi tovarăşului său era o desăvârşită tăcere, care, riguros respectată, îi aducea lui Ripton laude generoase în faţa tatălui său la sfârşitul fiecărei zile de lucru, căci domnul Beazicy, documentul acesta colbuit şi expirat, nu catadicsea nicio clipă să-şi pună întrebarea prin ce minune reuşeşte un tânăr turbulent, ca orice băiat la vârsta lui, să zacă cufundat în tăcere timp de şase ore pe zi. Era de presupus că Ripton îşi dedică eforturile studierii operelor juridice ale lui Blackstone. Un tom masiv, purtând semnătura acestui reputat comentator al legilor, se lăfăia, pe jumătate deschis, deasupra pupitrului, sub care-şi cuibărise capul asiduul nostru student. S-ar fi zis că în felul acesta se stabilea un contact mai rapid între creier şi ustiţie.

Uşa biroului se deschise larg. dar Ripton nu auzi nimic; fu strigat pe nume, dar continuă să rămână mai departe nemişcat. Această metodă de asimilare a lui

Blackstone părea să fie tot atât de captivantă pe cât era de nouă.

— Probabil compară nişte note, îi zise domnul Thompson lui Sir Austin. Asta zic şi eu studiu!

Funcţionarul de încredere se ridică în picioare. şi se înclină servil în faţa lor.

— Aşa merg lucrurile în fiecare zi, Eeazley? întrebă avocatul, cu un vădit sentiment de mândrie paternă.

— Îhî, răspunse bătrânul slujitor al legilor. Aşa e în fiecare zi. Roade cartea mai abitir ca un şoarece!

Sir Austin făcu câţiva paşi spre birou. La apropierea acestuia, Ripton avu o tresărire, ca la un semnal care-i puse deodată în alertă toate simţurile. Pupitrul fu lăsat în grabă jos, iar pe chip i se întipări nedumerirea şi ardoarea omului studios. Apoi, îndreptându-şi spatele, se ridică de pe scaun şi, în timp ce cu o mină îşi scotocea buzunarul de ia haină, căutând o cheie, şi cu cealaltă încerca. să se sprijine de scaunul gol, Ripton avea mai degrabă aerul unui individ tare se apără decât al unui tânăr care îşi întâmpină reverenţios superiorul.

Sir Austin puse două degete pe umărul băiatului şi, înclinându-şi un pic capul într-o parte, după cum îi era obiceiul. spuse:

— Sunt încântat să constat că fiul vechiului meu colaborator îşi petrece timpul într-un mod atât. de profitabil. Ştiu eu însumi ce înseamnă studiul, de aceea ai grijă să nu te extenuezi, exagerând prea mult în această direcţie. Nu te impacienta, ai să poţi să-ţi relei lectura în curând. Şi apoi, te rog, nu te simţi jignit de întreruperea noastră… De altfel, dragul meu, trebuie să începi să te obişnuieşti cu vizitele clienţilor.

Mica alocuţiune i se păru domnului Thompson atât de generoasă şi amabilă, încât văzând că fiul său continuă să-i privească cu acelaşi aer încurcat şi sfidător, se încruntă la el, admonestându-l discret min semne, şi îi ceru să-l informeze pe baron cu ce anume capitol din Blackstone era absorbit la intrarea lor în cameră.

Ripton ezită câteva clipe, apoi bâlbâindu-se tot. Îngăimă ca vai de lume:

— Legea lui Gravelkind.

— Ce lege?! întrebă Sir Austin perplex.

— Gravelkind, turui din nou vocea lui Ripton.

Sir Austin se întoarse spre domnul Thompson pentru a primi o explicaţie. Bătrânul avocat tremura de furie.

— Colosal! exclamă el. Să facă o asemenea greşeală! Repetă, domnule, despre ce lege e vorba?

Ripton îşi dădu seama din privirea severă cu care-l fulgera tatăl său că greşise şi se corectă pe loc:

— Legea lui Gaveîkind, spuse el.

— Aşa, exclamă domnul Thompson, răsuflând uşurat. Gaveîkind. bineînţeles! Legea lui Gaveîkind, o veche rându'ăla care îşi are originea în Kent…

Intenţiona să dezvolte subiectul, dar Sir Austin îl opri, asigurându-l că ştie despre ce e vorba.

— O lege absurdă, spuse el, apoi adăugă: Aş dori să văd notele fiului dumneavoastră sau eventual observaţiile lui cu privire la justeţea reglementărilor familiale, bineînţeles, numai dacă şi-a făcut astfel de însemnări.

— În timp ce intram noi, îţi luai note sau probabil îţi studiai conspectele, spuse domnul Thompson. Cred că nu mă-nşel, nu-i aşa? E o metodă excelentă pentru care te-am lăudat totdeauna.

Ripton începu iar să se bâlbâie şi, cu chiu cu vai, reuşi să spună că regretă profund, dar n-are ce conspecte s-arate… Conspecte demne de a fi arătate", preciză el.

— Mă rog. atunci cu ce te îndeletniceai, domnule?

— Luam note, murmură Ripton şi, din felul în care vorbea, era limpede că încerca să găsească un subterfugiu.

— Atunci, arată-le!

Ripton se uită lung la biroul său, apoi îşi privi tatăl, se uită la Sir Austin, apoi îşi îndreptă privirile spre

domnul Beazley. Băgă mina în buzunar şi scoase o cheie, dar cheia nu se potrivea în broască. În timp ce se străduia din răsputeri să potrivească cheia, Ripton descoperi, că de fapt, pupitrul era desefcis. Domnul Thompson făcu un pas şi dădu capacul într-o parte. Înăuntru se afla o carte larg deschisă, pe care Ripton se grăbi să o acopere cu un maldăr de hârtii, împingând-o într-un colţ mai întunecos, nu însă înainte ca Sir Austin să fi putut zări un frontispiciu frumos colorat.

— Studiezi şi heraldica după câte văd, spuse baronetul zâmbind. Îţi place această ştiinţă, nu-i aşa?

Ripton răspunse că-i place foarte mult, că-l pasionează chiar, şi profită de ocazie ca să mai arunce câteva hârtii peste cartea cu pricină.

Notele nu păreau să fie la vedere şi căutarea lor se dovedi zadarnică şi plicticoasă. În schimb, ieşiră la iveală câteva hârtii fără nicio legătură cu studiul sau justiţia, care însă îi permiseră domnului Thompson să se familiarizeze mai îndeaproape cu situaţia creditelor lui Thompson junior. În rest, nici urmă de note asupra legii lui Gavelkind. Atunci domnul Thompson îşi exprimă speranţa că observaţiile juridice ale fiului său se află rătăcite probabil printre hârtiile aruncate în neorânduială în colţul acela întunecos. Ripton acceptă ideea şi consimţi să scotocească şi acolo, deşi era convins că nu are ce găsi.

— Dar atunci, mă rog, ce se află acolo? izbucni domnul Thompson apucând o hârtie împăturită cu grijă din vraful de hârţoage pe care Ripton tocmai le scotea la iveală una câte una.

Punându-şi ochelarii, domnul Thompson citi: Către redactorul revistei «Juristul»:

Domnule, în observaţiile pe care aţi „binevoit să le faceţi recent în legătură cu faimosul proces…”

Şi domnul Thompson se opri deodată brusc de parcă i-ar fi ieşit în cale un şarpe veninos. Beazley tresări speriat, iar Sir Austin îşi schimbă impasibil poziţia

braţelor.

— Citiţi pe verso, murmură Ripton cu vocea pierită.

Domnul Thompson întoarse plin de încredere foaia şi citi cu emfază:

— „Lui Absalom, fiul lui David, micul cămătar din Bond Court, Whitecross Gutters, care m-a prezentat lui Venus, îi datorez suma de cinci lire, plătibile când voi putea.

Semnat: Ripton Thompson”.

În partea de jos a acestui fictiv instrument legal fusese adăugat cu discreţie:

„(N.B. Documentul nu atrage după sine nicio obligaţie)”.

Urmă o scurtă pauză; în cameră plutea acum o atmosferă sumbră de uimire şi reproş. Sir Austin devenise grav, iar domnul Thompson îi arunca omului său de încredere priviri extrem de severe, de care acesta încerca să se apere ridicând disperat mâinile în sus. Ripton, care se zăpăcise şi el de tot, îi băgă tatălui său sub nas o altă hârtie, spermei că măcar titlul acesteia îi va da satisfacţie… De-a curmezişul paginii stătea scris: „Consideraţiuni legale”. Domnului Thompson însă nici prin cap nu-i trecea să-şi cruţe fiul. – în realitate, la fel ca mulţi alţi părinţi a căror mândrie este rănită ele propriile lor odrasle, domnul Thompson simţea o violentă nevoie de răzbunare şi, până la un punct, ar fi fost chiar dispus să-şi sacrifice fiul, considerând că o asemenea măsură ar fi fost profitabilă pentru amândoi. În consecinţă privi foarte atent documentul, sperând că în pofida titlului oficial va descoperi aici o boacănă şi mai mare decât cele văzute până acum. Şi nu fu deloc decepţionat.

„Consideraţiunile legale” se refereau la un anumit proces în legătură cu care Ripton simţise nevoia imperioasă de a adresa personal o epistolă redactorului revistei „Juristul”. Şi, într-adevăr, era vorba de unul dintre cele mai vechi şi mai celebre procese, readus aparent în actualitate pentru a scoate în evidenţă

măiestria juridică a tânărului avocat al acuzării, recte domnul Ripton Thompson, de al cărui sprijin preţios, procurorul general se felicita personal că reuşise să se asigure. Elogiile acestea, scrise negru pe alb, constituiau, orice s-ar zice, un procedeu neobişnuit, datorat probabil talentelor remarcabile şi renumelui de care se bucura tânărul gentleman în cercurile juridice din, Anglia. Toate acestea reieşeau din copia unui raport care se presupunea a fi fost extras din presă şi ataşat la observaţiile junelui avocat sau, altfel spus, la consideraţiunile legale asupra instrucţiunii procesului, temeinicia sau netemeinicia anumitor depoziţii. precum şi deciziile finale ale judecătorilor.

Domnul Thompson senior ridică documentul şi, luând aerul unui om pregătit să dea lovitura de graţie unui criminal, începu să citească afectat, cu glasul unui crainic public: „Venus împotriva lui Marte”. Apoi psalmodie amar şi sarcastic, în acelaşi timp, următorul text:

„Procurorul general asistat de domnul Ripton Thompson, a apărut în complexul de judecată ca parte a acuzării.

Domnul sergent Cupidon, membru în Consiliul Coroanei, şi respectiv domnul Ispită, fiind avocaţi ai apărării”.

— O. şuieră domnul Thompson senior, ţintindu-l de sub ochelari pe nefericitul Ripton cu o privire de şarpe veninos. Iată ce probleme conspectează domnul! Bravo, va. să zică cu aşa ceva vă pierdeţi dumneavoastră timpul!

Şi în timp ce-l săgeta cu priviri piezişe pe omul său de/ încredere, care încerca disperat să se dezvinovăţească, dând întruna din umeri, domnul Thompson, minat parcă de diavolul răzbunării, continua să citească: „Cazul de faţă este mult prea cunoscut pentru a necesita o prezentare mai detaliată a faptelor…”

— Bine. bine, să trecem peste amănunte. O. dar aici ce vreţi să spuneţi, stimate domn? În fine, ne-ajunge! Cred că ne putem lipsi de consideraţiunile dumneavoastră legale asupra unui astfel de caz! Formidabil! Va. să zică aşa găsiţi dumneavoastră de cuviinţă să studiaţi dreptul! Domnule Beazley, începând cu data de azi, veţi lucra în camera aceasta absolut singur! Iar domnul Ripton, aici de faţă, va trece imediat sub supravegherea mea personală. Sir Austin, îngăduiţi-mi să-mi cer scuze că v-am făcut martorul unei scene, atât de dezagreabile. Datoria de părinte mi-a dictat să fiu fără cruţare!

Şi domnul Thompson senior îşi şterse sudoarea de pe frunte, la fel cum. probabil, procedase şi Brutus după ce-şi muştruluise progenitura.

— Cât priveşte acest manuscris, o luă el de la început, fluturând preţioasele elucubraţii ale lui Ripton cu gestul patetic al unui avocat la bară, ei bine, îl voi păstra eu. Va veni o zi. domnule, când îţi va crăpa obrazul de ruşine uitându-te la el, şi atunci îţi vei primi singur pedeapsa. Stai. urlă avocatul, în timp ce Ripton închidea pe furiş pupitrul, mai ai şi alte perle de acest fel, domnule? Afară cu ele imediat! Cel puţin să vedem până la capăt de ce eşti în stare! Ia arată, ce-ai ascuns în colţul acela?

Ripton, mărturisi pierit că acolo obişnuia să-şi ţină rezumatele asupra unor procese notorii. Cu degetele tremurânde, domnul Thompson scotoci printre hârţoage şi scoase la iveală volumul pe care-l observase Sir Austin (fără însă a bănui că era vorba de-o carte).

— Un manual de heraldică? se interesă politicos baronetul, cu o nuanţă de ironie în glas.

— Ţin foarte mult la el, replică băiatul, încleştându-şi cu disperare degetele pe corpul delict.

— „Permite-mi să văd dacă blazonul nostru este înregistrat corect, insistă Sir Austin, întinzând mâna să ia cartea.

— Un grifon între două spice de grâu! strigă Ripton în culmea emoţiei, continuând să strângă cartea la piept.

Orbit de furie, avocatul se repezi la el şi-i smulse cartea din mână. După care, domnii îşi aplecară amândoi capetele încărunţite asupra titlului. Descifrară literele elegant tipărite şi priviră frontispiciul frumos colorat care înfăţişa, întocmai ca şi cartea, scene din captivantele aventuri ale Domnişoarei Frivola, o tânără cât se poate de stranie.

Dacă lăcaşul acesta juridic ar fi fost dotat cu o carceră în care domnul Thompson să-şi poată arunca fiul, sau cu o vargă de fier cu care să-i pedepsească carnea păcătoasă, avocatul n-ar fi şovăit nicio clipă să facă uz de ele. În lipsa lor, însă. se mulţumi să-şi privească crunt fiul prins asupra faptului. Iar acesta, nemaisinehisindu-se de ce s-ar mai fi putut întâmpla, căzu jos leşinat cât era de lung.

Domnul Thompson se uită dispreţuitor la biata creatură întinsă pe podea, dar în cele din urmă se hotărî să-şi ajute fiul să se ridice şi părăsi camera, trăgându-l după el. La rândul său, Sir Austin îi întinse un deget şi, mângâindu-l blajin pe frunte, îi spuse:

— La revedere, băiete, Richard va fi bucuros să te vadă din nou la Raynham.

Era limpede! întâmplarea aceasta reprezenta un triumf strălucit pentru „sistemul” lui Sir Austin.

CAPITOLUL XVII

Vinul bun e izvor de voie bună

La scurt timp după consumarea acestei scene, avocatul şi clientul îşi putură relua discuţia în voie.

— Ei bine, întrebă domnul Thompson contrariat, de îndată ce rămaseră singuri în camera lui de taină, cum se face că acceptaţi să-l mai vedeţi pe Ripton? Chiar binevoiţi să-l mai primiţi la Raynham?

— Bineînţeles! răspunse baronetul. Şi de ce nu, în fond? Cele întâmplate nu mă miră câtuşi de puţin. De îndată ce prezenţa fiului dumneavoastră nu va mai

constitui B niciun pericol pentru Richard, Thompson junior va fi bine-l venit la Raynham ca şi altă dată. La urma urmelor, Ripton I nu e decât un simplu şcolar şi nimic mai mult! Eu ştiam I cum stau lucrurile. Pot spune chiar că prevăzusem totul. I De altfel, principiile tale sunt de vină, dragă Thompson, te I asigur!

— Iată creaţia cea mai infamă a celui mai dezgustător tip de literatură, exclamă bătrânul avocat, privind cu dispreţ gravura policromă din care buzele arogante ale Domnişoarei Frivola aruncau zâmbete seducătoare de-ai fi zis că are de gând să cucerească prin mijloace oneste atât eternul Timp cât şi pe respectabilii săi veterani. Formidabil! mirii el, pocnind cartea cu aceeaşi vigoare cu care ar fi fost în stare s-o admonesteze în public pe impertinenta domnişoară din gravură. De azi încolo Ripton trece la regim de pâine şi apă şi încetează să mai primească bani de buzunar… Doamne, Dumnezeule, dar cum o fi reuşit să pună mâna pe o astfel de carte? Tocmai el… Auzi ce idei! Şi când te gândeşti cu câtă perfidă abilitate mi-a ascuns totul! Ce mai, hotărât lucru, băiatul ăsta cochetează cu viciul şi spiritul său a intrat în descompunere! Iar eu aş fi putut să cred, ba credeam chiar, că fiul meu este o fiinţă neprihănită. Puteam să mă-nşel aşa la nesfârşit, fără măcar să bănuiesc ceva.

Şi avocatul continuă să se lamenteze mai departe pe tema părinţilor decepţionaţi de odrasle, privindu-l pe Sir I Austin cu un aer jalnic şi rătăcit.

— Băiatul s-a demascat, interveni baronetul. Nostim e că şi-a ales drept paravan tocmai legile. E foarte adevărat, tânărul de-abia cochetează cu viciul. Să nu uităm însă, începătorii sunt la fel de cutezători ca şi păcătoşii înveteraţi.

Iar amuzamentele unui tânăr corupt se aseamănă întocmai cu cele ale unui desfrânat notoriu. Atât flămândul cât şi sătulul sunt ahtiaţi după excese. Văd că sunteţi stupefiat că vă cunoaşteţi fiul sub adevărata lui

înfăţişare. Eu prevedeam această situaţie, deşi, sincer să fiu, nu mă aşteptam la o dovadă atât de zdrobitoare. Dar eram convins că în el se află deja sămânţa răului şi tocmai de aceea nu l-am mai invitat în ultimul timp la Raynham. Şcoala, şi corupţia ce domneşte în aceste instituţii, nu se poate să nu-şi I vădească rezultatele până la urmă. Dragă Thompson, sunt[23]

dispus să te-nvăţ ce să faci ca să ieşi din încurcătură. Bine1 înţeles, numai dacă eşti de acord eu planul meu. 1

Ca un curtean autentic, domnul Thompson îşi asigură I suveranul că s-ar simţi profund onorat dacă el, Sir Austin Feverel, i-ar face favoarea* să-i dea o povaţă, deşi în secret, ca orice briton care se respectă, avea de gând să procedeze după cum îl taie capul.

— Ei bine, continuă baronetul, atunci lasă-l să prii vească. viciul în toată hidoşenia lui. Atâta timp cât mai există în el un grăunte de inocenţă, stârneşte-i un sentiment de repulsie faţă de tot ce vede! Viciul administrat în doze mici ajunge să corupă treptat, treptat întreaga fiinţă. Ei bine, dragă Thompson, sfatul meu este să-ţi târăşti fiul prin cloaca cea mai sordidă a oraşului!

La auzul unui asemenea sfat, domnul Thompson începu din nou să clipească din ochi nedumerit.

— Am să-l pedepsesc, Sir Austin, fiţi fără grijă! în ceea ce mă priveşte sunt cât se poate de intransigent când este vorba de viciu.

— Dar nu desasa ceva are Ripton nevoie, dragul meu! M-ai înţeles complet greşit! Dimpotrivă, trebuie să te porţi cu multă gingăşie. O, Doamne, îţi imaginezi oare că vei reuşi să-l determini să deteste viciul, martirizându-l de dragul lui? Din contră, dacă vrei cu adevărat să-i devii mentor trebuie să te cobori de pe soclul vârstei tale. Procedează în aşa fel încât să ajungă să-şi dea el însuşi seama că viciul se pedepseşte totdeauna singur şi încă în modul cel mai \ jalnic cu putinţă. Însoţeşte-ţi fiul

23 - Suferinţele lui Richard Feverel

prin tainiţele…

— Prin oraş vreţi să spuneţi? îl întrerupse domnul Thompson.

— Bineînţeles, sublime baronetul. Şi, să fii sigur, continuă el, că atâta timp cât taţii nu-şi vor face datoria până la e capăt, vom fi cu toţii martorii scenelor penibile din marile oraşe, vom auzi cu toţii poveştile sinistre care circulă la ţară, în casele noastre se vor cuibări moartea. şi prăpădul, iar generaţiile viitoare vor primi drept moştenire numai ruşinea şi obiilivi; Mărturisesc, cu toată ¡sinceritatea, exclajnă el, înflăcărindu-se mai ţâre; că de n-ar fi; l datoria ce mă leagă; de fiul meu „în care sper că pot: avea, toată încrederea, ei bine, eu care văd zestrea jalnică pe care o transmitem unei generaţii inocente, profanând cu păcatele noastre aerul proaspăt de care au nevoie aceste mlădiţe, ţi-o spun deschis, eu însumi m-aş ascunde de ruşine! Căci te întreb cu toată R seriozitatea, încotro mergem? Ce casă poate pretinde că este curată ca lacrima? Şi apoi câte nu ne-ar mai putea K dezvălui doctorii şi avocaţii noştri care ştiu atâtea?

V Domnul Thompson încuviinţă din cap cu subînţeles – Şi ce-o să se aleagă din toate astea? continuă Sir Austin. Oare atunci când păcatele taţilor sunt repetate însutit de fiii lor, deznodământul nu este pierzania”? Şi apoi acest dar divin care este viaţa, nu ajunge ea însăşi să se transforme într-o simplă jucărie a diavolului? De n-ar exista fiul. meu, m-aş ascunde de ruşine. Căci n-aş vrea ca numele să-mi fie hulit de către cei ce s-ar putea întâmpla 1 să-mi calce în picioare mormântul!

Fără îndoială, sumbră viziune asupra lumii! în faţa unor asemenea grozăvii, domnul Thompson se simţea cuprins de un sentiment de nelinişte. Demnitatea impunătoare a clientului său, dar mai ales impresionantul patos al cuvântării acestuia, reduceau la tăcere protestele raţiunii şi mărturiile atâtor ani de respectabilitate confortabilă. Domnul Thompson mergea

regulat la biserică şi-şi plătea impozitele fără a crâcni mai mult decât alţi membri ai societăţii. La prima vedere părea un cetăţean model, ataşat de copii, fidel soţiei, păşind, cu alte cuvinte, plin de pioşenie pe drumul pavat cu un venit de peste o mie de lire anual, drum ce ducea spre locul care-i fusese destinat în ceruri. Dar iată că în faţa lui se afla un individ care-l scruta până-n rărunchi şi, oricât de stranie şi nedreaptă, ca să nu-i spunem străină de spiritul unui englez, era privirea aceasta pătrunzătoare, domnul Thompson se simţea foarte tulburat. Poate că clientul său era întrucâtva înclinat să exagereze lucrurile, totuşi afirmaţiile sale se bazau pe fapte incontestabile şi, pe deasupra, de câtă abilitate dăduse dovadă el când reu1 şi se să-l demaşte pe Ripton! Domnul Thompson simţea, pur şi simplu, o strângere de inimă le gândul că lecţia de morală pe care i-o servise baronetul îl viza şi pe el şi poate tocmai acesta era motivul secret care-l făcea să se simtă! atât de înfuria, t împotriva tânărului păcătos.

u*

Avocatul clătină din cap cu faţa răvăşită de tristeţe şi, estrângându-şi umerii într-un mod care-l făcea vrednic de 1 milă, se ridică încet de pe scaun. După toate aparenţele ai fi zis că este pe punctul de a spune ceva, dar îşi schimbă pe loc intenţia, se îndreptă gânditor spre o nişă dosnică, deschise o uşă, scoase o tăviţă şi o sticlă de cristal pe care erau gravate cuvintele „Vin de Porto” umplu paharul clientului său, intitându-l ceremonios să se servească, pentru ca *i* apoi să-şi umple el însuşi un pahar şi să bea. Iată deci cum găsea el de cuviinţă să-i răspundă lui Sir Austin!

Baronetul însă nu obişnuia să bea vin înainte de masă. De altfel i se păruse că avocatul intenţionează să spună cevf, aşa că aştepta curios să vadă despre ce-i vorba. Cum paharul rămânea neatins, domnul Thompson înţelese pe loc că baronetul era surd la elocvenţa acestui răspuns bahic. După ce sorbi vinul pe îndelete, meditând

la preţioasa licoare şi savurându-i îndelung aroma pe vârful limbii cu e aerul unei eminenţe judiciare atotputernice (s-ar fi zis chiar că ţine în balanţă soarta întregii omeniri), bătrânul avocat se ridică în picioare şi, ţuguindu-şi buzele într-un ultim efort voluptuos de a savura admirabilul elixir, spuse:

— Cu toată părerea de rău, trebuie să mărturisesc, Sir Austin, că lumea se află într-o stare Jalnică!

Clientul său îl privi nedumerit.

— Licoarea aceasta însă, adăugă imediat domnul Thompson, şi era limpede că, oricâte eforturi făcea, strălucirea ochilor săi trăda totuşi căldura benefică ce-i invadase intestinele, ei bine, Sir Austin, sper că veţi fi de acord să afirmăm împreună: Iată un vin a cărui calitate nu lasă câtuşi de puţin de dorit!

— Cu alte cuvinte, mai există virtute pe lumea asta?

murmură baronetul nevrând să strice buna dispoziţie a amfitrionului său. 1

Avocatul îşi reluă locul şi, sorbind ultima picătură de pe fundul paharului, decretă ritos că un asemenea vin nu se găseşte pe toate drumurile. După care se cufundară amândoi în tăcere. Numai în aparenţă însă, căci domnul Thompson îşi simţea întreaga fiinţă cuprinsă de freamătul unei, răzmeriţe euforizante, ca şi când solemnele teritorii ale justiţiei ar fi fost invadate şi subjugate de cohorte întregi de bacante. Or pentru a părea tulburat cum se cuvine de o atare situaţie şi pentru a nu-şi contraria musafirul, avocatul se străduia să adopte o mină teribil de tristă şi îşi schimonosea fata asemeni unui clovn melancolic ce interpretează o pantomimă.

Domnul Thompson îşi trecu degetele prin păr. Baronetul continua încă să aştepte răspunsul. Domnul Thompson îcoase un suspin adânc şi bău încă un pahar de vin. Combătea în felul acesta schimbarea ce pusese stăpânire pe el. Se străduia să se simtă abătut, dar zadarnic, căci în sufletul său nu se cuibărise tristeţea. În

fine, studiind fizionomia lui Sir Austin pentru a-i ghici gândurile, îşi luă inima în dinţi şi spuse:

— Mă tem că suntem martorii unui jalnic proces de degradare.

Baronetu. l fu de acord.

— Dacă ar fi să ne luăm după afirmaţiile furnizorilor mei de vinuri, continuă domnul Thompson, degradarea este neîndoielnică.

Sir Austin îl privi uimit.

— De vină trebuie să fie viţa de vie, sau solul, sau Dumnezeu ştie ce, continuă domnul Thompson. În orice caz un lucru e limpede – pe tinerii noştri îi aşteaptă o perspectivă sumbră. După părerea mea, guvernul ar trebui silit să constituie de urgenţă o comisie care să stabilească cauzele acestui fenomen, căci pentru englezi el reprezintă o adevărată calamitate publică. Sunt pur şi simplu surprins când văd atâţia oameni stând cu braţele în sân şi discutând indiferenţi despre această sinistră molimă a viţei de vie, fără măcar să-şi dea seama că au datoria să acţioneze şi să facă tot ce le stă în putinţă pentru a-i pune capăt. Şi avocatul îşi ţintui încruntat clientul, ca şi cum ar fi demascat cea mai monstruoasă crimă publică. Nimeni, dar absolut nimeni nu mişcă un deget. Apatia englezilor va deveni proverbială. Dar, vă rog, Sir Austin, încercaţi să sorbiţi măcar o picătură. Un asemenea vin merge înainte de orice masă. Este excelent pentru stomac. Mie mărturisesc că-mi face foarte bine. Când îl beau, mă simt alt om. Nădăjduiesc că o asemenea minune va dăinui şi după moartea noastră. Altfel ar fi mare păcat! Şi, la urma urmelor, ce putem face? în meseria noastră nu te poţi descurca fără vin. Căci altfel simţi că ţi se subţiază sângele-n vine!

Întâmplarea cu Ripton îi dăduse nervii peste cap, vinul îi redase vioiciunea, iar acum, în semn de recunoştinţă, avocatul devenise extrem de volubil. Era convins că respectatul său client care, în ciuda unor excentricităţi, era ireproşabil din punct de vedere al

convingerilor morale, avea şi el nevoie de un pahar de vin.

— Ei bine, Sir Austin, tot din vinul acesta obişnuia să guste şi respectabilul dumneavoastră părinte, Sir Pylcher Feverel. ori de câte ori venea să se consulte cu tatăl mou, pe vremea când eu eram încă un copil. Îmi amintesc de ziua, când fiind chemat în aceeaşi cameră, Sir Pylcher mi-a turnat el însuşi un pahar, îmbiindu-mă. să beau. Ce n-aş da să pot proceda şi eu astăzi la fel cu Ripton! Dar nu. În asemenea cazuri nu există toleranţă! De fapt, vinul n-ar avea ce să-i facă rău, numai că mă-ntreb dacă a mai rămas ceva în sticlă. Ha. ha, ha… Sir Austin, ştiu cu un obişnuiţi să beţi înainte de masă, dacă aş reuşi totuşi să vă conving să-mi faceţi onoarea să luaţi odată masa cu mine la micuţa mea vilă de la ţară, vă asigur că am şi acolo un vin, frate bun cu acesta, care cred că v-ar…

Domnul Thompson tocmai se pregătea să spună că distinsul său client ar ajunge să-şi contemple semenii aflaţi şi ei în declin cu aceeaşi jovialitate pe care o inspiră avocaţilor sucul lui Bachus, dar rezumă senzuala invitaţie în următoarele cuvinte: „… Cred că v-ar face multă plăcere!”

Sir Austin îşi scrută avocatul, înăbuşindu-şi în mod comic un zâmbet amar. Îşi dădea limpede seama că Thompson, înainte de a-şi bea paharul cu vin, şi Thompson, după îndeplinirea acestui ritual erau două persoane absolut distincte. N-avea rost să-i ţină predici căci morala nu i-ar mai fi ajutat la nimic. Mai degrabă se putea folosi el de o asemenea experienţă.

Pe o hârtie care-i era la îndemână mâzgăli în grabă: între dinţii unei furculiţe – vinul şi apetitul – stă împotmolită lumea. De cum se rupe un dinte, lumea toată se duce de râpă!” Iar alături, aproape indescifrabil, adăugă: „Porto-oehelari”.

— Dragă Thompson, astă-seară voi fi încântat să-ţi fac o vizită!

Şi rostind acestecuvinte, la auzul cărora avocatul se

simţi transfigurat de fericire, Sir Austin încredinţă buzunarului de la haină scheletul acelui. profund aforism, pentru ca acolo să se întrupeze, şi să prindă viaţă, alături de alte panseuri ce se aflau în aceeaşi situaţie.

„Am venit să-mi consult avocatul, reflecta Sir Austin «în timp ce părăsea câniera. Cred însă că mi-a fost dat să contemplu o întreagă lume în miniatură".

CAPITOLUL XVIII

„Sistemul" faţă în faţă cu teoria că la tinereţe e bine să ne facem de cap

Se răspândise deja zvonul că sihastrul de la Raynham Abbey, Sir Austin Feverel, misogin convins şi baronet plin de bani. cutreieră Londra în căutarea unei mirese pentru unicul său fiu şi moştenitor fără prihană. În asemenea împrejurări, doctorul Benjamin Bairam se dovedea o autoritate nedezminţită. Sub oblăduirea sa competentă, doamna Deborah Cleveteală aduse la lumina zilei această veste interesantă. care oferea personajelor feminine cel mai pasionant subiect de discuţie. Doctorul Bairam se mândrea, de altfel, şi cu faptul că se număra printre primii muritori cărora faimosul sihastru le încredinţase planurile sale. Aflase astfel direct de la sursă că baronetul este în căutarea unei mirese pentru unicul său fiu şi moştenitor fără prihană, la care doctorul obişnuia să adauge: „Ferice de fata care va pune mâna pe el!". Lumea interpretase această precizare în seo.-ul că băiatul reprezintă o pradă valoroasă, poate însă că doctorul insinuase cu totul altceva şi anume că alegerea miresei era o opţiune dintre cele mai dificile.

Imediat după aceasta, tipograful care tipărise „Poveţele Pelerinului" a fost asaltat de numeroase cereri şi i s-au achiziţionat toate exemplarele ce mai rămăseseră nevândute din remarcabilă lucrare. Convenienţele au fost sfidate fără nicio reticenţă, iar pe masa baronetului au început să curgă şiroaie, cu

generozitatea unei ploi de vară, vrafuri întregi de cărţi de vizită.

Baronetul nu avea mulţi prieteni. Ocolea în mod intenţionat cluburile pe care le considera viespare de intrigi. Ciudat însă, majoritatea cărţilor de vizită veneau din partea unor soţi, în cazul când expeditoarele aveau un soţ, târâţi anume în această afacere de dragul păstrării aparenţelor. Baronetul privea mesajele de pe biroul său şi zâmbea amuzat. Cunoştea adevăratul lor scop. Câte lucruri înspăimântătoare nu-i dezvăluiseră avocatul Thompson şi doctorul Bairam despre aceste familii… *O*, ceruri, în ce hal ajunsese sângele Imperiului!

Înainte de a-şi începe turneul matrimonial, Sir Austin îşi vizită doi dintre prietenii cei mai intimi, pe lordul

Heddon şi pe Darley Absworthy, un văr mai de departe. Personajele cu pricina, membri în parlament amândoi şi bărbaţi săritori în caz de nevoie (deşi la data aceasta sufereau amândoi de gută), îşi făcuseră de cap cât putuseră în tinereţe iar acum, când îşi închipuiau că aventuroasa loi juneţe n-a lăsat nicio urmă, îi îndemnau şi pe alţii să pro – cedeze la fel. Cu prilejul acestei vizite, Sir Austin constată că primul are un fiu cretin, iar că fetele celui de-al doilea păreau ofticoase.

„Iată, deci, unde duce teoria că trebuie să ne facem de cap la tinereţe!” notă baronetul în carneţelul său.

Darley se mândrea cu purpura din obrajii albi ai fiicelor sale. „Fetele mele cu ten de marmură”, obişnuia el să le alinte. Cea mare fusese deja scoasă în lume în vederea căsătoriei şi era extrem de admirată. Bineînţeles îi fu prezentată şi lui Sir Austin. Domnişoara vorbea foarte curgător şi avea o suavitate aparte. Era atât de blândă şi frumoasă, încât un tânăr mai slab de înger, un şcolar novice, ba poate chiar şi un bărbat în toată firea ar fi fost în stare s-o îndrăgească pe loc. Dacă-i priveai chipul palid şi visător, puteai să juri că scrie versuri. De câte ori fu chestionată de Sir Austin în privinţa sănătăţii,

mărturisi că se simte perfect. Se încumetă chiar să afirme că are o constituţie robustă; spre sfârşitul întrevederii, însă, fata duse în mai multe rânduri mâna la piept până când în cele din urmă, cu răsuflarea aproape tăiată, murmură:

— Adela şi Dora simt şi ele aceeaşi sfârşeală stranie în dreptul inimii. Se simt obosite mai ales după ce vorbesc prea mult. Nostim, nu-i aşa?

Sir Austin îi dădu dreptate şi, clipind din ochi cu tristeţe, exclamă în sinea sa: „Păcatele tinereţelor! Iată unde duc ele!” După care renunţă de a mai fi prezentat domnişoarelor Adela şi Dora.

Lordul Heddon, la rândul său, se dovedi şi el un adepf înflăcărat al teoriei că tinereţea trebuie trăită din plin!

— Feverel dragă, dar e o absurditate să susţii că un flăcău trebuie crescut altfel decât ştie toată lumea. Junelui nimic nu-i prinde mai bine decât puţină zvăpăială! Numai aşa simte şi el că trăieşte şi ajunge să cunoască lumea. N-are să fie niciodată bărbat cel care nu-şi face puţin de cap! Şi cu cât mai devreme, cu atât mai bine! Am ajuns la concluzia că indivizii cei mai zdraveni sunt cei care şi-au trăit din plin tinereţea. Şi-apoi, ce-mi pasă mie ce fac flăcăii câtă vreme nu şi-au şters caşul de la gură? În fond. atunci au tot dreptul să greşească. Nu te poţi aştepta să iasă din ei bărbaţi în toată puterea cuvântului dacă nu le dai ce i se cuvine unui bărbat. Altfel te pomeneşti că ai crescut un papă-lapte. Şi ascultă-mă pe mine, când şi-au dat în petic sau şi dus de râpă şi atunci nimeni nu se mai sinchiseşte de el Uite numai cât de şireţi sunt băcanii când angajează un nou ucenic. Ei ştiu că împieliţatul e mort după dulciuri. Ei bine, ca să-l vindece pentru totdeauna de meteahna asta, îi lasă toată prăvălia pe mină până ce se satură în aşa hal de dulciuri, că nu mai pune mâna pe nimic, nici măcar de dragul de-a fura. Dragă Feverel, eu ştiu foarte bine că tu susţii cu totul alte teorii decât

mine… După părerea ta, sufletul tânărului ucenic trebuie să fie mai presus de ispitele zahărului. Dar teoria asta nu ţine, scumpul meu! Ascultă-mă pe mine, nimic nu este mai periculos decât să creşti o fiinţă vie, încercând să-i ţii în frâu pornirile cele mai fireşti. Puiul de sălbăticiune nu suportă lanţul sau zăbala decât dacă e molatic şi domesticit. Şi uite, vin şi cu argumente medicale! Excesele timpurii se mai pot îndrepta, mai târziU însă ele devin fatale pentru organism. Pe scurt, asta a fost teoria mea! Dar, apropo, fiul tău ce mai face?

— Bine, sănătos, replică Sir Austin. Dar al tău?

— Ei ce să-ţi zic, Lipscombe e la fel cum îl ştii, suspina lordul Heddon morocănos. E o fiinţă cam domoală şi asta-i foarte bine. Dar n-am reuşit în niciun chip să-l bag în armată aşa c-am pierdut orice speranţă în privinţa asta…

Întâmplarea făcu ca, în aceeaşi clipă, lordul Lipscombe tocmai să intre în cameră. Sir Austin îl măsură din cap până-n picioare şi nu se mai miră că armata refuza să-l primească în rândurile sale. „Tinereţe zvăpăiată…” medita baronetul în timp ce contempla progenitura plăpândă şi degenerată a lordului Heddon.

Cu toate acestea, Darley Absworthy şi lordul Heddon vorbeau despre căsătoria copiilor lor ca despre un lucru cât se poate de firesc. „Dacă n-aş fi un laş, îşi spunea în sinea sa Sir Austin, m-aş scula în picioare cu toată fermitatea şi nu aş permite să mi se trâmbiţeze toate teoriile astea. Ignoranţa totală în care se complace întreaga omenire când este vorba de consecinţele inevitabile ale păcatului e de-a dreptul înfricoşătoare. Teoria că la tinereţe e bine să ne facem de cap seamănă cu o săgeată veninoasă, care, odată înfiptă în trupul societăţii, atrofiază orice urmă de simţ moral”.

Cu toate acestea, cei doi prieteni reuşiră să-l reducă la tăcere şi baronetul se văzu silit să le cruţe sentimentele într-o problemă pe care el o considera sacră. În astfel de clipe, imaginea robustă şi tonifiantă a

nobilului său fiu îi apărea înaintea ochilor cu forţa vie a unei replici zdrobitoare la orice argument ostil.

Baronetul fu aşadar încântat să-i împărtăşească şi doctorului Bairam constatarea că după trei generaţii succesive de juneţi nesocotite, roadele nu întârzie să se vadă, iar nuca se vădeşte seacă.

Cu toate acestea, puţine erau familiile despre care Thompson, avocatul, sau Bairam, doctorul, îndrăzneau să afirme cu certitudine că se pot mândri cu înaintaşi robuşti şi o reputaţie ireproşabilă.

— În zilele noastre, n-ar mai trebui să fiţi atât de exigent, îi spunea lui Sir Austin doctorul. Principiul dumneavoastră este infailibil şi recunosc că aduceţi un serviciu imens omenirii, atrăgându-i atenţia asupra uneia din datoriile sale cele mai sacre. Totuşi, cum civilizaţia merge înainte, ar trebui să ţinem şi noi. pasul cu timpul şi să luăm lucrurile ca atare. Credeţi-mă, întreaga lume a început să-şi dea seama de importanţa vitală a acestei probleme. Şi vă asigur că fac această afirmaţie, bazându-mă pe observaţii c-ît se poate de temeinice.

— Doctore, replică baronetul, dacă ai avea un armăsar pur sânge ai consimţi să-l încrucişezi cu o mârţoagă?

— Categoric nu, răspunse doctorul.

— Ei bine, atunci dă-mi voie şi mie să-ţi spun că am să veghez pe cât îmi stă în putinţă să-mi însoţesc fiul cu o fată pe măsura lui. Ai perfectă dreptate! Şi eu am convingerea că lumea a început să sesizeze importanţa acestei probleme. De când mă aflu la Londra, i-am făcut deja editorului meu o vizită şi i-am prezentat manuscrisul unei lucrări cât se poate de oportune. Este vorba de *Propuneri cu privire la un nou sistem de educare a tânăr*”, *lui englez*, şi consider că sunt îndreptăţit să-mi spun cuvântul în această privinţă.

— Fără doar şi poate, răspunse doctorul. De altfel, trebuie să admiteţi că, în comparaţie cu ţările de pe continent, nu mai departe cu vecinii noştri, de pildă, noi

nu ne putem lăuda cu un ascendent de ordin moral, deşi le suntem superiori în alte privinţe.

— Nu este o consolare pentru mine să ştiu că strălucesc în comparaţie cu nişte indivizi inferiori. Dacă a. Şi compara concepţiile dumneavoastră luminate – căci văd că admiteţi principiul meu – cu scepticismul obstinat al unui medic de ţară, nu v-aţi simţi prea măgulit, nu-i aşa?

Doctorul Bairam îl încredinţă că, bineînţeles, nu ar fi încântat de o asemenea comparaţie.

— Apoi, vedeţi dumneavoastră, adăugă baronetul, francezii nu încearcă să pară ceea ce nu sunt şi ca atare nu pot fi acuzaţi de ipocrizie. Pe când noi… Dar nu vreau să credeţi că m-am transformat în avocatul lor. Poate că ar fi mai bine să aducem virtuţii omagiul ce i se cuvine. Procedând astfel, reuşim., cel puţin, să mai întârziem procesul de extindere a corupţiei.

Doctorul Bairam îi ură baronetului succes. şi, străduindu-se din răsputeri să-l ajute în încercarea de a găsi o tovarăşă demnă de armăsarul său pur sânge, puse, în alertă câteva mame care aveau fete de măritat.

CAPITOLUL XIX

Divertisment pentru fluieraş

Piară sistemele! Piară lumea coruptă! Veniţi să respirăm aerul proaspăt de pe Insula Fermecată!

Poienile dorm poleite cu aur, curg râurile cu unde de aur, trunchiurile pinilor lucesc poleite cu aur. Soarele se pogoară pe pământ şi-şi poartă mândru paşii peste câmpii şi ape.

Soarele se pogoară pe pământ şi peste ape şi câmpii răsună glasuri din trâmbiţe de aur.

Vestit de mândrii lui heralzi, păşeşte soarele, şi-n drum, la mângâierea lui, lucesc mai tare coroane verzi de fagi şi de stejari şi trunchiuri vechi de pini în purpură şi aur. Pe malurile verzi, pe unde vrejii rugilor de mure se-ntind prin iarba umedă şi grasă, iar degeţelul roşu îşi pleacărivedinehet clopoţeii, sub paşii soarelui es vine se

ţese un păienjeniş ileaur. j. „7

Frunzişul codrului, e tot o lumină; peste vârfuri, hăt departe, peste câmpii şi dealuri, până-n zarea norilor înalţi-Sin răsăiit. se-ntrec în fugă umbre lungi şi heralzi până ce, obosiţi, adorm acolo şi colorează bolta cu mâinile lor roze.

Dulci sunt ascunzişurile sfioase ale codrilor. Printre ele, razele se prefiră molatic, umbre purpurii, înmiresmate de suflarea caldă a pinului, de aroma muşchiului gros şi-a ferigilor cu frunza bogată, cad pieziş peste cărare, ţesând o bură fină ce tremură clipind în miriade de scântei multicolore. Veveriţa mică îşi saltă coada şi, ţuşt, a sărit; în adâncul frunzişului, pasărea tresare înfiorată ca la auzul unui tril părelnic ce se stinge. Tăcerea se naşte din tăcere şi pacea cuprinde totul.

Ochii privesc frumuseţea fără seamăn de jos şi din tării, iar în piept inima înviază, trezită la viaţa acestor frumuseţi. Vâlvătaia apusului şi roşul aprins al bolţii îşi revarsă splendoarea asupra frunzişului bogat.

Aici şi numai aici se află tainiţele unde-şi are sălaşul fericirea – bucuria măreaţă ce-i mai presus de bucuria simplă a mielului ce zburdă nebunatic şi a omului cu sufletul împăcat. Coboară lumină orbitoare, îmbrăţişează creaţia cu flacăra ta benefică!

Tu rază orbitoare şi voi, licăriri ce-i duceţi trena, o, măreţ alai ceresc, voi sunteţi stăpâni şi sclavi, deopotrivă, ai flăcării ce pâlpâie în noi!

Căci aici se află casa vrăjită. Aici, departe de ţărmurile bântuite de furtună, prinţul şi prinţesa acestei insule se întâlnesc şi-şi dau mâna. Şi în privirile lor, şi-n mâinile lor împreunate, se revarsă tezaurul de-a pururi proaspăt şi, nesecat al sufletului lor.

Măcinaţi mai departe roţi ale lumii cu glas scrâşnit, voi vase jalnice, împotmolite fără vânt, şi tu, „Sistem” amarnic ce nu vei cunoaşte în veci o clipă de beatitudine! Văitaţi-vă în faţa universului imens! Vocea voastră nu

răzbate până aici!

„Lucy”, şopteşte el, spunându-i pe nume, iar ea, îmbujorată de atâta îndrăzneală, murmură „Richard”, spunându-i, de asemenea, pe nume. Şi numele lor se împletesc triumfătoare cu melodiile divine, cântate de îngerii din ceruri.

— Lucy, iubirea mea!

— O, Richard!

Iar dincolo de marginea pădurii, acolo unde începe lumea, un ciobănaş îi cântă din fluier nopţii ce visează. Instrumentul pe care cântă muzica iubirii este pe cât de vechi pe atât de modest. Şi totuşi ascultaţi, numai, ce sunete mâiastre scoate isteţul muzician dintr-un biet fluieraş! îndrăgostiţii noştri nu cunosc altă limbă; glasul lor este aidoma unui val lin, plutind pe marea iubirii ce se învolburează doar atunci când preaplinul inimii le dă ghes; dar chiar şi atunci nu se aude decât un suspin tandru. S-ar părea că iubirea îşi cântă atât de măiestru melodia din pricină că fiinţa lor e încă fragedă şi dornică de fericirea din care se înfruptă amândoi, ca din cea mai firească hrană.

Pentru domni şi doamne, Eros cântă seducător pe coardele viorii, scoate sunete catifelate din fagot sau dă glas timbrelor eroice ale trompetei. Ba câteodată animă o întreagă orchestră pentru ei. Eros e însă un muzician tare şiret.

Domnii şi doamnele sunt şi ei cuprinşi de dorinţe tainice, cad cu toţii în extaz, dar oricât de melodios ar fi cântecul lor, muzica aceasta e pedestră. Pentru ei, muzica sferelor nu se poate înfiripa numai din două note. Ei au pierdut sau poate n-au cunoscut nicicând primăvara neasemuită a simţurilor ce se pârguiesc şi devin pasiuni, când simţurile poartă sufletul pe aripile lor asemeni unor spiriduşi. Căci de multe ori se-ntâmplă ca unul din cei doi să aibă sufletulşi simţurile treze, iar celălalt să fie un trup mort.

Lor daţi-le ambrozie şi nectar! îndrăgostiţii noştri se

înfruptă din pâinea şi apa iubirii ca din cea mai gustoasă hrană.

Păstoraş fericit, cântă din fluieraşul tău! Cântă din fluier, tu, iubire! îngeri luminaţi, desfăşuraţi-vă aripile şi înălţaţi-vă glasurile!

Îndrăgostiţii din Insula Fermecată au părăsit tărâmul filosofiei. Instinctul lor a ajuns dincolo de hotarele ştiinţei. Ei au fost creaţi pentru propriul lor Eden.

„Darul acesta divin fusese dinainte hărăzit pentru mine!" Iată ce cântau sufletele lor, în timp ce ei se îmbrăţişau, însoţind ca un refren melodia divină, iluminând trecutul şi anii ce aveau să vină!

„Tu eşti a, mea, eu sunt al tău!"

„Noi am fost creaţi unul pentru altul!"

Şi sunt încredinţaţi amândoi că îngerii le-au purtat numai lor de grijă, încă de pe când se aflau în leagăn. Armiile cereşti s-au străduit într-un nobil avânt să-i apropie unul de altul. Şi acum victorie! O, minune, după atâtea strădanii şi chinuri, armiile cereşti au ieşit învingătoare!

„Iată-ne alături, aşa cum stă scris în ceruri! Suntem o singură fiinţă!"

Cântă iubire prea fericită, cântă din fluieraşul tău pentru aceşti doi inocenţi!

Pe cer, culorile au pălit retrăgându-se asemeni unei maree. La asfinţit, oceanul de jeratic s-a stins; stelele tremurătoare spuzesc cerul şi se dau în lături în faţa lunii, care, lăsând să-i lunece de pe umeri mantia de nori argintii, pluteşte lin peste vârfuri de pini şi contemplă bolta.

— Lucy, te-ai gândit vreodată că s-ar putea să mă-ntâlneşti?

— O, Richard, cum să nu mă gândesc când eu nu te-am uitat nicio clipă!

— Mărturiseşte-mi, Lucy, te-ai rugat tu oare ca să ne-ntâlnim din nou?

— Din toată inima m-am rugat!

Cu acelaşi chip tânăr, ca pe vremea când îi privea pe primii îndrăgostiţi ai paradisului, nemuritorul astru al nopţii îşi urmează drumul! În faţa sa nu se află noaptea ci ziua ascunsă în văluri. Bolta cerului este pe jumătate îmbujorată. Nu e nici beznă şi nici zi. Se săvârşeşte nunta celor doi îndrăgostiţi.

— Eşti al meu, eşti al meu pentru vecie! îmi juri credinţă? Şopteşte!

Şi glasul ei îi sună lui în urechi ca cea mai frumoasă muzică.

— Iar tu eşti a mea, spune-mi?

O rază se prefiră blând printre crengile de pini spre ascunzişul lor de ferigi şi ochii fetei îi dau băiatului răspunsul; privirea ei tremurătoare cată într-a lui doar pentru o clipă şi apoi se ascunde sfioasă între gene – căci în privirea aceasta se oglindeşte tot sufletul ei curat.

— Lucy, mireasa mea, viaţa mea!

Pasărea nopţii îşi toarce monotonia oarbă pe o creangă de pin. Raza îi învăluise blând şi le-ascultă bătăile inimii. Buzele lor s-au unit acum într-un sărut.

Iubire, conteneşte-ţi pentru o clipă cântul! Oricât de frumos ai cântă tu, tot nu poţi exprima vraja primului sărut! Dulceaţa lui şi suflul lui sacru tot îţi scapă ¡ Numai sfintei Cecilia îi este dat să cânte muzica aceasta, la orga cu tuburi de argint a paradisului!

Şi Eros tace. Aşezat la marginea pădurii, acolo unde începe lumea. – păstoraşul, mulţumit de el însuşi, mai scoate câteva triluri jucăuşe din fluieratul său şi cu o ultimă fioritură se cufundă în tăcere. Pădurile stau nemişcate. Nu se aude decât pasărea nopţii ce toarce pe o creangă de pin, sub argintul, clarului de lună.

CAPITOLUL XX

Eroul nostru înfruntă balaurul asemeni vitejilor de odinioară i

Pe insulele fermecate, străvechea seminţie a balaurilor nu a fost încă stârpită cu desăvâr. şire. De câte

ori se înfiripă o idilă, monştrii aceştia fioroşi îşi fac pe loc apariţia, atraşi parcă de o forţă potrivnică. Iar cum armiile cerului au fost dintotdeauna generoase cu îndrăgostiţii, bestiile genunilor, încurajate de victoriile lor triste şi fără de număr, s-au jurat să-i distrugă pe cei ce se iubesc.

Astfel se face că orice poveste de dragoste se transformă într-un război crâncen între forţele abisului şi ale tăriilor. Grozav m-aş bucura dacă zânele cele bune ar fi şi ele ceva mai întreprinzătoare! Dar din păcate, se lasă amăgite de fericirea protejaţilor lor pe care sunt gata să-i creadă în siguranţă, în timp ce forţele răului stau veşnic la pândă, suspectând orice mişcare. Se lasă duse de nas, creând impresia că nu văd nimic pentru ca dintr-odată să se dezlănţuie când te-aştepţi mai puţin.

Numeroasele treburi şi întâlniri, invocate cu abilitate drept pretext pentru părăsirea dejunului, exact în momentul când se savurează vinul roşu şi încep reveriile digestiei când, Adrian, tânărul înţelept, se simţea fericit să sporovăiască în voie, îmbătat de iluzia că în străfundurile fiinţei sale se săvârşeşte o faptă bună, ei bine, aerul distrat, pe care elevul său îl avea tot mai des în timpul lecţiilor, accesele de euforie şi adâncă tristeţe, respiraţia precipitată şi – multe alte semne ciudate de acest fel, dar-mai presus, de toate atitudinea: pur şi simplu dezgustătoare pe care o avea Richard în timpul mesei. îl făcură pe Adrian să tragă concluzia că elevul său descoperise, deja, că mărul creaţiei are două jumătăţi. şi, în consecinţă,» se lansase în marea aventură ce avea să-i dezvăluie diferenţa dintre ele.

Calm ca de obicei, Adrian se strădui să stabilească dacă tânărul se află încă în faza contemplativă sau a păşit deja în etapa practică a temerarei expediţii. Ca om şi filosof puţin îi păsa de care etapă era vorba; voia doar să ştie care dintre ele era acum mai periculoasă pentru sistemul ridicol pe care se vedea silit să-l susţină. Absenţele lui Richard îl scoteau din sărite. Băiatul era

plin de viaţă şi entuziasmul său îl amuza copios. Pe deasupra, când acesta pleca, Adrian n-avea încotro şi trebuia să se complacă în societatea lui Hippias şi a doamnei din secolul al XVIII-lea. Storcea de la amândoi şi ultima picătură de amuzament pe care i-o puteau oferi şi constata cu îngrijorare că digestia îi este ameninţată de prezenţa unor stomacuri părăginite, care îl plictiseau de moarte exact atunci când se iubea pe sine cel mai mult.

Bietul Hippias ajunsese acum în aşa hal încât se vedea silit să chibzuiască serios asupra efectelor ce le-ar putea avea asupra lui un anumit fel de mâncare sau un pahar cu vin în plus, de teamă să nu sufere de pe urma lor în tot restul zilelor ce-i mai rămăseseră de trăit. Obişnuia, săracul, să dea glas cu voce tare acestor dileme, creându-ţi impresia că asişti la o confruntare pe viaţă şi pe moarte între îndoielile profetice ale experienţei şi insinuările suculente ale apetitului. Într-un cuvânt, era oribil să-l asculţi cum se lamentează, aşa că îl putem scuza pe Adrian, că îl îndemna mai totdeauna să cedeze tentaţiilor momentului:

— Hippias, sunt fericit să pot bea cu tine, exclama, de obicei, Adrian, în timp ce acesta, cu fruntea asudată de emoţie, privea carafa cu vin şi începea să vorbească despre doctor.

— Bea, nepoate Hippias, şi până mâine nu te mai gândi la doctor, exclama voioasă reprezentanta secolului al XVIII-lea de sub boneta-i cu volane, dându-i fel de fel de sfaturi din propria ei experienţă.

— Of. numai opera la care lucrez e de vină, murmură Hippias, ducând la buze paharul remuşcărilor. Nu-mi explic ce altceva ar putea să fie. De-aţi şti ce neliniştit mă simt! Noaptea visez cele mai înfricoşătoare lucruri şi nu-mi pot găsi nicio clipă locul.

— Nici nu-i de mirare, intervenea atunci Adrian, amuzat la culme de simplitatea copilăroasă la care ajunsese bietul Hippias, tot studiindu-şi cu asiduitate

viaţa senzorială. Zău nu-i de mirare! auzi, să-ţi consacri zece ani din viaţă mitologiei zânelor! Ei. cum îşi poate închipui cineva că mai doarme liniştit după un asemenea efort? Cât priveşte digestia, niciun stomac nu face ce-i dictează doctorul. El prescrie regimul bazându-se pe dogme, fără să aibă măcar o clipă în vedere organismul pacientului. Ţi-au redus porţia de vin ele la două sticle la două pahare. E absurd! Nu poţi dormi liniştit, pur şi simplu, pentru că organismul tău îşi cere drepturile cu care a fost învăţat!

Hippias soarbe vinul de Madeira cu o strângere de inimă, dar îşi asigură interlocutorul că nu e cazul să rişte, mărindu-şi raţia până la o sticlă pe zi. „Acum ar fi curată nebunie să beau o sticlă de vin pe zi”, meditează el.

Nu mai departe, uite ce i se întâmplase seara trecută, când, după îndelungi proteste, catadicsise totuşi să se înfrupte din mâncarea aceea franţuzească atât de indigestă… Ba mai degrabă după ce gustase din raţa sălbatică… Căci, de altfel, Adrian îi spusese că zburătoarea aceea vulgară poartă vina! Da, da, de raţa sălbatică e vorba… Ei bine, seara trecută, nici n-apucase bine să se întindă în pat că deodată simţise că ia proporţii. Toate mădularele – nas, gură, ba chiar şi degetele de la picioare începuseră să ia proporţii gigantice. Un elefant ar fi părut un pigmeu pe lângă el… Şi de cum închisese ochii avusese impresia că se umflă şi mai tare. Se întorcea pe-o parte, se întorcea pe alta, nimic! rămase nemişcat pe spate, se aşezase cu faţa pe pernă, zadarnic! Se umfla mai departe… începuse deodată să-i fie teamă că nu-l mai cuprinde camera. Se întrebase dacă nu care cumva o să explodeze sub apăsarea lui! Disperat, aprinsese luminarea şi se uitase în oglindă să vadă dacă îşi mai încape în piele…

În tot acest timp, Adrian şi Richard nu se mai puteau stăpâni de râs. Reprezentanta secolului al XVIII-lea îl ascultă însă plină de interes şi, în cele din urmă, îşi dădu

părerea că la mijloc trebuie să fie o boală complet necunoscută pe vremea ei, dar care merita să fie neapărat studiată. Veterana se vădea încântată să-şi compare senzaţiile cu cele ale lui Hippias, deşi ea nu era atât de delicată ca el, şi atunci când se simţea rău, o banală lingură de poţiune îşi făcea imediat efectul, punând-o pe picioare. De fapt, organismul ei semăna cu un teren de luptă pe care se înfruptau hrana şi medicamentele şi, indiferent de deznodământ. ea tot bine se simţea, conchise entuziasmată veterana.

Auzind cum stau lucrurile, Hippias, biet reprezentant al secolului al XIX-lea, o privea pe reprezentanta secolului al XVIII-lea cu atâta invidie, încât pizma unui plugar faţă ce un prinţ sau a unei mândre de la ţară faţă de o cochetă de la curte păreau o nimica toată.

Iar cât priveşte ceilalţi doi convivi, Hippias. era o persoană mult prea serioasă pentru a observa că aceştia râdeau de el cu gura până la urechi.

— „Tragedia unui aparat de mâncăruri”, cum fusese poreclită de către Adrian maladia lui Hippias, se repeta astfel cu regularitate în fiecare seară. Era deci firesc ca un tânăr ca Richard să dorească să scape cât mai repede de compania unor indivizi cu asemenea stomacuri.

Adrian continuă să privească atitudinea acestuia cu destulă toleranţă, până când o scrisoare din partea baronetului îl trezi la realitate, determinându-l să-şi ia obligaţiile în serios şi să studieze mai de aproape ce se petrece cu elevul său. În scrisoare, Sir Austin îi prezenta ambianţa familială şi sistemul educaţional al unei anumite doamne Caroline Grandison, împărtăşindu-i, totodată, speranţa că fiica cea mai mică a sus-numitei persoane ar putea eventual reprezenta o partidă. În consecinţă, Adrian îi dădu lui Richard o pauză de o jumătate de oră, după. care îşi puse pălăria şi porni să sondeze terenul, lăsându-se condus de mirosul său fin. Cât despre Hippias şi reprezentanta secolului al XVIII-

lea, aceştia îşi jucară mai departe în linişte obişnuita lor partidă de pichet.

Pe ulicioara ce ducea spre ferma lui Blaize, Adrian se întâlni cu o tinerică de prin împrejurimi, Molly Davenport pe nume. O fetişcană durdulie, de care nu era tocmai străin, în clipa când îl zări, Molly exclamă: „Doamne, Dumnezeule" cum obişnuiesc în asemenea împrejurări fetele de teapa ei, după care, sub impulsul unor amintiri încă vii, deşi nu prea recente, începu să chicotească.

1 – îl câţi p. domnişoru, ai? îl întrebă Molly pe dată.

Adrian sere. a ulicioara, asemenea unui brigand cu sânge rece, dornic să: „e> asigure că poate să opereze în voie, după care se hotărî şi. i răspunse:

Exacă. domnişoară! Aş dori să-mi dai unele informaţii despre ei.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă fetişcana dindu Me… Carva să zică veneai la mine în ast-seară?

Adrian o puse pe loc la punct, şocat, după toate aparenţele, de modul ei agramat de exprimare.

— Că să ştii nu pot să zăbovesc, prea mult pe-afar replica Molly considerând că dojana vizează în exclusivitate vorbirea ei cam neîngrijită.

— Domnişoară, te poţi întoarce acasă când pofteşti. Dar ce, se-aud cumva paşi? Ia să stăm mai bine în colţul acesta întunecos.

— Hai dă-i drumul! îl îndemnă fetişcana cea durdulie.

— Ascultă, Molly Davenport, începu el şi-i strecură fetei un ban în palmă, ştiind că o asemenea doctorie stimulează imediat atenţia. Aş vrea să aflu de la tine clacă l-ai văzut cumva pe domnişorul Richard.

— Pă cursă văz? Pă domnu' ăl tânăr, ai? Păi te cred că l-am văzut! Nu mai departe de ăst seară. Ah. că chipeş s-a mai făcut! De la o vreme încoace dă întruna târcoale pă la fermă. Nu-i mai umblă mintea să aprindă stoguri, că s-a aprins el de-a binelea, zău! Păi, nu i-ai văzut

împreună! Că se ţine după domnişoara!

Adrian o avertiză pe Molly Davenport să fie respectuoasă şi să se limiteze la fapte. Atunci, fetişcana dolofană îl informă că tânăra ei stăpână şi tânărul lui elev se întâlnesc în fiecare noapte şi că sunt o pereche delicioasă. Fata se jură însă că amândoi sunt cât se poate de nevinovaţi.

— Că să ştii, domnişoara Lucy nu ştie umbla cu tertipuri şi băiatu' e şi el la fel de cinstit! preciză ea.

— Sunt amândoi întruchiparea naturii, spuse Adrian. Dar cum se face că n-am văzut-o la biserică?

— Păi, fata-i catolecă, pare-mi-se, Ta.su' era sută-n sută catolec şi locotinent pe deasupra. Fetica are o cruce uite-aşa mare în dormitorul ei şi nici că merge la biserică. Da' te-am văzut pe tine acolo duminica trecută. Doamne, ce mutră solimnă mai aveai, spuse Molly trăgându-se de bărbie pentru a sugera cât de grav arăta Adrian.

Acesta o avertiză din nou să nu mai bată câmpii şi să se limiteze la fapte. Se făcuse întuneric de-a binelea şi, acum, Adrian nu se mai sinchisea că ar putea fi văzut într-o asemenea companie. Dorea însă fapte aşa că-i mai strecură o monedă ca să afle tot ce-l interesa. În faţa unui asemenea stimulent, fata se porni din nou să turuie. Cum că domnişoara ei este o creatură nevinovată ce nu ştie umbla cu tertipuri, că învăţase mai bine de trei ani la o şcoală de călugăriţe, că are şi nişte bănişori puşi de-o parte, ce mai calea-valea că e destul de frumoasă ca să fie soţia unui lord, mai ales că l-a iubit pe domnişorul Richard încă de când era o copilă.

Molly îi mai povesti că Mary Garner, prietena ei de la castel, care face ordine în camera lui Richard, îi făcuse rost de un petecuţ de hârtie cu scrisul stăpânului ei şi că ea dăduse hârtia domnişoarei Lucy, care, de bucurie, i-a dăruit un ban de aur, zău aşa, numai şi numai pentru că hârtia aceea purta scrisul băiatului. Cum că domnişoara nu prea se simte fericită la fermă din cauză că Tom,

băiatul fermierului, îi cam face ochi dulci, că ce mai, fetica se poartă ca o adevărată domnişoară, ce ştie dansa şi cânta şi se îmbracă extrem de îngrijit!

— Şi când o vezi în cămeşuţa ei de noapte, zici că ai în faţa ochilor un înger! îşi încheie Molly raportul.

După care, se apropie de Adrian şi, dându-şi parcă de-abia acum seama de diferenţa de rang social ce exista între ei, începu să-l roage: „Dom'le Harley doar n-oţi avea de gând să-i faceţi vreun rău cu cele ce v-am zis. Promiteţi-mi, zău, dom'le Harley! că-i o fată bună ca pâinea caldă, măcar că-i catolecă! Şi cât m-a mai oblojit când am căzut bolnavă! Văleu, decât să-i faceţi ei un rău, mai bine mă spuneţi pe mine, dom'le!

Tânărul înţelept nu făcu nicio promisiune; judecând, tqtuşi, după chipul lui destins, pe care nu se mai vedea nici urmă de severitate, Molly înţelese că rugămintea i-a fost ascultată.

Deodată însă pe ulicioară se auzi zgomotul înfundat al unor paşi ce se îndreptau spre ei. Convorbirea se întrerupse brusc. Molly o rupse la fugă. Necunoscutul îşi iuţi şi el paşii şi în noapte răsună următorul apel pastoral adresat fustelor zburătoare: „Moooll, acilea eşti fetiţă? Io-s Bantam, dragă!"

Dar fecioara cea zglobie rămase surdă la asemenea avansuri. În vremea asta, Adrian făcu şi el cale-întoarsă, râzând pe înfundate de idila celor doi arcadieni.

Adrian era un balaur leneş. Nu făcea altceva decât să tachineze şi să se amuze cu insinuări. „Este ceva absolut inevitabil", îşi spuse el, convins că n-are rost să împiedice o iubire nevinovată. Căci tânărul înţelept nu credea defel în „sistemul" lui Sir Austin. Heavy Benson însă, dimpotrivă. Benson, târşiitul, cu ochii lui greoi de reptilă antediluviană şi cu faţa fleşcăită, Benson misoginul, stătea veşnic la pândă.

S-ar putea spune că între tânărul înţelept şi Heavy Benson exista un anumit soi de rivalitate. Fidelitatea acestuia din urmă, îl determinase pe Sir Austin să-i

încredinţeze o serie de atribuţii în administrarea domeniului, lucru pe care Adrian nu-l agrea. Căci atunci când aspiri la postul de onoare ce-ţi permite să-i conduci pe alţii cum vrei tu, ambiţia nu admite concurenţă. Înzestrat cu un instinct sigur, care nu dădea niciodată greş, Benson îşi dăduse deja seama că stă în calea tânărului înţelept şi îşi pusese în minte să-i demonstreze stăpânului că fidelitatea sa este mai presus decât a celuilalt slujitor. De câteva săptămâni, ochii de reptilă stăteau permanent la pândă, urmărind mişcările tainice ale celor doi îndrăgostiţi. Heavy Benson observa cum sosesc şi pleacă scrisori în timpul zilei şi-l vedea pe tânărul gentleman cum o ştergea de-acasă seară de seară, de parcă ar fi avut aripi la picioare. Benson ştia unde se duce tânărul şi ce urmăreşte el acolo. Ţinta era o femeie şi asta îi era de ajuns. Ochiul de reptilă văzuse parcă aievea creatura păcătoasă care ademenea Speranţa Raynham-ului, târând-o după sine în locuri ascunse. Se puse imediat pe treabă şi ticlui câteva scrisori în care-l informa pe baronet asupra celor ce se întâmplau la castel; înainte însă de a le expedia, Benson avu dorinţa să audă el însuşi măcar câteva frânturi din conversaţia vinovaţilor, aşa că fidelul servitor se afundă în pădurea înrourată ca să tragă cu urechea. Astfel fu trezită zâna cea bună, întruchipată de Tom Bakewell, singura persoană căreia Richard îi destăinuise că e îndrăgostit.

Tom îi spuse tânărului său stăpân:

— Dapă-i să ştiţi, e cineva cu ochii pe dumneavoastră!

Cuprins de furie, Richard îi ceru să-i spună pe loc numele ticălosului, iar Tom, cu mâinile atârnate pe lângă corp, luă un aer cât se poate de respectabil, împingându-şi capul înainte aşa cum făcea iscoditorul valet.

— Va să zică, Benson e ticălosul, nu-i aşa \ strigă Richard edificat. O să regrete, el, amarnic una ca asta, Tom! Dacă-l prind cumva lângă mine când sunt împreună

cu Lucy, îl fac eu să nu mă uite câte zile o mai avea de trăit!

— Să nu daţi prea tare, dom'le, îl sfătui Tom. Ştiţi prea bine că loviţi amarnic când vă înfierbântaţi!

Richard recunoscu că orice ar fi în stare să treacă cu următoare să stea în preajma locului ştiut. Dar la ora întâlnirii, îndrăgostitul uitase deja cele întâmplate în ajun.

În seara cu pricina, Lady Blandish lua masa la Raynham, ca urmare a unei invitaţii exprese din partea lui Adrian. Ca de obicei, Richard se sculă mai devreme de la masă. şi, după ce-şi ceru. scuzele de rigoare, plecă. Lady Blandish nu se arătă deloc surprinsă. Însoţită de Adrian, ieşi să facă şi ea o plimbare prin împrejurimi, atrasă de aerul proaspăt al acelei nopţi de vară. Cei doi n-aveau nici po departe intenţia de a spiona. Poate le trecuse totuşi prin minte că o eventuală întâlnire cu Richard şi iubita lui le-ar fi oferit prilejul să declanşeze mecanismul ridicolului care, fără îndoială, ar fi subminat pasiunea. Foarte posibil să le fi trecut prin cap asemenea gânduri, dar în niciun caz nu plănuiseră împreună aşa ceva.

— Am zărit-o pe fetiţa aceea, spuse Lady Blandish. Este într-adevăr drăguţă. Dacă ar fi un pic mai dezvoltată i-ar sta şi mai bine. Se exprimă frumos şi corect. Cât e de absurd să-i vezi pe aceşti oameni educându-şi femeile mai presus de clasa din care fac parte! îţi spun sincer, fetiţa e un copil mult prea reuşit pentru un fermier. De fapt, eu am remarcat-o încă înainte de a şti povestea, fiindcă are un păr demn de invidiat. Bănuiesc că nu-şi vopseşte, genele. La drept vorbind este exact genul de fată în stare să sucească minţile unui tânăr. Am bănuit eu că la mijloc trebuie, să fie ceva! Alaltăieri am primit un poem înflăcărat care fără îndoială, nu-mi era adresat mie. În versuri eram înfăţişată cu părul blond. Poetul presimţise că avea să mă-ntâlnească. Ce să-ţi mai spun, ochii mei erau izvoare de lumină, umbrite de

întunecimea sprâncenelor negre. Bineînţeles am trimis înapoi poemul, făcând schimbările de rigoare în privinţa culorilor.

— Şi în felul acesta aţi ucis rima, interveni Adrian. Azi-dimineaţă am văzut-o şi eu pe fată. Băiatul n-are gusturi proaste. Aşa cum spuneaţi, un fermier nu merită o asemenea odraslă. O scânteie de calibrul ei ar fi în stare să arunce în aer orice „sistem". De fapt, într-o oarecare măsură, 1 l-a afectat şi pe-al meu. Flăcău! e nebun după ea!

— Trebuie negreşit sări anunţăm.pe tatăl său, insistă

Lady Blandish; –

Ţinând înţelept aprecia însă că nu e cazul să se dea atâta importanţă unui fleac. Lady Blandish era totuşi hotărâtă să stea de vorbă eu Richard, după care considera că e de datoria ei să-l informeze urgent pe baronet cum stau lucrurile. Adrian dădu indiferent din umeri şi se pregăti să se lanseze într-o serie de explicaţii ştiinţifice cu privire la comportamentul elevului său, dar se văzu silit să renunţe, căci Lady Blandish nu părea dispusă să-i asculte teoriile.

— Bietul băiat, suspină ea. Sincer să-ţi spun, îmi pare foarte rău de el. Sper să nu pună totul prea tare la inimă. Căci, tată şi fiu, sunt amândoi extrem de sensibili.

— Şi mai ales ştiu să aleagă, adăugă Adrian.

— Ei, asta e o altă problemă, spuse Lady Blandish

După care sporovăiră amândoi despre verzi şi uscate.

Constatară că au vecini teribil de anoşti, care nu le oferă aproape niciun subiect de cleveteală; doamna îşi aduse aminte că nu şi-a petrecut sezonul monden la Londra, ceea ce, spunea ea, nu e o mare pierdere, deşi se plângea că se plictiseşte de moarte. Se întrebară apoi dacă domnul Morton de la Poer Hall se va hotărî până la urmă să ceară mina doamnei Doria şi îşi imaginară disperarea ce-l va cuprinde pe bietul vicar din Lobourne

într-o asemenea situaţie. Abordară şi câteva cancanuri, exprimându-se, de data aceasta, mai ales în franceză.

Tot vorbind aşa, se plimbară agale în jurul lacului şi străbătură aleile parcului până ce ajunseră la drumeagul ce ducea spre Lobourne. Pe cer apăruse luna. Era o noapte caldă şi extrem de plăcută.

— Minunată noapte pentru îndrăgostiţi! exclamă Lady Blandish.

— Iar eu săracul de mine n-am pe cine iubi, răspunse tânărul înţelept, prefăcându-se că suspină.

— Şi nu vei avea niciodată, i-o tăie scurt Lady Blandish. Fiindcă dumneata îţi cumperi iubirile.

Adrian protestă. Cu toate acestea nu pledă în niciun fel împotriva acuzaţiei ce i se aducea, deşi spiritul de observaţie şi perspicacitatea doamnei îl uluiau. Începuse să o respecte şi savura dispreţul suveran cu care îl trata, meditând în sinea lui că văduvele se dovedesc uneori nişte creaturi extraordinare.

Ştiind-o pe Lady Blandish o fiinţă romantică, Adrian sperase s-o cucerească cu sentimentalisme. Rafinamentul iei excepţional însă, firea ei romanţioasă, dublată de scepticism în privinţa bărbaţilor şi o luciditate necruţătoare, reuşiră să-l reducă la tăcere pe tânărul înţelept cu mai multă eficacitate decât dacă i-ar fi trântit în faţă cele mai evidente acuzaţii, întărite de martori.

Adrian îşi îndreptă privirile spre ea. Cu ochii ridicaţi spre cer, Lady Blandish contempla luna. Nu ştia absolut nimic despre el, iar vorbele pe care le rostise şi de care acum nici nu-şi mai aducea probabil aminte, izvorâseră dintr-o profundă cunoaştere a firii omeneşti. În fond şi admiraţia ei faţă de Sir Austin (sau indiferent ce alte sentimente nutrea faţă de el) putea foarte bine să fie sinceră, întruchipând aspiraţia acestei femei de a trăi în preajma unui bărbat virtuos. Căci experienţa pe care o avusese cu exemplarele mai puţin virtuoase îi fusese poate de ajuns. Adrian dădu din umeri. Aşa proceda întotdeauna când se afla în – faţa unei dileme de acest

fel. Ridica în mod instinctiv umerii la acelaşi nivel, lăsând să se înţeleagă că argumente se pot găsi în favoarea ambelor părţi şi, deci, fiecare avea dreptate într-un fel, ceea ce în cazul lui echivala cu soluţionarea problemei.

În pădurea de la marginea Parcului Raynham, la locul de întâlnire tăinuit sub ascunzişul de ferigi, Richard şi Lucy, înlănţuiţi unul de altul şi cufundaţi în propria lor lume, se delectau cu eternitatea acestor clipe, mângâiaţi de sunetele gingaşe ce picurau din fluieraşul neobositului Eros. Căci clipele acestea minunate par totdeauna să nu aibă sfârşit! Iar când s-au dus, în locul lor rămâne doar o spuză! Cu trecerea anilor însă, din spuza acestor amintiri se aprind scântei, scânteia străluceşte şi se face vâlvătaie şi abia atunci ne dăm seama că aceasta a fost văpaia cea mai de preţ a vieţii noastre!

Odată cu intimitatea care domnea tot mai deplin între ei, fericiţii îndrăgostiţi ajunseseră să nu se mai teamă de subiecte banale şi în conversaţia lor începură să-şi facă loc probleme lipsite de strălucirea aurului pur al emoţiei. Lucy era dornică să ştie cât mai mult despre Raynham şi oamenii de-acolo. Tot ce era legat de Richard din clipa naşterii sale şi până acum, o interesa nespus, iar în schimbul unui sărut, Richard era gata să-i îndeplinească orice dorinţă.

Şi iată cum suna duetul lor tandru:

— Grozav aş vrea să-l cunoşti pe vărul Austin, scumpa mea Lucy! Iubita mea dragă!

— Richard, scumpul meu, al meu şi numai al meu!

— Tare aş vrea să-l cunoşti pe vărul meu Austin. Şi ai să-l cunoşti negreşit. Dintre toţi, el o să te simpatizeze cel mai mult. Şi tu ai să ţii la el, sunt convins. Acum e plecat la Tropice, în căutarea unui loc anume – totul e învăluit în mister – pentru muncitorii săraci din Anglia care vor să emigreze acolo şi să fondeze o colonie. Îngerul meu, îngerul meu alb ca zăpada!

— Scumpul meu iubit!

— Austin este un om de o rară nobleţe! El este singurul de aici care mă înţelege. Şi ştii ce-i mai ciudat? De când te-am întâlnit pe tine ţin şi mai mult la el. Asta din cauză că acum preţuiesc cum se cuvine tot ce este bun şi nobil. Frumoasa mea! Ah, Lucy, de-ai şti cât te iubesc!

— Richard. scumpul meu!

— Ştii ce hotărâre am luat, iubita mea? Dacă cumva tatăl meu... Dar nici vorbă de aşa ceva, tatăl meu mă iubeşte. Nu... în niciun caz n-o să facă una ca asta şi noi doi vom fi fericiţi împreună. Şi tot ce voi realiza eu îţi va aparţine! Căci toate câştigurile mele ţi se vor datora numai ţie. Simt câteodată că dacă n-ai fi tu m-aş pierde de tot, de tot)... Dar când sunt alături de tine... Ah, Lucy, scumpa mea!

Glasul îi pierea dintr-odată. Dar în aceeaşi clipă, Lucy îi şoptea;

— Tatăl tău. Richard?

— Da, ce-i cu tata?

— Ah. scumpul meu Richard de-ai ştii cât mă tem de el!

— Tata ţine mult la mine şi te va iubi şi pe tine.

— Dar eu sunt o biată creatură săracă şi umilă, Richard.

— Lucy, în viaţa mea n-am văzut o fiinţă care să-ţi poată sta alături!

— Richard, tu vorbeşti aşa fiindcă mă...7

— Fiindcă ce?

— Fiindcă mă iubeşti, murmură fata, roşindu-se la faţă.

Şi astfel duetul tandru luă sfârşit, urmat de o serie de variaţiuni mute, executate şi acestea tot în doi.

Dar iată că duetul reîncepe.

— Lucy dragă, ştiu că-ţi plac cavalerii. Austin este tot atât de viteaz ca cel mai nobil dintre cavaleri. Mireasa mea nepreţuită! Ah, de-ai şti cât te ador! Când nu eşti lângă mine îmi vine să îngenunchez pe iarbă şi

să-ţi sărut urmele paşilor! Am deodată impresia că mi-a stat inima-n piept.

Lucy, dacă aş fi trăit în vremurile de demult aş fi fost şi eu un cavaler! Aş fi luptat ca să mă acopăr de glorie şi cinste pentru tine. Of Doamne, astăzi nu mai sunt posibile asemenea fapte măreţe! O, nobilă doamnă a sufletului meu! Dar ce se întâmplă, Lucy? Nu cumva plângi?

— Ah Richard, scumpul meu, din păcate eu nu sunt nobilă.

— Cine îndrăzneşte să spună că nu eşti o lady? Cine îndrăzneşte să spună că nu-i nobil îngerul pe care-l ador eu?

— Richard, nu uita că eu nu sunt decât o biată fată.

— Frumoasa mea, eu atâta ştiu că Dumnezeu te-a creat şi mi te-a dăruit mie!

Ochii i se umplu de lacrimi şi cu privirile limpezi înălţate spre cer, fata mulţumeşte Domnului pentru vorbele lui Richard. Razele cerului îi luminează chipul şi întreaga ei făptură iradiază o frumuseţe de o asemenea puritate încât tânărul simte cum i se moaie toată fiinţa.

— Lucy, o spirit ceresc! Scumpa mea Lucy!

Buzele ei prind să se mişte, şoptind tandru:

— Plâng de fericire!

Îndrăgostiţii se înclină unul în faţa celuilalt şi pe obrajii lor înfioraţi tremură umbre nespus de suave.

El îi cuprinde mina şi îşi lipeşte buzele de ea. Fata a cunoscut prea puţin lumea. Sufletul îi spune totuşi că fiinţa aceasta este altfel decât toate celelalte şi la acest gând o cuprinde o imensă fericire. Simte că dacă nu va plânge în hohote, cu lacrimi mari şi grele de recunoştinţă, inima mică i se va sparge în piept. Iar el, privind ochii blânzi şi luminoşi, umbriţi de sprâncenele negre, părul unduios căzând bogat în bucle grele, simte că întreaga fiinţă îi este mistuită de un foc sacru.

Şi trece mult timp până îşi recapătă amândoi glasurile pierite.

— O, binecuvântată fie ziua când ne-am întâlnit!

Şi vorbele pe care le rosteşte un îndrăgostit sunt repetate ca un ecou de sufletul celuilalt.

O, ceruri glorioase, ce vă-ndreptaţi spre noi privirea!

Sub generoasa voastră binecuvântare, sufletele celor doi îndrăgostiţi se contopesc şi se unesc pentru Vecie!

Slăvită fii o, tu, eternitate a beatitudinii!

Dar extazul celest se destramă dintr-odată şi cei doi coboară din nou cu picioarele pe pământ!

— Lucy, în seara-asta vino, te rog, să priveşti casa în care într-o bună zi vom locui împreună. Vino şi apoi vom face o plimbare cu barca pe fac. Îţi mai aminteşti de visul ce mi l-ai povestit în scrisoarea ta? Se făcea că pluteam amândoi în umbra castelului, zburând spre un grup de călugăriţe ce doborau un chiparos la lumina torţelor, după care rupeau crenguţele înflorite şi ni le dăruiau nouă. Dar de ce eşti tristă, scumpa mea? A doborî copacii bătrânreste totdeauna un semn bun! Şi apoi, ce minunate scrisori mai scrii tu! Cită dulceaţă şi puritate descoperă în ele cel ce leciteşte 1 Ador călugăriţele numai la gândul că te-au învăţat să scrii aşa frumos.

— Ah, Richard, vezi cum era să uităm! exclamă fata implorându-l cu privirea de parcă ar fi vrut să-i mărturisească un păcat. Vezi tu, chiar dacă tatăl tău ar fi dispus să treacă cu vederea originea mea umilă, el nu-mi va accepta niciodată religia 1 Căci, dragul meu. aş fi în stare să-mi dau şi viaţa pentru l ine, dar religia nu pot să mi-o schimb. Ar însemna să-l reneg pe însuşi Dumnezeu şi atunci m-aş ruşina de propria mea dragoste, scumpul meu!

— De nimic să nu-ţi fie teamă, o linişti el, cuprinzând-o în braţe. Vino cu mine! Tata ne va iubi la fel pe amândoi şi sunt convins că va ţine şi mai mult la tine când va vedea că nu-ţi trădezi religia şi părinţii. Lucy, tu nu-l cunoşti pe tata! Pare un om rigid şi aspru, dar în realitate ecât se poate de blând şi generos! în niciun caz

nu e bigotul pe care ţi-l imaginezi. Şi când îşi va da seama ce au făcut călugăriţele pentru tine, cum oare să nu le fie recunoscător? Va trebui negreşit să-i vorbesc cât de curând. Pregăteşte-te deci să faci cunoştinţă cu el. Căci nu mai suport să te ştiu la Belthorpe, unde trăieşti ca un diamant aruncat printre gunoaie. Să nu mă-nţelegi greşit, scumpa mea, nu vreau să-l jignesc în niciun chip pe unchiul tău. Îţi mărturisesc sincer că-i iubesc din tot sufletul pe toţi cei care au de-a face cu tine. Dar mă minunez întruna cum a fost cu putinţă să creşti şi să trăieşti acolo. Oricum, nu te-ai născut la fermă şi-apoi în vinele tatălui tău curge ninge nobil. Familia Dezborough! Bineînţeles a existat un colonel Dezboraugh. Dar lucrurile astea ri-a fi nicio importanţă! Vino, cu mine, scumpa mea'!

Fetei îi este însă frică să-l urrrieze: îl imploră să renunţe. El o convinge totuşi şi pornesc împreună.

Pădurile s-au cufundat în tăcere şi dintr-odată liniştea e tulburată de un glas.

— Ce ziceţi de minunea asta de pastorală? întreabă o voce.

Adrian stătea rezemat de un pin uriaş de unde putea contempla în voie ascunzişul tainic din ferigi. Alături, aşezată pe un covor de frunze, cu genunchii sprijiniţi în mâini, Lady Biandish privea până hăt departe pădurea bogată ce înverzea valea inundată de lumina lunii. Încordarea ce se citea pe chipul ei îi dădea distinsei doamne un aer sever.

Aşa cum stăteau amândoi în pădure, surprinseseră fără să vrea frânturi revelatorii din conversaţia celor doi îndrăgostiţi. Lady Biandish nu scoase nicio vorbă. Printre ferigi se simţi o mişcare. Curios să vadă ce se întâmplă, Adrian coborî poteca abruptă ce şerpuia la rădăcina pinului uriaş şi se pomeni în faţa lui Heavy Benson care se străduia din răsputeri să-şi cureţe firele de păianjen şi sporii de ferigi ce-i împânzeau faţa zbârcită.

— Dumneâvoastră eraţi, domnule Hadrian, strigă

Benson. mirat, în timp ce pufăia, fornăia şi se tot ştergea cu batista.

— Bravo. Benson. deci tu erai temerarul care se încumetă să iscodească astfel de mistere, replică Adrian. Şi apropiindu-se de valet, adăugă: Pe cinstea mea, arăţi de parcă ai fi înghiţit o chelfăneala zdravănă!

— Groaznic, domnule, nu-i aşa? fornăi Benson. Şi tată-său să nu ştie nimic. Cum e oare cu putinţă, domnule Hadrian?

— O să ştie, Benson dragă, n-am eu grijă de asta! Va afla în curând cumţi-ai riscat nepreţuita ta piele pentru a-l sluji cu credinţă. Noroc că n-a dat domnişorul Richard peste tine căci, zău, nu ştiu ce s-ar mai fi întâmplat atunci.

— Hm, replică Benson plin de venin. Aşa nu mai merge, domnule Hadrian. Pur şi simplu nu mai merge 1 Până mâine, povestea asta trebuie într-un fel să ia sfârşit căci avem de-a face cu o încercare de corupere a unui gentleman cinstit, domnule. Dezmăţ în toată regula, nu altceva! Dacă ar fi după mine, domnule Hadrian, aş pune să le bată cu biciul pe stricatele astea care sucesc capul tinerilor inocenţi. Pe cinstea mea, aşa aş face!

— Atunci, mă rog, de ce nu ai pus tu însuţi capăt acestei situaţii? Aha, înţeleg acum, ai aşteptat ceva… Dar ce anume? De altfel nu e prima dată când te ocupi de Apolo şi driada lui, nu-i aşa? Ai şi scris celor mai mari ai casei, ia spune?

— Mi-am făcut datoria, domnule Hadrian!

Tânărul înţelept se întoarse la Lady Blandish şi o informă cât de zelos fusese Heavy Benson. Ochii doamnei scăpărară scântei.

— Sper că Richard o să-i dea lecţia ce i se cuvine, spuse ea.

— Aţi vrea cumva să ne-ntoarcem acasă? întrebă Adrian.

— Fă-mi, te rog un serviciu, răspunse ea. Dă ordin să-mi trimită urgent trăsura la intrarea în parc.

— Vreţi cumva…?

— Vreau să fiu singură, asta vreau!

Adrian se înclină şi plecă imediat să-i îndeplinească dorinţa.

Încremenită parcă în aceeaşi poziţie, Lady Blandish continua să contemple, cu privirile pierdute, valea largă învăluită în umbră.

— Ciudată creatură, murmură tânărul înţelept. Ciudată ca toţi cei de teapa ei. Mai degrabă ar fi trebuit să facă parte din familia Feverelilor. Aş zice chiar că se străduieşte să le semene în cele mai mici amănunte. Ei, dar ducă-se dracului ticălosul ăsta de Benson! Ce impertinenţă din partea lui să mi-o ia înainte!

În oglinda lucie a lacului, umbra chiparosului se mistuia încet. Sus pe boltă se înălţasş luna. Şi în timp ce Richard vâslea agale, Lucy îi cânta cu glas suav. Îi cântă mai întâi un cântecel franţuzesc plin de prospeţime tinerească, amintindu-i de ziua în care, rugată de unchiul ei să-şi arate măiestria, Richard nici nu o băgase în seamă. Psalmodie apoi o veche şi solemnă melodie gregoriană ce îi învălui sufletul asemeni zidurilor avântate ale unei catedrale. Tânărul lăsă vâslele să-i scape. S-ar fi zis că sub vraja stranie a acestui cântec, iubirea lor căpătă un conţinut mai pur, mai spiritualizat. Avu dintr-odată impresia că retrăieşte timpurile de odinioară ale eroismului şi curteniei cavalereşti. Pierdută între bolta cerului şi tăriile mirifice răsfrânte în oglinzile lacului, luna plutea lin pe revărsările unduioase ale glasului ei. Părea că orice zvon şi adiere încremeniseră în văzduh. Şi ascultând vrăjitul glas, Richard simţea că sufletul i se face tot mai uşor şi-şi ia zborul.

Clipa despărţirii a sosit. Cu mişcări domoaie, Richard vâsleşte îndreptându-se spre mal.

— Niciodată n-am fost atât de fericită ca în noaptea asta, murmură ea.

— Lucy, scumpa mea, priveşte cum strălucesc în apă luminile bătrânului castel. Iată locul unde vei locui. Acolo

va fi căminul tău!

— Richard, spune-mi care este camera ta?

El îi arată.

— Ah, scumpul meu, de-ai şti citle. invidiez pe servitoarele care au grijă de tine! Cât de fericite trebuie să fie ele

— Îngerul meu, iubirea mea, îţi promit că vei fi fericită şi toţi te vor sluji numai pe tine, iar eu însumi voi fi sclavul tău cel mai credincios!

— Prea scumpul meu, pot spera să primesc o scrisoare de la tine?

— Negreşit. Mâine la ora unsprezece o vei avea! Dar eu pot nutri aceeaşi speranţă?

— Ah, Richard, bineînţeles! Vei primi scrisoarea mea ca de obicei.

— Tom va aştepta la locul ştiut, ca să i-o dai. Şi, te rog, ai grijă să fie cât mai lungă! Dar mărturiseşte, ţi-a plăcut ultimul meu cântec?

Şi cum fata îşi aşază lin mâna pe piept, în dreptul inimii, băiatul nu mai are nevoie de alt răspuns. Ah iubire! O, voi, ceruri!

Tresar deodată amândoi treziţi brusc de zgomotul bărcii ce se izbeşte de mai. El sare sprinten şi. cuprinzând-o în braţe, o a ută şi pe ea să coboare din barcă.

— Priveşte, exclamă fata, în timp ce emoţia îmbrăţişării îi păleşte în obraji. Vai, priveşte, exclamă ea din nou, puţin speriată, dar străduindu-se să pară înfricoşată de-a binelea. Chiparosul, bătrânul chiparos pare că ne ţinteşte cu privirea!

Iar el, amuzat de tulburarea ei, nici nu bagă în seamă bătrânul chiparos şi privind-o fermecat exclamă:

— Lucy, dragă, dar nu văd nicio umbră, iubirea mea! Iar dacă cumva visezi, atunci numai eu se cuvine să-ţi apar în vis, iubito!

— Dar numai la tine mi-e gândul şi numai pe tine te visez, iubitul meu.

— Pe mâine atunci! În revărsat de zori voi primi rândurile tale, iar seara te voi îmbrăţişa pe tine. O cât de fericit voi fi mâine!

— Richard, vei fi negreşit la locul nostru, nu-i aşa?

— Numai moartea m-ar putea împiedica să viu, Lucy.

— Ah, Richard, te rog, te implor, nu mai vorbi de moarte. Dacă ai pieri tu, nici eu n-aş mai fi în stare să trăiesc 1

— Atunci să ne rugăm ca atunci când ne va sosi ceasul, să murim amândoi în aceeaşi. clipă. Să trăim şi să murim împreună. Dar ce.se vede acolo? Parcă zăresc pe cineva. Tom să fie oare? Da, de unde, e Adrian!

— Domnul Harley, vrei să spui. Şi frumoasa fată începu să tremure, cuprinsă de frică.

— Cum îndrăzneşte el oare să se abată prin aceste locuri? strigă Richard.

Silueta lui Adrian însă, în loc să se îndrepte înspre ei, dă ocol lacului în modul cei mai discret cu putinţă. Şi în timp ce el îi strigă, cei doi se furişează tiptil. Adrian îi strigă din nou. Lucy îl imploră pe Richard să se ducă acasă. Tânărul preferă totuşi să-şi cheme omul de încredere, ce se afla prin apropiere, şi-l trimite să afle despre ce e vorba.

— M-a văzut oare? M-o fi recunoscut? şopteşte Lucy înfiorată.

— Ce importanţă are dacă te-a văzut, iubita mea? îi răspunse Richard.

— Ah, dacă m-a recunoscut… Nu ştiu ce să-ţi spun, presimt parcă… în seara asta nu – mi-ai vorbit nimic despre domnul Adrian. Ce fel de om este el, Richard? E om bun sau rău?

— Bun? exclamă Richard, auzind cuvintele nevinovate ale fetei. Ei bine, îi place teribil să mănânce. Iată tot ce ştiu despre Adrian.

În clipa în care Tom îşi făcea apariţia, Richard tocmai ducea la buze mâna fetei.

— Ei bine, Tom, ce-ai aflat?

I – Domnul Adrian, doreşte neapărat să vă vorbească, spuse acesta”.

— Du-te la el, scumpul meu, te rog eu, îl imploră. Lucy.1

— Ah, de-ai şti cât îl urăsc, pe Adrian, murmură tânărul scrâşnind din dinţi.

— Du-te, Richard, îl îndemnă din nou Lucy. Tom, bunul nostru Tom o să mă conducă acasă. Pe mâine, iubitul meu scump! Pe mâine!

— Vrei deci să mă părăseşti?

— Nu fi rău, dragul meu! Acum nu poţi veni cu mine. Gândeşte-te-Richard, poate că Adrian are să-ţi comunice nişte veşti importante.

— Tom, îndepărtează-te!

La auzul acestui ordin imperios, Tom cel bine instruit o porneşte îndărăt cu paşi de uriaş, fără să vadă nimic din scena ce urmează. Pe urmă îi este încredinţat preţiosul tezaur, şi astfel inima celor doi îndrăgostiţi este despicată în două. Richard se îndreaptă spre Adrian.

— Mă rog, ce vrei de la mine?

— Doar atât, mâniosule, răspunse Adrian. Vreau să ştiu cine deţine întâietatea. Mă interesează dacă l-ai văzut cumva pe Benson.

— Unde, Dumnezeu, să-l fi văzut pe Benson? Şi-apoi, ce mă interesează pe mine cu ce se ocupă individul ăsta?

— Bineînţeles că n-aveai cum, să-l vezi pe boşorogul ăsta şiret şi secretos. Aş vrea să-i comunice cineva să trimită urgent trăsura pentru Lady Blandish la intrarea în parc. Mă gândeam că poate îl întâlneşti fiindcă mai adineauri am dat din întâmplare peste el în timp ce treceam prin pădurea castelului. Dar ce-i cu tine, băiete?

— Cum, chiar l-ai văzut în pădure?

— Sigur că da şi bănuiesc că alerga după Diana. Gândeşte probabil că nu-i chiar atât de castă cum i-a mers vorba, continuă Adrian. Dar apropo, sper că n-ai de gând să dobori copacul ăla?

Richard apucase cu amândouă mâinile trunchiul

bătrânului chiparos şi trăgea cu disperare de el. În cele din urmă renunţă, şi se îndreptă spre o salcie.

— Dragă Ricky, ai să nenoroceşti biata salcie, îi strigă Adrian. Uite cum se mai îndoaie. În fine, treaba ta şi noapte-bună. Numai că dacă-l vezi pe Benson, nu uita să-i spui ce te-am rugat.

În timp ce Adrian rostea aceste cuvinte, bietul Benson, a cărui soartă era de-acum pecetluită, păşea cu sufletul la gură pe cărare, urmându-şi umbra mătăhăloasă. Tânărul înţelept o pornise deja spre lac şi chicotea satisfăcut întorcând din când în când capul să privească în urmă. La scurt timp îi răsunară în urechi ţipete disperate de ajutor, asemenea răcnetelor unui balaur în agonie. Adrian se aşeză impasibil pe iarbă, aţintindu-şi privirile pe oglinda lacului. Şi aşezat în această poziţie confortabilă, pe când strigătele disperate de ajutor se înteţeau tot mai tare, amplificate ca un ecou, tânărul înţelept rosti în şoaptă următoarele vorbe pline de tâlc:

„Parcele sunt aidoma unui cămătar, atunci când tot amână o pedeapsă! Dacă nu mă înşel parcă aşa stă scris în *Poveţele Pelerinului*. Fără doar şi poate, cerul îl îndrăgeşte pe Benson din moment ce are grijă să-şi primească pedeapsa pe loc! Domnişorul Richard este un tinerel teribil de iute la mânie. Moşteneşte sângele aprig ai acvilei şi leului. Sunt convins că specia nu se dezice niciodată. Of, dar ce tărăboi mai face ticălosul ăla bătrân! Va trebui să-i alinăm suferinţele cu câteva pilde din *Poveţele Pelerinului*. Mâine vom primi un mesaj şi va fi zarvă mare şi s-ar putea să plecăm cu toţii la Londra, ceea ce nu va fi tocmai rău în cazul unei fiinţe ce s-a dovedit o pradă atât de uşoară pentru dorinţele ce-şi au izvorul în plictiseală. Benson urlă întruna. Care va să zică, câinele ăsta bătrân nu şi-a dat încă de tot duhul. Latră la lună ca un disperat. Dar ia te uită la ea! Nici nu se sinchiseşte măcar, îi e totuna dacă gângurim ca turturelele sau ne frângem glasurile răcnind ca o ceată

de lei. Ce linişte şi împăcare i se citeşte pe chip! Benson sau Cupidon se bucură deopotrivă de simpatia ei. Ce radioasă ar mai zâmbi dacă s-ar găsi cineva să altoiască aceste două creaturi pe o singură tulpină! Dar ce s-aude oare? E croncănit de corb sau schelălăitul lui Benson? Acum scoate din gât nişte sunete înfundate, ceva între orăcăitul unei broaşte şi croncănitul răguşit al unui corb. Pe cinstea mea, junele o să-l omoare! E timpul să-i venim în ajutor. Căci salvatorul se acoperă de mai multă cinste dacă-şi face apariţia în ultima clipă decât dacă e împiedică din capul locului o catastrofă”.

— Hei, hei dar ce se întâmplă acolo?

Rostind aceste vorbe, tânărul înţelept se ridică tacticos în picioare şi păşi agale spre câmpul de luptă unde dădu cu ochii de sfântul Gheorghe, gâfâind deasupra balaurului doborât.

13 – Suferinţele lui Richard Feverel

— Salve, Ricky, tu eşti oare! exclamă Adrian. Dar arătarea asta cine mai e! De necrezut! Benson în persoană!

— Fă-l pe ticălosul ăsta să se ridice de-acolo, îi întoarse Richard vorba, respirând din greu şi agitându-şi mai departe creanga uriaşă de frasin.

— S-ar părea că nu e în stare să se ridice, spuse Adrian. Dar ce s-a întâmplat aici? Benson! Ricky, să ştii că treaba asta nu-i a bine!

— Se preface, ui la ea un sălbatic Richard. Auzi să mă spioneze! Formidabil! Ţi-am spus eu că se preface. Şi să ştii că nu l-am altoit încă cum se cuvine! De asemenea specimene nu trebuie să-ţi fie niciodată milă! Ia să facă bine să se scoale singur!

— Tânăr neînduplecat, aruncă o dată nuiaua aia uriaşă!

— Şi unde mai pui că pe deasupra i-a scris lui tata, urlă Richard. Spion ticălos, fă bine şi scoală-te singur!

— Aoleu, nici în ruptul capului, mormăi Benson cu glas răguşit. Dom’le Hadrian vă am martor, el… aoleu,

spinarea mea! Şi în loc să-şi istorisească mai departe martiriul, Benson începu să emită o suită de sunete cavernoase.

— S-ar zice că spinarea ţi-o iubeşti cel mai mult din tot corpul, murmură Adrian. Ei hai, Benson, fii bărbat! Domnul Richard s-a descotorosit de nuia. Hai, ridică-te o dată şi-o să mergem acasă să vedem acolo cât te-a căptuşit de bine!

— Aoleu, e diavolul în persoană, dom'le Hadrian! V-o jur eu că aşa e! gemu Benson, neştiind ce să mai facă pentru a-şi alina durerile.

Adrian îl apucă pe Benson de guler şi îl ridică cu forţa în capul oaselor. De-abia atunci reuşi să-şi dea seama de ce e-n stare la mânie înzestratul său elev. Haina nenorocitului valet era complet descusută şi atârna ruptă în bucăţi, iar pălăria i se turtise de tot. Bietul om era în aşa hal de slăbit şi speriat, încât nemilosul său călău nici n-apuca să mişte bine un deget că el şi tresărea şi începea să tremure ca varga. Richard nu-3 slăbea nicio clipă din priviri, ţinând strâns în mină nuiaua lui enormă. Pe chip nu i se citea nici urmă de milă. Valetul îşi întoarse capul spre Richard şi, dând cu ochii de el, scoase imediat un geamăt.

— Uite, nu mă scol! Nu mă scol nici în ruptul capului! Dom'le Hadrian nu vedeţi că iar e gata s-o ia de la-nceput cu măcelul? Şi să ştiţi că dacă staţi aşa cu mâiniie-n sân, sunteţi răspunzător în faţa legii, dom'le. Până nu pleacă de-aici, nu mă scol nici mort!

Şi Benson nu se lăsă convins pentru nimic în lume să se ridice în picioare atâta timp cât nemilosul său călău nu consimţea să plece de-a colo. Adrian îl trase pe Richard deoparte.

— Rick-y dragă, l-ai omorât de-a binelea pe diavolul ăsta nenorocit! Cred că e cazul să te mulţumeşti cu atât. Uită-te numai cum arată la faţă!

— Laşul se dădea întruna în lături când îl pocneam, replică Richard. L-am atins la spate şi atunci a început să

se ferească şi mai tare. Dacă am văzut, aşa, i-am atras atenţia că o să-l altoiesc şi mai vârtos!

În faţa unei asemenea dovezi de ferocitate civilizată, Adrian începu să râdă cu gura până la urechi.

— L-ai avertizat deci? Ei să ştii că ai crescut în ochii mei cu asta! I-ai spus că o să-l altoieşti şi mai tare?

Şi Adrian începu din nou să râdă cât îl ţinea gura.

— Ei gata, acum te-ai răcorit! Şi-apoi, uite, soseşte Lady Blandish. Nu poţi să te dai din nou în spectacol în faţa unei doamne. Întâmpin-o şi spune-i că zgomotele pe care le-a auzit veneau'de la o vită înjunghiată sau, mai degrabă, spune-i că era vorba de înfricoşătorul Argus.

Richard zvârli cât colo nuiaua uriaşă din lemn de frasin şi porni s-o întâmpine pe Lady Blandish. Auzind şuieratul nuielei ce zbura prin aer, Benson începu să geamă disperat şi să tremure din tot corpul. În cele din urmă, Adrian îl convinse să se ridice de pe jos. Greoiul valet era dispus să nu-şi precupeţească niciun efort în speranţa că astfel îşi va mai calma rănile trupului. Cu fiecare pas pe care îi făcea, ai fi zis că Benson o să se desfacă în bucăţele. Smiorcăitul şi gemetele sale erau de-a dreptul înfricoşătoare.

— Cât te-a – costat pălăria asta? îl întrebă Adrian în timp ce valetul îşi punea pe cap podoaba cu pricina.

— Păi, e o căciulă din blană de castor care valorează 25 de şilingi, dom'le Hadrian, răspunse Benson oblojindu-şi vânătăile.

— Cea mai ieftină poliţă de asigurare de care mi-a fost dat s-aud în viaţă, replică Adrian.

Benson păşea împleticindu-se şi printre gemete îi mai strecura câte o vorbă nemilosului său consolator.

— Dom'le Hadrian băiatul e un diavol! Pe cinstea mea, e diavolul în persoană, dom'le! Aoleu, diavolul în persoană, asta e! Da să ştiţi că eu nu mai pot să merg. Chemaţi pe cineva să mă poarte pe braţe. Şi trimiteţi, vă rog, după doctorul Clifford. N-o să mai fiu bun de nimic cât oi trăi, căci n-a rămas niciun oscior teafăr în mine,

dom’le Hadrian!

— Ei, Benson, vezi ce păţeşti dacă te iei la harţă cu Venus? Sper că fetele de la castel te vor îngriji cum se cuvine. Ia spune-mi, eşti prieten cu şefa lor, nu-i aşa?

De asta depinde totul!

— Eu nu sunt decât un biet servitor credincios, mârâi valetul.

— Atunci singurul tău prieten e patul. Fugi în pat cât poţi mai repede!

— Da’ nu mai pot să merg, exclamă Benson oprindu-se hotărât. E musai să mă poarte cineva pe braţe, schelălăi el. Dom’le Hadrian e o ruşine, zău, să pretindeţi să merg în halul ăsta.

— Heavy Benson, trebuie să admiţi, dragul meu, că eşti greoi şi la propriu şi la figurat, replică Adrian. Aşa că, cu tot regretul, eu nu te pot duce în spinare. Văd însă că se întoarce domnişorul Richard. Poate binevoieşte el să te-ajute!

La auzul acestor vorbe, Bepson îşi recăpătă subit forţele şi porni cu paşi târşiiţi mai departe.

Lady Blandish îl găsi pe Richard foarte abătut.

— Am fost teribil de speriată, spuse ea. Explică-mi de unde veneau zgomotele pe care le-am auzit?

— Cineva a pedepsit o iscoadă, asta-i tot, răspunse Richard.

Lady Blandish zâmbi şi, privindu-l plină de dragoste, îşi trecu mâna prin părul lui.

— Asta a fost tot? Dacă eram bărbat, procedam şi eu la fel. Sărută-mă, scumpul meu!

— RT7T

CAPITOLUL XXI

Richard este chemat la oraş să i se ţină o predică *

A doua zi, spre ora prânzului, locuitorii de la Raynham

Abbey aflaseră deja cu toţii că Berry, omul baronetului, sosise în grabă mare de la Londra cu instrucţiuni precise de a-l aduce pe Richard la tatăl său,

că domnişorul Richard refuzase categoric să se supună, ba, mai mult, se jurase că nu pleacă nici mort, îşi sfidase părintele şi, pe deasupra, îi spusese lui Berry să se ducă la dracu'.

Latre Berry şi Benson era o deosebire ca de la cer la pământ. În timp ce Benson nu putea să sufere femeile, Berry era admiratorul lor cel mai înflăcărat. În afară de propria sa persoană, plină de măreţie, de altfel, gândurile lui Berry erau absorbite în exclusivitate de femei cărora le acorda din plin respectul cuvenit. Omul baronetului avea o ţinută maiestuoasă, şi folosea cuvinte din dicţionarul lui Johnson. Printre cameristele şi slujnicele de la Raynham Abbey, gambele sale superbe reuşiseră să stârnească discordia şi înfiorarea pe care podoabele acestea par a fi sortite să le producă, de obicei, în sufletul gingaş al unei femei. În plus, îi mersese vestea că avusese de suferit de pe urma sexului frumos din care pricină, la cel mai mic gest, femeile erau gata să suspine toate după el.

Într-un cuvânt, graţie gambelor sale superbe, vocabularului ales şi aureolei ispititoare cu care îl încununase misterioasa dorinţă de răzbunare a lui Venus, acest Adonis al – rândaşilor era un personaj de vază în lumea sa şi se purta ca atare.

Afund, la rândul său, de freamătul pe care-l stârnise sosirea. lui Berry, Adrian îl chemă imediat la el şi fu informat asupra scopului şi rezultatelor misiunii sale.

— Era mai bine dacă discutai din capul locului cu mine, spuse Adrian. Te credeam mai descurcăreţ în astfel de situaţii!

— Scuzaţi-mă, domnule Adrian, murmură el, străduindu-se din răsputeri să se explice. Mii de scuze, dar în calitate de recipient al unor indicaţiuni speciale nu-mi puteam permite să acţionez ca un agent ce se află în deplinătatea libertăţilor sale.

— Berry, du-te din nou la Richard. Dacă se cramponează în continuare şi nu vrea să meargă eu ţine,

s-ar putea ca lucrurile să se complice. Cred că n-ar fi rău să-i dar a înţelege că la mijloc e vorba de o apoplexie. Doar o simplă aluzie şi e de-ajuns! Să fii atent, Berry când te-ntorci la Londra, ai face bine să nu sufli o vorbă despre lecţia pe care a primit-o Benson sau altfel zis de „câştigaţiunea” lui, ca să folosim un cuvânt din dicţionarul lui Johnson.

— Voi proceda întocmai, domnule!

Insinuările tânărului înţelept avură imediat efectul scontat asupra lui Richard. Acesta, după ce scrisese în pripă câteva rânduri pe care i le dădu lui Tom să le ducă la Belthorpe, încălecă pe cal şi galopă cu sufletul la gură până la gara Bellingham.

În clipa în care Speranţa Raynham-ului se năpustea ca o furtună în camera de la hotelul unde locuia Sir Austin, acesta tocmai îşi lua tacticos, ceva mai devreme ca de obicei, masa. Baronetul nu era supărat pe fiul său. Ba dimpotrivă. Sir Austin se frământase toată ziua după ce primise scrisoarea lui Benson, căci ca întotdeauna când mândria sa nu-şi spusese încă cuvântul, dădea dovadă de un excepţional simţ ai dreptăţii şi era dispus să-şi facă fel de fel de scrupule. Se învinovăţea, astfel, că nu era suficient de afectuos cu fiul său şi că, absorbit de grija exagerată pentru viitorul acestuia, nu se apropiase poate de el aşa cum s-ar fi cuvenit. Baronetul îşi imputa întruna că, în ciuda atâtor străduanii, nu reuşise până la urmă să-i fie lui Richard deopotrivă mentor şi părinte, să-i ţină loc de mamă şi de tată, să-i fie atât susţinător cât şi tovarăş. Nu era însă cazul să-şi facă un examen de conştiinţă pentru a descoperi unde greşise în aplicarea „sistemului”. Căci plecase de la Raynham exact în clipele cele mai critice ale vârstei marilor pasiuni, iar incidentul cu „tânăra aceea din parohie” (cum o numea Benson în scrisoare pe suava Lucy) era consecinţa.

Într-adevăr, mândria şi reticenţa erau principalii săi duşmani, dar de data aceasta avea să-i înfrângă cu orice chip. Ca atare începu prin a-şi îmbrăţişa fiul. Greu lucru

de imaginat la un englez care, pe deasupra, este cuprins de valuri de ruşine ori de câte ori e silit să-şi exprime deschis sentimentele! Şi totuşi, îmbrăţişându-şi fiul, baronetul încercă o plăcere stranie. Iar tânărul se dovedi la fel de receptiv în faţa acestei dovezi de afecţiune. Era profund emoţionat. Începuseră oare inimile lor să vibreze din nou la unison ca în acele zile de caldă intimitate pe care le cunoscuseră înainte de anotimpul mugurilor ce dau în floare? Dar când Richard, care era cu răsuflarea tăiată, din pricina sosirii sale precipitate, reuşi să exclame, în cele din urmă: Tată scump, scumpul meu tată, eşti sănătos deci! Ah, cât de mult m-am temut să nu… Te simţi mai bine. nu-i aşa? Ah, slavă Domnului!", Sir Austin se dădu imediat în lături.

— Sănătos?! spuse el. Bine. dar ce credeai că s-a întâmplat?

În loc de răspuns, Richard se trânti într-un fotoliu şi, luând mina tatălui său, i-o sărută. Sir Austin se aşeză şi el alături, aşteptând o explicaţie.

— Doctorii ăştia sunt pur şi simplu nişte proşti, izbucni Richard. Am fost sigur că se-nşală! Nu sunt în stare nici măcar să facă deosebirea între o durere de cap şi un atac de apoplexie. Oricum, a meritat galopul până aici ca să te văd. Ai plecat atât de brusc de la Raynham, dar constat că eşti perfect sănătos! Chiar a fost vorba de apoplexie?

Cu sprâncenele încruntate. Sir Austin răspunse:

— Nu, n-a fost!

— Dacă erai cu-adevărat bolnav, continuă Richard, n-aş fi putut sosi la timp, deşi în cazul unei anchete cu privire la situaţia calului cu care am venit aici, procurorul ar fi ajuns la concluzia că doctorii se fac vinovaţi de uciderea unui biet animal. Cassandra ar fi fost complet istovită. Am sosit prea devreme la gară şi nu puteam să mai aştept trenul, aşa că am pornit mai departe călare şi am parcurs drumul în patru ore şi trei sferturi. O adevărată performanţă, nu-i aşa?

— Iar cavalcada ţi-a făcut, sper, poftă de mâncare, replică baronetul, care nu se vădea prea încântat să constate că graba care-l adusese pe tânăr la oraş nu se datora în primul rând supunerii în faţa ordinelor sale.

— Sunt gata să iau masa, răspunse Richard. Am suficient timp să prind ultimul tren de la noapte. Pe Cassandra o las în grija dumitale să se mai refacă puţin.

Fără să scoată o vorbă, părintele îşi servi fiul cu supă, iar Richard începu să mănânce eu o însufleţire care putea trece drept poftă de mâncare.

— Toate bune la Raynham? întrebă Sir Austin.

— Da, tată.

— Nimic nou?

— Nimic, tată.

— Nicio schimbare de când am plecat?

— Absolut nicio schimbare.

— Aştept cu multă bucurie să mă reîntorc acasă, spuse baronetul. Şederea mea la Londra a fost, fără îndoială, utilă. Am cunoscut câteva persoane agreabile, care, spre sfârşitul toamnei, ne vor face onoarea să ne viziteze. Sunt oameni pe care sunt convins că-ţi va face plăcere să-i cunoşti. Ei aşteaptă cu mult interes să vadă Raynham-ul.

— Iubesc nespus bătrâna noastră casă! exclamă Richard. Nu voi părăsi niciodată acele locuri!

— Ia te uită, dar parcă înainte de plecarea mea mă rugai întruna să te duc să vezi Londra 1

— Eu, tată?! Ce ciudat! Poate! Dar nu vreau în niciun caz să rămân aici. Ce-am văzut îmi este de-ai uns.

— Dar, ia spune-mi ai nimerit uşor până aici?

Richard izbucni în râs şi-i povesti cât de uluit fusese văzând puzderia de oameni ce alergau preocupaţi de colo până colo. În concluzie, tânărul adăugă:

— Nicăieri nu-i mai bine ca acasă!

Observând strălucirea simptomatică din ochii săi, baronetul îi vorbi într-un mod cât se poate de ambiguu.

— Fiul meu, spuse el, a-ţi lega inima la voia

întâmplării de oriee-ţi iese în cale, înainte de a fi cunoscut cum se cuvine lumea, iată în ce constă nebunia tinereţii-l înclină-te în faţa timpului, dragul meu! Căci maxima aceasta este mult mai înţeleaptă decât îndemnul horaţian pe care-l urmezi tu!

„Ştie totul", gândi Richard şi, în aceeaşi clipă, avu sentimentul că între el şi tatăl său se deschide o prăpastie.

Când, în fine, terminară de mâncat, Richard se uită grăbit la ceas şi exclamă plin de însufleţire:

— Dacă merg pe jos, ajung la timp la gară. Veniţi şi dumneavoastră cu mine, nu-i aşa?

Baronetul nu scoase nicio vorbă. Richard era pe punctul de a repeta întrebarea, dar când văzu că tatăl său îl fixează cu o privire plină de înţeles, se intimidă şi începu să se joace nehotărât cu paharul.

— Aş dori să mai bem puţin vin roşu, spuse baronetul.

Li se aduse vin şi rămaseră singuri. Sir Austin se apropie de fiul său şi începu să vorbească astfel:

— Richard, nu-mi dau seama ce vei fi gândit tu despre mine în toţi aceşti ani de când trăim alături. În orice caz, n-aş putea spune c-am dat dovadă de nerăbdare, străduindu-mă să mă cunoşti mai bine. Iar dacă aş pieri cumva înainte de a-mi fi dus opera la bun sfârşit, n-aş considera că mi-am primit răsplata doar pe jumătate fiindcă soarta nu mi-a dat prilejul să aud mulţumirile tale. Astăzi înţeleg că s-ar putea să nu am niciodată această satisfacţie. Dar să ştii că o faptă bună nu rămâne niciodată nerăsplătită. Voi fi împăcat dacă te voi şti pe tine fericit şi încununat de succese. Se opri o clipă să respire, apoi continuă: Ai „suferit o pierdere grea în copilărie. La auzul acestor-cuvinte, tată şi fiu se schimbară amândoi la faţă. Pentru ca tu să nu simţi această pierdere, m-am izolat de bunăvoie de restul lumii şi m-am dedicat întru totul binelui tău. Iar astăzi pot afirma, nu fără întemeiată mândrie, că fiul pe care l-am

crescut eu se numără printre fiinţele cele mai minunate de pe acest pământ. Dar tocmai din această pricină tu eşti şi mai vulnerabil decât alţii în faţa ispitei şi rişti să te afunzi mai adânc decât ei în mlaştina păcatului. Căci să nu uităm, cel mai bun dintre îngeri a fost acela care s-a prăbuşit în infern!

Baronetul se opri din nou. Richard îşi pipăi ceasul.

— În vinele Feverelilor curge un sânge aparte, fiule. Nenorocirile se abat lesne asupra noastră. Poate par superstiţios, dar erei că nu sunt mulţi bărbaţi care au parte în viaţă de încercările ce ne sunt hărăzite nouă. Am constatat eu însumi acest lucru. Iar tu, fiul meu, eşti plămădit din două fiinţe diferite. Ai o fire pasionată şi impulsivă. Pasiunile tale sunt violente. Într-un fel, ai simţit deja gustul răzbunării. Ţi-ai dat astfel seama că dorinţa oarbă de răzbunare poate, dezlănţui valuri de sânge. Acum însă, în tine se trezeşte o putere nouă. Păşeşti pe scena largă a vieţii unde lupta nu se mai dă cu soldăţei de plumb. Şi păşind în viaţă, vii înarmat cu o forţă care-ţi dă, deopotrivă, puterea să creezi şi să distrugi.

Sir Austin făcu o scurtă pauză pentru a da şi mai multă importanţă marelui adevăr pe care intenţiona să-l rostească.

— Să nu uităm că în această lume există şi femei, îi spuse el lui Richard.

În aceste clipe, însă, inima tânărului făcea cale-întoarsă, gonind nebuneşte spre Raynham.

— Ei bine, abia atunci divi ne ies în cale femeile ¿intern puşi cu adevărat la încercare. Numai atunci când ajungem să le cunoaştem ne dăm seama că viaţa poate fi o farsă banală sau un dar ceresc. Femeile sunt adevărata noastră piatră de încercare! Dragostea fată de o fiinţă umană este ordalia sufletului, iar ele, femeile, sunt ordalia noastră, indiferent că le iubim sau nu.

În vreme ce baronetul vorbea, tânărul auzea fluieratul trenului. Vedea pădurea scăldată în lumina

clarului de lună şi înaintea ochilor i se înfăţişa chipul iubitei. Făcea eforturi disperate ca să stea liniştit şi să-şi asculte părintele.

— Cred, spuse baronetul fără prea multă convingere, că există şi femei bune.

„O, de-ar fi cunoscut-o el pe Lucy!” g îndi Richard

— Totuşi, continuă Sir Austin, privindu-l ţintă pe Richard, puţini sunt aceia cărora le e dat să le întâlnească din prima clipă. Aş zice chiar că nimeni nu are această şansă. Descoperim fiinţa ideală abia după îndelungi suferinţe, de cele mai multe ori atunci când nerozia ne-a marcat viaţa şi soarta ne este deja pecetluită. Căci femeile nu sunt scopul ei. instrumentul vieţii. La tinereţe vedem în ele o simplă delectare şi, nenumăraţi bărbaţi, care nu au nici măcar scuza unei vârste fragede, îşi aleg soţia – sau ceva mai rău poate – având în vedere numai acest scop. Am sentimentul că femeile ne pedepsesc fiindcă, nesocotim astfel adevăratul lor rost în viaţă. Ele pedepsesc societatea.

Baronetul duse mâna la frunte, absorbit de consecinţele acestei situaţii. „Nici elevul cel mai silitor nu poate învăţa atât de bine ca un dascăi cinstit”, stă scris în *Poveţele Pelerinului*, iar Sir Austin, străduindu-se să vorbească cu moderaţie despre femei, începea să-şi dea seama că dreptatea se află şi de partea lor.

Acum Sângele Rece începu să-i vorbească Sângelui Fierbinte despre Iubire.

Sângele Rece spuse: „Iubirea este un sentiment firesc, fruct pârguit al animalului din fiinţa noastră”.

Sângele Fierbinte gândea astfel: „Iubirea e divină I

Este singurul lucru pentru care merită să trăim în această lutile!”

Sângele Rece spuse: „Iubirea este o febră ce ne pune la încercare tăria şi deseori ne duce la pierzanie!”

Sângele Fierbinte gândea astfel: „Oriunde m-ar duce Iubirea eu tot o voi urma!”

Sângele Rece spuse: „Iubirea – un cuvânt pe care

bărbaţii şi femeile obişnuiesc să-l folosească pentru a-şi idealiza poftele”.

Sângele Fierbinte gândea astfel: „Iubirea este o veneraţie, o religie, este însăşi viaţa!”

Gândurile celor două fiinţe păşeau alături, ca doi străini.

Apoi bâronetul încercă să-şi înduioşeze fiul.

— Richard dragă, tu ştii că te iubesc! Nu-ţi poţi da însă seama cât de mult ţin la tine! Trebuie să înţelegi totuşi că este vorba de un sentiment foarte profund şi… dar prefer să nu vorbesc despre asemenea lucruri. În fine, un tată se vede deseori silit să pretindă recunoştinţă din partea copiilor săi deoarece singura expresie reală a acestei gratitudini este binele moral al copilului. Dacă preţuieşti afecţiunea ce ţi-o port sau dacă mă iubeşti la rândul tău, străduieşte-te, atât cât îţi stă în putinţă, să nu iroseşti ce-am reuşit să-ţi dăruiesc şi fereşte-te de capcanele ce te împresoară. A fost o vreme când totul depindea numai de mine. Astăzi lucrurile s-au schimbat. Gândeşte-te la dragostea mea, fiule. Mă tem că această dragoste se deosebeşte de iubirea altor părinţi pentru copiii lor. Fiinţa mea întreagă depinde de fericirea ta, tot os faci tu este hotărâtor pentru mine. Orice pas vei face în viaţă va fi legat prin cele mai intime fire de fericirea sau dezastrul meu. În viaţă am avut decepţii mari, fiule!

Până aici totul a mers bine. Richard îşi iubea tatăl şi, în ciuda exaltării ce pusese stăpânire pe el, cuvintele baronetului îi umpleau sufletul de emoţie. Din nefericire, însă, bâronetul, care printr-o fatalitate a sorţii nu-şi dădea niciodată bine seama când a câştigat o luptă, găsi de cuviinţă să-şi mai îndulcească predica aridă, glumind un pic pe seama tinerilor cărora le-a intrat în cap că sunt îndrăgostiţi. Îi explică, plin de ironie, că exact atunci când junii cu pricina sunt mai fragezi şi necopţi la minte le vine aşa, deodată să se căsătorească! Teribil lucru, pe care nici cei mai înţelepţi şi mai vârtoşi dintre bărbaţi nu-l fac decât după lungi ezitări şi de-abia atunci când s-

au umilit singuri şi şi-au primit pedeapsa pe deplin. Îi înfăţişă apoi portretul Junelui Nerod – obiect general de batjocură şi compătimit în taină de toată lumea. Descrise apoi femeia, fantasma aceea stranie ce se înfiripă în imaginaţia noastră, şi ne acaparează dintr-odată toate simţurile.

Îi vorbi de cazul clasic al bărbatului convins că-şi va tutela nevasta, dar care, până la urmă, descoperă că nu e în stare să se conducă pe el însuşi. îl lămuri că specimenele acestea văd în viitoarele lor soţii un juvaier de preţ pentru care ar fi în stare, să dea foc întregii omeniri cu riscul chiar de a pieri şi ei în vâlvătaie, numai şi numai ca să nu piardă t? bucăţică aşa de aleasă. Îi împuie într-atâta capul cu povestea ultracunoscută a Junelui Nerod, până ce junele nerod da lângă el se îmbujoră la faţă şi simţi că-şi pierde respiraţia de furie şi ruşine.

După o asemenea peroraţie, înţelepciunea nu-i mai slujea baronetului la nimic, căci îşi ratase ţinta. Putea el mult şi bine să disece erosul şi să analizeze femeia. Indiferent dacă îi recunoştea drepturile sau o picta în culori trandafirii, indiferent cât de şiret, amabil, spiritual, patetic sau sublim-s-ar fi dovedit acum barone tul în înţelepciunea lui, totul era de prisos – se adresa unui surd. Îşi încheie peroraţia cu următoarea întrebare rostită cu blândeţe:

— Ei bine, Richard, n-ai nimic să-mi spui? Se aştepta la o confesiune care, fără doar şi poate, ar fi restabilit imediat încrederea deplină ce existase între ei. Răspunsul veni însă rece şi aspru:

— Nimic!

Profund afectat, baronetul se lăsă moale într-un fotoliu şi începu să-şi frângă degetele. Iar Richard, care nu mai avea chef să continue dialogul, se duse la fereastră.

Prin ochiurile geamului se zărea un petic de cer; câteva stele licăreau stins prevestind luna. Încet, încet,

luna se înălţa pe boltă; pădurile o întâmpinau întinzând spre ea rămurişul lor bogat. Şi steaua sa va fi la locul ştiut. Stratul subţire de muşchi verde, aşezat cu grijă în jurul florilor de sub fereastră, îi mângâie nările cu mirosul lor reavăn de pădure, umplându-i sufletul de dorinţe năvalnice. Richard tremura cuprins de suspine. Atunci tatăl său se apropie de el şi-i puse mina pe umăr.

— Chiar n-ai nimic să-mi spui, fiule? Mărturiseşte", Richard! Şi nu uita că sufletul în care domneşte o umbră de minciună nu-şi găseşte niciodată pacea!

— N-am absolut nimic să vă spun, *Sir*, răspunse tânărul, privindu-şi părintele drept în ochi.

Baronetul îşi retrase mâna de pe umărul lui şi începu să se plimbe prin cameră. În cele din urmă, Richard nu mai fu în stare să-şi stăpânească nerăbdarea şi exclamă:

— Doriţi să rămână aici, *Sir*? Nu voi pleca la Raynham în seara aceasta?

Stângaci, baronetul încercă din nou să facă o glumă.

— Cum chiar vrei să prinzi trenul după ce i-ai dat un avans de zece minute?

— Mă duce Cassandra, spuse tânărul cu naivitate. N-am s-o obosesc prea tare. Sau poate mi-l împrumutaţi dumneavoastră pe Winkelried? Cu un asemenea cal ajung acasă în maixmum trei ore!

— Ei, dar ştii bine că vei găsi porţile închise.

— Atunci las cajul în sat. Dowling l-a mai îngrijit şi altă dată şi ştie cum să se poarte cu el. Îmi împrumutaţi calul, *Sir*?

În timp ce rostea aceste cuvinte, Richard se lumină – dintr-odată la faţă. Căci dacă în seara aceea nu reuşea să-şi întâlnească iubita, putea cel puţin să fie în preajma ei, avea posibilitatea să respire acelaşi aer şi, privind pierdut la steaua ce-i. lumina iatacul, avea să asculte odată cu ea foşnetul şoptit al aceloraşi copaci ce fremătau în noapte. Distanţa dintre ei i s-ar fi părut atunci mai mică, asemeni unei dorinţe pe jumătate

împlinite, iar chipul fetei, luminos ca un Luceafăr i-ar fi apărut parcă aievea înaintea ochilor.

Deasupra geamurilor ei, îşi clădiseră cuibul două rin – dunele, două suflete unite sub acelaşi acoperiş, păsări binecuvântate ce fermecau cu ciripitul lor pe frumoasa adormită din iatac. Şi, fără să-şi dea seama, inima îndrăgostitului zbură dintr-odată spre cele două rândunele, care deveneau astfel întruchiparea vie a viselor sale tainice de fericire. Nu trecea zi în care să nu le privească cum îşi luau zborul în liniştea împfcată a dimineţii.

Richard avu deodată impresia că dacă ar fi la Raynham în zorii zilei, şi ar putea privi ca de obicei zborul avântaţ al celor două păsărele, pierderea dureroasă, imensă, pe care o suferea în seara aceea, nevăzând-o pe Lucy, ar fi fost pe deplin compensată. Atunci ar fi fost în stare să-şi ierte părintele şi să-l iubească din nou. Ar fi fost dispus să îndrăgească Londra, viaţa, ba chiar întreaga lume. Nu avea altă dorinţă decât să vadă siluetele delicate ale celor.

două păsărele, luându-şi zborul în tăcerea neclintită a dimineţii. Atâta doar şi nimic mai mult.

Ironiile baronetului nu făcuseră altceva decât să înaripeze şi mai mult imaginaţia tânărului. Continuă să-i pună mai departe răbdarea ia încercare.

— La ce bun să pleci, doar ştii bine că nu mai găseşti pe nimeni treaz la Raynham şi apoi nu se face să deranjezi slujniciie la miezul nopţii.

Nu exista însă obiecţie la care Riehavd să nu găsească un răspuns.

— Ei bine, fiule, spuse baronetul pe acelaşi ton ironic, află, atunci, că dorinţa mea cea mai vie este să rămâi la Londra!

— În cazul acesta, înseamnă că nici n-a fost vorbă de boală, strigă Richard disperat, înţelegând de-abia acum că fusese victima unui complot.

— Am fost complet sănătos, şi cred că asta îţi face

cea mai mare plăcere.

— Atunci la ce bun m-au minţit cu toţii? izbucni tânărul, cuprins de mânie.

— Dragă Richard, am impresia că tu eşti cel mai în măsură să găseşti răspunsul la ăcesată întrebare, replică Sir Austin pe un ton ferm în care se putea distinge totuşi o urmă de blândeţe.

Teama de a nu fi identificat cu Junele Nerod îl făcu pe Richard să renunţe la orice discuţie. Iar Sir Austin, văzându-şi fiul cum scrâşneşte din dinţi, ca şi cum ar fi vrut să transforme în pulbere mânia din care aveau să izbucnească exploziile viitoare, consideră că pentru moment este mai bine să-i dea pace.

CAPITOLUL XXII

În care febra începe să se facă simţită

Timp de trei săptămâni, Richard a fost reţinut la Londra pentru a suporta rigorile „sistemului” într-o atmosferă cu totul nouă. Era silit să-i asculte pe numeroşii oameni de ştiinţă care îl vizitau pe tatăl său, dornici să-şi reînnoiască prietenia cu acesta. I se spunea întruna să le acorde importanţa cuvenită, respectându-i şi studiindu-i ca pe o pildă demnă de urmat căci graţie profunzimii şi complexităţii lor intelectuale savanţii reprezentau pentru Sir Austin singurele creaturi demne de invidia noastră. Neavând încotro, Richard a acceptat până la urmă să fie prezon’at. şi familiei G rând ison. Se resemnase să dea ochii cu fiinţe în aceeaşi situaţie ca şi el, de teamă ca nu cumva să fie considerat un June Nerod. Gândul că ar fi putut fi confundat cu un asemenea specimen îl făcea pe bietul băiat să suporte totul fără măcar să crâcnească.

Acum situaţia devenise de-a dreptul oribilă. Totul i se părea o insultă revoltătoare la adresa fetei minunate pe care o purta în inimă şi gândul că lumea l-ar putea lua în râs pe motiv că îndrăgeşte pe minunata lui Lucy îl făcea să clocotească de indignare, trezindu-i în suflet un sentiment prematur de mizantropie.

Pe de altă parte, „sistemul” se străduia să-i arate soarta ce ne aşteaptă dacă ne lăsăm pradă „tinerelor fete din parohie”. În acest scop, recurgându-se la reţeta ce-i fusese prescrisă şi avocatului Thompson, Richard era târât noapte de noapte prin tainiţele Londrei pentru a se convinge cu propriii săi ochi cum arată fiii şi fiicele tenebrejor, pentru a le urmări zhănţuiala şi viaţa deşănţată ce-i afunda cu fiece pas tot mai adânc în mlaştina pierzaniei.

Dacă ar fi să judecăm însă după întrebările pe care şi le nota baronetul în carneţel în momentele sale de adâncă meditaţie („Oare numai bărbaţii îşi fac de cap la tinereţe?”), s-ar părea că priveliştile acestea se dovedeau mai instructive pentru profesor decât pentru elev. Căci mai mult ca sigur, Sir Austin n-ar fi avut niciun motiv să-şi pună asemenea întrebări pe vremea când.se afla la Raynham. Mai departe, se putea citi: „Oare bărbaţii nu acordă o importanţă prea exagerată…” urmau câteva puncte de suspensie şi manuscrisul nu mai sufla nicio vorbă în această privinţă. Am totuşi impresia că de când se afla ia Londra, baronetul începuse să manifeste mai multă înţelegere faţă de cauza femeilor iar contactul pe viu cu realitatea părea să nu se fi soldat fără învăţăminte. Lui Richard însă, scenele la care era silit să asiste i se înfăţişau într-o lumină stranie şi sumbră şi nu făceau decât să-i sporească şi mai mult sentimentul de mizantropie ce i se strecurase în suflet şi de care nu era cruţată decât o singură fiinţă – iubita lui.

În primele două săptămâni de exil, câteva rânduri drăgăstoase primite de la Lucy îl ajutară pe Richard să-şi menţină moralul. Apoi corespondenţa se întrerupse brusc şi bietul băiat fu cuprins de o melancolie atât de profundă, încât Sir Austin se văzu silit să ia măsuri urgente pentru a grăbi reîntoarcerea lor la Raynham. La sfârşitul celei de a treia săptămâni, în timp ce luau micul dejun, Berry îi prezentă baronetului două scrisori ce purtau ştampila Raynham-ului. După ce o citi pe prima,

baronetul îşi întrebă fiul dacă este dispus să părăsească metropola.

— Ca să ne întoarcem la Raynham? exclamă Richard, dar dându-şi seama că reacţionase întocmai ca un june nerod, adăugă imediat cu indiferenţă:

— Cum doriţi dumneavoastră, *Sir*.

Ca atare, Berry primi instrucţiuni să pregătească cele de cuviinţă pentru întoarcerea lor urgentă la Raynham. Scrisoarea de pe care Sir Austin tocmai îşi ridicase privirile pentru a afla dorinţa fiului său, era opera tânărului înţelept şi suna astfel:

„Benson se restabileşte cu o tenacitate de câine. Pretinde nişte despăgubiri uriaşe. Ferice de casa în care martirul este un prostănac plin de devotament! Sunt pe deplin de acord cu dumneavoastră că prostănacul nostru fidel este un servitor foarte dibaci când e vorba de urzit intrigi. De-acum putem spune că Benson a intrat în istorie! I-am comunicat că nu poate pretinde o recompensă mai mare şi m-am străduit să-i demonstrez că un gentleman trebuie să suporte cu stoicism biciul sorţii căci numai astfel catadicsesc muzele să-i acorde cât de cât atenţie. Dar trebuie să vă mărturisesc cu tot regretul că Benson nu se mulţumeşte să fie consolat cu un asemenea panseu şi preferă mai degrabă să-şi păzească pielea şi să ducă o viaţă de trântor.

S-ar părea totuşi că eroismul nu se deprinde dintr-odată ci e nevoie de exerciţii îndelungate pentru aşa ceva. Benson este din fire un nerod. Restul sunt daruri cu care l-a copleşit viaţa.

Tânăra persoană a renunţat să mai stea în vecinătatea noastră. Am discutat personal cu frumoasa papistaşă şi, bineînţeles, cu fermierul Blaize. Au dat amândoi dovadă de suficient bun simţ, deşi m-au ameţit cu jurămintele şi suspinele lor.

Ea e frumoasă. Sper că nu-şi dă cu sulimanuri. Aş mai putea adăuga că are şi picioare straşnice. De două ori pe săptămână se deplasează la Bellingham pentru a-şi

primi împărtăşania. Iar după ce se spovedeşte şi se curăţă de păcate, graţie oncţiunii papistaşe, zboară înapoi acasă cu şi mai multă vioiciune, fapt de care muşchii, mei de protestant s-au putut convinge singuri. Întâmplarea a făcut să o întâlnesc şi să stăm de vorbă tocmai când se îndrepta spre Bellingham. Şi în privinţa părului e la înălţime. Lady Godiva ar putea-o provoca la o întrecere; cred că ar fi o confruntare între forţe aproape egale. Nu v-a frapat oare niciodată faptul că femeia se află mai aproape de regnul vegetal decât bărbatul? Domnul Blaize plănuieşte s-o căsătorească cu fiul său. Or nu cred să existe un pasionat al mitologiei zânelor care să nu dorească realizarea acestei alianţe. Junele Tom a moştenit toate darurile Bestiei. După câte am auzit, fecioarele din Lobourne afirmă despre el că este un adevărat Proculus. Totuşi nu-i exclus să fie vorba doar de un zvon răspândit de bărbaţii invidioşi care vor să se răzbune pe bietele fecioare.

Frumoasa creatură vorbeşte destul de îngrijit, dar una peste alta este mai bine că am scăpat de ea şi că nu se mai află în vecinătatea noastră”.

Cealaltă scrisoare era de la Lady Blandish şi purta pecetea stilului unei doamne. Iată cum suna scrisoarea:

„Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a-mi îndeplini în cele mai bune condiţiuni misiunea ce mi-aţi încredinţat-o, iar acum îmi simt sufletul năpădit de tristeţe.

Ea are calităţi care o situează mult mai presus de clasa socială din care face parte. Păcat! Sincer vorbind, fata este frumoasă. Uneori este chiar foarte frumoasă. În niciun caz nu este vorba de acel gen de frumuseţe la care aţi fost îndemnat să vă gândiţi. Biata copilă nu mi-a povestit nimic senzaţional. M-am întâlnit din nou cu ea şi am stat împreună de vorbă mai bine de o oră. Mi-am dat silinţa să o tratez cu blândeţe. N-am putut afla nimic în plus faţă de ce ştiam până acum. Este pur şi simplu povestea obişnuită a oricărei femei. – îl idolatrizează pe

Richard în care vede un zeu. De dragul lui ar fi chiar dispusă să renunţe la el. Este gata să facă orice sacrificiu numai să-l ştie fericit. Suntem amândoi oare atât de lipsiţi de inimă?

Fata este dispusă să facă orice i-am cere, dar nu se poate preface că iubeşte un alt bărbat. Aşa ceva nu se va întâmpla niciodată, mărturiseşte ea. Şi sunt sigură că în afară de Richard nu va mai iubi niciodată pe nimeni.

Ştii că sunt o sentimentală. Ei bine. Îţi mărturisesc că la un moment dat ni s-a umplut la amândouă ochii de lacrimi. Pe tot timpul iernii, fata a fost trimisă de unchiul ei la pensionul unde şi-a făcut şcoala. S-ar părea că cei de acolo o iubesc şi o apreciază foarte mult. Intenţionează chiar să o reţină la ei, cea ce ar fi minunat pentru biata fată. Unchiul ei este un om dintr-o bucată. La rugămintea tatălui fetei, a consimţit să-i poarte de grijă şi bătrânul nu s-a amestecat cu nimic în viaţa ei religioasă. Dimpotrivă, manifestă o deosebită scrupulozitate în această privinţă, deşi, aşa cum obişnuieşte să spună, e şi el creştin.

La primăvară, fata se întoarce la Belthorpe, urmând a se căsători cu fiul fermierului care-i un adevărat bădăran (biata copilă nu ştie însă nimic despre planul acesta). Sunt hotărâtă să împiedic pe orice cale o asemenea căsătorie. Pot nutri oare speranţa că mă vei ajuta în această privinţă?

Sunt sigură că dacă vezi fata, vei trece imediat de partea ei. Ar fi un sacrilegiu să stăm indiferenţi şi să permitem o asemenea căsătorie. Ştii, cred că cei doi sunt veri. „Mai există oare o a doua fiinţă ca Richard pe lumea asta?” m-a întrebat la un un moment dat fata. Ei bine, ce puteam să-i răspund? Erau exact cuvintele tale şi merita să fi văzut cu câtă convingere vorbea! Nădăjduiesc că Richard este liniştit. Mă cutremur când mă gândesc ce-o să simtă când va descoperi ce-am făcut eu în lipsa lui. Sper, cel puţin, că am procedat aşa cum se cuvine. După cum spui tu, o faptă bună nu piere niciodată. Dar aşa să

fie oare întotdeauna? Oricum trebuie să am încredere în tine. Aş zice că este mai simplu să suporţi martiriul când eşti convins de justeţea cauzei tale, dar pentru aceasta trebuie neapărat să ai certitudinea că nu greşeşti.

În ultimul timp n-am făcut mai nimic. Am repetat întruna un aforism de-al tău (*Poveţele Pelerinului*, Cartea VII. nr. 54). Aceste cuvinte m-au consolat în mare măsură, deşi nu-mi dau seama de ce. Poate pentru simplul motiv că, în general, înţelepciunea ne aduce împăcarea chiar şi atunci cinci nu are nicio legătură cu frământările noastre.

„Căci motivul pentru care mulţi cad în păcat şi-i pierd pe Dumnezeu tocmai atunci când s-au înălţat până la dânsul este acesta: ei nu ştiu să-l păstreze, bizuindu-se pe tăria lor, ci se dovedesc şovăielnici şi capitulează în faţa propriilor lor slăbiciuni". Tare aş vrea să ştiu la ce te gândeai când ai compus un aforism sau altul? Ce faptă anume ţi l-a inspirat? Este oare posibil să pătrunzi în intimitatea mecanismului gândirii omeneşti? Simt o curiozitate nespusă să aflu cum iau naştere ideile, cum se naşte în mod. concret un aforism, şi asta nu pentru c-aş spera să învăţ şi eu secretul. Iată mai jos începutul unui panseu (deşi noi femeile, biete creaturi ce suntem, reuşim cu greu să îmbinăm gânduri şi cuvinte într-un tot unitar în care să strălucească ideea): „Perseverenţa înţeleptului care greşeşte este mai mare decât a nebunului". Ei bine, totul mi-a venit dintr-odată în minte, aşa ca o străfulgerare.

Gibbon mă cam plictiseşte; aştept deci să te reîntorci ca să ne putem relua lecturile. Sarcasmul specific scrierilor sale îmi displace. Mă gândesc întruna la chipul istoricului şi, dintr-odată, antipatia devine parcă persoană. Cu Wordsworth lucrurile stau altfel. Şi totuşi nu pot uita nicio clipă cu câtă solemnitate şi gravitate îşi înfăţişează propria persoană! (Deşi, ori ce s-ar zice, am tot respectul pentru el.) Ceva este însă curios! Byron era mai egoist, dar faţă de el nu încerc aceleaşi sentimente

ciudate. Byron îmi evocă o sălbăticiune. a deserturilor, crudă, dar neasemuit de frumoasă, în timp ce pe Wordsworth mi-l imaginez ca pe un asin deosebit, o creatură dezbărată de năravurile confraţilor săi, ei bine, un asin cu totul superior, vreau să spun, înzestrat cu elocvenţă remarcabilă, o mulţumire de sine înnăscută şi o încăpăţânare ce se cuvine admirată ca un atribut al misiunii sale printre noi.

Din păcate, însă, nimeni nu este dispus să găsească ceva sublim la un asin, fie el chiar şi mai aparte decât alţii, şi ca atare comparaţia mea se dovedeşte falsă. Nu e oare ciudat? Pe Wordsworth îl iubesc mai mult, dar cu toate acestea, fascinaţia pe care o exercită Byron asupra mea este mai mare! Care să fie explicaţia acestui fapt?”

(„Laşitatea”, notă Sir Austin în dreptul acestei întrebări. „Pentru că femeile preferă mai degrabă să capituleze în faţa ironiei şi pasiunii decât să-şi încredinţeze inima talentelor autentice ce-şi trag inspiraţia direct din natură”).

„L-am terminat pe Boiardo şi am început să-l citesc pe – Berni. Acesta din urmă mă scandalizează. Am impresia că noi femeile nu dăm prea mare importanţă umorului.

Ai dreptate când spui că nouă ne lipseşte cu desăvârşire acest simţ şi că, de fapt, noi nu râdem ci „cotcodăcim”. E adevărat (în cazul meu, cel puţin) că pentru noi, femeile, Falstaff nu reprezintă decât un grăsun incorigibil şi nimic mai mult. Aş dori să ştiu totuşi ce simbolizează un asemenea personaj. Cât priveşte Don Quijote, mă întreb întruna: la ce bun să acoperi de ridicol un personaj înzestrat cu o minte atât de aleasă? Parcă te-aud spunând: „Don Quijote slujeşte unor scopuri practice”. Da, aşa este! Noi, femeile, suntem foarte înguste la minte, ştiu asta. Dar iubim spiritul, mai ales atunci când îmbracă forma farselor şi glumelor. Din nou aspectul practic, deci! Dar ca să folosesc propriile-ţi cuvinte (de câte ori „gândesc” cu adevărat, cuvintele tale

sunt acelea care îmi vin în ajutor şi, poate de aceea, chiar şi gândurile mele îţi aparţin), ei bine, în locul fiorului copleşitor al inteligenţei, noi preferăm o glumă uşoară!”

În vreme ce se plimba prin cameră, jucându-se absent cu scrisoarea, baronetul îşi mai arunca ochii asupra anumitor pasaje. Prin minte i se perindau cele mai diverse gânduri.

Există idei pentru care limba se dovedeşte mult prea greoaie şi orice formă le-am da suntem pândiţi în permanenţă de pericolul arbitrarului. Sunt gânduri obsedante a căror fiinţă vaporoasă ne scapă de cele mai multe, ori şi pe care anevoie reuşim să le smulgem din nebuloasa în care plutesc, pentru a le putea contempla în toată limpezimea lor. Or lucrul acesta se vădeşte şi mai dificil când vrem să le împărtăşim şi altora.

De ce se privise oare Sir Austin în oglindă cu atâta insistenţă de fiecare dată când trecuse prin dreptul ei? în acele clipe, ochii baronetului păreau absenţi la înfăţişarea exterioară a chipului său – sprâncenele sure, uşor arcuite, cutele adânci pe care încordarea le întipărise pe fruntea sa înaltă şi dreaptă, părul cenuşiu de culoarea oţelului ce se ridica în sus, răsfrângându-se într-o parte, asemeni panaşului lui Richard. Întreaga sa înfăţişare trăda anii ce-şi puseseră pecetea asupra lui dar care nu reuşiseră totuşi să-l copleşească sub povara lor, căci baronetul îşi mai păstra încă neştirbită ţinuta demnă şi falnică din tinereţe. Imaginea din oglindă se dovedea mulţumitoare; privea totuşi insistent cu ochii larg deschişi, vrând parcă să pătrundă în intifhitatea fiinţei ce se ascunde dincolo de masca ce ne acoperă chipul.

Se întreba poate ce impresie îşi făcuse Lady Blandish despre el, căci îi cunoştea simţul excepţional de observaţie. Nu avea niciun dubiu asupra sentimentelor ei. Îşi dădea totuşi seama de cită luciditate sunt în stare femeile, atâta timp cât sentimentele nu le sunt

înfierbântate de soarele aprins al amiezii, şi era conştient de talentul cu care surprind este esenţa unui caracter, sesizându-i slăbiciunile într-o singură clipă. Baronetul mai ştia că simţul umorului îi lipseşte cu desăvârşire, or defectul acesta îl izola şi mai mult de ceilalţi oameni., în acele clipe, gentlemanul lucid ce-şi scruta cu atâta fervoare străfundurile sufletului gândea poate astfel: „Pentru Lady Blandish nu sunt nici eu decât un biet asin de stirpe aleasă, la fel ca şi poetul – numai ceva mai încărunţit din pricina trecerii anilor”. Acestea erau probabil concluziile baronetului; de altfel, cum era înzestrat cu o luciditate remarcabilă, el reuşea uneori să arunce priviri revelatoare oglinzii uriaşe pe care lumea faptelor (aflată dincolo de sfera noastră îngustă) ne-o pune în faţă, îmbiindu-ne astfel să ne contemplăm chipul ori de câte ori suntem dispuşi s-o facem.

Din nefericire însă, Sir Austin nu era înzestrat cu darul binecuvântat al râsului, ce se întâlneşte, de obicei, la oamenii lucizi, aşa că, asemeni însoţitorului lui Ballaam, se dovedi neputincios să meargă mai departe. Un simplu hohot de râs l-ar fi vindecat pe loc de orice amăgire, ciudăţenie sau extravaganţă, oferindu-i o viziune mai senină asupra lumii. Dar baronetul nu ştia să râdă. În vreme ce călătorea cu trenul, îndreptându-se spre Bellingham, alături de Richard ai cărui ochi strălucitori trădau înflăcărarea ce-i cuprinsese tot trupul, Sir Austin se străduia din răsputeri să judece lucrurile cu obiectivitatea omului care dispune de un „sistem”. În cele din urmă, sentimentul de adversitate pe care începuse să-l nutrească faţă de tânăra femeie ce-i ameninţa experimentul, puse stăpânire pe el cu desăvârşire.

Nu concepea să fie binevoitor cu o asemenea fiinţă, iar modul elogios în care îi scrisese Lady Blandish despre fizicul şi conduita fetei îl enerva. Se situa pe poziţia clasică a taţilor care-şi pun mereu aceeaşi întrebare: „Oare n-am eu dreptul să fac tot ce-mi stă în putinţă

pentru a-mi împiedica fiul să se arunce în braţele primei femei cu chip frumos care-i iese în cale?” Dar punându-şi această întrebare, Sir Austin uita că îşi refuzase singur acest drept.

Treptat, treptat, sentimentul de duioşie ce-l nutrea faţă de experimentul său. Întruchipat de tânărul înflăcărat şi plin de viaţă ce-i stătea alături, începu să-l părăsească, iar dragostea excesivă faţă de el se transformă în severitate. Ajunse dintr-odată la concluzia că planurile secrete ale fier uşierului de a-şi căsători fiul cu nepoata sa erau cât se poate de înţelepte, şi că o asemenea dorinţă nu numai că nu trebuie împiedicată, ci, dimpotrivă, merita chiar încurajată şi sprijinită.

Oricum n-avea niciun rost să se opună unei asemenea căsătorii. Acum însă, când ideile acestea puneau tot mai puternic stăpânire pe el, oglinda uriaşă a vieţii îi pierise dinaintea ochilor şi baronetul uitase aproape cu desăvârşire de scrisoarea primită de la Lady Blandish.

Tată şi fiu se aflau singuri în compartiment. Erau amândoi prea absorbiţi de gânduri pentru a mai putea scoate o vorbă. Pe măsură ce se apropiau de Bellingham, întunericul nopţii se lăsa pe pământ. Deasupra colinelor împăduriterăsfirate dincolo de gară, o ultimă rază trandafirie mai zăbovea alene pe cerul de smarald. Richard o privea pierdut din fuga trenului. Şi, dintr-odată, lumina amurgului îi pătrunse în suflet asemeni unui spirit al iubirii, iar ochii visători şi trişti i se umplură de lacrimi. Splendoarea melancolică a razei, zăbovind pe cer în punctul acela singuratic, părea că-i îndeamnă să-i jure credinţă iubitei, era aidoma chipului îndurerat al „florii de crin”, cum o numea el pe Lucy, implorându-i jurământul de fidelitate.

Tremurai gingaş al pleoapelor ei, când îşi privea sfioasă iubitul printre genele plecate, aşa cum numai Lucy ştia ş-o facă, privirea aceea mistică şi dulce – izvor mirific al visurilor sale – prindeau acum viaţă ca prin

farmec în raza trandafirie de pe cer. Şi Richard avu impresia că un freamăt uşor îi cuprinde tot trupul.

Aţi simţit vreodată fiorul acela tainic ca o atingere delicată a baghetei magice în faţa căreia povara timpurilor noastre se mistuie, topindu-se asemeni fulgului de zăpadă? Gândim că suntem treji şi totuşi plutim uşor, transpuşi în altă lume.

Fiinţa noastră întreagă vibrează şi simţim cum înfloreşte în noi o bucurie nouă. Rar ne este dat să gustăm această fericire. Chiar îndrăgostiţilor înşişi li se întâmplă rar să simtă acest fior ce pătrunde în noi asemeni unei revelaţii. Căci, fără doar şi poate, acestea sunt senzaţii simple a căror valoare n-o preţuim mai mult decât strălucirea orbitoare a puzderiilor de meduze diafane, scăldate de valuri şi luminate de culorile cerului. Şi, totuşi, atunci când strângem roadele şi facem bilanţul unei vieţi nu e puţin lucru pentru animalul ce sălăşluieşte în fiecare om să-şi poată aminti că şi-a simţit carnea înfiorată asemeni meduzelor atinse de razele cerului.

Privind în urmă, experienţele acestea ne deschid un orizont nemărginit, aidoma splendorilor pale şi ademenitoare ale mării. Celui care a încercat aceste senzaţii, fără a deveni însă robul lor, îi este dat să descopere mai lesne Insula Fericirii. A nutri credinţa că şi prin simţuri putem atinge măreţia sferelor e foarte important.

În *Poveţele Pelerinului* stă scris: „Amintiţi-vă că natura, deşi de esenţă păgână, atinge perfecţiunea doar atunci când se prosternează în faţa tronului celui puternic. Natura nu este doar ţărână proastă, ea este, deopotrivă, scânteie vie ţâşnită din sferele celeste. Tinzând spre desăvârşire, greşim atunci când dispreţuim natura căci numai prin ea ne înălţăm. Graţie strădaniilor şi purificării, natura se face demnă de soţul ei divin şi numai acesta îi poate dărui deplina perfecţiune. Sfântul Simion a descoperit stricăciunea ce sălăşluieşte în

natură şi a g îndit că natura e toată numai stricăciune”.

În acele clipe, Richard simţea prin tot trupul un fior straniu. O exaltare tainică îi cuprinse fiinţa şi, dintr-odată, ca prin farmec, mânia şi tristeţea dispărură.

Atingerea delicată a baghetei magice îşi făcuse efectul.

Dacă Sir Austin i-ar fi vorbit acum deschis, Richard şi-ar fi descărcat şi el inima. Dar baronetul nu era în stare de aşa ceva. Găsi de cuviinţă să se simtă jignit, cum fac de obicei taţii în asemenea împrejurări, şi. credincios „sistemului” său, începu să urzească planuri şi intrigi. Lady Blandish reuşise să-i aţâţe şi mai mult gelozia împotriva creaturii ce-i. ameninţa „sistemul”: or se ştie că un „sistem” gelos devine orb şi se răzbună ca cea mai geloasă dintre femei!

Pinii şi arbuştii îşi răspândeau aromele tari în aerul răcoros al amurgului de toamnă. Ajunşi la Bellingham, coborâră din tren. Richard zăbovi o clipă, umplându-şi la

— Om plămânii cu ascul înmiresmat şi proaspăt de la ţară. îl lăsă pe Sir Austin în seama şefului de gară, care-i ura bun-venit, iar el porni în căutarea credinciosului său Tom. Acesta primise instrucţiuni speciale, prin intermediul lui Berry, să-şi aştepte stăpânul, împreună cu calul, şi acum stătea tupilat sub cetina unor brazi bătrâni ce creşteau la marginea drumeagului. Cunoscând pasiunea lui Tom pentru mister şi conspiraţii, Richard se duse drept la ţintă şi-şi găsi omul de încredere trăgând pe furiş dintr-o ţigară.

— Ce mai e nou. Tom? E cineva bolnav?

La auzul acestei întrebări, Tom îşi dădu şapca pe ceafă, cum fac de regulă plugarii atunci când sunt confruntaţi cu o problemă mai întortocheată.

— Nu, zău, să nu mă bateţi, dom’le Richard, se smiorcăi Tom, prefăcându-se că zâmbeşte, în timp ce privea gesturile precipitate a e stăpânului său.

— Vorbeşte odată!” îi porunci Richard. De-o săptămână n-am primit niciun rând de la ea.

Atunci Tom îi povesti tot ce se-ntâmplase. Băiatul primi veştile cu un ca în surormzător, fără măcar să clipească din ochi. Nu făcea nicio mişcare şi, cu obrazul lipit de gâtul calului, privea pierdut în gol ca şi cum Tom nici n-ar fi fost de faţă. Acesta se simţea atât de tulburat, încât ar fi preferat mai degrabă o chelfăneală zdravănă decât căutătura de bufniţă holbată cu care-l fixa stăpânul său.

— Ei, dau drumul mai departe, strigă Richard cu asprime. Ea a plecat! Şi ce-a mai fost?

Tom îşi dădu imediat seama că e cazul să nu treacă cu vederea niciun amănunt şi-i povesti pe îndelete cum că o slujnică de la fermă, Davenport pe nume, o fostă cunoştinţă de-a lui, îi spusese că decurn aflase că avea să părăsească satul, tânăra nu mai închisese nicio clipă ochii şi tot sta în pat, aşezată în capul oaselor, până se crăpa de ziuă, plângând aşa întruna de ţi se rupea inima, nu alta, dar nici că se văicărea în vreun fel!

Auzind toate acestea, pe Richard îl podidiră lacrimile, Tom îi mai povesti apoi cum încercase s-o vadă pe Lucy, dar nu reuşise din pricină că domnul Adrian îl punea tot timpul la treabă şi-i dădea să adune şiruri nesfârşite de cifre. Toată ziua cifre şi iar cifre, ba mai mult, căuta să-l convingă că, la întoarcere, stăpânul său va fi încântat, aflând cu ce se îndeletnicise!

— Şi încă mi-a mai dat să fac şi ceva pe lăţinească, îi explică Tom. Nom nativu, dom'le! Să-ţi pierzi minţile, nu alta! exclamă el cu patos. Bietul Tom fusese silit să înveţe o declinare latinească! Până la urmă, însă, reuşise s-o vadă pe fată chiar în dimineaţa plecării. Arăta foarte abătută şi mâhnită, îşi continuă el istorisirea. Mi-a făcut un semn blând cu capu', în timp ce trecea pe cărare în brişcă minată de Tom, fecioru' lu' Blaize. Are domnişoara nişte ochi atâta de blânzi, dom'le că nici lacrimile nu reuşeşte să le şteargă bunătatea din priviri!

La auzul acestor cuvinte, Richard îi apucă mâna şi i-o strânse ca un turbat.

Tom nu mai avea nimic de povestit, îşi amintea doar că în clipa în care brişcă dădea colţul, pierzându-se după copaci, domnişoara întinsese mâna, fluturându-şi degetele, ca şi cum ar fi vrut şi-i spună „La revedere, Tom”. Şi măcar că n-avea cum să mă mai vadă, îi dădu înainte Tom, eu tot mi-am scos pălăria! M-a mişcat foarte, când am înţeles că se gândeşte la un om aşa sărman ca mine!

Tom se înflăcărase de-a binelea şi devenise sentimental, ceea ce nu-i de mirare, dacă ţinem cont de faptul că se adresa unui stăpân înamorat până peste urechi, care îl instruise, cu gândul să scoată din el un erou.

— Şi de-atunci n-ai mai văzut-o?

— Nu, dom’le! Atunci a fost ultima dată când am dat cu ochii de dânsa.

— Atunci ai văzut-o pentru ultima oară, Tom?

— Da, dom’le, n-am mai zărit-o de-atunci!

— Şi zici că a pierit, aşa deodată, din faţa ochilor tăi?

— Dă, dom’le, s-a dus aşa deodată şi n-am mai văzut-o!

— De ce-au dus-o oare de-aici? Ce-au făcut cu ea? Doamne, unde or fi dus-o oare?

S-ar fi zis că întrebările acestea înfrigurate erau adresate mai degrabă cerului decât lui Tom.

— Şi de ce nu mi-a scris niciun rând? reîncepu Richard. De ce-a plecat? Lucy este iubita mea! îmi aparţine numai mie! Cine a îndrăznit s-o ia de-aici? S-o smulgă de lângă mine? De ce a plecat fără măcar să-mi scrie?… Tom!

— Ordonaţi, dom’le! şuieră recrutul bine instruit luând poziţie de drepţi în aşteptarea comenzii.

Auzind tonul vioi cu care îi fusese rostit numele, se aştepta ia o schimbare a subiectului, dar nici vorbă de aşa ceva. Richard o luă iar de la capăt pe aceeaşi ternă.

— Şi unde-au dus-o pe scumpa mea Lucy? insistă el

mai departe.

În faţa unei asemenea întrebări, Tom se simţea mult mai încurcat decât dacă ar fi trebuit să-şi muncească mintea cu nesfârşitele operaţiuni aritmetice pe care Adrian îl pusese să le facă. În consecinţă, faţa i se pleoşti, colţurile gurii i se lăsară în jos şi, negăsind niciun răspuns, se uita la Richard cu un aer perplex şi abătut.

— Vărsase lacrimi amare, fără doar şi poate! Ţi-ai dat seama de asta, nu-i aşa, Tom?

— Pot să jur că era plânsă, dofh-le Richard. Ba aş zice că plânsese întruna, zi şi noapte!

— Iar atunci când ai zărit-o, ochii îi erau scăldaţi de lacrimi, nu-i aşa, Tom?

— Arăta de parcă în clipita aia îşi ştersese ochişorii, dom'le!

— Şi era albă la chip?

— Albă, albă ca o coală de hârtie!

În faţa atâtor fapte noi, Richard făcu o scurtă pauză pentru a încerca să desluşească adevărata faţă a lucrurilor, ascultându-şi glasul instinctului. Avea senzaţia că este aidoma unei păsări captive într-o colivie. Încerca din răsputeri să iasă afară, dar se izbea întruna de aceleaşi gratii neînduplecate. În noaptea neagră ce pusese stăpânire pe el, lacrimile fetei licăreau ca nişte stele. Sorbea disperat lumina lor de aur, căci, deşi lacrimile acestea nu-i ofereau în niciun chip cheia misterului, ele erau totuşi o dovadă de iubire.

La apus, razele împurpurate ale soarelui păliseră.

Se stinsese orice urmă de lumină. Mai veghea încă neclintit ochiul palid al amurgului. Într-acolo se simţea atras Richard. Sări pe cal şi îi strigă lui Tom:

— În seara asta nu vin la cină. Spune-le alor mei ce crezi de cuviinţă!

Apoi. dând pinteni calului, porni spre Belthorpe.

Din pragul casei abandonate, strălucind asemenea unui izvor de lumină, mâna delicată a iubitei părea că-i

face semne de adio. Şi pe măsură ce se apropia de ea, mina delicată se pierdea în depărtare.

Juvaierul îi fusese răpit, trebuia cu orice chip să contemple caseta rămasă goală.

CAPITOLUL XXIII

Boala mărului îşi arată colţii

În timp ce Richard se îndrepta grăbit spre Belthorpe, străbătând drumeagul tivit cu verdeaţă ce şerpuia în umbra unor uimi bătrâni, noaptea se lăsase de-a binelea. Ochiul asfinţitului îşi închisese geana palidă, iar norii minaţi de vuiturile apusului alergau în galop năvalnic pe bolta întunecată a nopţii asemeni unor telegari în spume, înhămaţi la Carul Sudului.

Pe măsură ce se apropia de fermă, Richard simţea că inima îi bate tot mai tare, gata să-i spargă pieptul. Era convins că Lucy trebuie să fie acasă. Mai mult ca sigur că se întorsese. Altfel cum ar fi putut să plece fără să-i lase măcar un rând?

Se străduia să-şi înăbuşe orice suspiciune şi reducea la tăcere raţiunea însăşi. Faptul că nu-i scrisese nimic era o dovadă că fata se înapoiase. Richard n-avea urechi decât pentru glasul pasiunii şi îi vorbea iubitei ca şi cum s-ar fi aflat lângă el. Şoptea cuvinte dulci şi pline de duioşie, asemeni oricărui tânăr îndrăgostit.

Lucy era fără doar şi poate acasă, o vedea parcă mişcându-se ca o flăcăruie de argint, îndeletnicindu-se ca de obicei cu micile ei treburi gospodăreşti.

Sângele începuse să-i cânte în vine. Ferice de cei care locuiesc cu Lucy! Sunt mereu alături de ea! Şi oricât ar părea de ciudat, din această cauză, însăşi făptura mătăhăloasă şi grosolană a fermierului i se înfăţişă într-o lumină nouă! Căci dacă trăieşti în preajma unui înger, harul acestuia se revarsă negreşit şi asupra ta! Nu menta oare tânărul Tom să fie invidiat pentru o asemenea binecuvântată fericire?

Ca o adiere diafană simţi cum îl învăluie mireasma purtată de vânt a ultimele clematite. Sub impulsul

parfumului suav, imaginaţia i se aprinse şi îl năpădiră amintirile. Văzu dintr-odată căsuţa veche cu ziduri de cărămidă roşie, grădina inundată de clematite şi iasomie, tufele de măceşi şi trandafirii agăţători pe care Lucy îi îngrijea cu propria ei mână. Îşi aminti dintr-o străfulgerare, pe când privea în beznă, de zidul lung, pe care se lăsau crengile cireşilor în floare, de straturile de flori ce creşteau dincolo de curte, de livadă şi de ogoarele ce se aşterneau îndărătul ei. Un întreg univers fericit în care-şi ducea viaţa scumpa lui Lucy!

Cu toate acestea, nu speranţa era izvorul acestei reverii ce-i aducea în suflet o clipă de pace efemeră. Disperarea era aceea care, lăsându-l pradă amăgirilor, îi hrănea în permanenţă imaginaţia cu himere.

„Căci tenacitatea adevăratei pasiuni nu cunoştea margini, sta scris în *Poveţele Pelerinului*. Înfruntă până. şi armiile cerului cu tot cortegiul lor, mai degrabă decât să se plece o clipă. Iată de ce se cuvine să înăbuşim asemenea pasiuni înainte de a ne vedea târâţi noi înşine în genunea fără de fund a pierzaniei!”

Richard ştia foarte bine că Lucy nu-i acasă; ea plecase de mult de acolo. Cu toate acestea, voinţa sa, exacerbată până la demenţă, sfida orice raţiune şi, aducându-i înaintea ochilor o fantomă, punea stăpânire pe întreaga lui fiinţă.

Bietul tânăr! Forţa uriaşă a realităţii implacabile se pusese deja în mişcare.

Şoptea întruna numele fetei, o striga chiar cu glas tare, şi nu observa nimic din ce se petrece în jurul său. O uşă se deschise, iar pe poteca pietruită răsunară paşi. Cu capul lipit de gâtul calului, ce începuse să dea semne de nelinişte, băiatul privea pierdut ochiurile unei ferestre, când din întuneric auzi un glas care-l striga pe nume.

— Dom Fev rel?! ’mneavoastră sunteţi oare?

Richard se trezi ca dintr-un vis.

— Domnule Blaize! exclamă el, recunoscând vocea fermierului.

— Seara bună, dom'le, replică fermierul. Am cunoscut pe dată calu' numai că pe dumneavoastră nu ştiam de un' să vă iau. Neagră noapte, pe cinstea mea! Da' ia poftiţi niţel înăuntru, că s-a cam pornit să plouă! Vine furtună, nu glumă!

Richard descălecă. Fermierul dădu iapa în grija unui rândaş şi-l conduse pe tânăr înăuntru. De cum intră în casă, vedeniile lui Richard se spulberară într-o clipă. Camerele şi culoarul păreau moarte, lipsite de orice zvon şi însufleţire. Se vedea limpede că Lucy nu era acolo. Richard atingea pereţii cu sentimentul că mângâie o scoică goală. Nu mai călcase pe aici din ziua în care o cunoscuse pe Lucy, iar acum ce farmec straniu evocau pereţii aceştia! Câte emoţii!

Junele Tom se afla în salon unde examina cu frenezie o veche revistă de mode de pe vremea când mama lui mai era încă fetiţă. Era atât de vrăjit de carte încât rămăsese cu gura căscată. Studia plin de respect scene din viaţa frumoaselor din înalta societate, căci devenise şi el de curând un sclav al femeii şi începuse să privească lumea cu ochi dilataţi de uimire.

— Hei, Tom, strigă fermierul în timp ce deschidea uşa. Aci erai băiete? Iar cu prostiile alea? Tare-aş vrea să ştiu ce-ţi trebuie ţie atâta modă. Mai bine strânge-ţi hârţoagele şi du-te de vezi de iapa lu' dom Fev rel. De la o vreme, băiatul ăsta parcă s-a smintit! Când îl auzi numai manieruri şi iar manieruri, altceva nu mai ştie să vorbească!

Fermierul izbucni în râs, trmtindu-se cât de gras era într-un fotoliu, după care îl invită şi pe Richard să procedeze la fel.

— I-o plăcere să te ocupi de femei, îşi continuă el vorba plesnindu-şi genunchii cu palmele, în vreme ce se aşeza mai confortabil în fotoliu. Numa' că eu nu prea mă sinchisesc de manierurile cucoanelor… Când le văd însă cum îşi tot strâng mijlocu' să se facă subţirele ca o viespe simt că-mi pierd răbdarea! Căci mie-mi place

femeia aşa cum a lăsat-o cel de sus, dom’le, nu altfel! Ei, ce părere aveţi?

— S-ar zice că sunteţi tare singur, spuse Richard, după ce-şi roti privirile prin cameră.

— Singur? răspunse fermierul. Ei, acum asta-i situaţia, ce să-i faci! Io-mi mai trec vremea cu pipa, iar Tom cu nebunia lui! Eu m-aşez la un capăt al mesei şi el la cel’ Ialt. Drept e, suntem cam singuri. Da’ oricum, zic că poate e mai bine-aşa!

— Nu mă aşteptam să vă întâlnesc în seara aceasta, domnule Blaize, spuse Richard.

— Tinere, vizita de-asia seară în face toată cinstea! Ţi-o spun sincer, te-ai purtat ca un adevărat bărbat! exclamă fermierul cu francheţe.

Înţelegând semnificaţia acestor cuvinte, Richard simţi că i se taie respiraţia. Se uitară lung unul la altul. Richard lăsă ochii în jos, iar Blaize începu să bată darabana pe braţele fotoliului.

Deasupra căminului, printre miniaturi decolorate şi modeste, înfăţişând răzeşi prosperi cu gulere înaşte, ce se străduiau din răsputeri să nu rânjească, şi băţ. râne doamne, îmbrăcate după moda veche, zâmbind încurajator de sub bonetele lor cu falduri bogate, atârna portretul unui ofiţer de marină, în uniformă de gală, ce ţinea sub braţ un telescop. Tabloul era pictat cu oarecare iscusinţă şi făcea notă discordantă cu miniaturile din jur. Ofiţerul, a cărui ţinută era plină de prestanţă, avea părul blond şi ochii albaştri. Pe umăr se putea distinge un epolet care-i trăda gradul. Artistul se străduise să redea cu grijă netezimea feţei şi roşul proaspăt al buzelor, sugerând astfel că personajul îşi mai păstrase aerul tineresc chiar şi după ce primise gradul de ofiţer în marina regală. Richard făcea ce făcea şi îşi îndrepta întruna privirile spre portret.

Văzând cum stau lucrurile, Blaize se grăbi să-i satisfacă curiozitatea.

— E tatăl fetei, dom’le, îl lămuri el.

Pe un ton care ar fi vrut să pară indiferent, Richard începu să laude asemănarea dintre Lucy şi tatăl ei.

— Aşa-i, aşa-i, fu de acord fermierul. Seamănă destul de bine. În lipsa fetei ne mulţumim şi noi cu-atât, deşi, orice s-ar zice, poza-i tot poză.

— Sunt o familie veche, nu-i aşa, domnule Blaize? întrebă Richard cu aceeaşi prefăcută indiferenţă.

— Se numără printre puţinii oameni de vază care ne-au mai rămas, replică fermierul, vrând să pară şi el indiferent.

— Deci dânsul e tatăl fetei! insistă din nou Richard, care acum începuse să vorbească cu mai mult curaj despre Lucy.

— Tatăl ei, cum ţi-am zis, tinere!

— Domnule Blaize, exclamă deodată Richard, întorcându-se brusc spre fermier şi înfruntându-l cu privirea. Unde este domnişoara? 1

— S-a dus, sir! Şi-a luat lucruşoarele şi-a plecat! Căci în situaţia asta, aicea nu mai putea sta!

Şi rostind aceste cuvinte, fermierul îşi mişcă energic* picioarele şi-l privi pe Richard drept în ochi. Băiatul se înroşise la faţă şi aproape că nu mai ştia ce face.

— Domnule Blaize, spune-mi, te rog, unde s-a dus Lucy? De ce a plecat de-aici? exclamă Richard, înclinându-se uşor ca şi cum ar fi vrut să fie mai aproape de fermier.

— Ce rost mai are să-ntrebaţi, sir, doar dumneavoastră ştiţi prea bine, replică, fermierul, făcând un gest brusc cu capul.

— Dar ea nu cred c-a vrut… Cum chiar a fost dorinţa ei să plece?

— Nu, nici vorbă! Aş zice mai degrabă că-i place tare mult la noi!

— Atunci de ce-aţi alungat-o de-aici? De ce-aţi vrut s-o faceţi nefericită?

Fermierul negă cu brutalitate că el ar fi acela care

urmăreşte s-o facă nefericită pe Lucy.

— Nimeni nu mă poate acuza de una ca asta, dom'le! Şi ca să v-o spun pe şleau, nu mai suportam să stau cu braţele-n sân şi să tot privesc întruna la iscoadele ce-i dădeau târcoale. Ei, acum ştiţi care-i situaţia! Aşa c. – am face mai bine să ne-nţelegem între noi!

Simţindu-se ofensat ca de obicei, Richard se ridică în picioare.

— Credeţi oare că a plecat din cauza mea?

— La drept vorbind, cam aşa este! îl puse la punct fermierul.

— Atunci ce-aş putea face eu ca să se întoarcă înapoi, întrebă tânărul ipocrit.

— În sfârşit ai trecut la miezu' problemei, dom'le Fev rel! Pe cinstea mea, mă bucur când vorbeşti şi „'mneata mai ca oamenii! Că doar vezi bine, fără Lucy casa asta parcă-i moartă! Iată, siv, ce propunere îţi fac eu. Jură-mi cu mâna pe inimă că de-acum încolo ai s-o laşi în pace, că zău, nu mă dumiresc nici azi cum de v-aţi cunoscut, şi ia-ţi angajamentul că n-o mai chemi la întâlniri, că nu-i mai scrii răvaşe, ei bine, dă-mi cuvântu' dumitale de gentleman că nu te mai ţii după ea şi-atunci o chem imediat înapoi. Şi să ştii că vine negreşit!

— Să renunţ la Lucy? strigă Richard.

— Întocmai, să renunţi la ea!

— Cu alte cuvinte, aţi vrea s-o feriţi de mine! Asta a fost pricina pentru care aţi trimis-o de aici! izbucni Richard ca un sălbatic.

— Nu, nu tocmai, deşi a fost şi ăsta un motiv, îi întoarse vorba fermierul.

— Vă gândeaţi, poate că eu i-aş putea face vreun rău?

— Dimpotrivă, s-ar părea că există unii care gândesc că fata. Ţi-ar putea face dumitale un rău, spuse Blaize cu ironie.

— Lucy să-mi vrea mie răul? Cine spune una ca asta?

— Oameni care vă sunt destul d5 apropiaţi, sir!

— Şi, mă reg, cine sunt aceşti oameni? Cine a îndrăznit să clevetească despre noi?

Richard începuse să înţeleagă că la mijloc era vorba de un complot şi nu era deloc dispus să se lase dus de nas.

— Dom'le Richard, la urma urmelor, nu-i niciun secret la mijloc şi, chiar de-ar fi, nu văd de ce nu ţi l-aş spune. Ei bine, sir, se pare că aţi fost crescut altfel decât toată lumea. Iducaţia dumitale e mai scoasă din comun! Fermierul rosti aceste cuvinte, insistând îndelung asupra fiecărei silabe. Mneata o să fii altfel decât ceilalţi tineri! Cu atât mai bine, n-am ce zice! Un tânăr aşa. falnic şi viteaz nu găseşti pe toate drumurile. Tatăl dumitale are cu ce să se mândrească. Da' ce să mai lungesc vorba, sir Austin a aflat de-mneata şi de Lucy şi, bunînţeles, n-a acceptat una ca asta. Şi eu aşijderea, băiete! Sunt încântat că de data asta avem amândoi aceeaşi părere. Nici eu nu vreau complicaţii. Lucy e fata mea! Eu îi port de grijă! Şi trebuie să ştii, dom'le, Lucy e o adevărată lady. Ascultă-mă pe mine, fete care să se bucure de atâta cinste ca ea nu sunt multe! Aşa că vezi bine, dom'le Fev rel, unul din voi doi trebuia să se dea n lături! Ai dumitale mi-au spus-o pe şleau. Şi te-asigur că pe Lucy a mea, iducaţia dumitale o preocupă la fel de mult ca pe Sir Austin. Mi-a mărturisit singură că e gata să plece şi n-o să-ţi scrie niciun rând, ba mai mult, că renunţă la tot numai şi numai de dragu' iducaţiei dumitale. Şi fetica şi-a ţinut cuvin tu, po să zici ce-ai zice! Lucy nu-i omu' care să-şi calce vorba! Când a spus ceva. aşa rămâne f Deci dară, dom'le Fev rel, ia şi 'mneata pildă de la ea şi-am să-ţi fiu tare recunoscător.

Aţi privit vreodată un şomoiog de hârtie, aruncat în foc? Aţi văzut cum se-nnegreşte sub dogoarea jarului, cuprins apoi de flăcări? Ei bine, atunci înseamnă că vă puteţi da seama ce se petrecea în sufletul îndrăgostitului nostru în timp ce-l asculta pe fermier. Richard nu reuşea

să-şi exprime mânia în cuvinte. I se cuibărise adânc în piept, unde ardea asemeni unui foc mocnit.

— Domnule Blaize, spuse el, intenţiile oamenilor de care vorbiţi dumneavoastră or fi ele frumoase, dar eu sunt la o vârstă când pot gândi şi hotărî de unul singur! Eu o iubesc pe Lucy, sir!

Se schimbase complet la faţă şi-i tremurau buzele.

— Ei, murmură fermierul împăciuitor, la vârsta dumitale gândim la fel cu toţii. E firesc să fie aşa!

— O iubesc din tot sufletul, exclamă fără sfială tânărul, căci acum era mult prea copleşit de pasiune pentru a-i mai păsa de cutezanţa unei asemenea mărturisiri. Fermierule, îl imploră el pe Blaize, fă tot posibilul şi ad-o înapoi pe Lucy!

Fermierul îi aruncă o căutătură stranie.

— La ce bun? întrebă el.

Dar ce rost mai avea o asemenea întrebare în faţa argumentelor unui îndrăgostit? Băiatul mărturisise clar c-o iubeşte şi nu pricepea nici în ruptul capului cum de putea sta omul acesta cu braţele în sân în loc să-i aducă iubita înapoi.

— În regulă! grăi fermierul. Da’ ce iese din asta? La ce bun s-o aduc înapoi? Ca s-o luaţi iar cu dragostea de la-nceput? Aţi cam sărit peste cal! spuse el sumbru.

— Bine, fermierule! Cu alte cuvinte mă refuzi! exclamă Richard. Deci tu eşti acela care o îndepărtezi pe Lucy de mine! Nu oamenii acela sunt de vină! Ei bine, nu vrei s-o chemi înapoi chiar dacă-ţi jur că ţin la ea mai mult decât la propria mea viaţă?

De data aceasta, Blaize se consideră îndreptăţit să-i vorbească lui Richard deschis. Avea motive să creadă că în joc era însuşi reputaţia fetei şi se întreba dacă povestea asta nu riscă să-i pună în pericol chiar viaţa. Îi vorbi sincer şi cu blândeţe. dar nu-şi pierdu nicio clipă demm + astea. îl lăudă pe Richard, scoţându-i în relief meritele personale, dar până.la urmă îi dădu a înţelege că ind. uerent ce gândesc tinerii rareori s-a văzut un

baronet care să-şi căsătorească feciorul cu nepoata unui fermier.

La început, fiul „sistemului” nu pricepu nimic din ce spunea Blaize. Când, în cele din urmă, se mai dumiri puţin, exclamă:

— Fermierule, dacă-ţi dau cuvântul meu de onoare că o voi lua pe Lucy în căsătorie, de îndată ce ajung la majorat, îmi promiţi c-o aduci înapoi?

Richard se înflăcărase atât de tare, încât pentru a-l mai domoli, fermierul dădu’ sceptic din cap şi îşi aţinti privirile asupra gratiilor căminului. Renunţase la aerul său fălos şi nu-l mai înfrunta pe băiat cu pieptul scos înainte. Richard prinse curaj şi spuse:

— Să cred oare că atitudinea dumitale s-ar datora faptului că ai vreo obiecţie împotriva mea?

Fermierul scutură din cap, lăsând să se înţeleagă că nu despre aşa ceva era vorba.

— Atunci înseamnă că numai tata este împotriva mea, continuă Richard, după care se lansă în fel şi chip de teorii, susţinând că iubirea este un lucru mult prea sacru pentru ca părinţii să-şi poată permite să se opună la infinit intenţiilor celor mai fireşti ale copiilor lor. Dar cum discuţia aceasta reprezenta un domeniu în care fermierul se vădea un interlocutor plin de resurse, capabil să invoce el însuşi contraargumente, Richard se înflăcără şi mai tare, devenind din ce în ce mai pasionat şi elocvent. Evocă chipul iubitei, vorbi despre fidelitatea desăvârşită a fetei şi mărturisi cât de credincios îi rămăsese el însuşi. Aduse vorba despre viaţă şi moarte, murind şi înviind pe loc de la o clipă la alta. aruncă de-a valma. plin de patos, jurăminte şi blesteme. S-ar zioe că până la urmă, englezul acesta neclintit ca o stâncă începuse să se simtă înduioşat de elocvenţa tânărului, mai ales că-l vedea cu câtă seninătate îşi calcă în picioare mândria.

Fermierul Blaize încercă să-l împace. Zadarnic însă. Tânărul rămânea neînduplecat şi pretindea să i se

înapoieze juvaieruli Atunci gazda întinse mâna să-şi ia pipa – instrumentul minunat ce alungă necazurile.

— Când avem musafiri nu-i voie să se fumeze în casă, explică el. La bucătărie cu fumătorii! Acum însă e altceva! Te deranjează fumu'?

Richard îi făcu semn că nu. Fermierul îşi umplu pipa, dădu foc tutunului şi începu să pul ale satisfăcut. În tot acest răstimp, Richard urmărise cu atâta încordare ritualul aprinderii pipei, încât s-ar fi zis că de obiectul acesta depindea întreaga lui viaţă.

Zău că asta-i bună! Cin s-ar fi gândit mai deunăzi, când stăteai colea, c-o s-ajungem s-o trăim şi pe-asta, rosti fermierul. Tutunul începuse să-şi facă efectul. Blaize se simţea mai în largul lui şi a emu era înclinat spre meditaţie. Ehei, tinere, atunci nu dădeai nici doi bani pe fetica mea. Ţi-am prezentat-o eu şi acum uite unde-am ajuns! Oare nu poţi s-aştepţi liniştit pân' la vremea cuvenită, când se-ntoarce ea singură?

La auzul acestei propuneri, în care vedea un efect direct al pipei şi tutunului, Richard se învolbură din nou şi, năpustindu-se asupra fermierului, îl înăbuşi sub un potop de vorbe.

„Ei drăcie!" murmură Blaize, împungându-şi tâmpla zbârcită cu coada pipei. Judecând după solemnitatea cu care făcuse gestul, s-ar fi zis că în felul ăsta spera să găsească mai rapid răspunsul la dilema ce-i frământa mintea. Richard aştepta verdictul cu sufletul la gură. Dar când fermierul îşi dădu seama că pipa nu-i foloseşte la nimic, o zvârli cât colo şi, punând amândouă mâinile pe masă, îl privi pe Richard drept în ochi şi-i vorbi astfel:

— Tinere domn, uite care-i baiul, mi-am dat cuvântu' şi gata! Acuma nu mai pot da nicicum înapoi. Le-am promis alor dumitale să trimit fata de-aici şi până la primăvară să n-o mai aduc înapoi. Când o veni, o sta tot aici şi… dar să fim sănătoşi până-atunci şi-om mai vedea noi! Nădăjduiesc că oţi fi amândoi o lecuţă mai înţelepţi decât până acum. Căci am şi eu gândurile mele cu fata!

Da’ să ştii una, io nu-s omu’ care s-o-mpingă să se mărite împotriva inimii! Şi pe cinstea mea, dom Fev rel, nu ţi-s duşman. crede-mă! Ce mai calea-valea, ţi-o spun deschis, un flăcău ca ’mneata e-nstare să fericească o fată! Aşa că ia mai bine aminte la sfatul meu: aşteaptă şi-om mai vedea noi! Atâta doar îţi spun, aşteaptă şi-om mai vedea noi!

După cât se pare, oricât de tulburi erau încă planurile sale tainice, menite a-i aduce fericirea lui Tom, fermierul nu îndrăznea să-i sufle nicio vorbă lui Richard în această privinţă, căci impetuozitatea tânărului îl speriase de-a binelea. Blaize insistă din nou că nu mai are nimic de spus. Disperat. Richard se ridică în picioare să plece. În urechi îi răsunau mereu aceleaşi cuvinte: „Aşteaptă şi-om mai vedea noi… pân’la primăvară… pân’la primăvară…”

Fermierul îi luă mâna lipsită de vlagă şi i-o strânse cu prietenie, apoi îl chemă pe Tom să-şi conducă musafirul. Tom însă, înfricoşat de perspectiva unor noi aluzii la sminteala lui, consideră că ar fi mai prudent să nu-şi facă apariţia. În vreme ce străbătea culoarul, o slujnică îi ieşi în cale lui Richard şi, pe furiş, îi strecură ceva în mină. Când ajunse în curte, îl văzu pe Ban tom care îl aştepta cu calul. Era o noapte neagră. Ploua mărunt. Copacii foşneau zgomotos, agitaţi de rafalele unui vânt fierbinte. Blaize îl petrecu pe Richard până la poartă, unde mai zăbovi o clipă.

— Să ne mai strângem o dată mâinile, murmură el şi să spunem că totul s-a isprăvit cu bine!

Sinceritatea şi cutezanţa tânărului îl impresionaseră puternic şi acum nutrea faţă de el un sentiment de simpatie. Richard nu scotea nicio vorbă. Lui i-ar fi fost greu să spună că totul s-a terminat cu bine. Dar în timp ce încăleca pe cal, pentru a se avânta în viitoarea furtunii, îi strânse fermierului mâna cu putere.

După furtuna din ajun, dimineaţa se ivi senină şi calmă. Cenuşiurile strălucitoare ale zorilor îşi oglindeau

chipul în lacul liniştit din grădina castelului. Nu se luminase încă bine de ziuă că Tom Bakewell o şi pornise de-acasă. Pe drumeagul ce şerpuia de-a lungul parcului, îşi întâlni stăpânul. Richard o mâna agale pe Cassandra. Amândoi, cal şi călăreţ, ofereau privirii o imagine jalnică. Crupele Cassandrei erau împroşcate cu noroi şi bietul animal păşea abătut cu capul în jos. Furtuna îi răpise toată vlaga şi splendoarea. Căci cine ştie prin ce mirişti şi coclauri rătăciseră ei în tot cursul nopţii agitate din ajun! Richard descălecă şi mângâie calul pe frunte.

— Biata Cassandra, e pierită de tot! şopti el. Ia-o, Tom, şi îngrijeşte-o cum.se cuvine, iar când termini Vino imediat la mine în cameră!

Tom se supusese fără să mai întrebe nimic. Peste trei zile, urma să fie ziua de naştere a lui Richard. Tom stătea tot timpul de veghe. Dar în ciuda precauţilor sale, vestea despre halul în care se afla Cassandra şi neobişnuita cavalcadă nocturnă a stăpânului ei se răspândiră cu iuţeala fulgerului. Cei care prevestiseră că anul acesta aniversarea naşterii lui Richard avea să fie un eveniment trist, simţeau că li se umple sufletul de o melancolică satisfacţie. Cât despre Sir Austin, baronetul avea de îndeplinit o misiune cât se poate de ingrată. Se vedea silit „nici mai mult nici mai puţin, să-şi convingă fiul că a sosit în fine momentul să şteargă sângele vărsat de prisos într-un acces de nebunească răzbunare. Or pentru aceasta, Richard trebuia să se ducă plin de umilinţă la Benson şi să-i ceară scuze. I se spusese valetului că ar fi cazul să vină şi el în întâmpinarea acestui gest de penitenţă, şi acum, Benson se frământa întruna, străduindu-se să-şi ia un aer cât mai creştinesc şi spăsit cu putinţă pentru clipele mult aşteptatului eveniment. Sir Austin ajunsese totuşi la concluzia că, în starea în care se afla, Richard nu ar fi putut beneficia pe deplin de pe urma acestei lecţii de virtute. În consecinţă, lăsă totul baltă şi nu-i mai spuse nimic. Valetul însă era mereu în aşteptare. Solemn şi ţeapăn, asemeni unei

cariatide mătăhăloase, se înfiinţa în faţa uşilor sau apărea ca din senin în capul scărilor, ori de câte ori avea impresia că Richard o să treacă pe acolo. Acesta însă păşea indiferent mai departe, cu capul în jos, şi se ducea absent, nici el nu ştia unde. Benson avu un adevărat şoc şi îşi pierdu încrederea în veneratul său stăpân. Căci el nu găsea nicio consolare în aforismul pe care i-l sugerase acesta: „La fiinţele superioare, sămânţa bună încolţeşte mai anevoie decât la muritorii de rând. Orice grăbire silită a procesului este absolut interzisă”. Lui Benson i-ar fi făcut mai multă plăcere o filosofie clădită pe principiul damnaţiunii. Ca orice bun creştin, era gata să ierte un păcătos, dar ar fi preferat să-şi vadă adversarul îngenuncheat la picioarele lui.

Ochiul de reptilă stătea acum la pândă. Observa totul fără să-i scape nimic. Vedea că Tom şi Richard puneau ceva la cale şi era convins că buna funcţionare a „sistemului” era în pericol. E drept, lui Benson nu i se dăduse satisfacţie, dar cum nu mai avea chef să se lege la cap fără să-l doară, găsise că este mai înţelept să stea liniştit şi să-şi vadă de treabă.

Sir Austin reuşise să intuiască destul de bine ce se petrecea în sufletul lui Richard. Şi totuşi, neîncrederea pe care începuse să o nutrească acesta faţă de tatăl său, dar, mai presus de toate, pasiunea ce-i mistuia inima, depăşeau capacitatea de înţelegere a baronetului. Sir Austin îşi trata fiul eu blândeţe şi duioşie. Asemeni unui medic abil, care se preface că nu observă efectul nedorit al unei doze greşite, baronetul îşi aplica în continuare tratamentul, cu atenţia şi optimismul omului convins că stăpâneşte boala şi că în final totul se va remedia. Decretă, aşadar, că atitudinea rebelă a tânărului nu constituie niciun motiv de îngrijorare.

Cu două zile înainte de aniversarea zilei de naştere a lui Richard, baronetul îşi întrebă fiul dacă e dispus să aibă musafiri. „Cum doriţi dumneavoastră, şir”, răspunse băiatul. Atunci începură pregătirile de rigoare. În ajunul

evenimentului, Richard luă masa împreună cu toţi ai casei. Lady Blandish era de faţă şi stătea, pocăită, în dreapta lui. Încă din cursul dimineţii, Hippias începuse să facă felurite proroci ri şi le spunea tuturor că avea să-l lovească o cruntă indigestie. Cât despre reprezentanta secolului al XVIII-lea, era şi ea prezentă, bineînţeles, şi se întreba întruna dacă va mai avea norocul să trăiască până la anul.

În timp ce Algernon studia cu asiduitate lista jucătorilor de crichet din Lobourne, care, în dimineaţa următoare, trebuiau să înfrunte echipa din Belthorpe, Adrian ridică paharul şi toastă în cinstea misiunii de onoare pe care o îndeplinea la Raynham. Sir Austin era amabil cu toată lumea, dar, în realitate, întreaga lui atenţie era concentrată asupra lui Richard. Adrian începu să glumească pe socoteala doamnei Grandison, căci ştia că lucrul acesta îi face distinsei Lady Blandish o deosebită plăcere. Tânărul înţelept avea un fel foarte delicat de a glumi, deşi, într-un fel, glumele lui erau lipsite de decenţă. Tonul lor licenţios era însă atât de imperceptibil, încât ar fi fost pur şi simplu o dovadă de impoliteţe să îl sesizezi.

După ce luară masa, Richard se retrase. Baronetul îşi studiase cu atenţie fiul. dar, în afară de o strălucire excesivă în priviri, nu observase nimic deosebit la el… O să treacă şi asta, mai mult ca sigur!” decretă în sinea lui baronetul.

Împreună cu Lady Blandish şi cu Adrian, Sir Austin îşi petrecu apoi seara, până târziu de tot, în bibliotecă. Băură ceai şi se lansară într-o adevărată cazuistică a „bolii mărului”. Pe tânărul înţelept această conversaţie îl amuza copios. Îşi luase aerul unui căutător pasionat al adevărului şi, înfăţişându-le celor două personaje caste situaţii din cele mai dubioase, conducea discuţia în aşa fel încât până la urmă reuşea să le pună în faţa adevăruri pe care altfel nu ar fi îndrăznit să le privească în jurul lor. Autorul de aforisme tocmai rostea un panseu, care,

fără a avea pretenţia originalităţii, îmbrăca în haine noi o idee mai veche, reuşind astfel să stârnească entuziasmul constantei sale admiratoare, când îşi dădură deodată seama că în loc de trei, câţi fuseseră la început, acum se aflau în bibliotecă patru persoane. Heavy Benson răsărise ca din pământ printre ei. Valetul mărturisi că bătuse la uşă, dar că nu primise niciun răspuns. De cum dădu cu ochii de Adrian, persoana acestuia îi stârni un sentiment de neplăcută surpriză. Treptat, treptat însă, iritarea ce i se întipărise pe chip dispăru şi în locul ei apăru o expresie de flască severitate.

— Te-ascult, Benson, ce s-a întâmplat? spuse baronetul.

Neclintit ca o stană de piatră, Benson răspunse:

— Dacă-mi permiteţi, Sir Austin, e vorba… de domnişorul Richard…

— Mă rog, şi ce-i cu el?

— A plecat, sir!

— A plecat?!

— Împreună cu Bakewell, sir.

— Cu Bakewell?

— Şi cu un geamantan, sir!

Adrian îşi înălţă sprâncenele. Căci atunci când un tânăr pleacă de-acasă pe furiş, însoţit de un geamantan, e semn sigur că scopul său este o aventură romantică. Or întocmai procedase şi Richard. Plecase de-acasă pe furiş, cu un geamantan şi cu omul său de încredere.

În clipa aceasta, tânărul se afla în drum spre Bellingham şi alerga prin ploaie, beat de fericire asemeni evadatului care simte gustul libertăţii. Alături de el, Tom, ud şi el până la piele, dădea întruna din cap şi se văicărea de frig şi umezeală. Urmau să prindă cursa poştală la Bellingham. Graţie domnişoarei Davenport, Richard aflase unde o putea găsi pe Lucy, şi acum zbura într-acolo ca vântul. Zbura neclintit spre Lucy fără să-i pese câtuşi de puţin de prieteni sau comploturi. Avea un singur gând: s-o vadă pe Lucy, s-o ia cu el şi, împreună,

să înfrunte întreaga lume!

În clipa când ajunseră la gară, erau amândoi uzi leoarcă, iar bietul Tom nu vedea înaintea ochilor decât stacane cu rachiu. Se străduí din răsputeri să-şi convingă stăpânul că şi măruntaele omului au nevoie de o consolare, dar fără succes. Richard nu ştia decât una şi bună:

„Tom, Tom, strigă el înflăcărat, mâine o văd pe Lucy”!

— Mare, mare pacoste să călătoreşti pe-o ploaie ca asta, încercă Tom să insinueze din nou.

Dar în loc de răspuns aceeaşi exclamaţie şi, pe deasupra, un ghiont zdravăn. Totuşi când ajunseră în faţa celui mai răsărit han de prin părţile locului, Tom îşi luă inima în dinţi şi-i spuse deschis că dacă nu trage o duşcă de rachiu nu mai e-n stare să meargă mai departe.

— Nu, n-avem nicio clipă de pierdut! exclamă Richard şi, zguduit de frisoane, se prăbuşi în braţele lui Tom. Glasul îi pierise de-a binelea, doar din când în când mai reuşea să şoptească:

— Mi-e rău… N-avem nicio clipă de pierdut!

Tom îl duse cum putu până la hanul cel mai apropiat. Ajunşi acolo, hangiul şi consoarta lui îşi dădură părerea că, în astfel de cazuri, rachiul local, pregătit cum numai oamenii de prin părţile locului ştiau s-o facă, este leacul cel mai bun. După ce sorbi cu forţa câteva picături din mult lăudatul rachiu, tânărul îşi mai reveni puţin, doar atât numai cât să poată exclamă:

— Şuieră trenul, Tom, n-auzi! O să întârziem!

Apoi, sleit de puteri, se prăbuşi din nou pe canapea!

Emoţiile puternice, încordarea neobişnuită prin care trecuse, îl copleşiseră de tot. Fu dezbrăcat şi întins într-un pat, fără ca el să opună nici cea mai mică împotrivire. Iar acum, zăcea acolo, asemeni unei vietăţi inerte, aruncate la mal de apele mării. Iată în ce hal se afla Richard, când fu descoperit de tatăl său.

Avea oare Sir Austin remuşcări? Dimpotrivă,

umanistul şi omul de ştiinţă aştepta această clipă! Ştia prea bine că în boala lui Richard trebuia să intervină un moment de cumpănă, când, sleit de puteri, trupul cedează, iar spiritul dobândeşte astfel pacea de care are nevoie pentru a învinge morbul. Mai mult încă, Sir Austin avea certitudinea că sămânţa răului nu i se cuibărise în suflet. Şi apoi, după alarma disperată pe care o dăduse Benson, faptul că îşi regăsea fiul era o adevărată alinare.

— Vei vedea, se adresă el, plin de încredere, către Lady Blandish, care îl însoţise la han, de cum îşi va reveni de pe urma acestui şoc, o să uite cu desăvârşire de fată.

— Mă uimeşte tăria de care dai dovadă! exclamă Lady Blandish, dar se opri aici. Dacă ar fi fost după ea i-ar fi îndeplinit băiatului orice dorinţă sau măcar ar fi încercat să-l amăgească cu vorbe. Ea era conştientă că numai astfel l-ar fi putut ajuta pe Richard să redevină tânărul înfloritor şi plin de speranţe de până acum. Cum poţi să-l vezi în halul ăsta şi să mergi nepăsător mai departe? se străduí ea, din nou să-l înduplece pe baronet.

Priveliştea pe care o oferea Richard ar fi trebuit să-l scoată din minţi pe un om care-şi iubea fiul cu atâta intensitate ca Sir Austin, Cu ochii tulburi, cu obrajii aprinşi de fierbinţeală, tânărul zăcea ţeapăn într-un pat străin. La căpătâiul lui fii adus imediat bătrânul doctor Ciifford. Dând gânditor din cap şi strângându-şi buzele plin de subînţeles, medicul garantă că lipitorile se vor dovedi, ca de obicei, la înălţime în asemenea cazuri. Nu uită totuşi să-şi exprime, ca şi în alte dăţi, rezervele în legătură cu „sistemul” lui Sir Austin. Bătrânul recunoscu însă că Richard are un organism extraordinar, care răspunde ca un ceasornic la toate medicamentele prescrise.

— Dar luaţi aminte, preciză el, în timpul discuţiei între patru ochi pe care o avu cu Sir Austin, în asemenea cazuri, nu medicamentele sunt totul. E nevoie de o schimbare de mediu, şi cu cât mai repede cu atât mai

bine! Băiatul trebuie să se distreze, să vadă şi să cunoască lumea! Din păcate, ştiu prea bine că orice v-aş spune e de prisos! adăugă doctorul.

— Ba dimpotrivă, adăugă Sir Austin. Sunt întru totul de acord cu dumneavoastră. Da, da, Richard va vedea lumea cât de curând!

— Domnule doctor, tânărul nostru a fost cufundat în Styx, asta-i situaţia, remarcă Adrian.

— Doctore, interveni, la rândul ei, Lady Blandish, aţi mai întâlnit cumva un caz similar în cariera dumneavoastră?

— Nu, doamnă, răspunse bătrânul Ciifford. Prin părţile locului nu prea se întâlnesc astfel de cazuri. Oamenii de la ţară sunt destul de sănătoşi la minte!

— Totuşi, doctore, mai există şi ţărani care mor din dragoste!

Doctorul Clifford se văzu silit să mărturisească că nu i-a fost dat să vadă aşa ceva.

— Vă referiţi la bărbaţi sau la femei? interveni Sir Austin.

— Mai ales la femei, preciză Lady B'andish.

— Atunci n-ar fi rău să-l întrebaţi pe doctorul Clifford dacă aceste femei nu sunt cumva nişte fiinţe dezechilibrate. În ceea ce mă priveşte cred că aveţi amândoi o viziune greşită asupra lucrurilor. Între un individ cultivat şi o, brută lipsită de sensibilitate există o deosebire ca de la cer la pământ. Totuşi cred că doctorul e mai aproape de adevăr. Individul înzestrat cu o natură sănătoasă se află în mai mare siguranţă. Iar dacă doctorul Clifford ar ţine cont şi de necesitatea dirijării riguroase a acestei naturi, totul ar fi în regulă. A fi un om sensibil fără a cădea pradă propriei tale sensibilităţi – iată idealul!

În timp ce baronetul vorbea, Adrian începu să fredoneze o baladă populară:

„Fata ce-o iubesc, de nu mă vrea.
Mai găsesc eu şi-alta!”

CAPITOLUL XXIV

Despre rozele primăverii şi ultimele roze ale toamnei

Când îşi reveni în cele din urmă în fire, tânărul Experiment se pomeni în camera lui de la castel. Secundele şi minutele se scurgeau ca mai înainte, târându-l nemiloase după ele. Nimic nu se schimbase şi totuşi parcă se simţea năucit. Avea impresia că primise o lovitură năprasnică ce-l doborâse la pământ. Privea netulburat lumea anostă ce i se înfăţişa înaintea ochilor şi-şi dădea sgama că nu mai ştie pentru ce trăise. Slăbit de tot şi tras la faţă, îşi pierduse parcă şi memoria. Trăia şi respira ca mai înainte, în jurul său nimic nu se schimbase.

Se uita la colinele bătrâne, muiate în albastrul cerului, contempla miriştile ce se întindeau până hăt departe la orizont, vedea râul şi pădurea, le recunoştea pe toate, dar s-ar fi zis că ele l-au uitat. Pe chipurile oamenilor nu mai desluşea acel aer de tainică intimitate care-i încălzise sufletul în trecut. Şi totuşi oamenii erau aceiaşi, îl salutau şi îi zâmbeau ca mai înainte. Lui Richard îi era peste putinţă să înţeleagă ce se petrece cu el. S-ar fi zis că o mână prădalnică îi smulsese ceva de preţ.

Duioşia cu care îl înconjura baronetul îl mişca profund, cu toate acestea rămânea mut în faţa sentimentelor sale şi lucrul acesta îl mâhnea. Nu se mai ruşina de nimic şi nu mai purta nimănui pică. Se simţea un om de prisos. Dacă în trecut iubise cu înflăcărare o singură fiinţă, acum sufletul i se împietrise şi nutrea faţă de toţi oamenii un sentiment de indiferentă caritate. În inima acestui tânăr, rozele primăverii păleau şi, odată cu moartea lor, într-o altă inimă răsăreau ultimele roze ale toamnei.

Schimbarea uluitoare ce se petrecuse în sufletul lui Richard, dar, mai ales, faptul că admiratorul ei îşi dovedise, fără putinţă de tăgadă, înţelepciunea

reprezentau pentru Lady Blandish tot atâtea motive de tulburare şi adâncă meditaţie. Resentimentele ce le nutrise când şi când împotriva lui Sir Austin se dovedeau acum neîntemeiate. Căci, în fond, nu era baronetul un adevărat profet?

Pentru o femeie sentimentală ca Lady Blandish, constatarea că dragostea lui Richard se stinsese ca un foc de paie, iar jurămintele minunate pe care le auzise în pădurea castelului se dovedeau şi ele vorbe goale, constituiau o mare decepţie. Faptul acesta şi, de ce să n-o spunem, precizia cu care prevăzuse baronetul tot ce se întâmplase o făceau pe Lady Blandish să se simtă de-a dreptul umilită. Căci de unde putea el să ştie, ba mai mult, cum avusese chiar şi cutezanţa să afirme că iubirea e un foc trecător ce poate fi lesne înăbuşit sub călcâiul atotputernic al ştiinţei? Da, chiar acestea fuseseră vorbele sale, iar acum se dovedea că avusese perfectă dreptate!

Lady Blandish află apoi, cu uimire, că Richard îşi mărturisise, din proprie iniţiativă, fapta nebunească, ba mai mult, îi ceruse tatălui său iertare pentru păcatul de care se făcuse vinovat. Baronetul îi relatase personal cum s-au petrecut lucrurile, precizând că, în timp ce vorbea, tânărul nu şovăise nicio clipă, iar chipul său nu trădase nicio urmă de emoţie.

Era limpede că în acest fel băiatul se uşurase de o povară. Mărturisise că s-a purtat întocmai ca junele Nerod, dorind, după cât se pare, să-şi ispăşească păcatul printr-un act de penitenţă. Mersese până acolo încât să-i dea satisfacţie şi lui Benson.

În sufletul renăscut al lui Richard domnea din nou pacea. Acum nu avea decât o singură dorinţă: să-şi recapete vigoarea, făcând cât mai multe exerciţii fizice, şi să evite orice risipă de cuvinte. Când se afla în compania distinsei Lady Blandish, Richard era calm şi plin de curtenie. Chiar şi atunci când rămâneau singuri, doamna tot nu reuşea să surprindă vreo urmă de tristeţe

pe chipul său. Richard părea calm şi cumpătat, asemeni unui om de-abia trezit dintr-o beţie şi care este ferm hotărât să nu mai pună în vecii vecilor mâna pe pahar. Pentru o clipă, Lady Biandish avu impresia că Richard se preface.

Tom Bakewell îi spulberă totuşi această suspiciune, informând-o că, într-o bună zi, pe când se antrena la box cu stăpânul său, acesta îi poruncise să nu mai rostească cât o trăi numele lui Lucy. De unde, Tom Bekewell trăsese concluzia că, probabil, fata îl jignise cu ceva. Teoretic vorbind, Lady Blandish îi considerase dintotdeauna pe Sir Austin un om înţelept, dar cu toate acestea îi venea greu să accepte ideea că înţelepciunea lui fusese în mod irevocabil confirmată de practică.

Lady Blandish se simţea decepţionată şi avea senzaţia că nu mai pluteşte în aceleaşi sfere înalte ca în trecut. Simţea nevoia imperioasă să se agaţe de ceva, aşa că îşi găsi un suport moral în însuşi personajul care o adusese în această situaţie.

Iubirea este, cu alte cuvinte, un simplu fenomen terestru! Ştiinţa are deci capacitatea să-i stabilească cu precizie coordonatele şi, reuşind să-i pătrundă tainele, îi anticipează chiar şi evoluţia! Ba mai mult, îl dirijează pe tânărul Heruvim ca şi cum ar fi o biată creatură lipsită de voinţă şi putere!

Să fi obişnuit să pluteşti în sferele cele mai înalte şi să-ţi petreci, t mpul alături de nemuritorii ce populează Empireu, şi apoi, dintr-odată, să-ţi dai seama că eşti un biet opt. a timpul ui, o biată creatură de origine inferioară… Ce jalnic! mai ales, când descoperi că ţi-au pierit şi aripi. e!

Ştiinţa, ea este învingătorul atotputernic al Iubirii! Să ne închinăm aşadar ştiinţei!

Aceasta era logica după care se călăuzea inima distinsei doamne. În secret însă, nutrea speranţa că va veni totuşi o zi când îl va putea mustra pe baronet, dovedindu-i cu lux de amănunte că greşise. Şi, ca orice

femeie, îl lăsă să se înfrupte copios din roadele acestei victorii de moment.

Pe de altă parte, s-ar putea spune că plăcerile iubirii puneau stăpânire pe Lady Blandish. Îşi simţea din nou sufletul cuprins de dulci emoţii de parcă ar fi redevenit o fetişcană şi lucrul acesta o măgulea. Avea impresia că este din nou tânără. Femeia pură trăieşte totdeauna o a doua tinereţe. În sufletul distinsei doamne înfloreau ultimele roze ale toamnei.

Iată ce scrie în *Poveţele Pelerinului* despre femei: „Pentru a cunoaşte tainiţele întortocheate ale femeii îţi trebuie o minte pătrunzătoare. Numai astfel poţi ghici ce se ascunde în sufletul lor. Pentru a face faţă manevre or femeii, bazate întotdeauna pe rezistenţă şi opoziţie, îţi trebuie curaj". Femeile sunt mult prea imprevizibile pentru a le putea cunoaşte pe căi obişnuite, iar cum nouă ne este permis să stăm deoparte, fiind astfel scutiţi să răspundem rezistenţei, să folosim deci perspicacitatea şi fantezia pentru a ne explica cum se face că o femeie care credea că iubirea este eternă, a ajuns să se umilească până într-atât încât să-l iubească tocmai pe acela care i-a zdruncinat credinţa în iubire!

Până acum, totul fusese un simplu amuzament sentimental, iar gurile rele nu mai conteneau cu cleveteala. Dar exact în clipa în care oamenii obosiseră să o tot vorbească de rău şi păreau dispuşi s-o trateze cu mai multă îngăduinţă, doamna luă hotărârea să le dovedească tuturor că vorbele ce se spuneau pe seama ei erau pe deplin îndreptăţite. De unde rezultă că bârfa reuşeşte să se impună, dobândind prestigiul adevărului, numai atunci când stăruie în minciună, sau, altfel spus, dacă vrei să devii imun în faţa ei, n-ai decât să suporţi pentru o bucată de vreme gura lumii.

Acum Lady Blandish locuia tot timpul la castel şi rămânea din ce în ce mai des în compania lui Sir Austin. Devenea deci limpede că luase locul doamnei Dor ia.

Cu instinctul său de misogin, Benson presimţea că;

de fapt, Lady Biandish luase deja şi locul fostei Lady Feverel. Dar cum nu era nimeni dispus să dea crezare zvonurilor răspândite de Benson, iar clevetelile acestuia se întorceau ca prin minune tot împotriva lui, meditaţiile valetului se soldau cu cele mai tragice concluzii. Căci de cum reuşeau să scape de o femeie, alta şi venea să-i ia locul! Junele Richard, obiectul „sistemului” de-abia fusese salvat de ia pieire, iar acum, iată, marele său autor era el însuşi în pericol!

— Nu-mi dau seama ce se petrece cu Benson, îi spuse lui Adrian marele autor al „sistemului”.

— S-a mai îngrăşat puţin, asta-i tot! explică tânărul înţelept şi, imitându-l pe doctorul Clifford adăugă: Are nevoie de o schimbare de mediu! Trebuie neapărat să se mai distreze puţin! Expeaiaţi-l pentru o lună, împreună cu Richard şi cu Tom Bakewell, şi veţi vedea ce bine va fi! De altfel, victimele femeilor se înţeleg excelent când ajung împreună!

— Din păcate, fără Benson nu reuşesc deloc să mă descurc, spuse baronetul.

— În acest caz va trebui să-l suportăm zi şi noapte pe capul nostru ca şi până acum! exclamă Adrian.

— Totuşi, dacă nu-şi mai schimbă puţin înfăţişarea acră pe care o are de la o vreme încoace, cred că ar fi cazul să ne mai scutească de prezenţa lui în timp ce luăm masa.

— Fără Benson, digestia noastră n-ar avea decât de câştigat, se grăbi să exclame Adrian. Apoi adăugă Apropo, sir, ştiţi ce spunea mai deunăzi?

Primind un răspuns negativ, tânărul înţelept îi explică lui Sir Austin foarte pe ocolite, bineînţeles, că atitudinea valetului s-ar datora, pur şi simplu, temerilor că stăpânul său este în pericol. Văzând însă că la auzul acestor cuvinte Sir Austin se înroşeşte la faţă de furie, Adrian încercă imediat să mai dreagă lucrurile.

— Oricum nu face să vă puneţi mintea cu un nerod atât de devotat ca bietul Benson, spuse el.

— Prostia lui depăşeşte orice limită! strigă Sir Austin. Dacă o să continue să mă iscodească întruna, de fiecare dată când sunt în birou, într-o bună zi va trebui, nici mai mult nici mai puţin, să-i trântesc uşa în nas!

În aceeaşi clipă. Adrian îşi şi imaginã scena plinã de farmec cã se petrecuse în birou, o scenã foarte asemãnã.

fcoare cu cea la care asistase Benson personal. Căci. profet prudent, Benson iscodea cu atenţie prezentul pentru a putea conferi mai mult adevăr prezicerilor sale. Apoi, cum se număra printre cititorii cei mai sârguincioşi ai aforismelor din *Poveţele Pelerinului*, el nu uita nicio clipă că în cartea cu pricina stătea scris negru pe alb: „Am fi mai înţelepţi dacă am cunoaşte adevărata faţă a Timpului!”

Numai că pentru a cunoaşte mai bine adevărata faţă a Timpului, este nevoie uneori să tragem cu ochiul pe gaura cheii. Asta fiindcă veteranul este teribil de viclean şi, în vreme ce îţi zâmbeşte paşnic cu un ochi, te priveşte impenetrabil de sub vălul sub care se ascunde celălalt. La majoritatea oamenilor însă, decenţa şi onoarea sunt suficient de puternice pentru a le înfrâna curiozitatea şi aşa se face că ei n-ajung să cunoască nici înţelepciunea, dar nici nefericirea. Curiozitatea lui Benson avea totuşi o scuză. Valetul nutrea convingerea că stăpânul său e în pericol. Şi apoi, lăsând la o parte experienţele nefericite din trecut, plăcerea de a-l spiona pe Cupidon devenise la el o adevărată voluptate.

Ei bine. Benson reuşi să vadă Timpul sub adevărata lui înfăţişare, sau, altfel spus, avu revelaţia vicleniilor femeii şi slăbiciunii bărbatului! Dacă prin nu ştiu ce întâmplare, Benson ar fi ajuns cumva să fie autorul acestei cărţi, pot să vă asigur că el ar fi urmat întocmai exemplul zecilor de poeţi şi filosofi din trecut care s-au aplecat şi ei asupra aceleiaşi teme.

În realitate, valetul nu văzuse altceva decât o biată fiinţă ce rupea de pe tulpina sufletului ultima roză a toamnei. Or gestul acesta era infinit mai nevinovat decât

dacă ar fi fost vorba, să zicem, de sacrificarea primelor roze ale primăverii.

Mai vk-stnică şi cumpătată, mai puţin îmbujorată la faţă decât surorile ei mai tinere, fiinţa pe care o văzuse Benson avea, sau cel puţin considera că are motive suficiente pentru a face acest gest. Ea nu acţiona pur şi simplu din instinct.

„Mă dăruiesc acestui om pentru că-l consider un paragon al bărbăţiei, fiindcă îl cunosc bine şi sunt convinsă că-şi consacră viaţa unei cauze nobile!" Iată cu ce înaripate cuvinte însoţea femeia ritualul desprinderii trandafirului de pe tulpină! Simţea nevoia imperioasă să-şi motiveze cât mai temeinic gestul. Ochii ei nu se lăsau orbiţi de entuziasmul excesiv al tinereţii, gata oricând să aureoleze o banală exaltare. Şi dacă, asemeni fluturelui, năzuia fascinată spre lumină, ea ştia prea bine cum să se ferească de văpaia mistuitoare a luminării. Se rotea sfielnică în jurul acestei flăcări umane, dar se ţinea departe de ea, conştientă în fiece clipă de forţa ei distrugătoare. Pentru a se apropia de văpaie, avea nevoie în permanenţă de un motiv nou. Pur şi simplu, îi plăceau sentimentalismele. De mai bine de zece ani, Lady Blandish se complăcea în sentimentalism şi era dispusă să-şi continue jocul mai departe. Căci doamna cu ochi negri savura viaţa tihnită şi amuzamentele comode care permiteau jocului ei să-şi urmeze cursul. Distinsa doamna nu intenţiona să se lase cucerită cu una cu două.

„Sentimentaliştii, stă scris în *Poveţele Pelerinului*, sunt acele fiinţe care caută plăcerea fără să se sinchisească de răspunderea imensă pe care o implică faptele lor". Iar mai departe, iată ce notează autorul despre sentimentalişti: „Pentru timizi, trândavi şi oameni lipsiţi de inimă, aceasta este ştiinţa suverană şi modul cel mai delectabil de a-şi petrece timpul; este un adevărat calvar însă pentru cei care au ceva de pierdut!" Cu toate acestea, omul care este de părere că a muri din dragoste reprezintă un capriciu şi un sentimentalism nu

poate fi considerat o autoritate în materie de sentimente. Este limpede că Sir Austin nu făcea parte din categoria celor înclinaţi să nu se sinchisească de imensele răspunderi pe care le implică fapta lor. Dar orice s-ar zice, el rămânea legat în continuare de femeia care-l părăsise şi, dacă şi-ar fi exprimat în cuvinte sentimentele, s-ar fi văzut silit să înfrunte un scandal public, ultimul rău de care mai avea acum nevoie.

Gestul care-l îngrozise pe Benson era identic cu cel pe care-l contemplase Richard în faţa „Umbrarului lui Dafne”. Un domn ce se apleacă şi sărută mâna delicată a unei femei. Atât şi nimic mai mult!

Se pare însă că poziţia în care se afla Benson în vreme ce urmărea scena pe gaura cheii, sporise în mod considerabil aspectul oribil al spectacolului. Căci cele două scene atât de asemănătoare avură consecinţe din cele mai neaştept. ale. În timp ce pe Richard îi făcuse să ido atrizeze femeia, pe Benson, gestul barone! ului îl făcu să-şi piardă încrederea în bărbat. Numai că Lady Blandish cunoştea prea bine deosebirea dintre cele două personaje. Înţelesese perfect de ce nu vorbise baronetul şi ca atare îl scuza şi-l respecta şi mai mult pentru modul cum se comportase.

Văzându-se împinsă spre iubire, ea era încântată că trebuie să fie umilă în dragostea ei. Apoi era fericită să-şi reverse mila asupra suferinţelor lui Sir Austin, dar asta nu o împiedica să-şi poarte de grijă şi ei însăşi. Lady Blandish găsea zilnic noi şi noi motive spre a-l iubi pe barone!

Sir Austin îi arătă manuscrisul secret, menit a-i sluji lui Richard drept ghid după căsătorie. Îi citi de aici sfaturile şi îndemnurile adresate tânărului soţ. Sfaturi pline de o delicată şi duioasă înţelepciune, din care nu lipsea o undă de poezie în ciuda faptului că nu erau scrise în versuri, gândea Lady Blandish. Baronetul îi înfăţişă – apoi diferitele etape ale iubirii, caracterizându-le minuţios pe fiecare în parte. Ei bine, în felul acesta

găsea el de cuviinţă să primească trandafirul tomnatic ce i-l oferea doamna!

Într-o bună zi, pe când stăteau singuri de vorbă, baronetul exclamă:

— Simt că rana mi s-a vindecat!

— Prin ce minune oare? replică Lady Blandish.

— M-am vindecat la izvorul luminos al ochilor tăi, îi explică el şi, văzând-o cum se îmbujorează toată, avu sentimentul că se trezeşte din nou la viaţă.

Baronetul savura această bucurie fără a se gândi însă câtuşi de puţin la răspunderea imensă pe care o implica atitudinea lui.

CAPITOLUL XXV

În care eroul ia o hotărâre

Când eroul se avântă impetuos la drum, pentru a-şi urma implacabil menirea, carul său de luptă răstoarnă în cale totul şi, pe deasupra, mai târăşte după el şi alte fiinţe nevinovate. Ei bine, dacă ar fi să-i găsim o scuză pentru toate aceste isprăvi, consoaindu-i cât de cât pe cei siliţi să-i urmeze în tăcere, am putea spune că de obicei, eroul este ultimul care află că teribilul angrenaj s-a pus în mişcare.

Căci. În fond, ei nu-i decât o biată creatură ca şi noi, deşi de viaţa lui depinde însăşi soarta noastră. Înve. mântat în haine de prinţ sau de rândaş, pe erou îi recunoşti totdeauna de la o poştă pentru simplul motiv că nu el este acela care impune cursul evenimentelor. Soarta este cea care trage sforile şi pune totul la cale. Dacă ne-am imagina un circuit electric, am putea spune foarte bine că eroul nu are alt rol decât să ţină în mină bateria. Noi facem tumbe şi ne schimonosim după bunul lui plac, deşi la mijloc nu-i vorba nici de voinţa nici de puterea eroului. Soarta a cărui marionetă supusă este, ea trage singură toate sforile. Şi pricit de caraghioase ar fi tumbele şi giumbuşlucurile noastre, eroul nicicând nu râde. Absorbit de rolul ce-i revine, adevăratul erou nu ne pretinde niciodată să-i facem vreun serviciu. Lui i se pare

cât se poate de firesc să-şi vadă dorinţele îndeplinite, iar exhibiţiile lamentabile la care suntem constrânşi pentru aceasta nu i se par defel ridicole. Or facultatea de a-şi urma netulburat calea este o dovadă că eroul este alesul sorţii. Sau cum scrie în *Poveţele Pelerinului*: „Oamenii aceştia deţin forţa şi tăria apelor din care se întrupează marile fluvii!”

Ei bine, am considerat că preludiul acesta era absolut necesar pentru prezentul capitol din istoria vieţii lui Richard.

Totul s-a petrecut în minunatul anotimp când anul se primeneşte. Bătrânele dealuri şi câmpii erau ocupate până peste cap cu florile lor, adia un vânt călduţ, cântau păsărelele. iar Hippias Feverel, trista victimă a diepepsiilor, constata cu uimire că şi în propriul său trup îşi făcea loc primăvara. Se simţea răsfăţat de senzaţii dulci, necunoscute încă, şi nu mai contenea tot povestindu-i fratelui său ce fericire dăduse peste el.

„Bietul Hippias, comentă în sinea lui baronetul, s-a dat de tot în vileag! Slabă speranţă să-şi mai poată ascunde vreodată metehnele «maşinăriei» stomacului”.

Hippias era însă ceva mai optimist. Şi ca o dovadă a acestei stări de spirit nu pierdea niciun prilej să-i povestească cu lux de amănunte baronetului ce se petrecea cu „maşinăria” lui. Vorbea cu atâta exaltare despre noile şale senzaţii fizice, încât ai fi spus că la mijloc e vorba de o minune. La cel mai mic efort pe care reuşea să-l facă „se lăuda de parcă ar fi fost vorba de un adevărat triumf. În consecinţă, Adrian nu întârzie să-l ia în primire cu ironiile sale. Numai că acum, Hippias era în stare să suporte orice şi nu se mai sinchisea de el. De câte ori constata că în loc să-şi sfredelească abisurile negre ale complicatului şi înfricoşătorului sau organism, privirile i se îndreptau spre lumea exterioară a muritorilor, Hippias simţea o uşurare ce nu se poate descrie în cuvinte.

— Creierul meu a încetat să mai fie obsedat de el

însuşi, exclamă el şi dădea scurt din cap. Am senzaţia că am evadat din iad, adăuga imediat, încercând să sugereze astfel neînchipuitele chinuri ce le îndurase până atunci.

Victimele dispepsiilor pot sporovăi însă cât poftesc. Până la urmă, tot nu reuşesc să găsească înţelegere. Căci cerşind întruna compasiunea, reuşesc să compromită singure această virtute creştinească. Lady Blandish era teribil de miloasă când era vorba de şoricei şi muşte, dar nu suporta câtuşi de puţin să asculte văicărerile lui Hippias. Cât priveşte „pe Sir Austin, răbdarea acestuia era şi mai mică.

Tot vorbind mereu despre licăririle sale de sănătate, Hippias îşi dădea, de fapt, în vileag boala. Sir Austin îşi aminti atunci de excesele şi nebuniile de tinereţe ale fratelui său şi ajunse ia concluzia că în zadar se smiorcăie cel căruia i-a venit timpul să-şi plătească datoriile.

— După părerea mea, interveni şi Adrian, văzând cum stau lucrurile, când Nemesis se instalează în stomac, cel mai bun lucru este să procedezi ca spartanii: taci, suferă şi zâmbeşte!

Richard era singurul care îl trată mai cu blândeţe pe Hippias. În ultimul timp însă, tânărul devenise mult prea misterios pentru a ne putea da seama dacă atitudinea lui izvora din pură afecţiune sau din dorinţa de a-i contraria pe ceilalţi. Îşi sfătuia unchiul să se mişte cât mai mult, făceau lungi p. îmbări împreună şi se străduia să-i înveselească pe Hippias, antrenându-l în fel şi fel de ocupaţii nevinovate. I convinse să-i viziteze pe nevoiaşii satului, care mai dep. ingeau încă plecarea lui Austin Wentworth, şi făcea toc ce putea să-i trezească la viaţă, încercând să-i stârnească interesul faţă de preocupările celor din jur. Dar singurul rezultat al acestor eforturi fură sentimentele de recunoştinţă ale unchiului său.

Primăvara lui Hippias nu dură mai mult de-o săptămână, după care bietul om începu din nou să

bolească.

Beatitudinea de care se agăţase cu atâta fervoare îl părăsi brusc şi simţi că se prăbuşeşte iarăşi în infern. Victima dispepsiilor anunţă imediat că i-au revenit spasmele, care, după cum se exprima el, păreau că vor să-i soarbă stomacul ca un burete. Pe chip i se citea din nou aceeaşi descurajare şi amărăciune, într-un cuvânt, s-ar fi zis că Hippias mestecă întruna un aliment infernal, care, odată înghiţit, face cale întoarsă în gură şi, de aici, furişându-se în creier, dezlănţuie acolo cele mai oribile halucinaţii. Până la urmă, renunţă şi la plimbările pe care le făcea împreună cu Richard. Nu mai suporta nicio discuţie despre boli şi suferinţe, ciripitul păsărelelor îl aducea la disperare iar drumurile bolovănoase şi pline de pietriş îi făceau rău la stomac. Richard îl trata cu aceeaşi severitate ca şi tatăl său. îl întrebă ce spun doctorii.

— Doctorii! exclamă Hippias, plin de scepticism. Un om cu bun simţ nu poate avea încredere în medicină când la mijloc e vorba de o boală cronică. Dar, apropo, ai auzit, cumva, de vreun nou remediu împotriva indigestiei? Nu?! Mă mir, fiindcă pe unde te-nvârteşti numai de asta vorbeşte toată lumea! Dar bine, dragul meu, întrebarea este: putem avea noi încredere în seriozitatea celor care publică! asemenea reclame? La drept vorbind, nu văd de ce n-ar exista un leac împotriva indigestiei. Şi totuşi... Căci după părerea mea, un amărât de vraci sau, cum Dumnezeu i se mai spune, ar putea fi mai în măsură să descopere buruiana salvatoare decât cei care merg pe căile bătătorite ale ştiinţei!

Scumpul meu, mă gândesc în repetate rânduri ce formidabil ar fi dacă am dobândi şi noi calităţile miracu’oase pe care le au sucurile gastrice ale unui şarpe boa! Ce fericire! Am înfuleca un viţel întreg şi am savura deliciile bucătăriei franţuzeşti fără a mai tremura de teamă, gândindu-ne la consecinţe. Ei bine, în asemenea momente, înclin să cred că în toate reclamele astea trebuie să fie şi un sâmbure de adevăr, un secret

miraculos, pentru care doctorii au tot dreptul să pretindă bani. Din păcate, însă, oamenii nu au încredere unii în alţii. Există prea multă suspiciune pe lumea asta! O, de câte ori n-am fost înclinat să recurg şi eu la leacurile lor! Dar e absurd! M-aş mulţumi şi cu o simplă ameliorare. Aş fi încântat dacă m-ar scăpa măcar de unele suferinţe, permiţându-mi şi mie să beau şi să mănânc ca un om normal. Să n-ai cumva impresia că vorbesc serios! Totul e pură fantezie! O, ce lucru minunat e sănătatea! Ce n-aş da să fiu din nou ca tine! Ehe, odinioară am iubit şi eu!

— Extraordinar! Interesant! spuse Richard, privindu-l cu indiferenţă.

— Numai c-am uitat cu desăvârşire ce simţeam pe vremea aceea, suspină Hippias. Cât despre tine, băiete, pot spune că ţi-ai revenit de-a binelea!

— Aşa spun şi ceilalţi, replică Richard.

— Ei bine, dragul meu, ce-ai zice dacă aş pleca la Londra pentru a cere sfatul medicilor de acolo în privinţa leacurilor de care-ţi vorbeam? Ei, ce zici, ai vrea să vii cu mine? Grozav m-aş bucura să fim împreună! Am cutreiera bătrânul oraş şi ne-am distra de minune, exclamă Hippias, frecându-şi mâinile, entuziasmat. În vreme ce se uita iscoditor la Richard, dornic să-i ghicească răspunsul din priviri.

Richard zâmbi. Judecând după privirea lipsită de strălucire a unchiului său, voiajul la Londra nu se anunţa prea promiţător. Îi dădu un răspuns vag, spunându-i că, după părerea lui, cel mai bun lucru ar fi să rămână pe loc. Dar Hippias era deja cucerit de ispititorul proiect. Se duse imediat la baronet, îl informă despre planurile sale, bineînţeles fără să sufle o vorbă despre vraci sau leacuri băbeşti şi-l rugă să-i permită lui Richard să plece cu el.

Pe Sir Austin, starea de spirit a fiului său începuse să-l cam neliniştească. Ceva nu era în regulă. S-ar fi zis că în pieptul băiatului bătea acum o inimă rece: nu mai avea taine, renunţase la orice ambiţie, ca şi cum odată cu otrava de care se descotorosise şi-ar fi pierdut şi virtuţile

tinereţii. Baronetul se hotărâse să recurgă şi el la o schimbare. În câteva rânduri, adusese pe departe vorba despre efectul b nefăcător al căătoriilor, dar Richard răspunsese ca în că nu doreşte să părăsească Raynhamul. Or aceasta ar fi însemnat o respectare mult prea rigidă a planurilor să-e de a-şi creşte fiul în casa părintească, departe de restul lumii.

În aceeaşi zi în care Hippias îl ruga să-l lase pe Richard cu el la Londra, Adrian, secondat de Lady Blandish, îi făcu şi e: aceeaşi propunere. Căci primăvara cu dulcile ei fioruri începuse să-şi facă loc şi în pieptul tânărului înţelept. E drept, pieptul său nu vibra în ritmul unei pastorale nevinovate ci tânjea mai degrabă după deliciile şi gloria strălucitoare a scenelor mondene. Adrian îi propuse deci baronetului să-l ducă pe Richard la Londra, unde ar fi urmat să rămână un semestru. Bucurându-se de o oarecare independenţă, băiatul ar fi avut astfel posibilitatea să-şi dea mai bine seama de situaţia lui.

Sir Austin cumpăni cele două propuneri cu atenţie. Acum era convins că din pasiunea lui Richard nu rămăsese mai nimic, decât, poate, cenuşa unor amintiri.

Pe când Richard mai zăcea încă bolnav la hanul din Bellingham, Sir Austin descoperise la pieptul lui o imensă buclă aurie pe care o luase imediat în păstrare. Îndrăgostitul întinsese mâna după ea şi pipăise locul ştiut cu degetele-i tremurânde şi slăbite de boală, dar după aceea nu-i ceruse tatălui său să-i înapoieze bucla. Câte lacrimi şi suspine nu storsese nepreţuita amintire pe care i-o strecurase domnişoara Davenport, cu prilejul ultimei sale vizite la fermierul Blaize!

Într-una din zile, Sir Austin scoase din nou bucla de aur la vedere. După ce o cercetă cu atenţie, Richard o puse calm la loc, ca şi cum ar fi consultat o banală piesă de muzeu. Faptul acesta îl linişti pe baronet. Însemna că iubirea lui Richard murise. Doctorul Clifford avea deci dreptate, tânărul trebuia să se distreze. În consecinţă,

baronetul se decise să-şi trimită fiul la Londra. Atunci, Hippias şi Adrian începură să-şi pledeze cauza.

Când reuşea să facă abstracţie de propria lui persoană, Hippias nu era lipsit de bun-simţ. Îi spuse fratelui său că, în momentul de faţă, Adrian nu era însoţitorul cel mai potrivit pentru Richard. Într-o asemenea companie, băiatul risca să ajungă să privească lumea într-o lumină nefavorabilă.

— Tu nu eşti în stare să înţelegi un tânăr filosof, spuse baronetul.

— Un tânăr filosof nu e altceva decât un neghiob bătrân, replică Hippias fără să-şi dea seama că din indignarea sa se născuse un aforism.

Sir Austin zâmbi satisfăcut şi îşi aplaudă fratele din toată inima.

— Excelent, Hippias, ai vorbit ca în zilele tale de glorie! Totuşi greşeşti în privinţa lui Adrian. În realitate; el nu face decât să-şi judece semenii prin prisma raţiunii şi a bunului simţ. Totuşi s-ar putea să ai dreptate. Adrian nu e în stare să vadă că oamenii au şi calităţi.

În consecinţă, băronetul găsi de cuviinţă că n-ar fi indicat să-şi láse fiul în compania lui Adrian. Îi dădu posibilitatea lui Richard să-şi aleagă însoţitorul iar acesta, ghicind dorinţa tatălui său, se conformă şi procedă ca atare. Cum era şi firesc, Adrian fu iritat la culme.

— *Sir*, nutresc speranţa că sunteţi conştient de ce faceţi, îşi avertiză el patronul. Dacă am devenit celebri graţie maladiei obscene care, de mai bine de douăzeci de ani, ne bântuie familia, gloria Feverelilor n-ar avea nimic de câştigat. Şi apoi, cred că nu v-ar amuza să aflaţi că stomacurile noastre delicate se transformă peste noapte într-un fel de blazon al familiei. Vracii şi şarlatanii de teapa lor n-au descoperit încă leacul miraculos împotriva dispepsiilor, iar supliciile unchiului meu sunt de nedescris. Totuşi am prefera ca societatea să nu le cunoască în toate amănuntele… Şi Adrian îi enumeră

numai câteva dintre ele. Fiindcă să ştiţi, sir, atunci când îi intră ceva în cap, unchiul Hippias este de o perseverenţă ce nu cunoaşte margini. Cu cât ideea lui e mai extravagantă, cu atât devine mai nechibzuit! Dacă înghite pastila miraculoasă şi întâmplarea face ca în dimineaţa următoare să se trezească ceva mai vioi, sunt convins că e în stare să publice imediat o scrisoare de pe urma căreia ni s-ar trage celebritatea. Posteritatea va exagera ia culme metehnele noastre, iar contemporanii vor ajunge să ne cunoască toate secretele. Şi vă mărturisesc, sir, perspectiva de a-mi dezvălui în faţa prostimii „maşinăria intimă" a digestiei nu mă incintă deloc!

Băronetul îl asigură pe tânărul înţelept că Hippias nu intenţionează decât să-i ceară doctorului Bairam o consultaţie. Îi dezvălui apoi că, în mai puţin de două săptămâni, urmau să plece şi. ei ia Londra, lăsând să se înţeleagă că n-ar fi exclus să rămână acolo şi în timpul verii. La auzul acestor veşti, iritarea lui Adrian se mai. potoli.

Sosi în fine şi ziua plecării. Reprezentanta secolului al XVIII-lea îşi chemă nepotul şi-i oferi o bancnotă de cincizeci de lire, aducându-şi astfel contribuţia. personală la banii de buzunar ai băiatului. Richard îi mărturisi că nu are nevoie de bani, dar veterana îi. lămuri că este tânăr şi, ca atare, de îndată ce se va afla în largul, lui, îşi va lua mai mult ca sigur zborul.

În adâncul inimii, bătrâna doamnă nu era de acord cu „sistemul 4, aşa că-i dădu a înţelege lui Richard că dacă mai are cumva nevoie de bani poate să apeleze la ea fără grijă căci nu va afla nimeni secretul. Baronetul îi oferi şi el o sută de lire. Richard spuse şi de data aceasta că nu are nevoie de bani.

— Fă ce vrei cu ei, îi răspunse atunci Sir Austin, convins pe deplin de chibzuinţă fiului său.

Hippias primi o serie de instrucţiuni care trebuiau respectate cu sfinţenie. Dat fiind că societatea lui

Algernon nu era dintre cele mai alese, cei doi urmau să locuiască la hotel. Apoi, baronetul îl avertiză în mod special să nu facă imprudenţa de a-l ţine pe tânăr prea din scurt, dându-i astfel impresia că-i supraveghează orice mişcare. Dacă până acum, dezvoltarea lui Richard fusese ajustată în permanenţă de foarfecele despotismului, de acum încolo, tânărul trebuia să crească şi să înflorească nestingherit, bucurându-se de o libertate deplină. Astfel decretase înţeleptul.

Credem că a sosit momentul să facem o scurtă pauză pentru a reflecta cât de înţelepte şi folositoare s-ar fi dovedit toate aceste măsuri, dacă soarta, acest redutabil duşman al inteligenţei, nu s-ar fi întors împotriva lui Sir Austin, mergând până acolo incit să-l asmuţă pe baronet împotriva lui însuşi.

Plecarea la Londra a avut loc într-o superbă dimineaţă de martie. Păsărelele iernii mai ciripeau încă printre crengile încărcate de muguri, în timp ce sus, în înaltul albastru al cerului, se avânta de-acum pasărea verii. Adrian, călărind între Hippias şi Richard, îi conduse pe cei doi până la gara Bellingham, enervat că ceaţa şi ploaia nu-şi făceau apariţia pentru a le mai tăia entuziasmul. Tânărul înţelept avu însă grijă să se răzbune, ironizându-i aşa cum numai el ştia s-o facă. În urma lor veneau Lady Blandish şi baronetul. Cei doi discutau în linişte, stăpâniţi de calmul omului convins că se află pe culmile cele mai înalte ale succesului.

— L-ai modelat după chipul şi asemănarea ta, spuse Lădy Blandish, arătând cu cravaşa spre silueta maiestuoasă şi demnă a tânărului ce călărea în faţa lor.

— Asemănarea este mai degrabă exterioară, replică baronetul şi se lansă într-o serie de consideraţii asupra raportului dintre forţă şi puritate.

— Bineînţeles, prefer puritatea, fu de părere doamna.

— Ţi se pare, draga mea. În realitate, lucrurile stau exact invers. Dintotdeauna am admirat instinctul

infailibil cu care ştiu femeile să venereze forţa, indiferent de forma sub care s-ar înfăţişa ea. Căci voi sunteţi singurele fiinţe în stare să înţelegeţi sorgintea divină a puterii. Voi aţi intuit ca nimeni altul că puritatea, este o simplă trăsătură de caracter, un biet veşmânt, ce poate fi foarte uşor maculat – o, cât de uşor! Viaţa e capabilă să ne pună probleme pe care dacă nu reuşim să le descifrăm, suntem pierduţi. De cele mai multe ori, sub privirea rece a propriei noastre conştiinţe, chiar şi sufletul cel mai curat se transformă într-o vulpe vicleană, căci pentru cine n-are curajul să înfrunte până la capăt iscodirile conştiinţei, aceasta e singura scăpare. Forţa trădează o natură ale cărei resurse sunt nelimitate, iar această calitate o apropie şi mai mult de demiurg. În ochii tăi, puterea e un zeu, pe când biata puritate o simplă jucărie. O jucărie adorabilă, cu care-ţi place teribil să te-amuzi, conchise baronetul pe un ton neobişnuit de insinuant pentru persoana lui.

Lady Blandish asculta amuzată. Maliţiozitatea, nu lipsită de galanterie, cu care vorbise baronetul, dovedea că Sir Austin se hotărâse, în fine, să renunţe la reticenţe. Se ivise momentul propice ca femeile să pornească şi ele la atac.

Lady Blandish ar fi luptat şi ea, dar nu din convingere, ci numai ca să se distreze. Şi aşa se face că rândurile adversarelor se răresc întruna. De îndată ce a găsit un erou, femeia îşi şi trădează suratele.

— Înţeleg, prea bine, ce vrei să spui, exclamă Lady Blandish încercând să-l tachineze puţin. Cu alte cuvinte, noi femeile suntem „un vas de preţ”, în timp ce voi bărbaţii pretindeţi a fi rădăcina şi obârşia, Ei bine, bărbaţii sunt răsaduri, iar femeile butaşi. Nu, nu mă contrazice, spuse ea, şi izbucni în râs, văzându-l cum încearcă să protesteze.

— Bine, dar eu n-am publicat în viaţa mea un asemenea aforism.

— Nu face nimic, pentru mine, vorbele tale au

valoarea slovei scrise.

— Eşti formidabilă, exclamă Sir Austin, care de atâta entuziasm simţea că începe să o iubească.

— În altă ordine de idei, spune-mi, te rog, ce planuri ai în privinţa lui Richard? Bineînţeles, numai dacă consideri că urechile unei femei sunt demne de a afla asemenea secrete.

— Dacă aş avea vreun plan, dumneata ai fi prima fiinţă căreia i l-aş dezvălui. Intenţionez să studiez comportamentul lui Richard în societate. Indiferenţa lui trebuie să dispară. Voi afla care-i sunt înclinaţiile şi preferinţele şi-l voi lăsa să se manifeste ca atare. Având o ocupaţie, fiul meu va fi în siguranţă. S-ar zice că idealul de viaţă al lui Austin îl încântă. Dacă nu-l tentează cumva o carieră parlamentară sau dacă nu are ambiţii şi mai mari, Richard i-ar putea sluji pe oameni şi în felul acesta, căci datoria de căpătâi a oricărui om cu stare, este să-şi ajute semenii cum poate mai bine. Dacă acesta este drumul pe care şi l-a ales în viaţă, n-am nimic împotrivă deşi, sincer vorbind, imaginaţia debordantă a lui Austin şi planurile sale puerile, clădite, de regulă, pe intuiţii sau principii efemere, nu m-au pasionat niciodată.

— Priveşte-ţi fiul, şopti Lady Blandish. S-ar părea că nimic nu-l interesează. Nu-l interesează nici măcar splendoarea acestei zile.

— Sau glumele lui Adrian, completă baronetul.

Adrian întorcea capul când la Hippias, când la Richard, şi le şoptea la ureche felurite vorbe, dar proceda în aşa fel încât celuilalt să nu-i scape nimic. Era limpede că îi chinuia pe amândoi cu tot talentul de care era în stare şi nu mai ştia cum să-i scoată din răbdări. Lui Richard îi vorbea ca şi cum băiatul ar fi fost maşinăria infernală ce avea să arunce în aer metropola toropită. Faţă de Hippias se purta cu tot interesul cuvenit unui exemplar din cele mai rare. Numai la gândul că cei doi ajunseseră să călătorească împreună, Adrian simţea că-l înăbuşă râsul şi se amuza copios, imaginându-şi

boacănele pe care aveau să le facă. Cu toate acestea, glumele şi neîntrecutele sale ironii rămâneau fără efect, ceea ce în ochii săi reprezenta o adevărată insultă. Căci trăind viaţa monotonă de la Ravnham. tânărul înţelept ajunsese pe nesimţite tributar mentalităţii bârfitorilor de profesie.

— Primăvara şi iar primăvara! izbucni el plin de dispreţ faţă de subiectul ce absorbise atenţia celor doi în detrimentul glumelor sale. Aţi căzut într-un asemenea extaz în faţa ciorilor, stăncuţelor şi turturelelor că nu mai ştiu ce-i cu voi! Nu puteţi oare să le daţi odată pace, pentru Dumnezeu?

Adie zefiru'
Cocoşu' cântă Cucurigu!
Măceşu-nfloreşte.
Iarba-ncolţeşte şi cântă cucu'
Cucu – cucu!

Iată cum sunau vechile noastre pastorale! Ei, Ricky, de ce nu scrii şi tu un sonet despre primăvară? După câte aud, recolta de sparanghel se anunţă excelentă şi cea de căpşuni aşijderea. Cred că nu greşesc dacă spun că fructele de pădure sunt Pegasul ce-ţi înaripează imaginaţia. Dar ia stai, despre ce fructe de pădure era vorba în versurile ce le-am citit odinioară? Stanţe ocazionale dedicate afinelor, fragilor, căpşunilor sau murelor? Nu mai ţin bine minte, dar oricum frumoase versuri şi pline de căldură! „O, buze, ochi, tu piept şi voi picioare!" Picioare parcă, nu-i aşa? Totuşi parcă de picioare nu era vorba! Muza n-avea nici nas şi nici picioare. S-ar părea că astea sunt gusturile poeţilor de azi. Trebuie totuşi să admit că ai plăsmuit acele frumuseţi pentru folosul unor fiinţe caste: „O, de-aş fi eu în locul lăutei sale…" Iată nişte versuri care n-au cum să lezeze morala nici unei comunităţi. Dar uite o altă imagine reuşită din versurile tale, scumpe Ricky:

E ti upu-i zvelt o antilopă Din răsăritul depărtat…

Şi, totuşi, ca un critic obiectiv ce mă pretind a fi, mi-

aş permite să te-ntreb: găseşti oare corectă această comparaţie când nici măcar nu catadicseşti să sufli o vorbă despre picioare? Când ai să mergi la spectacolele de balet ai să înţelegi că greşeşti amarnic, dragă Richard. Căci baletul, instituţia asta admirabilă, importată din Galia de venerabilii noştri bunici pentru instruirea tinerilor înfierbântaţi te va edifica, sunt sigur, pe deplin. Ba mai mult, ai să rămâi mut de uimire când vei vedea cum stau lucrurile. Eu însumi, câtă vreme nu cunoşteam decât *Poveţele Pelerinului*, ajunsesem să-mi închipui cele mai fantastice lucruri despre femei. Ei bine, dragul meu, din clipa în care m-am dus la un spectacol de balet, femeile au încetat să mă mai tulbure, fiindcă m-am convins cu propriii mei ochi că sunt şi ele nişte biete fiinţe ca şi noi. Ascultă-mă pe mine, fiule, misterul – acesta este marele duşman al tinerilor! Misterul, el este arma infailibilă a femeii, o, tu, Richard, fiinţă sortită Ordaliei! Ştiu bine că ai învăţat anatomia, dar sunt convins că nu ţi-ar veni a crede pentru nimic în lume că o planşă anatomică poate exista în carne şi oase. Orice-ai face, nu poţi pricepe aşa ceva! Dar, apropo, ai de gând să publici ceva la Londra? în cazul ăsta te sfătuiesc să nu semnezi textul. Căci a-ţi semna poemele ar însemna să cazi în greşeala doctorului care odată cu leacul miraculos îşi trâmbiţează şi numele!

— N-avea nicio grijă – Adrian. Dacă public ceva, îţi trimit pe dată un exemplar. Unchiule, auzi ce frumos cântă mierla?

— Da, da, murmură înfiorat Hippias, încercând să dea atenţie şi altor lucruri în afară de propriul său stomac. Superb exemplar!

— Ce mai sunete scoate înainte de a-şi lua zborul! Ai zice că asculţi privighetoarea în miezul verii! Unchiule, îţi mai aminteşti povestea cu mierla a cărei pereche murise? Cea care venea zilnic să-i cânte păsăruicii din grădina cumetrei Bakewell. Ei bine, mi-a spus bătrâna că un ticălos a împuşcat biata mierlă, iar acum, păsăruica a

amuţit şi ea de tot.

— Extraordinar, murmură Hippias absent. Da, da, mi-amintesc versurile.

— Ei. şi mă rog, care-i în fond morala? se băgă în vorbă Adrian înfuriat. Care-i răsplata fidelităţii?

Cel ce ucise mierla

Cu cioc portocaliu

Voia pentru poet o pană

Cu ea să scrie – un stih zglobiu!

Nu reiese oare de aici că pentru poet totul nu-i decât un joc? Bineînţeles, dacă te gândeşti la femela care trei zile încheiate refuză să cânte din pricina masculului ucis, nu poţi nega că ai de-a face cu un exemplu nobil de devotament. Bănuiesc că la asta te referi, nu-i aşa, Ricky?

— Întocmai, dacă vrei tu, scumpul meu Adrian, răspunse tânărul şi, cum treceau prin dreptul pădurii de molizi, îi arătă lui Hippias tuiurile fragede ale copăceilor.

Tânărul înţelept nu ştia ce să mai creadă. Schimbarea bruscă pe care o suferise elevul său, trecând de la exaltarea eroică la calmul arcadian cel mai desăvârşit, i se părea de-a dreptul neverosimilă.

— Auziţi ce frumos cântă bătrâna mierlă! exclamă Adrian. Apoi ca şi cum ar fi comentat trilurile păsării, adăugă: „O ce nostimă comedie! Ce zici, scumpe Fiesco, ştim să purtăm o mască, nu-i aşa? Mâine în zori a noastră e Genova!” Aşteaptă numai să se urnească trenul şi-ai să vezi ce nostim va fi totul Vom fi veseli, veseli, veseli! Până la urmă tot noi vom câştiga partida, pe cinstea mea! Frumoase versuri, Ricky, tu ce zici? Doar eşti un adevărat Lucius Junius!

— Înţelegi mierla de minune, răspunse Richard şi îl privi cu un aer de superioară afabilitate.

Adrian dădu din umeri… T

— Eşti un tânăr cu resurse uluitoare, observă el plin de emfază, ceea ce voia să însemne că se considera învins.

Grav ca şi până acum, Richard îi mulţumi pentru această remarcă, şi-şi continuă mai departe drumul spre gara Bellingham.

Când ajunseră acolo, dădură cu ochii de Tom Blaize care era înveşmântat în hainele lui de duminică. Cu o căciulă din blană de castor pe cap, cu jiletcă de gală şi cravată, fiul fermierului îşi dădea aere de lord şi-l privea de sus pe Tom Bakewell. Acesta sosise la gară înaintea stăpânului său, aducând bagajele. Tom Blaize pleca şi el la Londra. În timp ce descăleca, Richard îl auzi pe Adrian cum îi spune baronetului:

— Dacă nu mă înşel, sir, bestia are de gând s-o aducă înapoi pe Zâna Frumuseţii.

Dar tânărul nu dădu nicio importanţă acestor cuvinte. Cât despre Tom Blaize, e greu de spus dacă auzise sau nu vorbele lui Adrian. Fapt este că privirile tânărului înţelept îl lecuiseră pe loc de orice aere de superioritate şi-l făcură să-şi ia tălpăşiţa căutându-şi o companie mai modestă. Retras în obscuritate, Tom suporta cu mai multă uşurinţă mostrele de eleganţă oferite de croitorii din Bellingham şi, oricum, nu se mai simţea îngheţat de privirile superiorilor săi pe care încercase să-i înfrunte.

Baronetul, Lady Blandish şi Adrian nu descălecaseră. Rămăseseră de partea cealaltă a gărduţului de lemn ce despărţea trenul de peron iar acum îşi luau rămas bun de la Richard. Acesta era deosebit de calm. Dădu mâna cu fiecare în parte, cu acelaşi aer amabil şi distant, reuşind astfel să-i smulgă lui Adrian cele mai entuziaste elogii. În fine, sosi şi trenul. Hippias se urcă în vagon, urmat imediat de Richard.

Ei bine, va veni o vreme, când războiul pe care-l duce astăzi ştiinţa împotriva parcelor şi a sorţii va fi ridicat la rangul de epopee a lumii moderne; atunci, umanistul şi omul de ştiinţă care, sfidând efectele

distrugătoare ale unei veghi neîntrerupte, a reuşit să impună un, sistem”, biruind forţele mereu active ale sorţii, ei bine, un asemenea personaj va căpăta dimensiuni sublime. Şi aceasta în pofida faptului că în clipa de faţă ni se înfăţişează în postura obişnuită a unui baronet călare, privindu-şi, cu un zâmbet melancolic pe buze, fiul adorat. Căci trebuie să ştim că fiul, această întruchipare vie a „sistemului”, îşi ia adio de la orice tutelă şi se avântă într-o vacanţă de două săptămâni, iar în aceste clipe nu pare nici prea indiferent nici prea entuziasmat la gândul că va putea să-şi încerce de unul singur norocul.

Îmi dau bine seama că importanţa pe care o acord eu unor incidente minore şi spectacolului acesta lipsit de strălucire va fi privită cu dispreţ de către publicul din zilele noastre, ahtiat după sânge şi fapte măreţe.

Va veni totuşi o vreme când publicul va fi în stare să înţeleagă modul de funcţionare a acestui simplu angrenaj, reuşind să presimtă vânturile capricioase ale primăverii din zbaterea aproape imperceptibilă a unei frunze. Pentru acest public însă, nimic nu va fi banal sau lipsit de importanţă. El va înţelege că asistă la derularea unui conflict invizibil ale cărui detalii – o simplă reverenţă, un zâmbet sau un hohot de râs – sunt într-o perpetuă schimbare. Ba* mai mult, îşi va da perfect seama că în viaţa reală nimic nu există izolat, că lucrurile se leagă intim unul de altul, iar întreg angrenajul se pune în mişcare odată cu clipirea unui anume ochi ales dintr-o mie. Publicul acesta va sesiza înlănţuirea lucrurilor şi nu se va minuna ca nerozii din zilele noastre. Pentru el, faptul că un simplu incident a avut consecinţe din cele mai importante nu va mai constitui o surpriză.

Publicul de care vă vorbeam va împărtăşi mândria baronetului faţă de comportamentul fiului său, apreciindu-i calmul drept rod al unei experienţe ce n-a fost dobândită prin lungi rătăciri şi dezmăţ, aşa cum se întâmplă de obicei. Şi va fi, de asemenea, la fel de uimit

ca şi Sir Austin, care descoperi că în clipa în care trenul se urni alene din gară, tânărul acela grav şi perfect stăpân pe el însuşi se trase brusc de la geamul vagonului şi izbucni într-un imens hohot de râs. Ştiinţa se dovedea neputincioasă să explice o asemenea reacţie. Aşa că pentru a scăpa de întrebările chinuitoare ce-i asaltau mintea, Sir Austin încercă să nu se mai gândească la cele întâmplate. Şi totuşi faptul i se părea straniu. Sentimentul neplăcut pe care-l încercase în clipa când îşi văzuse fiul izbucnind în râs, îl stăpâni tot drumul până ajunse acasă.

— De fapt, Richard a dobândit exact ce-i trebuia! E limpede că acum şi-a recăpătat buna dispoziţie, îşi dădu Lady B'landish părerea, bizuindu-se pe intuiţia ei fină de femeie.

— Era exact ce-i trebuia, intră în vorbă şi Adrian. Şi-a recăpătat buna dispoziţie ea prin minune!

— Cred mai degrabă că ceva l-a amuzat, insistă baronetul care mai trăgea încă cu coada ochiului spre trenul învăluit în nori de fum.

— Probabil că l-a amuzat Hippias. eu ceva, sugeră Lady Blandish.

Apoi dădură pinteni cailor şi se îndreptară spre Raynham. Întâmplarea făcea ca supoziţia doamnei să fie corectă. Motivul pentru care izbucnise Richard în râs era cât se poate de simplu. Iată cum se petrecuseră lucrurile. De îndată ce văzu că porneşte trenul, Hippias avu revelaţia făpturii minunate ce-i răsplăteşte de obicei pe aceia care nu-i fac curte prea des lui Bros. În faţa acestor perspective ispititoare, victima indigestiilor avu senzaţia că se descotoroseşte de-o povară şi, în culmea entuziasmului, începu să-şi frece palmele cu strălucicie. Gestul avu un efect neaşteptat. În aceeaşi clipă, Richard îşi aminti pastorala recitată de Adrian:

„... Iarba încolţeşte
Şi cântă cucu'
Cucu, cucu!"

Totul i se păru nespus de caraghios, nu se mai putu stăpâni şi începu să râdă cu gura până la urechi.

„Iarba încolţeşte…

Cucu, cucu! Cucu, cucu!”

De câte ori se uita la Hippias, versurile poznaşe îi reveneau în minte şi, nemaiputându-se stăpâni, băiatul izbucnea iarăşi în râs de parcă ar fi înnebunit de-a binelea.

— Scumpul meu Richard, ce te-amuză la mine în halul ăsta? îl întrebă Hippias nedumerit, dar veselia îl molipsi şi pe el, făcându-l să slobozească o cascadă de râsete anemice.

— Mai bine spune-mi de ce râzj dumneata, strigă Richard.

— Zău că nu-mi dau seama, chicoti Hippias.

— Ha, ha, ha, nici eu unchiule, ha, ha, ha… Şi cântă cucu’… cucu, cucu, cucu…

Şi râseră aşa multă vreme, cuprinşi amândoi de voiebună. Hippias parcă renăscuse, ba mai mult s-ar fi zis că odată scăpat din flăcările mistuitoare ale iadului, plutea în al nouălea cer, cuprins şi el de freamătul binecuvântat al primăverii ce face să înverzească poienile. Îşi aminti de o sumedenie de bancuri juridice răsuflate, din acelea care circulă printre avocaţi, şi i le povesti lui Richard, împreună cu alte anecdote mai noi. Băiatul găsea glumele teribil de nostime, dar tot Hippias îl amuza cel mai mult. Veselia nevinovată, jovialitatea şi entuziasmul copilăros cu care-şi celebra el brusca transformare, pentru ca, dintr-odată, privirile să i se întunece la gândul că vioiciunea aceasta e trecătoare şi că exista pericolul unei noi prăbuşiri în infern, îi clădeau lui Hippias un aer, deopotrivă, patetic şi hilar, care-l amuza copios pe Richard, dar care, în acelaşi timp, îl înduioşa la culme.

— Ştii ceva, unchiule, după părerea mea călătoria este un lucru formidabil!

— Este cel mai fantastic lucru de pe lume, scumpul

meu băiat! Regret grozav că n-am făcut pasul ăsta mai din timp! Trebuia să-mi abandonez opera! La ce bun să devii robul unei idei? Căci de cum am plecat de-acasă, într-o clipă am şi devenit alţi oameni. Pe cinstea mea, aşa este! Dar apropo, ce mâncăm azi la prânz?

— Las pe mine, unchiule! Comand eu meniul.

— Ştii doar că mi-am pus de gând să te fac sănătos! Uhu, nu, ce grozav merge trenul ăsta! M-aş plimba toată ziua pe şine!

— Se zice că nu prea face bine la digestie, observă Hippias.

— Prostii! Ai să vezi ce digestie perfectă o să ai şi azi şi mâine!

— Poate mai sunt în stare de ceva! suspină Hippias, făcând aluzie la gloria literară pe care o visase odinioară. Sper să dorm bine la noapte!

— Te-asigur eu că aşa va fi! Păi cum. se poate altfel după o porţie de râs ca ăsta?

— Hm, mormăi Hippias. Ţie ce-ţi pasă, când pui capul pe pernă ai şi adormit.

— Aşa e! Când pun capul pe pernă mă cuprinde pe dată somnul, şi când îl ridic, mă trezesc pe loc. Sănătatea e lucrul cel mai de preţ!

— Sănătatea e lucrul cel mai de preţ. repetă şi Hippias ca un ecou îndepărtat.

— Şi dac-ai să faci ce-ţi spun eu, ai să te simţi şi dumneata bine. Ai să fii sănătos, puternic şi vioi şi-ai să cânţi întruna întocmai ca mierla lui Adrian. Să fim veseli, veseli, veseli! Aşa va fi, pe cinstea mea unchiule!

Richard îl asigură pe Hippias că e gata să-i consacre zilnic nici mai mult nici mai puţin de douăsprezece ore, ba că la o adică s-ar ocupa de el şi mai mult. În faţa entuziasmului şi a robusteţei plină ele voie bună a tânărului, bietul Hippias îşi pierdu de tot firea. Avea impresia că sănătatea mult dorită e de-acum a lui.

— Ai grijă, totuşi, să nu comanzi mâncăruri prea picante, îl avertiză el, zâmbind cu jumătate de gură, căci

entuziasmul nepotului său îl cucerise de-a binelea.

— Mâncăruri uşoare şi vin roşu! Mese regulate şi distracţii! Atât şi nimic mai mult! Lasă-ţi ochii să poftească, dar nu te-nfrupta din bucate! decretă înţelepciunea tinereţii.

— Da, da, murmură Iiippias şi îi mărturisi spăsit că dacă ar fi urmat mai din timp această maximă, astăzi n-ar mai fi fost atât de bolnav. Amorul ne duce de râpă pe toţi, dragul meu băiat, mai adăugă el, intenţionând să-i ţină lui Richard o predică.

Dar acesta îi luă vorba din gură şi începu să recite sprinţar:

„Amorul lui Monsieur Francatelli L-a dus de râpă pe… etc. etc…”

— Scumpul meu, nu ştiu ce e cu tine, nu te-am văzut niciodată aşa bine dispus, murmură Hippias clipind din ochi.

— Păi cum să nu fiu bine dispus dacă mergem cu tre’% nul şi ne distrăm de minune!

— Ah, ah, suspină Hippias, dând melancolic din cap. Tu, Richard, ai pus mâna pe mireasa de aur. Păstreaz-o dacă poţi. Cred că ştii povestea fantastică născocită de tatăl tău? De fapt, eu i-am dat ideea. Şi nu e prima dată când îmi şterpeleşte el mie ideile.

— Bineînţeles că ştiu, unchiule! Iată cum sună versurile:

Văzut-aţi Mireasa de Aur.

Trişti pelerini, văzut-aţi oare?

Iubirea-n veci ea nu-şi trădează şi are – un chip frumos de floare!

După cum vezi, tânărul plecat în căutarea Miresei de Aur întâlnise un grup de penitenţi ce adăstau la marginea unui râu. Cu glasuri sfâşiate de durere, pelerinii plecaţi să-şi ispăşească păcatele îi răspund la întrebare:

Iubirea-i naşte suferinţe.

Iubitul ea nu-şi părăseşte Doar de-ai pierdut-o o-

nţelegi.

Şi-i blestemat cel ce-o-ntâlneşte.

Tristul grup mărşăluieşte solemn mai departe şi povestitorul Continuă:

Palat n-a are-n Asfinţit.

Luceafăr mândru o veghează.

Când dragul şi-l sărută blând iar el vrăjit o-mbrăţişează

În oăle-i alte fete ies Vai, fericirea-i s-a sfârşit…

Şi nesăbuitul, după ce se înfruptă cu nesaţ din fericirile pe care i le oferă darnică Mireasa de Aur, jinduieşte să facă cunoştinţă cu fecioarele ce poartă nume de metale inferioare. Iată-le, înfăţişându-se dinaintea lui: Fecioara de Argint, Fecioara de Aramă, cea de Alamă şi multe, multe altele. Îşi încearcă mai întâi norocul cu Argentina şi mare îi e deziluzia, pentru ca apoi să fie şi mai decepţionat din pricina Fecioarei de Aramă. Şi tot aşa, din treaptă în treaptă, coboară până ajunge la fiinţele cele mai josnice. Şi cu cât se afundă mai mult în tină, cu atât îşi dă mai bine seama de frumuseţea Miresei de Aur, care străluceşte acum în toată splendoarea!

— Aici versurile se cam împotmolesc, fu de părere Hippias. Dacă ai reuşit să găseşti Mireasa de Aur, fă în aşa fel să n-o pierzi!

— Bineînţeles că n-o s-o pierdem, unchiule! Ce minunat mai arată fermele când le vezi din fuga trenului! Uite animalele cum pasc! Dar mai bine, ascultă versurile mai departe… Cât sună de frumos!

Să-şi ia-napoi Mireasa lui Ce-l vrea întreg şi nepătat.

La vânătoare el porni cu oameni trişti pe înserat.

Şi aşa se face că până la urmă mândrul Luceafăr nu-l mai învăluie cu razele lui!

— E şi firesc, dacă a pornit la vânătoare. îl întrerupse Hippias. Să ştii că versifici cu destulă uşurinţă. Totuşi, după părerea mea, ai face mai bine să te ocupi de proză Poezia e întocmai ca fecioarele ce poartă

nume de metale inferioare. Apoi dacă mă gândesc serios ajung la concluzia că, în general, scrisul nu ajută la digestie. În cazul meu, cel puţin, a avut efecte din cele mai dezagreabile.

— Nu-ţi fie teamă de nimic, unchiule, exclamă Richard amuzat. Vom călări zilnic prin parc şi, în felul acesta, vei avea o poftă de mâncare excelentă. Vom fi mereu împreună şi, bineînţeles, nu va lipsi nici Mireasa de Aur. Apropo, cunoşti poemul acela mititel scris de Sandoe?

Fecalu-i mândru, iat-o-n parc, în juru-i nobili domni se-aţin.

O buclă neagră zboară-n vânt De sub boneta-i de satin.

Priviri aruncă blândă-n jur.

Ce calm e chipu-i îngeresc!

Mahalagii se-ndină, şuşotind.

Lorniete-n taină iscodesc.

Zâmbiţi zadarnic, nobili domni.

Ce-n jurul ei daţi roată.

Ferice este doar acel Ce-o crede nepătată!

Dacă nu mă-nşel, Sandoe era prieten cu tata, dar până la urmă parcă s-au certat, nu-i aşa? Oricum, un poet ştie ce-nseamnă inima. Uite de pildă ce spune în „îndrăgostitul sărac”:

Gândiţi, o doamnă, la un zid de gheaţă.

Făcând din clase-un cerc închis.

Când Frumuseţea-nseamnă inimă măreaţă şi dragostea uneşte orice-abis?

Hipplas izbucni în râs. Era râsul omului necruţător în faţa unor vorbe goale.

— „Inimă măreaţă”?! exclamă el sarcastic. Şi, la urma urmelor, ce vrea să-nsemne „zid de gheaţă”? în viaţa mea n-am văzut aşa ceva! Şi totuşi să recunoaştem, măreaţă rimează perfect cu gheaţă! în fine, scumpul meu, te-aş sfătui să nu prea faci paradă de admiraţia ta faţă de acest personaj. Tatăl tău va avea el grijă să-ţi

vorbească la timpul cuvenit şi despre subiectul acesta.

— Eu credeam că s-au certat, spuse Richard. Păcat! Şi furat de melodia versului începu să murmure… „Când frumuseţea-nseamnă inimă mărea că…”

Dar cura trenul făcuse o scurtă oprire, conversaţia le fu întreruptă de câţiva călători ce se urcară în compartiment. Richard le studia încântat fizionomia. Chipurile acestora îi făceau o deosebită plăcere. S-ar fi zis că natura umană se înfăţişa supusă la picioarele lui şi ale Miresei de Aur. În faţa atâtor străini, însă, nu mai îndrăznea să-şi mărturisească gândurile, aşa că începu să privească pe fereastră. Urmărea fascinat priveliştile, mereu altele, ce-i zburau pe dinaintea ochilor.

Ce fantastic avea să se distreze cu Ripton! Şi câte fapte măreţe îl aşteptau în lumea largă! Ce servicii minunate avea să le facă semenilor săi! Deodată se trezi brusc din această reverie. Sosiseră la Londra, iar Tom Bakewell îi aştepta la uşa vagonului. Dintr-o privire, Richard înţelese că scutierul său avea ceva pe suflet şi-i făcu semn să vorbească. Acesta îl trase deoparte şi, înainte de a-şi da drumul la gură, se porni să râdă ca un apucat.

— Fir-ar să fie, ce mai poveste, sir! auziţi, dumneavoastră, Tom cel tânăr a sosit şi el la Londra! Numai de l-aţi vedea ce împopoţonat e! Se învârte de colo-colo şi nu ştie cum s-o scoată la capăt. Căci a venit, pare-se, să întâmpine pe cineva care soseşte cu trenu’ la altă gară. Şi el habar n-are cum s-ajungă acolo. Dar, ia priviţi, dom’le Richard, uitaţi-l că trece!

După felul cum se mişca Tom s-ar fi zis că Londra, cât era ea de lungă şi de lată. se cuibărise în căciula lui de castor.

— Dar pe cine aşteaptă fiul fermierului? întrebă Richard.

— Cum, nu ştiţi, sir? Mi-aţi poruncit să nu-i rostesc numele, se bâlbâi Tom, deşi era limpede că se luptă să fie

cât mai explicit.

— Vrei să spui că pe ea o aşteaptă?

— Pe dânsa, sir. Pe dom'şoara Lucy o aşteaptă!

Richard dădu să plece. În aceeaşi clipă, însă, Hippias îl apucă de mână, implorându-l să-l scoată cât mai repede din vacarmul şi fumăria gării. îl târî aşa după el, până ce ajunseră la o trăsură. Băiatul nu opusese nicio rezistenţă, dar întorcea întruna capul, când la dreapta, când la stânga, urmărindu-l pe Tom cu privirea. La insistenţele lui Hippias. se instalară în trăsură, dar Richard tot nu spunea vizitiului să pornească. Susţinea că drumurile sunt prea aglomerate şi e cazul să mai aştepte puţin. În cele din urmă, Tom

Blaize reuşi:? a acostez «un poliţist şi, fără doar şi poate, la îndemnul acestuia se urcă într-o trăsură, avântându-se în viitoarea Londrei. De cum îl văzu că pleacă, Richard îi strigă şi el vizitiului să pornească.

— Ce-i cu'tine, băiete, nu ţi-e bine că te-ai schimbat aşa la faţă? murmură Hippias.

Richard schiţă un zâmbet ciudat şi-i dădu un răspuns la voia întâmplării.

— Sper că vizitiul o să mine iute! exclamă el. Crezi că după ce am mers cu trenul mai suport să ne târâm aşa ca melcul?

Hippias încerca să-l convingă, pe Richard că paloarea ce i se întipărise pe faţă nu era semn bun.

— N-am nimic, unchiule. Absolut nimic! strigă Richard pe un ton de o brutală sinceritate.

Se spune ca atunci când oamenii reuşesc, graţie iscusinţei şi străduniilor lor, să salveze un biet înecat de la pieire, trupul acestuia trece prin suferinţe cumplite. Atunci când flăcăruia spiritului începe din nou să pâlpâie, când sângele dezlănţuit îşi croieşte drum prin venele secate, înviorând nervii şi inima sleită, încleştarea aceasta dintre viaţă şi moarte înseamnă cele mai înfiorătoare chinuri. Şi cum desprinderea din încleştarea morţii este atât de dramatică, bietul om nu-i copleşeşte

cu mulţumiri pe cei care l-au smuls din îmbrăţişarea fatală a apelor. Tot atât de amarnic suferă şi cel care a crezut că iubirea lui s-a stins. Văpaia tiranică a pasiunii de demult îl uimeşte. Se revoltă împotriva ei şi se zbate disperat să înlăture noianul de senzaţii dulci ce-l iau din nou cu asalt. Ţintuit de farmecele vechii iubiri, îndrăgostitul cunoaşte suferinţe ce nu se pot spune în cuvinte.

Richard nu mai iubise pe nimeni în afară de Lucy. Iar atunci când le ceruse tuturor să nu-i mai rostească numele, o făcuse pur şi simplu dintr-un instinct de autoapărare. Dacă ar fi ajuns cumva să se îndrăgostească de fecioarele ce purtau nume de metale inferioare, tot pe Lucy. ar fi iubit-o sub înfăţişarea lor. Şi numai la gândul că se aflau aşa de aproape unul de altul, avea impresia că prin faţa ochilor i se perindă arie mai fantastice viziuni. O, iubită scumpă! Fiinţă suavă şi credincioasă de-a pururi! Căci în ciuda supărării sale, Richard era convins că Lucy îi rămăsese credinicioasă. Şi, astfel, în timp ce înaintea ochilor i se înfăţişau cele mai măreţe şi patetice imagini, inima îi palpita înfiorată de speranţă şi durere. O corabie ar fi avut poate mai multă înrâurire asupra valurilor dezlănţuite ale mării decât tânărul acesta ce-şi simţea pieptul răvăşit de emoţii violente.

„N-am s-o mai văd!” se jură Richard emoţionat la culme, dar îşi dădu pe dată seama ce sumbru şi neprimitor era locul spre care se îndreaptă. Şi cită voioşie şi lumină era acolo unde se afla Lucy! Alese totuşi întunericul, decis să-şi înfrunte soarta cu bărbăţie. Ideea de a accepta de bunăvoie suferinţa i se părea cel mai ademenitor refugiu… Căci dacă vreau, pot s-o văd chiar acum, gândea el. Pot să fiu alături de Lucy în mai puţin de-o oră! Aş privi-o din nou, i-aş mângâia mâinile şi o… ceruri! Dar nu, n-am s-o văd!” Valurile pasiunii se revărsau asupra lui, se retrăgeau o clipă, pentru ca apoi să se dezlănţuie cu şi mai multă furie.

Vorbele lui Tom Bakewell îi răsunară din nou în urechi, îşi aminti perfect cum îi spusese că odrasla fermierului habar n-avea unde s-o caute pe fată şi că n-ar fi exclus ca, lăsată de una singură, sărmana să se piardă în babilonia Londrei. Şi tot cumpănind fiecare amănunt în parte, deodată îi încolţi în minte ideea că cei de la-Raynham ştiau fără doar şi poate de sosirea fetei şi îl expediaseră înadins, dorind să-l ţină cât mai departe de ea.

„Ruşine”, exclamă Richard în sinea lui, cuprins de mânie. „Vor vedea ei ce-nseamnă să-mi facă mie una ca asta!” Şi se hotărî pe loc să plece grabnic s-o vadă pe Lucy. să se convingă că fata era în afară de orice pericol. Intenţiona apoi să se întoarcă liniştit la Hippias căci, oricum, pe el îl considera cu totul străin de urzelile acestea mârşave.

În ciuda acestei hotărâri, Richard rămânea neclintit ca şi cum roţile trăsurii ce-l târau din ce în ce tot mai departe şi mai departe de Lucy, ar fi fost minate de o forţă fatală. Sau poate, asemeni fiinţelor aflate sub imperiul iubirii, era mai degrabă conştient că raţiunea îi juca feste. Îşi simţea sufletul ros cu aceeaşi violenţă de suspiciuni şi suferinţă. Magia Miresei de Aur începuse să se destrame. Iar în clipa în care Hippias îi strigă că se apropie de hotel, crezând că astfel îl mai înveseleşte puţin, vraja se spulberă de tot.

Richard opri trăsura şi-l anunţă pe Hippias că are ceva de vorbit cu Tom şi că restul drumului avea să călătorească împreună cu acesta. Ştia perfect cu ce tren şi la ce gară sosise Lucy, căci studiase amănunţit toate oraşele şi gâriie de pe traseu. Şi înainte ca Hippias să mai poată scoate o vorbă, Richard. sări din trăsură şi îl strigă pe Tom, care v „enea în urma lor într-un cupeu încărcat doldora de geamantane. Flăcăul stătea atârnat peste geam şi privea cu ochii în patru ca nu cumva să se piardă vreuna din valize.

— Ce tânăr formidabil, exclamă Hippias. Aproape c-

am ajuns!

N-apucă însă să rostească bine aceste cuvinte că magnificul Berry, pe care Sir Austin îl trimisese înaintea lor să aranjeze cele de trebuinţă, îşi făcu apariţia şi, deschizând uşa trăsurii, se înclină ceremonios.

— Dar domnul Richard unde-i, sir? S-a evaporat oare? întrebă valetul, modulându-şi glasul.

— Nu vezi că e în spate printre bagaje, nătărăule? mormăi Hippias şi, sprijinindu-se de braţul lui puternic, descinse din trăsură. Dar ia spune-mi, prânzul e gata?

— Masa a fost comandată pentru ora două, sir. V-aşteptam de aproape cincisprezece minute. Hei, hei, strigă el apoi spre cupeul ca o piramidă de bagaje ce se zărea în urma lor.

Dar în aceeaşi clipă, maiestuosul edificiu le întoarse cu bună ştiinţă spatele şi o porni în direcţia opusă.

CAPITOLUL XXVI

În care se prezintă evoluţia rapidă a eroului

Exact la oră, când, din considerente cât se poate de practice, Ripton Thompson avea obiceiul să-şi consulte ceasul de aur, căci începea să adie vântul libertăţii iar miresmele ademenitoare ale prânzului îi gâdilau nările, ei bine, la această oră, în biroul său pătrunse pe furiş un bărbat cu priviri crunte, la care de cum uuitai îţi dădeai seama că vine de la ţară. Personajul cu pricina, nu-i era străin lui Ripton. Iar când aceste îi strecură în mână o scrisoare, şoptindu-i la ureche că cel mai bun lucru ar fi să tacă şi să citească grabnic răvaşul, Ripton. a armat la culme, se supuse pe loc. S-ar părea însă că după ce află conţinutul scrisorii, băiatul se mai linişti. Îşi luă precipitat pălăria şi, chemându-l pe domnul Beaz. ev, îl rugă să-i comunice tatălui său că are probleme urgente în partea de vest a oraşului, din care cauză îşi va fi în ti lui părintele direct la gară. Zelos, domnul Beazley îşi îndeplini misiunea într-o clipă, iar acum se afla cu patronul său la fereastra biroului de unde îl văzură pe Ripton cum se urcă val-vârtej într-o trăsură doldora cu

bagaje, urmat imediat de un rândaş de cai înveşmântat în haine foarte îngrijite, întâmplarea făcea ca ziua respectivă să fie o sâmbătă, zi în care Ripton îşi abandona studiile juridice, dăruindu-se cu generozitate familiei, iar domnul Thompson senior savura plăcerea de a parcurge pe jos drumul de la birou la gară, însoţit la braţ de fiul său. Cu toate acestea, graţie calităţilor unui al treilea pahar de vin, ce-l urmase ca de obicei pe al doilea, dar mai ales datorită legăturilor aristocratice pe care le sugerau veşmintele rândaşului cu pricina, avocatul se abţinu de la orice intervenţie şi-i permise lui Ripton să-şi vadă de drum.

În timp ce se afla în trăsură, tânărul studie din nou scrisoarea cu atenţie. Textul avea conciziunea şi precizia unui mesaj regal.

Dragă Ripton.

Trebuie să găseşti urgent o gazdă pentru o doamnă. Nu sufla nimănui nicio vorbă. Vino apoi imediat la mine împreună cu Tom. R.D.F.

— O gazdă pentru o doamnă?! medită Ripton cu glas tare. Dar ce fel de gazdă, mă rog? Şi unde Dumnezeu să găsesc acum o cameră de închiriat? Şi-apoi cine-i doamna? Aha, exclamă tânărul, adresându-se mesagerului misterios de lângă el. Prin urmare tu eşti Tom Bakewell. Am ghicit, nu-i aşa?

Tom îşi confirmă identitatea printr-un zâmbet sec.1 /

— Da’ ia spune-mi, Tom, mai ţii minte povestea cu căpiţele de fân? Ha, ha, ha! Am scăpat ca prin urechile acului din încurcătură, pe cinstea mea! Altfel, te asigur că erau în stare să ne deporteze pe toţi trei fără pic de milă. Ehei, să fi fost eu avocatul te băgăm precis la apă căci n-ai nevoie de prea multă practică pentru aşa ceva!

Şi după ce-şi etală talentele şi autoritatea, Ripton începu să-şi interogheze interlocutorul:

— Cine-i doamna cu pricina?

— O să aflaţi dumneavoastră când oţi da cu ochii de dom Richard, sir, răspunse Tom, privindu-l din nou la fel

de crunt ca la început.

— Aha! încuviinţă Ripton. Spune-mi barem atât, e tânără?

Tom îi răspunse că nu-i bătrână.

— Da’ ia zi, e frumoasă?

— Depinde! Unii s-ar putea s-o găsească frumoasă, alţii dimpotrivă, fu răspunsul lui Tom.

— Măi omule, spune-mi măcar de unde vine. insistă Ripton cu glas vioi şi prietenos, cum fac de obicei avocaţii când văd că nu le-a mers vreun truc.

— De la ţară vine, dom’le.

— Atunci e vreo prietenă de-a familiei sau poate chiar vreo rudă. nu-i aşa?

Ripton consideră că la o asemenea întrebare insinuantă o simplă privire era mai binevenită decât un răspuns direct, dar chipul lui Tom rămase neclintit.

— Da, da, exclamă Ripton, după o scurtă pauză, în timp ce trăgea cu ochiul la masca impenetrabilă de lângă el. Eşti cel mai credincios discipol din câţi am cunoscut vreodată, pe cinstea mea! Dar Richard e bine? La Raynham e toată lumea sănătoasă?

— Dom Richard a sosit azi-dimineaţă la Londra cu unchiu’ lui. Toate bune acasă, mulţumim de întrebare, sir!

— Aha. acum înţeleg, strigă Ripton. deşi era mai nedumerit ea la început. Azi aţi sosit cu toţii la Londra şi bagajele de deasupra tupeului sunt ale voasti e. E limpede. Dar domnul Richard îmi scrie să-i găsesc o locuinţă de închiriat pentru o doamnă. Cred că era tare grăbit când a scris. Trebuie să fie o greşeală la mijloc. De fapt pentru voi doreşte locuinţa, nu-i aşa?

— Eu habar n-am ce vrea dânsul, sir. Aţi face mai bine să procedaţi întocmai cum scrie la scrisoare.

Ripton întoarse din nou scrisoarea pe toate feţele… Găseşte urgent o locuinţă pentru o doamnă! Vino apoi imediat la mine împreună cu Tom. Nu sufla nimănui o vorbă!” Pe cinstea mea, s-ar zice că la mijloc e vorba

de… deşi băiatul nu prea se sinchisea de ele… Ia spune-mi Tom, nu cumva stăpânul tău a fugit cu o fată?

Tom îi dădu acelaşi răspuns evaziv ca la început:

— O să aflaţi dumneavoastră când l-oţi întâlni pe dom Richard, *sir*! La care, exasperat, Ripton exclamă:

— El drăcie! N-am mai văzut în viaţa mea un martor încuiat ca tine, băiete! N-aş vrea să am de-a face la tribunal cu asemenea specimene. De altfel voi ăştia de la ţară sunteţi de multe ori mai presus decât şmeeheraşii de la oraş! Tu cel puţin îi întreci pe toţi!

Cum elogiile rămâneau fără efect, iar Tom se vădea la fel de neclintit în muţenia lui, Ripton înţelese până la urmă că zadarnic mai speră să afle ceva de la el. Atunci se gândi cum ar face să ducă la bun sfârşit indicaţiile lui Richard. Căci pentru o doamnă proaspăt sosită de la ţară, locuinţa cea mai agreabilă se află întotdeauna în vecinătatea unui parc, decretă el. Ca atare, vizitiul primi poruncă să se îndrepte într-acolo. Şi astfel, ignorând cu desăvârşire soarta glorioasă ce i-o rezerva viitorul. Ripton trecu de partea eroului, acceptându-şi rolul ce-i revenea în noua comedie.

Nu e mai puţin adevărat că există şi oameni aleşi care. prin anume semne ce li se arată, ajung să-şi cunoască rolul mai din timp. Şi avertizaţi de aceste binecuvântate semne, ei» ies în întâmpinarea eroului la momentul cuvenit, ba, dacă ar fi ceva mai curajoşi, ar reuşi chiar să-l abată din drum.

Iată nu mai departe cazul doamnei Elizabeth Berry, o femeie ni toată firea şi zdravănă. la minte, proprietăreasa unui imobil cu camere de închiriat, situat în vecinătatea Grădinilor Kensington. Ei bine, doamna de care vă vorbeam, a observat în toiul acestei după-amiezi de martie, pe când îşi legăna gânditoare trupul în faţa căminului, că buştenii au tendinţa stranie de a arde la un singur capăt, ceea ce înseamnă totdeauna, fără putinţă de tăgadă, că în casă va avea loc în curând o nuntă. Şi de ce. mă rog, să însemne tocmai asta? Ştie oare cineva?

Nu. fiindcă semnele sunt deopotrivă de impenetrabile ca şi eroii. Explicaţia constă, totuşi, poate. În faptul că în dragoste, la fel ca în cazul buştenilor năzdrăvani, numai o singură parte se aprinde mai abitir şi este mistuită de văpaie. Şi, la urma urmelor, ce mai contează explicaţia? Important este că semnul s-a arătat, iar femeia a fost astfel solemn avertizată. Pentru prietenii apropiaţi, doamna Berry era o cunoscătoare versată a capcanelor căsătoriei, pe care nu pierdea niciun prilej să le demaşte. Totuşi, această calitate n-o împiedica deloc să întâmpine cu entuziasm o nuntă. Aşadar, doamna Berry era în aşteptare. Şi, în vreme ce cu un ochi privea obrazul înflăcărat al lui Hymen, cu celălalt se uita, cuprinsă de o dulce înfiorare, la trăsura doldora de bagaje ce se oprise în faţa casei. Din trăsură coborî un domn care. după ce consultă o listă de anunţuri, solicită o cameră de închiriat pentru o doamnă. Bineînţeles că proprietăreasa avea o cameră de închiriat pentru o doamnă, ba, mai mult, reuşi să-i ofere şi domnului un zâmbet atât de curtenitor, încât Ripton uită să mai întrebe de chirie. De unde, doamna Berry trase imediat concluzia că are de-a face cu fericitul îndrăgostit şi totuşi ochiul ei expert îi spunea că se înşală. Domnul n-avea aerul unui mire căci nu s-ar fi zis că poartă o greutate pe piept, iar mâinile îi stăteau liniştite la locul lor… Hotărât lucru, nu era el mirele pe care-l vestiseră buştenii din cămin! Oricum, doamna Berry îl asigură că în mai puţin de o oră camera va fi gata pregătită, îi dărui cartea ei de vizită şi, făcându-i reverenţă după reverenţă, al conduse pe Ripton până la trăsură unde-l lăsă să-şi ia zborul, purtat de aripile învăluitoare ale zâmbetelor ei. Apoi, remarcabilul vehicul, ce reuşise cu atâta măiestrie să ţească canavaua acestei intrigi de-a lungul străzilor Londrei, porni liniştit mai departe pentru a-şi duce opera la bun sfârşit.

Ripton descinse în faţa unui hotel din Westminster. Dar înainte de a fi urcat jumătate din scările ce duceau la

primul etaj, o uşă se deschise brusc şi tovarăşul aventurilor sale din copilărie se năpusti spre el. Fără nicio introducere, fără măcar să-i spună bună ziua, Richard intră direct în subiect.

— Ai făcut ce te-am rugat? întrebă el. Drept răspuns, Ripton îi arătă cartea de vizită a doamnei Berry. Richard i-o smulse din mână şi-l lăsă de unul singur în mijlocul scărilor. Dar nu trecură nici cinci minute şi de la etaj începu să se audă limpede foiala graţioasă a unui veşmânt de femeie. Richard îşi făcu apariţia, sprijinind cu braţul său puternic o siluetă învăluită într-o lungă mantie de mătase neagră şi purtând pe cap o boneţică de aceeaşi culoare. În ciuda vălului ce-i acoperea atât de bine trăsăturile feţei, era limpede că fiinţa aceasta firavă ca un copil, suavă şi de o mare simplitate în mişcări, trebuia să fi fost teribil de tânără. Tăcerea blândă ce se pogorî asupra sălii de îndată ce apăru fata, mişcările ei molcome şi delicate făcură să vibreze în pieptul prostuţului nostru tinerel acele coarde vrăjite care, de cum sunt atinse, trezesc avânturile înflăcărate ale cavalerului ce sălăşluieşte în fiece bărbat. Ripton ar fi fost în stare să plătească oricât. şi-ar fi dat şi haina de pe el ca s-o poată vedea pe fiinţa aceasta ridicându-şi vălul. Observase că fata tremura toată, poate chiar plângea. Cei doi trecură însă pe lângă el fără să-i adreseze măcar o vorbă. În dreptul lui, fata îşi înclină instinctiv capul şi, în aceeaşi clipă, de sub faldurile vălului ei se iviră câţiva cârlionţi de o nobilă splendoare – bucle mari de culoarea aurului ce se revărsau în valuri bogate pe sub bonetă. Ripton avea senzaţia că priveşte o captivă minată spre locul de execuţie. Ei bine, la vederea nobililor cârlionţi, Ripton se înflăcără în aşa hal incit ar fi fost în stare să ofere orice sumă pentru a putea contempla măcar o clipă frumuseţea orbitoare a fetei. Cel care îi administra fondurile fu însă scutit de o asemenea problemă căci vălul rămase mai departe neclintit la locul său. Şi apoi ce discursuri extraordinare le pregătise el celor doi, pe

când se afla cu Tom în trăsură! Cuvinte curtenitoare şi galante, destinate tinerei fete, felicitări cu viclenie ticluite pentru prietenul său. În fine, nişte logosuri imaginate cu atâta iscusinţă, încât cei doi să se simtă în largul lor, iar el să le apară drept un om de lume versat în toate cele. Acum însă uitase cu desăvârşire de frivolitatea cu care se delectase în trăsură. Situaţia era cât se poate de serioasă. Deşi Richard nu mărturisise nimic, îşi dădea singur seama că prietenul său este îndrăgostit până peste urechi şi, indiferent dacă părinţii şi mentorii săi îi dădeau sau nu consimţăm intui, băiatul era ferm hotărât să se căsătorească.

Richard se opri o clipă din drum şi. Întorcându-se spre Ripton, îi spuse grăbit:

— Acum du-te iute la hotelul unde l-am lăsat pe unchiul Hippias. Încearcă să-l calmezi până la venirea mea. Spune-i că trebuie să ne vedem neapărat sau, în fine, inventează ce vrei tu. Spre ora prânzului sosesc şi eu. Să ştii, Rip, după-masă trebuie negreşit să avem o discuţie între patru ochi!

Printr-un gest timid, Ripton încercă să-l lămurească că la această oră s-ar fi cuvenit să fie în sânul familiei. Cum ardea însă de nerăbdare să afle dedesubturile acestei noi comedii, iar Richard îi arunca priviri severe, dar pline de încredere, căutând parcă să desluşească pe chipul prietenului său dovada unei supuneri totale, Ripton renunţă la orice alt plan şi întrebă unde se află hotelul cu pricina. Richard îi strânse mâna. Ei bine, deşi modestă, această dovadă de recunoştinţă din partea eroului faţă de devotamentul prietenului său valora nespus de mult în ochii acestuia. La rândul său, Tom Bakewell îşi primi şi el răsplata şi, judecând după chicotelile sale şi felul cum zâmbea pe sub mustaţă, s-ar fi zis că e pe deplin satisfăcut de rolul ce-i fusese încredinţat.

Peste numai câteva clipe, fiecare zbura la datorie. Rămas de unul singur, Kipton avu posibilitatea să dea

frâu liber fanteziei. Prin firea sa aparte, prin setea de aventură şi pasiunea pentru poveştile amoroase, un tânăr se simte fericit chiar şi atunci când soarta îi hărăzeşte rolul modest al unui subordonat. Iar atunci când un semen de-al său îşi sfidează părinţii şi mentorii, desfăşurând larg flamura revoltei, el reuşeşte, pe dată, să-şi recruteze o armată aprigă de adolescenţi, rebeli înnăscuţi cu toţii, gata să-şi urmeze eroul până la capătul lumii. Ei bine, ceata aceasta de rebeli cărora nu le-au dat încă tuleiele ştiu prea bine că n-au la ce răsplată să se-aştepte, dar ce mai contează solda, când la orizont îţi surâde perspectiva trandafirie de a le face în ciudă celor vârstnici?

Aşadar, entuziasmat la culme, Ripton îşi preluă funcţia de locotenent, ce-i revenea în această aventură şi, din clipa în care depuse jurământul de credinţă, viaţa i se păru dintr-odată mai fascinantă ca oricând. În timp ce se îndrepta spre hotel, mergând în pas săltat ca filfizonii, Ripton avu impresia că străzile Londrei îl întâmpinau cu un zâmbet complice. Mărinimosul tânăr privea galeş echipajele aristocratice ce treceau pe lângă el, arunca ocheade îndrăzneţe doamnelor şi avea sentimentul că nu-şi mai încape în piele de fericire. S-ar fi zis că până şi măturătorii de stradă îl binecuvântau. Ripton fredona melodii sprinţare. se amuza copios, rememorând bancuri răsuflate, ce mai, îi venea chiar să se ia singur în braţe, ba, când ajunse în piaţa Piccadilly, fu gata, gata să se avânte într-un dans nebun. şi toate astea numai şi numai pentru simplul motiv că prietenul lui fugea cu o fată frumoasă, iar el avea cinstea să fie părtaş la acest secret! Dar în clipa când se pomeni în faţa hotelului, lui Ripton îi mai pieri buna dispoziţie. Îşi aduse aminte că are de îndeplinit o misiune, că trebuie, cu alte cuvinte, să născocească o poveste menită a explica un fapt care nu-i era clar nici lui însuşi. Şi orice s-ar zice, nici celui mai înţelept dintre înţelepţi nu-i este uşor să dea viaţă unui asemenea rol. Tinerii dispun însă

de o facultate specială ce le permite să-şi pună mai totdeauna de acord resursele imaginaţiei cu starea de spirit, motiv pentru care merită să fie invidiaţi chiar şi de către înţelepţi.

Aşadar, de cum văzu cu câtă violenţă reacţionează Hippias la auzul numelui lui Richard, tânărul nostru înţelese pe dată ce are de făcut.

— Cum îţi spuneam, ne aflam la numai doi paşi de hotel, când îl văd pe Richard sărind ca un acrobat din răsura noastră în altă trăsură. Ei bine, băiatul ăsta e nebun de-a binelea. ce mai caloa-valea. poartă în el germenele smintelii căci altfel nu-mi pot închipui cum a fost în stare s-o şteargă cu bagaje cu tot. ba, pe deasupra, să ia cu el şi pastilele mele pentru uşurarea digestiei! lâispare toată ziua fără să sufle o vorbă, fără nicio explicaţie, deşi îmi promisese c-o să mergem la doctor şi în multe alte locuri! exclamă Hippias în încheiere, însoţindu-şi cuvintele de un mârâit cumplit care-i exprima cum nu se poate mai bine indignarea.

Lui Ripton îi veni pe loc inspiraţia salvatoare. îl informă pe Hippias că doctorul nu era acasă.

— Sper că nu vrei să zici că a fost la doctor, strigă Hippias.

— S-a dus la doctor în două rânduri. domnule. îl lămuri Ripton cât se poate de convingător. Când ne-am despărţit, tot la doctor se ducea. Nu m-aş mira ca acesta să fie motivul pentru care întârzie. Ştiţi, e tare hotărât!

Treptat, treptat, Ripton prinse mai mult curaj şi începu să intre în amănunte. Spuse că starea sănătăţii lui Richard era extrem de îngrijorătoare şi avea neîntârziat nevoie de sfatul unui medic, că atât el cât şi tatăl său considerau că nu mai e nicio clipă de pierdut.

— Este foarte îngrijorat! adăugă Ripton, făcând un semn plin de înţeles în direcţia pieptului.

Hippias protestă, bineînţeles, susţinând că nepotul său nu s-a plâns niciodată de sănătate.

— Probabil n-a vrut să vă sperie, sir, 11 lămuri

Ripton.

În timp ce băiatul lua la rând toate literele alfabetului încercând să-şi amintească numele doctorului, Algernon Feverel şi Richard îşi făcură apariţia împreună. Se întâlniseră amândoi în hol şi acum râdeau cu poftă. Când îi văzu, Ripton tresări şi prelua imediat iniţiativa ca să nu se dea de gol.

— Ai reuşit să discuţi cu doctorul? îl întrebă el pe Richard făcându-i un semn cu mâna.

Dar acesta era teribil de încurcat şi habar n-avea ce să răspundă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, băiete, ce-ai căutat tu la doctor? îl întrebă atunci Algernon, trăgându-l puternic de mână pentru a-l aduce la realitate.

De-abia acum înţelese şi Richard cum stăteau lucrurile.

— A, de doctor era vorba, zâmbi el, privindu-şi locotenentul cu francheţe. Ei bine, doctorul mi-a promis că dacă îi urmez sfaturile, în mai puţin de o săptămână reuşesc să deprind şi eu trucurile lui Milo. Unchiule, spuse el, apropiindu-se de Hippias, te rog să mă scuzi că am dispărut aşa dintr-odată, dar eram foarte grăbit. Uitasem ceva la gară. Bietul Rip, credea că am fost la doctor pentru mine! De fapt, pentru dumneata m-am dus. Am încercat să-l conving să vină să te consulte la hotel. Ştiam că nu suporţi să vezi instrumente medicale, cranii şi schelete. Mi-am amintit cum îmi spuneai odată că la vederea lor „simţi că ţi se face rece pe şira spinării”. Dacă nu mă-nşel chiar astea sunt vorbele dumitale. Şi mai spuneai că priveliştea unui cabinet medical îţi sugerează de fiecare dată nenumăratele căi ce ne conduc spre împărăţia întunericului. Ei, cum nu-ţi mai aduci aminte, unchiule?

Hippias nu-şi mai amintea nimic şi-i dădu a înţelege că nu credea o iotă din toată povestea asta. Era iritat la culme din pricină că-i fusese răpită cutia cu medicamente şi, din această cauză, devenise extrem de

suspicios. Dar, dându-şi seama că n-are cum să-şi contrazică nepotul, ajunse la concluzia că cea mai bună cale de a-şi exprima neîncrederea faţă de născocirile lui Richard era să le spună plin de indignare că n-a reuşit încă să ia masa.

În clipa următoare îşi făcu apariţia Berry care îi anunţă, plin de importanţă, că prânzul e gata. Algernon îl luă pe Hippias de un braţ, iar Richard de celălalt şi, râzând amândoi cu poftă, îl duseră pe omul dispepsiilof în sufragerie. În urma lor venea şi Ripton. Băiatul râdea pe înfundate şi, orice s-ar zice, era cel mai fericit participant la acest festin.

În timpul mesei se distrară de minune. Richard era în culmea succesului. Făcea glume, se amuza şi conducea discuţia aşa cum voia el. Vorbea despre adevăr cu superioritatea unui prinţ şi promitea cutezător ca un erou că va sfida toate legile. Mai frumos şi mai chipeş ca oricând, având aerul măreţ al unui stăpân cu stea în frunte, strălucea într-o asemenea măsură. incit până la urmă reuşi să exercite asupra lui Ripton aceeaşi autoritate ca şi în trecut. Zadarnic sperase acesta că-şi va tutela prietenul. Cunoştinţele despre Londra pe care mizase el şi bogata sa experienţă de viaţă se dovedeau acum de prisos, căci Richard îl subjugase pe deplin.

După ce carafa cu vin roşu făcu pentru a doua oară înconjurul mesei, eroul se uită cu subînţeles în ochii locotenentului său şi-i spuse:

— Rip, dragă, înainte să pleci, aş vrea negreşit să discutăm despre procesul acela. Ce părere ai despre bătrâna doamnă, crezi că are vreo şansă?

— Cazul este iremediabil pierdut, decretă Ripton cu autoritate.

— Totuşi, lupta nu trebuie abandonată, ce zici?

— Bineînţeles că nu, replică Ripton după o matură chibzuinţă.

Richard îi aminti totuşi că tatăl său avva unele dubii în această privinţă.

— Părintele meu a fost întotdeauna prudenţa întruchipată, explică Ripton.

— Dar uneori este necesar să acţionezi şi împotriva voinţei părinţilor, răspunse Richard în glumă.

— De acord, consimţi Ripton, dar numai în anumite cazuri.

— Bineînţeles, bineînţeles, numai în anumite cazuri! exclamă Richard.

— Domnilor, iată deci care este splendida moralitate a justiţiei! exclamă Algernon.

— Ba aceasta este şi moralitatea omului de rând *1* adăugă Hippias.

Cei doi urmăriră mai departe dialogul fictiv, purtat cu atâta abilitate de ambele părţi şi, în final, îşi exprimară dorinţa de a afla toate datele încâlcitului proces. Hippias se oferea chiar să analizeze şansele bătrânei doamne, abordând problema cu ochiul versat al juristului, în timp ce Algernon era dispus să-şi dea verdictul, bazându-se pe regulile bunului-simţ.

— Povesteşte tu, Rip, spuse Richard, înclinându-se în faţa competenţei juridice. Eu nu prea mă descurc în astfel de probleme. Spune-le tu cum stau lucrurile, dragă!

Ripton era încurcat de tot. Se foia întruna pe scaun ca să-şi ascundă disperarea şi se ruga să-i vină mai repede rândul la carafa cu vin, căci era convins că numai licoarea roşie i-ar mai putea stimula imaginaţia.

— O. ce să vă spun, îşi începu el peroraţia fără noimă. Ea… ea e un specimen tare ciudat… Bătrâna doamnă… vedeţi dumneavoastră, poartă o perucă! Păi da, ea e o bătrână tare, tare ciudată! Doamna cu pricina… adică bătrâna vreau să spun, e o persoană de modă veche. E tare încăpăţânată. Cu ea n-o poţi scoate în niciun chip la capăt, atât e de încăpăţânată!

Şi Ripton trase adânc aer în piept, încercând parcă să-şi refacă forţele după relatarea aceasta încâlcilă.

— Aşa s-ar părea să fie, comentă Hippias.

— Bine, bine, dar cum rămâne cu peruca: I-a furat-o cineva? se interesă Algernon.

În vremea asta, Richard, care se strâmbase la faţă, tot încercând să-şi înăbuşe râsul, îl îndemna mereu să povestească mai departe.

Ripton se repezi la carafa cu vin. Bătrâna doamnă îi strângea creierul ca într-o menghine. Bietul băiat începuse să se simtă la fel de neajutorat ca şi doamna cu peruca. În disperarea lui de a născoci ceva cât mai plauzibil, se gândea la perucă, se lega de fantezia încăpăţânată a femeii, revenea din nou la perucă, dar zadarnic, nu găsea nimic, personajul nu voia să prindă viaţă, ci se ambiţiona să rămână mai departe un maldăr de elrpe. Studiile juridice i se păreau acum un fleac pe lângă efortul acesta titanic de a transforma o marionetă într-o fiinţă vie. Ripton dădu pe gât o înghiţitură de vin şi, asudat clin cap până-n picioare, aduse în sinea lui un omagiu sincer autorilor înzestraţi cu darul fanteziei, după care o luă de la capăt.

— O, ce să vă mai spun… ea, doamna… dar Richard o cunoaşte mai bine… E o biată bătrânică de prin Suffolk. Eu zic că ar fi mai bine să sisteze acţiunea. Cheltuielile de judecată sunt enorme. Ea, doamna, adică… eu zic c-ar trebui să-i spunem să se oprească aici şi să nu mai facă atâta zarvă.

— Da, da, să nu mai facă atâta zarvă! îl întrerupse Algernon. Bine, dar atunci înseamnă că în procesul acesta nu e vorba numai de-o perucă, nu-i aşa?

De voie, de nevoie, Ripton se văzu silit să-şi continue născocirile. Nefericitul povestitor se uită ţintă ia nemilosul său comandant şi bâigui încurcat:

— Ea, fata… s-ar părea că la mijloc este şi o fiică!

O fiică născută după îndelungi gest am! exclamă Hippias. După atâtea eforturi, merită să-i dăm şi ei un pic de răgaz. Între timp, eu profit de ocazie şi mă-ntind cât sunt de lung pe canapea. Ehei, are dreptate Austin când spune: „Să ne rugăm să fim mereu cu burta plină,

dar să nu uităm să-i cerem Domnultu şi o digestie exemplară, căci numai astfel facem faţă prezentului şi putem contempla senini eternitatea!” Sună pompos, nimic de zis. dar e-adevărat! Aşa că păziţi-vă stomacurile, băieţi, şi, dacă se-ntâmplă cumva să auziţi de o listă de subscripţie pentru monumentul unui doctor în gastronomie, oferiţi-vă neîntârziat contribuţia, iar dacă personajul mai e încă în viaţă, sfătuiţi-l să meargă mai departe căci poate s-ajungă şi nobil! Ha, ha, ha. hotelul acesta are un bucătar excelent! Mâncărurile lui îmi cad mai bine decât cele gătite la Raynham. Aproape că-mi pare rău că nu mi-am adus şi manuscrisul. Mă simt complet înviorat. Formidabil! Nu m-aş fi gândit că sunt în stare să-mi fac digestia fără medicamente. Până la urmă n-ar fi exclus să renunţ la pilule. Ei. băieţi, ce-aţi zice să mergem la teatru în seara asta?

— Bravo, unchiule! izbucni Richard.

— Mai întâi să-l lăsăm pe domnul Thompson să-şi termine povestea. Doresc grozav să aflu deznodământul! Fetiţa asta bătrână are deci o perucă şi o fiică. Aş putea să jur că se găseşte cineva care s-o şteargă cu una dintre ele. Umple-ţi paharul, domnule Thompson, şi. dă-i drumul mai departe!

— Întocmai, domnule, exclamă Ripton, care, văzându-se încurajat, le povesti pătărania mai departe. Şi până la urmă sunt descoperiţi... îi găseşte pe-amândoi la Ikmdra. Ea, vreau să spun bătrâna doamnă, dă peste ei, tocmai când erau împreună.

— Cu alte cuvinte, răpitorul, împodobit cu peruca ei, este descoperit de bătrână în timp ce se plimba tacticos cp. fiica. Formidabil! Fascinant caz pentru avocaţii iar acum când lucrurile se complică în halul ăsta. dumneata vii şi-o sfătuieşti pe bătrână să renunţe la proces? observă Hippias, clipind amuzat din ochi, căci digestia excelentă din această după-amiază îl făcea să se simtă în al nouălea cer.

— Să nu uităm că de fiică este vorba, suspină

Ripton, care, văzându-se încolţit din toate părţile, î, şi dădu drumul la gură fără să se mai gândească la nimic. Doi îndrăgostiţi cum rar s-au mai văzut! Nişte fugari ce se potrivesc ca două picături de apă unul cu altul – ea o fată neasemuit de frumoasă, el unicul fiu al unui baronet. Căsătoriţi cu dispensă specială! întrebarea este, exclamă el înviorat, căci începea să se simtă în elementul său, ei bine, întrebarea este dacă o asemenea căsătorie mai poate fi anulată, dat fiind că fala e catolică, băiatul protestant, iar căsătoria a avut loc înainte de vârsta majoratului. Ei bine, domnilor, încă o dată vă spun: mai poate fi anulată căsătoria?

Aceasta este întrebarea!

Şi rostind aceste cuvinte, Ripton respiră uşurat. Lucrurile se mai lămuriseră puţin şi totuşi expresia de groază ce se citea pe faţa comandantului său i se părea cel puţin stranie.

Algernon şi Ilippias nu mai conteneau cu întrebările lor absurde, când Richard se sculă brusc în picioare şi, izbindu-şi scaunul de podea, exclamă:

— Ripton, dragă, în capul tău e o adevărată harababură. Ai început să-ncurci amarnic lucrurile! Bătrâna doamnă despre care ţi-am vorbit nu e alta decât cumătră Bakewell, iar litigiul cu pricina se referă la un vecin de-al ei care i-a încălcat grădina. Ţi-am spus clar că sunt dispus să plătesc eu tot ce se cuvine ca să i se facă dreptate!

— Aha, aha, răspunse Ripton uimit. Vezi, eu mă gândeam la celălalt proces. Grădina cumetrei! Pentru mine, varza nu prezintă niciun interes…

— Acum hai să mergem, i-o tăie Richard, făcându-i semne disperate. În cinci minute sunt înapoi, unchiule, adăugă el, înclinându-se glacial către Hippias şi Algernon.

Tinerii ieşiră din sufragerie. În hol se întâlniră cu Berry care tocmai se pregătea să plece la Raynham. Ca să-i mai stimuleze inteligenţa, Richard îi strecură în

mână nişte bani şi-l avertiză să nu sufle nicio vorbă despre Londra. Berry îi făcu o plecăciune şi-i promise că va fi cât se poate de discret.

— Pentru Dumnezeu, Rip, ce ţi-a venit să vorbeşti despre căsătoria unui protestant cu o catolică, izbucni Richard, de îndată ce ajunseră în stradă.

— Pe cinstea mea, ce-ai fi vrut să fac când mă-ncolţeau din toate părţile? mărturisi Ripton. Pur şi simplu nu ştiam ce să mai spun! Ştii bine că n-am imaginaţie şi nu sunt în stare să născocesc o poveste. M-am frământat cât am putut ca să inventez ceva şi până la urmă am ajuns la concluzia că o pătăranie ca asta era subiectul cel mai potrivit pentru o discuţie aprinsă. În orice caz, la hotelurile astea de lux se mănâncă excelent! Şi la urma urmei, de ce m-ai lăsat pe mine să vorbesc? N-am început eu povestea cu bătrâna!

— Ciudat ¡. murmură eroul. Nu-mi imaginez cum de-ai ştiut ce s-a întâmplat! Ei bine, să ţi-o spun deschis, am vrut să te pun la încercare. De aceea te-am lăsat pe tine să vorbeşti. De la distanţă te descurci de minune, dar când e vorba să-ţi înfrunţi adversarul în faţă nu eşti în stare de nimic. Când stai la adăpost eşti ca un leu, pe câmpul de luptă însă eşti pierdut. Rip, dragă, de-abia acum mi-am dat seama cu cine am de-a face. Oricum, trebuie să recunosc că eşti un prieten de nădejde! Totdeauna ai fost aşa! Şi acum condu-mă spre parc. Tu ştii unde e… ea!

Ripton o luă înainte. Graţie excelentului dejun de la hotel, englezul acesta în floarea vârstei ar fi fost acum în stare să sfideze orice canonadă a moralei publice. Cât despre erou, el păşea de unul singur pe un gazon verde-închis, călăuzit de fidelul său scutier, şi, lăsând în urmă zarva Londrei, îşi deschidea sufletul, vorbind pe şoptite, dar cu aceeaşi fermitate în glas. Căci adevăratul erou rămâne neschimbat chiar şi atunci când poartă straiele soldatului de rând.

— Tu nu ştii nimic, Rip! De un an de zile uneltesc ei

împotriva mea. De-abia astă-seară, când ai s-o vezi, ai să poţi înţelege şi tu ce-am simţit când mi-au smuls-o de lângă mine. Mă sfârşisem de tot. Ce contează că e nepoata unui fermier, când pe lumea asta nu cred să existe o a doua fiinţă mai desăvârşită şi mai nobilă ca ea. Să nu crezi că m-a vrăjit frumuseţea ei! Puţin îmi pasă de asta! Când îţi iese ea în cale poţi să crezi că în faţa ochilor ţi se arată un înger. Simţi cum te cuprinde o înfiorare şi fiinţa ta începe toată să cânte. Eu o divinizez, Rip! Sufletul îi este aidoma cu chipul. Este ca aurul cel mai pur. În seara-asta, ai să te convingi singur!

La auzul acestor cuvinte, Ripton se înflăcără de-a binelea.

— Au smuls-o de lângă mine, continuă Richard, dar până la urmă mi-am revenit. Stimabilul Adrian a fost capul răutăţilor, el a pus totul la cale! în fond ce-avea tata de obiectat împotriva ei? Familia? Bine, dar ea are o educaţie excelentă, manierele ei sâni cât se poate de rafinate. E delicată şi plină de blândeţe. Aş vrea să ştiu dacă-mi pot arăta o lady de-a lor care să aibă toate aceste calităţi! Lucy este fiica unui locotenent de marină. Şi-apoi ce importanţă are că este catolică? Ce legătură are religia cu dragostea? spuse el, pronunţând aceste cuvinte cu o oarecare timiditate în glas.

Ei bine, când mi-am revenit din boală, aveam impresia că îmi devenise indiferentă. Numai în asemenea împrejurări ne dăm seama ce puţin ne cunoaştem pe noi înşine. Nu-mi mai păsa de viaţă. Parcă nu mai aveam pic de sânge în mine. Atunci am încercat să urmez exemplul bunului meu Austin. Ce rău îmi pare că nu-i alături de mine în clipele astea! Ţin foarte mult la el. Austin m-ar înţelege perfect, sunt sigur. Anul acesta se întoarce în Anglia, dar atunci va fi prea târziu. Ce să-ţi mai spun, pe tatăl meu l-a obsedat totdeauna ideea de a face din mine un om perfect. El nu mi-a vorbit niciodată despre Lucy. dar când mă uitam în ochii lui îmi dădeam imediat seama că la ea se gândeşte. Spunea că am nevoie de o

schimbare şi mi-a propus să-l însoţesc pe unchiul Hippias la Londra. Iar eu am consimţit. De fapt. era o nouă încercare de a mă îndepărta de ea. N-aş fi crezut pentru nimic în lume c-am s-o mai revăd vreodată! Richard îşi înălţă ochii spre cer. Priveşte crengile acestui ulm bătrân, spuse el. Priveşte puzderia de stele răsfirate printre ramuri asemeni poamelor sclipitoare ale iernii!

Înălţându-şi nasul caraghios şi îndreptându-şi privirile spre cer, Ripton găsi de cuviinţă să răspundă: „Da”, deşi nu vedea nicio legătură între povestea prietenului său şi poamele sclipitoare ale iernii.

— Am ajuns în fine în oraş, continuă eroul. Aici am aflat că, în drum spre casă, face şi ea un popas la Londra. Ripton, numai soarta a vrut să ne-ntâlnim, băieţei Ce maniat eram pe ea! Iartă-mă Doamne căci aveam de gând să o întâlnesc numai o dată. numai o singură dată ca să-i reproşez că m-a trădat şi nu mi-a scris niciun rând! Of, îngerul meu scump, ce mult ai mai fi suferit! Până la urmă l-am lăsat baltă pe unchiul Hippias şi m-am dus într-un suflet la gară. Aici trebuia s-o întâlnească un tip anume, fiul unui fermier cu care încercau nici mai mult nici mai puţin s-o silească să se mărite. În acele clipe mi-am amintit totul. Îmi povestise un rândaş de la fermă cum stau lucrurile. Probabil că individul ce trebuia s-o aştepte nimerise la altă linie, căci altfel nu-mi explic cum de n-am dat ochii cu el. În schimb, ea era acolo! Neschimbată şi mai frumoasă ca oricând! De cum m-a văzut, s-a uitat la mine şi am înţeles că mă va iubi până în ultima clipă. Rip, tu nu ştii încă ce înseamnă asta! Eşti oare capabil să înţelegi ce-ţi spun eu? Deşi eram convins că mă iubeşte şi-mi rămăsese la fel de credincioasă, eu i-am vorbit totuşi cu asprime, băiete! Iar ea a ascultat totul cu blândeţe. Ai fi zis că-i o sfântă. I-am mărturisit atunci că nu mai aştept nimic de la viaţă şi că nu mai am decât o singură dorinţă: să-mi dea dovadă că nu m-a trădat. I-am cerut să renunţe la tot, aşa cum am făcut şi eu. Nu mai ştiam ce vorbesc. La

gândul c-aş putea s-o pierd simţeam că-nnebunesc. Iar ea se străduia din răsputeri să mă convingă să mai aştept. Ştiu bine că numai de dragul meu mi-a cerut acest sacrificiu. Îi reproşam întruna, ca cel mai josnic ipocrit, că nu mă iubeşte. Dacă mă gândesc bine, cred că i-am spus cele mai crude cuvinte.

O, Rip. ce nobile creaturi sunt femeile! Biata fată, de slăbită ce era abia putea să se mai mişte. Până la urmă am dus-o la hotelul unde ne-ai găsit. Rip, imaginează-ţi, a îngenuncheat în faţa mea, băiete! Nici în cele mai frumoase vise nu mi-a fost dat să contemplu o asemenea splendoare! Ochii luminoşi îi înotau în şuvoaie de lacrimi, sprâncenele negre i se îmbinau asemeni Frumuseţii şi Durerii unite într-o singură fiinţă, părul de aur i se revărsa în valuri pe umeri şi mâinile ei încercau să-mi cuprindă mâinile! Aş putea să pierd oare un asemenea tezaur? Şi-apoi ce altă dovadă de credinţă îmi mai trebuia? în clipele acelea mi-a venit în minte chipul madonei lui Danie şi m-am gândit la Magdalena lui Guido! Păcătuiam oare? Eu cred că nu! Iar dacă poate îi vorba de păcat, atunci numai eu sunt păcătosul! Aş putea jura că sufletul ei este curat ca lacrima! Sunt convins de asta! Şi atunci cum aş putea să n-o iubesc? Cine îndrăzneşte să-mi ceară una ca asta? Să n-o mai iubesc pe Lucy, când ea este însăşi viaţa mea? O, dac-ai fi văzut cum îşi înălţa căpşorul spre mine, dac-ai fi văzut bucla ce i se furişa pe piept…

Ripton aştepta cu nesaţ noi amănunte, dar Richard, pierdut în contemplarea fantasmelor sale. Începuse să vorbească pe şoptite.

— Ei bine, insistă Ripton, ce s-antimplat până la urmă cu fermierul cel tânăr?

De data aceasta însă eroul contempla ramurile ulmului încărcat cu fructe siderale. După câteva clipe, locotenentul repetă întrebarea.

— De Tom vorbeşti? Tom Blaize e tânărul cu pricina… fiul vechiului nostru duşman. Astăzi, eu nu mai

am nimic cu bătrânul. Habar n-am ce s-a întâmplat cu Tom căci nu l-am mai văzut.

— Doamne sfinte, strigă Ripton, iar ai de gând să te legi la cap cu fermierul Blaize? Să ştii că eu nu văd cu ochi buni treaba asta.

Dar comandantul nici nu se sinchisea de simpatiile şi antipatiile locotenentului său.

— Bine, Richard, nu te-ai gândit deloc ce-o să se-ntâmple când va ajunge la gară şi nu va găsi pe nimeni acolo?

— Am avut eu grijă şi de asta! Nătărăul s-a dus la Gara de sud-est în loc să meargă la Gara de sud-vest. Căldura, tandreţea, dulceaţa şi splendoarea vin toate numai de la sud-vest! Am avut eu grijă şi de asta, amice Rip! Iar ca din întâmplare, credinciosul meu Tom stă acolo şi aşteaptă! O să-i spună că n-a văzut nici urmă de fată, apoi o să-l sfătuiască să rămână peste noapte la Londra şi să revină din nou la gară în zori. Şi poimâine tot aşa! Căci Tom are destui bani la el ca să se descurce. Tânărul trebuie să vadă Londra, băiete, şi în felul ăsta noi câştigăm timp şi totul e-n regulă. Mă întreb ce se întâmplă dacă află bătrânul Blaize de povestea asta. Puţin îmi pasă din moment ce Lucy e alături de mine! Şi-apoi, mai devreme de-o săptămână n-are cum să afle. Pe cinstea mea, junele Tom e de zece ori mai şiret ca bătrânul. Ha, ha, ha, începu să râdă eroul, amintindu-şi de o întâmplare mai veche. Rip, tu ce părere ai? S-ar părea că tata mă educă, călăuzindu-se după un „sistem”. Prima dată când am fost la Londra am făcut o vizită unei familii… Grandison pe nume. Ei bine, am să-ţi spun ceva că n-o să-ţi vină să-ţi crezi urechilor! Familia de care-ţi vorbeam are o fetiţă mică – drăguţă, frumuşică şi teribil de nostimă, ce-i drept. Iar tata, nici mai mult nici mai puţin, vrea s-o aştept să crească şi să mă căsătoresc cu ea. Nu mi-a spus-o direct, dar eu am înţeles acest lucru. Nu-l înţelege nimeni ca mine. Ştiu cât mă iubeşte şi sunt conştient că nu există mulţi oameni la fel de buni ca el.

Dar gândeşte-te şi tu, pot eu oare să mă însor cu o copiliţă care-i de două or. i mai mică decât mine şi nu-mi ajunge nici măcar până la cot? Găsesc că-i ridicol, nu-i aşa? Ai mai pomenit vreodată o asemenea absurditate?

Ripton declară cu toată convingerea că o căsătorie ca aceasta ar fi o nebunie curată.

— Nici prin cap nu-mi trece să mă căsătoresc cu micuţa. Gata, zarurile au fost aruncate! De un an de zile tot uneltesc „împotriva mea şi, acum, iată care-s rezultatele! Dacă tata ţine la mine are s-o iubească şi pe ea, iar dacă mă iubeşte cu adevărat, o să mă ierte că am acţionat împotriva voinţei lui. Până la urmă, o să înţeleagă că n-aveam altceva de făcut. Rip, băiete, e cazul să iuţim pasul. Am pierdut o groază de timp!

Şi o porniră pe loc la drum. Richard era aşa de grăbit că bietul Ripton n-avu încotro şi începu să alerge şi el asemeni micului toboşar care se vede silit să ţină pasul cu o coloană de vajnici grenadieri.

Observând iuţeala cu care mergea prietenul său şi văzându-l cum suspină de mama-focului, fără să dea nici măcar un semn de oboseală, Ripton îşi spuse că numai iubirea poate săvârşi asemenea minune şi simţi că încolţeşte şi-n el dorinţa de a fi îndrăgostit. Adevărul este însă că eroul se afla acum într-o comuniune totală cu elementele naturii şi că ele erau acelea care îi dădeau puterea să alerge şi să zburde după pofta inimii. În vremea asta, derbedeii din Kensington, remarcând, cu spiritul lor de observaţie, cât de deosebite erau resursele pedestre ale celor doi tineri, începură să facă haz pe socoteala domnului Tompson junior.

Numai ritmul acesta nebunesc, îl făcu pe Ripton să declare că merseseră prea departe, iar atunci când se hotărî, în fine, să vorbească, descoperiră că se aflau la o depărtare de mai bine de o milă de locul ştiut. Odată ajunşi în strada unde se afla steaua iubirii, eroul se opri în faţa unei uşi şi, anunţându-şi prezenţa tumultuos ca o furtună, dădu cu ochii de o slujnică, ce coborâse în grabă

scările şi care-l anunţă că n-a auzit în viaţa ei de doamna Berry. Eroul acordă o importanţă deosebită faptului că instinctele îl trădaseră, căci în sinea lui fusese convins că aceasta trebuie să fie casa căutată. Dar cum uşa i se închise în nas. nu mai avu ce face şi se cufundă într-o tăcere de mormânt.

— Mai ai cartea de vizită a proprietăresei? întrebă Richard.

I se răspunse imediat că obiectul fusese dat în grija vizitiului. Niciunul nici celălalt nu-şi mai aminteau numărul casei.

— Ar fi trebuit să însemnez casele cu cretă ca în „Ah Baba şi cei patruzeci de hoţi", încercă Ripton să glumească, dar gluma lui nu avu niciun efect.

„Să te vezi trădat de instincte, de sclavii aceştia vrăjiţi ai iubirii, ce jalnic!" gândea în sinea lui eroul pe cina cobora treptele casei.

— Suntem pierduţi! şopti Ripton.

Atunci comandantul se întoarse spre el şi-i porunci:

— Ia la rân, d casele de peste drum şi cercetează-le pe fiecare în parte. Eu fac acelaşi lucru pe partea asta!

Încruntat şi pătruns de importanţa noii lui misiuni, Ripton traversă imediat strada, cucerit întru totul de superioritatea înnăscută de care dădea dovadă Richard în aceste momente de restrişte.

Apoi câteva familii fură trezite din somn. Muritorii începură să simtă că în aer pluteşte ceva măreţ. Lucrătorii ce-şi petreceau ziua. robotind la vie, fură sculaţi din somnul dulce al nopţii.

Teama şi speranţa îşi făceau pe rând apariţia, se arătau când una când alta, odată cu strigătele celor doi. În cele din urmă, Ripton dădu un chiot de bucurie. Doamna Berry se afla în faţa lui şi nu mai contenea tot făcându-i reverenţe. Richard fu într-un suflet lângă ea.

— Se simte bine? E sus? murmură el, strângându-i mâna.

— Se simte destul de bine, doar că-i niţeluş cam tul

burată şi ostenită din pricina drumului, răspunse doamna Berry.

Dar răspunsul nu-l mai auzi decât Ripton, căci îndrăgostitul îşi şi luase, zborul spre camera iubitei. Atunci, înţeleaptă proprietăreasă îl invită plină de tact pe Ripton în camera ci de zi, intenţionând să-l reţină acolo până în clipa când va fi din nou nevoie de el.

CAPITOLUL XXVII

Conţine o pledoarie în favoarea, eroinei

„Când două fiinţe comit împreună o greşeală”, stă scris în *Poveţele Pelerinului*... una se cuvine pedepsită mai eu blândeţe”.

Se întâmplă uneori să încolţească idei sănătoase şi în mintea tinerilor. Graţie voinţei, ei reuşesc până la urmă să-şi strunească telegarii sălbatici, care în freamătul lor năvalnic ar fi în stare să-i târască după ei. Ce este însă de făcut când frâiele şi biciul sunt date în seama altora? Nu le mai rămâne decât să cadă în genunchi şi, cu lacrimi în ochi, să-l implore pe furiosul vizitiu să oprească sau, cel puţin., să mai încetinească goana. Zadarnic însă! Cu cât se agită ei mai mult, vizitiul se aprinde şi mai tare.

S-ar părea că femeile s-au deprins să se folosească de forţa ce se-ascunde în chipul lor frumos, răvăşit de durere! Şi este oare de mirare, când din pricina aceasta le-a fost dat să vadă Ilionul în flăcări? Totuşi, înainte de a domni în casa lui Menelau, ele se zbat. imploră şi habar n-au că un asemenea har este o sabie cu două tăişuri. Se lasă în voia unei furii de neînţeles, furie pe care, fermecate, o pun pe seama unui exces de iubire. Şi astfel se face că, până la urmă, chiar şi vorbele lor pline de bun-simţ ajung să fie deşarte.

Consider că a le cere femeilor o sinceritate deplină ar fi absurd. În fond, telegarii înspumaţi ce se-agită îndepărtare nu sunt ai lor? Dacă sinceritatea femeilor ar fi desăvârşită, domnii ce mină caii s-ar calma pe loc. Există nenumărate mijloace de a le spulbera iluziile şi

Adrian ar fi gata oricând să sugereze câteva soluţii eficiente. Căci dacă iubirea este cea care mină telegarii, înseamnă că o putem lesne face să se poticnească, pe când, dacă merge cuminte pe jos, tot aşa o va ţine până la capăt.

Deşi admitem că sinceritatea femeilor nu e deplină, cuvintele rostite de ele le fac totuşi cinste. Femeile vorbesc foarte serios deşi inima lor gândeşte altfel. Acesta nu este decât un omagiu disperat şi patetic adus majorităţii pe care în fond o sfidează.

Când Elena este foarte tânără, pedepseşte-o cu, blândeţe. De la o anumită vârstă, însă, pedepsele trebuie alese mai cu grijă. Căci dacă atunci când a fost vorba de Tezeu era nevinovată, în cazul lui Paris ea s-a purtat ca cea mai rafinată incendiatoare.

Frumoasa fată se afla în acelaşi fotoliu unde o lăsase iubitul ei la plecare şi se mai străduia încă să-şi i evină în fire. Stătea nemişcată cu mâinile încleştate pe genunchi şi nu reuşise să-şi scoată nici măcar boneta. Ochii îi străluceau de lacrimi uscate.

În clipa în care intră el „fata se ridică în picioare, supusă ca o sclavă. Richard încercă s-o sărute. Şi atunci, cele câteva cuvinte, izvorâte din disperare şi din iubirea cea mai curată, cuvinte pe care Lucy dorise să i le adreseze iubitului ei, se spulberară pe loc. Se prăbuşi în fotoliu şi, ruşinată, îşi acoperi obrajii. Văzându-l că tace, fata îi ghici gândurile, îi luă mâna şi i-o lipi de buze. Richard se aplecă asupra ei şi îi şopti rugător să-l privească în ochi.

— Uită-te în ochii mei, Lucy!

Dar fata nu era în stare.

— Ţi-e frică de mine?

Drept răspuns, fata îi strânse tulburată mina.

— Mă iubeşti, scumpa mea?

Fata începu să tremure din tot corpul.

— Atunci de ce-mi ocoleşti privirea?

— Ah, Richard, exclamă ea, izbucnind în lacrimi, du-

mă acasă, du-mă acasă, te implor!

— Uită-te în ochii mei, Lucy!

Fata îşi întoarse timidă capul într-o parte.

— Priveşte-mă în ochi, scumpa mea! Aşa. acum vorbeşte!

Dar ea nu era în stare. De-abia când li se întâlniră privirile, îşi dădu Richard seama de puterea ce o avea asupra ei.

— Vrei să te duc acasă?

— Of, Richard, să ştii că încă nu e prea târziu.

— Regreţi pasul ce l-ai făcut pentru mine?

— Of, scumpule, nu-ţi dai oare seama că asta înseamnă ruina noastră?

— Plângi pentru că ai consimţit să fii a mea?

— Richard, scumpule, nu pentru mine plâng eu acum!

— Atunci pentru mine plângi? Uită-te în ochii mei! Spune-mi, plângi pentru mine?

— Of, Doamne, cum or să se termine toate astea?

— T-Plângi din cauza mea?

— Scumpule, aş fi în stare să-mi dau şi viaţa pentru tine!

— Vrei ca viaţa să-mi pară iarăşi de prisos? Vrei oare să mă pierzi? Crezi c-aş fi în stare să trăiesc în Anglia măcar o zi fără tine? Lucy, tu eşti totul pentru mine! Prima dată am fost la un pas de moarte din cauza ta. Dacă mă părăseşti din nou, nu voi mai face umbră acestui pământ. Îmi pretinzi să aştept, când din toate părţile ei uneltesc împotriva noastră? Scumpa mea Lucy, uită-te în ochii mei! Lasă-ţi ochii tăi frumoşi să privească într-ai mei! îmi ceri să mai aştept când tu eşti lângă mine, când… mi-ai. dovedit cât îmi eşti de credincioasă? Când ştiu că ne iubim cum nimeni n-a mai iubit vreodată? Lasă-ţi ochii să-mi lumineze privirile! Lasă-i să-mi spună că inima ta îmi aparţine!

Unde zburaseră oare înţeleptele cuvinte pe care i le inspirase dragostea şi disperarea? îi era oare cu putinţă

să egaleze această elocvenţă impunătoare? Fata se străduia totuşi să mai adune câteva din cuvintele spulberate de sărutul iubitului.

— Richard dragă, cu timpul tatăl tău s-ar putea să consimtă iar atunci… oh, scumpule, dacă mă duci acasă imediat…

Îndrăgostitul se ridică în picioare.

— Cine să consimtă? Cel care a urzit acest plan desăvârşit, menit să te discrediteze şi să facă din tine o martiră? îţi jur pe tot ce am mai scump că acesta este motivul pentru care te-au chemat acasă. Bătrânul tău servitor a auzit toată discuţia dintre unchiul tău şi tata. El… este un om bun, dar nu are dreptul să se pună stavilă între noi! Tu mi-ai fost dăruită de Dumnezeu!

Richard se aşează din nou lângă ea şi o cuprinse în braţe. Fata sperase să dea dovadă de mai multă tărie decât în cursul dimineţii, dar acum înţelegea că e sleită de puteri şi cedează… Nu-şi dădea el oare seama că iubirea ce i-o poartă reprezintă pentru ea legea cea mai sfântă? Cum să nu fie conştientă că refuzul ei l-ar duce la pieire? Iar dacă suferea, o, dulce gând, suferinţa aceasta era numai de dragul lui! Ce minunat e să te faci că nu auzi glasul înţelepciunii, să devii orb de bunăvoie şi să te laşi condus de cel ce te iubeşte!

Înţelepciunea, cu chipul ei cât cotoroanţă, nu-i mai stânjeni multă vreme, dar înainte, de a se face nevăzută îşi mai îoi o clipă veşmântul lung. ceea ce nu prevestea nimic bun.

— O, scumpul meu Richard! şopti cu respiraţia lăiată frumoasa îndrăgostită.

— Spune-mi iarăşi cuvântul acela! murmură el.

Ea se! oşi toată.

— Spune-mi iarăşi acel cuvânt! insistă el. L-ai mai rostit o dată astăzi!

— Scumpul meu drag!

— Nu, altfel mi-ai spus!

— Obscumpul meu!

— Nu, nu-i acesta cuvântul!

— Soţul meu scump!

Lucy fusese învinsă. În aceeaşi clipă, o sărutare veni să pecetluiască p & mă trandafirie de unde-şi luase zborul miraculosul cuvânt.

În seara aceea, lui Ripton nu i-a fost însă dat să trăiască bucuria unei întâlniri cu pasărea frumuseţii ţinută în captivitate. În schimb a primit o lecţie de la distinsa doamnă Berry, care i-a demonstrat cu prisosinţă ce înseamnă arta de a trage pe cineva de limbă. Şi au discutat aşa până când ea a început să caşte iar lui i se lipeau ochii de oboseală. În acest răstimp, luminarea din sfeşnic îşi pusese pe creştet cu demnitate pălăria întunecată a nopţii, de sub care îi privea din când în când pe furiş… J

CAPITOLUL XXVIII

Pregătiri în luna îndrăgostiţilor

Toată lumea ştie că Fata cea Frumoasă îi este hărăzită eroului. Şi totuşi nu eroul este cel cucerit de forţa irezistibilă a frumuseţii. Scânteia celestă se aşază de cele mai multe ori pe creierul lânced al omului de rând unde reuşeşte să ardă cu o flacără veşnică. Despre poet am putea spune, de pildă, că este expert într-ale frumuseţii, pictorul însă nu vede într-un chip frumos decât un simplu model. Căci tot contemplând la nesfârşit farmecele frumoasei, distinşii domni ajung să debordeze de simţ critic.

Zilele. când în pieptul lor mai bătea o inimă au trecut de mult, iar acum nu fac altceva decât să-şi împartă vremea la întâmplare între o blondă şi o brunetă, între fecioara cu nas acvilin şi era modelată după chipul şi asemănarea Proserpinei, în fine, se dau în vânt după ochii migdalaţi sau oblici.

Încercaţi însă să vă coborâţi printre oamenii de rând şi, indiferent că aveţi de-a face cu neghiobi sau neciopliţi, veţi descoperi printre ei creiere primitive

înzestrate cu destulă imaginaţie pentru a face dintr-o fată frumoasă o zeiţă. Aceşti indivizi nu cunosc decât o singură formă de idolatrie şi, oricât de stupidă ar fi ea, sunt gata să-şi dea şi viaţa pentru idolul lor. Mai mult încă, un asemenea specimen este dispus să-şi consacre întreaga existenţă fiinţei iubite, deşi, în fond, el este la fel de mut şi neputincios ca un câine. Căci dacă ne gândim bine, indivizii aceştia nu sunt altceva decât nişte bieţi sclavi canini ai frumuseţii. Nu există frumoasă care să nu-şi aibă căţeluşul ei. Eroul este stăpânul frumoasei, poetul îi cântă nurii, pictorul o imortalizează pe pânză, în schimb numai potaia cea credincioasă o urmează pretutindeni. Şi aşa se face că, până la urmă. câinele fidel ajunge să-i fie singurul tovarăş.

Nobilul erou trăieşte voluptăţile războiului sau se răsfaţă în grădinile Armidei, poetul caută cu lumânarea şi dezvăluie orice cută a feţei în care el vede un rid, cât despre pictor, acesta nu înfăţişează pe pânză decât lumina înrourată şi proaspătă a dimineţii. Până la urmă, frumoasa tot la bătrânul ei câine se întoarce. îl strânge puternic la piept iar el, săracul, care o viaţă întreagă s-a mulţumit cu un os şi o mângâiere fugară, până ce s-a cocârjit de bătrâneţe, o priveşte cu ochi umezi de recunoştinţă, fără măcar să bănuiască că, îmbrăţişându-l pe el, frumoasa îşi îmbrăţişează de fapt, tristele amintiri – eroi, poeţi şi pictori – întruchipaţi cu toţii, de-a valma, într-o biată stârpitură. Urmează apoi moartea şi ţintirimul. Întregul sat ascultă uimit gemetele jalnice ale animalului, iar ziarele înserează scurte paragrafe în care se vorbeşte despre extraordinara fidelitate a rasei canine.

Emoţionat de povestea plină de tâlc a lui Noredin şi-a frumoasei persane, Ripton Thompson luă în dimineaţa următoare micul dejun la ora opt şi treizeci, împreună cu comandantul său. Băiatul se simţea în al nouălea ceicăci, mutându-şi sediul într-un hotel de lux şi având posibilitatea să trăiască în intimitatea lumii bune,

înfruptându-se din cremă, cum s-ar zice (ingredient absolut necesar pentru romanţul unui tânăr cinstit), Ripton socotea, fără doar şi poate, că în viaţa lui monotonă şi obscură intervenise o schimbare.

Deşi aranjaseră să ia micul dejun la ora şapte, Ripton a zăbovit în pat ceva mai mult decât privighetoarea şi, dacă ar fi să spunem lucrurilor pe nume, nici ora opt şi treizeci nu-l prea satisfăcea căci, între timp, deprinsese tabieturi aristocratice şi orele acestea matinale îi aminteau într-un mod cam brutal că pe lume mai există totuşi datorii şi obligaţii. Ar fi preferat să procedeze ca Algernon, care lăsase vorbă să i se aducă micul dejun la ora unsprezece Dar cum Richard dorea cu orice chip să-şi evite unchiul, coborâră imediat să mănânce.

Din această clipă, Ripton nu mai avu niciun motiv să tânjească după somnul prelungit al lui Hippias. După ce mâncară, băieţii plecară imediat şi, în semn de consolare, îi lăsară vorbă lui Algernon că s-au dus să asculte un predicator care se bucura de popularitate.

— Ce veseli şi fericiţi par să fie oamenii! exclamă Richard, în timp ce străbăteau străzile, fermecaţi de liniştea binecuvântată a acestei zile de duminică.

— Da. da… întocmai, încuviinţă Ripton.

— Când mă voi… vreau să spun când totul va lua sfârşit am să mă străduiesc să fac fericiţi câţi mai mulţi oameni, declară eroul, după care adăugă plin de tandreţe: La şase fără un sfert nu ridicase încă storurile. Înseamnă că a dormit bine!

— Cum?! Te-ai dus la ea în dimineaţa asta? exclamă Ripton şi, în aceeaşi clipă, mintea lui leneşă începu să intuiască ce înseamnă iubirea.

— Spune-mi. Ricky, am s-o văd şi eu?

— Da, astăzi veţi face cunoştinţă. Aseară era prea obosită.

— Vorbeşti serios?

Richard îl asigură că în aceeaşi zi va avea negreşit

cinstea s-o cunoască pe Lucy.

— Uite locul unde am vorbit noi aseară, şopti Richard când ajunseră în dreptul ulmilor din parc. S-ar părea că a trecut o veşnicie de-atunci. Ah, cum mai urăsc noaptea!

În drum spre doamna Berry. Ripton făcu o serie de aluzii pline de decenţă la relaţiile sale tainice, dar, oricum, destul de intime, cu sexul frumos. În felul acesta spera să producă mai multă impresie asupra lui Richard. Îi dădu chiar şi unele detalii cu privire la câteva din aventurile sale galante.

— Ei, atunci, spuse comandantul, de ce nu te căsătoreşti cu ea?

— O, exclamă Ripton şocat.

Şi pe loc avu satisfacţia că din punctul acesta de vedere îi era cu mult superior prietenului său. Sentimentul acesta de superioritate avea însă să fie înăbuşit amarnic în aceeaşi zi.

Lăsat din nou în grija doamnei Berry, timp de mai multe ceasuri, Ripton se înfioră de teamă la gândul că frumoasa persană refuză şi de data aceasta să-şi arate chipul. Într-un târziu, Richard îl chemă sus. Pe când urca scările, nici prin cap nu-i trecea ce schimbare profundă avea să se petreacă în întreaga lui fiinţă.

Eroul şi frumoasa îl aşteptau amândoi în picioare. Ripton se pregătise să-i salute cu un zâmbet vioi pe buze, dar în clipa când trecu pragul camerei încremeni pe loc şi ochii i se dilatară de uimire. Sprijinindu-se de iubitul ei, Lucy îl salută plină de blândeţe. Timiditatea îi pieri ca prin minune când observă aerul mirat şi stupid cu care o privea Ripton. Se aşezară cu toţii în fotolii şi încercară să încropească o conversaţie. Ripton însă nu putea să lege nici două vorbe, căci acum nu mai era stăpân nici pe limba, nici pe ochii săi. Frumoasa persană consideră că de vreme ce şi-a arătat chipul, misiunea ei a luat sfârşit şi după câteva minute fu încântată să părăsească camera. Atunci, domnul şi stăpânul ei îşi privi prietenul,

arzând de curiozitate.

— Ei, Rip, ia spune-mi acum te mai miri?

— Nu, Richard, cum m-aş mai putea mira, murmură Ripton după o scurtă pauză, menită să dea şi mai multă solemnitate răspunsului său.

Acum avea alt glas şi vorbea altfel; era complet schimbat. Ochii lui erau aidoma ochilor bătrânului câine credincios. Privea ţintă spre uşa pe care ieşise fata şi, întocmai ca un căţeluş, încerca să-i ghicească orice foşnet al rochiei.

Când Luey reveni în cameră, cu boneta de promenadă pe cap, Ripton începu să se gudure şi să se agite în jurul ei ca un căţeluş. În clipa în care Lucy îşi luă sfioasă iubitul de braţ şi ieşiră împreună pe uşă, Ripton îi urmă şi o! imediat. Pe chipul lui nu se citea nici urmă de invidie. f>în întreaga lui fiinţă iradia, pur şi simplu, extazul tainic de care se simţea cuprins privind-o, extaz în care-l recunoaştem din nou pe bătrânul câine credincios. Ei bine, generoasa natură avea şi de el grijă! Senzaţiile pe care le încerca Ripton în aceste clipe nu pot fi considerate eroice, şi totuşi plăcerea deplină ce-i învăluia şi-i înfiora întreaga fiinţă nu era mai lipsită de măreţie decât cea a unui erou. Căci idolatria omului umil şi dezinteresat îşi are şi ea răsplata ei! Oare ce-ar fi gândit Ripton despre sine dacă în aceste clipe şi-ar fi amintit întâmplător despre Domnişoara Frivolă? Pe bătrânul câine credincios nu se cuvine să-l dispreţuiască nimeni. Prin intermediul lui, frumoasa îşi răzbună sexul.

Faptul că şi alţi muritori aveau fericirea să contemple chipul fetei nu-i făcea deloc plăcere lui Ripton, dar cum era tot mai limpede că toţi o urmăreau insistent, cuprinşi pe loc de o dragoste nebună, Ripton începu să scrâşnească din dinţi.

Îşi petrecură dimineaţa cutreierând frumoasele alei ale Grădinilor Kensington. Se plimbară pe sub castanii încărcaţi cu muguri fragezi şi dădură ocol oglinzilor lucii ale lacurilor. Vorbeau întruna, încercând să-şi mai

domolească emoţiile sălbatice ale inimii. Când deschidea Lucy gura. Ripton ciulea imediat urechile. Fata le spuse că lumea pare să fie fericită. La auzul acestor cuvinte, Ripton simţi că tresaltă de bucurie.

„Oamenii sunt cu toţii fericiţi, când te afli tu în preajma lor!” ar fi vrut el să exclame, dar se abţinu de teamă ca elocvenţa înflăcărată să nu-i trădeze sentimentele.

Când cunoştea întâmplător vreo persoană, Ripton nu-i mai uita niciodată chipul şi din această pricină cu greu l-ai fi putut convinge că se înşală. atunci când el susţinea că un anume chip îi este binecunoscut.

După ce cutreierară grădinile. Richard se aventură curajos în inima parcului, în ciuda protestelor vehemente ale prietenului său. Câteva trăsuri solitare îşi începuseră deja rondul. Accesele de gelozie ale lui Ripton se dovedeau acum cât se poate de întemeiate. Părul fetei, cu bucle mari de aur, chipul ei suav, umbrit acum de o melancolică tristeţe, trupul graţios şi mlădiu, strâns în rochia impecabilă de culoare neagră, aerul acela de călugăriţă pe care s-ar fi zis că-l trădează întreaga ei înfăţişare, acel farmec aparte, mai presus de ce s-ar putea numi distincţie aristocratică, farmec, datorat atât frumuseţii şi inocenţei feciorelnice, devenită conştientă de ea însăşi, cât şi remuşcărilor în faţa propriei slăbiciuni şi a temerilor în faţa unui viitor sumbru, ei bine, toate acestea la un loc stârniră atenţia lornietelor.

Până la urmă, Ripton s-a văzut silit să constate că dacă privirea unui muritor mai poate fi cât de cât suportată, ocheadele unei lorniete sunt de-a dreptul odioase. În faţa unui asemenea instrument, simţea că îşi pierde curajul, ca şi cum ar fi fost victima unei vrăji. Căci Ripton considerase dintotdeauna lornieta drept un simbol al nobilimii. Iar când, după câteva ocheade insistente, auzi două lorniete elegante, şoptindu-şi una alteia în jargonul preţios, atribuit de obicei lorzilor, că eroinaeste, într-adevăr, o micuţă creatură plină de

farmec, dar că nu are totuşi pic de stil, tânărul se simţi copleşit de umilinţă. Cu toate acestea nu se repezi la ele să le zdrobească. Pur şi simplu îl cuprinse o adâncă tristeţe. Lornieta îl afectează pe câinele frumoasei cam în acelaşi fel în care ochiul uman stârneşte teama unui animal de rând.

Richard însă parcă era surd; nu avea urechi decât pentru elogii. Repeta întruna versurile lui Diaper Sandoe:

Mahalagiise-nclină, şuşotind.

Lorniete-n taină iscodesc, şi îi tot spunea lui Lucy că are de gând să-i închirieze un cal cu care să se plimbe zilnic prin parc, strălucind printre personajele cele mai de seamă.

Se îndreptară apoi spre partea de vest a parcului. Printre nori răzleţi cu marginile poleite şi copaci cu crengi golaşe, cerul se răsfrângea strălucitor în oglinda lacului. Şi în timp ce, exaltat la culme, îndrăgostitul îşi frământa imaginaţia febrilă, străduindu-se să înveşmânteze splendorile pământului în hlamida gloriei celeste, simţi dintr-odată că fiinţa iubită de lângă el este cuprinsă de un tremur. Instinctiv, Richard îşi coborî privirile pe pământ. Unchiul Algernon venea şontâc, şontâc spre ei, sprijinindu-se pe singurul său picior sănătos. Fostul ofiţer de cavalerie, căruia soarta vitregă îi răpise un mădular, păşea agale la braţul unui prieten şi, din când în când, schimba impresii cu acesta asupra frumoaselor doamne ce se perindau prin faţa lor.

Albi de emoţie, Richard şi Lucy reuşiră să se strecoare neobservaţi. Din nefericire însă, Ripton, care rămăsese în urmă, se ciocni de Algernon, lovindu-i atât de tare piciorul sănătos (sau cel puţin aşa pretindea cavaleristul) încât acesta începu să strige:

— Formidabil, domnule Thompson, în fond de ce n-ai ales celălalt picior?

În faţa înfricoşătoarei apariţii, Ripton se zăpăci de tot.

— Formidabil! bâigui şi el.

— Ei, nu face nimic, îl linişti Algernon. Şi alţii dovedesc aceeaşi preferinţă. Probabil că e vorba de instinct.

Despre nepotul său nu scoase nicio vorbă. Richard consideră totuşi că e cazul să se întoarcă pentru a înfrunta situaţia.

— Regret, unchiule, dar azi dimineaţă n-am mai avut timp să te-aştept, spuse el. De altfel nu-mi imaginam că ai fi dispus să te abaţi atât de departe.

Vocea lui nu trăda nicio urmă de emoţie. Băiatul îşi purta admirabil masca de erou. Algernon examină cu atenţie persoana cu privirile aţintite în pământ, ce se afla la braţul lui Richard, şi îi veni ideea să aducă vorba despre oratorul popular. În aceeaşi clipă avu plăcerea să fie prezentat domnişoarei Thompson, sora lui Ripton. Căpitanul se înclină în faţa ei cu un zâmbet melancolic pe buze. Dovedea astfel că este de acord cu modul în care ştia nepotul său să-şi aleagă oamenii de încredere. După ce mai schimbară câteva vorbe, căpitanul Algernon o salută curtenitor pe domnişoara Thompson şi plecă şontâc, şontâc, aşa cum venise. Cei trei vulcani respirară acum în voie, iar cleştele eroic ce strânsese braţul fetei se mai destinse şi el. După. acest incident îşi iuţiră paşii spre casă, dornici să ajungă cât mai curând sub aripile protectoare ale doamnei Berry.

Explicaţiile dintre ei au fost cât se poate de simple. Ripton se bâlbâi, cerându-şi scuze pentru boacăna lui, în timp ce Richard îl linişti bine dispus, anunţându-l că graţie acestei întâmplări şi-a câştigat o soră. La care, Ripton prinse curaj şi declară cu glas tare că ar fi încântat dacă domnişoara Dezborough l-ar trata ca pe un frate. Cât despre Lucy, ea îşi întredeschise buzele într-un zâmbet stins pentru a-i face plăcere.

Cu greu reuşi biata fată să urce scările până la colivia ei, iar când doamna Rerry îi aduse prânzul, se simţi atât de obosită încât nu fu în stare să se atingă de

nimic. N-avea decât o singură dorinţă – să rămână singură, să poată plânge şi să-şi uşureze sufletul de lacrimile grele ce o apăsau ca un blestem. În cele din urmă, buna doamnă Berry se strecură în dormitor să-i scoată boneta, dar când o văzu cum tremură toată de parcă ar fi fost zguduită de friguri, o dezbrăcă, îi puse cămaşa de noapte şi o sili să se urce în pat.

— Nu-i trebuie decât un somn bun, le explică ea cu glas mieros celor doi domni situaţia, văzându-i cât erau de îngrijoraţi. O ceaşcă de ceai fierbinte şi un somn lin face mai bine ca douăzeci de doctori, pe cinstea mea, mai ales când e vorba de emoţii din astea, îşi continuă ea peroraţia. Ştiu asta din proprie experienţă! Şi dacă mai şi plânge pe deasupra, alt medicament nu-i mai trebuie!

Cu chiu cu vai, îi convinse pe tineri să guste ceva, după care se retrase îngândurată la odorul blând şi dulce ce-i fusese dat în grijă.

„Sfinte dumnezeule, îşi zise ea, toţi la un loc n-au nici cincizeci de ani! La drept vorbind, io-s mai bătrână ca toţi trei!” Şi ştergându-şi cu şorţul lacrimile, doamna Berry îi îndrăgi pe toţi trei dintr-odată, înduioşată de vârsta lor fragedă.

După ce rămaseră singuri, tinerii nu mai fură în stare să mănânce nimic.

— Ai văzut ce schimbată e? şopti Richard.

Ripton îl învinovăţi că s-a purtat ca un nătărău.

— Ce era să fac, izbucni îndrăgostitul, aruncând cât colo furculiţa şi cuţitul. Dacă nu spuneam nimic am fi putut fi suspectaţi. Trebuia să vorbesc! Ştiu prea bine cât urăşte Lucy minciuna! Nu vezi, a doborât-o de tot! iartă-mă, Doamne, că m-am purtat ca un neghiob!

Străduindu-se să pară calm, Ripton spuse:

— S-a speriat şi-atâta tot, dragă Richard. Astea-s „emoţiile” de care pomenea doamna Berry. De altfel, aşa vorbesc bătrânele. Ai auzit doar ce-a spus. Au ele destulă experienţă. Şi ascultă-mă pe mine. Ricky, adevărul este că prietenul tău e un prost şi-un nătărău. Neghiobia mea

poartă toată vina!

— Sunt sigur că ea regretă pasul pe care l-a făcut, murmură îndrăgostitul. Doamne sfinte, dacă mă gândesc bine, îmi dau seama că-i e frică de mine!

Richard îşi lăsă capul în jos şi îşi îngropă faţa în mâini.

„Adevărul este că prietenul tău e un prost şi-un nătărău! Eu port toată vina!” repeta Ripton întruna, încercând să-l consoleze. Se duse la fereastră. Strada pe care o treziseră din somn cu o noapte în urmă se cufundase acum în întuneric. Soarele zăcea îngropat de viu printre nori. Ripton nu-şi mai zărea chipul răsfrânt în sticla lucioasă a ferestrei. Privea pierdut siluetele jalnice ce se perindau pe stradă. Odată cu micul dejun, visele aristocratice se spuberaseră şi ele. Din pricina neroziei fără margini de care dăduse dovadă, Frumoasa era acum pierdută, iar el însuşi devenise o jalnică ruină.

— Liniştește-te, Rip, şi nu mai vorbi singur, spuse Richard, apropiindu-se de el. Nimeni nu te învinovăţeşte, vezi bine!

— Ce bun şi mărinimos eşti tu, Richard, replică jalnica ruină, adânc mişcată de chipul răvăşit de suferinţă ce i se înfăţişa înaintea ochilor.

— Ascultă, Rip, diseară o duc înapoi acasă. Aşa am să fac, negreşit! Cum aş putea s-o mai ţin aici când văd că departe de mine se simte mai fericită? Îţi imaginezi oare că sunt o brută? Decât – s-o văd plângând aş fi în stare mai degrabă să… Da, negreşit, diseară o duc înapoi acasă!

— Cum. aşa deodată? murmură Ripton. Lumea ar putea să vorbească, sugeră el.

Deşi îndrăgostitul nu prea înţelegea ce-ar fi putut să vorbească lumea, îi răspunse totuşi:

— Ce-ai zice dacă am face în aşa fel ca Tom Blaize să afle adresa lui Lucy? Pe mine nu m-a văzut nimeni aşa că lumea nu are ce să vorbească. Ah, Ripton, am să renunţ la Lucy! Mă simt complet distrus! Ei, şi ce importanţă

are? Lasă-i s-o ia acasă! Da. da! Căci nici toate armiile din lume n-o pot smulge de lângă mine! Când începe să plângă însă.: Da, Rip, e limpede, lotul s-a sfârşit, băiete! Mă duc să-l caut, să-l găsesc cât mai curând pe Tom Blaize!

Şi Richard începu să-şi caute pălăria. Dar scotocea mai ales acolo unde n-avea cum s-o găsească şi era limpede că nici prin gând nu-i trecea să plece. Ripton se uita la el, din ce în ce mai trist şi abătui. Deodată îi veni o idee.

— Ascultă, Richard, izbucni el, dar dacă fata nu vrea să plece?

Ei bine, cei care se declară de partea părinţilor, a tutorilor sau a lumii înţelepte de odinioară ar fi putut profita din plin de momentul acesta. Le-ar fi spus celor doi să-şi urmeze încrezători calea spinoasă pe care intenţionau să pornească şi pălmuindu-l pe micuţul Cupidon l-ar. fi trimis iute şi degrabă la neobrăzata lui mamă. Dar, vai, stă scris în *Poveţele Pelerinului*: „Femeile sunt născute pentru a fi complice la toate relele!”

Iat-o pe doamna Berry! Năvăleşte val-vârtej în cameră, îi smulge pe cei doi cavaleri din meditaţie, vede în ciuda întunericului semnul îndoielii pe frunţile lor şi, într-o clipă, ghiceşte că Hymen, zeul ei scump, e în pericol.

— Doamne, Dumnezeule! exclamă ea. N-aţi înghiţit nicio îmbucătură, copii! Şi domnişoara mea dulce doarme lin ca un îngeraş!

— Adevărat?! exclamă îndrăgostitul, luminându-se dintr-odată la faţă.

— Doarme ca un pui de găină, confirmă din nou doamna Berry. Tocmai de la ea vin în clipa asta! Numai de-aţi vedea ce lin respiră! îi cântă pieptul de-ai zice că e cel mai dulce instrument de pe lume! Asta înseamnă să fie omul în floarea vârstei! Numai aerul Londrei a ameţit-o în halul ăsta. Doamne, Doamne şi când te gândeşti că

ţineaţi morţiş să aduceţi doctorul. A, dar să nu vă închipuiţi c-o lăsam să înghită hapurile pe care obişnuiesc ei să le dea! N-o lăsam nici în ruptul capului!

În tot acest răstimp, Ripton îşi urmărea cu atenţie comandantul. Acesta îşi scosese cu grijă pălăria şi-i scotocea de zor căptuşeala de sub care, într-un târziu, reuşi să dea la iveală o mănuşă micuţă care, fără îndoială, ajunsese acolo graţie capriciilor sorţii.

„Cine va păstra mănuşa, a lui va fi şi fetiţa”, părea să şoptească delicatul obiect ce apăruse ca prin minune de sub căptuşeala pălăriei. Îndrăgostitul era încântat la culme şi-i veneau în minte zeci de alte versuri la fel de năstruşnice ca şi acesta.

— Doamnă Berry, când credeţi că se trezeşte Lucy? întrebă el.

— O. nu care cumva s-o deranjaţi, răspunse plină de şiretenie generoasa creatură. Lăsaţi-o să doarmă cât o pofti, dragii mei! Şi dacă domnişorii ar vrea să-mi urmeze sfatul, ar face mai bine să iasă niţeluş la plimbare căci plimbarea face poftă de mâncare şi mâncarea-i datorie sfântă, indiferent ce are omul pe inimă! Ascultaţi-mă pe mine că sunt femeie bătrână şi ştiu ce spun! iar la întoarcere, puişorul ăsta de fetiţă o să se simtă altfel. Pe cinstea mea, că doar o să am eu grijă!

Îndrăgostitul îi luă mâinile într-ale lui.

— Sunteţi cea mai bună bătrânică din lume 1 Aveţi un suflet de aur! strigă el. La auzul acestor cuvinte, doamna Berry mai, mai că era să-l sărute. Noi n-o s-o deranjăm, continuă Richard. S-o lăsăm să doarmă liniştită. Vă rog, doamnă Berry, aveţi grijă să rămână în camera ei. Diseară venim să vedem cum se mai simte, iar mâine vom fi din nou împreună. Sunt convins că veţi fi bună cu ea. Acum doamna Berry era gata, gata să izbucnească în lacrimi. O las în grija dumneavoastră! La revedere, doamnă cu suflet de aur!

Şi odată cu aceste cuvinte, Richard îi strecură în mână câteva monede, după care plecă fericit şi mort de

foame să ia masa împreună cu unchiul său.

Înainte de a ajunge la hotel, cei doi prieteni se înţeleseră să-i acorde doamnei Berry încrederea cuvenită şi să-i mărturisească totul (cu înfloriturі, bineînţeles) în afară doar de numele lor. Procedând astfel nu mai aveau motive să se teamă, de ea şi, pe deasupra, reuşeau să obţină sfatul şi sprijinul unei femei de ispravă. Lucy, pe care urmau s-o prezinte drept cea mai mică şi cea mai frumoasă dintre surorile lui Ripton. avea să poarte numele de Letiţia. Alegând într-adins acest nume, Ripton îşi bătea joc plin de cruzime de sora lui mai mare.

— Letiţia, murmură Richard. Frumos nume! amândouă încep cu litera L. Şi apoi ce dulce sună în urechi litera L! Pare o întruchipare armonioasă a feminităţii însăşi!

Mai prozaic şi mai materialist decât prietenul său, Ripton îşi exprimă părerea că atunci când se înfăţişează pe hârtie, litera L seamănă mai degrabă cu simbolul lirei sterline. Îndrăgostitul însă o luase iarăşi razna şi hoinărea fericit pe câmpiile sale poleite cu aur.

— Lucy Feverel! exclamă el. Parcă aşa sună mai frumos! Dar Ralph pe unde o mai fi oare? Băiatul ăsta e îndrăgostit până peste urechi de verişoara mea Clare. Până se însoară însă nu e în stare să facă niciun pas. De altfel, cu toţi bărbaţii se întâmplă la fel. De-abia aştept să termin povestea asta şi-atunci am să fac tot ce doresc. Întâi şi-ntâi voi porni cu Lucy într-o lungă călătorie. Vreau să vedem Alpii. Dacă n-ai contemplat Alpii, nu poţi spune că ai văzut lumea. Ce încântată va fi Lucy! Parcă o văd contemplând piscurile măreţe!

Privesc spre ceruri, frumoşii-ţi ochi albaştri.

E-n ei aceeaşi candidă lumină.

Pe lângă lumea noastră de tristeţi Privirea lor alunecă senină.

Şi totuşi umezi ochii-ţi sunt – Adastă-n ei o lacrimă sublimă.

Pân’ ce pe cerul sfânt Vezi îngerii, în cete, cumse-

nclină Spre sora lor de jos privind în ochii tăi revăd lumina lină Din ochii îngerilor blânzi.

Ce nu te vor uita nicicând!

Splendid! Versurile astea au fost scrise de un om care odinioară fusese prieten cu tata. Am de gând să-l caut şi să-i împac. Pap, ţie nu-ţi prea place poezia. Ei, lasă, băiete, n-are niciun rost să te prefaci că-ţi place!

— Sună frumos, spuse Ripton şi, plin de modestie, renunţă la orice alt comentariu.

— Alpii, Italia şi Roma… după care mă voi îndrepta spre Orient, continuă eroul. Când e alături de mine, Lucy e gata să meargă oriunde! Suflet scump şi neînfricat! Şi tu, Orient fermecător, scăldat în aur! Visez cu ochii deschişi deşertul, îmi imaginez că sunt căpetenia unui trib arab! Călări pe cai, sub clar de lună, alergăm prin noapte să-mi salvez iubita… Răpitorii au fost risipiţi, iar eu mă reped la cortul unde zace ascunsă Lucy. O salt în şa şi ne pierdem în beznă! O, Rip, ce viaţă!

Ripton îşi punea imaginaţia la grea încercare pentru a putea savura şi el scena.

— Venim apoi acasă. Voi trăi după exemplul lui Austin, iar ea va fi alături de mine şi mă va ajuta. Rip, mai întâi de toate să fii virtuos, iar apoi să-ţi slujeşti patria cu trup şi suflet! Povaţa aceasta mi-a dat-o un om înţelept. Cred că voi fi în stare să fac şi eu ceva în viaţă!

Cerul îndrăgostitului se înnora şi se însenina de la o clipă la alta. Scena vieţii era pentru el când cercul îngust, lipsit de orizont, când întinderea nesfârşită, în a cărei imensitate sufletul înaripat se desfăşura în voie. Cu numai o oră în urmă, mâncarea îi stârnea cea mai aprigă repulsie. Acum însă, natura îşi cerea drepturile, iar Richard se ospăta bărbăteşte, ţinându-i isonul lui Algernon, care nu mai contenea cu elogiile la adresa domnişoarei Letiţia Thompson.

În vremea asta, Frumoasa îşi dormea somnul lin, vegheată la căpătâi de veterana ce se înrolase de bunăvoie în ceata eroului. Lucy se trezi dintr-un vis

aidoma realităţii pentru a da cu ochii de o realitate ce părea un vis. „Margaret, Margaret”, îşi strigă ea prietena când deschise ochii, dar îi răspunse un alt glas.

— Nu mă numesc Margaret, sufleţelule! Numele meu este Betty Berry! Apoi, cu o voce vrednică de milă, Lucy întrebă unde se află, unde este Margaret, prietena ei scumpă, la care doamna Berry îi şopti: Lângă tine se află o prietenă mai devotata decât Margaret, sufleţelule!

— Ah, suspină Lucy, şi se prăbuşi înapoi pe pernă, năucită de situaţia stranie în care se afla.

Doamna Berry îi strânse la gât gulerul dantelat al cămăşii de noapte şi-i aranjă aşternutul cu grijă. Lucy îi rosti numele în şoaptă.

— Da, sufleţelule! răspunse doamna Berry.

— El e-aici?

— A plecat, copila mea!

— A plecat? Doamne-sfinte, unde s-a dus? tresări fata tulburată.

— A plecat, dar se-ntoarce el, n-avea nicio grijă, sufleţelule! Of, of, ce mai tinerel, ciripi doamna Berry. Nimic n-a gustat, nimic n-a pus în gură!

— Vai, vai, şi dumneavoastră de ce nu l-aţi îmbiat să mănânce, se tângui Lucy cu gândul la eroul doborât de foame, care, de fapt, se ospăta zdravăn chiar în aceeaşi clipă.

— Nici femeia cea mai isteaţă n-ar fi în stare să vingă un tânăr să mănânce atunci când iubita lui vrea orice chip să moară. Îi explică doamna Berry.

Cu ochii aţintiţi asupra luminării din sfeşnic. Lucy chibzui îndelung la acest adevăr. Simţea neapărat nevoia să-şi descarce sufletul cuiva. Îşi scoase încet braţul de sub plapumă şi luând mâna doamnei Berry i-o sărută.

Atunci n-a mai fost nevoie de nicio mărturisire. Generoasa creatură şi-a aplecat pe dată pieptul afectuos asupra fetei şi i-a binecuvântat pe amândoi. Micuţa mireasă intrase, săraca, în panică căci nu putea pricepe cum de reuşise doamna Berry să-i ghicească, aşa dintr-

odată, secretul.

— Păi cum să nu-mi dau seama, sufleţelule, când din tot ce faci, din fiece mişcare, din felul cum priveşti din toată fiinţa ta se vede clar că eşti îndrăgostită?

Micuţa mireasă era din ce în ce mai uluită. Şi ea care crezuse că făcuse totul ca să nu-şi trădeze secretul! Ca două femei ce erau, savurară din plin subiectul, înfiorate amândouă de avântul primăvăratic al iubirii. Văzând cum stau lucrurile, doamna Berry nu se mulţumi numai cu atât şi începu să o iscodească iar şi iar, dornică să afle noi şi. dulci amănunte despre frumoasa pereche. Micuţa mireasă rămânea totuşi mută de parcă ar fi avut buzele pecetluite. Îi mărturisi că iubitul ei are în societate o poziţie mai presus de a ei, dar în afară de aceasta nu mai scoase

— Şi tu, scumpa mea, zici că eşti catolică?

— Da, doamnă Berry.

— Şi el. protestant, nu-i aşa?

— Întocmai, doamnă Berry.

— Ei, mă rog, şi ce dacă eşti catolică? exclamă doamna Berry, văzând că micuţa mireasă era din nou tristă. În legea-n care te-ai născut în legea aia ai să mori! E clar? Totuşi o să trebuie să vă înţelegeţi cu privire la copii. Fetele să se închine după credinţa ta şi băieţii după a lui. Că-n fond Dumnezeu e unul singur, sufleţelule! N-are rost să roşeşti din cauza asta, deşi tare-ţi şade bine cu obrajii îmbujoraţi! Unde-i acum tânărul gentleman să te vadă cât eşti de frumoasă! J

— Doamnă Berry, vă rog… murmură Lucy;

— Ei, lasă, nu te mai ruşina aşa, fetii «!

— Vă rog. doamnă Berry…

Doamne, ce sfioasă mai eşti! Uite, tare aş vrea să-i aici pe părinţii voştri, să asistăm cu toţii la semnarea i egistru, înconjuraţi de cavaleri şi domnişoare de noare… Dar iubirea e iubire şi va fi biruitoare în veci, orice-ar zice şi-ar gândi părinţii!

— Doamna Berry se cufunda tot mai adânc în

oceanul acestei inimi micuţe, dar deşi aducea la suprafaţă perle, nestematele nu erau tocmai ce căuta ea. Nu aflase însă de la Lucy unul din amănuntele ce se pârguise pe ramura iubirii, pentru că fidelitatea faţă de Richard o împiedica pe fată să-i destăinuiască obârşia şi istoria lui. În consecinţă, atitudinea doamnei Berry faţă de căsătorie se modifică treptat. Regretele toamnei luară locul avântului primăvăratic şi, ca de obicei când se produce o asemenea schimbare, doamna Berry decretă că măritişul se aseamănă cu o loterie.

Iar când ajungi să-ţi tragi lozul, intră doamna Berry în amănunte, habar n-ai dacă e câştigător sau nu! Sunt multe femei care încă mai cred c-a dat fericirea peste ele, când de fapt e clar ca bună ziua că n-au tras lozul cu noroc. Şi eu mă număr printre ghinioniste, scumpa mea! Când l-am ales pe Berry al meu, n-am tras lozul cel mare, ba aş zice mai degrabă că a fost o adevărată pacoste pentru mine. El mă-ncânta întruna cu fel de fel de tertipuri şi eu ca o naivă ce eram nu-mi mai încăpeam în piele din cauza lui. Doamne, Doamne! exclamă doamna Berry, netezindu-şi şorţul cu mâinile. N-apucasem că trăim bine nici trei luni împreună, nici luna de miere n-am ştiut ce-nseamnă, că bărbatul ăsta al meu mă părăseşte! auzi! Să mă părăsească el pe mine, nevasta lui cu cununie! Of, of şi iar of, suspină doamna Berry, uitându-se ţintă la Lucy care o privea cu ochi mari.

Ei bine, asta aş mai fi suportat-o eu, căci, oricum, omului nu i se frânge inima, aşa dintr-o lovitură, explică biata femeie arătând cu degetul spre punctul ei sensibil. L-am iubit mai departe căci sunt blândă de felul meu. Era nalt şi chipeş ca un grenadier, ba când s-a-ntors din armată îşi lăsase şi mustaţă. Îi ziceam „santinela mea” şi mă simţeam mândră şi protejată ca o regină. îl dezmierdam şi-l lăudam întruna, cum facem noi femeile, ca nişte proaste ce suntem. Şi să ştii de la mine, sufleţelule, pe lumea asta creatură mai înfumurată ca bărbatul nici că există! Dar oricum, nu meritam eu una

ca asta! Eu care sunt o bucătăreasă excelentă! Nu, nu meritam eu aşa ceva… Şi ajungând la punctul culminant al povestirii sale, doamna Berry îşi pocni palmele de genunchi ca să dea şi mai multă solemnitate momentului. I-am ţesut rufăria, fetiţo! M-am îngrijit de „podoabele" lui, căci aşa obişnuia ticălosul să-şi numească hainele. I-am fost ca o servitoare, dragă, şi exact când s-au împlinit nouă luni pe calendar din ziua când se jurase să mă apere şi să mă îngrijească ca pe o floare, gentlemanul meu a şters-o cu altă femeie. Fiinţa asta, os din osul meu, m-a părăsit! Ruşine! strigă doamna Berry indignată, amintindu-şi din nou de toate ghinioanele pe care le cunoscuse în viaţă. Uite aici şi verigheta mea! Frumoasă podoabă, n-am ce zice! De dimineaţă până seara, când mă uit la ea, îmi vine de zeci de ori s-o smulg din deget. Cică inelul ăsta ar fi un simbol! Ba mai degrabă e-o înşelătorie pentru cei ce-smorţi de vii ca mine! S-ar zice că aş fi văduvă, dar de fapt nu sunt. Nici în dicţionar n-am găsit cuvântul care să exprime situaţia mea jalnică. Căci m-am uitat şi în dicţionar, sufleţelule! închipuieşte-ţi, nici Johnson n-a găsit un cuvânt care să exprime situaţia mea!

Şi rostind aceste cuvinte, doamna Berry îşi desfăcu disperată braţele. De atâta durere, vocea îi era acum înăbuşită de suspine. Fiinţa nenorocită pentru care nici Johnson nu găsise loc în dicţionarul său fu tratată cu blândeţe de către Lucy. Dar orice s-ar zice, avântul primăvăratic al iubirii nu pricepea nimic din avertismentele toamnei. Deşi înduioşată până la lacrimi, micuţa mireasă se simţea în al nouălea cer după ce auzise povestea tristă a proprietăresei. Căci în comparaţie cu mârşăvia bărbaţilor, aşa cum reieşea din poveste, măreţia şi nobleţea eroului ei străluceau şi mai puternic. Dar zborul acesta extatic pe aripile beatitudinii n-a durat prea mult şi teama îi pătrunse din nou în suflet, tulburându-i liniştea aidoma unui Argus cu o sută de ochi.

— Ah, doamnă Berry, de-aţi şti ce tânără sunt! N-am decât şaptesprezece ani.

Cu vorbe bine ticluite, doamna Berry reuşi într-o clipă să-i redea strălucirea din priviri.

— Tânără, fetiţa mea? Fleacuri, dragă! Uneori tinereţea n-are nicio importanţă! Eu am cunoscut o irlandeză care s-a măritat la paisprezece ani. Cât despre fiica ei, ea s-a înfăţişat înaintea altarului când nu împlinise încă. bine vârsta maică-sii. Imaginează-ţi că la treizeci de ani, irlandeza mea era de-acum bunică, iar când se întâmpla să-i facă curte vreun străin ea îl întreba pe dată: „Ia spune-mi ce bonete poartă azi bunicile?” La care domnu’ rămânea cu gura căscată! Ei. ce să-i faci, bunicuţa ar fi putut s-o ia din nou de la început cu măritişul căci, de fapt, fiica purta toată vina, nu ea, sufleţelule!

— Da, dar irlandeza era cu trei ani mai tânără ca mine, şopti Lucy.

— Da, şi până la urmă s-a căsătorit cu unul mai sărac ca ea. Ce mai calea-valea, a fugit cu fiul unui vechil de-al lui taică-su. Ah, Betty dragă, obişnuia fata să-mi zică, dacă nu eram aşa de proastă, astăzi aş fi fost o lady, nu bunică! Că vezi, taică-su nu i-a iertat niciodată asta şi a lăsat toată averea la străini.

— Soţul ei a iubit-o mereu ca la-nceput, nu-i aşa? întrebă Lucy, dovedind astfel că acest aspect al problemei o interesa cel mai mult.

— În felul lui a iubit-o, spuse doamna Berry atacând brusc subiectul din unghiul înţelepciunii matrimoniale. Făcea şi el ce putea. Din când în când o mai slăbea cu iubirea şi-apoi se-aprindea de la-nceput! Da’ ea era teribil de isteaţă şi nu ştia ce să-i mai facă ca să-i fie pe plac. Şi ce straşnic gătea! în casa unui consilier municipal nu s-a mai aflat nicicând bucătăreasă mai bună ca ea. Şi-apoi era o lady din născare. Bucătăria e o datorie pentru orişice femeie, s-o ştii de la mine, drăguţa mea! Irlandeza avea o vorbă a ei: „Când focul din salon

începe să se stingă, vezi de-ncinge zdravăn soba din bucătărie!” Şi mult adevăr mai e în zicala asta! Că bărbatul tot bărbat! Degeaba zici că i-ai câştigat inima dacă nu ştii să-i îndestulezi burdihanul. Apoi, dându-şi seama că prea vorbise cu tâlc, doamna Berry adăugă înfiorată: Sufleţelule, tu n-ai încă de unde să ştii toate astea. Ia aminte totuşi la mine: nu neglija gătitul şi bucătăria! Giugiulelile se duc repede, da’ o bucătăreasă bună nu se găseşte pe toate drumurile!

Şi cu acest aforism, demn de a figura în *Poveţele Pelerinului*, bucătăreasa îşi întrerupse peroraţia şi se duse în bucătărie să-i pregătească micuţei invalide o cană cu lapte cald. Lucy se simţea destul de bine. Ar fi vrut chiar să se dea jos din pat pentru a fi gata pregătită în clipa în care sosea fiinţa mult aşteptată. Dar plină de grijă pentru micuţa mireasă, doamna Berry îi porunci cu străşnicie să rămână liniştită în pat căci, pretindea ea, numai astfel o poate îngriji şi obloji cum se cuvine. Proprietăreasa era convinsă că dacă Lucy rămâne în pat va avea în fine ocazia să schimbe şi ea câteva vorbe cu eroul, între patru ochi. Ei bine, graţie acestei stratageme, sau. cel puţin, aşa gândea doamna Berry, planul ei îşi atinse scopul, în seara aceea, eroul n-a scăpat până ce nu i-a mărturisit totul cu propria lui gură. Cum că tatăl său, domnul Richards, personaj sever şi avocat de profesie, îi interzicea categoric să se căsătorească cu aleasa inimii din cauza unei pupile extrem de bogate, pe care ar fi vrut să i-o dea de nevastă. Cum că Letiţia, iubita lui scumpă, unica fiică a unui brav ofiţer de marină, decedat de multă vreme, era la cheremul unui unchi barbar, care intenţiona să-i sacrifice frumuseţea, căsătorind-o cu odorul lui, o brută cât se poate de respingătoare. Că, în fine, pe deasupra, fata mai era şi catolică. Doamna Berry luă de bună povestea aceasta impresionantă şi în loc de comentariu îi dădu a înţelege lui Richard că răutatea adulţilor justifică într-un fel zvăpăiala celor tineri. Iar când solemnitatea

depunerii jurământului de credinţă şi discreţie luă sfârşit, ceata eroului număra un combatant în plus. Doamna Berry îşi luă imediat sarcinile în primire cu toată energia de care este în stare o femeie, căci conspiratoare mai bune ca ele nici că există. Din această clipă, funcţia de locotenent pe care o îndeplinea Ripton deveni o simplă sinecură.

Ce ştia el, care nu fusese căsătorit, despre dispense? Nimic mai mult decât că există şi că obţinerea lor nu ridică cine ştie ce probleme. Avea el oare habar că pastorul parohiei în care locuieşte unul dintre miri trebuie anunţat asupra căsătoriei cu un anumit număr de zile înainte? Bineînţeles că nu! Şi de unde era, mă rog, să ştie? Ripton nu avea decât o singură preocupare – verighetele şi atâta tot. Şi de câte ori se discuta mai aprins despre pregătirile pentru marele eveniment, el atât ştia să spună, dând viclean din cap: „Verighetele, săhm uităm verighetele, doamnă Berry”. Iar dacă noul membru al cetei mi-l punea la punct, strigându-i cu glas tare* „Dă mai scuteşte-mă, dom’le, cu verighetele dumitale!”, lucrul acesta se datora în mod sigur blândeţii ei înnăscute. Pentru doamna Berry, care participase cu brio la peste cincisprezece căsătorii, unele cu dispensă, altele fără, era de-a dreptul exasperant să tot audă vorbindu-i-se întruna despre verighete. Unde mai găseau ei o autoritate infailibilă şi un aliat mai preţios ca ea în probleme matrimoniale? Şi adevărul este că, în sinea lor, tinerii recunoşteau pe deplin acest lucru.

La cel mai mic semn, eroul îi îndeplinea cu sfinţenie orice dorinţă; cât despre locotenentul Thompson, acesta era încântat de rolul modest de comisionar ce-i revenea acum în cadrul cetei.

— Vă ajut cu dragă inimă, scumpii mei, căci sper ca voi să fiţi mai fericiţi decât mine, mărturisea plină de devotament şi de caritate doamna Berry. Se zice că nunţile sunt hotărâte în cer, ei bine, dacă aşa stau cu adevărat lucrurile, părerea mea este că cei de sus nu

prea ţin cont de noi, ăştia, care trăim pe pământ!

După ce află de la erou cât de lipsiţi de suflet pot să fie părinţii, doamna Berry găsi de cuviinţă să-şi împărtăşească şi ea dureroasa ei experienţă. Atunci Richard făcu legământ că-l va urmări neîncetat pe hoinarul ce se sustrăsese obligaţiilor matrimoniale, până ce-l va aduce supus şi spăsit la picioarele ei.

— O, vine el şi singur, sunt convinsă de ăsta! anunţă doamna Berry, zâmbind profetic, din care cauză i se încreţi de riduri toată faţa. Căci în vecii-vecilor nu mai găseşte el bucătăreasă ca Betty Berry. Pot să bag mâna în foc că în adâncul sufletului preţuieşte cum se cuvine acest lucru. Iar când s-o-ntoarce Berry şi, sunt sigură că într-o bună zi tot o să vină, atunci eu am să-l primesc cu braţele deschise. N-am să-i trântesc în faţă toată ticăloşia de care s-a făcut vinovat, că de felul meu sunt o femeie blândă. Aşa am fost eu totdeauna în căsătorie, domnule Richards!

Întocmai ca atunci când naţiunile se pregătesc în secret de război, când în docuri şi arsenale răsună zi şi noapte zvon de ciocane, părţile preocupate chibzuiesc fiece clipă şi aerul zumzăie, până hăt departe, împânzit parcă de miriade de albine, la fel răsuna de acorduri eroice şi casa aceleia care se dovedea atât de blândă în materie de căsătorie. Pentru ea, deosebirea dintre zi şi noapte pe care a lăsat-o creatorul nu mai exista. Acum, doamna Berry devenise generalul zilei. îl expedia pe erou la tribunal, instruivsivj-l cum să înfrunte cutezător legea, şi-l învăţa să mintă cu iscusinţă, căci e bine ştiut că în faţa minciunii şi a unui chip sfidător, Legea nu a rezistat niciodată. Iar eroul o asculta cu sfinţenie şi se ducea la tribunal, unde Legea îi ieşea supusă în întâmpinare, dansând docilă ca cel mai dresat urs.

Vă închipuiţi oare că în faţa eroului, Legea se dovedeşte mai puţin sensibilă decât o fiinţă în carne şi oase? Dimpotrivă! Credula Lege îşi urmează interogatoriul de rutină, aprobă satisfăcută răspunsurile,

după care pecetluieşte înscrisul şi-şi primeşte onorariul. Orice s-ar zice, chiar dacă muşteriul e un erou, trebuie să ai o inimă de vagabond bătrân ca să fii în stare să vinzi iremediabilul atât de ieftin. Priviţi numai cum se comportă Legea atunci când vin eroii şi eroinele şi îi cer să dezlege ce a legat cu atâta uşurinţă.

Ei bine, portalul micuţ al tribunalelor seamănă cu urechea acelui ac prin care o pungă uşoară se strecoară mai lesne decât una dolofană, deşi odată ajunse în faţa obstacolului trec amândouă precum cămila, ba până la urmă s-ar părea că punga uşoară se dovedeşte ditamai cămila. Or, dat fiind că eliberează dispense pentru cele mai fantastice căsătorii, se poate conchide că Legea nu are conştiinţă.

— Totul a mers strună, n-am avut nicio dificultate, exclamă în culmea entuziasmului eroul.

— Păi, cred şi eu, confirmă doamna Berry. Când ştii să te prefaci e simplu ca bună ziua!

Apoi, ambasadorul eroului primeşte sarcina să obţină promisiunea bisericii că într-o bună zi, la o anumită oră şi într-un loc anume va fi prezentă în scopul de a asculta jurămintele de credinţă eternă şi de a-l investi pe erou cu toată autoritatea de care dispune. Şi văzând semnul pe care i-l face Legea cu ochiul, biserica îşi dă şi ea pe loc consimţământul şi încă la un preţ mai modest decât cel pretins de Lege.

În vreme însă ce meseriaşii şi femeile cele mai iscusite trudesc de zor sub îndrumarea doamnei Berry pentru ca ziua mult aşteptată să fie cât mai măreaţă, Belthorpul şi, mai cu seamă, Raynhamul dorm în pace ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

În fiecare dimineaţă soseşte ca de obicei scrisoarea lui Richard către tatăl său; epistola conţine comentarii cu privire la întâmplările din capitală, observaţii (în majoritate cinice) asupra cuvântărilor şi legilor emise de Parlament şi, bineînţeles, suficiente motive menite a explica de ce n-a avut încă loc vizita promisă la familia

Grandison.

Scrisorile se dovedeau monotone şi lipsite de spirit, dar baronetul nu avea nimic de obiectat. Tonul rece al acestor rânduri din care răzbate simţul datoriei dovedeşte că totul e în perfectă ordine. „Sunt scrisorile unui organism sănătos”, o asigură baronetul pe Lady Blandish şi zâmbeşte împăcat, fără măcar să-i treacă prin minte că ordalia fiului său este iminentă şi că ordalia aceasta va reprezenta pentru el însuşi o mare încercare.

Pe de altă parte, Hippias îi scria că Richard îl distruge de tot făcându-i programe pe care nu le respectă şi că ajunsese să-l neglijeze într-o asemenea măsură, încât se simţea de zece ori mai rău decât la Raynham. Scrisorile şale erau pline de amărăciune, dar rămâneau fără niciun efect, căci de un stomac ofensat nu se înduioşează nimeni.

Cât despre Tom Blaize, acesta nu se arătase încă şi nu dădea niciun semn de viaţă. Fermierul Blaize îşi fuma seară de seară pipa tulburat la culme. „Londra e un oraş nesfârşit în care Tom s-ar putea pierde”, gândea el. De altfel. îl ştia cam uşuratic din fire. Dacă la Belthorpe se comporta ca un leu, la Londra nu era exclus să devină mieluşel. Aşa se întâmplase şi cu alţi flăcăi de la ţară.

Dar cu Lucy ce se-ntâmpla oare? Blaize ar fi fost dispus să dea o fugă până-n capitală să vadă care-i situaţia, noroc că l-a oprit pipa. luminându-i dintr-odată minţile! Căci. chibzuia el, când un băieţanciru o şterge de-acasă nu-i mare lucru să dea de bucluc, dar când băiatul mai este însoţit şi de-o fată, urma nu li se poate pierde cu una cu două decât dacă tinerii s-au înţeles între ei. Păi, ce mai calea-valea, jur ele Tom se purtase ca un adevărat bărbat! Profitase de ocazie şi se căsătorise pe loc cu fata! Aşa să fi fost oare? Dar cum nu reuşea să găsească altă explicaţie, fermierul se amăgea singur, susţinând că, de bună seamă, aşa trebuie să se fi petrecut lucrurile. Gândea şi el ca toţi oamenii din zilele noastre că eroul, fiinţa aceasta ce ne dă peste cap toate

socotelile, a pierit de mult dintre noi; Prin urmare, după ce-i trimise; câteva rânduri unui prieten din Londra, rugându-l să pornească pe urmele lui Tom, Blaize îşi luă pipa din nou şi pufăi mai departe încântat peste măsură. Se frământa întruna, gândindu-se cum ar putea face să dea dovadă de mai multă viclenie în clipa când va trebui să-i ureze bun-venit domnului Lună de Miere.

Cam la două săptămâni de la plecarea lui Richard, Tom Bakewell se întoarse la Raynham s-o ia pe Cassandra şi profită de ocazie să-i înmâneze reprezentantei secolului al XVIII-lea o scrisoare în cel mai strict secret. În epistolă era vorba de bani iar suma solicitată nu era defel mică. Veterana se ţinu de cuvânt şi îi încredinţa, la rândul ei, lui Tom o scrisoare din care, bineînţeles, nu lipsea nici cecul menit a permite eroului să-şi vadă mai departe de drum, într-un ritm însă ceva mai moderat. Tom plecă din nou la Londra iar Raynhamul şi Lobournul dormiră mai departe în pace, fără grija zilei de mâine. „Sistemul” ce-şi unise poarta cu Timpul dormea şi el liniştit fără să-i treacă prin cap cât de amarnic fusese ofensat veteranul. Căci ceea ce trebuia să se petreacă peste şapte ani, urma să aibă loc numai peste câteva zile. Iar Timpul auzise jurământul rostit de erou în faţa slujitorilor Legii, Vai şi iar vai! Timpul, venerabilul Timp, niciodată nu piatră! Deruta şi freamătul acestei lumi se datoresc în mare Aparte vendetei pe care Le-a declarat-o el acelor bieţi inocenţi ce i-au greşit fără măcar să-şi fi dat seama. Şi puteţi fi siguri, vendeta îi va urmări pretutindeni până la moartei Căci dacă Timpul est-e părintele şugubăţ al şotiilor, cu el nu e de glumit! S-ar părea că bieţilor muritori le e dat să descopere singuri acest adevăr.

Zilele se scurg una după alta. Din această clipă, Timpul a devenit sluga lor. Doamna Berry are acum o rochie nouă de satin, o splendidă bonetă, o broşa de aur şi o pereche de mănuşi noi, primite toate în dar din partea eroului, pentru ca în dimineaţa următoare să stea

alături de el şi de mireasa lui în faţa altarului. Şi, ca prin minune, graţie acestor elegante podoabe, doamna Berry se transformă dintr-o găină bătrână şi prevăzătoare într-un puişor naiv, după chipul şi asemănarea tinerilor ce foiesc în jurul ei.

Acum e convinsă că taţii acceptă boacănele pe care le fac odraslele lor, iar lumea se lasă încântată în voia eroului, fără măcar să crâcnească.

În cele din urmă, graţie Timpului pe care-l socotesc cu toţii nespus de generos, a sosit, iată, şi ajunul căsătoriei. Pregătirile s-au terminat, mirele pleacă, iar doamna Berry o conduce pe micuţa mireasă la culcare. Pe palierul de la etaj, Lucy zăboveşte o clipă şi priveşte la bătrâna pendulă care în acea seară arată ora cu o precizie de-a dreptul excentrică. Este clipa când, fremătând de emoţie, mireasa mai face un scurt popas înainte de a păşr pa poarta transfigurării.

Doamna Berry se uită la Lucy cum întinde degetul spre cadranul pendulei, care arată ora unu, şi, urmărind cifră după cifră, ajunge la ora douăsprezece, momentul solemn din dimineaţa următoare când în urechi îi va răsuna cuvântul „soţie”. Buzele fetei se mişcă întruna, iar când numărătoarea s-a încheiat ochii privesc solemn în jur. Priveliştea o înduioşează atât de mult pe doamna Berry, încât chiar cu riscul de a stinge luminarea din sfeşnic o cuprinde pe Lucy în braţe şi o strânge la piept.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, mieluşelul meu nevinovat! îi şopteşte ea plină de afecţiune. Ai să fii fericită! Aşa va fi, crede-mă pe mine. Crede-mă că aşa va fi!

Dar doamna Berry n-are de unde să ştie că duşmanul bietei copile este chiar Timpul. Şi venerabilul Timp scrutează cu priviri sumbre viitorul.

CAPITOLUL XXIX

În care ultimul act al comediei îl înlocuieşte pe primul

Deşi vânturile băteau aprig când Cezar a trecut

Rubiconul, traversarea acestui râu este îndeobşte calmă, la fel de calmă ca o călătorie pe apele Aheronului. Căci atâta timp cât luntraşul îşi primeşte simbria, el nu-şi cruţă nicio clipă forţele, iar eroii ajung cu bine la liman în mai puţin de-o oră. De-abia pe malul celălalt înţeleg ei ce salt fantastic au făcut. Privite de-aici, locurile lăsate în urmă par pierdute pe veci în infinitul depărtării.

Acolo visau, aici trebuie să acţioneze. Acolo erau şovăielnici şi tineri, aici se cuvine să dea dovadă de bărbăţie şi spirit de iniţiativă. Pe ţărmul acesta se află, pur şi simplu, într-o altă lume: un Aheron moral împarte viaţa lor în două. Simt deodată că aici amintirile nu le mai aparţin.

Filosofia geografiei, operă ce urmează a vedea curând lumina tiparului, ne învaţă că fiecare om, îşi are Rubiconul său şi că e dator să-l treacă, indiferent dacă apele sunt limpezi sau tulburi. Fiecărui om îi este dat să audă această întrebare: „Consimţi să-ţi uneşti viaţa cu Soarta şi să laşi totul în urmă?”, iar când răspunsul este un „Da!”, rostit cu fermitate, vârtejul te împinge grabnic înainte. Din lucrarea de mai sus (o adevărată autoritate în materie), reiese că mai toate leşurile ce plutesc pe apele fluviului eroic pentru a se vărsa apoi în undele modestei sale rude. Aheronul, aparţin acelor nefericiţi care, călcându-şi jurământul, au fost cuprinşi de remuşcări şi au încercat cu disperare să se întoarcă înot la mal.

Căci deşi fiecărui om îi este dat să cunoască măcar o dată în viaţă clipa fatală a eroismului, puţini sunt aceia care rămân credincioşi avântului eroic până la capăt. Atunci de ce ne-am mira văzând că Doamna Soarta este cuprinsă de indignare şi-l săgetează pe vinovat cu privirea implacabilă a Destinului Universal?

Înşelaţi-i aşteptările, decepţionaţi-o din punct de vedere sentimental sau practic, îndrăzniţi să nu-i faceţi pe plac şi veţi constata că de pe chipul ei dispar imediat semnele iubirii şi o să vă arunce o privire la fel de cruntă

cum îi e şi sufletul.

Indiferent că Rubiconul este mic sau mare, că are ape limpezi sau tulburi, luaţi aminte – cale de întoarcere nu există! Mergeţi mereu fără oprire! Mergeţi drept înainte, căci altfel riscaţi să nimeriţi în Aheron! în ceea ce mă priveşte, sunt întru totul de acord cu acest aforism din *Poveţele Pelerinului*; „Cunoaşterea insuficientă a lucrurilor implică neîndoielnic pericole mari, fereşte-te însă de înfricoşătoarele primejdii ce te pândesc atunci când nu te cunoşti pe tine însuţi!”

În aceste clipe, Richard Feverel traversa râul propriei sale ordalii. Piele dese învăluiau malurile lăsate în urmă. Viaţa îi fusese tăiată în două. Băiatul începuse deja să respire alt aer. Tatăl său, iubirea părintească, adolescenţa şi ambiţiile ei se transformau acum în simple năluci. Visurile de poet prindeau viaţă, luând chipul unei creaturi în carne şi oase. Chiar şi tomnatica doamnă Berry cu căsuţa ei deveniseră o realitate mai palpabilă decât Raynhamul cu tot cortegiul său de amintiri. Şi totuşi Richard nu încetase să-şi iubească tatăl şi se simţea la fel de ataşat de casa copilăriei sale.

Aş îndrăzni să spun că şi Cezar nutrea sentimente de dragoste faţă de Roma, dar, indiferent de ce simţea în clipa când a ucis republica, să nu uităm că Cezar era chel de-a binelea, pe când eroului nostru nu-i mijise încă mustaţa eroică. Era el oare conştient de forţele lui? Mai mult ca sigur, nu! O pasiune sinceră dispune de un instinct mai ascuţit decât înţelepciunea conştientă de ea însăşi. Richard semăna acum cu săgeata pe care o slobozeşti din arcul încordat. Minţea cu îndrăzneală şi recurgea la felurite subterfugii fără să i se pară că săvârşeşte o crimă. Şi proceda astfel convins că până la urmă vor fi cu toţii de acord cu pasul său. Căci ce mai contează mijloacele pe care le foloseşti atunci când lupţi pentru o cauză dreaptă?

Numai că Richard nu-şi punea astfel de probleme. Nu-şi făcea procese de conştiinţă asemeni eroilor mai

vârstnici sau ticăloşilor ce simt nevoia să-şi justifice fărădelegile. Conştiinţa lui şi Lucy trăiau într-o deplină armonie.

Era o dimineaţă liniştită şi frumoasă. Apele Rubiconului străluceau în razele soarelui. Era una din acele zile minunate, când, presimţind sosirea verii, Londra îi iese în întâmpinare cu tot cortegiul ei de copilaşi. De cum se crăpase de ziuă. pretutindeni, pe străzi, pe trotuare, în pieţe şi în parcuri răsunau strigătele vesele ale tinerilor britoni. Fetiţe gingaşe ca Violeta şi Primula. băieţi zburdalnici şi ţanţoşi ea soldaţii, fanfare respectabile, dar care, din când în când, tot îşi mai dădeau în petic, înviorau atmosfera. Încununând procesiunea febrilă a omnibuselor încălcate cu oameni de afaceri ce se îndreptau spre City.

O coloană imensă de fum roşu-maroniu, împinsă uşor de vântul de sud-est, marca scena de luptă spre care goneau tenacii combatanţi. Richard avea, în fine, ocazia să-şi dea seama ce însemna Londra în primele ore ale dimineţii, îşi ticluise planul în cele mai mici amănunte. Ca nici p întâmplare neprevăzută să nu-i poată pune în pericol libertatea de acţiune, avusese grijă să-l părăsească pe Hippias la o oră doarte matinăia. Peste o zi sau două urma să sosească la Londra şi tatăl său. Tom îl mai informase că şi fermierul Blaize era pe punctul să năvălească în capitală. Dacă mai trecea o zi, exista riscul ca I., i.cy săi – fie răpită.

În această dimineaţă, însă miracolul. Creaţiei avea să fie al său, şi, odată aflat în siguranţă pe colinele de lumină ale celuilalt mal, cine ar mai fi îndrăznii oare să i-o ceară pe Lucy? Situaţia părea atât de propice, încât era firesc să-şi închipuie că forţele iubirii se aflau toate de partea lui. Lucy, pe care o aştepta aceeaşi temerară călătorie peste apele Ruhiconului, promisese că va da dovadă de curaj şi se va strădui să nu-şi facă mirele de ruşine. Încuviinţase să-şi exprime deschis bucuria sinceră ce-i făcea inima să tresalte. Richard nu-şi pusese

nicio clipă întrebarea dacă hotărârea lui nu-i cumva curată nebunie şi, mai ales, nici prin cap nu-i trecea să se gândească la consecinţe. Se plimba pe aleile Grădinilor Kensington şi se înfrupta cu nesaţ din bucuriile ce i le rezerva viitorul. Prin faţa ochilor i se perindau când chipul încântător al miresei iubite, când imaginile vieţii noi pe drumul căreia avea să păşească în curând. Nori uriaşi alunecau alene pe cerul albastru, încununaţi de aurul soarelui. Deasupra capului său, coroanele castanilor în floare tremurau uşor, murmurând o melodie dulce. Un sunet molcom, asemeni foşnetului unui stindard desfăşurat în vânt, îi răsuna mereu în urechi, ademenindu-l spre ţărmul fericit ce se zărea în depărtare.

La ora unsprezece şi un sfert trebuia să-şi întâlnească mireasa în faţa bisericii. Acum, ceasul său arăta ora zece fără un sfert. Richard îşi continuă plimbarea pe sub copacii cu trunchiuri înalte, îndreptându-se spre izvorul închinat unui sfânt obscur. În jurul şipotului, câteva persoane se înfruptau din apele sale. Printre acestea se afla o lady înfloritoare, alături de o femeie mai tânără. Tânăra tocmai ducea la gură o cănuţă de argint şi din întreaga ei atitudine reieşea limpede că nu e deloc încântată de licoarea sfântului salvator.

— Bea, copila mea, spuse doamna mai în vârstă. Eşti de-abia la a doua cană. Cât suntem la Londra trebuie să bei zilnic trei cănuţe pline. Doar ştii bine că organismul tău are nevoie de fier!

— Imposibil, mamă! Apa are un gust groaznic! Dacă mai beau simt că o să mi se facă rău şi-o să leşin.

— Bea! insistă cu asprime doamna. Nimic nu e în stare să egaleze efectul acestor ape, scumpa mea! Lasă-mă să gust şi eu un pic. Luă cănuţa şi-şi atinse în fugă buzele de conţinutul ei. Aş spune că are un gust destul de bun, nu văd ce s-ar putea obiecta împotriva acestei licori! Fii amabil, gustă şi tu, spuse ea apoi, adresându-se

gentlemanului de lângă ele care, după toate aparenţele îndeplinea rolul de paharnic.

— Cum să nu, dacă vă face plăcere, răspunse o voce despre care ani putea spune cu certitudine că nu trecuse încă Rubiconul. Deşi, mărturisesc sincer că nu mă-ncântă defel ceremonialul leşinului în doi!

„Unde te-nvârteşti tot peste rude dai”, exclamă în sinea lui Richard. Bineînţeles, personajele cu pricina nu erau alţii decât doamna Doria, Clare şi Adrian. Se aflau înaintea lui toţi trei în came şi oase. Clare, care tocmai trăgea cu ochiul pe furiş ca nu care cumva s-o surprindă vreo fiinţă omenească în clipa când doza de apă salvatoare avea să-şi facă efectul, fu prima care-l observă. Cănuţa de argint începu să-i tremure în mină.

— Ei, hai odată, spune-ţi rugăciunea, bea şi nu te mai fandosi atât! exclamă doamna Doria.

— Mamă… striga Clare cu vocea sugrumată.

Richard capitulase cu demnitate şi acum se îndrepta spre ei. Ar fi fost absurd să se mai gândească la o retragere. Doamna Doria se repezi în întâmpinarea lui. „Băiatul meu scump! Richard, dragul meu!” se întrecea ea în exclamaţii. Clare îl salută sfioasă. Adrian rămase tăcut deoparte.

— Formidabil, şi noi care în dimineaţa asta intenţionam să venim la tine! zâmbi doamna Doria plină de exuberanţă şi începu să sporovăiască iarăşi cu aceeaşi vioiciune: Vezi tocmai aveam nevoie de încă un cavaler. Minunat, scumpul meu nepoţel! Minunat! Te-ai făcut un bărbat în toată puterea cuvântului! Ia te uită, a început să-ţi mijească şi mustaţa! Şi, mă rog, ce vânt te poartă pe aici, la o oră atât de matinală? Bineînţeles poezia, nu-i aşa? Excelent, ia-mă de braţ, copilul meu! Clare, tu bea-ţi apa şi mulţumeşte-i vărului tău că datorită lui astăzi ai scăpat de a treia cană. Uite aşa se întâmplă totdeauna, Richard dragă! Când descopăr un izvor de ape feruginoase o aduc pe Clare dis-de-dimineaţă să-şi bea porţia înainte de micul dejun! Nu-i uşor să te scoli mereu

cu noaptea-n cap, dar câte sacrificii nu facem noi mamele! Cu alte cuvinte, de două săptămâni te afli singur în compania simpaticului tău unchi! Grozav trebuie să te mai fi distrat! Sărmanul Hippias! Dar ia spune-mi, te rog, ce leac a mai descoperit în ultima vreme?

— Nepoţelul, murmură Adrian, întorcând capul spre ei. Doze de „nepoţel", administrate cu regularitate, dimineaţa şi seara, timp de paisprezece zile. În felul acesta, în mai puţin de-o lună reuşeşti să distrugi şi o constituţie de fier.

În timp ce Adrian vorbea, Richard îi strânse mecanic mina.

— Ei, cum îţi merge, Ricky?

— Destul de bine, răspunse Richard.

— Dragul meu, eşti mai frumos ca oricând, îşi reluă peroraţia energica lui mătuşă. Apoi, după ce-l luă pe Richard de braţ şi o porni mai departe, urmată de Adrian şi Clare, adăugă: Chipul tău are un farmec aparte. Ia uită-te bine la mine! Ei, n-are niciun rost să roşeşti! Te-ai făcut un adevărat Apollo, iar redingota asta albastră, închisă până sus, îţi vine de minune. Şi ce mănuşi elegante ai! Şi ce cravată bogată! O ţinută ireproşabilă şi un stil cât se poate de personal, deşi nu s-ar putea spune că eşti un excentric. Ştii să te-mbraci, e clar! E vorba de instinct la mijloc. Căci, ascultă-mă pe mine, băiete, veşmintele sunt cartea de vizită a omului cu sânge albastru în vine. Ce să-i faci, aşa sunt eu, nu pot uita cum erau obiceiurile de odinioară! Când am plecat erai doar un băieţaş, iar acum… Clare, tu ce părere ai? Nu observi nicio schimbare la Richard? exclamă doamna Doria, întorcându-se spre fiica ei.

— Richard arată excelent, mamă, răspunse Clare, privindu-l sfioasă printre gene.

— Regret că nu pot spune acelaşi lucru şi despre tine, scumpa mea! Richard, ia-mă de braţ, dragă! Ce – ţi-e frică de mătuşa ta? Eu nu vreau decât să mă obişnuiesc

cu tine. Ar fi grozav să ne petrecem împreună sezonul monden la Londra! Opera o să te cucerească, sunt sigură! După câte am auzit, lui Algernon i se reţin bilete la fotoliu de orchestră. Tu, dacă vrei, poţi veni oricând în loja familiei Forey. Locuim foarte aproape unii de alţii. Poate cartierul nu-i prea central, dar e tare plăcut să ai asemenea vecini. Ei bine, mă întorc din nou la vorba mea – băiatul are nevoie de mai multă libertate! Acum. a înţeles, în fine, şi Austin acest lucru! Dar, apropo, cum ţi se pare Clare?

Întrebarea a trebuit însă să fie repetată. Richard îşi studie verişoara dintr-o privire apoi îi adresă cuvinte delaudă.

— Da’ de unde, suspină doamna Doria. Fetiţa e palidă!

— Într-adevăr, mătuşă, e puţin cam palidă.

— A crescut foarte mult, nu-i aşa, Richard? Ţie cum ţi se pare?

— Într-adevăr, mătuşă Doria, Clare a crescut foarte mult.

— Ah. dragul meu, ce încântată aş fi dacă s-ar mai întrema puţin! Mă străduiesc să-i administrez cât mai mult fier cu putinţă, dar zadarnic, paloarea tot persistă. Părerea mea este că nici nu poate să arate bine atâta vreme cât nu mai este alături de vechiul ei prieten. Clare avea un respect deosebit pentru tine, Richard…

— Bine, mătuşico, dar scrisoarea lui Ralph ai primit-o? o întrerupse Richard.

— Absurdităţi, şopti doamna Doria, făcându-i un semn cu mâna. Capricii de copil! Dar ţie cum de ţi-a venit să „expediez! o asemenea corespondenţă?

— Sunt convins c-o iubeşte, susţinu Richard foarte serios.

Pentru o clipă, privirea maternă a doamnei Doria se înăspri.

— Dragul meu Richard, trebuie să ştii că viaţa este un joc în care se întxinesc şi se ciocnesc interese opuse,

observă ea, vorbind rar şi dând deodată semne de enervare căci Richard începuse să râdă.

— Ai vorbit întocmai ca tata, mărturisi el, cerându-şi pe loc scuze.

— Iei negreşit micul dejun împreună cu noi, se învioră ea din nou. Familia Forey doreşte de mult să te cunoască. Fetele, cel puţin, ard de nerăbdare să te vadă. Nici nu-ţi imaginezi de cită faimă te bucuri datorită acelui… (doamna Doria renunţă însă la epitetul cam îndrăzneţ ce-i stătea pe limbă), ei bine, acelui „sistem" după principiile căruia ai fost crescut. Oricum n-are rost să te sinchiseşti de asta! După părerea mea, faci toată cinstea „sistemului" de care-ţi vorbeam! Şi ai grijă, nu fii timid când ai de-a face cu fete tinere! Poartă-te cu ele cu aceeaşi naturaleţe ca şi cum ai avea de-a face eu femei mai în vârstă. În societatea bărbaţilor te descurci destul de bine. Iar dacă-i vorba de saloane, nu te teme! Ai lângă tine cel mai bun ghid! Sunt sigură că n-ai să mă faci de ruşine, nu-i aşa?

Doamna Doria îl privea plină de admiraţie, încercând să-l flateze. Richard fu cuprins dintr-odată de un acces de generozitate şi îi veni pe loc ideea să-şi sacrifice zece minute pentru a pleda cauza bietului Italph. Se uită aşadar prevăzător la ceas ea să ştie mai exact cam câte minute ar putea consacra acestui act de caritate.

— Să-mi fie cu iertare, băiete dragă, manierele tale cam lasă de dorit. Niciodată nu mi s-a mai întâmplat să văd un bărbat consultându-şi ceasul în prezenţa mea.

Richard îi răspunse cu blândeţe că la o anumită oră trebuia să fie prezent într-un loc anume pentru o treabă urgentă, dar că până atunci e gata să-i stea la dispoziţie.

— Fleacuri, fleacuri şi iar fleacuri, ciripi lady Doria plină de vervă. Odată ce-am pus mina pe tine, n-am de gând să-ţi mai dau drumul. Te cunosc eu perfect, de altfel! Cunosc eu şi indiferenţa ridicolă de care face atâta caz tatăl tău. E limpede, dragă, vrei să cunoşti lumea. E

firesc! un tânăr sănătos şi vin jos ca tine, claustrat într-o casă la capătul lumii, fără prieteni, fără societate, fără niciun amuzament decât ţărani şi viaţă rustică, cine a mai auzit una ea asta! Bineînţeles că erai indiferent! Numai inteligenţa şi spirituâl ales cu care eşti înzestrat au reuşit să te salveze căci altfel devenea! şi tu un biet ţărănoi desfrânat. Dar ceilalţi doi unde-au rămas?

Clare şi Adrian iuţiră pasul şi îi ajunseră din urmă.

— Domnişoara a scăpat ceva, explică Adrian.

Mama curioasă întrebă despre ce e vorba.

— Nimic important, mamă, răspunse Clare cu un aer de falsă inocenţă şi îşi văzură mai departe de drum.

Copleşit de verva mătuşii sale şi preocupat de minutele ce fugeau ca gândul, Richard aproape că uită să mai aducă vorba de Ralph. Când reuşi în fine să rostească câteva cuvinte şi în favoarea prietenului său. fu oprit pe loc.; – Scumpul meu, e.: căzui să-ţi atrag atenţia că refuz categoric să discut asemenea prostii.

— Mătuşă dragă, dar, aici nu-i vorba de prostii.

Atunci e vorba de fantezii copilăreşti.

— Bine. dar Ralph nu mai e de mult un copil. E aproape cu un an mai mare decât mine.

— Of, copil prostuţ ce eşti! De cum vă îndrăgostiţi, vă şi intră în cap că sunteţi bărbaţi 1

— Pe cinstea mea, mătuşică, sunt convins că o iubeşte din toată inima!

— Ţi-a spus-o el, copile?

— Bărbaţii nu obişnuiesc să-şi facă asemenea confidenţe, replică Richard.

— Băieţii însă obişnuiesc, dragul meu, ripostă doamna Doria.

— Îţi spun sincer, mătuşă, aş dori foarte mult să te porţi frumos cu Ralph. Nu căuta să-l aduci în situaţia… fiindcă atunci s-ar putea să-ţi pară rău. Permite-i să-i scrie, lasă-l chiar s-o vadă. Am impresia că, în asemenea situaţii, femeile sunt tot atât de crude ca şi bărbaţii.

— Richard, eu nu încurajez niciodată astfel de

absurdităţi!

— Bine, dar în fond ce ai de obiectat împotriva lui?

— Într-adevăr, amândoi sunt de familie bună, dar nu în asta constă absurditatea. Oricum se va simţi onorat când îşi va aminti că prima fată ce i-a tulburat minţile nu era tocmai o lăptăreasă!

Şi, pentru a fi mai elocventă, doamna Doria rosti aceste cuvinte pe un ton mai ridicat. Tonul ei nu avu însă niciun efect asupra lui Richard.

— Nu doreşti oare s-o vezi pe Clare măritată, exclamă Richard, făcând apel la argumentul cel mai important.

Doamna Doria izbucni în râs.

— Bineînţeles că vreau, copile! Numai că va trebui să-i găsim un soţ bătrân şi cât se poate de bogat.

— Ce infamie! murmură Richard.

— Şi-ţi mai promit, pe deasupra, că Ralph nu se va da în lături să danseze la nunta ei. ba chiar o să se ospăteze copios dacă va avea ocazia. Astăzi nu mai e obiceiul să se danseze la nunţi, ceea ce după părerea mea e foarte înţelept. E teribil de trist să lipsească seriozitatea de rigoare. Apropo, acesta e regimentul lui? întrebă doamna Doria la ieşirea din parc, când dădu cu ochii de husarii ce făceau de gardă. Ha, ha, ha, ce copil eşti tu, Richard! Domnişorul Ralph o să-şi revină, poţi să fii sigur, tot aşa cum şi-au revenit şi… alţii. O uşoară durere de cap sau o inimă îndurerată, aşa cum spuneţi voi, după care trece totul şi băiatul este iarăşi vesel şi sănătos. Căci n-ai încotro, atunci când vrei să le vâri bieţilor copilaşi un dram de minte în cap. trebuie să-i faci puţin să sufere. De altfel, te asigur ca fetele suferă la fel de mult ca şi băieţii. Poate ceva mai mult chiar, căci au un căpşor plăpând şi apetitul lor e mai capricios. Ei, ia spune, [Richard, iar vorbesc ca tatăl tău. nu-i aşa? De ce te tot uiţi întruna la ceas, băiete?

Richard încremenise. Timpul se scurgea cu iuţeala fulgerului.

— Trebuie să plec, murmură el.

După expresia feţei sale nu s-ar fi zis că glumeşte. Doamna Doria, în schimb, avea poftă să se amuze.

— Ai auzit, Clare? Richard ne părăseşte! S-ar părea că are o întâlnire. Dar, mă rog, ce întâlnire poate să aibă un tânăr la ora unsprezece dimineaţa? E limpede, se duce să se însoare! Şi, încântată de ingeniozitatea acestei supoziţii. doamna Doria izbucni în hohote de râs.

— Apropo, Ricky, e vreo biserică prin apropiere? interveni Adrian. În cazul acesta ne mai poţi acorda treizeci de minute. Sper că ştii doar, celibatarilor le sună ceasul la ora douăsprezece! Şi tânărul înţelept începu să râdă aşa cum numai el ştia s-o facă.

— Richard, de ce nu mai rămâi puţin? întrebă şi Clare îmbujorându-se toată de timiditate.

În chip cu totul inexplicabil, poate tremurul acela plăpând din gla-ul fetei, îl înduplecă pe înflăcăratul mire să-i vorbească cu blândeţe.

— Aş mai rămâne cu dragă inimă, m-aş bucura mult să-ţi pot face pe plac. dar am o treabă urgentă… Mi-am dat cuvântul, aşa că trebuie să plec. Ne mai vedem noi…

Atunci doamna Doria puse cu forţa stăpânire pe el.

— Vino cu noi şi să nu ne mai pierdem timpul cu vorbe. Insist să luăm micul dejun împreună, după care, dacă vrei, poţi să pleci. Uite, casa noastră se vede de-aici. Cel puţin, ai amabilitatea şi însoţeşte-ţi mătuşa până la poartă.

Richard consimţi. Doamna Doria nu-şi putea imagina totuşi ce sacrificiu uriaş îi ceruse. Două minute de aur din timpul său preţios, răpite pentru totdeauna! Cu fiecare clipă, cu fiecare secundă ce trecea, timpul acesta valora mai mult decât juvaierul cel mai scump, devenea din ce în ce mai preţios, tot atât de preţios ca sângele ce-i curgea în vine. Nimeni nu i-ar fi putut reda timpul pierdut. Nici i-uda cea mai generoasă, nici prietenul cel mai devotat, absolut nimeni!

— Zarurile au fost aruncate! Porneşte, luntraşule!

— La revedere, strigă Richard şi o luă brusc la fugă, făcându-le celor trei semne de adio.

Îl priviră cum străbătea într-un suflet curtea. Aşa cum fugea, Richard părea întruchiparea hotărârii în acţiune. Ca întotdeauna când fratele ei nu se afla de faţă, doamna Doria începu să critice „sistemul”.

— Poftim, iată care sunt rezultatele acestui „sistem” aberant! Băiatul nu ştie să se poarte ca un om normal Aleargă la o amărâtă de întâlnire, sau i-o fi intrat în cap cine ştie ce idee ridicolă, şi pentru asta este în stare să renunţe la orice. Iar Austin numeşte aceste comedii „capacitate de concentrare a facultăţilor”. După mine, o asemenea concentrare te duce mai degrabă la nebunie decât la glorie. Am să i-o spun negreşit lui Austin. E timpul să-i vorbesc foarte deschis în această privinţă!

— Richard este un automat, stimata mea mătuşă, îşi exprimă Adrian părerea. Nu e nici băiat, nici bărbat, e pur şi simplu un automat. Iar de când se află la Londra, presiunea pare să fi crescut considerabil – e toată ziua pe drumuri şi seara nu vine acasă decât foarte târziu.

— A înnebunit de-a binelea! exclamă doamna Doria.

— Nici pe departe! Domnişorul Ricky e foarte, foarte şiret. Păşeşte cu maximum de atenţie şi stă veşnic la pândă de parcă ar fi o corabie grecească în faţa Troici. E mai şiret decât noi toţi! Eu, cel puţin, o spun deschis că m-a dat gata!

— Ei bine, pe mine mă uluieşte, declară doamna Doria.

Adrian o rugă să-şi mai tempereze nedumerirea până la momentul oportun care nu va întârzia să se arate. Apoi, călăuziţi de înţelepciune, căzură amândoi de acord să nu povestească nimic familiei Forey despre comportarea ireverenţioasă a promiţătoarei lor rude. Între timp, Clare se retrase în camera ei. Când doamna Doria intră pe uşă, fata tocmai privea cu atenţie ceva. Auzindu-şi mama, ascunse imediat obiectul cu un sentiment de culpabilitate. La întrebarea de ce nu s-a

dezbrăcat încă, Clare mărturisi că nu-i e foame. Atunci doamna Doria deplânse constituţia îndărătnică pe care nici dozele masive de ape feruginoase nu

reuşeau s-o înduplece şi, eclipsând oglinda cu propriul ei chip, exclamă:

— Copila meu, dezbracă-te imediat şi învaţă-te să te descurci şi singură!

Îşi scoase apoi boneta, ce-i acoperea părul într-o uşoară dezordine, vorbind întruna despre Richard, despre înfăţişarea sa chipeşă şi. bineînţeles, despre atitudinea lui neobişnuită. Clare era dusă pe gânduri şi nu auzea aproape nimic din ce spunea mama ei. Îşi închidea şi-şi deschidea mereu căuşul palmei, privind ţintă micuţul obiect pe care-l ascunsese acolo. Pe obrajii palizi îi apăruseră două gropiţe triste. La intervale regulate, fata trăgea adânc aer în piept, Nu se clintise de la locul ei. nici măcar boneta nu şi-o scosese. După ce se uită din nou în oglindă ca să se asigure că îşi poate face apariţia, doamna Doria se apropie de fiica ei.

— Ah, scumpa mea, eşti teribil de neajutorată! spuse ea. Nimic nu eşti în stare să faci singură! Pentru orice fleac trebuie să te-ajute cineva. Ce-ai să te faci în viaţă? Va trebui să te măriţi eu un milionar. Dar ce s-a întâmplat, ce-i cu tine, fetiţo?

Privindu-şi fascinată pumnul strâns. Clare îşi desfăcu încet degetele. În mijlocul palmei, pe atlazul verde al mănuşii strălucea un cerculeţ de aur.

— Ia te uită, o verighetă! exclamă doamna Doria, sorbind din ochi juvaierul.

Într-adevăr, pe mănuşa de un verde şters ce acoperea mina fetei se afla o verighetă de aur.

Ameţită de întrebările precipitate în legătură cu împrejurările în care fusese găsit juvaierul, Clare răspunse:

— În parc am găsit verigheta, mamă. Azi-dimineaţă,

în timp ce mergeam în urma lui Richard!

— Clare dragă, eşti sigură că nu ţi-a dat-o el?

— Nu. nu mi-a dat-o el, mamă. Sunt absolut sigură de asta!

— Bineînţeles, bineînţeles, deşi la urma urmelor, teâai, îi. putut aştepta la o asemenea trăzmaie din partea: lui!: Băieţii ăştia sunt teribil de ridicoli!

I-Doamna Doria avusese pentru o clipă impresia că la mijloc era vorba de un plan, pe care Ralph şi Richard îl ticluiseră împreună. Ralph ar fi urmat să-i ofere fetei iubite simbolul lui Hymeneu prin intermediul prietenului său. Dar chibzuind mai serios la această ipoteză, doamna Doria ajunse la concluzia că e cazul să-i absolve de o asemenea vină căci, oricum, băieţii n-ar fi îndrăznit să pro – cedeze într-un mod atât de absurd.

— Oare ce să însemne asta? îşi frământa ea mintea, iscodind chipul rece al fetei. Ce crezi, e bine să găseşti o verighetă? Trebuie să recunoşti că ai ochi foarte ageri, odorul meu, spuse mama, sărutându-şi fiica pe amândoi obrajii.

În sinea ei era convinsă că e semn bun când găseşti o verighetă şi lucrul acesta o îndemna să fie mai tandră cu Clare, Fata însă rămânea la fel de rece.

— Ia să vedem dacă ţi se potriveşte, exclamă doamna Doria, entuziasmându-se ca un copil.

Clare o lăsă să-i scoată mănuşa. Verigheta alunecă uşor de-a lungul degetului fin, potrivindu-se de minune.

— De necrezut, exact măsura ta, şopti doamna Doria.

De găsit orice femeie poate găsi o verighetă, dar să

găseşti exact verigheta ce ţi se potriveşte cum să nu devii superstiţios? Iar când, pe deasupra, minunea se petrece în timp ce fata păşeşte în preajma tânărului pe care mama i-l hărăzise de bărbat, ei bine, atunci emoţia şi gândurile dulci ce-ţi tulbură deodată mintea, graţie acestui semn venit din partea Fortunei, e firesc să capete semnificaţii pe care, oricum, nimeni nu le poate ignora!

— Îţi vine, şi încă de minune ¡ continuă ea. La drept vorbind, în viaţa mea n-am crezut în semne şi bazaconii de felul ăsta! (S-o spunem totuşi că dacă ar fi găsit din întâmplare o potcoavă, doamna Doria n-ar fi îndrăznit s-o lase în drum şi-ar fi adus-o grijulie acasă.) Dar să dai peste o verighetă care pe deasupra ţi se mai şi potriveşte, s-o recunoaştem, este cu totul ieşit din comun! De când mă ştiu n-am pomenit asemenea minune! Odată am găsit şi eu o monedă de şase pence, atâta tot! O mai am şi acum într-o cutie! Aşa că ai grijă, scumpa mea, păstrează verigheta iar când îl vezi pe Richard dăruieşte-i-o şi spune-i: „Mi s-a părut că ţi-a scăpat ţie din greşeală!” o sfătui doamna Doria veselă.

Gropiţele din obrajii palizi ai fetei dispărură. Mama şi fiica nu discutaseră niciodată deschis despre Richard. Cu toate acestea, doamna Doria se asigurase că, cel puţin, în ceea ce o priveşte pe Clare, planul ei general de fericiri nu avea de întâmpinat nicio obiecţie. În acelaşi timp, dând dovadă de o neîntrecută măiestrie, ea reuşise să evite orice compromitere inutilă a sentimentelor fetei.

Unei fiice supuse şi ascultătoare cum era Clare nu-i strica să ştie că pe lumea aceasta cu greu s-ar fi putut găsi un al doilea tânăr înzestrat cu calităţile unui „tânăr anume”. La momentul oportun, fiicei supuse i s-ar fi cerut să accepte cu blândeţe să devină prinţesa acestui prinţ al generaţiei sale, iar în caz contrar (căci doamna Doria nu excludea nici eşecul), sentimentele fetei ar fi fost transferate lesne asupra unui nobil de un rang ceva mai modest. Dintotdeauna, Clare îşi ascultase orbeşte mama – „Doria Racheta” şi „Clare Mingiuca” le poreclise Adrian. Şi în felul acesta, mama ajunsese la concluzia că supunerea este principala trăsătură de caracter a fiicei.

Părinţilor care gândesc în locul copiilor le vine greu să înţeleagă că şi copiii lor sunt în stare să gândească. Astfel, orice manifestare de voinţă din partea acestora capătă proporţiile unui act de revoltă. Părinţii aceştia nu acceptă să-şi vadă iubirea atotputernică clintită din

postul de comandă. Iată de ce, după părerea mea, bătrânul sturz ce-şi izgoneşte d: n cuib până şi ultimul „vlăstar plăpând, silindu-l să se descurce singur, e poate mai generos decât părinţii de care vă vorbeam! Ei bine, susţin aceasta, în ciuda faptului că există firi sentimentale care obişnuiesc să dea din umeri când văd manifestările lipsite de sentiment ale celor ce nu se abat nicicând de la legile naturii. Fiindcă trebuie s-o spunem deschis: supunerea excesivă în faţa unui părinte abil este la fel de dăunătoare ca şi revolta.

Din felul în care se comporta Clare, doamna Doria trăgea o singură concluzie – că organismul ei duce lipsă de fier. Paloarea, apatia şi tremurul nervos al fetei erau pentru ea simple dovezi că doza de ape feruginoase trebuia urgent sporită.

În *Poveţele Pelerinului* stă scris: „Bărbaţii şi femeile rămân un mister pentru noi şi reuşe e să ne decepţioneze din pricină că pretindem să-i cunoaştem, judecându-i după propriile noastre principii: aşa se face că suntem nedumeriţi, la rândul nostru, aflând ce gin dese alţii despre noi”.

Ei bine, doamna Doria avea pretenţia să-şi cunoască fiica, luându-şi drept călăuză numai propriile ei principii, şi lucrul acesta o făcea să fie extrem de bine dispusă; în timpul gustării de dimineaţă se amuză copios eu Adrian şi, mai în glumă, mai în serios, fu de acord că domnişoara Clare trebuia să se considere de-acum logodită cu stăpânul verighetei, indiferent cine ar fi fost el (de bună seamă un bărbat, căci o femeie nu şi-ar fi pierdut însemnul căsătoriei), şi ca atare, în clipa când şi-ar fi făcut apariţia, se cuvenea să-l urmeze docilă şi până la capătul lumii, dacă aceasta ar fi fost cumva dorinţa necunoscutului.

Amuzate la rândul lor; domnişoarele Forey îi spuneau chicotind „logodnica”. „E blond sau brunet?” se şoptea pe la colţuri. Adrian îi făcuse şi o poezie în care insinua maliţios că mirele ar fi fost puţin cam oacheş.

Mătuşa Forey îi atrăgea întruna atenţia să fie cu toaletele gata pregătite, iar bunicul Forey bodogănea întruna, prefăcându-se indignat că panaşi lui i se pretindea să ofere un dar de nuntă. Unii afirmau că simt deja parfumul dd lămâiţă, în timp ce alţii aduceau solemn vorba despre pantoful ponosit al miresei. Găsirea verighetei era într-un cuvânt celebrată de către toţi cu entuziasmul şi emoţia cuvenite faimosului simbol.

Dar exact în toiul acestei veselii generale, Clare izbucni în hohote de plâns, trădându-şi pentru a nu ştiu câta oară deplorabila carenţă de fier. Ghicea oare fiinţa aceasta amărâtă de care-şi băteau cu toţii joc, ce se petrecea în acele clipe? Puţin probabil, deşi în adâncul sufletului avea totuşi o presimţire.

În faţa altarului, iată două creaturi tinere, gata să-şi rostească jurământul. Li se cere să-şi concentreze atenţia asupra momentului solemn şi se supun. Iar dacă mai poate fi vorba de ezitări, ele nu sunt decât emoţii feciorelnice. Tinerii sunt amândoi la fel de convinşi de înţelepciunea pasului pe care-l fac.

În ţinuta de rigoare, un vicar tânăr oficiază glacial căsătoria. Mai în spate, se zăresc două personaje aparent lucide, deosebite ca vârstă şi ca sex: femeia, în rochie neagră de satin – un mănunchi clocotitor de volane şi dantele, mocneşte înăbuşit ca un ceainic ce stă să dea în foc, bărbatul din umbra ei – un prihor în haine de gentleman. Ţinându-şi semeţ capul pe spate, priveşte cu un aer de insolentă satisfacţie şi nu-şi mai încape. În piele de atâta bucurie. Bărbatul şi femeia joacă, fără îndoială, rolul de părinţi ai mirilor.

Totul merge strună. Slujba continuă. Cu voce fermă, mirele îşi rosteşte legământul. Şi din toate clipele gigant tutui Timp, clipa aceasta, cel puţin, îi aparţine mirelui. A prins-o şi-o ţine zdravăn, iar fermitatea răspunsului său e dovadă că vrea să facă din ea eternitate.

Limpede, cu modestie şi curaj, vorbeşte acum mireasa. Glasul ei e ferm, dar trupul îi este cuprins de un

tremur. Trilul vocii ei pluteşte şi se stinge asemeni clinchetului unei cupe de cristal pe care o atingi uşor cu degetul.

Timpul îşi ascultă sentinţa: degetele firave leagă fedeleş braţele uriaşe şi pecetluiesc lanţul. Dar căpcăunului nu-i pasă. A mai văzut el asta! îi lasă să facă ce poftesc.

A sosit şi momentul în care mirii trebuie să-şi dea mina. Mâna dreaptă a bărbatului se uneşte cu mâna dreaptă a femeii, mâna dreaptă a femeii se uneşte eu mâna dreaptă a bărbatului. Diavolii nu cutează să râdă în faţa unei privelişti pe care se îngrămădesc s-o comtemple, cu nesaţ, cetele de îngeri.

— Mâinile lor s-au unit. Sângele mirilor curge acum într-un singur şuvoi. Adam şi Eva cea frumoasă privesc generaţiile. Nu-i aşa – că sunt fermecători? Nicicând din două inimi n-au izvorât mai pure apele vieţii!

Apoi mâinile se desfac iar vicarul solemn îi cere mirelui să pună verigheta în inelarul miresei.

Şi bărbatul bagă mina în buzunarul drept, bagă apoi mina în buzunarul sting, caută în buzunarul din faţă şi în cel din spate, scotoceşte peste tot şi nimic! îşi aminteşte că în parc şi-a pipăit buzunarul de la vestă şi verigheta era la locul ei. Mina se strecoară în buzunarul de la vestă, dar iese înapoi goală. Jalnică privelişte oferă acum bărbatul celor care ar voi cumva să-l privească! Chiar dacă zâmbesc îngerii, diavolii tot n-au voie să râdă! Vicarul deliberează. Mănunchiul clocotitor de volane şi dantele încremeneşte. Personajul din umbră se metamorfozează brusc din prihor semeţ în cioară iscoditoare. Ochii privesc întrebători, dar buzele nu ştiu ce să răspundă. Ameninţător, Timpul îşi zăngăneşte lanţurile. Un râs batjocoritor le străpunge timpanele.

„Crezi tu că mai poţi deveni erou când eşti înfrânt din prima luptă? Priveşte! Doar şapte minute te mai despart de ora la care le sună burlacilor ceasul! „Străvechiul Timp îşi ridică braţele să slobozească

fulgerul. La un semn al său, cei uniţi într-un singur trup vor fi despicaţi în două. Toţi giuvaiergiii Londrei de-ar veni cu sacii plini de verighete şi inele şi tot nu i-ar mai putea salva! O bătălie trebuie totdeauna câştigată pe câmpul de luptă. Ce face atunci eroul? îi vine inspiraţia salvatoare! Cine ar fi crezut că dispune de asemenea rezerve în ariergardă? Manevrele lui rămân o taină pentru cei din jur. Dar văd cu toţii că mănunchiul de volane şi dantele se agită mânios, se zbuciumă ca o furtună pentru ca apoi să se domolească înduplecat!

Norii ameninţători se risipesc ca prin farmec şi, picat din ceruri, simbolul nepreţuit îşi face apariţia. Mirele dă la iveală verigheta şi slujba continuă: „Cu inelul acesta vă cunun”. Se rostesc rugăciuni şi mirii sunt binecuvântaţi. Îşi înscriu numele în registru, împart bani în dreapta şi în stânga, mulţumesc tuturor şi îşi iau adio de la vicar. G’acialitatea oficială a acestuia se topeşte pe loc, preschimbându-se într-un zâmbet de curtoazie monahală. În timp ce mirii coboară scările, ministranţii se luptă cu ceata de gură-cască adunaţi să vadă spectacolul şi, pentru fapta lor, mirele îi răsplăteşte generos cu aur. Acum iată-i în trăsură; s-au închis uşile şi vizitiul dă bice cailor. Cortina cade, toată lumea e fericită!

CAPITOLUL XXX

Ceremonia mesei de *nuntă*

Apoi mireasa începe să plângă. Varsă şiroaie de lacrimi de-ai zice c-a scăpat din braţele zeului Soare şi Diana cea castă a preffăcut-o în izvor. Până la căderea cortinei a purtat cu nobleţe masca comediei, dar acum plânge, plânge cu ochii şiroind de lacrimi.

Tinere impetuos, fii calm şi ai răbdare! Tu eşti născut să fii erou! Ea de-a ora acum învaţă îndeletnicirea asta! S-a speriat săraca, văzând sălbăticia, jaful şi teroarea ce-o împresoară la tot pasul. Nu te-a făcut de ruşine până acum. E timpul să fii şi tu îngăduitor. Lacrimile ei nu sunt lacrimile fecioarelor de rând ce ţin

morţiş să se smiorcăie în astfel de ocazii. În toiul luptei, fiinţa asta firavă a fost neînfricată, dar, vai, ce semne rele o ameninţă!

De pe al patrulea deget al mâinii, de pe inelarul fatal, o priveşte sumbru şi neclintit verigheta rău prevestitoare. S-a încolăcit în jurul visului ei de fericire şi-l strânge în cleşte ca un şarpe oribil. Şi totuşi, verigheta asta trebuie iubită. Nu cutează să se despartă de ea. Are datoria s-o iubească şi s-o strângă la piept, trebuie să-i soarbă mierea stranie şi să se hrănească cu o fericire ce-i întunecă viitorul.

Căci vă întreb, ce poate fi oare mai înfricoşător pentru o femeie decât să se vadă silită să se cunune cu verigheta unei alte femei?

Când zăngănesc armele sau trebuie învins bătrânul Timp, voi femeile vă comportaţi ca nişte amazoane, aşa cum aţi dovedit-o la Saragossa şi în alte zeci de citadele, în astfel de împrejurări, puţini sunt bărbaţii ce pot egala furia voastră sublimă. Dar când deasupra casei spre care vă conduc cu torţe veselii nuntaşi, vedeţi zburând un vultur, nu vă piere curajul, nu vă vine oare să vă faceţi mici şi să vă ascundeţi?

Cât despre erou, acum, în ceasul izbânzii, lui nu-i mai pasă de semne rele. Se străduieşte din răsputeri să câştige încrederea iubitei prin felurite dezmierdări.

Nu eşti a mea? Nu sunt al tău? Ce rost mai au lacrimile dacă lupta a fost câştigată? Regreţi oare pasul pe care l-ai făcut?

Nicicum, îl asigură blânzii ei ochi albaştri, înotând în şiroaie de lacrimi. Şi-n adâncul lor limpede se străvede iubire şi credinţă statornică.

Frumuseţea ei nespusă îi ia glasul. Stă şi priveşte ameţit, aşteptând să contenească plânsul.

Rămasă singură în dormitor cu doamna Berry, Lucy dă glas disperării şi din pricina asta al doilea personaj al comediei îşi schimbă şi el masca.

— Of, of doamnă Berry, ce întâmplare, ce

întâmplare! Ce vor să-nsemne toate astea?

— Copila mea, aproape că uitasem pătărania, pe cinstea mea! murmură doamna Berry cu ochii aţintiţi asupra verighetei – izvor de bucurii amare. Păi de-aia cred că mă şi simt aşa de tulburată! De când miiam scos ineluşul din deget, nu mă mai recunosc, parcă aş fi alta, zău că da! Doamne sfinte, da' tare neclintit mai e tinerelu' nostru! Dumnezeu să ne aibă în pază că altminteri nu-i treabă uşoară să te pui cu bărbatu'!

În vremea astă, doamna Berry era aşezată pe marginea unui scaun, iar Lucy stătea pe marginea* patului.

— Dumneavoastră ce părere aveţi? E îngrozitor ce s-a întâmplat, nu-i aşa?

— Fată dragă, de ce să nu fiu sinceră, nici mie nu mi-ar fi plăcut să mi se întâmple una ca asta, răspunde doamna Berry cu candoare.

— Of, of de ce să mi se-ntâmple tocmai mie? murmură micuţa mireasă copleşită de un nou val de lacrimi. Of Doamne, ce singură mă simt! Parcă am îmbătrânit dintr-odată!

— Ei, da' ia spune-mi tu mie, religia voastră nu-ţi oferă nicio mângâiere în asemenea împrejurări? o iscodeşte doamna Berry.

— În asemenea cazuri nu există mângâiere. Ştiu prea bine că nu s-ar cuveni să plâng acum când sunt atât de fericită. Nădăjduiesc că el o să mă ierte.

Doamna Berry se jură că nicicând nu s-a aflat pe lume mireasă mai frumoasă, mai dulce şi mai gingaşă ca Lucy.

— N-am să mai plâng, promite mireasa. Doamnă Berry, lăsaţi-mă o clipă singură şi veniţi înapoi când vă sun eu.

Apoi scoate din sân o cruciuliţă de argint şi, îngenunchind lângă pat, începe să se roage. Doamna Berry părăseşte camera în vârful picioarelor. Când se întoarce observă că Lucy nu mai plânge. E calmă şi îi

zâmbeşte cu blândeţe.

— Acum totul s-a sfârşit, spune fata.

Doamna Berry se simte uşurată, dar trage mereu cu ochiul la verigheta din degetul miresei.

— Doamnă Berry, el m-a sfătuit să nu vin la masa pe care aţi pregătit-o. L-am rugat să mă scuze. Nu sunt în stare să pun nimic în gură.

Doamna Berry este decepţionată. Deplânge această hotărâre căci ospăţul nupţial pe care l-a pregătit ea este cu totul ieşit din comun, dar, cum se gândeşte întruna numai 3\ verigheta ei, face un semn de încuviinţare cu capul.

— Doamnă Berry, împachetatul n-o să ne ia prea mult.

— Nu, scumpa mea, treaba-i aproape terminată.

— Plecăm pe Insula Wight, doamnă Berry.

— Aţi ales locul cel mai nimerit, scumpa mea, n-am ce zice!

— Ştiţi, lui îi place foarte mult marea. A fost dorinţa lui să mergem acolo.

— Dacă-s semne de furtună să nu plecaţi în seara asta, fetiţo. E tare primejdios! Şi apoi. coborându-şi anume vocea, doamna Berry adăugă ia aminte, când oţi ajunge acolo, vezi ţinte tare! Nu-i ceda imediat că altfel, mai târziu o să vă căiţi amândoi!

Lucy tocmai intenţiona să discute cu ea un subiect cam neplăcut, dar se răzgândi pe loc intimidată. În cele din urmă, văzând că doamna Berry se tot uita întruna la verigheta ei, îşi luă inima în dinţi şi-i spuse:

— Doamnă Berry!

— Da, scumpa mea!

— Doamnă Berry, veţi căpăta o altă verighetă.

— O altă verighetă, draga mea?! exclamă doamna Berry uluită. Una singură mi-ajunge! Şi biata creatură se uită pe rând când la Lucy, când la verigheta ei, iar când înţelese, în fine, pe deplin semnificaţia acestor cuvinte, începu să strige cuprinsă de groază: Sper că nu vorbeşti

serios, scumpa mea! N-ai decât să te căsătoreşti din nou după legea ta şi gata!

Tânăra soţie răspunse răspicat:

— Eu nu mă mai despart niciodată de această verighetă!

— Bine, draga mea, dar. exclamă doamna Berry, frângându-şi mâinile. În sufletul ei se dădea o luptă aprigă între milă şi indignare. Scumpa mea… se străduia doamna Berry s-o dojenească, dar negăsindu-şi cuvintele, gesticula întruna ca un mut.

— Ştiu ce-aveţi să-mi spuneţi, doamnă Berry. Vă rog să mă credeţi, mă doare-n suflet la gândul că suferiţi din pricina mea. Dar această verighetă îmi aparţine acum mie. Nu pot să v-o mai dau înapoi!

Fetiţa fragilă din faţa ei devenise dintr-odată cea mai dârză eroină din cele trei regate. Or, judecând după ce-i spusese tânăra mireasă, doamna Berry care, orice s-ar zice, era o cunoscătoare desăvârşită a fizionomiei umane, trase concluzia că lupta pentru o cauză pierdută. Era limpede că singura cale de a-şi recăpăta verigheta era s-o ia cu forţa aşa cum procedaseră şi alţii cu ea. Dar doamna Berry nu era în stare să facă una ca asta.

— Cum?! exclamă ea cu vocea pierită. Chiar ai de gând să nu-mi dai înapoi inelul meu legal de cununie?

— Nu, fiindcă verigheta aceasta îmi aparţine acum mie. A fost a dumneavoastră, doamnă Berry! Vă rog să mă scuzaţi, dar n-am încotro. Sunt gata să vă dăruiesc orice, verigheta însă n-o mai pot da înapoi!

Doamna Berry se foi disperată pe scaun şi-şi pocni palmele cu zgomot. Era uluită, văzând ce fermă devenise dintr-odată fetiţa asta blinda. Încercă să-şi pledeze cauza, folosindu-se de alte argumente.

— Bine, scumpa mea, da’ nu-ţi dai seama ce rău îmi faci? Ştii tu ce-nseamnă să-i iei unei biete femei inelul ce l-a primit când s-a luat cu cununie? Păi după a ta, sufleţelule, cine şi-a pierdut inelul poate să-şi; a de de la prosperitate şi noroc în viaţă! Că dacă s-a dus inelu, cu

ce mai rămâi în loc, ia spune? Ce dar crezi tu c-ar mai putea înlocui o astfel de pierdere? Of, Doamne sfinte, da' ce ştii tu fetiţo!

Şi văzând-o pe Lucy că rămâne la fel de neînduplecată, doamna Berry îşi pierdu de tot cumpătul şi începu să se tânguiască. În culmea disperării.

— Aveţi dreptate, replică Lucy. Aveţi perfectă dreptate! înţeleg ce înseamnă această pierdere pentru dumneavoa tră. Scumpă doamnă Berry, vă rog să mă iertaţi, vă rog din tot sufletul să mă iertaţi, dar dacă mă despart de acest inel ar însemna că atrag asupra mea toate relele!

Era limpede că odată cu verigheta, piratul ace-ta mititel îi furase doamnei Berry şi argumentele. Biata femeie îşi frământa mintea sleită, în speranţa că până la urmă va găsi totuşi o ieşire.

— Bine, copila mea, porni ea din nou la atac. După câte văd eu, tu nu prea-nţelegi cum stau lucruri1 e. Nu-i chiar aşa cum crezi tu. Pe tine povestea asta nu te-atinge niciun pic. Niciun pic, pe cinstea mea! Atâta t; m² cât eşti fecioară, n-are nicio importanţă ce verighetă porţi. Domnul Richard o să găsească el, fără doar şi poate, inelul care ţi l-a hărăzit, şi pe-acela ai să-l porţi în calitate de nevastă. Acum n-are nicio importanţă, dragă! Pentru" o fecioară nu contează ce verighetă poartă. Ei hai, dă-mi înapoi inelul şi fii cuminte, zău!

Linguşirile se dovediră însă la fel de zadarnice ca şi argumentele.

— Doamnă Berry! exclamă Lucy, Sper că v-amintiţi cuvintele preotului: „Cu inelul acesta vă cunun". El a spus clar: „Cu inelul *acesta*". Atunci cum aş putea să port o altă verighetă?

Oricât ar fi fost de neplăcut, de voie de nevoie, doamna Berry se văzu silită să admită că fata avea dreptate. Încercă totuşi să se folosească de un vicleşug.

— Ascultă, fata mea, nu crezi oare c-ar fi o. greşeală să porţi un inel care mie nu mi-a adus decât ghinion? Ta

gândeşte-te bine!

— S-ar putea s-aveţi dreptate, da, răspunse Lucy.

— Ei şi-atunci, ce faci scumpa mea, îţi cauţi singură beleaua cu luminarea?

— Doamnă Berry, cu inelul acesta m-am căsătorit şi gata! Să nu mai discutăm de altă verighetă. Eu de inelul acesta nu mă mai despart până la moarte. Că-mi poartă noroc au ghinion, n-am încotro! Va trebui să mă supun sorţii!

— Bine, bine, dar eu ce să fac? gemu biata femeie, simţindu-se năpăstuită. Ce-o să-i spun eu bărbăţelului când o veni şi-o vedea că-l întâmpin cu altă verighetă? Halal bun-venit!

La care Lucy răspunse:

— Dai cum vă închipuiţi c-o să-şi dea el seama că purtaţi altă verighetă?

— Nu-l cunoşti pe Berry, îi întoarce vorba nevasta solitară. Când e vorba de giuvaieruri, ochi mai ager ca al lui nici că există în lume! Să nu observe Berry al meu, zici! Păi dacă ai doi ochi în cap cum: a nu observi una ca asta când e bine ştiut că verighetele se deosebesc şi ele ca şi mirii. Ei, hai sufleţelule, acum fii cuminte şi dă-mi inelul înapoi!

— Vă implor, nu-mi mai vorbiţi de asta, se roagă Lucy.

— Zău, chibzuieşte bine, o îndeamnă doamna Berry.

— Vă implor, nu-mi mai vorbiţi de asta, se roagă din nou Lucy.

— Şi ai tu inima s-o laşi pe bătrâna ta Berry singură şi năpăstuită, tocmai acum când eşti atât de fericită?

— O, cum aş putea face una ca asta, bătrâna mea bună şi scumpă! exclamă Lucy încurcată.

„Am înduplecat-o, gata’!” gândeşte în sinea ei doamna Berry.

— Să-mi faci tu mie una ca acta, tocmai acum când te-ai văzut nevastă fericită şi tot ce-ţi doreşti îţi aparţine, îi dă ea mai departe, încercând s-o câştige cu vorbe

mieroase. Ai un soţ chipeş, şi tânăr, iubirea şi norocul îţi zâmbeşte…

Dar Lucy se ridică în picioare.

— Doamnă Eerry, cred c-ar trebui să facem cât mai degrabă bagajele, altfel timpul trece şi Richard o să-şi piardă răbdarea.

De pe marginea scaunului pe care stătea, biata Berry scruta chipul fetei. Simţea c-a ajuns la capătul puterilor. Fiinţa pe care o protejase până mai adineaori sub aripile ei devenise dintr-odată întruchiparea însăşi a demnităţii şi dârzeniei. În numai o oră, eroina atinsese proporţiile eroului! Doamna Berry nu ştia încă exact cu cine avea de-a face. Îşi clădea oricum seama că luptă cu un adversar neobişnuit, aşa că scoase un suspin adânc şi se socoti înfrântă.

— Povestea asta seamănă cu un divorţ, gemu ea cu vocea sugrumată.

Apoi îşi şterse lacrimile cu marginea şorţului şi începu umilă să facă bagajele. Luey care era foarte impresionată se apropie de ea şi-o sărută. Berry continua să scâncească iar din când în când izbucnea în plâns. În cele din urmă se consolă, spunându-şi în sinea ei că numai fatalitatea poartă vina pentru cele întâmplate.

— Aşa a fost să fie, scumpa mea! De, aşa-mi trebuie dacă-mi bag nasul în astfel de treburi. Da’ să ştii că de regretat nu regret nimic. Voi să fiţi sănătoşi şi Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândoi. Cine-ar fi crezut că fetiţa asta blândă şi naivă poa’ să fie aşa de dârză şi neclintită? Ce mai calea-valea, vă potriviţi de minune, n-am ce zice! Parcă aţi fi fost făcuţi unul pentru altul! Totuşi mirele nu trebuie să ştie c-am plâns. Când dă fericirea peste ei, bărbaţilor nu le place să vadă lacrimi. Aşa că să ne ştergem frumos ochii şi să încercăm să ne ducem crucea în pace!

Şi rostind aceste cuvinte, creatura înveşmântată în volane şi dantele căzu din nou pradă unui potop de lacrimi. Biata femeie era demnă de toată mila! Căci e

trist să te căsătoreşti cu o verighetă de împrumut, dar e şi mai trist să vezi cum ţi se ia cu forţa inelul ce l-ai purtat în deget ani de-a rândul, ştiind că te desparţi de el pentru vecie! Unde sâni eroi şi eroine se mai întâmplă însă să apară şi complicaţii de acest fel. Mirele şi mireasa luptaseră pentru inel amândoi cu aceeaşi vitejie. Şi acum a lor era victoria!

În camera unde urma să aibă loc banchetul, Richard îi dădea lui Ripton ultimele instrucţiuni. Deşi nunta aceasta avea un caracter aproape confidenţial, doamna

Berry pregătise un ospăţ ce-ţi-Lua ochii. Puii de găină îşi dezveleau piepturile cărnoase, plăcintele te ademeneau cu aromele lor tainice şi, în vădind masa, într-o somptuoasă neorânduială, pretutindeni vedeai mâncăruri mistice, cu alese denumiri franţuzeşti, aspicuri, creme, fructe şi câte şi mai câte. În mijloc, trona imensul tort de nuntă – o glazură albă ca rochia de mireasă, ornată cu toate splendorile lui Hymeneu.

Câte ceasuri, cită muncă şi emoţii nu irosise doamna Berry pentru acest ospăţ! Şi de ce, mă rog, atâtea strădanii? Fiindcă este ştiut că la ospeţele prilejuite de prostia omenească nu lipseşte niciodată musafirul pe care un criminal cu instinctul rafinat are grijă să-l facă inofensiv. Este personajul care vorbeşte totdeauna în timpul ospăţului şi glasul său trebuie redus într-un fel la tăcere. Ei bine, personajul cu pricina este Filosoful. Doamna Berry îl cunoştea prea bine. Era convinsă că avea să-şi facă negreşit apariţia la ospăţ.

Împotriva lui se pregătise cum ştiuse ea mai bine. Încercase să-şi înşele ochii şi să-şi amăgească conştiinţa cu toate glorioasele podoabe ce însoţesc o nuntă, dat fiind că, în asemenea ocazii, taţii nu-şi mai încap în piele de mândrie, mamele leşină de emoţie iar avocatul familiei încheie tacticos şi plin de importanţă formalităţile matrimoniale.

Doamna Berry prevăzuse că în lipsa acestei măreţe privelişti ce se cuvenea să-i întâmpine când soseau de la

biserică ar fi dat cu ochii numai de tristeţe şi pustiu şi atunci s-ar fi căit amarnic de înfăptuirile ei. În cazul acesta, Filosoful ar fi putut-o lua de urechi şi i-ar fi adresat cuvinte grele. Aşa însă, la adăpostul inexpugnabil al somptuoasei mese de nuntă, împodobită după toate regulile, doamna Berry îşi permitea să-l sfideze în voie. În prezenţa tortului imens, Filosoful n-ar mai fi îndrăznit să ridice glasul. Şi apoi, să nu uităm vinurile ce se aflau acolo, pregătite anume, vinuri în ale căror valuri Filosoful s-ar fi putut lesne îneca dacă i-ar fi trecut totuşi prin minte să protesteze în vreun fel.

Erau acolo licori focoase şi răcoritoare, trimise anume de mire pentru delectarea prietenului său. Aşadar, timp de o oră, străduniile culinare ale doamnei Berry, care duraseră însă ore în şir, îl reduseră pe Ripton la tăcere. Ti. nărui se ospăta şi prindea puteri pentru ca în dimineaţa următoare să uite de el. de lume şi de tot. Era în culmea emoţiei şi inefniut p-cre măsură. Tocmai isprăvise de băut o sticlă de vin roşu şi, cu obrajii îmbujoraţi de plăcere, asculta entuziasmat ce-i spunea cumpătatul său prieten. N-avea altceva mai bun de făcut decât să asculte şi să bea.

Eroul nu-i dădea voie să strige „Victorie!” şi îi interzisese categoric orice toast. Cât despre elocvenţa lui Ripton, ce să mai vorbim? Alimentată în permanenţă cu vinul uleios ce o înflăcăra, se transformase într-o adevărată forţă a naturii ce dădea să irupă din pieptul băiatului de parcă ar fi suferit, sărmanul, de un fel de gigantism al emoţiei înăbuşite.

Din când în când, Ripton se ridica de pe scaun, dar se prăbuşea neputincios la loc. Chicotea pe înfundate, auzind instrucţiunile stricte şi autoritare ale prietenului său, se bătea cu pumnii în piept, îşi întindea braţele, căsca, într-un cuvânt se comporta într-un mod atât de neobişnuit încât până la urmă, observând cum stau lucrurile, Richard se văzu silit să-l pună la punct.

— Pe cinstea mea, exclamă el, s-ar părea că nu-

nţelegi nimic din ce-ţi spun eu!

— Ba te urmăresc cuvânt cu cuvânt, răspunse Ripton într-un suflet, profitând de această scurtă pauză. Mă duc glonţ la babacu' tău şi-i zic aşa: „Sir Austin, ţi-a venit şi dumitale ceasul să fii un tată fericit…" A, nu, nu, să nu te temi, Ricky! îl lămuresc eu pe bătrân!

Atunci comandantul său îi zise:

— Ia seama la mine şi fii serios! Ai face mai bine să nu pleci în seara-asta. Pleacă mâine în zori, cu trenul de şase. Dă-i scrisoarea mea. Fii atent ce-ţi spun, dă-i scrisoarea şi nu scoate niciun cuvânt până începe el să vorbească. O să încrunte din sprâncene, apoi sprâncenele or să revină la poziţia lor normală, dar de spus n o să spună mare lucru, ÎI cunosc eu bine. Dacă te-ntreabă de ea, vezi, nu fii prost şi spune-ţi părerea aşa cum se cuvine…

Pe lumea aceasta nu exista dop în măsură să înăbuşe elocvenţa lui Ripton, atunci când cineva aducea vorba de Lucy. „E un înger!" strigă el din tot sufletul. Richard îl mai domoli puţin.

— Ţi-am spus să vorbeşti cu măsură! Nu te mai avânta aşa! Poţi să-i spui cât de bună şi blândă este floarea mea scumpă de crin. Asta da! Şi, ai grijă, lămureşte-l bine că ea nu poartă nicio vină. Numai eu sunt vinovatul, căci eu am silit-o să se mărite cu mine. Dacă pe Lady Blandish n-o găseşti la Raynham, du-te imediat la ea. Ei poţi să-i spui ce vrei. A văzut-o pe Lucy aşa că ştiu ce părere are despre ea. Te duci apoi la fermierul Blaize. Ţi-am spus cred că, printr-o pură întâmplare, Lucy e nepoata lui. Oricum, n-a locuit prea mult la fermă! Copilăria şi-a petrecut-o la mătuşa Dezborough, în Franţa, şi mă-ntreb mereu cum se face că e rudă cu fermierul când între ei nu există nicio asemănare. Sărmana mea fetiţă, n-a avut parte nici măcar să-şi cunoască mama! Da, da, Ripton, du-te apoi imediat la domnul Blaize şi vorbeşte-i cum ţi-am spus. Tratează-l ca pe un gentleman. Dacă te porţi frumos cu

el o să fie şi el civilizat cu tine. Chiar dacă mă insultă cumva, de dragul meu şi al lui Lucy, tu totuşi poartă-te frumos cu el. Auzi ce-ţi spun eu, băiete? În regulă! apoi scrie-mi amănunţit tot ce-ai făcut şi ce-ai vorbit. Poimâine îţi voi trimite adresa mea. Apropo, după-amiază Tom soseşte şi el la Londra. Dacă afli ceva care crezi că merită să mi se comunice urgent, scrie-i imediat lui Tom să ia legătura cu mine, căci poimâine vine şi el la noi. În orice caz, Rip, să nu care cumva să povesteşti la cineva cum am pierdut verigheta. Pentru nimic în lume n-aş vrea să afle Adrian de treaba asta. Nici acum nu-mi pot închipui cum am fost în stare s-o pierd. Dar cu cât calm a suportat biata fată totul! Şi ce minunat s-a purtat săraca!

Ripton strigă din nou cât îl ţinea gura:

— Lucy e-un înger! apoi, destupând a doua sticlă de vin, adăugă: Ricky dragă, ai încredere în amicul tău, băiete! Ha, ha, ha, zău că nici prin minte nu-mi trecea ce-aveai de gând când te-am văzut cum o-ncolţiseşi pe bătrâna Berry. Mai băiete, tare aş vrea să-mi dai voie să închin şi eu un pahar în sănătatea ei!

— Atunci în sănătatea Penelopei, spuse Richard, muindu-şi doar un pic buzele în vin.

Trăsura aştepta în faţa porţii. Doi flaşnetari siniştri, scârţâind aceeaşi melodie, şi o trupă de cântăreţi ambulanţi (cărora, graţie mirosului lor ascuţit, nu exista nuntă să le scape) conlucrau într-o deplină armonie la producerea celor mai îngrozitoare disonanţe. Nervii eroului, şi aşa destul de încercaţi, începură să cedeze. Simţi cum îl cuprinde furia şi trimise miresei mesaj după mesaj, îndemnând-o să vină jos cât mai curând.

În cele din urmă, tânăra mireasă îşi făcu apariţia înveşmântată în haine de călătorie. Ochii umezi încă de lacrimi îi erau luminaţi de un zâmbet.

Când pătrunse în cameră, doamna Berry fu invitată să bea un pahar de vin şi, în timp ce Ripton îi umplea paharul, proprietăreasa avu prilejul să-şi dea seama în ce hal se afla băiatul. Lucrurile se precipitau.

În fine, mireasa o sărută pe doamna Berry, care cuprinsă de mărinimie se muie pe loc şi-l sărută şi ea pe mire. La rândul ei, Lucy îi întinse mâna lui Ripton, rostind cu glas melodios:

— La revedere, domnule Thompson.

Graţia desăvârşită cu care murmurase fata aceste cuvinte, îl convinse pe Ripton că lucrul cel mai înţelept pe care l-ar fi putut face, înainte de a-şi rosti înfocatele urări de fericire; era să se aşeze înapoi pe scaun.

— Staţi liniştiţi, mă ocup eu de el, şopti doamna Berry, privindu-i cu subînţeles pe cei din jur.

— Adio, Penelopa! strigă Richard din cupeu. Voi cere poliţiei să-ţi caute pretutindeni soţul!

— Ah, scumpii mei, la revedere, la revedere şi cerul să vă binecuvânteze!

Biata Berry se cutremură la gândul că rămâne iarăşi singură. În urma suitei ce-i condusese pe miri până la cupeu se afla Ripton, care, tot hlizindu-se cu gura deschisă până la urechi, se pomeni cu un pantof ponosit în obraz, zvâx lit, se pare, după nuntaşi de vreuna din slujnicele entuziaste ale proprietăresei.

Batistele albe fluturară în vânt până ce despărţirea se transformă treptat în semne şterse de adio şi încet, încet nu se mai văzu nimic. Trăsura îşi luase zborul. Când deodată, doamna Berry îşi dădu seama că uitase un lucru esenţial. Cuprinsă de disperare începu să facă semne cu mâna şi-l îmboldi pe Ripton să ţipe din răsputeri după vizitiu, după-care dădu fuga înapoi în casă. Richard era foarte grăbit, dar la îndemnul miresei îi porunci vizitiului să stea pe loc şi să aştepte.

Înclipa următoare, pe poarta casei ţâşni străvechiul ghemotoc de volane şi dantele, străbătu iute grădiniţa, trecu strada, se poticni un minut cu sufletul la gură, după care, alergă mai departe până la trăsură. Acolo, aşa cum era cu capul gol, dădu la iveală o carte veche şi scorojită, cu paginiie mototolite şi pătate de ulei, şi, de-abia ţinându-şi respiraţia, exclamă:

— Ia fata mea! Nu te sinchisi că arată aşa de jerpelită! Alta mai nouă n-am avut. Citeşte-o cu atenţie şi ia aminte!

Apoi depuse obiectul în poala miresei şi, dându-se în lături, făcu semn vizitiului să pornească.

Pe Richard darul de nuntă al doamnei Berry îl amuză copios. Ba chiar şi Lucy uită de gândurile ei negre când citi titlul cărţii. Căci iată cum suna el: *Doctorul Bucătaru despre arta culinară în gospodărie*.

CAPITOLUL XXXI

Filosoful îşi face apariţia în persoană

Graba cu care se retrăseseră curioşii de la geamuri, dispariţia flaşnetelor şi a cântăreţilor ambulanţi, în fine, atmosfera de linişte şi pace ce se aşternuse în jurul locuinţei doamnei Berry dovedeau cu prisosinţă că micuţul Cupidon părăsise locurile acelea pentru a secătui de viaţă şi pe alţi muritori.

Ripton se cam împleticea pe picioare. Dusă pe gânduri, doamna Berry îl luă de braţ şi, împreună, se întoarseră în cameră unde o aştepta înfruntarea cu conştiinţa ei, nemiloasă ca un creditor. Între timp, înţeleptul spiriduş îi luase cu asalt fortăreaţa rămasă fără apărare şi din vârful imensului tort de nuntă, unde era cocoţat, dădea trist din cap, privind ţintă la femeia vinovată. Cuprinsă de emoţie, aceasta îşi netezi şorţul şi suspină din adâncul inimii. Oricum, să nu-şi închipuie cineva că regreta în *vreun* fel complicitatea ei la cele întâmplate. E-adevărat, era dispusă să verse torente de lacrimi, dar numai o pedeapsă exemplară ar fi putut-o îndupleca pe criminală să se pocăiască; ba e foarte posibil că, sub apăsarea pedepsei, ea şi-ar fi iubit şi mai mult păcatul, căci este bine ştiut că firile păgâne din naştere sunt înzestrate cu o tenacitate extraordinară. Doamna Berry oftă, dădu din cap şi îşi ţinti şi ea creditorul cu privirea.

„Of, of, creatură nesăbuită şi poznaşă ce eşti, murmură ea. Te crezi un gentleman bătrân şi tare

înţelept! – < La auzul acestor reproşuri, el o întrebă dacă-şi dă seama ce-a făcut. Ea îi dădu răspunsul omului fatalist. Atunci el încercă s-o sperie, avertizând-o ce consecinţe grave poate avea complicitatea ei. Femeia găsi cu cale să se apere, invocând nunta la care contribuise din plin. „Acum nu mai e nimic de făcut. Faptu-i consumat”, îl lămuri ea. „Cum să regreţi un lucru când te simţi atât de împăcat că l-ai dus la bun sfârşit?” Văzând cu cine are de-a face şi convins că numai viitorul este în măsură să dea pedeapsa cuvenită unui specimen atât de îndărătnic, creditorul se hotărî să aştepte în pace faptele ce vor veni şi, ghemuindu-se tăcut în vârful tortului miresei, îşi aţinti degetul spre caverna sumbră şi adâncă pe care o săpase Ripton în corpul măreţului edificiu.

Elocventa aluzie fu înţeleasă pe loc.

— Doamne, Doamne, strigă proprietăreasa, ce tort mare şi când te gândeşti că nu există un om căruia să-i trimit o bucăţică!

Între timp, Ripton îşi reluase locul la masă şi îmbrăţişa cu aceeaşi fervoare carafa cu vin roşu. Senzaţia limpede de încântare ce-l stăpânise până acum se transforrpase într-un gaizer clocotitor de euforie ceţoasă. Fremăta de bucurie, se bălăbănea întruna şi dădea prietenos din cap, cu privirile pierdute în gol. După lungi eforturi, mâna ce ducea la gură cupa cu vin fu smulsă din mrejele nimfei Gravitaţia, care, văzând cum stau lucrurile, îşi concentră imediat forţa de seducţie asupra întregii lui fiinţe.

— Ha, ha, ha, chiui el peste câteva minute, gata, gata să cedeze îmbrăţişărilor nimfei. Căci de-abia acum înţelegea Ripton ce voise să spună proprietăreasa.

— Da’ de ce râzi, tinerele? îl iscodi ea cu glas matern, văzându-l în ce hal se află.

Ripton îşi sprijini pieptul de colţul mesei şi-şi propti nasul într-un pui dolofan, după care izbucni şi mai tare în râs.

— Ştii că-mi placi, asta-i bună, spuse el, revenindu-şi în fire. Auzi, n-are prieteni!

Şi continuă să se clatine sub ochii miraţi ai doamnei Berry.

— Da’ eu n-am zis „prieteni”! Eu am zis că nu ştiu pe nimeni cui să-i dau să guste din prăjitura asta, îl puse ea la punct.

La care, Ripton răspunse:

— Ei, atunci pune un grifon în vârful tortului şi ornează-l pe de lături cu două spice de grâu!

— Blazonu’ lui, care va să zică… murmură doamna Berry mieroasă.

— Da, da, cel mai vechi baronet din toată Anglia, spuse tânărul, fluturându-şi mâna.

— Oare aşa să fie? îl îmboldi doamna Berry, curioasă.

— Păi, crezi oare că-l cheamă Richards? Ei, ce să-i faci, trebuia să fim tare discreţi. Iar ea… ea e cea mai minunată creatură! Să n-aud pe cineva c-o vorbeşte de rău!

— Ei, lasă, tinerele, n-ai de ce să-i plângi de milă, spuse doamna Berry. Am vrut şi eu să-nchin un pahar în sănătatea lor, numai că tare m-aş bucura să ştiu care-i adevăratul lor nume. Că dac-o fac şi pe-asta mă duc liniştită la treburile mele! Sper că n-o să mă opreşti din drum!

La auzul acestor cuvinte, Ripton sări brusc în picioare.

— Vreţi să beţi în cinstea lor? exclamă el bine dispus. Îşi umplu paharul şi fu. cuprins pe loc de o volubilitate pe care numai licoarea bahică o poate inspira. Apoi toastă în sănătatea lui Richard şi a lui Lucy Feverel de la Raynham Abbey. Şi, pentru a dovedi întregii lumi cât preţ punea el pe toastul acesta, Ripton sorbi cupa dintr-o înghiţitură. Asta îl dădu gata. Era ameţit de-a binelea. Odată cu ultima rază de lumină ce-i mai licări în minte, tânărul se rostogoli pe sofa unde

rămase lat.

La numai câteva minute după dovada aceasta de fidelitate faţă de mire şi mireasă, slujnica doamnei Berry pătrunse în cameră şi o înştiinţă că jos se afla un gentleman care întreba de tânărul care a plecat. Fata îşi găsi stăpâna cu un pahar în mână. Tremurul uşor al paharului şi întreaga înfăţişare a proprietăresei dovedeau că aceasta este teribil de neconsolată şişe află în pragul unei crize de isterie.

Gâfâia din greu ca şi cum odată cu prima înghiţitură de vin, nemilosul spiriduş-creditor pusese stăpânire pe ea. Cuprinsă de o oribilă exaltare, doamna Berry striga într-una că e complet distrusă, lucru ce reieşea limpede din întreaga ei înfăţişare. Ei bine, în faţa acestui acces inexplicabil de disperare, înţelegătoarea slujnică de simţi obligată să-i adreseze cuvintele de compasiune pe care doamna Berry ar fi dorit să şi le spună singură. Şi preludiul exploziei de autocompătimire ironică şi demonică răsună pe dată. Atunci, biata slujnică o preveni grijulie că, de bună seamă, gentlemanul ce o aştepta jos avea să audă totul. Doamna Berry îşi duse mâna la inimă şi-i ordonă fetei să-l aducă urgent pe gentlemanul cu pricina la ea pentru a se convinge singur în ce hal se află. Porunca fu rostită de două ori.

Fata procedă întocmai cum i se spusese, iar doamna Berry, curioasă să vadă cum arată, folosi oglinda în tăcere, străduindu-se să-şi mai dreagă niţel chipul. îl acoperi pe Ripton cu un şal, iar în clipa în care gentlemanul pătrundea în cameră, s-ar putea spune că proprietăreasa redevenise calmă şi liniştită.

Personajul cu pricina nu era altul decât Adrian Harley în persoană. Ajunsese aici graţie unei scurte discuţii cu Tom Bakewell şi, de cum văzu masa şi imensul tort de nuntă, înţelese pe loc cum stau lucrurile. Doamna Bgrry îl rugă să-i facă cinstea să ia loc.

— Frumoasă dimineaţă, doamnă; începu Adrian.

— A fost frumoasă, răspunse doamna Berry, privind

cu coada ochiului spre fereastră. Gâfâia aşa de tare de-ai fi zis că o să-i iasă inima din piept.

— Superbă primăvară, continuă Adrian, studiindu-i calm înfăţişarea.

Epitetul pe care doamna Berry intenţiona să-l atribuie primăverii se volatiliză într-un suspin. Se vedea limpede iA e de nenorocită. Dar pe măsură ce disperarea femeii creştea, Adrian devenea din ce în ce mai vioi şi bine dispus. D n cele văzute Rină acum îşi dădea seama că vinovata p; >căită ce tremura în faţa lui, încercând să-şi ţină în frâu d'perarea, avea să-i dezvăluie un lucru neobişnuit. Şi cum Adrian nu se simţea niciodată mai în elementul lui ca atunci când îi pica în mână vreun biet păcătos sau un ticălos abject cuprins de remuşcări şi umilinţă, amabilitatea ce i se citea acum pe chip reuşi s-o înşele de minune pe doamna Berry.

— Aceasta este reşedinţa domnului Thompson „dacă nu mă înşel, spuse el, iscodind masa.cu privirile.

Capul şi ochii doamnei Berry îi dădură a înţelege că aceasta nu era reşedinţa domnului Thompson.

— Nu?! se miră Adrian şi-şi roti curios ochii de jurlinprejurul camerei. Domnul Feverel a plecat bănuiesc, nu-i aşa?

La auzul acestui nume, doamna Berry tresări şi în loc de răspuns începu să tremure zguduită de convulsii, în vreme ce braţele i se prăbuşeau neputincioase pe genunchi.

— Valetul domnului Feverel mi-a spus, continuă Adrian, că-l voi găsi negreşit la dumneavoastră. Credeam că e aici împreună cu domnul Thompson, prietenul său, dar am senzaţia că am sosit cam târziu. Sindrofia s-a terminat. S-ar părea că aici a fost o petrecere... O petrecere între burlaci, nu-i aşa, doamnă?

În prezenţa unui tort de nuntă, observaţia lui Adrian ascundea fără doar şi poate o ironie mult prea usturătoare pentru ca doamna Berry să se mai poată stăpâni. Străduindu-se să-şi ia un aer cât mai binevoitor

şi totodată adecvat împrejurărilor, proprietăreasa spuse:

— Sir, pot îndrăzni să vă rog sau, ca să zic aşa, să-mi faceţi cinstea să-mi spuneţi cum vă cheamă?

Domnul Harley îi îndeplini dorinţa.

Gemând, copleşită de nemilosul adevăr, doamna Berry continuă:

— Atunci dumneavoastră sunteţi domnul Harley, care va să zică… Ah, şi-aţi venit după domnul…?

Ei bine, Richard Feverel era gentlemanul pentru care se deplasase până aici domnul Harley.

— Vai şi iar vai, vreţi să spuneţi domnul Richard Feverel de la Raynham Abbey, nu-i aşa, întrebă proprietăreasa.

Foarte amuzat, Adrian o asigură că Richard fusese într-adevăr născut şi crescut în acele locuri.

— Şi tatăl său e Sir Austin, nu-i aşa? se lamenta în dosul batistei, maldărul de volane şi dantele.

Adrian îi confirmă descendenţa lui Richard!

— Ah, ce-am făcut, ce-am făcut, strigă ea, albă ca varul la faţă. Mi-am căsătorit copilaşul şi în felul ăsta mi-am luat singură bucăţica de pâine de la gură! Vai, vai, domnule Harley, te ştiu de când erai numai atâtica şi umblat în pantaloni scurţi! Şi dacă am ajuns în halul ăsta e numai pentru că sunt moale ca o cârpă. Nu sunt în stare să refuz pe nimeni. Priveşte tortul, domnule Harley!

— Un tort de nuntă, doamnă?! spuse Adrian, urmându-i calm instrucţiunile.

— E tortul miresei, domnule Harley!

— Dumneavoastră l-aţi pregătit, doamnă?

Calmul desăvârşit cu care fusese rostită întrebarea o copleşi de tot pe doamna Berry. Sperase să evite calvarul unei destăinuiri, dându-i a înţelege prin gesturi simbolice că avusese loc o nuntă. Dar acum, doamna Berry nu mai era în stare de aşa ceva.

— Nu l-am făcut eu, domnule Harley, răspunse ea. Tortul a fost cumpărat, iar despre mine aflaţi că sunt o

femeie pierdută! Cine ar fi crezut pe timpuri, când duceam un prunc în braţe, c-o să vină ziua să-l căsătoresc în propria nma ce-a *i* of, of, cum să nimerească el tocmai la mine! Oare nu vă mai aduceţi aminte de bătrâna lui doică ce i-a purtat în braţe şi-apoi l-a părăsit peste noapte fără să aibă nicio vină, săraca? Am plecat atunci când aţi pătruns dumneavoastră în pivniţa lui Benson şi-aţi băut atâta vin de Madera de vă chercheliseră ţi de tot. Ce mai, mi-aduc aminte de t & aţe astea de parc-ar fi fost ieri! Benson s-a înfuriat aşa de tare că urla întruna c-o să vă bată cu cravaşa. Eu, săraca, l-am ajutat se va urce în pat. Ei bine, iat-o pe doica de atunci în carne şi oase, domnule Harley!

Adrian zâmbi cu placiditate la auzul acestor amintiri de pe vremea când mai era încă un june fără de prihană.

— Bine, doamnă, dar tot nu înţeleg, insistă el, vrând cu tot dinadinsul s-o pună pe Berry ia grele încercări.

— Chiar nu-nţelegeţi nimic, stimate domn, îl imploră ea, cufundându-se pe loc într-o muţenie patetică.

Bineînţeles, acum totul era limpede. În sinea lui, Adrian blestema amarnic nerozia şi începuse deja să analizeze consecinţele celor întâmplate. Îşi păstra totuşi acelaşi aer naiv, zâmbea imperturbabil ca de obicei, făcând gropiţe în obraz, într-un cuvânt era cât se poate de demn şi degajat.

— Totuşi, despre ce e vorba, doamnă? o iscodi el mai departe.

Doamna Berry nu se mai putu abţine şi dădu în vileag toată povestea:

— Evenimentul s-a petrecut azi-dimineaţă, dom’le, la biserică, în jur de ora unşpe jumătate. Mirii au prezentat dispeiv a!

Aceste informaţii îl obligară, în fine, pe Adrian să recunoască că la mijloc era vorba de o nuntă.

— Înţeleg, replică el, la fel de calm. S-a căsătorit cineva în dimineaţa aceasta. Dar despre cine e vorba? Despre domnul Thompson sau despre domnul Feverel?

Doamna Berry se duse pâş, pâş până la sofaua unde zăcea Ripton şi, trăgând şalul de pe el, exclamă:

— Priviţi, domnule, seamănă oare gentlemanul ăsta cu un tânăr proaspăt căsătorit?

Adrian îl studie pe apaticul Ripton cu gravitatea unui filosof.

— Vreţi să spuneţi că azi-dimineaţă, gentlemanul acesta a fost în stare să se deplaseze până la biserică? întrebă el.

— Da, căci atunci avea mintea limpede şi era stăpân pe picioarele lui, încercă să-i convingă doamna Berry.

— Bineînţeles, doamnă, bineînţeles!

Şi Adrian ridică mâna nefericitului, lăsând-o apoi să cadă jos. Adormitul nu schiţă însă nicio mişcare de parcă era mort. Pe buzele lui Adrian înflori un zâmbet ironic.

— S-ar părea că azi-dimineaţă aveaţi toţi mintea limpede şi eraţi stăpâni pe voi, doamnă! Cu alte cuvinte, principalul protagonist a fost domnul Feverel, vărul meu, nu-i aşa? L-aţi căsătorit la biserica parohiei, prezentând certificatul de dispensă, apoi v-aţi întors aici, aţi mâncat împărăteşte, iar domnul Feverel a plecat ameţit de tot…

Doamna Berry se înfurie de-a binelea.

— Dar n-a băut nicio picătură, dom’le! Tânăr mai cumpătat şi mai chibzuit ca el nici că găseşti pe lumea asta! Să nu vă închipuiţi cumva că domnu’ Feverel s-a îmbătat. Era limpede la minte şi se ţinea pe picioare la fel de bine ca şi dumneavoastră!

— Aha, se înclină tânărul înţelept în semn de recunoştinţă pentru amabila comparaţie. Numai că eu n-am vrut să spun că s-a mbătat cu vin. Voiam să spun că era în al nouălea cer. Mă refeream la altă ameţeală!

Doamna Berry scoase un suspin. În faţa unui asemenea argument îi era imposibil să mai găsească un răspuns. A.drian îi spuse să ia loc, o sfătui să nu se mai frământe atâta şi în cele din urmă îi ceru să-i povestească cu de-amănuntul cele întâmplate.

Uluită de calmul lui neobişnuit, proprietăreasa se

supuse şi procedă întocmai. Din cele ralatate de doamna Berry reieşea că ea este una şi aceeaşi persoană care cu ani în urmă avusese îndrăzneala să-l privească pe baronet într-un-moment în care acesta îşi smulsese masca, şi de atunci trăia exilată la Londra. Întreţinându-se din mica pensie pe care i-o trimitea ca despăgubire fostul ei stăpân. Ei bine, ea era femeia cu pricina şi de cele ori îşi amintea de asta îi venea să blesteme providenţa pentru că o înzestrase cu o fire aşa de miloasă. Cum era să-l recunoască oare pe pruncul de odinioară acum când se făcuse bărbat în toată firea? Pătrunsese în casa ei sub un nume fals fără să-i sufle măcar o vorbă despre familia lui! A venit ca orice muritor de rând, deşi felul cum se ataşase din prima clipă de el o cam pusese pe gânduri. Băiatul venise însoţit de o tânără lady, nespus de frumoasă. Şi, în fond, ce motiv ar fi avut ea să le întoarcă spatele când povestea lor părea atât de firească şi de nevinovată? Ce rost avea să se amestece şi să le întunece tinereţea când în viaţa asta avem atât de rar prilejul să cunoaştem fericirea? în fine, până la urmă, doamna Berry îi istorisi şi întâmplarea cu verigheta.

— O simplă smucitură, suspină vinovata, şi inelul meu s-a dus!

Nu bănuia nimic, sărmana, şi-apoi numai ea ştia cât se căznise să-şi semneze numele în registrul sacristiei, aşa că nici gând să mai apuce să tragă cu ochiul la numele celor ce semnaseră înaintea ei.

— Mi-aş permite să afirm că regretaţi profund fapta dumneavoastră, zise Adrian.

— Cum să nu, sar, gemu Berry. Îmi pare tare rău!

— Ei şi atunci sunteţi dispusă să faceţi totul pentru a vă îndrepta greşeala, nu-i aşa, doamnă?

— Bineînţeles, bineînţeles, dom’le, încuviinţă ea solemn.

— Aş zice chiar că aveţi obligaţia morală s-o faceţi. Cu atât mai mult cu cât îi cunoaşteţi şi familia. Dar spuneţi-mi, vă rog, unde-au plecat cei doi nebuni să-şi

petreacă luna de miere?

Doamna Berry răspunse prompt:

— În Insula… dar se opri imediat, ieşind ruşinată din mlaştina josnică în care alunecase. De fapt, eu nu prea ştiu unde s-au dus, sir! întoarse ea vorba. Căci oricât s-ar fi căit de faptele ei, Berry. era convinsă că însurăţeii ei scumpi trebuiau să-şi urmeze nestingheriţi calea. Nimeni n-avea voie să le întunece clipele de binecuvântată fericire pe care numai tinereţea le poate dărui. Mâine, dom'le Harley, mâine o să vă spun mai multe… Astăzi însă nu pot!

— Încântător loc! zise Adrian zâmbind – cinci văzu eu ce pradă uşoară are de-a face.

După o serie de calcule, tânărul înţelept ajunse la concluzia că mirele îşi adusese mireasa în casa doamnei Berry exact în ziua când plecase din Raynham. Era limpede că totul fusese ticluit şi pus la cale dinainte. La bătrâna Berry, băiatul nimerise din întâmplare. În orice caz, pe creatura aceea tânără, Richard n-o întâlnise tot întâmplător.

[Văzând-o pe Berry că nu mai conteneşte tot rugându-l să-i salveze pensia şi odată cu ea şi pe tinerii căsătoriţi.

Adrian exclamă:

— Bine, doamnă! Staţi liniştită şi nu vă faceţi nicio grijă! Am să-i comunic lui Sir Austin că, blândă din fire cum sunteţi dumneavoastră, n-aţi fost decât un simplu instrument în toată afacerea aceasta şi, ca atare, nădăjduiţi că dânsul va binecuvânta căsătoria celor doi. De altfel, Sir Austin soseşte mâine la Londra. Totuşi, fie dumneavoastră, fie domnul Thompson trebuie să discutaţi negreşit cu el în seara-asta. Administraţi-i amicului nostru ce zace întins pe sofa un vomitiv slab şi-l veţi pune imediat pe pl –, cioare. Apoi, faceţi-i o baie bună, daţi-i o cămaşă curată şi tânărul e gata de drum. Nu cred că e cazul să amestecăm şi numele dumneavoastră în toată povestea asta. Puneţi-l pe băiat

la punct şi expediaţi-l la Bellingham cu trenul de ora şapte. Odată ajuns la Raynham, se descurcă el. Pe întuneric, cunoaşte drumul mai bine ca la lumina zilei. Trimiteţi-l acolo să povestească el cum s-au petrecut lucrurile. Dar nu uitaţi, unul din voi trebuie să plece urgent la Raynham!

Nefericitul care ducea vestea era pierdut. Adrian ştia că cei doi vor lupta din răsputeri să-şi salveze pielea, iar lupta însemna renunţarea la orice scrupul. Gândul acesta îl umplea de bucurie. „La revedere!” spuse el entuziasmat.

Cu un gest înduioşător, doamna Berry încercă să-l oprească din drum.

— Domnule Harley, nu mă refuzaţi sper, luaţi o felie de tort, nu-i aşa?

— Vai doamnă, dar cum v-aş putea refuza? exclamă Adrian, întorcându-se sprinten spre voluminoasa prăjitură. Mai mult chiar, pretind să-mi oferiţi o bucată cât mai mare. Richard are o mulţime de prieteni care vor fi încântaţi să se înfrupte din tortul lui de nuntă. Tăiaţi o felie zdravănă, doamnă, şi aveţi bunătatea şi împachetaţi-mi-o într-o hârtie. Eu voi fi fericit să fiu mesagerul acestui pachet. Fiecare îşi va primi porţia în funcţie de gradul de intimitate în care se află cu Richard!

Doamna Berry se puse pe treabă. În timp ce tăia tortul, albeaţa glazurii îi sugera parcă duioşia şi inocenţa neajutorată a miresei, aşa că începu s-o laude cu foc pe Lucy şi-i mărturisi lui Adrian fără ocol că nu regreta nimic din cele întâmplate.

— Ce mai, poţi să zici că-s făcuţi unul pentru altul, se jura ea. Ce frumoşi şi plini de suflet mai sunt amândoi, şi ce nevinovaţi săracii! Mare, mare păcat şi-ar mai face cine-ar încerca să-i despartă! exclamă ea din tot sufletul în concluzie.

Adrian o asculta cu un aer cât se poate de serios. Luă enormul pachet, îi promise că-i va îndeplini toate dorinţele, după care o pară i. Tânărul înţelept plecase de

mult, dar doamna Berry tot îl mai binecuvânta pentru inima lui bună.

„Ei bine, iată cum piere „sistemul!” comentă-Adrian de îndată ce ajunse în stradă. Profeţii pot să urle acum în voie! „Sistemul” şi-a dat obştescul sfârşit într-un mod cât se poate de respectabil pe un pat de nuntă! Orice s-ar zice, eu n-aş fi fost în stare să prezic monstrului una ca asta. Până una alta, însă, şopti el, ating ind plin de gravitate pachetul, hai să ne grăbim să răspândim seminţele coşmarului!”

CAPITOLUL XXXII

Procesiunea tortului de nuntă

A.drian primise vestea căsătoriei lui Richard cu o indiferenţă desăvârşită şi reuşise să-şi păstreze în chip admirabil demnitatea de filosof. Căci pentru cel ce a atins piscurile senine ale înţelepciunii, de unde întreaga lume i se înfăţişează ca o adunătură de nerozi, obiectele minuscule ce roiesc bezmetice la picioarele lui nu-l mai uimesc defel cu noutatea gesturilor lor. Sobrietatea sau exuberanţa acestora i se par la fel de comice, în timp ce accesele lor de sminteală îl amuză şi mai tare.

Pe aceste culmi de eminenţă intelectuală îşi ridicase tânărul înţelept citadela în care trăia din anii cei isai fragezi. Mirarea n-a zguduit nicicând temeliile acestui edificiu, iar invidia faţă de cei din sfere mai înalte nu l-a putut ademeni să renunţe la trăinicia fortăreţei sale. Şi aceasta pentru Amplul motiv că el nu credea în existenţa unor sfere mai înalte. Acrobaţii pe care-i vedea căţărându-se pe frânghii, atârnând dincolo de piscurile sale, se prăbuşeau pe loc în gol, iar baloanele de aer ce luau cu asalt Empireul rătăceau până la urmă purtate de vânt la întâmplare. Astfel, tânărul înţelept rămânea mai departe calm pe domeniile sale modeste, dar totuşi solide, şi se străduia să împace propria sa moralitate cu legea, conştiinţa lui cu moralitatea, se străduia, în fine, să facă în aşa fel încât confortul şi conştiinţa să formeze un tot armonios. Ar fi nedrept să spunem că el se izola de

bunăvoie de semenii săi; dimpotrivă, compania acestora reprezenta pentru el unica distracţie. Ca mai toţi oamenii ce-şi petrec viaţa contemplând mereu acelaşi obiect, Adrian devenea o fiinţă posomorâtă când rămânea de unul singur.

Studiul permanent al varietăţilor însufleţite ale obiectului de mai sus îl stimula însă în suficientă măsură pentru a considera viaţa un spectacol agreabil, iar jocul slăbiciunilor la care el renunţase de bunăvoie pentru a-şi păstra poziţia elevată îi oferea un spectacol pe care-l savura cu deplină seninătate la alţii. La fel stăteau lucrurile şi cu mirarea pe care i-o stârnise fapta nebunească a lui Richard. Deşi pe Adrian evenimentul îl lăsase rece, ardea totuşi de nerăbdare, să vadă ce impresie va produce asupra scumpelor lui rude.

Şi în timp ce străbătea drumul, purtând sub braţ feliile de tort răzbunătoare, Adrian încerca să-şi imagineze reacţia fiecărui personaj în parte: surpriză, mirare, ba chiar groază. În acelaşi timp, se simţea el însuşi puţin decepţionat. Căci patronul său proiectase o călătorie. Un lung turneu ce începea la Paris şi culmina în Alpi, urmat de o escală mai lungă la Roma. Călătoria aceasta încântătoare avea menirea să-i înfăţişeze lui Richard marile trasee ale istoriei, în speranţa că ele vor reuşi să-l smulgă din mrejele fascinante ale plăcerilor josnice. Cu spiritul complet înviorat, Richard ar fi trebuit să arate, după acest periplu, ca o fiinţă renăscută. Totul fusese plănuit în lipsa lui, pentru ca surpriza să fie deplină.

Ei bine, pentru Adrian, călătoria aceasta echivala ctf visul de iubire al tinerilor de rând. Înlocuia nebunia acestora şi am putea spune că reprezenta idila lui. Era aidoma iluziilor frenetice pe aripile cărora tinereţea cutreieră nestingherită eterul, dar care, pe măsură ce înaintăm în vârstă şi devenim prea greoi pentru a mai putea zbura, se transformă în mici tabieturi şi pasiuni ce ne poartă cu pas încet dar sigur spre ţintirim, asemeni

unei mârţoage îndărătnice. Adrian nu mai călătorise niciodată până atunci. Ştia însă că idila lui este teribil de prozaică şi are neajunsuri pământeşti pe care numai talismanul atotputernic al protectorului său le-ar putea înlătura.

Aâpii şi-ar fi pierdut măreţia dacă în peisaj n-ar fi apărut şi un fermier servil, căci pentru a lansa sentinţe moralizatoare la adresa antichităţii, Adrian trebuia neapărat să se sprijine pe puful imperial al pernelor lui Mamon.

Să alergi după plăceri şi să accepţi lipsa de confort, aşa cum fac tinerii zvăpăiaţi care, de dragul femeii iubite, sunt în stare să trăiască într-un bordei şi să se hrănească cu pâine uscată, ar fi însemnat în cazul lui Adrian să te laşi pradă mizeriilor unei vieţi de cerşetor. Dulcea lui iubită se cuvenea să-l întâmpine cu toată pompa şi strălucirea pe care o meritau emoţiile sale alese. Altfel se putea lipsi de ea. Cu alte cuvinte, tânărul înţelept nutrise o pasiune zadarnică şi, orice s-ar zice. dădea dovadă de multă tărie de caracter dacă în aceste momente, când s-ar fi cuvenit să-şi vadă visul cu ochii, mai era în stare să contemple atât de resemnat spectrul fantastic al deliciilor culinare pariziene şi al antichităţilor romane ce se mistuiau în faţa lui asemeni unei himere părelnice. De bună seamă, niciun filosof nu s-ar fi comportat poate atât de demn în aiari împrejurări.

Hippias a fost primul care a intrat în posesia unei felii de tort. Adrian l-a găsit la hotel, citind lângă fereastră, înfruntase micul dejun cu mai mult succes ca de obicei şi acum aştepta nerăbdător prânzul la care-l invitase familia Forey. S-ar fi zis că timiditatea care-i dădea târcoale în astfel de ocazii, îl lăsa acum în pace.

— Ah, Adrian, mă bucur enorm că ai venit, exclamă el, umflându-şi pieptul. Foarte amabil din partea ta! Mă temeam că va trebui să merg călare până la familia Forey. Aşa însă vom traversa parcul împreună. E teribil de periculos să mergi pe jos de unul singur pe străzile

Londrei. Cojile de portocale nu mai dispar niciodată. Doar legea le-ar putea veni de hac. Uite, nu mai departe ieri am alunecat pe o coajă de portocală în timp ce mă aflam în Piccadilly. Pe cuvânt de onoare că aşa a fost! Credeam că mi-a sunat ceasul. Am scăpat ca prin minune.

— Sper că nu duci lipsă de poftă de mâncare? întrebă Adrian.

— Oricum, după o plimbare prin parc sunt convins că voi avea poftă de mâncare. De altfel, parcă a şi început să-mi fie foame, ciripi Hippias.

— Sunt încântat de ce-mi spui, răspunse” Adrian şi începu să desfacă pe genunchi pachetul primit de la doamna Berry. Ei bine, Hippias, cum ai defini tu prostia, exclamă el dintr-odată, lăsând pachetul deoparte şi privindu-l iscoditor pe Hippias.

— Hm… medită acesta, căci îi plăcea grozav să-şi dea aere de oracol când i se puneau asemenea întrebări. Ei bine, eu aş numi prostia „O alunecare iremediabilă”!

— Excelentă definiţie, cu alte cuvinte o coajă de portocală, vrei să zici! Odată ce-ai călcat pe ea, viaţa şi măi dularele îţi sunt în pericol şi numai un miracol te mai poate salva! Cred că n-ai face rău să-i comunici şi Pelerinului acest aforism. Bine, perfect, dar ia spune-mi acum, care este după părerea ta culmea prostiei?

Hippias îşi puse din nou mintea la contribuţie.

— Întreaga specie umană alcătuită în totalitatea ei din indivizi ce stau cocoţaţi unul pe spinarea celuilalt, decretă el şi începu imediat să chicotească satisfăcut de incisivitatea acestei definiţii pline de amărăciune.

— Perfect, aplaudă Adrian, sau, altfel spus, în lipsa acestui monument al prostiei, un alt simbol asemănător cum ar fi, de pildă, obiectul pe care ţi l-am adus eu!

Şi. Adrian dădu la iveală o bucată de tort.

— Monumentul prostiei în forma lui ambulantă, nu-i aşa?

— Tort!!! exclamă Hippias, dându-se înapoi cu scaun

cu tot pentru a dramatiza şi mai mult dezgustul profund ce-l cuprinsese. Într-adevăr, ai perfectă dreptate! Numai nerozii sunt în stare să mănânce aşa ceva. Dacă nu mă înşel, continuă el, cu privirile aţintite asupra tortului, ei bine, compoziţia asta sinistră şi înzorzonată este de fapt un tort de nuntă. Otrava cea mai tare! Pe cine vrei să ucizi cu ea? De ce umbli, mă rog, cu asemenea lucruri când ai de-a face cu mine?

Adrian sună clopoţelul şi ceru valetului un cuţit.

— Dragul meu, nu vreau decât să-ţi ofer porţia ce ţi se cuvine. Ai rude şi prieteni de care nici măcar un miracol nu te mai poatq salva. De altfel, tortul de nuntă reprezintă un obicei. S-ar părea că nimic nu exprimă mai bine decât el cinismul inconştient al minţii omeneşti. Căci atunci când indivizii au impresia că au cunoscut fericirea supremă a lumii noastre, ei se grăbesc pe dată să-şi exprime satisfacţia faţă de prieteni şi-i tratează cu asemenea delicatese. Procedând astfel se pare că urmăresc (între timp Adrian luase cuţitul din mâna valetului şi se aşezase la masă să tranşeze tortul), ei bine, s-ar părea că ard de nerăbdare să le ofere şi prietenilor posibilitatea... dar atenţie, să umblăm cu grijă, edificiul acesta dulce pretinde o incizie foarte delicată... fiecare stafidă este strâns lipită de celelalte ingrediente... atunci nu-i oare limpede că tortul de nuntă este cea mai civilizată prăjitură din câte se cunosc? Ei bine, spuneam, dacă nu mă-nşel, că indivizii fericiţi ne trimit aceste dovezi de stimă şi iubire, urmărind fără doar şi poate... dar să fim atenţi, da, da, foarte atenţi, ca fiecare în parte să-şi primească porţia ce i se cuvine... Ei bine, intenţia amicilor noştri este de a ne împărtăşi şi nouă marea fericire ce-a dat peste ei şi pentru asta ne silesc să petrecem câteva ore în Purgatoriu. Poftim, unchiule drag, aceasta este felia ce ţi se cuvine. E tot ce-am putut face fără cântar şi greutăţi.

Şi Adrian depuse felia de tort în faţa lui Plippias.

— Ia-o de-aici, strigă Hippias plin de vehemenţă şi

sări de pe scaún ca ars. Nu m-ating de ea nici în ruptul capului, s-o ştii! Asta-i moarte sigură! Tortul de nuntă e de o mie de ori mai indigest decât budincile sinistre ce se mănâncă la Crăciun. Cine-i nebunul care a fost în stare să facă una ca asta? Cum a îndrăznit să-mi trimită mie tort? E pur şi simplu o insultă!

— Dar nu te obligă nimeni să mănânci tort înainte de masă, spuse Adrian, arătându-i din nou felia. Numai că partea ce ţi se cuvine tot trebuie s-o iei! N-ai decât să te prefaci c-o mănânci. Cel care a contribuit din plin la realizarea unei căsătorii nu poate refuza să se înfrupte din roadele strădaniei sale. După câte am aflat, fecioarele numai torturi de nuntă visează! S-ar părea că în acest fel, prăjitura se consumă mai uşor. Dar, te rog să mă crezi, tortul de faţă este excelent, iar tu ai contribuit foarte mult la pregătirea lui. Aşa că ia-ţi, te rog, porţia ce ţi se cuvine!

Măsuţa pe care se afla felia de tort fu din nou împinsă spre Hippias. Acesta o ocoli de mai multe ori până ce, istovit de tot, se prăbuşi pe canapea şi începu să strige:

— Ei vezi, uite ce-ai făcut! Mi-a pierit de tot pofta de mâncare. Adio apetit pe ziua de azi!

— Bine, vrei şi spun atunci lui Richard că refuzi să guşti din tortul lui de nuntă! exclamă Adrian şi, aşezându-şi amândouă mâinile pe masă, privi ţintă în ochii unchiului său.

— Tortul lui Richard?!

— Da, întocmai! Richard, vărul meu şi nepotul tău. Richard, tovarăşul tău cel mai apropiat de când te afli la Londra. Ei bine, Richard s-a căsătorit dacă vrei să ştii! Evenimentul s-a petrecut azi dimineaţă în jurul orei unsprezece şi treizeci, la biserica parohiei Kensington. Tinerii au prezentat dispensă de căsătorie, iar acum au plecat să-şi petreacă luna de miere pe Insula Wight. Minunat loc pentru asemenea ocazii! *Ei bine, sir*, e cazul să vă încunoştinţez că graţie contribuţiei dumneavoastră,

experimentul a început!

— Richard s-a căsătorit?

O asemenea veste necesita o reacţie corespunzătoare. Bietul. Hippias era însă mult prea copleşit din pricina şocului pentru a mai fi în stare să gândească sau să mai spună ceva. Mâna lui parcurse jumătate din drumul ce o despărţea de frunte, degeţele se răsfirară, dornice să mângâie suprafaţa în dosul căreia sălăşluia raţiunea, după care, mină se prăbuşi neputincioasă la loc.

— Erai negreşit la curent cu toată povestea, nu-i aşa? Altfel nu-mi explic de ce ţineai atât de mult să-l aduci pe Richard la Londra sub ocrotirea ta!

— Richard căsătorit?! exclamă Hippias şi sări brusc de pe canapea. În fine, înţelesese despre ce e vorba. Dar cum se poate una ca asta? Richard e încă un copil! Nici n-a atins majoratul!

— Ai. dreptate, aşa e! Dar asta nu înseamnă că băiatul n-a fost în stare să se căsătorească. Toarnă minciuni ca un bărbat în toată firea, plăteşte taxele şi totul e în regulă! Ce importanţa mai are că este copil? Orice vieţuitoare care poartă pantaloni poate obţine o dispensă de căsătorie în nobila noastră ţară! Ba mai mult, interesele moralităţii cer ca formalităţile să fie foarte simple. Daria spune-mi, ai putea susţine oare că nu ştiai nimic de cele întâmplate?

— Formidabil! Ce glumă infamă! Ascultă, domnule 1 Ţi-aş recomanda să faci astfel de glume cu alţii, nu cu mine, spuse Iiippias sever şi se prăbuşi din nou pe canapea. M-ai distrus de tot pe ziua dă-azi. Poţi să fii sigur de asta!

Adrian se aşeză şi el pe scaun. Ar fi vrut ca strădaniile lui să aibă perfecţiunea unei opere de artă. Persuasiunea trebuia inoculată în doze mici. Faptul că reuşea să-şi tortureze în fel şi chip unchiul îi producea o mare satisfacţie. După atâtea emoţii şi încercări, Hippias se convinsese în fine că totuşi avusese loc o nuntă şi,

asudat de tot, exclamă:

— Deci aşa se explică atitudinea lui Richard faţă de mine! Băiatul ăsta este înzestrat cu o şiretenie diabolică! Simt… simt totul, uite chiar aici! Şi Hippias arătă cu mâna în direcţia ombilicului. Nu pot să ţin piept acestei lumi de nebuni, mai adăugă el, apoi închise ochii. Nu, nu mai sunt în stare să mănânc! Du-te fără mine la familia Forey!

În clipa următoare, Hippias se afla în dormitor. În timp ce se dezbrăca, murmură în sinea lui: „Uite ce se alege din frumoasele noastre planuri! Bietul Austin!” Şi pe măsură ce i se afunda capul în pernă, Hippias începu să se consoleze: „La urma urmelor, o zi de post s-ar putea să nu-mi facă tocmai rău!”

Victima dispepsiilor îşi plătise scump înţelepciunea, aşa că avea tot dreptul să profite de ea. La rândul său, Adrian puse din nou în mişcare procesiunea tortului de nuntă.

Dădu cu ochii de unchiul Algemon, care pornise melancolic la vânătoare, căutându-şi apetitul pe străzi. După înfăţişare s-ar fi zis că speranţa după care aleargă avea şi ea tot un singur picior. Căpitanul observă imediat oribilul pachet.

— Îl port cu toată cinstea la vedere, nu-i aşa? spuse Adrian. Ei bine, înăuntru se află obiectul menit a aduce oamenilor acestui pământ liniştea. De acum încolo, fecioarele şi nevestele din Vesela Engliteră pot dormi în pace, n-au de ce să se mai teamă. La un moment dat mi-a venit ideea să expun pachetul în vârful unui stâlp şi să tocmesc o ceată de cântăreţi ambulanţi care să-i dea onorurile de rigoare. Află că acesta este tortul de nuntă al scumpului nostru Richard. S-a căsătorit cu dispensă, azi-dimineaţă la ora unsprezece şi treizeci, în biserica parohiei Kensington. Cum întâmplarea a făcut ca mirele să-şi piardă verigheta, s-a recurs la inelul pe care i l-a pus la dispoziţie gazda frumoasei sale mirese. De altfel, personajul acesta lacrimogen se afla alături de ei lângă

altar. Dacă doreşti cumva să te înfrupţi din ultimele rămăşiţe ale fecioriei celor doi îţi poţi revendica pe loc porţia. Consum-o când vrei şi digestia să-ţi fie după cum te ţin puterile!

Algernon găsi de cuviinţă să-şi verse năduful printr-un simplu fluierat.

— A luat-o pe fata avocatului Thompson, care va să zică! mai zilele trecute m-am întâlnit cu ei. Richard mi-a prezentat-o personal pe fată. Frumos exemplar, nimic de zis!

— Lucrurile nu stau chiar aşa, îl corectă Adrian. Mireasa se numeşte Dezborough şi este o ţărăncuţă oarecare de rit romano-catolic. Mie povestea asta îmi aminteşte de Anglia pastorală şi de Plantageneţi. În fond lui Richard puţin îi pasă dacă pe ea a recomandat-o drept fiica lui Thompson, iar el se dă drept fiul lui Belzebut. Oricum, în clipa de faţă, sălbăticiunea se află în lanţurile lui Hymeneu, iar tortul a fost tăiat. Spune-mi, te rog, eşti dispus să-ţi mănânci porţia?

— Acum nu. Sub niciun motiv nu! exclamă Algernon, după un scurt moment de gândire, lucru cu totul neobişnuit în cazul său. Tatăl lui ştie de povestea asta?

— Încă nu, dar va afla diseară la ora nouă.

— Atunci înseamnă că eu trebuie să vorbesc cu el la ora şapte. Să nu-i spui că ne-am întâlnit.

Îl salută scurt şi dădu pinteni calului.

„Are nevoie de bani”, comentă în sinea lui Adrian şi o porni din nou la drum cu explozibilul pe care-l ducea la subsuoară.

Femeile erau plăcerea supremă a firii sale contemplative, aşa că lor le rezervase ultima şarjă. O, femei, voi dulci creaturi, gata oricând. să vă daţi în vileag sentimentele! Dispepsia n-ar fi în stare *nicicum* să tempereze forţa strigătelor voastre ascuţite, iar interesele ce vă animă nu vă vor opri nicicând să leşinaţi!

Când ai de-a face cu o femeie obişnuită ştii dinainte la ce te poţi aştepta. Aşa că pe drept cuvânt stă scris în

Poveţele Pelerinului: „Femeile au fost dintotdeauna mai aproape de sânul naturii”. Şi totuşi, aforismul acesta nu trebuie considerat un compliment. Aici, pelerinul vrea pur şi simplu să spună că, de-a lungul secolelor, Eva a rămas una şi aceeaşi femeie, în timp ce Adam a devenit dacă nu mai înţelept cel puţin ceva mai prudent. Că aşa slab cum este a învăţat totuşi ceva odată cu scurgerea anilor. După câte s-ar părea, pelerinul doreşte să ne-arate că în timp ce bărbaţii se maturizează, femeile rămân neschimbate.

În orice caz, indiferent de semnificaţia acestui aforism, Adrian nutrea speranţa că nu va scăpa prilejul să se delecteze cu acele coruri naturale ce amintesc de zarva şi lamentaţiile ce răsună în camera copiilor atunci când s-a pierdut o jucărie. Pentru el, proiectele matrimoniale ale doamnei Doria nu constituiau un secret. Ştia cu certitudine că domnişoara Clare era gata oricând să-şi îndeplinească obligaţiile filiale. Şi totuşi, cuplul acesta plăpând n-ar fi fost în măsură să-i satisfacă înclinaţiile mefistofelice. Să nu uităm însă că doamna Doria valora cât zece femei, iar mama şi fiica, împreună, aveau să dea glas tuturor protestelor prin care fecioarele şi nevestele îşi pot exprima indignarea. Apoi mai era şi asistenţa – domnişoarele Forey şi celelalte reprezentante de sex feminin ale familiei – gata şi ele oricând să preia şi să dezvolte temele mai delicate ale unui tumult în faţa căruia nu ar fi rămas rece nicio femeie.

Până la urmă, lucrurile au mers de minune. Dând dovadă, ca ele obicei, de multă iscusinţă, Adrian a reuşit să plaseze tortul într-unul din colţurile cele mai luminoase ale salonului, fără ca totuşi cineva să-l observe, după care s-a aşezat impasibil la masă. Cea mai mare parte a discuţiei a gravitat, bineînţeles, în jurul lui Richard. Doamna Doria l-a întrebat pe Adrian dacă şi-a mai văzut vărul sau dacă mai are veşti de la el.

— De văzut, mărturisesc că nu l-am mai văzut, pot spune însă că am noutăţi despre el. Am aflat că este în

culmea fericirii şi că s-a ospătat atât de copios la micul dejun, încât masa de prânz a devenit pentru el o imposibilitate. S-a delectat cu friptură de pui, s-a ospătat cu tort, a băut vin roşu şi…

— Tort la micul dejun? exclamară în cor cei de faţă.

— S-ar părea că în prezent tortul este marea lui pasiune!

— Ce gusturi extravagante!

— Ei, să nu uităm, dragii mei, Richard a fost educat după un „sistem”!

Atunci cel mai frivol dintre băieţii gazdei a compus pe loc un calambur în care aducea vorba despre Torturi şi Sisteme. Adrian, care nu putea să sufere calamburile, s-a uitat lung la el şi, lăsând impresia că are ceva de spus, a redus toată masa la tăcere. N-a scos totuşi nicio vorbă iar tânărul, înroşindu-se la faţă, s-a cufundat în tăcere, mistuit de scânteia propriei sale inteligenţe.

— Bănuiesc că-i place tortul de peşte, exclamă doamna Doria înţepată. În orice caz, s-ar cuveni ca Richard să-şi cunoască mai bine obligaţiile de familie.

— Nu ştiu cât îşi cunoaşte el de bine aceste obligaţii, observă Adrian, dar vă pot asigura că dă dovadă de multă energie când e vorba să şi le lărgească.

De câte ori se ivea prilejul, tânărul înţelept mai strecura câte o vorbă piezişă, în aşa fel ca, la momentul oportun, când avea să vină din nou vorba despre tort, doamna Do: a să fie de-acum întărâtată de-a binelea. Şi totuşi, cei de faţă n-aveau impresia că Adrian ar fi mai misterios şi mai subtil ca de obicei.

— Bineînţeles, iar a promis că va face o vizită familiei Grandison, nu-i aşa? întrebă doamna Doria, pe un ton de vădită ostilitate.

— Foarte posibil! Au cumva un ministrant la poartă? replică Adrian.

La auzul acestor cuvinte, adunătura de orbi din jurul său se înviora pe loc. Doamna Doria însă, care nutrea

faţă de familia Grandison o profundă antipatie, nu văzu în aceste cuvinte decât o simplă ironie, plină de spirit.

— Da, da, aşa este! Ministrantul le păzeşte toată ziua poarta! răspunse ea în consecinţă.

— Atunci înseamnă că au şi un preot la îndemnă, nu-i aşa?

— Ba bine că nu, aş zice chiar zece!

Atunci bunicul Forey îşi povăţui nepoţelul amator de calambururi să se ţină cât mai departe de casa acestei familii care putea să ademenească un om sau şi să-l înghită cât ai zice peşte. Şi cei de faţă înţeleseră imediat ia ce făcea bătrânui aluzie.

Mesele oferite de familia Forey erau totdeauna excelente, iar în prezenţa bătrânului gentleman se mai păstra încă străvechiul şi bunul obicei ca de îndată ce terminau de mâncat, femeile să părăsească din proprie iniţiativă sufrageria, nu înainte de a-şi fi luat desertul şi de a mai fi schimbat printre zâmbete şi câteva cuvinte cu înfloriturі. Atunci nobilii domni respirau uşuraţi şi, luând masa în primire, ştiau că a sosit clipa confidenţelor şi au vinului băut pe îndelete. De cum rămaseră singuri, Adrian îşi trase scaunul lângă Brandon Forey, care era un avocat pledant de o netăgăduită reputaţie.

— Aş dori să vă întreb, începu el, dacă un individ care din punct de vedere legal este încă un copil, are dreptul să-şi asume o obligaţie juridică?

— Depinde. Dacă respectivul se află la o vârstă la care e capabil să semneze instrumentul juridic în cauză, aş spune că da, răspunse somnoros avocatul.

— Şi atunci sunteţi de părere că individul poate fi considerat răspunzător de fapta sa?

— Ba bine că nu! L-am putea trimite şi la spânzurătoare, dacă e cazul!

— Cu alte cuvinte, dumneavoastră aţi putea îndeplini în numele lui formalităţile pe care el le-ar putea îndeplini şi singur?

— Aproximativ.

— De pildă… s-ar putea căsători?

— Bine, dar căsătoria nu este o infracţiune de drept penal!

— Putem considera deci această căsătorie ca fiind legală?

— Ar putea fi totuşi contestată.

— Înţeleg! Troienii şi aheii ar avea un motiv de război, dar căsătoria tot ar rămâne valabilă.

— Bineînţeles!

— Patriarhul mesei îi atrase atenţia lui Adrian că, din cauza lui, carafa cu vin roşu nu mai circulă cu aceeaşi vioiciune.

— O, da, aveţi dreptate, aşa este, recunoscu el. Mii de scuze! De altfel, în starea în care mă aflu e şi firesc să fiu atât de absent. Trebuie să vă spun că azi-dimineaţă vărul meu Richard s-a căsătorit cu o lăptăreasă şi doream să ştiu în ce măsură recunoaşte legea o asemenea căsătorie.

— Cu o lăptăreasă?! Ca să vezi! Ei drace! au fost singurele comentarii mai vehemente ce răsunară în cameră.

Era într-adevăr amuzant să observi calmul bărbătesc cu care primiră vestea cei de faţă.

— M-am gândit că este mai bine să permit doamnelor să mănânce liniştite, continuă Adrian, şi apoi, doream grozav să-mi pot consola mătuşa.

— Bine, dar oricum… exclamă bătrânul gentleman din capul mesei, căci el se înflăcărase cel mai tare dintre toţi. Ei, Brandon, tu ce părere ai? Prostănacul ăsta e încă un copil! Vrei să mă convingi că băieţii se pot căsători după pofta inimii cu prima dezmăţată ce le iese în cale, iar legea e gata să recunoască docilă o asemenea căsătorie? Dacă aş şti că asta-i situaţia aş alunga toate muierile din casă! Le-aş concedia pe toate, începând cu cameristele şi terminând cu bucătăreasa. Dacă ar fi după mine n-aş accepta nicio femeie în preajma tinerilor până ce…

— Până ce mucosului i-ar creşte barba albă, sir? îşi dădu Brandon părerea.

— Până ce-ar ajunge să ştie ce e aia o femeie, sir, îşi termină bătrânul propoziţia plin de vehemenţă. Ce-o să spună Feverel când va auzi toată povestea asta, ce părere ai, domnule Adrian?

— Dânsul a experimentat „sistemul" pe care l-aţi propus dumneavoastră, sir. Or sistemul acesta pare a nu ţine cont ce influenţă uriaşă poate avea curiozitatea asupra inteligenţei unui tânăr. Mă tem că soluţia sa nu reprezintă modul cel mai fericit de a rezolva problema.

— Bineînţeles, bineînţeles, se băgă şi nepotul Clarence în vorbă. Numai un nebun…

— La vârsta ta, dragă Clarence, interveni Adrian, scoţându-l din încurcătură, ideea de a izola un bărbat viguros de restul lumii ţi se pare o adevărată monstruozitate. E şi firesc să fie aşa! N-ai cum să-ţi dai încă seama cât de înţeleaptă poate fi totuşi o asemenea atitudine. Punctele noastre de vedere sunt diametral opuse în această privinţă. Şi, sincer vorbind, n-aş putea spune că există o cale de mijloc. Istoria omenirii ne-arată ce eforturi uriaşe s-au depus pentru a se găsi formula ideală. Până la urmă însă rezultatul a fost fie ascetismul, fie libertinajul. Dacă am admite că tânărul rebel reuşeşte să scape de prostie graţie independenţei de care se bucură, înseamnă oare că şi tânărul naiv poate scăpa de capcanele libertăţii graţie prostiei? Ei bine, în ultimă instanţă aceasta este întrebarea!

După ce se amuzară cu toţii pe seama lui Clarence, abordară un subiect specific bărbaţilor de lume. Apoi sosiră cafelele şi valetul îl informă în şoaptă pe Adrian că doamna Doria Feverel doreşte neapărat să-i vorbească. Dar Adrian ar fi preferat să nu fie singur într-o asemenea împrejurare. „Bine, bine", îi spuse el valetului şi continuă să-şi bea cafeaua în linişte. Sporovăiră tot aşa mai departe, sondând întruna abisurile cunoştinţelor juridice ale domnului Brandon, dar în afară de ecouri surde, din

grotele acestea fără fund nu răzbătea nimic la suprafaţă. Avocatul nu se încumeta să afirme răspicat că mariajul este ilegal, şi nici nu spunea că ar putea fi contestat. Acum zicea că o acţiune juridică e oportună, pentru ca în clipa următoare să susţină contrariul.

— Când s-a oficiat o căsătorie este cu totul altceva decât atunci când…

— Doamne sfinte, exclamă Adrian, va-să-zică justiţia este gata să recunoască această căsătorie? Bine, dar este pur şi simplu inuman!

Din partea doamnei Doria sosi un nou mesaj prin care Adrian era informat că mătuşa sa doreşte cât se poate de urgent să-i vorbească.

— Despre ce să fie vorba? exclamă Adrian satisfăcut că nu se înşelase nici de data aceasta în privinţa curiozităţii femeilor. Era limpede – tortul de nuntă îşi făcuse efectul.

Când domnii se alăturară societăţii sexului frumos, Adrian îşi dădu seama că într-adevăr aşa se întâmplase.

În jurul mesei pe care era expus tortul stăteau în picioare domnişoarele şi doamnele mai tinere. Printre ele, instalate confortabil în fotolii, pentru ca plăcerea spectacolului să fie şi mai mare, se aflau celelalte personaje. Şocul şi mirarea provocate de neobişnuita apariţie stârneau cele mai stranii comentarii şi ipoteze. Cu un aer de uşoară culpabilitate, căci păreau să fie conştienţi că descind dintr-o lume mai puţin distinsă, nobilii domni se aliniară şi ei în faţa straniului obiect ce stârnise curiozitatea tuturor.

— Adrian, vino-aici J strigă doamna Doria. Adrian unde eşti? Te implor, vino-ncoace! Explică-mi, te rog, de unde a apărut prăjitura asta. A cui este? Ce rost are ea aici? Tu trebuie să ştii despre ce e vorba căci tu ai adus-o! Te-a văzut Clare când intrai cu pachetul în cameră. Ce înseamnă toată povestea asta? îţi ordon să-mi răspunzi pe loc şi fără ocolişuri! Adrian, nu mă face să-mi pierd răbdarea!

Fără doar şi poate, doamna Doria valora cât zece femei luate la un loc. Privindu-i faţa congestionată şi văzând-o cu ce rapiditate reacţionează, ai fi zis că este un vulcan gata să erupă. Era limpede – suspiciunea şi curiozitatea începuseră să-şi facă efectul.

— Regret, dar n-am avut încotro! A trebuit să aduc tortul, se scuză Adrian.

— Îmi datorezi o explicaţie! Lămureşte-mă imediat!

— Vă stau la dispoziţie, răspunse tânărul înţelept, înclinându-se în faţa ei până la pământ. Tortul acesta de nuntă provine din casa unei anumite femei ce poartă numele de Berry. Într-un fel, prăjitura vă aparţine dumneavoastră, dar am şi eu partea mea. Clare, de asemeni, şi la fel ca noi, ceilalţi membri ai familiei îşi au şi ei partea lor, iar tortul se află aici din cauză că…

— Dn ce cauză, mă rog? Vorbeşte odată!

— Ca orice tort de nuntă, tortul de faţă are şi el aceeaşi semnificaţie banală.

— Va-să-zică despre asta era vorba ¡ Micul dejun, verigheta… acum lucrurile se potrivesc de minune. Adrian, spune-mi imediat, unde-i Richard?

Doamna Doria nu voia în ruptul capului să dea crezare acestei monstruoase realităţi, dar când Adrian o informă că Richard părăsise Londra, ea capitulă şi-şi pierdu orice speranţă.

— Copil nefericit ce eşti, te-ai nenorocit singur! exclamă ea şi, prăbuşindu-se în fotoliu, începu să tremure din tot corpul. Of, of, „sistemul” acela, numai el poartă toată vina! Şi ca o doamnă respectabilă ce era, în loc să blesteme şi să suduie, doamna Doria îşi vărsă tot necazul asupra „sistemului”. Merse până acolo încât afirmă că fratele ei îşi merita soarta.

— Creatură obtuză, om slab şi vanitos ce eşti, până la urmă dreptatea tot şi-a spus cuvântul! De-abia acum ai să te trezeşti şi tu la realitate! Dar cu ce preţ, cu câte sacrificii! Of, Doamne!

Doamna Doria îi porunci lui Adrian să-i confirme

temerile. Cuprins de tristeţe, tânărul înţelept îi relată întocmai ce aflase şi el de la doamna Berry:

— Richard s-a căsătorit cu dispensă, azi dimineaţă la ora unsprezece şi treizeci, la biserica parohiei Kensington.

— Va-să-zică asta era întâlnirea de care tot vorbea! murmură doamna Doria.

— Acesta-i tortul ce s-a servit la masa de nuntă, murmură cu respiraţia tăiată o a doua reprezentantă a sexului frumos.

— Deci a lui era verigheta, exclamă o alta.

Bărbaţii priveau abătuţi şi nu scoteau o vorbă. Clare stătea ca un sloi de gheaţă şi nu făcea nicio mişcare. Mama şi fiica evitau să se privească în ochi.

— Spune-mi, Adrian, e vorba cumva de ţărăncuţa aia nesuferită?

— Îmi pare rău, mătuşico, dar aşa este! Fericita domnişoară nu este alta decât lăptăreasa aceea papistaşă, răspunse Adrian, prefăcându-se îndurerat.

La auzul acestor cuvinte şuşotelile femeilor umplură deodată camera. Doamna Doria le întrerupse însă brusc.

— Brandon! strigă ea. Căci trebuie ştiut că doamna Doria era o femeie energică. Gândurile ei se transformau spontan în fapte. Brandon, spuse ea din nou, trăgându-l deoparte pe avocat. Ce crezi, putem intenta acţiune de divorţ? Doresc tare mult să-ţi cunosc părerea! Vreau neapărat să ştiu dacă există cumva vreo cale care să ne permită să-i separăm! auzi. un biet băieţel! Ce ruşine! Să pice în halul ăsta în mrejele acelei creaturi viclene care-l duce la pierzanie pentru vecie! Dar vorbeşte odată, Brandon, nu se mai poate face nimic?

Reputatul avocat era mai degrabă înclinat să râdă, dar se abţinu şi-i răspunse:

— Din câte am auzit despre tânărul Richard, mie o asemenea acţiune mi se pare plină de riscuri!

— Brandon, dar eu nu mă refer la justiţie, dragă! Nu este oare pasibil să obţinem un mandat judecătoresc cu

care să-i punem sub urmărire. şi în felul ăsta să-i despărţim cât mai grabnic?

— Ai vrea chiar în seara asta?

— Bineînţeles că da!

Brandon o informă cu părere de rău că aşa ceva era imposibil.

— Atunci ia urgent legătura cu un judecător…

Brandon o lămuri însă că judecătorii sunt nişte creaturi foarte harnice şi de regulă dorm tun după ce iau masa.

— Promite-mi atunci că mâine la prima oră te vei ocupa negreşit de această problemă. Brandon, promite-mi, îţi spun! Tu sau un alt magistrat trebuie să faceţi neapărat ceva! Magistratul ar putea trimite după ei un poliţist. Scumpul meu Brandon, te rog, te implor, ajută-ne în situaţia asta disperată! Pentru bietul meu frate, căsătoria lui Richard înseamnă sfârşitul. Orice ar fi în stare să-i ierte băiatului, numai asta nu! Nici nu-ţi poţi închipui ce preţ pune el pe sângele albastru!

Brandon îi făcu semn lui Adrian să-i vină în ajutor.

— Mătuşă dragă, ce s-a întâmplat? interveni tânărul înţelept. Intenţionezi cumva să trimiţi o ceată de poliţişti pe urmele lor? Crezi că în felul acesta îi vom putea despărţi?

— Mâine… murmură încurcat Brandon.

— Bine, dar mâine nu va fi prea târziu? insinuă tânărul înţelept.

Doamna Doria scoase un suspin adânc. Acum înţelesese că s-a dus şi ultima speranţă.

— Da, e limpede, e limpede ca bună-ziua, strigă doamna Doria, care nu mai avea chef de sfaturile lui înţelepte. Adrian, taci, te rog, din gură şi lasă-mă să vorbesc! Brandon dragă, pentru nimic în lume nu pot crede ce spui tu! Este pur şi simplu imposibil, dragă! Nu înţeleg cum poţi susţine cu atâta calm că mariajul ăsta e legal. Pentru nimic în lume nu pot crede una ca asta, ţi-o repet! Este oare legea până într-atât de insolentă şi

absurdă încât să-i permită unui biet băiat, un copilaş în fond, să ia o hotărâre aşa de necugetată? Bunicule dragă, se adresă ea capului familiei, bunicule scump, spune-i ceva lui Brandon şi fă-l odată să vorbească! Avocaţii sunt toţi la fel! Cu greu le scoţi vorba din gură! Dac-ar vrea, Brandon ar putea mai mult ca sigur să pună capăt acestei situaţii! Şi-apoi, dac-aş fi eu bărbat, credeţi că aş mai sta aşa cu braţele încrucişate fără să fac nimic?

— Te înţeleg, scumpa mea, începu bătrânul gentleman, străduindu-se. s-o calmeze. Sunt întru totul de acord cu tine! De altfel sunt convins că Brandon e la fel de neajutorat ea şi noi. La drept vorbind, avocaţii habar n-au ce au de făcut până nu se văd cu dosarul în mână în faţa instanţei. Tare mi-ar plăcea să le văd şi pe femei pledând la bară!

— Şi de ce, mă rog, srr, din dorinţa de a încuraja peruchierii faliţi? interveni Adrian. Oricum, atunci va fi nevoie de multe peruci!

— Amuză-te cât pofteşti, Adrian, izbucni doamna Dona indignată. Dar să ştii că eu nu voi ceda pentru nimic în lume! Ştiu… am chiar certitud nea că n-a existat nicicând lege care să-i permită unui biet băieţaş să-şi compromită familia şi să se ducă singur de râpă. Nimeni nu-mi poate zdruncina această convingere! Ei bine, Brandon, spune-mi, te rog, dar răspunde-mi precis şi, mai ales, fă abstracţie de faptul că sunt femeie… spune-mi, deci, îmi mai poţi salva nepotul de consecinţele nebuniei pe care a făcut-o? Fapta lui îl leagă de mâini şi de picioare pentru tot restul vieţii, dacă ţinem cont că e încă un copil!

Brandon era încurcat şi de-abia reuşea să vorbească.

— Hm… Să vezi dragă… mârâia el, cazul e foarte delicat…

— Faceţi abstracţie de acest lucru, interveni Adrian.

— Ce să-ţi spun… mârâi Brandon printre dinţi.

Dacă… i-ai putea eventual aresta şi separa înainte de căderea nopţii… am putea întocmi o declaraţie sub prestare de jurământ în care s-ar consemna anumite fapte…

— Şi… spune-mi mai departe, îl îmboldi curioasă femeia, văzând că s-a oprit.

— Ei bine… în cazul acesta, poate… dacă băiatul e cumva slab la minte ai putea să susţii că nu era în toate facultăţile mintale când…

— O, dar bineînţeles că nu e în toate minţile, Brandon dragă!

— Bine… atunci… în cazul acesta… sau dacă cumva aparţin unor religii diferite…

— Fata e catolică, îl întrerupse doamna Doria încântată.

— Perfect! în cazul acesta… obiecţiunile s-ar putea referi la forma căsătoriei… care ar putea fi considerată falsă… sau dacă tânărul are să zicem, sub optsprezece ani…

— Nici vorbă, n-are mai mult, izbucni doamna Doria. Credse întrerupse o clipă ca să reflecteze mai bine, dar, negăsind răspunsul dorit, se întoarse spre Adrian şi îi spuse cu un tremur în glas: Câţi ani are Richard?

Bunul şi înţeleptul tânăr nu s-a simţit totuşi în stare să-i spulbere iluzia de care se agăţa cu atâta înverşunare.

— Cam atât aş zice, murmură el şi în aceeaşi clipă întoarse capul ca să nu-i întâlnească privirea. Doamna Doria îi întrecuse toate aşteptările.

— Hm, da… – deci… reîncepu Brandon, dar se mulţumi să dea indiferent din umeri, ceea ce voia să însemne că, de fapt, el nu se angajează cu nimic.

Când, deodată, acoperind zumzetul ce venea din colţul unde se aflau verişoarele sale, răsună limpede vocea lui Clare:

— Mamă, Richard a împlinit astăzi nouăsprezece ani şi şase luni!

— Prostii, copila mea!

— Ba da, atâta are, insistă Clare cu fermitate.

— Prostii, ţi-am mai spus o dată 1 De câte ori vrei să-ţi mai spun? De unde până unde ştii tu câţi ani are Richard?

— Ştiu fiindcă este cu un an şi nouă luni mai mare ca mine.

Doamna Doria combătu mai întâi anii, apoi lichidă şi problema lunilor, dar Clare rezista cu aceeaşi ferm: late.

„Doamne, ce copil neobişnuit 1" o apostrofă doamna Doria în sinea ei, văzând-o cu cât dispreţ respinge şi această ultimă speranţă.

— Oricum, în situaţia asta rămâne valabilă deosebirea de religie, se consolă ea şi se aşează din nou în fotoliu să studieze problema cu atenţie.

Bărbaţii zâmbeau cu privirile pierdute în gol. Cineva ceru puţină muzică. Dar sunt situaţii când muzica dulceagă n-are niciun farmec. Aşa se întâmplă, de obicei, când e chemată să slujească unor scopuri lipsite de nobleţe (cum s-a procedat şi cu cenuşa imperială a lui Cezar) sau, pur şi simplu, când e menită să umple pauzele oribile.

Angelica Forey se repezi la pian şi începu să cânte: „Sunt o veselă gitană! – tra la la ta, tra la la la!" Matilda Forey, împreună cu verişoara ei Mary Branksburne, îşi uniră glasurile, ţinând, isonul pianistei. Cântecul lor melodios îi îndemna pe tineri să „alerge în grabă sub umbrarul pe care Eros l-a ţesut" şi să-i sfideze. astfel pe toţi

Înţelepţii acestei lumi. Dar cum în această cameră, ca în mai toate adunările de altfel, înţelepţii formau majoritatea, apelurile pasionate ale bieţilor menestreli englezi nu găsiră niciun ecou în sufletele lor pustii.

Clare fu invitată să delecteze cu glasul ei asistenţa. Copila ciudată se îndreptă cu paşi calmi spre pian, se aşează pe taburet şi, răsfoind partiturile, abordă o piesă

caracteristică pentru repertoriul „bieţilor menestreli”. Clare interpretă o arietă irlandeză. Apoi, după ce-şi îndeplini cum se cuvine datoria, părăsi pianul şi reveni la locul ei.

În asemenea împrejurări o fiică rareori reuşeşte să-şi înşele mama, de data aceasta însă Clare reuşi această performanţă; aşa se face că sufletul doamnei Doria era frământat în continuare de aceleaşi sentimente de milă fată de fiica ei pentru ca astfel compasiunea ce o nutrea faţă de ea însăşi să pară şi mai întemeiată.

Freamătul doamnei Doria era cât se poate de firesc căci nici iluzionistul cel mai abil nu reuşeşte să ne tulbure şi să ne emoţioneze atât de puternic ca un biet menestrel. Să nu uităm însă câte renunţări nu-şi impusese doamna Doria, câţi ani nu trudise ea ca să-şi vadă visul împlinit, iar acum totul se năruia într-o clipă din pricina acelui „sistem” ce făcuse din ea o adevărată ipocrită. Gândurile îi erau năpădite de amărăciune şi faptul că se autocompătimea avea în fond o scuză. Dar cum era înzestrată cu o f irp energică, doamna Doria nu accepta ideea înfrângerii nici în momentele ei de calm şi luciditate. Cu cât e mai subţire paiul, cu atât mai înverşunat se agaţă înecatul de el.

Se sculă în picioare şi-i spuse lui Adrian s-o urmeze.

— Adrian, şopti ea, în timp ce străbăteau culoarul, vorbeai de casa unde se afla… unde se afla Richard azi-dimineaţă. Du-mă imediat la casa aceea!

Tânărul înţelept nu era dispus să devină sclavul nimănui. Îşi făcuse socoteala că după ce va savura din plin comedia autentică a vieţii, îi va mai rămâne suficient timp să prindă şi ultimul act al spectacolului de operă.

— Scumpa mea mătuşă… începu el încurcat.

— Cheamă o trăsură şi ia-ţi imediat pălăria, porunci doamna Doria.

N-avea încotro trebuia să se supună.

caturi practice”, medită el, confirmând rienţa personală, decretă el însuşi că te înrudeşti cu un tânăr ce

şi-a ieşit din minţi. Doamna Doria, cel puţin, reprezenta o consolare. Ca o fiinţă practică ce era, ea nu prea ştia ce are de gând să facă, dar într\un fel sau altul energia tot trebuia să şi-o consume. Instinctul îi şoptea că trebuie să găsească un vinovat asupra căruia să-şi verse toată mânia, un om pe care să-l poată certa şi insulta în voie. Fratelui ei n-ar fi îndrăznit să-i reproşeze nimic; pe el se cuvenea să-l consoleze. Cât priveşte Adrian, acest fals susţinător al „sistemului”, nici el1 nu-i putea fi de niciun folos. Doamna Doria îşi dădea perfect; seama că tânărul ar fi început să i-ar fi antrenat-o într-o discuţie fiticată. În consecinţă, porni spre Betty Berry ca să afle de la ea încotro îşi luase zborul nepotul Richard.

Când o femeie păcătoasă, care mai e şi blândă pe deasupra, trebuie să ţină piept unei femei energice, ea cedează repede şi n-arei parte de milă. În noaptea aceea, creditorul doamnei Berry şi-a făcut apariţia sub chip de femeie. Şi de-abia acum\i-a fost dat ei să vadă ce sumbră şi înfricoşătoare era această creatură. Până atunci crezuse că are de-a face cu un creditor bărbat, un spiriduş aerian fără trup, căruia imaginaţia ei îi atribuise toate caracteristicile unui bărbat şi pe care până la urmă reuşise să-l înduplece cu lacrimi. În postură de femeie, creditorul se dovedea însă o apariţie amarnic de înfricoşătoare.

Oricum, dacă ora nu era atât de înaintată, doamna Berry ai fi preferat să-şi dea duhul decât să mărturisească faptul că odraslele ei îşi luaseră zborul să-şi facă cuibul în Insula Wight. Dar cum plecaseră deja de multă vreme şi nu-i mai putea ajunge nimeni din urmă, însemna că acum se aflau în deplină siguranţă. Berry le povesti tot ce avea pe suflet. Destăinui însă şi lucruri pe care ar fi fost mai înţelept să le treacă sub tăcere. O luă gura pe dinainte şi spuse că în urmă cu mulţi ani, fusese în slujba familiei Feverel şi, printre altele, aduse vorba despre pensioara pe care i-o dădea baronetul. Spiriduşul cu chip de femeie, întocmai ca orice creditor, nu venise

însă cu gândul să-i aducă bani, ci, ca să folosim cuvântul potrivit, se afla aici ca să-şi „ridice” datoriile. Aşa se face că doamna Doria puse deîndată gheara pe pensioara cu pricina.

— Sper că-ţi dai seama că s-a isprăvit cu pensia dumitale! o anunţă ea calmă.

În faţa acestei ameninţări biata Berry rămase mută. Ea nu-şi apără în niciun fel pâinea zilnică. Tot ce-ar fi vrut era puţină stimă şi consideraţie faţă de sentimentele ei.

Cei care se declară admiratori sinceri ai femeii ar face mai bine să nu asiste la asemenea scene. Ce jalnic pentru bietul Adrian să se vadă silit să privească asemenea spectacol! Doamna Doria nu era o fiinţă generoasă. Pelerinul greşeşte, poate, atunci când susţine că femeile nu se maturizează. Totuşi trebuie să recunoaştem că metodele lor de luptă sunt încă barbare şi amintesc de o tactică străveche sau, altfel spus, de ghearele pisicii sălbatice.

În seara aceea, biata Berry se duse la culcare complet distrusă. Durerea şi amărăciunea i-au fost singurul tovarăş. Cu capul pe pernă, s-a perpelit toată noaptea iar sufletul ei a sângerat amarnic până în zori.

Când spectacolul a luat sfârşit, Adrian a condus-o pe doamna Doria înapoi acasă. S-ar părea că, în lipsa lor, şoriceii dăduseră iama prin tortul de nuntă. În orice caz, domnii şi doamnele care mai rămăseseră în salon au mărturisit că, de bună seamă, şoriceii erau de vină, că ei s-au înfruptat cu atâta lăcomie din bunătăţi şi, aşa ghiftuiţi cum erau, au şters-o şi s-au dus la culcare.

— Minunat, să le fie de bine! replică doamna Doria. De altfel, căsătoria asta e o farsă! Adrian a ajuns şi el la aceeaşi concluzie. N-aş gusta nicio firimitură din prăjitura asta! Să te foloseşti de verigheta cu care s-a căsătorit o altă femeie! Cine a mai auzit una ca asta? Şi voi susţineţi că o asemenea căsătorie este legală? Formidabil! Vă rog, nu mă mai plictisiţi cu vorbe! Sunt

convinsă că totul e o farsă! Mâine, Austin soseşte la Londra şi dacă ţine cu adevărat la principiile lui, sunt sigură cava lua imediat cele mai drastice măsuri ca să-şi salveze fiul de această infamie. Eu n-am nevoie de sfatul avocaţilor! Mă conduc după legile bunului-simţ şi decenţa îmi este de ajuns! Căsătoria asta este pur şi simplu o farsă!

Doamna Doria se identificase până într-atât cu proiectul minunat pe care-l urzise ani de-a rândul, încât acum n-ar mai fi fost în stare să renunţe la el. O duse pe Clare la culcare, o mângâie şi, vărsând lacrimi grele, pentru fiica ei, doamna Doria exclamă dintr-odată:

— Bietul Richard, băieţaşul meu scump! Trebuie să-l salvăm, Clare! Trebuie negreşit să-l salvăm!

Dacă şi-ar fi cunoscut mai bine fiica, doamna Doria ar fi procedat însă cu totul altfel. Căci s-ar fi zis că în aceste împrejurări mama avea mai multă nevoie de fier decât fiica. Clare stătea în braţele mamei sale, rece şi neclintită. Ţinea pumnul strâns şi repeta întruna aceleaşi cuvinte:

— Am ştiut totul de azi-dimineaţă. Am ştiut totul, mamă!

În noaptea aceea, Clare a dormit cu verigheta lui Richard în mână.

În vremea asta, cei interesaţi în mod special de buna funcţionare a „sistemului” aflaseră şi ei ce se întâmplase. Luna de miere strălucea deasupra lor indiferentă.

Spuneţi-mi, vă rog, nu seamănă oare fericirea cu o monedă care circulă din mână în mână? Când suntem noi prea fericiţi, cei cărora li s-a răpit fericirea suferă săracii! Iar când ieşim la drumul mare ca să-i prădăm pe alţii, nu uitaţi, există legi implacabile graţie cărora până la urmă ajungem tot pe banca acuzaţilor! Cunoaşte oare cineva o lună de miere care să nu le fi răpit altora dulceaţa fericirii?

Richard Turpin a ieşit la drumul mare şi a strigat întregii lumi: „Banii sau viaţa!” întocmai a făcut şi

Richard, numai că el a înlocuit „banii” cu „fericirea”, căci cuvintele acestea sunt de cele mai multe ori sinonime. Richard a dobândit ce-a vrut şi acum, la fel ca fârtatul său Dick, e şi el tâlhar. Cei care nu-l considerau erou ar putea să-şi schimbe părerea.

În vremea asta, lumea pe care a prădat-o el se înfăţişează ochilor noştri nespus de calmă, în toată splendoarea ei. Fericirea – moneda aceasta dulce – îi încântă auzul cu zăngănitul ei melodios. Căci să nu uităm: nimeni nu admiră natura şi orânduiala de pe acest pământ cu mai multă înflăcărare decât tâlharul voios şi tânărul blagoslovit de cămătar.

CAPITOLUL XXXIII

Discipolul diavolului

Şi acum, iată, autorul „sistemului” e pus la încercare sub privirile doamnei ce-l iubeşte! Există oare ochi mai blânzi decât ochii ei? Şi totuşi cită severitate în privirile acestea blânde ce stau mereu de veghe! Dacă nu reuşeşti să fii la înălţime, aşa cum te crezuse ea, cu timpul vei simţi negreşit acest lucru! Doamna îţi va arăta, mai mult ca sigur, că te-a crezut un uriaş dar, din păcate, acum, se vede silită să-şi coboare privirile când te contemplă. Constataţi cu uimire că imaginea reflectată în dulcile oglinzi ale ochilor săi se face din ce în ce mai mică, până ce ajunge la dimensiunea ta cea adevărată.

O, fiinţă orgolioasă, ai grijă, nu te ataşa prea mult de uriaşa creatură masculină pe care-o vezi răsfrântă în strălucirea celor două sfere ce cată în sus cu adoraţie! N-o ajuta tu însuţi să priceapă că se înşală! Când femeia nu-i nici prea proastă nici nebună te va ierta de va înţelege că eşti un bărbat ca toţi bărbaţii – bineînţeles, dacă eşti într-adevăr bărbat; cu timpul va învăţa probabil să se împace cu ideea că pe lumea asta nu există croitor în stare să croiască haina ideală pentru silueta din închipuirea ei, îşi va da seama până la urmă (şi va suspina sărmana) că imaginea ce şi-o făcuse despre tine aminteşte de straiele orfanului care a crescut până într-

atât că uniforma orfelinatului nu-l mai cuprinde. Din această pricină, la început, doamna va râde de lipsa de pricepere a croitorului, iar apoi va zâmbi amuzată de ea însăşi. Dar dacă totuşi, atunci când ţi se cere „să fii tu însuţi" şi femeia e gata să te accepte precum eşti, ei bine, dacă atunci încerci să te arăţi un uriaş, nu crezi oare că vei fi ridicol şi demn de tot dispreţul lumii? Nu-ţi închipui tu oare că în ochii ei vei apărea mai mic decât un biet bărbat de rând? Poţi să fii infinit mai mic decât te crezuse ea; atunci va avea de suferit numai bietul orfan care a crescut prea mult şi nu-l mai cuprinde uniforma; dar dacă te dovedeşti mai mic decât bărbatul de rând, pregăteşte-te sufleteşte căci o vei auzi foindu-şi rochia, şi o vei surprinde cum se priveşte pe furiş în oglindă! De-acum, doamna va dărui altuia credinţa ei.

Or morala ce se desprinde de-aici este că, de câte ori pretindem a fi ceea ce nu suntem, femeile în faţa cărora jucăm această farsă vor descoperi pe dată adevărul şi ne vor pedepsi. Şi, odată cu pedeapsa, amuzamentul acesta sentimental ia şi el sfârşit.

Dacă ar fi dat frâu liber sentimentelor fireşti de durere şi mânie ce-i frământau sufletul, Sir Austin ar fi riscat să-şi piardă cumpătul ceea ce n-ar fi stat prea bine unui filosof. Reputaţia lui de înţelept ar fi avut, ce-i drept, de suferit; totuşi, lady Blandish i-ar fi găsit precis o scuză şi, simţindu-se mai aproape de el, graţie acestei slăbiciuni, l-ar fi iubit la fel de mult ca în trecut.

Baronetul a găsit însă. de cuviinţă să-şi zăvorască sufletul şi să-şi încordeze muşchii, dornic de a fi la înălţimea imaginii pe care şi-o făcuse doamna despre el. Aşa că în clipa în care Ripton Thompson a sosit cu veştile la Raynham, asemeni unei păsări funeste – Sir Austin, care se considera expert în problemele vieţii şi pentru care natura nu putea să mai aibă surprize, s-a mulţumit să încrunte din sprâncene şi să-şi strângă buzele. Atât şi nimic mai mult. Iar după ce a citit scrisoarea lui Richard şi l-a lăsat pe mesager să se ducă la culcare, căci avea o

migrenă binemeritată, Sir Austin n-a spus decât atât:

— Vezi, Emmeline, a clădi un „sistem” pe o fiinţă omenească este o operă zadarnică.

Adâncă filosofie pentru un om care timp de douăzeci de ani îşi consacrase fiece clipă unei asemenea opere! Poate prea adâncă pentru a fi sinceră. Cuvintele baronetului dezvăluiau totodată o decepţie. Richard nu mai era opera creaţiei sale – bucuria şi mândria sa – acum băiatul devenea şi el un om de rând. Astrul strălucitor pălise, amestecându-se cu gloata.

Şi totuşi ce făcuse tânărul? în ce consta greşeala „sistemului?” În timp ce se străduia să-l consoleze pe prietenul decepţionat, lady Blandish îşi repeta întruna această întrebare.

— Prieten scump, şopti ea, cuprinzându-i mâna cu blândeţe. pe când se pregătea să se retragă. Îmi dau seama cât suferi de mult. Ştiu în ce constă marea ta decepţie şi nu-ţi cer să-l ierţi pe Richard. Dar aş vrea să înţelegi că el ţine enorm la fata aceea. A făcut pasul pe care l-a făcut pentru că n-a vrut s-o dezonoreze. Şi a procedat întocmai cum ai fi procedat şi tu în aceeaşi situaţie. Dacă proceda* epm ai fi vrut tu, nu însemna oare că o dezonorează? Ar trebui să te gândeşti la asta! A fost un accident – o întâmplare nefericită, o întâmplare teribil de nefericită…

— Zeul acestei lumi se află în interiorul maşinăriei nu în afara ei, o întrerupse baronetul şi îi strânse mâna, vrând să-i dea a înţelege că era timpul să se retragă.

Altă dată, aforismul acesta ar fi fascinat-o pe lady Blandish, acum însă i se părea nedrept, prezumţios, ba chiar fals şi, cu cât îl compătimea mai mult pe baronet, cu atât se simţea mai înclinată să-şi spună că, de fapt, lui i se potriveşte cel mai bine.

— Aş vrea să ştii, dragă Emmeline, adăugă Sir Austin, că eu cred prea puţin în noroc şi ghinion, deşi majoritatea oamenilor au impresia că de aici li se trage succesul sau insuccesul în viaţă. Pentru un romancier,

norocul şi ghinionul pot fi două instrumente extrem de utile. Eu însă sunt mai realist şi consider că fiecare om îşi hotărăşte singur viaţa, fără nicio intervenţie din afară. Accidente? Întâmplări teribil de nefericite? Ce înseamnă ele în fond? Noapte bună!

— Noapte bună, murmură ea tulburată şi îl privi cu tristeţe. Când am spus „o întâmplere nefericită" voiam să-ţi dau a înţelege că Richard este bineînţeles… vinovat. Spune-mi, te rog, pot să-ţi dau scrisoarea pe care mi-a adresat-o mie?

— Am şi aşa destule probleme, răspunse el şi se înclină glacial.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, şopti lady Blandish. Şi, te rog, dă-mi voie să-ţi mai spun ceva… Nu-ţi fereca inima!

El o asigură că va proceda întocmai, dar de cum rămase singur o ferecă cu şapte lacăte. Dacă în loc să spună „A clădi un «sistem» pe o fiinţă omenească este o operă zădarnică", baronetul ar fi spus „Să nu faci niciodată experienţe cu o fiinţă omenească", el ar fi fost mai aproape de adevăr. Şi-ar fi explicat cum nu se poate mai bine situaţia. A încercat, în schimb, să facă experienţe cu umanitatea, întruchipată de propriul său fiu, pe care-i iubea mai mult decât pe el însuşi, şi, la prunul eşec, iată-l gata să pună pe seama acestui fiu greşelile întregii umanităţi. Hohotele de râs din gara Bellingham îşi găseau acum o explicaţie. Îi răsunau întruna în urechi şi căpătau semnificaţia dispreţului ce-l nutreşte natura noastră josnică faţă de orice efort de a o înălţa sau purifica. Tânărul ticlutse totul cu bună ştiinţă. Sir Austin desluşea pas cu pas fiecare etapă a planului său. Masca neobişnuită pe care o purtase Richard din clipa în care se îmbolnăvise, faptul că, în loc să plece cu Adrian la Londra, îl preferase pe neputinciosul Hippias – toate acestea dovedeau cu prisosinţă că fusese vorba de un plan conceput în cele mai mici amănunte. RÂsul acela hidos îi răsuna din nou în urechi! Acum totul devenise

limpede. „La fel de josnic ca şi ceilalţi oameni! Un ipocrit! O creatură urzită din patimi, gata oricând să-şi pună în joc talentele şi inteligenţa, numai şi numai pentru a-şi satisface poftele!” Acesta era Richard!

Şi totuşi nicicând n-a existat pe lume un exemplar mai reuşit ca el. Tendinţa maniheistă cu care acest adept al naturii luptase ani de-a rândul (şi care într-uni fel se afla la periferia „sistemului” său), ei bine, tendinţa cu pricina începea să-i învăluie mintea şi să ia cu asalt vechile redute. Şi aşa cum stătea singur şi părăsit în liniştea de mormânt a bibliotecii sale, baronetul avu viziunea diavolului.

Sesizăm noi oare momentele cruciale din viaţa celor pe care-i iubim? Ei bine, în acele clipe baronetul se afla la marea răspântie ce avea să decidă soarta propriului său fiu, iar diavolul îi grăia astfel: „Să stai liniştit şi mai presus de toate să nu faci nimic! Atât îţi cer. Arată întregii lumi cât eşti de brav şi convinge-i pe toţi că eşti superior acelei naturi umane ce ţi-a înşelat aşteptările! Căci nu căsătoria, ci deziluzia aceasta ruşinoasă – ea ţi-a rănit, de fapt, sufletul 1”.

— Da, da, răspunse baronetul. Aşa e! Oricât de nefastă şi monstruoasă ar părea căsătoria, tot decepţia poartă toată vina! Ea mi-a spulberat cele mai frumoase speranţe, ea mi-a nimicit toate planurile. Nu căsătoria, ci ruşinea de a fi înşelat de propriul meu fiu, iată ce mă tulbură mai tare!

Şi rostind aceste cuvinte, Sir Austin mototoli scrisoarea lui Richard şi o azvârji în flăcări. Este oare cu putinţă să-l recunoaştem pe întunecatul Tartor ai Maniheenilor atunci când ni se adresează cu propriile noastre gânduri?

Şi diavolul începu din nou să vorbească: „Şi nu uita „sistemul!” Dacă eşti în stare să te-arăţi brav în faţa lumii, trebuie să ai curajul să renunţi şi la visurile tale! Abandonează proiectul ăsta imposibil! înţelege odată că s-a isprăvit cu el! De altfel e prea măreţ pentru bieţii

muritori!”

— Da, da, aşa e! bâigui baronetul. Toţi cei ce şi-au sacrificat viaţa pentru a-i salva, au pierit pe cruce!

Şi, din acest moment, baronetul deveni discipolul diavolului. Se ridică încet de pe scaun, luă lampa, se învălui în vechea lui pelerină şi, punându-şi pălăria, se duse să-l privească pe Ripton. Tânărul fără destin dormea somnul adânc al acelor fiinţe cărora dezmăţul le-a răpit orice vlagă. Zăcea cufundat în perne, legat cu o batistă la cap, şi, aşa cum sforăia cu bărbia lăsată în jos, băiatul oferea o privelişte absurdă şi jalnică. Sir Austin îşi aminti de numeroasele prilejuri când îşi comparase fiul – strălucitul său fiu – cu băiatul acesta.

— Şi acum ce diferenţă mai e între ei?

„Niciuna! Totul este numai lustru exterior” îi şopti noul său confident.

— Da, răspunse Sir Austin, aşa este! Aş spune chiar că amărâtul ăsta n-a încercat niciodată să-şi înşele deliberat tatăl. Singura lui vină este că s-a lăsat pradă instinctelor şi poftelor sale nesăbuite. La drept vorbind, sufletul lui e mai pur ca al lui Richard.

Aşa cum se înfăţişa privirii, sub fascicolul de raze al lămpii, cu bărbia căzută în piept şi sforăind de zor, Ripton întruchipa natura umană în toată candoarea şi josnicia ei.

„Mă tem că Domnişoara Frivola este o instituţie imperios necesară”, şopti diavolul.

— Aş vrea să ştiu, exclamă Sir Austin, răul dinlăuntrul nostru îşi pretinde el oare numai hrana firească sau putem spune mai degrabă că el corupe întregul? La ce pot folosi îngerii atâta timp cât răul n-a fost încă stârpit? Şi apoi se pune întrebarea: putem scăpa noi oare curaţi şi nepătaţi din îmbrăţişarea molpsitoare a răului?

„În felul ei, lumea dă dovadă de suficientă înţelepciune”, murmură vocea.

— Chiar şi atunci când îşi contemplă chipul prin

aburii vinului de Porto? replică baronetul, amintindu-şi de avocatul Thompson.

„Înţelepciunea lumii constă tocmai în faptul că nu se străduieşte să fie prea înţeleaptă”, Vorbi din nou vocea.

— Şi că încearcă să-şi găsească alinarea? n astfel de droguri ameţitoare!

„Natura umană e slaba!”

— Înseamnă deci că Domnişoara Frivola e o instituţie, iar nebuniile tinereţii sunt un instrument.

„Dintotdeauna a fost aşa!”

— Şi aşa va fi mereu?

„Mă tem că da, oricât de nobile ar fi eforturile dumneavoastră, mă tem că da!”

— Atunci încotro mergem? Care este sfârşitul?

Dar în loc de răspuns, de-a lungul coridoarelor pustii ale castelului răsunară, amplificate ca un oribil ecou, hohotele de râs ale lui Richard. Colocviul celor două voci, ce şuşotiseră până atunci în creierul baronetului, luă sfârşit cu o ultimă întrebare din partea lui Sir Austin. Acesta dorea să ştie dacă există cumva vreo deosebire între floarea speranţelor sale şi buruiana cherchelită ce zăcea în pat.

„Bineînţeles! Diferenţa constă în mirosul pe care îl exală ele”, îl lămuri vocea. De îndată ce află răspunsul, Sir Austin se retrase.

Baronetul nu opusese nicio rezistenţă celui care îl ducea în ispită. Îi devenise discipol pe loc de parcă s-ar fi pregătit anume pentru asta. Îi urma întocmai sfaturile şi se înclina supus în faţa poruncilor sale. Suferea cumplit. Dar din pricină că luase hotărârea să ducă singur în tăcere tot greul, Sir Austin se socotea nespus de tare în aceste momente de restrişte.

Înfruntase lumea şi fusese doborât! Ce-i mai rămânea de făcut? N-avea decât să-şi zăvorască inima şi să-şi poarte cât mai bine masca! Iată singura soluţie! Dacă te afli în fruntea maselor sau dacă-ţi pierzi vremea, răzleţind la coada lor, omenirea n-are nimic de câştigat,

medita el. Cum putem şti oare dacă oamenii ne sfidează sau păşesc pe urmele noastre? Tot ce-am dobândit pentru ei se pierde şi zăcem părăsiţi acolo unde am fost doborâţi! Aşa se face că într-un moment de impas, omul acesta înzestrat cu un suflet şi o minte deopotrivă de alese a găsit de cuviinţă că e mai bine să-şi accepte defectele şi să-şi poleiască insuccesul. Procedând astfel, el şi-a distrus singur propria sa operă. Ar fi putut să spună, ca în trecut, că în viaţa fiecărui om există momente când până şi sufletul cel mai pur se transformă într-o vulpe şireată. Din pricina unei dureri care îl afecta numai pe el, baronetul n-a şovăit să arunce vina pe oameni, întocmai cum procedase pe vremea când trecuse prin ceea ce el numea „marea lui încercare”. Cum întâmpinase el atunci durerea? Ascunzându-şi chipul sub o mască înşelătoare! Ei bine, acum Sir Austin pregătea ordalia fiului său şi găsea de cuviinţă să-şi ascundă chipul sub aceeaşi mască. Şi totuşi, nu aceasta era părerea baronetului asupra modului cum se cuvine să se comporte un om în momente de restrişte. De altfel, Sir Austin ar fi putut perora cu multă energie pe această temă. Dacă se comporta totuşi în acest fel o făcea din instinct, dar trebuie ştiut că numai naturile puternice reuşesc să-şi stăpânească instinctele. Mai mult, lupta continuă pe care o ducea ca să-şi ascundă sentimentele îl chinuia profund; era o suferinţă mai acută decât durerea pe care o încercase atunci când mai exista încă o fiinţă asupra căreia îşi putea revărsa speranţele.

Se consola aşadar cu gândul la spartani care, după cum se ştie, erau obişnuiţi să suporte durerea cu indiferenţă.

„Să nu faci nimic!”, îi şoptise diavolul, ceea ce însemna de fapt: „Nu mă alunga, dă-mi voie să-ţi pătrund în suflet”.

E bine când bărbaţii îşi pot descărca mânia, atâta timp cât accesele lor de violenţă nu se soldează cu o crimă. Căci dacă îţi zăvorăşti mânia în suflet, nu

înseamnă că ea s-a consumat.

Când era vorba de mânie, digestia lui Sir Austin era foarte slabă, poate la tel de catastrofală ca atunci când întâmplarea făcea ca Hippias să mănânce vânat. În loc să se înfrupte din delicatese, el însuşi era cel devorat.

Dacă bestia sălbatică din adâncul fiinţei sale nu urla, nu însemna că-şi dăduse duhul, iar dacă el se hotărâse să rămână pasiv, nu însemna că diavolul care-i pătrunsese în suflet stătea şi el cu mâinile în sân.

Baronetul se afla la marea răspântie care avea să decidă viitorul lui Richard. Stătea singur şi abătut în liniştea de mormânt a bibliotecii şi asculta trosnetul înfundat al cărbunilor ce se stingeau. S-ar fi zis că prin zumzetul straniu al tăcerii se desluşeau glasurile ursitoarelor ce-şi rosteau vrăjile. Deasupra bustului lui Chatham se revărsa lumina blândă a lămpii.

Spre dimineaţă se auzi un ciocănit uşor la uşă. Lady Blandish se strecură înăuntru, apoi se duse într-un suflet la Sir Austin şi-i cuprinse amândouă mâinile.

— Prietene, murmură ea cu vocea sugrumată. M-am temut c-am să te găsesc aici 1 N-am putut să dorm toată noaptea, tu cum te simţi?

— Bine… bine, dragă Emmeline, răspunse Sir Austin, făcând eforturi disperate să-şi poarte masca cu eroism.

În acele clipe, Sir Austin ar fi preferat să fie în compania lui Adrian. Tânjea nespus de mult după compania acestuia. Era convins că numai tânărul înţelept ar fi ştiut cum să se poarte în astfel de împrejurări şi, în sinea lui, baronetul îşi dădea seama cât era de slab. Adrian l-ar fi acceptat aşa cum este şi nu I-ar fi cicăet. Întruna pentru a-l determina să-şi deschidă sufletul. Pe când o femeie… Ei bine, o femeie s-ar fi comportat întocmai ca toate semenele ei. Ar fi plâns, l-ar fi implorat şi, până la urmă, i-ar fi făcut o scenă, lucru pe care baronetul îl detesta cel mai mult. În consecinţă, îşi foi picioarele pe podea şi o primi pe Iady Blandish cu

destulă răceală.

Lady Blandish se aşează lângă el şi, în timp ce-i strângea cu putere o mină, îşi lăsă degetele eu blândeţe pe mâna cealaltă.

— Prieten scump, te simţi bine eu adevărat? îngăduie-mi să-ţi vorbesc, te rog! Şi, spunând aceste cuvinte, lady Blandish se apropie de baronet. Tu mă cunoşti foarte bine. Nu am altă dorinţă decât să-ţi fiu prietenă şi dacă-ţi împărtăşesc durerea nu e oare firesc să mă bucur de încrederea ta? Cine a plâns mai mult ca mine atunci când ai avut de suferit? N-aş fi îndrăznit să vin aici. dar cred din toată inima că o durere împărtăşită ne tulbură mai puţin sufletul. A sosit momentul să simţi ce înseamnă ajutorul unei femei, să-ţi dai seama ce înseamnă să ai lângă tine o femeie…

— Emmeline dragă, îţi mulţumesc din tot sufletul pentru intenţiile tale, spuse el grav.

— Nu, nu de intenţii e vorba! Şi te rog nu-mi mai mulţumi de prisos! Gândeşte-te la el… Gândeşte-te la băiatul tău scump… „Richard al nostru” cum îi spuneam noi odată. Ah, să nu mă crezi proastă sau superstiţioasă, dar azi-noapte mi-a trecut prin minte o idee şi din cauza asta n-am închis nicio clipă ochii. Bai înainte de a-ţi spune despre ce e vorba, mărturiseşte-mi că l-ai iertat!

— Un tată nu-şi poate duşmăni fiul, draga mea!

— Înseamnă deci că în adâncul inimii tale l-ai iertat?

— Inima mea a înţeles lucrurile aşa cum sunt.

— Şi deci l-ar iertat?

L r Din partea mea n-ai să auzi niciun reproş.

Doamna se opri descumpănită, îl privi tristă şi scoase un suspin.

— Sunt convinsă de asta, spuse ea. Ştiu ce suflet nobil ai. Puţini oameni se pot compara cu tine.

Văzând că lady Blandish nu-i mai strângea mâna cu aceeaşi insistenţă, baronetul se dădu un pic în lături.

— La ora asta s-ar cuveni să fii în pat, Emmeline.

— Dar nu pot să dorm. Zadarnic, nu pot să dorm.

— Du-te şi culcă-te, mai vorbim noi altă dată.

— Nu, nu, acum trebuie să lămurim lucrurile! Odinioară, când luptam din răsputeri să ies la liman, tu ai fost alături de mine, de aceea, aşa slabă cum sunt, consider că te pot ajuta şi eu. Azi-noapte m-am gândit că ar trebui să te rogi pentru Richard şi să-l binecuvântezi… Altfel povestea asta s-ar putea să sfârşească trist. Mărturiseşte-mi, prietene, te-ai rugat pentru fiul tău?

Baronetul se simţea ofensat. În ciuda măştii pe care îşi impusese s-o poarte, Sir Austin nu-şi putea ascundeiritarea.

— Spune-mi, te-ai rugat pentru Richard? stărui ea.

— Emmeline, lămureşte-mă. este acesta cumva un nou mod de a-i trage la răspundere pe părinţi pentru greşelile copiilor lor?

— Nu, Austin, nu despre asta e vorba! Dar vreau să ştiu, ai să te rogi pentru Richard? Ai să-i dai binecuvântarea?

Sir Austin se stăpânea cu greu să nu-şi trădeze mânia.

— Vrei să spui, cu alte cuvinte, că dacă nu voi proceda cum spui tu, povestea va avea un sfârşit trist, nu-i aşa? Dar ce alt deznodământ ar putea avea istoria asta? Crezi că-l mai poţi salva în vreun fel de răul pe care şi l-a făcut singur? Gândeşte-te bine, Emmeline, Richard nu face decât să repete şi el greşeala vărului Austin. Rezultatul acelei nerozii îi cunoşti doar…

— O, dar situaţia este cu totul alta! Tânăra nu face parte din clasa socială cu care a vrut Austin să-şi unească destinul. Fără îndoială, situaţia e cu totul alta! Şi apoi fii drept şi recunoaşte, Richard este o fiinţă nobilă. Nădăjduiesc că eşti de aceeaşi părere! apoi să nu uităm, fata este extrem de frumoasă, a avut o educaţie aleasă, de altfel… dacă s-ar fi bucurat de o altă poziţie socială sunt convinsă că ai fi primit-o cu mai multă bunăvoinţă.

— Nu m-aş mira să aflu chiar că fata e prea bună

pentru el, exclamă Sir Austin teribil de caustic.

— Nicio femeie nu este prea bună pentru Richard, tu ştii bine acest lucru!

— Să nu mai vorbim despre ea!

— Bine, n-am să-ţi mai vorbesc decât despre Richard.

Întâlnirea lor a fost o adevărată fatalitate. Am crezut cu toţii că n-o mai iubeşte, el însuşi a fost convins de asta până în clipa când a văzut-o din nou la Londra, iar când s-au întâlnit, i s-a năzărit aşa, dintr-odată, că uneltisem cu toţii împotriva lui, s-a temut că o s-o piardă pentru totdeauna şi, într-un moment de orbire, a făcut pasul…

— Scumpa mea Emmeline, nu mi-aş fi închipuit că eşti în stare să susţii cu atâta vehemenţă cauza căsătoriei lor clandestine!

— Te implor, prietene, nu-ţi bate joc de mine! Mărturiseşte-mi sincer, preferai să-l vezi pe Richard procedând la fel ca ceilalţi tineri de teapa lui când au de-a face cu o fată de rang inferior?

Lui Sir Austin nu-i plăcu întrebarea.

— După părerea ta, spuse el, părinţii ar trebui să stea cu braţele încrucişate şi să accepte căsătoriile astea infame fără măcar să crâcnească. În caz contrar, ar însemna că-i condamnă pe tineri la ruină, nu-i aşa?

— Nu asta am vrut să spun, exclamă lady Blandish, neştiind cum să se facă mai bine înţeleasă. Am vrut să spun că… Richard o iubeşte. La vârsta lui nu aveam cu toţii un dram de nebunie? Şi, mai ales, doresc să înţelegi, Austin dragă că… trebuie să-l scapi de consecinţe. Nu, sub niciun motiv nu-ţi este permis să refuzi să-i întinzi mâna! Gândeşte-te numai la mândria lui, la sensibilitatea lui, nu uita cât este de impulsiv când se simte nedreptăţit… / Gândeşte-te ce înseamnă toate acestea când e vorba de iubire. Prietene, nu uita cât de mult ţine la tine!

— Emmeline, tu îmi ceri să-l scap de consecinţe. Ordinea lucrurilor ce domneşte în lumea noastră nu-mi

permite însă aşa ceva. Ce-aş putea face eu când consecinţele nu sunt decât odraslele fireşti ale propriilor noastre fapte! Recurgi la sentimentalisme, copilă scumpă! Foloseşti graiul confuz al acestor timpuri şi te-ncrezi în fantasmele vaporoase care falsifică total imaginea reală a lumii în care trăim. Îmi ceri să-i redau vârsta de aur împotriva propriei lui voinţe! Am făcut tot ce-am putut să-l menţin pe drumul virtuţii şi al adevărului. Acum e însă bărbat şi, ca atare, Richard trebuie să înţeleagă că ceea ce a semănat aceea va culege!

Doamna se simţea dezorientată. Scoase un suspin. Dar Sir Austin rămânea neclintit în rigiditatea lui. Vorbea cu atâta siguranţă de parcă înţelepciunea ar fi valorat mai mult pentru el decât dragostea pentru fiul său. Şi, cu toate acestea, baronetul îşi iubea fiul. Deşi se simţea descumpănită şi-şi dădea seama că nu primise răspunsul cuvenit, lady Blandish nu înceta să-l respecte pe baronet. În adâncul inimii era convinsă că în ciuda cuvintelor sale pompoase, Sir Austin îşi iubeşte fiul.

— Nu-ţi cer altceva decât să-i vorbeşti fiului tău cu inima – deschisă! spuse ea.

Baronetul rămânea mai departe cufundat în tăcere.

— Ai dreptate să-l consideri bărbat, căci de-acum Richard e bărbat în toată puterea cuvântului! Dar nu uita, prietene, că el va rămâne mereu copilul pe care l-ai educat tu.

— Cu alte cuvinte, vrei să mă consolezi cu perspectiva că ruina lui Richard va însemna salvarea onoarei tinerelor fete? Da, e şi (i aceasta o consolare!

Lady Blandish încerca să desluşească ce se află dincolo de masca sub care se ascunsese baronetul. Disimularea era însă perfectă şi masca rămânea impenetrabilă. Baronetul nu se sfia s-o privească în ochi, îi răspundea atunci când ea îi strângea mâna, zâmbea, într-un cuvânt, nu-şi trăda în niciun fel sentimentele. Trata iubirea rănită de pe culmile filosofiei şi nu se

considera un ipocrit pentru faptul că recurgea la astfel de subterfugii pentru a-şi păstra stima pe care şi-o câştigase în sufletul ei blând. Nu-şi dădea seama că în preajma lui avea un înger, un înger orb şi slab, e adevărat, dar oricum o creatură gata să-l salveze.

— Ei bine, mă pot considera iertată pentru că am îndrăznit să-ţi fac această vizită? întrebă ea după o scurtă pauză.

— Scumpa mea Emmeline, ştii doar că sunt în stare să-ţi citesc intenţiile, răspunse el blând.

— O, foarte modeste intenţii! îmi dau perfect seama. Ştiu ett sunt de slabă! Nu sunt în stare să exprim nici pe sfert din ce gândesc. Bine ar fi dacă m-aş putea exprima cu mai multă uşurinţă. \.

— Dar vorbeşti excelent, Emmeline [

— Spune-mi, cel puţin m-ai iertat?

— Cu siguranţă, dragă.

— Şi înainte de a pleca, pot îndrăzni să-ţi per… Spune-mi, prieten scump, te pot implora oare să-i dai fiului tău binecuvântarea?

Baronetul rămase mut şi de data aceasta.

— Austin, roagă-te pentru el, roagă-te pentru fiul tău cât mai e timp până la ivirea zorilor!

Şi în timp ce rostea aceste cuvinte, lady Blandish se aşează la picioarele lui şi, luându-i mâna, i-o duse la piept. Baronetul tresări. Înspăimântat de spontaneitatea gestului ei gingaş, în care vedea o dovadă de iubire, Sir Austin se ridică de pe fotoliu şi se duse la fereastră.

— Iată, s-a luminat de ziuă, exclamă el cu o falsă vioiciune în glas.

Apoi ridică storurile, lăsând să se vadă pajiştea inundată de primele raze ale dimineţii. În timp ce se apropia de fereastră, lady Blandish îşi şterse lacrimile. Cu ochii duşi, privi luna ce dispărea încet la orizont.

Ar fi vrut să creadă că dacă nu reuşise să-l înduplece pe baronet, numai rugăminţile ei pripite erau de vină, şi trebuie spus că vorbise cu atâta sinceritate deoarece

considerase că prietenul ei nu este un om de rând. Din păcate, însă, se vedea silită să constate că, în ciuda calmului şi seninătăţii de care voia să dea dovadă în aceste împrejurări, Sir Austin nu reuşea să se ridice deasupra semenilor săi. Pentru o clipă, lady Blandish fusese înclinată să ia asupra ei toată vina. Acum însă începu să-şi privească idolul într-o cu totul altă lumină. îl studie mai cu atenţie, căci se pare că dobândise dintr-odată un acut simţ critic, fenomen care, orice s-ar zice, comportă riscuri pentru orice idol. Până la urmă, doamna renunţă să tot insiste asupra acelui subiect penibil, aşa că baronetul se apropie de ea şi, pe tonul blând al omului conştient că s-a purtat cam aspru, murmură:

— În fond, există oare bucurie mai mare lăsată de Dumnezeu decât o femeie bună? Scumpa mea Emmeline a înfruntat cu vitejie o noapte de nesomn şi la lumina zilei chipul ei este la fel de frumos!

Şi rostind aceste cuvinte, baronetul îi aruncă priviri drăgăstoase şi pline de duioşie.

— Sunt în stare să îndur şi alte nopţi ca acestea, râs/puse ea, privindu-l în ochi. Îţi promit că voi arăta şi mai bine, dacă… dar el n-o încurajă să-şi urmeze gândul până la capăt.

Se aştepta probabil să fie consolat fără cuvinte sau poate, când îi întâlni privirile, ochii ei frumoşi şi calzi îl înduioşară – în orice caz, etapa platonică a relaţiilor dintre el fu depăşită, şi el o cuprinse cu braţul după umăr. Ea simţi îmbrăţişarea şi începu să-i vorbească despre farmecul dimineţii. Aşa cum stăteau unul lângă altul, avură treptat, treptat, impresia că în spatele lor se aude un mormăit. Se întoarseră brusc şi priviră stupefiaţi în ochii de reptilă ai lui Benson. Lady Blandish schiţă un zâmbet, iritarea baronetului era însă mult prea mare pentru a trece neobservată. Întâmplarea făcea ca printr-o fatalitate stranie, fiecare etapă a iubirii lor inocente să se consume în prezenţa unui martor uman.

— Vă rog să mă scuzaţi… îmi cer mii de scuze… se

fâstâci valetul, bălăbănindu-şi cu melancolie capul când la dreapta, când la stânga, asemeni unui pendul.

I se porunci să părăsească imediat camera.

— Ar fi cazul să-l urmez şi eu. E timpul să trag un somn zdravăn, spuse lady Blandish.

Se despărţiră, strângându-şi mâinile în tăcere. În clipa următoare, Sir Austin îl chemă pe Benson.

— Adu-mi imediat micul dejun, spuse el fără să dea atenţie aerului ofensat şi sumbru cu care-l privea valetul, Plec urgent la Londra. Şi apropo, Benson, azi după-masă sau mâine dimineaţă, cum îţi convine, vei pleca şi tu la Londra. Ia-ţi registrul şi treci pe la domnul Thompson. Aici nu te mai întorci. Vei primi o pensie. Acum eşti liber.

Valetul cel greoi ar fi vrut să spună ceva, dar copleşit de cnc şi ameţit de gestul baronetului, simţi că-şi pierde glasul. Când ajunse în dreptul uşii făcu un nou efort să vii, oească, din care pricina pielea ce-i atârna fleşcăită pe obraz se cutremură toată. Cu un gest precipitat, Sir Austin îl expedie afară. Şi astfel părăsea Raynham-ul unul din adepţii cei mai înfocaţi ai Dogmei Fructului Oprit.

CAPITOLUL XXXIV

Cucerirea unui epicureu

Era o frumoasă dimineaţă de iulie. Undele verzi ale Solentului se rostogoleau învolburate şi, departe în larg, bărci uşoare ca nişte sirene pluteau pe spuma mării cu pânzele strălucitoare umflate în vânt. Lanţuri uriaşe de nori alunecau alene, încununate de albastrul intens al cerului de vară.

Lângă o ferestruică deschisă ce dădea spre mare, vegheaţi de tulpinile arcuite de vânt ale trandafirilor, tinerii noştri căsătoriţi se înfruptau regeşte din gustarea de dimineaţă.

Dacă întâmplarea făcea ca umanistul şi omul de ştiinţă să fie cumva de faţă, el n-ar fi putut spune că mirii aceştia ce se pregăteau să devină viitori părinţi ai unei cete de britoni nu-şi făceau datoria cu prisosinţă. Câteva

suporturi de ouă în care nu se mai zăreau decât cojile confirmau pe deplin zelul lor. De fapt, ospăţul de-abia începuse şi mesenii erau atât de absorbiţi de activitatea lor încât nu găseau timp nici măcar să schimbe o vorbă. Tinerii erau îmbrăcaţi ca pentru o expediţie. Fata îşi pusese boneta, iar băiatul purta pălărie de marinar. El îşi suflecase mânecile, iar ea îşi prinsese un colţ al rochiei la brâu. Din când în când, câte un cuvânt răzleţ stârnea hohote de râs, dar oricum la această oră ospăţul era principala lor preocupare ceea ce, după ştiinţa mea, este valabil mai totdeauna atunci când micul Cupidon e sincer şi de bună-credinţă.

Ei bine, mirii se ospătau împărăteşte cu toate bunătăţile pământului. Cui să-i mai pese oare acum de bietul fluieraş cu care-şi cântaseră atât de frumos iubirea, încât până şi sferele tresăreau vrăjite la auzul fermecătoarei melodii? Dar ce rost are să mai vorbim de sfere când cei doi sunt împreună şi se pot bucura unul de altul?

Hai, veniţi voi ouă, jimble, unt şi lapte, voi ceaiuri îndulcite, veniţi laolaltă şi celebraţi voioşia acestor clipe! Daţi glas muzicii ce răsună înăuntrul fiinţei lor! Fluieraşul a fost bun doar pentru uvertură. Căci, la urma urmelor, ce-şi pot dori îndrăgostiţii mai mult şi mai mult decât să se bucure ca bărbat şi femeie de libertate şi de binecuvântările belşugului? Oare clipele ce le trăiesc ei acum nu sunt măreţe?

O, biet umanist şi om de ştiinţă, ce păcat că nu eşti şi tu de faţă să priveşti spectacolul încântător, înfăţişând doi tineri ce mănâncă! După modesta mea părere ar fi o vrajă excelentă pentru alungarea diavolului ce s-a cuibărit în tine!

În fine, măreţul ospăţ ia sfârşit, iar mirele, fluturându-şi solemn şerveţelul „se apleacă asupra soţiei care-l întâmpinăâncrezătoare cu mugurul întredeschis al buzelor. Poezia muritorilor este limbajul Jor de toate zilele. Ei bine, nu găsiţi oare sublimă vârsta în care

trăiesc ei acum?

Urmează un sărut înflăcărat, proaspăt şi sincer ca sărutul Aurorei, după care Richard exclamă pe un ton din care nu s-ar zice că lipseşte voia bună:

— Scumpa mea, nici azi n-avem veşti de la tata. Ochii dulci ai fetei îl privesc îngrijoraţi. Ei, lasă, mâine, poimâine îşi va face el apariţia în persoană! o linişteşte mirele. Numai s-o vadă pe fetiţă şi totul va fi bine!

Şi, rostindaceste cuvinte, Riqhard îi cuprinde bărbia în palmă şi-o priveşte vrăjit, ca şi cum ar contempla un chip ivit din nălucirea unui vis, iar fata zâmbeşte încântată.

— Dragul meu, aş vrea totuşi să te rog ceva, şopteşte Lucy cuibirindu-se la pieptul lui cu mâinile împreunate ca pentru o rugăciune. Astăzi ia-mă şi pe mine la bord. Nu mă lăsa singură printre oamenii aceia! Te rog din tot sufletul, ia-mă cu tine, ştii bine că n-am rău de mare!

— Marinar ca Lucy nici că există, izbucneşte el în râs, în timp ce-o strânge în braţe. Dar tu uiţi, marinarul meu micuţ, că la asemenea întreceri numărul persoanelor admise la bord e foarte limitat şi am putea fi acuzaţi de încălcarea regulamentului. Apoi, lady Judith îţi stă la dispoziţie cu poveştile ei despre Austin, lordul Mou’nifalcon este gata să te copleşească cu sentimentele lui, cât despre domnul Morton de-abia aşteaptă să-ţi poarte de grijă.

Pentru o clipă, ochii fetei îi ocolesc privirile.

— Nădăjduiesc că nu mi s-au înroşit obrajii şi sprâncenele nu mi-s încruntate ca de obicei, nu-i aşa? murmură Lucy şi sprâncenele ei jucăuşe se arcuiră în sus cuceritoare.

El îşi lipeşte obrazul de obrazul ei şi îi şopteşte vorbe dulci.

— Atunci câte ore o să fim despărţiţi unul de altul – o oră, două, trei, spune-mi câte? murmură ea. Ţuguindu-şi Duzele încântată de dezmierdările lui.

— Şi la sfârşit voi apărea pe punte ca să primesc felicitările miresei mele!

— Şi soţul meu nu va face altceva decât să ciripească tot timpul cu lady Judith!

— Iar eu îmi voi privi soţioara cum se îmbujorează toată şi-şi încruntă sprâncenele la lordul Mountfalcon!

— Sunt chiar aşa de prostuţă? întrebă ea serioasă, uitând pentru o clipă de joaca lor.

Dar în loc de răspuns, sărutul Aurorei îi mângâie din nou ca o adiere buzele înrourate.

După ce o lună încheiată se ascunseseră prin locurile cele mai tăinuite, păcătoşii aceştia fericiţi se hotărâseră într-o bună zi să iasă la lumină ca să admire chipurile muritorilor. Atunci, întâmplarea a făcut să se întâlnească cu domnul Morton de la Poer Hall, care nu era altul decât unchiul lui Ralph şi prietenul lui Austin Wentworth.

Odinioară, domnul Morton se numărase printre prietenii intimi ai baronetului, dar cu timpul ajunsese la concluzia că are de-a face cu un personaj dificil şi ursuz, aşa că, acum, când aflase de fapta lui Richard, îl trata pe băiat cu destulă bunăvoinţă, încredinţat fiind că numai tatăl poartă vina pentru greşeala fiului; pe de altă parte, se gândise că tânărul trebuie să cunoască lumea, cu alte cuvinte să fie introdus în societate, şi, ca atare, îl prezentă cunoştinţelor şi prietenilor săi de pe insulă. Printre ei se număra lady Judith Felie, o aristocrată tânără şi frumoasă, care îl prezentă influentului lord Mountfalcon, iar acesta, la rândul său, îi făcu şi el cunoştinţă cu mai toţi amatorii de iahting care începuseră să se adune în staţiune. Şi astfel, Richard se văzu dintr-odată în mijlocul unei societăţi strălucitoare, gustând pentru prima oară în viaţă plăcerea de a întreţine relaţii nestânjenite cu semenii săi de ambe sexe. Fiul „sistemului” fusese lansat în lume – era, cu alte cuvinte, împins să se descurce de la început acolo unde era apa mai adâncă.

Între timp, Sir Austin ajunsese la un compromis între bunele sale intenţii şi sfaturile noului său confesor, drept care se decise să-şi trateze fiul aşa cum se cuvine. Pentru asta, lumea îl decretă mărinimos. Lady Blandish împărtăşi ea însăşi opinia generală când află de renta substanţială ce i-o oferise lui Richard, şi când îl auzi cum o pusese la punct pe doamna Doria care îi ceruse să conteste căsătoria, Sir

Austin ştia însă că dacă procedase astfel, era numai din convingerea că nu se cuvine ca tinerii de rangul lui Richard să ducă lipsă de bani. Iată-l deci pe baronet înşelat din nou de cei dispuşi să-i idealizeze cu atâta uşurinţă caracterul. Căci ce înseamnă oare să te porţi cum se cuvine cu cei pe care îi iubeşti? Sir Austin ştia prea bine că la mijloc nu era vorba de mărinimie şi, cu toate acestea, aclamaţiile mulţimii îi stimulau orgoliul şi îi întăreau convingerea că, purtându-se drept cu fiul său, îşi îndeplinea cu prisosinţă datoria, ba, poate, că făcea mai mult decât ar fi fost în stare să facă pentru copilul său un părinte obişnuit. Aşadar, Richard nu ducea lipsă de bani. Dar mai mult decât orice, el ar fi dorit să primească de la tatăl său un cuvânt bun. Deşi Richard nu spunea nimic despre asta, ca să nu-şi tulbure soţia, ea îl simţea *Ce* mult suferă ştiindu-se certat cu omul pe care-l jignise, înşelându-i aşteptările. Richard ar fi fost în stare să-i cadă în genunchi ca să-şi răscumpere greşeala. Căci pentru el, omul acesta nu era o fiinţă oarecare.

În nopţile lungi când se aflau împreună, Lucy îl auzea suspinând întruna şi astfel, încet, încet, figura rigidă a baronetului ajunse să se asocieze în imaginaţia fetei cu întunecimea nopţii şi cu suspinele triste ale soţului ei. Dar asta nu le-a afectat cu nimic pofta de mâncare. Când micuţul Cupidon este puternic şi, pe deasupra, mai adie şi briza tonifiantă a mării, nici vorbă de aşa ceva! Şi totuşi, viermele tristeţii le rodea neîncetat sufletul. Aşa că vă puteţi închipui bucuria ce-i cuprinse pe amândoi în această frumoasă dimineaţă de

vară când, exact în clipa când părăseau casa, îndreptându-se spre plajă, îl zăriră pe Tom Bakewell care venea spre ei. Tom ducea pe umăr un geamantan uriaş iar în urma lui, pe cărare, se zărea Adrian.

— Salve, salve, strigă Richard entuziasmat şi, năpustindu-se spre el, îl apucă de mână şi nu-i mai dădu drumul până ce ajunseră la locul unde se afla Lucy. În tot acest interval nu mai contenea cu întrebările.

— Lucy, acesta este Adrian, vărul meu.

„Nu-i aşa că-i un înger?" păreau să spună privirile lui. „De bună seamă!" îi răspunse Lucy tot din priviri.

Îngerul în carne şi oase se înclină ceremonios în faţa ei şi, dându-şi seama că e considerat un salvator, găsi de cuviinţă să-şi tempereze entuziasmul.

— Am impresia că ne-am mai cunoscut, spuse el amabil şi, în clipa următoare, le aduse la cunoştinţă că nu luase încă micul dejun.

La auzul acestei veşti, porniră cu toţii spre casă, iar Lucy se puse pe loc în mişcare pentru a aranja cele de cuviinţă.

— Rady, ce bucuros sunt că te văd, bătrâne! strigă Richard, apucându-l din nou de mină. Ţi-o spun fără ruşine, în ultimul timp am fost tare nefericit!

— Şase, şapte… opt… nouă ouă?! exclamă Adrian în loc de concluzie după ce examină masa dintr-o privire.

— De ce nu-mi scrie? De ce nu mi-a răspuns la nicio scrisoare? Dar acum că eşti tu aici nu mai am motiv să mă tem de nimic. Tata vrea să mă vadă, nu-i aşa? Plecăm diseară cu toţii! La ora unsprezece am concurs. Micuţul meu iaht, „Lady Blandish", ştii, aşa l-am botezat, concurează cu ambarcaţiunea „Begum" a lui Firea Currie. Voi câştiga sper, dar indiferent de rezultat, diseară plecăm Ce mai e nou pe la Raynham? Ce mai fac ai casei?

— Dragă băiete, replică Adrian, aşezându-se confortabil în fotoliu, înainte de a-ţi răspunde, dă-mi posibilitatea să-mi revin şi eu în fire. Pentru un burlac ca

mine, jumătate din ouăle de pe masă ar fi de-ajuns. Cât despre cei ai casei, sunt bine, chiar foarte bine, dacă nu mă-nşel. Căci nu uita, după călătoria asta pe mare mă simt zdruncinat. Am sosit aici cu vaporul de dimineaţă şi trebuie să-ţi mărturisesc că marea m-a determinat s-o îndrăgesc şi mai mult pe mama noastră Terra cu toate rudele ei.

Calmul glacial al lui Adrian îl înnebunea pe Richard care devenea din ce în ce mai nerăbdător.

— Adrian, ce-a spus tata când a aflat ce-am făcut? Vreau să ştiu exact cuvintele lui?

— Fiul meu, ştii ce spun înţelepţii: „Vorbele sunt bănuţii tăcerii!" în orice caz, el a vorbit mai puţin ca mine, te-asigur!

— Deci asta i-a fost reacţia, strigă Richard şi-apoi căzu pe gânduri. Atâta tot va să zică!

Într-o clipă, masa fu strânsă şi aşezată din nou, iar Lucy îşi făcu apariţia împreună cu bucătăreasa care aducea tava cu ouă. Fata îşi scoase boneta şi, aşezându-se pe scaun, începu să toarne ceaiul întocmai ca cea mai desăvârşită gospodină.

— Să începem, spuse Adrian bine dispus, în timp ce spărgea primul ou.

Dar dintr-odată, buna lui dispoziţie se transformă în tristeţe. Faţa i se crispă de durere şi, cu cât se străduia – să pară mai calm, chipul lui lua un aer şi mai îngrijorător. Cum era cu putinţă? Să fi fost oul stricat?

Lucy îl privea ţintă şi tremura din tot corpul, aşteptând să vadă ce-o să mai zică.

— Oul acesta a fost fiert trei minute şi patruzeci şi cinci de secunde, observă el, abandonându-l cu indiferenţă.

— Vai, vai, strigă Lucy. Aşa este! Eu însămi l-am fiert exact atâtcât ştiam că-i place lui Richard. Dumneavoastră preferaţi ouăle tari, nu-i aşa, domnule Harley?

— Dimpotrivă, mie îmi plac ouăle moi! Ţinute la fiert

două minute şi jumătate sau, în fine, două minute şi trei sferturi! Nicio secundă în plus! E o adevărată crimă să laşi ouăle să se întărească! Trei minute de fiert înseamnă pur şi simplu o îndrăzneală!

— O, dacă ştiam, dacă mi-ar fi spus Richard… se tânguia micuţa mireasă, muşcându-şi buzele mâhnită.

— Credeţi că Richard e omul care să acorde atenţie unor asemenea mărunţişuri, spuse el, încercând să zâmbească.

— Ei, daţi-o-ncolo şi terminaţi odată, casa e plină de ouă 1 strigă Richard şi începu să tragă ca un sălbatic de cordeluţa clopoţelului.

Lucy sări şi ea în picioare.

— Desigur, desigur, bineînţeles, aşa e! Mă duc să fierb alte ouă, întocmai cum vă plac dumneavoastră. Permiteţi-mi, domnule Harley, vă rog eu!

Adrian îi făcu semn cu mâna să rămână pe loc.

— Nu, spuse el, mă supun şi eu gusturilor lui Richard şi fie ca cel de sus să-mi facă parte de o digestie la fel de bună ca a lui.

Gata să izbucnească în plâns, Lucy îşi întoarse privirile spre Richard. Acesta se întinse comod pe canapea şi o lăsă să se descurce singură cu musafirul. Uvertura cu ouăle se dovedise jalnică, nimic de zis, dar Lucy n-avea de gând să se dea bătută şi apoi resemnarea lui Adrian o impresiona profund. Era conştientă că la cea mai mică greşeală solul păcii s-ar fi arătat nemulţumit şi atunci catastrofa era sigură. Ca atare, frumoasă ca o porumbiţă, cu sprâncenele jucăuşe arcuite deasupra ochilor ei albaştri, Lucy stătea alături de ei numai ¿îmbete şi, cu atenţia încordată, studia pe furiş faţa bucălată a tânărului epicureu, încercând să ghicească cum i-ar putea intra în voie.

„O să vadă el că nu sunt nici proastă, nici timidă”, medita ea plină de curaj. Şi, într-adevăr, spre surprinderea lui, Adrian constată că fata se descurca de minune, conversa excelent, ştia să joace rolul de gazdă

şi, pe deasupra, se dovedea a fi o prezenţă foarte decorativă. Când isprăvi de mâncat primul ou, îşi făcură apariţia alte două ouă, fierte întocmai după indicaţiile lui. Între timp. Lucy îi spusese în taină bucătăresei ce are de făcut. Acum, Adrian ajunsese la concluzia că nu are rost să mai facă fasoane şi ca atare se ospăta cu poftă. Consternarea cu care privise la început ouăle buclucaşe s-ar putea să nu fi fost tocmai întâmplătoare, gândea în sinea ei fata, căci, aşa naivă şi lipsită de experienţă cum era, instinctul ei de femeie îi şoptea că musafirul acesta sosise pregătit anume să strâmbe din nas la tot ce. avea să vadă în Căsuţa Dragostei. La drept vorbind, sprâncenele jucăuşe nu erau chiar aşa naive; dincolo de bolţile lor frumos arcuite se afla o inteligenţă vie şi ascuţită, gata să dea piept cu tânărul acesta înţelept, dar care se dovedea puţin cam posac.

Când oaspetele se hotărî, în fine, să vorbească, Lucy înţelese că eforturile ei n-au fost în zadar.

— Mulţumită doamnei Richard, acum sunt în stare să-ţi dau răspunsul dorit, spuse el, şi se înclină spre Lucy recunoscându-i pentru prima dată calităţile de – gazdă şi soţie.

Lucy se simţea în al nouălea cer.

— Dă-i drumul odată, strigă Richard, căutându-şi o poziţie mai confortabilă pe canapea.

— Pentru început, află că Pelerinul şi-a pierdut carnetul de însemnări. Dacă-l găseşte cineva a dat fericirea peste el, căci recompensa e fabuloasă! apoi să ştii că Benson, neasemuitul şi neegalatul Benson, a întors spatele reşedinţei noastre! Nimeni nu ştie încotro a şters-o! Se bănuieşte că singurul supravieţuitor al Dogmei Fructului Oprit a fost eclipsat de o femeie!

— Benson a şters-o, spui?! Formidabile lucruri s-au mai petrecut la Raynham de când am plecat eu de-acolo, exclamă Richard.

— Da, da, aşa 6, dragul meu! Luna de miere seamănă cu clipa lui Mahomed, sau mai bine zis cu

hârdăul şahului din poveste, dacă vrei, cel care şi-a cufundat capul în apă, iar când l-a scos afară şi-a dat seama că între timp trecuse o viaţă. Ei bine, revenind la ale noastre, află că unchiul Algernon aleargă ca şi până acum tot şontâc, şontâc, doar, doar o să găsească ce-a pierdut. Cât despre unchiul Hippias, bietul de el, acuză nişte simptome din cele mai stranii – zice că pur şi simplu i-a crescut nasul ca un tort de nuntă. De când şi-a luat în primire generosul cadou pe care i l-ai trimis şi din care se jură că n-a gustat nici măcar o bucăţică, Hippias trăieşte cu impresia că i-a crescut nasul. Şi dacă vrei să mă crezi, când iese pe uşă e timid ca o fecioară de teamă să nu-şi zgârie trompa. Se plânge întruna că greutatea nasului îl apasă tot mai tare. Mai deunăzi, mă gândeam că n-ar fi exclus ca Benson să se fi tăcut nevăzut graţie unei vrăjitorii, şi în felul acesta să se fi instalat pe nasul lui Hippias. De altfel, bietul tău unchi îşi pipăie toată ziua nasul. Ce să-ţi mai spun, doctorul e tot timpul lângă el. Zadarnic însă! Mă tem că n-are şanse să-i readucă organul mirosului la dimensiunile lui normale. Apropo, Pelerinul a născocit un aforism pe tema asta! Iată cum sună el: „Dimensiunea este o chestiune de impresie”.

— Bietul unchi Hippias, a ajuns să creadă în vrăjitorii! De altfel, numai o forţă supranaturală ar fi n stare să rivalizeze cu senzaţiile ce-l obsedează pe el! Doamne fereşte, cine şi-ar fi închipuit că o să ajungă în halul ăsta!

— Vai ce rău îmi pare, exclamă Lucy, deşi la urma urmelor parcă simt că mă bufneşte râsul!

Ti părul înţelept se simţi vrăjit când auzi râsul zglobiu al fetei.

— Pelerinul împărtăşeşte şi el punctul tău de vedere, dragă Richard. De altfel, există oare ceva la care să nu se fi gândit şi el înainte? „Cazurile confirmate de dispepsie sunt generatoare de iluzii”, zice el. „Secolele în care magia era atotputernică erau afectate de o indigestie universală”, arată mai departe. Şi dacă mă gândesc bine,

cred că are perfectă dreptate, dacă ţinem cont de primitivismul artei culinare din acele timpuri! Apoi, mai ţii minte ce spunea el despre secolul nostru? Că, datorită dispepsiei, astăzi se remarcă o revenire la obscurantism şi ignoranţă. Vedeţi dumneavoastră, doamnă Richard, Pelerinul situează înţelepciunea în centrul „sistemului”, aşa că vă daţi seama ce recunoscător vă sunt în aceste momente, pentru toată grija cu care v-aţi ocupat de mine!

Ei bine, în aceste momente, Richard era înclinat să pună micul triumf al soţiei sale pe seama faptului că Adrian fusese subjugat de frumuseţea ei. În ultimul timp, mulţi fuseseră aceia care-i elogiaseră frumuseţea, dar fata nu prea punea preţ pe asemenea complimente. În schimb, elogiile lui Adrian, adresate în primul rând calităţilor ei de gospodină, îi făceau mare plăcere, căci isteaţă cum era îşi dădea perfect seama că în lupta pe care trebuia s-o ducă, frumuseţea nu-i era de mare folos. Şi în vreme ce Adrian vorbea mai departe despre virtuţile bucătăriei excelente, Lucy îşi aminti dintr-odată de cartea de bucate primită în dar de la doamna Berry. „Unde Dumnezeu oi fi pus-o?” exclamă în sinea ei fata.

— Va să zică astea sunt ultimele noutăţi de la Raynham? spuse Richard.

— Exact, replică Adrian. Ba nu. mai e ceva? Clare urmează să se căsătorească! Ştiai, nu-i aşa? Mătuşa Helen.

— Ei, dă-o-ncolo pe mătuşa Helen! Ce crezi că a avut impertinenţa să-mi scrie? Dar oricum… n-are nicio importanţă. Clare se căsătoreşte cu Ralph, bănuiesc. Ia spune-mi?

— Băiete scump, altceva intenţionam să-ţi spun şi anume că mătuşa Helen este o femeie extraordinară. Graţie ei a aflat Pelerinul că femeia este un animal practic ştii doar, pentru Pelerin noi suntem cu toţii un simplu obiect, de studiu. De altfel, în *Poveţele Pelerinului* vei găsi portretele esenţiale ale întregii noastre familii.

Ei bine, aşa. cum îţi spuneam, mătuşa Helen…

— Doamna… Doria – Rachetuţa”! izbucni în râs Richard.

— Cum îţi spuneam, când mătuşa Helen a văzut că planul ei favorit e sortit eşecului – numeşte-l micul ei „sistem”, dacă vrei – ei bine, că planul acesta urzit de mai bine de zece ani şi menit a aduce fericire domnişoarei Doria…

— Zi mai bine „Frumoasa Mingiucă”! preciză Richard râzând.

— Ei bine, mătuşa Helen în loc să se frământe neputincioasă ca un bărbat şi să ia providenţa la întrebări, în loc să întoarcă lucrurile pe toate feţele şi să despice firul în patru, de parcă nimic n-ar mai fi la locul lui pe lumea asta, ce crezi că face animalul acesta practic? Văzând că nu-şi poate mărita fata eu cine voia ea, se hotărăşte pe loc s-o căsătorească cu cineva care-i era mai la îndemână. Şi cum un gentleman bătrân este gata oricând să încheie o tranzacţie matrimonială cu un animal practic, mătuşa Helen pune ochii pe un gentleman bătrân. Bineînţeles, un specimen necăsătorit şi cât se poate de bogat, specimen care acum mai este pe deasupra şi îndrăgostit până peste urechi. Căsătoria are loc peste o săptămână. Într-o zi, două, trebuie să primeşti şi tu invitaţia de nuntă!

— Cum, fata aia rece ca un sloi de gheaţă a consimţit, biata de ea, să se căsătorească cu un boşorog? mârâi Richard indignat. Când sosesc la Londra pun eu capăt poveştii ăsteia!

Richard se sculă apoi în picioare şi începu să se plimbe prin cameră. Îşi dădea seama că sosise timpul să-şi ia în primire iahtul şi să facă pregătirile necesare pentru concurs.

— Eu plec, spuse el într-un târziu. Adrian, te rog, ai tu grijă de Lucy! Ea o să urce pe „Empress”, goeleta lordului Mountfalcon. De altfel, el dă startul. Ah, dacă ai şti ce goeletă frumoasă are lordul – o adevărată

minunăţie nu alta! într-o bună zi voi avea şi eu una la fel! La reyedere, scumpa mea, îi şopti el lui Lucy.

Stânjeniţi de prezenţa lui Adrian, cei doi nu se mai sărutară, dar, vrând parcă să compenseze această pierdere, se ţineau strâns de mină şi nu le mai venea să-şi ia ochii unul de la altul. Deodată, Lucy îşi întoarse privirile de la el. Adrian se încruntase, nu scotea nicio vorbă şi îi privea cu buzele crispate, într-un mod care nu prevestea nimic bun. În cele din urmă se hotărî să vorbească.

— Cu alte cuvinte, ai de gând să te avânţi în larg, nu-i aşa?

— Da, dar nu merg decât până la St. Helen. Drum scurt şi fără probleme.

— Bine, fiule, vrei să cred oare că-mi porţi pică pentru faptul că bietul meu „sistem” s-a mai refăcut niţel cu bunătăţile pe care le-am gustat?

— Ei, dă-l încolo de „sistem”! Pune-ţi pălăria şi vino cu noi. N-avea nicio grijă. Te iau pe iahtul meu.

— Richard dragă, dar eu am plătit deja tributul celor condamnaţi să păşească pe o insulă. Apele mării m-au zdruncinat destul, aşa că accept să vin cu tine numai până la ţărm. Te aştept acolo cât vrei, îţi promit chiar să notez toate isprăvile tritonilor. Dar orice-ar fi, deşi îmi dau seama că asta înseamnă să mă privez de compania doamnei n>chard, refuz categoric să părăsesc uscatul!

— Da, aveţi perfectă dreptate, domnule Harley, exclamă Lucy, trăgându-şi degetele din mâna lui Richard. Dacă vă face plăcere, rămân şi eu cu dumneavoastră. Nu vreau să merg cu oamenii aceia şi apoi putem urmări întrecerea foarte bine şi de pe ţărm. Scumpule, eu nu vreau să mă duc. Te superi cumva? Bineînţeles, dacă ţii tu neapărat, vin şi eu cu voi, dar sinceră să fiu aş prefera să rămân aici!

Şi Lucy îşi privi soţul într-un anume chip pentru a spulbera cu totul nemulţumirea pe care o vedea umbrindu-i ochii. Adrian protestă imediat, susţinând că

Lucy ar trebui să-l însoţească pe Richard, că el s-ar putea distra de minune până la întoarcerea lor etc., etc.; în căpşorul frumos al fetei roiau însă puzderii de planuri, aşa că, până la urmă, spre marea decepţie a lordului Mountfalcon şi cu riscul de a-şi supăra iubitul, Lucy reuşi să-şi impună punctul de vedere şi să rămână pe ţărm. Richard nu prea se sinchisea de treaba asta. îl privi dispreţuitor pe Adrian, apoi cedă într-un mod nu tocmai elegant.

— Fie, faceţi cum vă place! spuse el. Pregătiţi bagajele. În seara asta plecăm. N-aveţi nicio grijă, nu m-am supărat!

Cine s-ar fi putut supăra, părea el să-i spună lui Adrian, în timp ce savura dezmierdările cam discrete ale soţiei sale, fapt pentru care profită de ocazie şi-şi scoase pârleala, sărutând-o pe frunte. Dar sărutul acesta nu reuşi să-i spulbere nemulţumirea ce i se cuibărise în suflet.

— Extraordinar! exclamă el. Auzi, pe o zi minunată ca asta să nu vrei să ieşi în larg! Bine dragă, atunci rămâi pe ţărm!

Din această clipă, calităţile de înger salvator ale lui Adrian încetară să-l mai preocupe pe Richard. De altfel, tânărul nici nu intenţiona să se folosească prea mult de aceste deosebite însuşiri. Exista însă o altă persoană care se folosi din plin de ele şi, în mai puţin de câteva ore, eforturile acestei frumoase creaturi, fură încununate de succes. Lucy reuşi să-l convingă pe Adrian că dacă Sir Austin consimte s-o vadă, lucrurile se vor lămuri de la sine. Ideea îi fusese sugerată tânărului înţelept pe ocolite şi cu multă îndemânare, dar, oricum, punerea ei în practică ar fi însemnat o schimbare prea bryscă a situaţiei. Lui Adrian îi plăcea cum se comportă fata: era, nimic de zis, o apariţie fermecătoare şi, mai presus de toate, dădea dovadă de mult burwsimt. Uitase aproape cu desăvârşire că are de-a face cu fata ţinui fermier, într-atât era de impresionat de înţelepciunea ei. S-ar fi zis că

Lucy era pe deplin conştientă că datoria de căpetenie a oricărei femei este să ştie să gătească. Şi totuşi se punea întrebarea cum putea el oare să-l convingă pe Sir Austin că ar fi trebuit s-o vadă? Fină acum, baronetul nu consimţise nici măcar să-şi vadă fiul, iar sosirea lui Adrian pe insulă, în urma insistenţelor lui lady Blând ish, echivala în fond cu o aventură. Adrian nu era dispus să rişte mai mult. În cele din urmă, ajunse la concluzia că, de fapt, numai timpul este în măsură să rezolve lucrurile, aşa că lăsă totul pe seama timpului. Când stau cu braţele încrucişate, păgânii şi creştinii găsesc cu aceeaşi uşurinţă cuvinte frumoase pentru a-şi justifica pasivitatea. „Ei uită", stă scris în *Poveţele Pelerinului*, „că drăcuşorii lui Scaraoţchi nu depun niciodată armele".

În timp ce se plimba alene pe ţărm, în compania personajului acesta amuzant, Lucy se gândea la o. mie de lucruri. O preocupa în primul rând concursul lui Richard. Din clipa în care lordul Mountfalcon dăduse startul, inima începuse să-i bată de emoţie. Apoi încerca o senzaţie ciudată la gândul că se plimbă braţ la braţ cu o rudă de-a soţului ei, cu acest om care trăise ani îndelungaţi alături de fiinţa ce-i. era dragă. În fine, o obseda gândul că poate în seara aceea avea să se înfăţişeze în faţa părintelui temut al soţului ei.

— Domnule Harley, spuse Lucy, este adevărat că plecăm în seara asta? Şi credeţi, se bâlbâi ea, credeţi că va voi să mă vadă?

— Ştii, chiar doream să discutăm problema asta, răspunse Adrian. Am impresia că scumpul dumitale soţ a înţeles greşit ce i-am spus. De altfel, persoana a doua plural comportă riscul unor serioase confuzii în limba noastră, mai ales când interlocutorul are mintea înflăcărată. „Să te vadă", am spus eu, iar Richard a înţeles „să vă vadă". Doamnă Richard, sper că mă înţelegi? Pentru moment, ar fi mai înţelept să vină la Raynham numai soţul dumitale. Căci de îndată ce se va aplana conflictul dintre tată şi fiu, nora e. şi ea în afară

de orice pericol.

Lucy îşi înălţă spre el frumoşii ei ochi. albaştri. Ideea animării temutei întâlniri o învioră pe loc şi se simţi cuprinsă de o bucurie, care, la drept vorbind, ascundea şi o urmă de laşitate.

— Credeţi că pentru început e mai bine să meargă singur?

— Da, asta e părerea mea. Deşi îmi dau seama că Richard e un soţ excelent şi va fi nevoie de multă abilitate pentru a-l convinge să plece de unul singur.

— Bine, atunci mă angajez să-l conving eu, domnule Harley.

— Dacă ai vrea…

— Sunt în stare să fac orice pentru fericirea lui, murmură Lucy.

Tânărul înţelept îi strânse anemic mina în semn de aprobare. Apoi se plimbară mai departe pe ţărm, până ce concurenţii dispărură cu toţii de sub privirile lor.

— Richard pleacă în seara asta, domnule Harley? întrebă Lucy emoţionată din pricină că nu-şi mai vedea iubitul.

— Mă tem că nici elocvenţa dumitale nu va fi în stare să-l urnească din loc pe Richard, răspunse Adrian galant. Cât despre mine, pe ziua de azi mi-ajunge cât m-am plimbat cu vaporul. În fond nu-i nicio grabă, numai băiatul ăsta arde de nerăbdare. Doamnă Richard, n-ai face rău să-l mai temperezi puţin. Nu uita, suntem născuţi ca să fim conduşi, iar femeile sunt născute pentru a conduce. Dacă i-ai mărturisi, de pildă, că ai poftă să porneşti la drum şi apoi, după o zi – două, i-ai da a înţelege că ai prefera… sau ai simula chiar că-ţi repugnă asemenea lucru… luând totul asupra dumitale, tânărul acesta impetuos va înţelege de la sine ce are de făcut. Te asigur că atât tatăl cât şi fiul au o fire extrem de sensibilă şi, din păcate, tatăl nu poate fi influenţat în mod direct. Îţi cer un lucru cam ciudat, e drept! S-ar părea că trebuie să-l manevrezi pe tată prin intermediul fiului. Din

clipa în care fiul risipitor a fost iertat, te asigur că zâmbetul patern se va revărsa şi asupra dumitale. Şi atunci va fi limpede că dumitale îţi revin toate meritele. De altfel, nu văd să existe o altă soluţie. Atâtiv timp cât Richard crede că tatăl său nu este dispus să-şi vadă nora, ostilităţile vor continua, ruptura se va adânci mai tare şi nu ne putem aştepta la nimic bun.

Adrian o privi drept în ochi de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ei, ce zici, eşti capabilă de atâta eroism?” Dar cum putea ea oare să-i mărturisească lui Richard că are de gând să se sustragă acestor încercări? Şi totuşi propunerea lui Adrian se potrivea de minune cu dorinţele şi temerile ei. Biata fată îl considera pe tânărul înţelept mai presus decât muritorii de rând şi se dovedea foarte sensibilă la linguşirile lui iscusite. Ideea că avea să se sacrifice pentru cei a căror pace o tulburase, o măgulea şi mai mult, aşa că până la urmă fu de acord cu Adrian şi îi promise că va proceda întocmai cum îi ceruse.

De regulă, victoria revine eroului. În consecinţă, aşa se face că în clipa când Richard puse piciorul pe ţărm şi proclamă entuziasmat că „Lady Blandish” a întrecut ambarcaţiunea „Begum” cu şapte minute şi patruzeci şi cinci de secunde, mireasa îl sărută şi-l felicită, în timp ce degetele ei răsfoiau de zor lucrarea doctorului Bucătaru în căutarea vinurilor ideale.

— Scumpul meu, domnul Harley doreşte să mai stea la noi şi este de părere că n-ar fi cazul să plecăm imediat… vreau să zic înainte de a primi corespondenţa… Cât despre mine, eu aş prefera…

— Aha, va să zică aşa stau lucrurile, laş micuţ ce eşti! spuse Richard. Bine, bine, atunci plecăm mâine. Ce întrecere formidabilă! Ne-aţi putut urmări de pe ţărm?

— Cum să nu, şi-am fost tot timpul sigură că iubitul meu o să câştige! Ca să-l mai domolească niţel, Lucy aduse vorba despre vinuri. Trebuie să-l servim pe domnul Harley cu licoarea cea mai fină, spuse ea, iar noi n-am băut niciodată vin! Vai, cât sunt de nepricepută!

Dacă-l trimiţi pe Tom după vin, el o să se descurce de minune. Masa e gata pregătită.

— Acum înţeleg eu de ce nu m-ai întâmpinat la ţărm.

— Iartă-mă, scumpule!

— Bine, eu te-am iertat, dar lordul Mountfalcon nu te iartă. Cât despre lady Judith, ea susţinea c-ar fi trebuit să fii şi tu acolo.

— Scumpule, inima mea a fost tot timpul alături de tine!

Richard îşi lipi mâna de pieptul ei ca să-i simtă bătăile inimii, dar fata lăsă ochii în jos intimidată şi-o rupse la fugă.

Tânărul înţelept nu a reuşit să găsească niciun cusur prânzului, iar atunci când terminară de mâncat se simţea la fel de bine dispus ca la început, ceea ce reprezenta mare lucru. Nici despre vin n-a avut nimic de obiectat, ceea ce iarăşi însemna o mare reuşită. Au sosit în fine cafelele şi Adi ian le-a făcut şi lor cinstea să le scutească de comentarii dezaprobatoare. Primii paşi pe calea cuceririi unui epicureu fuseseră astfel făcuţi şi la ora aceasta, Cupidon nu începuse încă să crâcnească.

După ce-şi băură cafelele, se duseră în grădina lui lady Judith, să admire apusul soarelui. Acum vântul se potolise. Norii prăvăliţi dinspre zenit se desfăşurau deasupra uscatului şi a mării într-un imens amfiteatru ce-şi sclipea lespezile enorme. Dintre valuri, privind ţintă căderea lui Hyperion, iată, se iveau capul stacojiu şi pieptul puternic al unui uriaş. Era Briareus.cu fruntea brăzdată de cute şi trupul încordat, întinzându-şi braţele spre culmile albastre de necuprins ale cerului. Spre nord-vest, şirurile de nori prinseseră un luciu alburiu, poleite parcă de argintul lunii, iar la apus, de sub discul scufundat al soarelui, ţâşneau torente de chihlimbar brun-roşcat ce se pierdeau în imensităţile trandafirii ale boitei.

— Sandoe numeşte această privelişte „cereasca floare a patimilor”, îi şopti Richard lui Adrian, în vreme

ce acesta recita calm versuri eline.

— Ar putea să-i găsească alt nume – „conopida cerească”, de pildă, replică Adrian între două emistihuri.

Lady Judith îi întâmpină la marginea aleii, cu captil înfăşurat într-o voaletă neagră. Era o femeie înaltă, cu păr de culoare închisă şi ochi negri. Mişcările sigure şi vocea ei învăluitoare cu inflexiuni dulci aveau un farmec care te cucerea pe loc. „Copia fidelă a lui lady Blandish”, comentă în sinea lui Adrian. Lady Judith îl salută ca pe o fiinţă asupra căreia merita să-şi reverse amabilitatea, lăudă frumuseţea serii şi, sărutând-o protectoare pe Lucy, îi luă în primire soţul. Soarele se cufundase în mare. Cerul era tot o văpaie, iar fantezia lui Richard se înflăcărase şi ea de-a binelea.

— Deci nu te-a ameţit triumful imens de azi-dimineaţă, ia spune, ciripi lady Judith.

— Vă rog să nu râdeţi de mine. După ce se sfârşeşte concursul mă simt totdeauna ruşinat că m-am agitat atâta. Iată ce înseamnă gloria! Sunt convins că mă dispreţuiţi pentru asta! Priviţi spectacolul acesta măreţ! În aceste clipe cred că mă dispreţuiţi!

— Cum poţi spune una ca asta? N-am fost alături de tine? Nu ţi-am aplaudat succesul? Numai că, după părerea mea, ar trebui să-ţi consumi energia în scopuri mai utile. În orice caz, asta nu înseamnă sub niciun motiv că trebuie să intri în armată!

— Dar ce altceva să fac?

— Ai calităţi ce-ţi permit să faci ceva mai bun!

— Niciodată nu voi putea fi în stare să urmez exemplul lui Auslin.

— Şi totuşi eu cred că ai fi în stare să faci. ceva mai bun ca el.

— Lady Judith, vă sunt recunoscător pentru părerea bună ce-o aveţi despre mine. În orice caz, va trebui să fac ceva. Aşa cum spuneaţi, un bărbat trebuie să-şi justifice într-un fel existenţa!

— Sosurile… răsună limpede în urma lor glasul lui

Adrian. Ei bine, sosurile constituie rafinamentul suprem al artei culinare. Femeia care ajunge expertă în pregătirea sosurilor a atins punctul culminant al civilizaţiei!

Departe în larg, Briareus strălucea roşiatic învăluit în negru. Apusul ardea tot ca văpaie.

— Mă întreb cum pot trăi bărbaţii fără să facă nimic când au în faţa lor asemenea privelişti? îşi continuă Richard şirul gândurilor. Uneori, când pun pe cineva să-mi facă vreo treabă, mă cuprinde un sentiment de ruşine. Acum, cel puţin, mă simt teribil de stânjenit…

— Ei, dar când te iei la întrecere cu iahutul „Begum" lucrurile stau cu totul altfel, nu-i aşa? N-are rost să devii democrat ca Austin. Dar, apropo, ia spune-mi, mai scrii versuri?

— Nu. Oare ce scriu eu înseamnă literatură? Acum nu mă mai pot înşela singur. Îmi dau seama că recurg la scris numai şi numai pentru a-mi justifica într-un fel lenevia. De fapt, în ultimul timp n-am mai scris niciun vers.

— E şi firesc, doar eşti aşa de fericit

— Nu, nu acesta-i motivul. Într-adevăr sunt foarte fericit…

Richard nu fu în stare să-şi isprăvească fraza. O ambiţie nouă, nelămurită, luase acum locul avânturilor poetice, clar în preajma lui nu se mai afla umanistul şi omul de ştiinţă, capabil să studieze fenomenul şi să-i determine evoluţia firească. Nu s-ar fi putut spune că doamna de faţă era omul cel mai potrivit, în măsură să canalizeze energia lipsită de ţel a acestui tânăr şi totuşi ea îşi asumase rolul acesta. Era cu cinci ani mai mare ca el, era femeie, ceea ce explica perfect calmul ei plin de infatuare.

Pe cer norii uriaşi se împrăştiaseră şi deasupra apelor mării mocnea un imens corp de jăratic.

— Când ne vom întoarce la Londra vom lucra împreună, spuse Richard. Ce-aţi zice dacă am merge

seara, din casă în casă, în căutarea oamenilor ce au nevoie de ajutorul nostru?

Lady Judith schiţă un zâmbet.

— N-ar trebui să fii chiar atât de romantic, spuse ea, aducându-l brusc la realitate. Mă tem că în felul acesta ai să ajungi un cavaler rătăcitor. Ai toate calităţile pentru asta!

— În special la micul dejun… interveni Adrian, care-şi rostea mai departe inutila prelegere de gastronomie în faţa tinerei soţii.

— Dumneata ar trebui să devii eroul nostru, continuă lady Judith. Salvatorul doamnelor şi domnişoarelor aflate în restrişte. Grozav ne mai trebuie un asemenea erou!

— Într-adevăr, încuviinţă Richard cu toată sinceritatea. Din câte ştiu eu, există atâtea fiinţe delicate care suferă…

Şi ghidările îi zburară dintr-odată la cavalerii rătăcitori. Îi vedea parcă aievea cum îşi fac apariţia exact în clipa când pericolul era mai mare, auzea aclamaţiile entuziaste ale doamnelor şi domnişoarelor năpăstuite. În jurul său pluteau castele aeriene. Imaginaţia i se înflăcăra din ce în ce mai tare. Turnurile castelelor se prăbuşeau la pământ. Stelele creşteau văzând cu ochii şi strălucirea lor devenea neasemuit de puternică. În aceeaşi clipă însă, aripile fanteziei i se muiară neputincioase, prăbuşindu-se la pământ împreună cu turnurile măreţe, inima îi tresări nebuneşte în piept şi băiatul se întoarse brusc spre Lucy.

— Scumpa mea, ce-ai făcut până acum? exclamă el.

Şi vrând parcă să-şi răscumpere infidelitatea de cavaler rătăcitor, se lipi de ea plin de tandreţe.

— Tocmai ne antrenasem într-o fermecătoare discuţie pe tema gastronomiei domestice, interveni Adrian.

— Gastronomie?! Pe o noapte ca asta? strigă Richard, schimbându-se la faţă, întocmai ca Hippias când

i se oferise tortul de nuntă.

— Iubitul meu. ştii doar cil de utilă este arta culinară, căută Lucy să-l convingă mieroasă.

— Într-adevăr, aşa este, sunt întru totul de acord cu tine, copila mea. interveni lady Judith. Aveţi tot dreptul să r ide şi de nor într-o bună zi voi învăţa şi eu să gătesc!

— Iată misiunea femeii, exprimată în câteva cuvinte! izbucni Adrian.

— Şi, mă rog, care-i atunci misiunea bărbatului?

— Să guste şi să se pronunţe!

— Atunci să lăsăm totul pe seama lor, spuse lady Judith, întorcându-se spre Richard. Noi doi nu vom reuşi niciodată să fim la înălţimea lumii minunate în care trăiesc ei!

În acele clipe, Richard ar fi fost dispus să renunţe la orice de dragul chipului frumos al miresei ce-i strălucea înaintea ochilor asemeni Luceafărului de seară.

A doua zi, Lucy, a trebuit să se prefacă din nou că se teme să dea ochii cu baronetul. Dar în timp ce se străduia să pară o laşă; simţea că i se strânge inima în piept, văzându-l pe Richard cât este de trist. Băiatul dădea dovadă de multă răbdare şi blândeţe. Venea întruna lângă ea şi folosea tot felul de argumente doar, doar o va determinasă-l însoţească la Raynham.

— Dacă mergem împreună şi-l convingem pe tata să stea cu noi de vorbă sunt sigur că de cum o să te vadă va fi mândru de tine. Să-l faci de ruşine? Nici gând de-a şa ceva! Dimpotrivă! O vorbă numai să-i spui şi pot să jur pe ce-am mai scump că în mai puţin de-o săptămână ne primeşte la Raynham şi vom trăi cu toţii fericiţi. Să ştii că nimeni nu-l cunoaşte pe tata mai bine decât mine.

— Cum, nici domnul Harley? întrebă Lucy.

— Adrian? Te-nşeli, scumpa mea! Adrian cunoaşte, e-adevărat, şi el o anumită categorie de oameni, dar nu pe cei mai buni.

Lucy îşi formase o impresie mult prea favorabilă despre fiinţa pe care o cucerise şi, ca atare, nu era

dispusă să renunţe cu una cu două la părerile ei.

— Spune-mi, dragă, el te-a speriat în halul ăsta?

— O, nu, Richard! Nici vorbă, scumpul meu! strigă ea, privindu-l mai tandră ca de obicei căci, de fapt. nu prea spunea adevărul.

— Adrian nu-l cunoaşte deloc pe tata, decretă Richard răspicat.

Lucy era însă de altă părere şi, în sinea ei, socotea că are dreptate, îi venea greu să creadă că baronetul este un om ca toţi oamenii. În pieptul căruia bătea o inimă caldă şi iubitoare, aşa cum se străduia să i-l înfăţişeze Richard. Pentru ea, Sir Austin rămânea omul care-l trimisese pe Adrian într-o misiune atât de ingrată, năluca sumbră şi înfricoşătoare ce-şi făcea apariţia la miez de noapte în camera lor. Parcă îl auzea pe Richard gemând în somn: „De ce eşti oare atât de aspru, de ce?” Bineînţeles, tot Adrian avea dreptate!

— În fine, dacă aşa stau lucrurile, să ştii că fără tine nu plec! exclamă în cele din urmă Richard.

Atunci Lucy îl imploră să mai aştepte puţin. De data aceasta, Cupidon începuse să bodogănească îmbufnat şi se pare că avea suficiente motive s-o facă. Adrian spusese răspicat că până ce nu se mai potolesc valurile, până când „marea n-o să fie netedă ca o farfurie”, precizase el, nu are de gând să plece. Or vântul de sud-est se amuza copios pe seama acestei comparaţii şi sufla întruna vijelios. Zilele erau superbe, iar Richard îşi petrecea tot timpul luând f iarte, de dimineaţă până seara, la diverse întreceri nautice, n vremea asta Lucy rămânea pe uscat, considerând că datoria de gazdă îi impunea să-i ţină companie lui Adrian. Orice discuţie în contradictoriu cu acesta părea de neconceput. Când Richard încerca să insinueze că Lucy nu pleacă din cauza lui, tânărul înţelept îi răspundea imediat:

— Scumpul meu, pentru Lucy, compania mea este un binecuvântat interludiu. Doar aşa să mai scape şi ea de excesele tale de tandreţe.

— În fond, ce găsiţi voi de discutat atâta împreună? îşi întrebă Richard soţia.

— O, dar ce nu vorbim, răspunse Lucy. Să nu-ţi închipui că ne preocupă doar gastronomia. Adrian este foarte nostim, deşi din când în când îşi cam bate joc de *Poveţele Pelerinului* şi, după părerea mea, n-ar trebui s-o facă. Şi-apoi, ştii ceva, scumpule, să nu-ţi închipui că sunt o vanitoasă, dar am impresia că Adrian a început să mă simpatizeze.

Modestia de care dădea dovadă frumoasa lui soţie îl făcu pe Richard să surâdă.

— Bine, dar există oare vreo fiinţă care să nu te simpatizeze pe tine? Lordul Mountfalcon, domnul Morton, lady Judith te admiră cu toţii din tot sufletul.

— Bine, Richard, dar nu uita, Adrian face parte din familie.

— Draga mea, dacă ai fi mai curajoasă, toată familia te-ar simpatiza la fel.

— Of, nu mai vorbi aşa, ofta Lucy şi Richard o mustra pe loc.

Cucerirea unui epicureu sau orice altă ofensivă lansată în afara cercului intim al familiei comportă suficiente riscuri pentru o tânără soţie, chiar şi atunci când lupta se dă în folosul idealurilor pure ale fericirii conjugale. Când se simţea frământat de gânduri şi cuprins de emoţii, Richard căuta din ce în ce mai mult compania distinsei lady Judith şi totdeauna, în asemenea împrejurări, obişnuia s-o întrebe ce gândeşte despre lipsa de-curaj a soţiei sale. Iar lady Judith răspundea:

— Cred că fata greşeşte, dar n-ai încotro! E timpul să te obişnuieşti cu ideea că unei soţii trebuie să-i faci şi concesii!

— Cu alte cuvinte, să plec singur la Raynham? întrebă Richard şi un nor de tristeţe îi întunecă fruntea.

— Ce poţi face altceva? Resemnează-te cât mai curând şi înţelege că n-o poţi târî după tine ca pe o sclavă.

Dar, oricum, unui soţ tânăr care-şi imaginează că mireasa lui este rodul cel mai perfect al creaţiei îi vine greu să accepte ideea că, atunci când e vorba de soţie, trebuie să mai facă şi concesii. Pe Richard, cel puţin. îl cuprindea un sentiment de revoltă când se gândea ia asta.

— Cu mine, tata se va împăca pe loc, dar mă tem că pe Lucy n-o să vrea s-o vadă. Atunci, de câte ori mă voi duce la Raynham va trebui să merg fără ea. Zău, n-aş fi în stare să suport o asemenea ruşine. Şi când te gândeşti că dacă ar avea curajul să vină acum cu mine, totul s-ar rezolva de minune! Lady Judith, spuneţi-mi, vă rog, dacă aţi f: i dumneavoastră în locul ei aţi avea curajul să daţi ochii cu tata sau v-ar fi şi dumneavoastră frică?

— Unde-mi spune să merg bătrânul meu lord, eu acolo mă duc, replică Judith cu răceală. Dar să ştii că nu-mi fac niciun merit din asta, aşa că, te rog, să nu mă dai de exemplu. Nu uita, femeile sunt laşe din naştere!

— Eu ador femeile curajoase care nu cunosc laşitatea!

— Micuţa… soţia ta, vreau să spun, a refuzat să te în –, soţească?

— Nu. dar vedeţi dumneavoastră, plânge! Cine poate rezista în faţa lacrimilor?

Într-adevăr, Lucy vărsase câteva lacrimi. Căci tânărul soţ, care era obişnuit să nu-i stea nimeni în cale dacă-şi punea ceva în minte, iar atunci când ştia ce are de făcut, trecea imediat la acţiune, îşi pierduse controlul şi rostise câteva cuvinte grele; iar ca, care ar fi fost în stare să-şi dea şi ultima suflare pentru el şi era conştientă ce rol este obligată să joace pentru a-l face fericit, cu riscul chiar de a i se înfăţişa altfel decât era în realitate, ei bine, micuţa martiră avusese un moment de slăbiciune şi vărsase câteva lacrimi.

În aceste împrejurări se bucura de sprijinul lui Adrian. Tânărul înţelept se simţea excelent. Aerul insulei îi pria de minune şi îi plăcea grozav să fie răsfăţat.

„Delicioasă creatură, o nevestică cum nu sunt multe altele”, îl auzi Tom Bakewell, murmurând de unul singur, după cum îi era obiceiul. Or, judecând după aerul protector pe care şi-l lua Adrian ori de câte ori se plimba cu inocenta creatură sau se aşeza lângă ea, şi după felul cum îşi lăsa capul pe spate, arborând un zâmbet suculent, ce părea să se afle într-o intimă complicitate cu protuberanţa respectabilă a pântecelui. s-ar fi zis că fata îşi juca cu succes rolul. Tinerii înţelepţi, care obişnuiesc să-şi plătească iubitele, nu refuză, prilejul de a obţine pe gratis această marfă. Aşa că Adrian putea fi văzut în dese rânduri cum examinează mina fetei în scopuri aparent oculte, iar dezmierdările onctuoase aplicate degetelor ei nu lipseau nici ele. Uneori, elogiile lui deveneau de-a dreptul bombastice.

Atunci Lucy obişnuia să-i spună

— O, dar nici lordul Mountfalcon n-ar fi în stare să se exprime în halul ăsta.

— Recunoaşte totuşi că folosesc o limbă mai frumoasă decât cea în care catadicseşte să se exprime lordul Mountfalcon, replică Adrian.

— Dânsul e foarte amabil, răspundea imejdiat Lucy.

— Amabil cu toată lumea, dar nu şi cu cei care folosesc nobila noastră limbă strămoşească, adăugă Adrian. Demnitatea sa pare că adulmecă un rival când aude pe cineva folosind această limbă!

S-ar fi zis că Adrian începuse să-şi dea seama că sentimentele sale lipsite de vigoare aveau un rival.

„Aici, petrecem de minune în mijlocul unei societăţi excelente, îi scria el lui lady Blandish. Mă văd silit să recunosc că sălbaticul nostru are un instinct infailibil şi a dat fericirea peste el. Deşi umbla cu ochii închişi, a reuşit totuşi de minune să-şi găsească perechea potrivită. Fata ştie să facă faţă unui lord şi pe deasupra este în stare să-i gătească chiar şi unui epicureu. În afară de tratatul doctorului Bucătaru, pe care-l studiază cu asiduitate, ea citeşte şi comentează pasaje din *Poveţele*

Pelerinului. Cum era şi firesc, capitolul ei preferat este cel despre iubire. Găseşte că portretul femeii, „desenat de Veneraţie şi colorat de Iubire”, este încântător. Repetă întruna acest lucru şi-şi dă peste cap frumoşii ei ochi albaştri. De asemenea e fascinată de rugăciunea îndrăgostitului: „Fă-mi Doamne parte de o inimă curată ca să-i pot preţui bunătatea, iar ei dă-i răbdare ca să poată ajunge să-şi dea seama de sufletul meu bun”. Ce să-ţi spun, e o adevărată încântare s-o auzi cum repetă aceste cuvinte cu vocea ei cristalină. Poţi să fii sigură că şi eu repet rugăciunea. I-am cerut chiar să-mi citească pasajele ei preferate. Să ştii că are o voce destul de plăcută. Lady Judith, de care-ţi vorbeam, nu este alta decât domnişoara Menteith, fosta prietenă a lui Austin. Acum e căsătorită cu un bătrân ramolit, lordul Felie pe nume, sau mai bine zis „Universitarul”, cum l-au poreclit intelectualii de pe aici. Lordul Mountfalcon e văr cu el, iar cu ea… dar cine mai ştie… Lady Judith s-a dat peste cap să afle ce grad de rudenie există între ei, dar până la urmă au renunţat amândoi să-şi mai frământe mintea. Acum el joacă rolul pocăitului, iar ea vrea să fie sfetnicul nepătat. Cam aşa se prezentau lucrurile când. şi-au făcut apariţia tinerii, căsătoriţi, care, până la urmă, au intrat în toată regula pe mina celor doi. Lady Judith se străduieşte s-o dezveţe pe frumoasa papistaşă de prostul obicei să încrunte din sprâncene şi să roşească atunci când stă de vorbă cu cineva, în timp ce lordul Mountfalcon încearcă să canalizeze energia debordantă a tânărului nostru original. Ei bine, în felul acesta suntem cu toţii mulţumiţi şi ne urmăm destinul!

Din când în când, personajele cu pricina îşi schimbă învăţăceii. Distinsul lord se ocupă el însuşi de educaţia micuţei noastre doamne, iar lady Jedith îşi revarsă ştiinţa asupra Speranţei Raynhamului. Aşadar, „Bucurie tuturor şi de pace s-a veţi parte”, cum spune poetul neamţ.

Dacă lady Judith a acceptat să se căsătorească cu lordul acela ramolit a făcut-o numai şi numai pentru a-şi

ajuta semenii. Bănuiesc că n-ai uitat. Austin îşi pusese în ea speranţe mari. Ei bine, pentru prima dată în cariera mea am la dispoziţie mai bine de zece lorzi, ceea ce constituie un subiect de studiu excelent. Cred că nu-i lipsit de semnificaţie faptul că mi-au fost prezentaţi cu toţii de nepoata unui fermier. Limba pe care o folosesc categoriile sociale aflate la cei doi poli ai societăţii este identică. Am constatat că principala ei caracteristică este abundenţa adjectivelor şi vocalelor pentru care vorbitorii par să aibă un instinct anume din născare. Excelenţa sa lordul, ca şi fermierul Blaize vorbesc aceeaşi limbă; numai că deşi lordul Mountfalcon se exprimă cursiv, şi-a cam pierdut şirul şi din când în când se poticneşte. Preocupările lor sunt şi ele identice. Numai că unul are bani sau „privilegii”, cum stă scris în *Poveţele Pelerinului*, în timp ce celălalt e sărac. Şi între ideile lor există o mare asemănare, căci amândoi se poticnesc de cum încep să gândească. Dacă junele Tom Blaize ar avea „privilegii” ar putea foarte bine să ia locul lordului Mountfalcon.

Am ajuns la concluzia că până şi caracterul paraziţilor care-i înconjoară este identic, deşi trebuie să-ţi mărturisesc că maestrul Peter Brayder (parazitul loixiului Mountfalcon) nu este nici pe departe un individ periculos.

Din cele de mai sus ar reieşi că am devenit un democrat pur-sânge. Stai liniştită, doamnă, nu-i cazul să te-alarmezi! Afinitatea pe care ara descoperit-o între vârful şi rădăcina vajnicului nostru stejar regal mi-a întărit şi mai mult spiritul conservator. Am avut astfel revelaţia faptului că preţuirea pe care. naţiunea noastră o acordă titlului de lord este mai puţin o dovadă de slugărnicie cât mai degrabă o expresie a dragostei faţă de noi înşine. Punem pălăria cu fireturi pe capul unei imagini ca să ne înclinăm în faţa ei. Totodată îmi dau seama cât de sublimă este înţelepciunea sistemului nostru. Căci, spune-mi, te rog., există oare în vreo

comunitate un echilibru al puterii mai desăvârşit decât acolo unde bărbaţii nuli din punct de vedere intelectual se bucură de privilegii legale şi sunt împodobiţi cu pălăria cu fireturi? Ce satisfacţie mai deplină poate exista pentru intelectual, pentru rebelul cel nobil, cum îl numeşte autorul *Poveţelor Pelerinului*, decât să ştie că face drepţi şi se înclină în faţa celui căruia îi este superior?

Ei bine, această remarcabilă compensaţie e de natură să menţină echilibrul, pe câtă vreme vârsta mult visată, anticipată de Pelerin, epoca în care ştiinţa a zămislit o aristocraţie intelectuală, e lucrul cel mai oribil pe care ţi-l poţi imagina. Căci, te rog să-mi spui ce despotism e mai sumbru decât cel pe care nu-l poate înfrunta nici intelectul? Aceasta este de fapt vârsta de fier! Iată de ce, stimată doamnă, strig din tot sufletul şi voi striga aşa mereu: „*Vive lord Mountfcilevn*! Fă-i Doamne, parte de sănătate să-şi soarbă mulţi ani întru pace pocalul cu vin scump! Fă-i parte de cărăuşi voinici care să-l ducă mai departe în circă!”

Domnul Morton (cel care-mi face cinstea să mă numească „un Mefisto” şi „un Soerate ratat”) pleacă mâine să-şi scoată nepotul din încurcătură. Richard al nostru a fost ales de curând membru al clubului pentru stimularea răului de mare. Mă întrebi dacă-i fericit. Ce să-ţi spun, e fericit ca toţi cei care au avut nefericirea să dobândească ce şi-au dorit. Pasiunea lui este viteza: Cutreieră toată ziua valurile şi n-are o clipă de linişte. Aud că vrând. pesemne, să se ia la întrecere cu Leandru, şi cu Don Juan, mai zilele trecute a traversat marea de la un ţărm la altul, sau ceva asemănător. Oricum, a săvârşit o faptă nemaiauzită. Eroul vrând să se depăşească pe el însuşi! Amatorii de calambururi s-au amuzat grozav-pe tema asta. Dar să nu uităm un episod domestic din cursul acestei dimineţi. Junele constată că în timp ce îşi mângâie cu foc nevasta, gândurile ei au luat-o razna în altă parte. Fata e din ce în ce mai rezervată şi dă semne

că ar vrea să rămână singură. El se face galben de gelozie. Stă nemişcat să vadă ce se întâmplă. Şi ce crezi că descoperă? Că rivalul său nu era altul decât. tratatul de gastronomie al doctorului Bucătaru!

Atunci, ca şi cum nici habar n-ar fi avut de serviciile aduse naţiunii de reputatul gastronom, iar muzica sălbatică a protestelor fetei nu i-ar fi mângâiat auzul, Richard îl înşfacă bine pe intrus, îl face bucăţele, întocmai cum cere reţeta pentru salate de castraveţi, şi-l azvârle furios pe fereastră.

Lucy ţipă cât o ţine gura. Varsă lacrimi grele, apoi o zbugheşte fuga pe scări doar –, doar o mai salva ceva din mădularele adorate. Richard după ea. Ajung amândoi jos şi dau cu ochii de bietul gastronom, care aterizase pe un răzor de flori, şi, credincios ca totdeauna firii sale, îşi dădea duhul acolo. Dar înainte ca cea mai mândră dintre flori să apuce să-i adune rămăşiţele, o talpă mai întunecată decât Pluto se năpusteşte asupra lui şi-l face una cu pământul, înăbuşindu-l între fiori. O, ce înmormântare glorioasă! Lacrimi patetice curg şiroaie pe mormânt în semn de ultim omagiu adus meritelor sale, când, răsărit ca din seram, iată-l pe lordul Mountfalcon. „Da’ ce se-ntâmplă aici?” exclamă excelenţa sa, dezmierdându-şi. mustaţa. Tinerii căsătoriţi dispar care încotro şi rămân numai eu singur sus. la fereastră, să-i povestesc păţania.

Lordul e profund şocat. Richard e furios pe Lucy că din cauza ei s-a dat în spectacol, iar Frumoasă, ei bine, ea îşi şterge lacrimile. Urmează o scurtă pauză în care ne pierdem cu toţii capul, după care viaţa îşi reia cursul normal. Aş mai putea adăuga că doctorul a fost deshumat şi profităm de ocazie, cât nu-i inamicul acasă, să-l readucem la viaţă pe Eson, cosându-i membrele cu o aţă vrăjită. Dar apropo, uitam! Aţa cu pricina a fost binecuvântată de un popă papistaş”.

Trecuse o lună de la scrisoarea lui Adrian. Tânărul înţelept se simţea de minune şi ca atare avea-impresia că

Timpul îşi face datoria. Despre plecarea lui Richard nu sufla o vorbă, iar tinerii căsătoriţi tăceau şi ei din motive proprii. Între timp sosi şi răspunsul de la lady Blandish.

Iată ce scria doamna:

„Sir Austin are impresia că fiul său refuză să vină la Raynham. Tăcerea sa. mă face să cred că într-adevăr aşa este. Fă tot posibilul şi convinge-l să vină. Adu-l cu forţa dacă e nevoie. Ce, a înnebunit de-a binelea? Richard tre1 buie să se întoarcă acasă imediat!”

După vreo două zile, timp în care analiză cu calm problema pe toate feţele, străduindu-se, după cât se pare, să urmeze sfatul doamnei, Adrian se hotărî în cele din urmă să-i răspundă: „Adevărul este că Richard refuză să vină fără jumătatea lui. Soţia este o piedică insurmontabilă”.

Lady Blandish ei Inn culmea disperării. Nu avea nicio dovadă că barone tul ar fi fost dispus să-şi primească fiul, căci masca sub care-şi ascundea adevăratul chip devenise de nepătruns. Şi totuşi, când văzuse că Richard întârzie să se arate şi lasă să-i scape prilejul împăcării cu tatăl său, Sir Austin dăduse semne de enervare. Acum totul era limpede. În ciuda măştii impenetrabile, lady Blandish în

4 o; t telegea că baronetul nu mai era dispus să-i primească pe tinerii căsătoriţi. Era convinsă că până şi liniştea sufletească pe care încerca s-o simuleze el era falsă. Dar se sfia să pătrundă-mai adânc în tainele acestei măşti. Se temea că într-o bună zi va ajunge să-şi pună ea însăşi această întrebare: „Oare în pieptul meu bate o inimă de femeie?” în cele din urmă, lady Blandish se hotărî să-i scrie lui Richard. „Vino imediat la Raynham şi, mai ales, ai grijă, vino singur! E foarte important!” îşi încheia doamna scrisoarea. Richard îşi pierdu cumpătul când citi aceste rânduri. „Tata nu-i nici pe departe aşa cum mi-l închipuiam eu!” izbucni el plin de tristeţe şi, din felul cum o privea pe Lucy s-ar fi zis că şi ea îi înşelase aşteptările. Dar ce putea să facă biata fată? Se ghemui la

pieptul lui şi, neputând să închidă ochii toată noaptea, îşi înălţă spre ceruri ruga fierbinte.

CAPITOLUL XXXV

Căsătoria lui Clare

La trei săptămâni după sosirea lui Richard la Londra, verişoara sa Clare s-a căsătorit cu un gentleman ce-i fusese ales cu grijă. Evenimentul a beneficiat de binecuvântările energicei sale mame şi a primit consimţământul întregii familii. Cât despre mire, care era aproape de două ori mai în vârstă decât mireasa, acesta era convins că viitorul îi rezervă o căsnicie lungă pe care senilitatea n-avea cum s-o atingă. Graţie talentelor croitorului şi artei frizerului, se prezentase destul de onorabil în faţa altarului şi, la drept vorbind, nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că domnul Todhunter era, de fapt, un vechi curtezan de-al soacrei. De altfel, înainte de a se fi pus problema să ceară mâna fiicei, mirele se arătase dispus să se căsătorească cu mama. În această privinţă se păstra însă cel mai desăvârşit secret, iar domnul Todhunter păşise atât de sprinten şi fericit în faţa altarului, în cât nimeni nu reuşise să ghicească adevărul. La urma urmelor însă, poate că tot cu mama ar fi preferat să se căsătorească.

Domnul John Todhunter era. un gentleman bogat, provenea dintr-o familie distinsă şi nu era de loc lipsit de cultură. Pe deasupra, la data când doamna Doria îl respinseise pentru întâia oară, îi mersese vestea că ar fi cam prostul, ceea ce nu-i de mirare, căci lucrul acesta se întâmplă cu mai toţi oamenii bogaţi când sunt tineri. Cu timpul însă în loc să-şi risipească banii, el, dimpotrivă, îi agonisise cu grijă, nu se dăduse în \ranţ să ocupe un loc în Parlament şi renunţase la orice alte iniţiative înţelepte de-acest fel Aşa se face că încetul cu încetul, opinia lumii despre el se schimbase şi domnul Totihunter ajunsese să fie considerat un gentleman şiret şi chibzuit, deşi un pic cam mediocru. Şi, într-adevăr, nu s-ar fi putut spune că strălucea în vreun fel. De fapt, nu prea avea darul

vorbirii şi când a auzit că-l vor scuti de corvoada unei alocuţiuni după celebrarea căsătoriei, s-a considerat norocos.

Doamna Doria avusese motive serioase să fie atât de grăbită. Clare nu-i mărturisise nimic, dar, ca orice mamă, care atunci când vrea, ştie să citească în ochii copilului ei, doamna Doria îşi dădea seama că impasibilitatea neobişnuită ce-o cuprinsese pe Clare nu prevestea nimic bun. Constată îngrijorată că fiica ei căzuse în capcana pe care i-o întinsese ea însăşi. Doamna Doria s-a străduit în zadar să-şi convingă fratele că alianţa dezonorantă şi ilegală, cum numea ea căsătoria lui Richard, trebuie desfăcută urgent. Baronetul nu voia să anuleze nici măcar pensia sărmanei Berry... Austin, îşi implorase ea cu glas patetic fratele, nu-i mai trimite bani, dragă! Cel puţin – în felul ăsta să-ţi arăţi dezaprobarea faţă de atitudinea ei infamă!”

Sir Austin a rămas însă neclintit. N-a sacrificat pe nimeni ca să-şi consoleze sora. Atunci, doamna Doria i-a spus deschis tot ce gândea despre el. Or trebuie ştiut că femeile energice nu umblă cu jumătăţi de măsură când îşi ies din fire şi-şi dau în vileag comorile de gânduri adunate cu atâta trudă. Doamna Doria i-a criticat aşadar „sistemul” şi purtarea faţă de cei din jur, fără a catadicsi să-şi mai piardă timpul cu analize şi vorbe. I-a dat să înţeleagă că toată lumea râde de el. În fine. i-a spus toate acestea într-un moment în care masca sub care-şi ascundea baronetul adevăratul chip era încă foarte mobilă. Şi, ca toţi oamenii egoişti, care cuprinşi de mânie încep să facă profeţii, doamna Doria i-a prezis şi ea viitorul. În sinea ei, considera că dacă i s-a dus planul de râpă, numai baronetul poartă toată vina. Sir Austin a lăsat-o să se delecteze cu profeţiile ei sumbre, dar a sfătuit-o calm să se ţină cât mai departe de el. Sorg l-a asigurat că va proceda întocmai.

Pasivitatea în momentele de restrişte nu face parte din trăsăturile caracteristice ale femeii. Reprezentantele

sexului frumos nu cunosc nicio clipă de linişte. „Doamne, ce ne-am face de n-ar exista acul de cusut, instrumentul acesta micuţ şi minunat? Ce. mai zarvă, câte revoluţii nu ne-ar fi dat să îndurăm atunci!” „stă scris în *Poveţele Pelerinului*. Dar vai, în momentele de mare cumpănă, femeile nu mai sunt în stare să coasă! De cum înţelese că fiica ei nu mai duce lipsă de fier şi că altele-i sunt acum nevoile, doamnei Doria îi veni dintr-odată ideea să-i facă rost de un bărbat pentru a putea trăi în siguranţă ca femeie şi soţie. De bună seamă, aceasta părea să fie soluţia cea mai bună. Aşa că la fel cum procedase pe vremea când îi dăduse să bea cu de-a sila ape fe ruginoase. doamna Doria îi băgă pe gât şi bărbatul, iar Clare se supuse.

Exact în ziua când mama hotărâse drumul pe care trebuia s-o apuce. John Todhunter îşi făcuse apariţia la familia Forey.

— A venit John holteiul, ciripi ea. Trimite-l imediat la mine „în cameră. Vreau neapărat să-i vorbesc!

El se prezentă şi rămaseră amândod singuri.

John Todhunter era un bărbat cu care ar fi vrut să se căsătorească multe femei (dar există oare bărbat pe care să-i respingă femeile?) şi, pe deasupra, era el însuşi dispus să se căsătorească dacă ar fi găsit o femeie prezentabilă. Numai că femeilor trebuie să li se ceară mina, iar John Todhunter nu ştiuse niciodată să se descurce în astfel de situaţii. De regulă, bărbaţii de teapa lui aşteaptă să fie ei cei seduşi de animalul practic. Aşii se face că, în clipa de faţă, John se afla singur în cameră cu vechea lui pasiune. Tot văzând-o cum se lamentează ani de-a rţndu-i după defunctul lui rival, holteiul nostru ajunsese la concluzia că are de-a face cu o văduvă excesiv de fidelă şi, până la urmă, se resemnase. Dar, senzaţie, ce voiau să însemne oare acum privirile ei dulci. şi învăluitoare? Frizerul şi croitorul reuşiseră să-i redea tinereţea, daile lipsise arta de a-l face şi distins. Şi. spuneţi-mi, vă rog, ce femeie se uită la

un bărbat lipsit de distincţie? Căci pur. şi simplu, John era un barbut cât se poate de comun şi din acest motiv privirile dulci ale femeilor nu. poposeau asupră-i. Dar iată că dintr-odată, ea îi vorbeşte astfel:

— E timpul să te căsătoreşti, dragul meu! Tu eşti omul cel mai potrivit pentru a-i fi sprijin şi călăuză unei

Temei tinere. Nici nu-ţi imaginezi ce bine te ţii! A.ş zice că eşti chiar mai viguros decât tinerii din zilele noastre! Eşti un bărbat liniştii, un fiu bun şi, ca atare, vei fi un soţ şi un tată excelent! în fond, într-o bună-zi, tot va trebui să te căsătoreşti cu cineva. Ce-ai zice dacă ai lua-o pe Clare de soţie?

La început, John Todhunter a avut impresia că i se propune să ia de nevastă un bebeluş. Totuşi şi-a ascultat interlocutoarea cu atenţie şi pentru doamna Doria asta a fost de-ajuns. S-a dus imediat la mama acestuia, a infor –, mat-o că John ceruse mâna lui Clare şi s-a consultat cu ea în această privinţă. Doamna Doria ştia prea bine că, dacă ani de-a rândul părerea lui John despre ea rămăsese neschimbată. lucrul acesta se datora geloziei bătrânei şi temerilor ei că o influenţă din afară ar putea zdruncina în vreun fel autoritatea ce o avea asupra fiului. În consecinţă i-a vorbit cu utâta blândoţe despre el şi a insistat atât de mult asupra firii supuse şi temperamentului rezervat al fiicei sale, încât, până la urmă. doamna Todhunter a recunoscut că sosise într-adevăr timpul să-şi găsească şi fiul ei o tovarăşă de viaţă şi că, la urma urmelor, Clare era fiinţa cea mai potrivită.

Două-trei zile mai târziu, în vreme ce discuta cu mama sa, lui John Todhunter, căci acum nu i se mai spunea „bătrânul John”, i-a fost dat să audă toate astea. Căsătoria era aranjată.

Doamna Doria a făcut ea avansurile de rigoare, adică i-a mărturisit lui Clare că ajunsese la o vârstă la care măritişul era de-acum o necesitate şi că melancoliile tot mai dese ce puneau stăpânire pe ea în ultimul timp îi afectau chipul şi sănătatea, iar pe viitor promiteau să

devină. şi mai periculoase. În această situaţie, un bărbat era cel mai bun remediu. Apoi doamna Doria l-a informat pe Richard că fiica ei consimţise brusc ca domnul John Todhunter să-i fie soţ şi, stăpân şi că, de fapt, hotărârea ei nu reprezenta un simplu act de supunere ci, dimpotrivă, fata manifestase chiar entuziasm faţă de această alegere. În orice caz, adevărul este că în clipa în – care Richard a stat de vorbă cu Clare, fiinţa aceasta pasivă şi stranie n-a insinuat în niciun fel că ar fi fost silită să facă pasul cu pricina. Doamna Doria nu-i interzisese lui Richard să stea de vorbă cu Clare. Eforturile lui zadarnice de a-i împiedica planurile şi sentimentalismele copilăreşti ce le debitase pe această temă au amuzat-o copios.

— Vom vedea, băiete dragă, vom vedea noi, până la urmă, care căsătorie se va dovedi mai reuşită – căsătoria din dragoste sau cea bazată pe bunul-simţ! spuse doamna

Doria.

Şi totuşi s-au depus eforturi eroice pentru ca nunta să nu aibă loc. Richard s-a dus în mai multe rânduri la regimentul din I-Iounslow, unde se afla încartiruit Ralph. Dacă reuşea să-l convingă s-o răpească pe mireasă de lângă mirele pe care nu-l iubea defel, deşi mama susţinea sus şi tare că la mijloc e vorba de cea mai profundă afecţiune, doamna Doria ar fi fost înfrântă. Acum însă, cavaleristul Ralph nu mai era adolescentul de aftădată care colinda visător poienele din Bursley.

— Aşa-s femeile, Dick, fiinţe enigmatice! spuse el, mângâindu-şi mustaţa. Cel mai înţelept lucru este să le laşi să-şi facă toanele în voie. La drept vorbind, fata e delicioasă, deşi puţin cam tăcută, dar asta nu-mi displace. Dacă ţinea cât de cât la mine, intram şi eu în cursă. Ea nu m-a iubit însă niciodată. Unei fete să nu-i ceri de două ori mâna! Când le place cineva, ştiu ele singure ce-au de făcut!

La despărţire, eroul simţi că-şi dispreţuieşte

prietenul. Dat fiind însă că Ralph Morton era un om tânăr, iar pe John Todhunter. îl considera prea bătrân, Richard încercă să discute din nou între patru ochi cu Clare.

— Vin la tine pentru ultima oară, începu el. Spune-mi deschis, vrei sau nu să te căsătoreşti cu Ralph Morton?

— Richard, nu mă pot căsători cu doi bărbaţi deodată, răspunse ea.

— Nu vrei să renunţi la bătrânul Todhunter?

— Trebuie să fac aşa cum îmi cere mama.

— Atunci ai să te căsătoreşti cu un boşorog, cu un om pe care nu-l iubeşti, cu o fiinţă pe care nu poţi n-o iubeşti... Of, Doamne, îţi dai tu seama ce faci? izbucni el furios. Îţi dai seama ce-nseamnă asta, Clare dragă, exclamă din nou, apucându-i mâinile cu violenţă, îţi dai tu seama ce lucru sinistru faci?

Vehemenţa lui o intimidă pentru o clipă, dar îşi reveni imediat şi îi răspunse calmă, fără măcar să roşească.

— Richard, nu văd cât ce greşesc dacă urmez sfatul mamei.

— Sfatul mamei! Clare, ţi-o spun sincer, ce faci tu e o adevărată infamie! Păcatul cel mai mare! Dacă aş fi silit să fac eu acest pas, în clipa următoare cred c-aş muri. Iar tu stai indiferentă şi te pregăteşti de nuntă, ba îţi arde şi de toalete! Când am venit aici mi s-a spus că eşti ocupată cu modista. Te împodobeşti şi eşti toată numai zâmbete când ştii bine ce-o să urmeze... E de-a dreptul revoltător!

— Richard dragă, cuvintele tale mă fac să sufăr cumplit!

— Ruda mea de sânge să fie înjosită în halul ăsta? strigă el furios, ştergându-şi sudoarea de pe frunte. Nefericite, dă-ţi seama ce faci! Te implor, Clare! Dar, în fond, cem-agit eu atâta, supse el dispreţuitor. Fetele habar n-au ce-nseamnă ruşinea în asemenea situaţii!

Clare se făcuse palidă la faţă.

— În afară de mama, tu eşti singura fiinţă căreia aş vrea săf-i fac pe plac, Richard dragă!

— Bine, dar tu n-ai pic de personalitate? izbucni el.

Fata îl privi cu blândeţe, dar băiatul nu văzu în aceste priviri decât moliciune şi pasivitate, trăsături de caracter pe care Richard le detesta.

— Nu, nu, n-ai pic de voinţă, adăugă el. Iar eu ce pot face? Nu pot în niciun chip să opresc căsătoria asta blestemată! Dacă ai rosti măcar o vorbă, te-aş putea salva, dar tu singură îmi legi mâinile. Iar ceilalţi se luptă să mă ţină deoparte pentru ca lucrurile să-şi urmeze cursul aşa cum vor ei.

— Richard ai să fii şi tu de faţă, nu-i aşa? murmură Clare, privindu-l cu blândeţe.

Duioşia glasului ei îl impresionă la fel de mult ca în dimineaţa nunţii lui, când se întâlniseră în parc.

— Of, Clare, scumpa mea Clare, exclamă el, vorbindu-i mai blând ca niciodată.

Începură să plângă amândoi şi, pe nesimţite, fata alunecă în braţele lui.

— Clare, scumpa mea! repetă el.

Fata pu scoase nicio vorbă, dar s-ar fi zis că în timp ce plângea, trupul îi era zguduit de un tremur.

— Şi totuşi ai de gând să te căsătoreşti cu el? Chiar vrei să te laşi sacrificată? Atât de dulce şi frumoasă cum eşti… Clare nu poţi fi atât de oarbă! Dacă aş îndrăzni să-ţi vorbesc şi ţi-aş destăinui totul… Uită-te la mine, spune-mi, ai să te răzgândeşti?

— Richard, n-am încotro, trebuie să-i dau ascultare mamei, şopti ea, ridicându-şi privirile de pe pieptul lui, unde-şi cuibărise capul.

— Atunci sărută-mă pentru ultima oară. spuse Richard. De-acum încolo n-am să te mai pot săruta.

Îşi înclină capul spre ea, iar Clare îl cuprinse cu disperare în braţe, şi tremurând din tot corpul, cu ochii închişi şi obrajii roşii ca para focului, îşi lipi buzele de

buzele lui într-un sărut fără sfârşit. Apoi Richard plecă, fără să-şi fi dat seama de semnificaţia acestui sărut pasionat.

În faţa doamnei Doria. argumentele erau însă de prisos. Ea rămânea neclintită ca o stâncă, Tânărul căsătorit nu-i vorbi cd delicateţe şi menajamente aşa cum făcuse cu Clare, ci spuse lucrurilor pe nume.

— Ha, ha. ha! Eşti grozav, băiete! Scuteşte-mă, zău. de prostiile tale!

Cam atât i-a fost dat să audă drept răspuns de la animalul practic.

— Pentru Richard, educaţia e o adevărată pacoste, vă rog să mă credeţi, le spuse doamna Doria prietenilor ei intimi. De atâta educaţie, băiatul şi-a pierdut de tot simţul măsurii. Mintea i s-a înfierbântat în aşa hal că numai Dumnezeu ştie ce-o să se aleagă de el până la urmă. Fie ca bietul Austin să poată suporta loviturile ce i le oferă viitorul!

Dar oricât de sincere ar fi fost aceste rugăminţi adresate cerului, ele nu aveau nicio valoare. Doamna Doria se lansase deja într-o controversă cu fratele ei şi, deşi era convinsă că baronetul va fi în stare să suporte încercările ce i le rezerva viitorul, ca orice om ce face profeţii, ea nu avea decât o singură dorinţă – să-şi vadă profeţiile îndeplinite, indiferent cât de sumbre erau ele.

Cât despre bietul John Todhunter, pentru care teoriile noastre eroice cu privire la necesitatea sacră a iubirii în căsătorie păreau că nici nu există şi care, dacă ar fi fost. pus să aleagă, ar fi preferat-o mai degrabă pe mamă în locul fiicei, ei bine, el s-a înfăţişat nevinovat ca un mie] în faţa altarului, ferm convins că îşi merita pe deplin fericirea. Doamna Doria i-a fost un scut vajnic în faţa eroului. Era de-a dreptul înduioşător să-l vezi cum zâmbeşte chipului supus al miresei, străduindu-se din răsputeri să arate

HO

că u. n mire, nu ca un tată. Şi totuşi căsătoria lui

Clare a fost bună la ceva. Ea l-a sustras pe Richard de la orice alte preocupări şi l-a împiedicat să-şi dea în vileag nemulţumirea că tatăl său nu-l intim pin a se la Londra. Adrian a găsit la hotel următoarea scrisoare: „Reţine-l în oraş până primeşti veşti noi de la mine. PI im bă-te cu e! pretutindeni şi fă în aşa fel încât să cunoască întreaga societate”. Atât şi nimic mai mult.

Adrian a născocit pe loc o poveste. I-a spus lui Richard că baronejul plecase urgent în Ţara Galilor într-o problemă de afaceri şi că avea să se întoarcă peste o săptămână. Apoi, când săptămâna a trecut şi a trebuit să născocească o altă poveste, s-a adresat doamnei Dor ia.

— Las pe mine, i-a spus ea. Ştiu eu cum să mă descurc cu Richard! Şi într-adevăr s-a descurcat.

— În fond, orice bărbat este marioneta unei femei, stă scris în *Poveţele Pelerinului*.

Doamna Dona nu suporta să audă pe cineva vorbind-o de bine pe Lucy.

— Cred, a replicat ea, când a văzut că Adrian încearcă s-o apere, ei bine, sunt ferm convinsă că, dacă se iveşte prilejul, lăptăresele astea sunt în stare să joace pe degete orice bărbat.

Şi tot vorbind despre vicleniile femeilor, doamna Doña ajunse la concluzia că pentru a fi cu conştiinţa împăcată era cazul să nu-şi cruţe niciun efort pentru a-l despărţi pe tânărul mire de soţia lui, în intervalul de timp pe care i-l puge.se la dispoziţie baronetul. Fără mustrări de conştiinţă, fără măcar să aibă sentimentul că întrece măsură, ea nu s-a sfiit să-şi insulte fratele, dar, pe d’altă parte, a contribuit bucuroasă la îndeplinirea poruncilor lui. Apoi, marionetele ei, nepăsătoare, vesele sau triste, au fost puse în mişcare. Richard s-a pomenit fără să vrea în biserică, în acelaşi edificiu unde se celebrase propria lui căsătorie, şi a auzit-o pe Clare rostind cu glas limpede: „Eu, Clare Donă, consimt să-mi unesc viaţa cu John Pemberion”. Richard stătea încruntat, cu privirile neguroase aţintite asupra nepăsătorului John şi diseca în

cele mai mici amănunte arta frizerului şi a croitorului. În – creştetul capului şi la spate, domnul Todhunter chelise de-a binelea; partea de deasupra cefei strălucea ca un ou, în creştet însă, frizerul artist adunase de pe lături câteva smocuri de păr pe care le lipise cu atâta iscusinţă încât numai ochiul cel mai versat ar fi putut să-şi dea seama ce se ascunde acolo. De fapt, omul nu dorea altceva decât să creeze impresia unei tinereţi respectabile. De altfel, avea un torace viguros, membre puternice şi te privea cu un chip jovial. Doamna Doria n-avea niciun motiv să se simtă jenată de aspectul exterior al ginerelui ei şi, de fapt, nici nu se simţea. Părul superb şi zâmbetul ei satisfăcut păreau că luminează întreaga biserică.

Mânuirea marionetelor reprezenta probabil o plăcere imensă pentru animalul practic. Fetele familiei Forey şi verişoara lor, o domnişoară Doria, îndeplineau rolul domnişoarelor de onoare şi aveau aerul obişnuit al tinerelor ce asistă la asemenea sacr făcu, indiferent dacă sunt nepăsătoare, vesele sau triste. Surâdeau cu toatele şi erau gata să izbucnească în lacrimi. Doamna Todhunter-mama, o creatură neobişnuit de scundă, care părea că şi-a uitat numărul anilor, într-atât era de bătrână, era şi ea de faţă. „Nu se putea să n-asist la cununia lui John al meu”, declarase ea şi cât ţinu ceremonia murmură întruna felurite elogii la adresa ţinutei pline de bărbăţie a mirelui. Şi o făcu în aşa fel încât s-audă toată lumea.

Sosi şi momentul ca mireasa să-şi primească verigheta şi, fiind vorba de o căsătorie bazată pe bun-simţ, de data aceasta verigheta nu se mai pierdu. În clipa în care preotul îi ceru mirelui să prezinte simbolul căsătoriei, acesta scoase imediat inelul şi-l puse cu un gest expert în degetul rece al miresei, de parcă studiase anume ce are de făcut. Doamna Doria se uita cu coada ochiului spre Richard. Acesta observase că verişoara lui întinsese singură degetul pentru ca operaţia să poată fi

efectuată mai lesne. Richard îşi îndeplini în sacristie obligaţiile de rigoare, apoi se întoarse spre mătuşa lui şi-i spuse:

— Acum e timpul să plec.

— Nădăjduiesc că vii la masă, băiete! Familia Forey…

— Mi-am îndeplinit datoria de rudă şi atâta tot, i-o tăie el scurt. Nu pot să stau la masă şi să mă prefac că sunt încântat de toată povestea asta!

— Richard, dragă!

— La revedere.

Dar cum doamna Doria îşi atinsese scopul şi era suficient de înţeleaptă, cedă pe loc.

— Bine, dragă, spuse ea. Sărut-o pe Clare şi strânge-i mâna lui John. Poartă-te civilizat, te rog!

Se întoarse apoi spre Adrian şi-i şopti:

— Richard pleacă. Du-te după el, fă ce faci şi împiedică-l să se-ntoarcă la femeia aia. Scuteşte-mă de vorbe şi du-te cât mai degrabă!

Richard îşi luă la revedere de la Clare. Cu un aer umilit, fata îşi întinse buzele spre el, dar Richard o sărută pe frunte.

— Să mă iubeşti mereu! îi şopti ea la ureche cu vocea tremur în dă.

Domnul Todhunter radia de fericire. Îşi scosese batista să se şteargă de sudoare şi era gata, gata să distrugă opera frizerului. Acum că se vedea căsătorit în toată regula începuse s-o dorească mai mult pe fiică decât pe mamă, căci aşa găsesc oamenii de cuviinţă să-şi manifeste gratitudinea faţă de darurile cu care-i copleşesc zeii.

— Richard, exclamă el din toată inima, poţi să mă feliciţi, băiete!

— Aş fi fericit să vă pot felicita, dar nu mă simt în stare, răspunse calm eroul spre consternarea celor din jur.

Salută domnişoarele de onoare, se înclină în faţa

bătrânei doamne, apoi plecă. Adrian, care se afla în urma lui Richard, căci primise sarcina să-l urmărească pas cu pas pentru a evita o eventuală situaţie penibilă, îi spuse lui John ca din întâmplare:

— Bietul băiat, e tare amărât! Are o căsnicie aşa de nefericită!

— O, bietul de el! replică John cu blândeţe.

După care, marionetele se puseră în mişcare, îndreptându-se spre ospăţul de nuntă. Adrian se grăbi să-l ajungă din urmă pe Richard. Era extrem de nemulţumit. Ideea de a nu putea participa la ospăţul de nuntă şi de a scăpa un asemenea prilej de distracţie îl dezgusta profund. Îşi aminti totuşi că era filosof şi, ca atare, profundul lui dezgust se transformă în replici pline de cinism şi dispreţ la adresa problemelor terestre ale conversaţiei. Se plimbară împreună prin Grădinile Kensington. Eroul murmura câte ceva de unul singur pentru ca dintr-odată să se pomenească vorbind ca din senin cu glas tare. La un moment dat, se întoarse brusc spre Adrian şi începu să strige:

— Şi când te gândeşti că, la urma urmelor, aş fi putut totuşi să împiedic această căsătorie! Dacă mă duceam la el direct şi-l întrebam cum de-ndrăzneşte să se însoare cu o fiinţă care nu-l iubeşte, nunta asta n-ar mai fi avut loc!

Dar nu m-am gândit nicio clipă la aşa ceva. Of, Doamne, tare greu m-apasă pe suflet căsătoria asta!

— Ah, ah, ah, mirii Adrian. Într-adevăr, grea povară pentru sufletul tău! Dacă vrei să mă crezi, cu orice pii-aş împovăra conştiinţa, numai cu o căsătorie nu! Dar ia spune-mi, acum nu mai eşti dispus să discuţi cu el?

— De fapt. nu e un om rău… rosti ca pentru sine eroul.

— Ei, da, nu-i tocmai un „cavaler”, spuse Adrian, şi probabil de aceea încă nu te dumireşti cum de l-a ales mătuşa ta tocmai pe el. Fără doar şi poate, face parte din categoria „Capetelor Rotunde!” Puritanismul lui s-a tocit

de tot sau dacă mai există cumva în stare latentă, a devenit inofensiv.

— Ei bine. tocmai în asta constă infamia! Cum a putut oare un om pe care nu-I poţi considera rău să facă un asemenea pas?

— Într-adevăr, e greu să găseşti un vinovat în toată povestea asta!

— Dacă vorbeam din timp cu el, m-ar fi ascultat, sunt sigur!

— Atunci du-te la el, fiule! Du-te chiar acum! încă nu e prea târziu. Cine ştie? Dacă este un spirit ales – „Cavaler" oricum, nu e, te-asigur, dar s-ar putea să aibă suflet nobil – ei bine, văzându-te cită pasiune pui în treaba asta s-ar putea să-ţi facă pe plac şi să se abţină… ceea ce, sincer vorbind, i-ar cam terfeli demnitatea. Dar ce importanţă are? Demersul tău ar fi în felul lui unic. Câte nu se întâmplă pe lumea asta! Şi-apoi ce consolare imensă pentru excentrici să audă o asemenea poveste!

Pentru tânărul înţelept, eroul rămânea impenetrabil. Se uita La el ca şi cum ar fi fost un punct îndepărtat în universul de viziuni ce-i bântuia imaginaţia. Adrian simţea cum îl cuprinde indignarea. Îşi dădea seama că Richard rămăsese singurul subiect al amuzamentelor şale cinice şi indiferenţa cu care-i asculta speculaţiile, nu prea ortodoxe, în care se lansase, îl enerva cumplit. În pofida voinţei sale era silit să constate că lumea de fantasme în care se refugiase Richard se dovedea o forţă la fel de viguroasă ca şi platoşa de muşchi ce-i îmbrăca trupul.

— O zi obişnuită ca toate celelalte, murmură Richard, rfelicându-şi privirile spre cer. Cred că tata are dreptate! Ne croim singuri destinul iar natura e complet indiferentă faţă de noi!

Adrian căscă.

— Şi totuşi copacii parcă ar fi alţii, continuă Kichard. lierdul, în propriile lui gânduri.

— Da. frunzişul s-a mai rărit, aidoma unui individ

care cheleşte, remarcă Adrian.

— Să nu-ţi vină să crezi, izbucni precipitat eroul. Mătuşa Helen a comparat-o pe Lucy cu nefericita de fiică-.), care-i o adevărată sclavă, sărmana. A avut chiar insolenţa. şi cruzimea să afirme că Lucy m-ar fi prins, în mrejele ei şi m-a silit s-o iau de soţie. Or, tu ştii. Adrian, ţi-am mărturisit doar, cât de mult a insistat Lucy să amânăm căsătoria.

— Mda, parcă… mirii Adrian.

— Îţi aminteşti, ce Dumnezeu! spuse Richard. dornic s-o vadă pe Lucy absolvită de orice vină.

— A insistat, te-a implorat, parcă aşa spuneai, nu-i aşa, băiete? Da, sigur, sigur că da! Dar ce fetişcană nu insistă şi nu imploră?

— Adrian, binevoieşte, te rog, să foloseşti alte cuvinte când vorbeşti despre soţia mea…

— Fiul meu, dar cum altfel ai vrea să-i spun? în fond, te-ai căsătorit cu o fetişcană. Putem noi oare să schimbăm limba?

— Lucy a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să mă convingă să mai aştept.

Adrian dădu din cap. În colţul buzelor îi apăru un zâmbet răutăcios.

— Las-o mai moale, Riel-cv dragă! N-a făcut ea chiar tot ce i-a stat în putinţă.

— Dar ce-ai mai fi vrut să facă? urlă Richard.

— Putea, de pildă, să se fadă în cap…

Săgeata aceasta usturătoare îşi atinse din plin ţinta. Richard se înfurie de-a binelea şi o fi a înainte. Adrian îi urmă îndeaproape şi nu-l cruţă nicio clipă. Dând impresia că ar vrea să-şi confirme anumite bănuieli, numai de el ştiute, îl iscodi dacă se gândise cumva la posibilitatea asta, îl întrebă ce-ar fi făcut el –, presupunând că fata se rădea în cap, ar fi aşteptat-o, nu-i aşa, cel puţin măcar până –ar mai fi crescut niţeluş părul şi n-ar mai fi arătat ca o nebună? Dar nu trecu mult şi s-ar fi zis că Richard uitase cu desăvârşire de Adrian. Nu-i

mai dădea nicio importanţă ca şi cum ar fi avut de-a face cu o biată muscă ce-i bâzâia anemic în urechi. Acum, când şocul pe care i-l provocase căsătoria lui Clare trecuse aproape cu desăvârşire, cele trei săptămâni de când se despărţise de Lucy îi făceau sufletul să tânjească după chipul dulce şi frumos pe care-l lăsase acasă, îl spuse lui Adrian că are de gând să se întoarcă la soţia lui în aceeaşi seară. Acesta deveni dintr-odată serios. Nu ştia ce să mai născocească pentru a-l reţine la Londra căci povestea cu sosirea iminentă a baronetului nu mai avea niciun efect. În sinea lui, recunoscu că femeile sunt geniale în astfel de ocazii. „Mătuşa, gândi el, nu numai că ar.fi ticluit pe loc o minciună, dar ar fi ştiut perfect ce are de făcut ca lucrurile să meargă cum vrea ea.1 Deodată le răsună în urechi un glas aristocratic. Personajul care-i saluta plin de cordialitate nu era altul decât maestrul Peter Brayder, parazitul lordului Mountfalcon. Amintindu-şi de clipele plăcute ce le petrecuseră împreună pe insulă, Richard îl invită să ia masa cu ei şi îşi amână plecarea pentru a doua zi. La urma urmelor, Lucy era a lui şi orice amânare avea darul să facă revederea şi mai dulce.

Maestrul Peter Brayder făcea cinste tagmei sale. Deşi nu era înalt ca valeţii din vestul Londrei, era totuşi la fel de arătos ca ei; în plus, avea marea artă de a-şi modula în aşa chip vocea, încât glasul său devenea insinuant sau arogant după cum o cereau exigenţele profesiei. N-avea nicio avere şi cu toate acestea mergeacălare, trăia pe picior mare şi risipea banii cu amândouă mâinile. Lumea vorbea cum că maestrul Peter ar fi fost stipendiat de excelenţa sa lordul şi că exercita, ca orice parazit, străvechea meserie de companion. Aşa vorbea lumea, dar cu toate acestea, când se afla de faţă cu el, îi zâmbea mărinimoasă fiindcă în realitate Peter Brayder era un tip îndatoritorşi acolo unde punea el piciorul se arăta imediat şi lordul Mountfalcon.

Mâncară la un hotel obişnuit. Adrian comandă

meniul şi prânziră pe îndelete împreună cu Ripton Thompson care era şi el prezent. Richard îl chemase anume de la birou. Cei doi prieteni se vedeau pentru prima dată, după marele eveniment, aşa că îşi strânseră mâinile cu căldură. Elogiile pe care buzele aristocratice ale maestrului Peter Brayder le rosteau la adresa Frumoasei sale îl delectară nespus pe bătrânul câine. În timp ce mâncau, Ripton se folosi de felurite stratageme şi aluzii ca să-l facă să vorbească şi mai mult despre Lucy, iar după ce sticla cu vin roşu făcu în –, conjurul mesei de câteva ori, se încumetă el însuşi s-o laude pe fată. Maestrul Peter îi elogie imediat gusturile alese şi îi ură să aibă parte de o soţie la fel, de frumoasă. La auzul acestor cuvinte. Ripton se înroşi până în vârful urechilor şi le mărturisi că el nu mai este deloc optimist în această privinţă. Maestrul Peter îl sfătui totuşi să nu dispere căci oameniicu gusturi alese ca ale lui nu puteau face o alegere proastă. După ce se îndestulă cu vin, gentlemanul nostru ieşi pe balcon să-şi fumeze trabucul. Acolo avu, în fine, prilejul să discute între patru ochi cu Adrian.

— Ia spune-mi, junele nostru amic s-a rupăcat cu patronul? întrebă el indiferent.

— Bineînţeles, spuse Adrian şi îşi dădu dintr-odată seama că Brayder l-ar putea ajuta să-i arate lui Richard „societatea sub toate aspectele ei”, aşa cum îi prescrisese patronul. Pentru moment, continuă Adrian, n-avem permisiunea să discutăm cu augustul creator al fiinţelor noastre, iar eu am o misiune destul de dificilă. Sâni însărcinat să-l reţin pe Richard la Londra şi să găsesc soluţia cea mai bună care să-i permită să se măsoare cu semenii săi. Tatăl vrea ca fiul să ia cât de cât contact cu viaţa, înainte de a dăveni robul vieţii de familie. Ei. şi să ştii, ţi-o spun cu toată mândria, nu prea mă simt la înălţimea acestei sarcini. Să Austin vrea ca Richard să cunoască cercurile demimondene. cercurile damnate, mai bine-zis. Or eu nu prea mă descurc în

cercurile astea!

— Ha, ha, ha, izbucni în râs Brayder. În ordine, tu te ocupi de cheltuieli iar eu îţi ofer spectacolul cercurilor demimondene. Trebuie să recunosc însă, bătrânul are idei foarte fistichii!

— E vorba pur şi simplu de respectarea unei anumite filosofii…

— Filosofia infernului, nu alta, pe cinstea mea! exclamă Brayder în vreme ce urmărea cu privirea rotogoalele de fum ale trabucului.

— Dar apropo, lordul Mountfalcon se mai află pe insulă? se interesă Adrian.

— Mount? Dacă vrei să mă crezi, habar n-am pe unde e. Aleargă după vreo ambarcaţiune graţioasă, pesemne… Ce să-i faci. asta-i slăbiciunea lui! O să-l ducă de râpă, bietul de el! De altfel. Mount joacă foarte cinstit săracul!

— După faima care o are, şi-o fi dat şi el seama cum stau lucrurile, observă Adrian.

— R În privinţa femeilor, Mount e naiv ca un prunc şi aşa o să rămână toată viaţa, spuse Brayder. A vrut să se căsătorească de vreo câteva ori. Acum e vorba de o altă femeie. Ai auzit de doamna Mo unt? Toată lumea o cunoaşte! Dacă nu cumva i-o fi scandalizai pe toţi…

În aceeaşi clipă, Richard apăru pe balcon iar cei doi tăcură. Înduioşat, Brayder îi făcu lui Adrian cu ochiul, dându-i. a înţelege că în preajma lor se afla un inocent.

— Avem de-a face cu un bărbat căsătorit, spuse Adrian.

— Da, da, n-are rost să-l tulburăm, observă Brayder şi, în timp ce rostea aceste cuvinte s-ar fi. zis să-i măsoară pe Richard din cap până-n picioare.

În dimineaţa următoare Richard avu surpriza să primească vizita mătuşii sale. Doamna Dor ia se aşează lângă el şi începu să-i vorbească după cum urmează:

— Scumpul meu nepot, ştii qât de mult te iubesc, ştii că dintotdeauna m-am gândit la fericirea ta ca şi cum ai

fi fost propriul meu copil. Ba poate mai mult! Ei bine, acum s-ar părea că vrei să te-ntorci acolo… nu-i aşa? Va să zică nu m-am înşelat? Atunci lasă-mă să-ţi vorbesc. Află că te găseşti într-o situaţie mult mai periculoasă decât îţi închipui. Nu vreau să neg în niciun chip afecţiunea pe care tatăl tău o are faţă de tine. Ar fi absurd să fac aşa ceva! Te afli însă ia vârsta când eşti de-acum în stare să-i înţelegi caracterul indiferent ce-ai face, el tot o să-ţi dea bani. În privinţa asta să n-ai nicio grijă, de altfel eşti conştient tu însuţi de asta. Perfect! Dar, vezi tu, ţie nu-ţi trebuie numai bani. Tu, Richard, ai nevoie de dragostea lui. Sunt convinsă că indiferent spre ce plăceri josnice te-ar împinge viaţa, nu vei fi niciodată fericit dacă vei fi lipsit de dragostea tatălui tău. Băiete, sper că eşti conştient cât de amarnic l-ai rănit. Nu intenţionez să-ţi fac vreo morală în privinţa asta. Îţi intrase în cap că eşti îndrăgostit, în fine, te-ai pripit… şi aşa mai departe! Cu cât vorbim mai puţin despre acest subiect, cu atât mai bine. Dar a sosit momentul să faci şi tu ceva. Să faci lot ce-ţi stă în putinţă ca să-i arăţi tatălui tău că te căieşti. Nu mă-ntrerupe şi fii atent la mine! Trebuie neapărat să te gândeşti la tatăl tău. Austin nu este ca ceilalţi bărbaţi. Cu el trebuie să te porţi cu-multe menajamente; Ai obligaţia, indiferent că eşti sincer sau nu, să-i laşi impresia că te căieşti. Îţi dau acest sfat spre binele tău şi. al tuturor. Austin este întocmai ca o femeie. Dacă a fost jignit pretinde o supunere totală din partea vinovatului. A făcut în aşa fel ca să vii la Londra, dar nu a dat ochii cu tine. Ştii, sper, că nici cu mine nu vorbeşte. Şi între noi au existat anumite neînţelegeri. În fine, te-a adus la Londra şi acum stă deoparte. Te pune la încercare, scumpul meu Richard. Austin nu se află la Raynham în clipa asta şi, sincer să-ţi spun, nu-mi trece deloc prin minte unde-ar putea să fie. Să ştii că te pune la încercare, copilul meu, iar tu va trebui să dai dovadă de răbdare. Va trebui să-l convingi că nu te gândeşti nicio clipă la orgoliul tău. Dacă persoana aceea… în fine,

de dragul tău, vezi bine, vorbesc despre ea cu tot respectul, ei bine, dacă fata aceea te iubeşte cât de cât, cred că şi ea ar proceda tot ca mine, şi te-ar ruga să mai rămâi aici şi să aştepţi răbdător până ce tatăl tău va consimţi să te vadă. Crede-mă, Richard, ţi-o spun cu toată sinceritatea, numai în felul acesta vei putea reuşi să-l determini s-o primească şi pe ea la Raynham. Cred c-ar fi cazul să înţelegi bine acest lucru! Şi acum, scumpul meu, trebuie să-ţi mai spun ceva. E timpul să înţelegi că totul depinde de felul cum ai să ştii să te porţi. Altfel, baronetul te va îndepărta pentru totdeauna din inima lui şi vei vedea cu ochii tăi că la Raynham se va instala o nouă stăpână. Oare tu nu înţelegi nimic? Ei bine, atunci mă voi strădui să-ţi deschid eu ochii. Pentru cei tineri, fraţii şi surorile sunt o binefacere, pentru un bărbat tânăr însă, apariţia unor noi vlăstare în familie nu e deloc de dorit. La urma urmelor, fiinţele acestea sunt ca nişte străini şi trebuie trataţi ca atare. Nu-ţi spun poveşti, dragul meu, ci fapte auzite din sursă sigură. Bine, dar nici acum nu înţelegi? O, dar naiv mai eşti, băiete! Dacă nu-i faci pe plac lui Austin, el o să se căsătorească cu lady Blandish. Ce mai, sunt sigură de asta! Ştiu precis chiar! Şi culmea este că tu singur îl împingi să facă pasul ăsta. Dacă te-avertizez cu atâta seriozitate n-o fac din pricină că m-aş teme pentru viitorul tău, ci din cauză că mă gândesc cu disperare că în adâncul sufletului vei suferi cumplit, băiete! Căsătoria asta ar însemna o ruptură definitivă între voi, Richard dragă. Gândeşte-te numai ce penibil va fi totul, dar vai. scandalul n-ar fi răul cel mai mare…”

Doamna Doria urmărea cu tot dinadinsul să-şi impresioneze nepotul şi voia cu orice chip să evite o discuţie în contradictoriu. Ca atare, după ce-şi dădu seama că l-a tulburat îndeajuns pe Richard, ea se retrase. În tot cursul acestei lungi peroraţii, Richard ascultase totul cu atenţie şi nu scosese o vorbă. Numai o singură dată îşi exprimase el mirarea cu glas tare. Acum,

când rămăsese singur, medita plin de gravitate la spusele mătuşii sale. O iubea pe lady Blandish, dar nu ar fi vrut ca ea să ajungă lady Feverel. Doamna Doria insistase suficient asupra riscurilor izbucnirii unui scandal fără a reuşi să-l impresioneze pe Richard, şi totuşi băiatul nu putea ignora o asemenea posibilitate. Îşi amintea de mama lui. Unde se afla ea oare în aceste clipe? Până la urmă însă tot la tatăl său îi zburară gândurile. Se simţea cuprins de un sentiment vecin cu gelozia. Renunţase la tatăl său şi în ultima vreme nu se comportase cum s-ar fi cuvenit să se comporte un fiu iubitor. Cu toate acestea, nu era în stare să se împace cu gândul că ar putea, pierde dragostea unui om pentru care el reprezentase unicul ideal. Un om, care pe deasupra se dovedea a fi o fiinţă atât de aleasă, atât de bună şi de generoasă! Dacă gelozia l-a împins pe tânăr să-şi întoarcă din nou inima către tatăl său, ei bine, tot ea i-a reînviat în suflet sentimentele de dragoste puternică ce le nutrea faţă de el. Şi-a amintit atunci de zilele de odinioară, de toleranţa şi răbdarea părintelui, de încăpăţânarea şi îndărătnicia lui. A încercat să-şi analizeze greşelile prin prisma acestui om. Şi a înţeles că trebuie să facă tot ce-i stă în putinţă pentru a-i recâştiga afecţiunea.

În aceeaşi seară, doamna Doria a aflat de la Adrian că nepotul ei intenţionează să mai rămână o săptămână la Londra.

— Excelent, spuse doamna Doria cu un surâs satisfăcut pe buze. La sfârşitul săptămânii, Richard o să dea dovadă deşi mai multă răbdare!

— Credeţi cumva că o cură de răbdare te face mai răbdător? întrebă Adrian. Nu ştiam că este o virtute care se propagă. Mărturisesc că vi-l dau dumneavoastră în primire pe Richard. Sunt convins că după o săptămână nu voi mai fi în stare să-l mai reţin la Londra. V-o spun, mătuşică dragă, Richard a început deja…

— Mulţumesc, n-am nevoie de explicaţii, i-o tăie scurt doamna Doria.

— Cu prima ocazie, când Richard îşi întâlni din nou mătuşa, doamna Doria îl informă că a primit yeşti bune de la Clare, şi anume Doamna John Todhunter îi scria cu pasiune despre soţul ei. Dar când Richard îi ceru să-i relateze exact ce scrisese Clare, doamna Doria întoarse vorba şi se lansă într-o serie de cleveteli mondene.

— Clare nu este omul care să se înflăcăreze cu una cu două, murmură Richard.

— Da, aşa este, dar aici e vorbii de cu totul altceva, remarcă mătuşa… Copilul meu, n-are rost să judeci şi tu lucrurile întocmai ca tatăl său.

— Aş vreţi totuşi să văd. scrisoarea… insistă Richard. Dar doamnei Doria nici prin cap nu-i trecu să i-o arate.

CAPITOLUL XXXVI

O *serată la Richmond*

De la o vreme încoace, de fiecare dată când ieşea în parc, Richard observa tot mai des o femeie ce conducea o pereche de cai suri. S-ar fi zis că doamna îi aţine anume calea. Era extrem de frumoasă. Cu părul negru strălucitor, cu buze roşii şi ochi mari ce nu se temeau de privirile bărbaţilor, chipul ei era de o frumuseţe orbitoare. Părul, pieptănat lins pe tâmple, îi dădea la iveală profilul minunat ale cărui trăsături de o splendidă cutezanţă deveneau şi mai fascinante privite din goana calului. Femeia aceasta îl vrăji pe Richard. îl cuceri cutezanţa sfidătoare ce iradia din întreaga ei fiinţă şi încet, încet, arătarea impetuoasă cu care el era atât de puţin obişnuit îi înflăcără imaginaţia. I se păru chiar că şi ea îl observase. Dacă la data aceea, Richard ar fi fost ceva mai vanitos, faptul acesta i-ar fi sărit în ochi din prima clipă. Într-un rând i se păru chiar că necunoscuta îi face un semn uşor cu capul.

Într-o bună zi, pe când se tifla în parc împreună cu Adrian, Richard îşi luă inima în dinţi şi-l întrebă pe acesta cine era doamna.

— N-o cunosc, răspunse el. Trebuie să fie vreuna din

marile preotese de pe insula Pap. hos.

— Mie mi se pare mai degrabă întruchiparea vie a Bellonei, exclamă Richard. Nu femeia dezlănţuită pe bare o zugrăvesc „de obicei pictorii, ci o creatură ca aceasta – impetuoasă, neînfricată şi plină de spirit.

— Bellona? 1 „replică tânărul înţelept. Nu ştiam că e brunetă. Dacă nu mă-nşel, parcă avea părul roşu, nu-i aşa? Oricum, eu n-aş compara-o cu Bellona, deşi sunt convins că nu s-ar da în lături să verse sânge. ia uită-te bine la ea! S-ar zice că adulmecă un masacru. De altfel, îmi imaginez eu la ce te-ai gândit tu... Nu, nu, n-ai dreptate! Eu aş zice mai degrabă că arată întocmai ca Diana după ce. şi-a făcut ucenicia cu domnişorul Endymion şi zburda zglobie printre zei. Pe cinstea mea, nemuritorii nu suflă o vorbă pe Chestia asta şi fac tot ce. le stă în putinţă să muşarnalizeze întâmplarea. Dar s-o ştii de la mine, după ce l-a părăsit pe chipeşul păstor. Diana s-a bucurat de mai multă faimă în Olimp decât, însăşi Venus.

Maestrul Petei-Brayder îşi făcu şi el apariţia.

— Aţi văzut-o pe doamna Mount? întrebă el.

— O. va să zică aceasta e doamna Mount! strigă Adrian.

— Dar cine e doamna Mount? se interesă Richard.

— Una din suratele „Domnişoarei Frivole" fiule!

Vrei cumva s-o cunoşti? întrebă tărăgănat şi plin de importanţă maestrul Peter.

— Nu, răspunse Richard indiferent şi schimbă imediat vorba.

În scrisorile pe care i le trimitea tatălui său, Richard dădea dovadă de cea mai deplină pocăinţă. „Mă aflu de trei săptămâpi la Londra în aşteptarea dumneavoastră. V-am scris trei scrisori şi n-am primit răspuns la niciuna. Daţi-mi voie să vă mărturisesc din nou că doresc din tot sufletul să vă văd. Veniţi, vă rog, la Londra, iar dacă nu puteţi. permiteţi-mi mie să vin la dumneavoastră. Sunt gata să cad în genunchi şi să-mi cer iertare atât pentru

mine cât şi pentru Luey. Credeţi-mă, aş fi în stare să fac orice pentru a recâştiga stima şi dragostea ce mi-o purtaţi. Fără dragostea dumneavoastră mă simt nefericit. Rămân la Londra încă o săptămână în speranţa că voi primi veşti de la dumneavoastră şi am să vă pot vedea. Vă implor, sir, fie-vă milă de mine căci altfel simt că înnebunesc! Sunt gata să fac tot ce-mi cereţi!" – „Ar fi în stare să facă orice", comentă baronetul în timp ce citea scrisoarea. „Ar.fi în stare să facă orice... E gata chiar să mai rămână o săptămână la Londra ca să-mi mai dea o ultimă şansă L Auzi, din cauza mea este pe punctul de a-şi pierde minţile! Formidabil! înseamnă, cu alte cuvinte, ca eu port toată vina!"

Şi pentru a nu stânjeni pe nimeni cu prezenţa lui, Sir Austin a plecat cu-adevărat în Ţara Galilor. Adepţii Dogmei Fructului Oprit nu-şi caută niciodată belelele cu luminarea, aşa că în clipa în care a considerat că se află. În încurcătură, autorul *Poveţelor Pelerinului* a decretat că la Londra este prea cald pentru el. S-a refugiat în consecinţă în munţi, unde-şi putea duce viaţa de unul singur, într-o deplină comuniune cu foile imaculate ale unui nou caiet ce avea să fie umplut cu aforisme. După felul cum se comporta, s-ar fi zis că Sir Austin are alte planuri în privinţa lui Richard. Dar Cum nu-i era încă limpede ce are de făcut şi n-ar fi dorit să creeze o impresie proastă, baronetul ajunse la concluzia că cel mai bun lucru ar fi să-şi supună fiul la o nouă încercare. „E cazul să renunţe la anumite lucruri, să trăiască pentru o bucată de vreme cu cei de o seamă cu el. Dacă mă iubeşte cu-adevărat, îmi va ghici dorinţele". Cam aşa îşi explica Sir. Austin noile principii în scrisoarea pe care i-o trimisese lui lady Blandish. La rândul ei, doamna îi răspunse: „Vorbeşti de o anumită perioadă de timp... Dar de cât timp este vorba? îmi permiţi să fixez eu o limită? Te-asigur că nesiguranţa în care trăieşte Richard îl va duce pe bietul băiat în pragul disperării. Sunt convinsă de asta! Fii mai explicit, te rog!" Baronetul îi răspunse pe

ocolite că Richard nu a atins încă majoratul. Ei bine, cum putea oare lady Blandish să-i ceară unui tânăr căsătorit să stea departe de soţia lui timp de un an de zile? Şi din acea clipă instinctul îi şopti că e cazul să-şi privească idolul cu alţi ochi.

Când nu ştiu nici ei precis ce vor, oamenii reuşesc mai lesne să-i inducă în eroare pe alţii. Lady Blandish nu era singura persoană care nu ştia ce să mai creadă. Nici doamna Doria nu mai înţelegea nimic. Ea, pentru care oamenii nu aveau secrete şi se obişnuise încă din copilărie să ghicească cu precizie ce se petrecea în mintea fratelui ei, mărturisea că de data aceasta principiile lui Austin deveniseră pentru ea o adevărată enigmă.

— Căci de bună seamă, trebuie să fie un principiu la mijloc. Fără principii, el nu face nimic! Şi totuşi nu-mi dau seama despre ce e vorba. Dacă i-ar fi scris băiatului să rămână la Londra, ar fi fost limpede. Ne-a pus să-l aducem aici şi-acum ne-a lăsat baltă… Nu ştiu ce să mai cred! La mijloc trebuie să fie o femeie… Altfel nu. -mi explic ce se-ntâmplă!

— De necrezut ce mândre sunt femeile de gemenele lor. Mătuşă dragă, te-anunţ că de poimâine ţi-l dau în primire pe Richard. Nu mai pot să-l ţin în frâu eu minciuni nicio secundă. Simt că imaginaţia mi-a secat de tot. Născocirile le-am trecut toate în contul patronului, dar dacă a secat izvorul, ce mai poţi face? Ultima minciună pe care i-am turnat-o a fost că distinsul meu stăpân mi-a scris să-i pregătesc pentru marţea viitoare dormitorul din aripa de sud-vest a hotelului. „Perfect! exclamă fiul la auzul acestei veşti. Am să aştept până atunci! „Şi după eforturile titanice ce le-am făcut ca să rămână pe loc, cred că nicio forţă omenească nu l-ar putea determina să aştepte mai mult de-atât!

— Trebuie neapărat să-l reţinem la Londra, spuse doamna Doria. În caz contrar, Austin va face un gest nesăbuit pe care-l va regreta toată viaţa. Sunt convinsă

de asta! Austin o să se căsătorească cu lady Blandish. Ascultă-mă pe mine, Adrian. Dacă ar fi avut un alt băiat, n-ar conta… Dar gândeşte-te cum a fost crescut Richard, gândeşte-te la „sistemul „acela ridicol… Spune-mi, Adrian* cum se distrează Richard, cu cine îşi petrece timpul?

— Bietul băiat! Bănuiesc că tânjeşte după un tovarăş de joacă care să fie numai al lui.

Din pricina acestei afirmaţii, tânărul înţelept a trebuit să înghită un reproş.

— Ascultă-mă, Adrian, să ştii că până la urmă fratele meu tot se va căsători cu femeia aia!

— Vai, mătuşă dragă, dar cum ar putea oare un bărbat cast să comită un asemenea sacrilegiu?

— Păcat, Richard n-are nicio meserie! Dacă am reuşi să-i găsim o ocupaţie…

— Apropo, ce-ai zice de „asanarea" străzilor Londrei? „Asanarea tarelor morale" – cum vi se pare o asemenea profesiune? Vorbesc din experienţă. O lună încheiată mi-am făcut ucenicia cu el în meseria asta! Imaginează-ţi, la zece noaptea porneam în expediţie. Pe lângă noi trece o femeie… Richard oftează. „Spune-mi, Adrian, face parte din «tagma» aceea?" mă întreabă el. Mă văd silit să-i mărturisesc că nu-i chiar atât de sfântă cum îşi închipuie el c-ar trebui să fie orice fiinţă care poartă fustă. Oftează din nou. „Imposibil şi totuşi…" Auzindu-l vorbind, ai zice că se află pe scenă. Ochii i se zbuciumă în cap; adresează Creatorului întrebări lipsite de evlavie şi se revoltă împotriva bărbaţilor pe care-i numeşte nişte brute. Prin faţa noastră trece iarăşi o femeie şi spectacolul se repetă din nou. Numai că de data asta eu mă simt cam obosit. N-are nicio importanţă, dar, vai, Richard se-ntoarce spre mine şi începe să-mi ţină o predică. „De ce nu-nchiriezi o casă?" zice el. „Ai putea s-o pui la dispoziţia acestor femei şi astfel ar păşi şi ele pe drumul cel bun!" Să fim însă sinceri, cere cam mult din partea unui om liniştit ca mine! Ei, dar la ce bun

să m-agit atâta, când în ultima vreme a avut grijă domnişorul Thompson de treaba asta?

Pe doamna Doria o frământau însă alte gânduri.

— Ai primit ceva de la Austin de când te afli la Londra?

— Niciun aforism, replică Adrian.

— Mâine trebuie să-l văd negreşit pe Richard, spuse ea, şi cu aceste cuvinte, discuţia luă sfârşit.

După întrevederea cu mătuşa sa, Richard n-a mai pomenit nimănui că ar intenţiona să plece marţi. Au trecut multe zile de atunci şi el părea la fel de preocupat de o anume problemă personală. Adrian n-a reuşit să afle despre ce era vorba şi, ca atare, admiraţia lui faţă de geniu] doamnei Doria crescu şi mai mult.

Într-o dimineaţă de octombrie, avură un musafir cam matinal. Personajul nu era altul decât maestrul Peter pe care nu-l mai văzuseră de aproape o săptămână.

— Domnilor, începu el, agitându-şi bastonul în modul cel mai afabil cu putinţă. Domnilor am venit să vă invit la Richmond unde va avea loc o mică petrecere. Oraşul e pustiu, o ştiţi prea bine. Londra a amuţit de tot şi nu mai e în stare să ne ofere nimic. Vremea însă e încântătoare. Şi, pe cinstea mea, ocmpania pe care v-o propun este din cele mai agreabile. Ei, ce zice amicul meu Feverel?

Richard refuză invitaţia, cerându-şi scuzele de rigoare;

— Nu, nu se poate, trebuie neapărat să vii, insistă maestrul Peter. M-am străduit să adun atâta lume numai şi numai ca să te mai scap puţin de monotonia temniţei în care trăieşti. De altfel, Richmondul se află sub jurisdicţia, închisorii tale, aşa că poţi veni fără nicio grijă. Seara te întorci înapoi. Imaginează-ţi râul sub clar de lună, femei frumoase… Am angajat o ambarcaţiune de la Londra care ne va aduce înapoi. Are opt vâslaşi sau poate şaisprezece, nu sunt sigur. Vino, hai promite-mi!

Adrian era dispus să meargă, Richard însă spuse că are o întâlnire cu Ripton.

— Sper că nu puneţi la cale o nouă năzbâtie, exclamă tia Arul înţelept. Aranjează în aşa fel ca să putem merge.

E păcat să nu vezi paradisul londonezilor de baştină! mai lasă-ncolo răzbunările şi incendiile astea, băiete! E timpul să te bucuri şi tu de binefacerile păcii!

După o serie de argumente, care de care mai convingătoare, Richard căscă plictisit, se sculă în picioare şi, renunţând la orice alte obiecţii, cedă.

— Bine, fie cum vrei tu, spuse el, dar îl luăm cu noi şi pe Ripton.

Adrian se consultă din priviri cu Brayder. Acesta declară înviorat că prezenţa prietenului lui Feverel îi face mare plăcere şi se oferi pe loc să-i ia pe toţi trei în caleaşca lui.

— Bineînţeles, numai dacă nu cumva ai de gând să te iei la întrecere cu cineva şi să străbaţi râul înot… adăugă el, încercând să glumească.

Richard îl asigură însă că a renunţat de mult la astfel de întreceri, drept care maestrul Peter Brayder se uită cu subînţeles la Adrian, apoi îl aplaudă pe tânăr din toată inima.

Richmondul era scăldat de razele unui soare paşnic de octombrie. De la poalele dealurilor, până în zarea depărtată, învăluită în pâcle viorii, se-ntindea peisajul încântător al toamnei. Richard nu-şi amintea să mai fi văzut vreodată o zi atât de frumoasă. Pretutindeni, în văzduh, domnea pacea binecuvântată, specifică acestui anotimp.

Adrian ghicise deja ce delicii le rezervase Brayder. Acesta le prezentă grăbit câţiva bărbaţi, %u aerul că vrea să scape cât mai curând de obligaţia asta, apoi se înclinară în faţa primului grup de doamne ce le ieşi în cale. Bunăeuviinţa era respectată în chipul cel mai strict, ba chiar cu severitate s-ar putea spune. Lumea nu discuta altceva decât despre starea vremii. Ici, colo, câte o doamnă se încumeta totuşi să-şi apuce interlocutorul

de reverul hainei sau de o altă extremitate vestimentară iar, dacă întâmplarea făcea să-l dojenească, nu se limita la forţa de convingere a degetului arătător. Dar toate aceste excese nu constituiau decât o excepţie, un privilegiu absolut al intimităţii.

Când se strâng într-un loc mai multe doamne, pe regina grupului o cunoşti după numărul de curtezani ce roiesc în jurul ei. Regina grupului de faţă stătea sprijinită într-un ungher al ferestrei larg deschise şi era înconjurată de o ceată de bărbaţi impunători, printre care ochiul unui 42 (5

expert ar fi detectat imediat prezenţa arbitrilor eleganţei. Cu o strângere de inimă, Ripton observă că printre ei se aflau şi lorzi. Aceştia erau bărbaţi rafinaţi şi veniseră acolo pentru a-şi prezenta omagiile lipsite de vigoare. Favoriţii lor bine îngrijiţi, tăietura impecabilă a veşmintelor şi, mai ales, indolenţa aristocratică a întregii lor atitudini îl făcură pe Ripton să-şi piardă sentimentul propriei demnităţi. Lorzii însă îl ignorau binevoitori. Din când în când, câte unul avea insolenţa să-l studieze pentru o clipă cu lornieta, de parcă ar fi „vrut să spună: „Dar, în fond, acest personaj cine e?” Atunci Ripton se apropia de erorii sau încercând astfel să-şi justifice modestele lui pretenţii la existenţă. Avea impresia că în umbra eroului Feverel îşi găseşte şi el identitatea.

Richard privea curios în jur. Eroii nu ştiu totdeauna ce au de făcut, iar şocul pe care i-l provocase societatea aceasta neobişnuită îl ameţise de-a binelea. Recunoscu în persoana femeii de la fereastră pe superba lui Bellona. În faţa lui Brayder, bărbaţii se înclinau sau rosteau glume, femeile îl întâmpinau eu zâmbete fermecătoare. Era foarte preocupat, trecea de la un grup la altul, sporovăia cu toţi, râdea, accepta să fie bătut pe umăr de doamne, iar unora le răspundea chiar, şoptindu-le la ureche cuvinte tainice. Adrian se aşezase pe un fotoliu şi, piyior peste picior, privea amuzat şi binevoitor, spectacolul.

— Cine a organizat serata asta? o auzi Ripton pe o

femeiuşcă extrem de frumoasă întrebându-l pe un cavaler.

— Mount, presupun, veni neîntârziat răspunsul.

— Dar el unde e? De ce nu se arată?

— O idilă, asta trebuie să fie la mijloc!

— Iarăşi? Formidabil, cu câtă neruşinare o tratează pe doamna Mount!

— Numai că ea nu prea se sinchiseşte!

În vremea asta, doamna Mount se distra pe seama unui curtean mai sărac cu duhul şi, în timp ce râdea, ochii şi dinţii ei aruncau scântei.

Fură invitaţi la masă: Doamnele dădeau în vileag cele mai extravagante apetituri. Brayder îşi instala prietenii. Ripton se pomeni lângă o doamnă planturoasă al. cărui piept voluminos îi oferea cel mai perfect adăpost. De cealaltă parte se găsea femeiuşcă cea frumoasă. Adrian se afla la celălalt capăt al mesei. Printre nenumăratele doamne de acolo, îşi găsise şi el partenera. Pe Richard, Brayder[24]

Îl muta de pe un scaun pe altul. În vecinătatea doamnei Mount se instalase un individ ce radia de fericire. Brayder îl invită să ia loc în capul mesei. Fericitul – se împotrivi, atunci maestrul insistă, doamna insistă şi ea plină de dulceaţă. fericitul se împotrivi din nou, dar până la urmă acceptă locul de onoare, străduindu-se să pară cât mai mulţumit. Richard îi uzurpă imediat scaunul şi fu întâmpinat cu destulă căldură de vecina lui. Apoi începură să mănânce. Delicatesele culinare s-au bucurat de atenţie până ce răsună, ca la un semnal, pocnetul primei sticle de şampanie şi camera se umplu de un zumzet surd. Vinurile spumoase ce dezleagă limba şi-l fac pe om să spună adevărul mai au şi calitatea de-a colora limbajul. Doamnele râdeau cu glasuri ascuţite şi totuşi lui Richard atitudinea lor nu i se părea nefirească. Se lăsau în voie pe spetеaza scaunului şi râdeau cu lacrimi. Ripton n-avea

---

24

ochi decât pentru nesfârşitele plăceri ce i le oferea această societate, între timp, dopurile sticlelor de şampanie pocneau regulat ca o salvă de artilerie.

— Unde ai fost în ultima vreme? Nu te-am mai văzut prin parc, îl întrebă doamna Mount pe Richard.

— Într-adevăr, n-am mai fost pe-acolo. răspunde tânărul.

Întrebarea i se părea ciudată. Doamna Mount îi vorbise însă atât de firesc încât nu se simţea intimidat. Îşi goli paharul şi i-l umplură din nou. Maestrul Peter Brayder îşi dădea silinţa» să-i îndemne pe meseni la vorbă. Se discuta despre cai, concursuri de iahting, spectacole de operă şi, în general, despre sport. Cine s-a mai ruinat? Cine l-a dus pe cutărică de râpă? Un cal sau o femeie? Maestrul le povesti celor de faţă câteva din isprăvile lui Richard. Drept răsplată, eroul fu copleşit de zâmbetele fermecătoare ale doamnelor din jur.

— Faceţi pariuri? întrebă doamna Mount.

— Nu pariez decât pe mine însumi, replică Richard.

— Bravo! exclamă Bellona şi, peste cupa de şampanie, ochii ei galeşi îl priviră în extaz, scăpărând scântei. Cei ce mizează pe dumneata, câştigă negreşit, adăugă ea ca şi cum îi calculase şansele. şi era sigură de succesul lui.

Richard se înroşi până în vârful urechilor.

— Adori şampania, nu-i aşa? glăsui către Riptondoamna planturoasă.

— Bineînţeles, grăi el, iar răspunsul lui era mai degrabă candid decât sincer. Totdeauna beau şampanie!

— Nu mai spune? se hairă, privindu-l galeşă doamna cu piept gigantic. Aşa prieten zic şi eu! Ce-ai spune dacă din când în când ai avea tovarăş de băutură o femeie? Eu înnebunesc după şampanie!

În cercul de cucoane al cărui centru devenise Adrian, râsul făcea înconjurul grupului. Se auzea mai întâi un chicotit timid ca apoi, pe măsură ce Adrian1 îşi relata anecdota, hohotele de râs să se dezlănţuie

zgomotoase. Iar când femeile ce nu aflaseră încă poanta se aplecau curioase spre bărbaţi şi aflau cum stau lucrurile, râsul devenea molipsitor, propagându-se asemeni curentului electric. De cum auzeau pătărania, cucoanele îşi duceau batistele la gură, pufneau în râs şi apoi îşi luau un aer şocat sau, de la caz la caz, fenomenul se petrecea invers. Se prefăceau şocate pentru ca apoi, ducându-şi batista la gură să râdă cu lacrimi. Se pare însă că tot circulând de la un grup la altul, anecdota ajunse în cele din urmă şi la urechile unor cavaleri care se scandalizară, fapt este că luă cunoştinţă de ea şi o doamnă ceva mai rezervată. În loc să râdă, persoana cu pricina se arătă indignată şi le apostrofă pe doamnele de la masa cărora pornise anecdota. Aşa se face că până la urmă biata glumă îşi găsi locul de veci tot acolo de unde plecase. Cu toate acestea, ici colo, câte un bărbat îşi măi pleca urechea la vecina lui, iar ea îşi dădea imediat drumul la gură şi atunci bărbatul izbucnea în râs. Femeia rămânea gravă şi nu întorcea capul spre el, ca doamnele din jur să nu observe nimic. Dar cum precauţia era inutilă, batistele se puneau din nou în mişcare, hohotele de râs izbucneau în triluri cristaline pentru ca apoi să contenească treptat, treptat, până ce nu se mai auzea decât ici colo câte un chicotit izolat.

„Ce absurdităţi mai scrie şi tata despre femei!” gândi în sinea lui Richard. „Susţine că femeia nu e-n stare să râdă şi n-are simţul umorului. Ei bine, dacă gândeşte astfel e numai din pricină că trăieşte izolat”. Şi dându-şi seama că el are privilegiul să vadă lumea şi lucrul acesta îl face mai înţelept, Richard se simţea măgulit. Acum vorbea fără sfială cu frumoasă, lui Bellona. Se încumetă chiar să-i povestească câteva din extravaganţele lui Adrian.

— O, va să zică el e magistrul dumitale! exclamă ea şi-i aruncă lui Richard priviri încurajatoare.

Ripton se simţi înghiontit.

— Ia priveşte! şopti doamna planturoasă, cuprinsă

de dezgust. Uitându-se în direcţia ce-i fusese indicată, Ripton văzu un bărbat care-şi petrecea braţul după umărul frumoasei mărunţele. Mie nu-mi plac asemenea gesturi în societate! exclamă cu emfază doamna planturoasă şi-şi

* umflă şi mai tare pieptul. Aşa-i mititica asta, cu toţi îşi face de cap! Fă-i semn să se potolească. Ripton îi mărturisi că nu îndrăzneşte. Îndrăznesc eu atunci! exclamă ea şi, aplecându-şi spre el bustul somptuos, îi dădu mititelei un ghiont.

În clipa aceea, Ripton îi simţi respiraţia duhnind a vin. Mititica se întoarse spre el nedumerită. Ochii ei aveau un licăr de răutate în priviri.

— Ei, ce se-ntâmplă. nu eşti mulţumit cu baba? chicoti ea.

— Neruşinato! mprinură doamna planturoasă, roşie de mânie.

S-ar fi zis că pieptul ei somptuos se făcuse şi mai mare.

— Umple-i paharul şi fă-o să tacă! Când nu mai are şampanie, bea vin de Porto, adăugă femeiuşcă.

Bustul somptuos se răzbună pe loc şi îi povesti lui Ripton câteva din aventurile scandaloase al mititicii. În felul acesta, Ripton reuşi să-şi dea mai bine seama cu cine avea de-a face şi groaza' pe care i-o struniseră la început cei din jur îl părăsi acum de tot. Tot văzând-o pe vioaia lui vecină, mititica, cum se lipea de partenerul ei, Ripton deveni chiar gelos.

Doamna Mount era destul de rezervată. Faţă de ea, bărbaţii manifestau un soi de respect pe care creaturile acestea arogante nu-i au, de regulă, decât faţă de femeile inteligente. Cu toate acestea, ea reuşea să se întreţină cu vreo două-trei persoane din capul mesei şi, din când în când, schimba câteva vorbe cu Richard.

Când se isprăvi şampania, vinul roşu şi licoarea de Porto se bucurară de o primire la fel de entuziastă. La acest capitol, femeile se ţineau onorabil pe poziţie şi nu

cedau terenul cu una cu două bărbaţilor. În depărtare, deasupra Tamisei, începea să lucească argintul nopţii. Va

1 urile de vin şi hohotele de râs se retrăgeau ca o maree. Sosise clipa sentimentelor duioase şi melopeea trabucurilor îi învăluia acum pe toţi.

— Ce noapte minunată! murmurau doamnele, privind în sus.

— Într-adevăr, încântătoare! spuneau domnii privind în jos.

După un asemenea festin, umezeala uşor parfumată a toamnei era o adevărată binefacere. Din loc în loc. În grădină ardeau cu flăcări mari mormane e! e: buruieni înmiresmate.

— Priveşte, şi-a găsit fiecare perechea. Îi spuse Adrian lui Richard care stătea deoparte de unul singur şi contempla priveliştea. Bineînţeles, luna trebuie să fie" de vină… S-ar zice că ne aflăm în Cipru. Dar fiul meu cum. s-a distrat oare? îi place societatea Aspasiei? în seara asta eu mă simt aidoma unui înţelept din vechea Eiadă.

Adrian era bine dispus şi, în timp ce vorbea, se mişca alene de colo colo. Pe Ripton, îl răpise bustul sentimental. Se apropie de cei doi şi le spuse:

— Pe cinstea mea, Ricky, tu ştii cu ce femei avem de-a face?

Richard îi răspunse că, după părerea lui, fac parte dintr-o tagmă foarte simpatică.

— Puritanul «! exclamă Adrian, dându-i un ghiont lui Ripton. De ce nu te-ai cherchelii, sir? Ce, mă rog, dumneata nu te-mbeţi decât la căsătoriile legale? Ia spune-ne mai bine, ce-ai pus la cale cu matroana aia corpolentă?

Ripton nu scoase o vorbă. Suporta zeflemeaua tânărului înţelept din dorinţa de a-l putea urmări pe Richard. Se simţea cuprins de gelozie la gândul că soţul Frumoasei Inocente acceptă compania unor asemenea femei. Începură să se audă şuşotelile perechilor ce treceau pe lângă ei.

— Ia te uită, Ricky dragă, şopti din nou Ripton. Pe toţi, zeii. să nu-ţi vină a crede! O femeie care fumează!

— Şi de ce nu, o, Riptonus! interveni Adrian. Oare nu ştii tu că femeia cosmopolită, este: femeia ideală? Şi de ce* nu vrei, mă rog, să faci această modestă concesie când e vorba de un juvăer atât de splendid?”

Pentru ca pur şi simplir nu-mi plac femeile care fumează! spuse Ripton deschis.

— Dar de ce să nu li se permită şi lor să se comporte ca bărbaţii? strigă cuprins de înflăcărare eroul. Detest obtuzitatea asta demnă de dispreţ! Ut. ce în fond să riaibă şi ele voie să se comporte ca bărbaţii? Ador femeile care au curajul să renunţe la ipocrizie! Pe cinstea mea, iubesc aceste fiinţe, aşa stricate cum sunt. de mii de ori mai mult decât pe creaturile acelea ipocrite la care totul e numai o spoială!

— Bravo! strigă Adrian. Frumos grăit-a salvatorul sufletelor!

Ca de obicei când se afla în preajma liderului său. Ripton se simţi învins. Argumentele îi lipseau cu desăvârşire. Şi totuşi nutrea mai departe convingerea că femeile nu se cuvine să fumeze. Gândurile îi zburau la femeia solitară de la ţărmul mării, la femeia aceea care se dovedea desăvârşită fără a fi şi cosmopolită în acelaşi timp.

„Tinerii trăiesc fericiţi căci ei cred că femeile sunt îngeri, stă scris în *Poveţele Pelerinului*. Bărbaţii cu experienţă însă se simt cuprinşi de un sentiment de amărăciune, căci ei ştiu prea bine că lucrurile nu stau chiar aşa”.

Dacă ar fi cunoscut idolatria sinceră şi pură pe care i-o inspirase lui Ripton bunătatea fără margini a soţiei prietenului său, autorul acestor aforisme ar fi fost poate dispus să-i ierte sărmanului tânăr extravaganţele primului său contact cu lumea libertină. Ba mai mult. l-ar fi sfătuit poate să aibă şi mai multă încredere în generozitatea firii umane.

Tot gândindu-se la Lucy, Ripton se simţi cuprins de tristeţe. Cutreieră grădina de la un capăt la altul şi, la un moment dat. ajunse în faţa unui portal tainic şi, de cum îl trecu, se pomeni pe clina dealului, printre tufişuri şi arbuşti. Acolo se opri. şi se întinse pe iarbă. Cum stătea aşa cufundat în gânduri. i se păru deodată că în vecinătatea lui vorbesc două persoane.

— În fond ce mai vrea? se desluşi limpede glasul femeii. Sunt convinsă că iar e vorba de o ticăloşie la mijloc. Pe cinstea mea, Brayder, când – mă gândesc câte mi-a făcut, simt că înnebunesc şi-mi vine să-l ucid pe loc!

— Tragedie! replică maestrul Peter. Bella dragă, oare nu crezi că te-ai răzbunat îndeajuns? Cel mai bun lucru este să joci deschis. La urma urmelor ai de-a face cu o tranzacţie comercială. Cere bani şi-ţi se vor da – cu o condiţie însărsă dublezi suma şi să pretinzi să-ţi plătească datoriile.

— Să apeleze la mine!

4112

— Bella dragă, tu ştii prea bine că între voi nu mai e nimic de multă vreme. Dacă te gândeşti la câte ştie Mount despre tine, poţi spune că s-a purtat excelent. Şi nu uita, el nu-i omul pe care să-l îmbrobodeşti cu una cu două! Când vede că n-o scoate cu ceva la capăt, se lasă în voia sorţii şi porneşte să vâneze altă căprioară!

— Ei bine. atunci care-i condiţia, sl-l seduc pe tinerelul ăsta?

— Bella mea dragă, după câte văd te repezi la pradă ca un uliu. Nu, scumpa mea, nu, n-am spus să-l seduci! Reţine-l la Londra, joacă-te cu el, amuză-l un pic! Aţâţă-ţi cer!

— Mie nu-mi plac jumătăţile de măsură!

— Ei, ce să-i faci, aşa-s femeile!

— Ah. Bravder, de-ai şti cât te urăsc!

— Vă mulţumesc, Înălţimea Voastră!

Cinci cei doi plecară, R. pton apucase deja să audă o bună parte din conversaţia lor. La scurt timp după ei, se

întoarse şi el, printre invitaţi. Era îngrijorat. Deşi nu-şi dădea încă seama ce punea la cale maestrul Peter, presimţea totuşi că asupra celor pe care-i iubeşte se abate un nor greu.

Când se întoarseră la Londra, Richard se pomeni din nou lângă doamna Mount. Brayder şi Adrian începură să glumească. Paraziţii se înţeleg de minune între ei.

Alene bat vâslele apa, alene curge argintul lunii peste ape. rămân în urmă maluri alunecând alene. Doamnele se simt teribil de emoţionate. Nimeni nu le îndemnase să cânte şi totuşi, ca prin farmec, începură toafe să fredoneze, tulburate de splendoarea nopţii. Balada englezească se dovedea acum interpretul cel mai fidel al dulcilor emoţii, ce le înfiorau pieptul. Şi, de ce să n-o spunem, după un vin bun şi mâncăruri alèse, chiar şi bărbaţii cei mai rafinaţi sâni dispuşi să savureze astfel de compoziţii modeste de dragul unui glas dulce. Adio ochi amăgitori şi inimi infidele, săgeţi, suspine, frumoase chipuri, voi buze dulci şi dalbe flori ce înfloriţi, pe ramuri, adio tuturor! Pierită-i forţa voastră în faţa fiorului patetic ce-n piepturi. se strecoară!

În ciuda insistenţelor, lady Mount refuza, să cânte. Nu era dispusă să-şi piardă prestanţa… Bărcile alunecau lin pe sub plopii înalţi de pe insula Brentford şi luna albă le urma calea. Richard stătea cu mâna întinsă pe bancă. Ca din întâmplare, micuţa mină albă a doamnei Mount se cuibări în palma lui. Dar el nu-i cuprinse degetele într-ale lui, n-o alină cu mângâieri şi nici nu-i strânse mâna cu un gest de elocventă intimitate. Mina doamnei zăcea în palma lui asemeni unui fulg de zăpadă pe pământul rece. O frunză galbenă se desprinse dintr-un plop şi, în cădere, îi atinse obrazul. Tânărul îşi trase mina, îşi şterse faţa şi-şi netezi părul, apoi îşi încrucişa braţele calm, fără să-şi dea seama că-şi jignise partenera. Se gândea la viaţa lui, pulsul îi bătea regulat şi nimic nu-i tulbura mintea.

„Ce este bare mai periculos, se întreabă Pelerinul, să cedezi tentaţiilor Evei sau să-i stârneşti mânia,

rămânând rece în faţa ei?”

Doamna Mount se uită nedumerită la Richard, apoi se întoarse să cocheteze cu un curtezan de-al ei. Aceştia deveniseră teribil de sentimentali. Câţiva sporovăiau vrute şi nevrute. Unul se dovedi atât de simpatic încât, până la urmă, Adrian renunţă să-l mai ironizeze. Despre ceilalţi s-ar fi zis că încearcă să-şi destindă picioarele în taină. Şi, în ciuda faptului că barda era suficient de încăpătoare, toată lumea numai de picioarele lor se lovea. Continuându-şi observaţiile atente asupra tovarăşilor săi, Adrian ajunse la concluzia că afinitatea intelectuală şi morală pe care o descoperise între nobilimea şi ţărănimea noastră există şi între curtezani «şi balerini. Căci ambele categorii îşi câştigă existenţa de pe urma picioarelor, iar inteligenţa lor, chiar dacă nu se concentrează în exclusivitate în picioare, tot aici pare să-şi fi găsit locul ideal. Astfel, ambele categorii sunt alcătuite din fiinţe nestatornice, iar vinul, tutunul şi luna au aceeaşi influenţă şi asupra unora şi asupra altora. Şi admiţând că există totuşi o deosebire între ei, trebuie să recunoaştem că n-are nicio importanţă dacă cochetezi şi păcătuieşti, alunecând pe poante sau pe două picioare.

Un curtezan cu picioare lungi. Înzestrat cu o puternică voce de bas, cânta o melodie lugubră despre chinurile cumplite în care se zbat inimile respinse eu cruzime. Pe măsură ce se apropia de final, cântăreţul devenea tot mai elocvent şi-şi luă ora plămânii de parcă ar fi suflat; într-o trompetă. Înainte de a* termina însă, Adrian a avut grijă să născocească ceva ca să-şi facă vecinii să râdă, aşa că taberele s-au împărţit, iar cei care la început suspinaseră găsiră de cuviinţă să se amuze, în timp ce ceilalţi se simţeau cuprinşi de melancolie.

Zdrobit sub greutatea sânilor gigantici, Ripton a avut totuşi norocul să beneficieze de mai multă căldură decât tovarăşii săi.

— Ţi-e frig, îl întreba întruna femeia, planturoasă, cu zâmbetul omului darnic pe buze.

— Desigur, răspundea nevinovatul amorez, încerctgd parcă să-i justifice zelul.

— Aşa tremuri tu totdeauna? ciripi atunci, gâtuită de emoţie, voluminoasa parteneră.

Dar Ripton n-avu răgazul să-i răspundă, căci femeiuşcă cea frumoasă se băgă imediat în vorbă.

— Ce zici, doamnă Mortimer, n-ai fi dispusă să mai încălzeşti pe cineva? întrebă ea ironică.

Până la urmă, însă, dispreţul o făcu să nu-şi mai bage în seamă rivala. Cei din jur însă care le cunoşteau prea bine mania de-a se înţepa una pe alta, se amuzară copios pe seama loi\ La un moment dat, o auziră pe mititică şoptind:

— Ia te uită!!! O să-l înăbuşe de tot pe bietul băiat!

Femeile primeau şi ofereau căldura cu aceeaşi gingăşie. Se lăsase puţină ceaţă şi se făcuse cam răcoare. Adrian stătea în vecinătatea doamnei care zădărnicise circulaţia anecdotei. De data aceasta însă, austerul personaj nu obiecta în niciun fel împotriva acestui gingaş schimb de calorii, numai că din când în când şoptea:

— Şt! Tăcere! încetaţi! Sst!”

Trecură de Kew şi Hammersmith. Tot plutind pe undele line şi răcoroase ale râului, ajunseră la Putney Reach şi trecură pe sub podul Battersea. În jurul lor, oraşul prindea contur văzând tu ochii. Umbrele uriaşe ale molilor se proiectau somnoroase pe apele râului.

În vreme ce coborau din barcă, doamnele ciripeau entuziasmate, mărturisindu-şi una alteia că au petrecut o seară încântătoare. Câţiva curtezani se înfruntară pentru a dobândi cinstea de a o conduce acasă pe doamna Mount.

— Mă aşteaptă cupeul, merg singură, spuse cav să-mi aranjeze cineva şalul.

Se întoarse spre Richard, care-i potrivi şalul pe umeri cu mişcări solemne, asemeni unui cavaler înveşmântat în zale. Pentru o clipă, tânărul zări gâtul

delicat al doamnei Mount.

— În ce direcţie mergi? întrebă ea indiferentă. După ce primi răspunsul adăugă: Atunci te duc eu cu trăsura! şi, apucându-l foarte firesc de mină, se urcă îrppreună cu el în cupeu.

Ripton văzuse toată scena. Tocmai se pregătea să pornească pe urmele lor, când doamna planturoasă îl întoarse din drum şi-l trimise să-i aducă o trăsură.

— Fericitule! îi strigă cu; ochi strălucitori mititica, în timp ce trecea pe lângă ei. Ripton reuşi să găsească imediat o trăsură, dar după ce-şi instală partenera, constată că i, a mai era loc şi pentru el.

— Fă-i şi lui loc, ce Dumnezeu? îi strigă la fel de indignată mititica, în timp ce trecea din nou pe lângă ei.

— Obraznică să fii cu amorezii tăi! Cu mine nu-ţi merge! îi strigă, la rândul ei, înfuriată posesoarea sânilor gigantici, apoi îi făcu semn vizitiului să pornească.

— Aşa care va să zică! După câte necazuri ţi-a făcut, acum te lasă baltă şi pleacă! exclamă mititica, săgetându-l pe Ripton cu privirea. Cred că te-ai lecuit de-acum încolo. În vecii vecilor n-ai să te mai încrezi în femeile grase. Ei, da’ să nu ne pierdem cu firea! O să-ţi vină rândul să cunoşti şi tu clipe fericite! i

Şi, rostind aceste cuvinte, mititica îi dădu un bobârnac în vârful nasului, după care îi întoarse spatele şi plecă însoţită de curtezanul, ei.

Ripton aproape că uitase de prietenul său. Se înflăcărase de-a binelea şi-l obsedau alte gânduri. Prin faţa lui treceau cupee şi trăsuri. Era convins că în ziua aceea făcuse şi el parte din rândurile nobilimii, deşi, acum, când treceau pe lângă el, aristocraţii abia dacă clipeau din ochi. Amintirea seratei la care luase parte îl făcea să tresalte de bucurie şi imaginea mititicii punşa tot mai mult stăpânire pe el. „Ah, ce ochi albaştri avea! Exact cum îmi plac mie! murmura el fascinat. Şi ce năsuc obraznic! Dar buzele… ce roşii erau! Şi cum şi le mai ţuguia! Doamne, întocmai cum îmi place mie! Şi ce păr

frumos avea! Era oare brunetă? Nu, nu! mai degrabă şatenă! Şi ce uşurică şi fâşneaţă mai era! Dacă mă gândesc bine, trebuie să fie foarte bună la suflet căci altfel nu mi-ar fi spus cuvinte atât de pline de miez!" Ripton îi făcea portretul şi, în sinea lui, suspina din greu. Raţiunea îi şoptea că fata e fără îndoială o aristocrată, că este o reprezentantă de soi a nobilimii şi, astfel, bietul băiat se simţea copleşit de tristeţe din pricină că soarta nu-l binecuvântase şi pe el eu fericirea de-a fi lord. Apoi îşi aminti de doamna Mount şi de discuţia stranie pe care o auzise în pădure. De felul lui, Ripton nu era un om suspicios şi rar intra la o idee. Întoarse problema pe toate feţele, dar nu ajunse la nicio concluzie. Cu toate acestea, atenţiile doamnei Mpunt faţă de Richard i se păreau ciudate.

„Un băiat chipeş ca Richard e normal să atragă atenţia femeilor", încerca el să se liniştească... Dar Richard e căsătorit şi ca atare n-are ce căuta în compania unor asemenea persoane!" O moralitate îngăduitoare este mai de preferat decit-lipsa oricăror principii morale! Lumea ar avea numai de câştigat dacă acest soi de moralitate ar fi mai des întâlnit în practică. Ripton încercă să şi-l imagineze pe Richard. rămas singur cu frumuseţea aceea orbitoare. În aceeaşi clipă, îi apăru înaintea ochilor chipul pur, de o îngerească splendoare, al soţiei lui Richard. Şi, gândindu-se la Lucy, Ripton o uită pe mititica cu ochi albaştri care-l prinsese în mrejele ei. Se duse la hotelul lui Richard şi începu să se plimbe de la un capăt la altul al străzii, în speranţa că-şi va întâlni prietenul. Uneori i se năzărea că Richard s-a întors poate de mult şi s-a culcat. Ceasul. bătu ora două. Dar Ripton tot nu se îndura să plece. Era convins că n-ar fi fost în stare să doarmă. În cele din urmă. frigul îi goni acasă. În piaţa Piccadilly, asupra căreia se revărsau razele lunii, îşi întâlni prietenul. Richard mergea cu fruntea sus şi păşea ritmic, ca şi cum ar fi recitat o poezie.

— Salve, bătrâne Rip. exclamă el bine dispus. Pentru numele lui Dumnezeu, ce cauţi pe-aici la o oră atât de matinală?

— Am vrut să-ţi strâng mâna înainte de a mă duce la culcare, spuse, el arătându-se bucuros că şi-a regăsit prietenul.

Richard zâmbi amuzat.

— Asta să fie tot? Rip, băiete, tu îmi eşti cel mai credincios prieten aşa că-mi poţi strânge mâna oricând vrei! Dar apropo, am vorbit despre tine! Află că… doamna Mount… nu te-a remarcat nici la Richmond. nici în barca cu care ne-am întors la Londra.

— Va să zică – aşa! exclamă Ripton. simţindu-se deodată mic şi lipsit de importanţă. Dar ia spune-mi. ai condus-o cu bine acasă?

— Bineînţeles! Am stat la ea câteva ceasuri. Am discutat împreună. Vorbeşte minunat. Este teribil de inteligentă. La fel ca un bărbat, numai că, vezi tu, în plus este plină de farmec… îmi place!

— Te rog să mă scuzi, Richavd, sper cu un te jignesc… da]nu uita că eşti căsătorit… Poate n-ai avut încotro şi a trebuit s-o conduci acasă pe doamna Mount, dar să ştii că, după părerea mea, nu se cuvenea să urci în apartamentul ei!

Ripton îi spusese tot ce avea pe inimă pe un ton destul de ponderat.

— Ce vrei să spui cu asta? Sper că nu-ţi imaginezică aş mai putea iubi o altă femeie în afară de scumpa mea >. Lucy, exclamă Richard, izbucnind în râs.

— Nu, bineînţeles că nu. Ar fi absurd! Vreau să spun însă că lumea… o să înceapă să vorbească vrute şi nevrute.

Ştii doar cum sunt oamenii şi n-aş vrea să te văd nefericit! Ricky dragă, te rog din tot sufletul, pleacă acasă. Pleacă la scumpa ta soţie chiar mâine!

În vreme ce vorbea, Ripton lăsase ochii în jos şi se îmbujorase la faţă. Ca şi în alte ocazii, eroul îl privi

dispreţuitor.

— Cu alte cuvinte eşti îngrijorat de reputaţia mea?

Să ştii că detest aceste prejudecăţi în legătură cu femeile. Pentru simplul motiv că au călcat o dată pe un drum greşit, priveşte cât au ajuns de vulnerabile! Ei bine. lumea le-a creat o faimă proastă şi din cauza asta tu te temi de ele ca de-o boală molipsitoare şi te ţii la distanţă de frică să nu-ţi întinezi caracterul!

— Cu mine stau altfel lucrurile, exclamă Ripton.

— Cum adică? întrebă eroul.

— Eu sunt mai rău decât tine, asta este! iată singura explicaţie logică pe care a fost în stare să i-o dea Ripton. Sper din toată inima că te vei întoarce cât mai curând acasă, adăugă el.

** Da. nutresc şi eu aceeaşi speranţă. Acum însă, am o treabă de rezolvat. Nu îndrăznesc, nu pot să renunţ la ea LLucy ar fi ultima fiinţă care mi-arcere să-mi nesocotesc obligaţiile, Doar. ai citit ultima ei scrisoare. Ascultă, Rip, tare-aş vrea să te pot convinge să judeci femeile cu mai multă obiectivitate! După care, Richard îi ţinu prietenului său o lungă prelegere despre femeia păcătoasă. Îi vorbi cu atâta siguranţă de parcă studiase ani de-a rândul subiectul acesta.

— Fiinţe frumoase şi inteligente, trădate de iubire, iată ce sunt femeile-l începu el. Bărbatul care se consideră cinstit are datoria să le sprijine şi să lupte pentru a le aduce pe drumul cel bun. Din pricina noastră au ajuns femeile o pacoste pe capul omenirii, dragul meu Rip. Acesta a fost dintotdeauna izvorul tuturor relelor, te rog să mă crezi! Oricât ar părea însă de ciudat, fiinţele acestea năpăstuite nu-mi inspiră nici mânie, nici oroare. Mi-am dat seama cu cine aveam de-a face, în barcă, pe când ne înr torceam de la Richmond. Şi totuşi, când mă gândesc la fetele tinere ce sunt aruncate în braţele unor bătrâni pe care nu-i iubesc, simt că mi se strânge inima de durere. E o adevărată ruşine Rip! Te rog să nu-mi mai vorbeşti despre asta!

Redus în felul acesta la tăcere, Ripton nu se mai simţi în stare să combată teoria prietenului său potrivit căreia femeile au fost dintotdeauna victimele iubirii. Asemeni altor tineri de vârsta lui, îl frământase şi pe el această problemă, numai că, atunci când era sătul, Ripton era înclinat să privească lucrurile într-o cu totul altă lumină şi adopta pe dată o atitudine sentimentală.

Se plimbară în jurul parcului, mângâiaţi de razele lunii. Richard perora cu vehemenţă, în timp ce lui Ripton îi clănţăneau dinţii de frig. Spiritul cavaleresc a murit de mult, dar asta nu înseamnă că trebuie să stăm cu braţele încrucişate iar regina petrecerii nu-i fusese scoasă în cale la voia întâmplării susţinea eroul şi, în această privinţă, el avea, oricât ar părea de trist –, multă dreptate. Deşi Richard nu spunea lucrurilor pe nume, Ripton înţelese că prietenul său avea de gând s-o împiedice pe frumoasa doamnă de a mai comite alte păcate şi că intenţiona să nu se sinchisească de ce-avea să zică lumea. Doamna cu pricina, împreună cu alte necunoscute de teapa ei, trebuiau salvate cu orice chip. Ripton avea să-l ajute şi el. împreună urmau să devină vajnicii cavaleri ai acestei cauze. Când i se aduse la cunoştinţă ce are de făcut, Ripton consimţi pe loc şi începu să tremure şi mai tare de frig. Aveau datoria să fie mai presus decât cavalerii de rând, trebuiau să fie la înălţimea unor adevăraţi Titani; căci le revenea misiunea să sfideze şi apoi să răstoarne idolii falşi ce domnesc în societate. Cu gândul la măreţele isprăvi ce-i aşteaptă, Titanul numărul unu îşi înălţă semeţ capul ca şi cum ar fi fost gata să-l sfideze pe Jupiter însuşi, în timp ce Titanul numărul doi, care se făcuse vânăt de frig, îşi strânse bine la gât reverele hainei şi îşi ascunse mâinile sub cozile lungi ale fracului.

Luna se prăbuşise de mult din jilţul ei înalt şi plutea în pâclele apusului, când i se permise lui Ripton să se refugieze în aşternut. S-ar putea spune că răceala cu care reacţionase la elocvenţa prietenului, sau îi pusese

carnea la grele încercări. Bietul băiat avea sângele mai subţire decât eroul, în schimb, însă, era înzestrat cu o inimă foarte sănătoasă. Aşa că, de îndată ce se mai încălzi un pic, inima începu să-şi spună cuvântul şi Ripton se şi văzu cavaler şi Titan. Legănat de aceste gânduri, băiatul adormi şi începu să viseze.

CAPITOLUL XXXVII

Opiniile doamnei Berry despre căsătorie

Priviţi, eroul s-a lansat temerar în salvarea unei superbe femei păcătoase…

„Din păcate, îi scria la data aceea lui lady Blandish Pelerinul, cu cât mă gândesc mai mult la legenda şarpelui, cu atât mă obsedează mai tare. Oare şarpele nu te-a cucerit şi pe tine, nu te-a înrolat încă în primele rânduri ale legiunii sale? Căci ia aminte, câtă vreme nu eşti aidoma celorlalte, merele rămân neclintite pe ramuri. Se clatină reci şi strălucitoare, în faţa ochilor noştri, dar mâna nu le culege, căci trebuie să simţi un fior anume ca să te întinzi după ele. Fructele nu pică de la sine în palmă, nu ne zâmbesc, nu vorbesc limba noastră, ele nu ne citesc gândurile, nu ştiu când să dispară sau când să ne urmeze, ca în felul acesta să ne prindă în cursă.

Dar imaginează-ţi acum femeia ce-a ieşit în calea şarpelui! Cum se cuvine să ne purtăm cu ea? S-ar zice că lumea este mai înţeleaptă decât cei ce se cred îndreptăţiţi s-o judece. «Păzeşte-te din calea femeii», ne învaţă cei mulţi. La lumina zilei, fiii acestui pământ îi urmează sfatul. Dar de cum se lasă întunericul, se prind cu ea în joc şi

[se afundă în beznă. Atunci, iată, apare unul din înţelepţii acestei lumi şi zice că străvechea pavata e vorbă dia[volească. Indiferenţa faţă de roadele răului este poate mai [rea decât săvârşirea răului însuşi. În fine, înţeleptul a ve-Init s-o salveze pe ea. Vrea – o smulgă din tină, vrea s-o [înalţe în sferele cele mai pure. Ei bine, dorinţa noastră nu-i ea însăşi o momeală? Bietul peştişor,

ce amăgire! [Ca să fie sigur că-l prinde în plasă, şarpele i-a dat femeii [să bea otrava. Cu mişcări încete, diavolul o împinge din [spate, scoţând-o la lumină. Ea se agaţă de înţelept. Doar le o fiinţă omenească, creată în parte de diavol, care o ¡iubeşte!

Pe măsură ce bărbatul şi femeia se înalţă, privirile lui [cată tot mai mult spre ea, în vreme ce privirile ei se pinalţă spre ceruri. Dar oare cu el ce se-ntâmplă? Ce-nseamnă fiorul pe care-l simte străbătându-i tot trupul? Din străfunduri, şarpele izbucneşte în râs. De-abia ajunseseră ia porţile soarelui şi iată se prăbuşesc amândoi în infern!" în vreme ce scria mostra aceasta de proză poetică, babonetul părea să nu-şi dea seama de riscurile pe care le [mplică profeţia. Într-un fel se simţea uşurat. Îşi găsise supapă prin care îşi descărca maliţiozitatea temperată le filosofie. Scrisoarea era, de fapt, răspunsul lui Sir Ausâin la îndemnurile insistente pe care i le adresase lady îl andish de a veni urgent la Londra şi de a-i acorda fiului său iertarea. Numai că Richard nu era pomenit nicăieri în scrisoare.

„Încearcă să pară mai grozav decât este", gândi în sinea lei lady Blandish şi, fără să-şi dea seama, începu să-l vadă [pe baronet mai mic decât era în realitate.

Supunerea totală pe care i-o arăta acum Richard, gata oricând să-i îndeplinească orice dorinţă, era interpretată de baronet ca o încercare de a-i face pe plac. Sir Austin vedea în atitudinea fiului său o răsplată ce i se cuvenea pe deplin şi, ca atare, nu se mai strădui să despice firul în patru pentru a-i găsi adevărata explicaţie. Ştirile că Richard era mereu în aşteptare, scrisorile acestuia şi, mai ales faptul că băiatul îşi accepta penitenţa, întocmai cum dori el, fără măcar să crâcnească, îl făceau pe Sir Austin se simtă răzbunat împotriva umanităţii şi-l îndemnau totodată să pună capăt aforismelor virulente. Am văzut bine cu câtă amărăciune ştia să vorbească Sir Austin despre slăbiciunile firii umane, el, care, odinioară, îi fusese

vajnic apărător. „Dar cât va mai dura oare situaţia asta?” se întreba el cu aerul lui Hippias. Nu-şi punea nicio clipă problema că durase prea mult. Adevărul este că accesele sale de mânie se transformaseră treptat, treptat într-o dispepsie morală.

Supunerea filială şi isprăvile cavalereşti de care vor-l bise Richard nu erau, la urma urmelor, adevăratele motive ce-l ţineau departe de îmbrăţişările soţiei. În ciuda eroismului şi a tinereţii, în ciuda deci a influenţai nefaste, exercitate de sângele fierbinte, Richard rămânea un om perl fect echilibrat. Între el şi doamna Doria avusese loc o dis-l cuţie despre lady Feverel. Acum, când se rupsese de Su l’Austin, inima băiatului tânjea după dragostea de mamă l Despre lady Feverel nu ştia decât că trăieşte, atât şi nimici mai mult. I se spusese acest lucru în cuvinte vagi, ce ezitau sfioase la porţile adevărului, şi din această pricină Richard îşi imagina cele mai triste lucruri. Când se gândeal la mama lui, obrajii i se îmbujorau imediat fără motiv.1 Meditase îndelung la atitudinea tatălui său şi ajunsese l-ai concluzia că se afla în faţa unei enigme de nepătruns. Cal atare îşi exprimă dorinţa să afle adevărul şi despre celălalt părinte al său. Doamna Doria i-a spus toată povestea, [căutând să-l menajeze pe cât i-a fost cu putinţă. Pentru l ea, ruşinea nu mai avea acum nicio importanţă. Biatal lady Feverel reuşise chiar s-o înduioşeze. Richard însă nul vărsă nicio lacrimă când auzi trista istorie. Pentru un fiu. i o asemenea ruşine nu piere niciodată şi dacă avem în vedere educaţia ce o primise el, ne putem lesne închipui vâlvătaia ce-i cuprinse sufletul. Iată deci ce-l reţinea pe Richard la Londra. Pentru Lucy, hotărârile soţului ei erau sfinte. îl încurajă aşadar să-şi îndeplinească datoria până la capăt, nădăjduind din toată inima că şederea lui la Londra le va fi şi lor de mare folos. Tom Bakewell rămânea să aibă grijă de Lucy, ceea ce nu era o sarcină prea uşoară. Richard nu se gândise nicio clipă cum va privi tatăl său

această iniţiativă. Cât priveşte justeţea ei, preferăm să ne abţinem de la orice comentarii. Lui Ripton îi reveni umila sarcină de a descoperi adresa lui Sandoe şi, dat fiind că ignora cu desăvârşire numele sub care era cunoscut poetul în particular, strădaniile sale n-au fost încununate imediat de succes. Seara, prietenii se întâlneau la reşedinţa din oraş a lui lady Blandish sau la familia Forey.

Acolo, cel mai venerat dintre martirii regali, conservatorul acesta neclintit, se bucura din partea doamnei Doria de o primire foarte bună. În ochii ei, Ripton citea sentimente de adâncă compasiune faţă de atitudinea lui Richard. La rândul său, Algernon Fcverel îşi trata nepotul cu un soi de compasiune severă, aşa cum s-ar fi cuvenit unui tânăr ce se abătuse de la drumul cel drept.

În ochii lui lady Blandish se puteau citi sentimente de milă adevărată, deşi alta era explicaţia lor. Doamna se întreba dacă procedase just atunci când sprijinise planul nechibzuit ai baronetului (admiţând, bineînţeles, că Sir Austin avusese cu adevărat un plan). Acum vedea limpede că, înaceste momente Critice, tânărul era ameninţat din toate părţile de primejdii.

În scrisorile pe care ide trimitea baronetului, lady Blandish aborda pe ocolite cele mai delicate probleme, iar Sir Austin înţelegea perfect ia ce făcea ea aluzie.

„Dacă Richard o iubeşte cu adevărat pe fiinţa aceea, de care şi-a legat viaţa, atunci de ce te mai temi pentru el? Spune-mi. te rog, ai început să-nţelegi cumva că povestea asta poartă numele de iubire numai din pricină că ne sfiim s-o numim aşa cum s-ar cuveni?”

Din munţii îndepărtaţi, unde trăia izolat, aşa găsea de cuviinţă să răspundă Sir Austin. Atunci lady Blandish îşi dădu toată silinţa să spună lucrurilor pe nume. În cele din urmă, baronetul îi scrise că îşi refuză înadins plăcerea de a-şi revedea fiul, din dorinţa de a se supune el însuşi la acea încercare de care doamna se arată

îngrozită. Lady Blandish consideră însă că răspunsul acesta întrece orice măsură. Copilul de suflet al iubirii, cu toată nobila seninătate de care dădea dovadă în aceşti clipe când se înfăţişa înaintea ei golaş, căci hainele îi rămăseseră mici, ei bine, fiinţa aceasta îi punea la grea încercare inima credincioasă.

Seara când se întorcea acasă. Richard se distra grozav, văzându-l pe Ripton cât este de îngrijorat din pricina căsniciei lui.

Cu Luc). alături, de mine, răzbesc ep piuă la urmă! îl asigura el. Dacă Împreună nu facem nimic, mă. descurc ou şi singur, n-ăvea grijă!

Apoi aducea pe departe vorba despre laşitatea femeilor, ceea ce pentru Ripton echivala xeu a spune că Frumoasa lui era lipsită de curaj. Atunci, bătrânul câine sărea ca ars:

— Pe cinstea mea. Richard, nu cred că pe lumea asta a existat vreodată fiinţă mai bravă ca Lucy! Ascultă-mă pe mine, pe cât e de frumoasă tot pe-atât e de bravă! Aminteşte-ţi numai cum s-a purtat în faţa altarului! Şi ce glas avea! Tremura toată... Lucy e o fată foarte curajoasă, poţi să fii sigur că va fi mereu alături de tine!

Richard îi ţinea isonul:

— Da, da, dă-i înainte, bătrâne Rip! Căci, la urma urmelor, n-are nicio importanţă, oricum ar fi Lucy, ea tot fetiţa mea scumpă rămâne! Ah, şi cât mai este de frumoasă! Nimeni nu are ochi că ai ei! Mâine dimineaţă plec la ea negreşit!

Rip ton se întreba întruna cum poate oare posesorul unui asemenea tezaur să stea departe de soţia lui. Pentru o clipă, Richard era şi el frământat de această problemă, dar apoi exclama întristat:

— Bine, dar dacă plec, fie numai şi pentru o zi, nu înseamnă că am ratat totul cu tata? Ai citit doar scrisoarea ei! Ai văzut cu ochii tăi că şi ea scrie acelaşi lucru!

— Da, da. aşa este! încuviinţa Ripton şi cuvintele:

„Transmite, te rog, dragului nostru domn Thompson, complimente din partea mea” cu care se încheia scrisoarea, parcă-i răsăreau din nou în faţă şi atunci inima bătrânului câine tresărea de emoţie.

Întâmplarea a făcut ca în timp ce trecea prin Grădinile Kensington, după treburi, privirile doamnei Berry să cadă asupra siluetei unui tânăr pe care, după toate probabilităţile, îl legănase pe genunchi când era mic-şi-l îngrijise cu sârg pentru ca să iasă din el un adevărat bărbat. Tânărul trecea pe sub copacii umbroşi, în compania unei lady cu care discuta animat. Ei bine, gentlemanul acesta nu era altul decât mirele şi băieţaşul ei. Doamna Berry îşi dădu însă seama că tânărul nu era însoţit de mireasa lui. În consecinţă, părăsi aleea pe care mersese până atunci, şi, apucând-o spre stânga le ieşi înainte. Se uită lung la ei. după care făcu cale întoarsă şi le ieşi din nou înainte, de data aceasta din partea dreaptă. Era ceva în înfăţişarea acestei femei, care nu-i plăcea defel doamnei Berry… De ce, în fond, nu e cu soţia lui?” se frământa ea întruna. În cele din urmă, le ieşi din nou înainte şi se proţăpi în faţa lor. Dar cei doi îşi văzură mai departe de drum. Râzând, doamna îi şopti băiatului ceva la ureche. Atunci, el întoarse imediat capul. Doamna Berry făcu o reverenţă. A mai fost însă nevoie de încă o reverenţă pentru ca tânărul să-şi poată aduce aminte de preţioasa ei persoană. Abia atunci a salutat-o el cum se cuvine pe bătrâna Penelopa şi, strângându-i mâna, i-a redat buna dispoziţie. Doamna Berry era teribil de agitată. Cu toate acestea, tânărul a concediat-o grăbit, nu înainte de a-i promite că în aceeaşi seară avea să treacă pe la ea. Printre dinţi, doamna îi şopti lui Richard câteva cuvinte, după care izbucniră amândoi în râs. Văzând cum stau lucrurile, doamna Berry se retrase abătută sub coroana protectoare a unui copac şi-şi şterse două lacrimi. „Înfăţişarea acestei femei nu-mi place defel!” repetă ea de mai multe ori plină de hotărâre. Da’ de ce în fond nu merg ei braţ la braţ? se

întrebă ea din nou nedumerită. „Da’ soţioara lui unde-o fi?” Şi după multe alte întrebări de acest soi, doamna Berry conchise că femeia era cam înţepată, ba chiar obraznică, se corectă ea, după o scurtă gândire. S-ar fi zis că doamna îi dăduse a-nţelege că n-are chef de ea şi, pe deasupra, o împiedicase să-şi verse năduful inimii la pieptul băieţaşului ei scump. „Ştiu eu ce-i aia o lady!” decretă doamna Berry. „Nu degeaba am trăit atâta timp printre ele. Dacă femeia asta-i o lady, înseamnă că eu sunt popă! Apoi, dacă nu-i o lady, mă rog ce este, dori doamna Berry să ştie. O face pe cucoana, zău dacă nu! se jură ea. Şi-apoi, pot să bag mâna în foc, cu femeia asta ceva nu e în regulă!” Dacă doamna cu pricina era o falsă lady, atunci la ce te poţi gândi, mă rog, când vezi un bărbat căsătorit în compania unei asemenea…? O, nu, în niciun caz nu putea fi vorba de o asemenea creatură… se răzgândi doamna Berry pe loc, revenind la sentimente mai bune. Poate-i soţia vreunui prieten şi-a întâlnit-o din întâmplare… Of, Doamne, altfel înseamnă că-i la fel ca Berry al meu! exclamă soţia abandonată, cuprinsă de groază la gândul că ar putea exista un al doilea monstru ticălos ca Berry al ei. Şi când te gândeşti că de-abia s-au căsătorit, gemu ea, devenind din nou suspicioasă. Doamne, şi ce soţioară dulce mai are! Nu, nu, până nu-mi mărturiseşte el totul, n-am să cred în ruptul capului aşa ceva! Dar unde s-a mai văzut bărbat să facă una ca asta, se smiorcăi doamna Berry.

În asemenea situaţii, femeilor nu le trebuie mult timp ca să tragă o concluzie. Femeia blândă din fire judecă şi mai iute, iar dacă, pe deasupra, ea a cunoscut ce-nseamnă trădarea în căsnicie, apoi atunci iuţeala cu care gândeşte nu cunoaşte limite! Aşa că doamna Berry decretă pe loc clar şi răspicat: „După părerea mea, oricare ar fi situaţia, un lucru e limpede: frumoasa asta-i o adevărată *bella datina*!” Şi în aceeaşi clipă, în repertoriul botanic mental: pe care-l ţinea bătrâna – Berry, falsa lady fu trecută la capitolul plante otrăvitoare.

Doamna Mount ar firost pur şi simplu uluită dacă ar fi aflat că cineva a fost în stare s-o caracterizeze cu atâta precizie dintr-o singură privire.

Richard şi-a ţinut promisiunea şi, însoţit de Ripton, a vizitat-o pe doamna Berry în aceeaşi seară. Femeia le-a deschis uşa, dar n-au apucat să intre bine în salon, că doamna Berry a şi început să strige:

— Copilaşu' meu scump! Domnu' să te-aibă-n pază! Pot zice că-ţi sunt ca şi o mamă! Drept e, nu te-am alăptat eu, că doar nu eram doică, da' de crescut eu te-am crescut de mic copil.

Şi, izbucnind în lacrimi, se prăbuşi în braţele lui Richard, care, luat prin surprindere, se lupta s-o susţină cât era de grea. îl dojeni apoi, plină de blândeţe pentru faptul că se pretase să folosească cu ea astfel de tertipuri (ceea ce-l făcu pe Ripton să râdă pe înfundate căci era convins că lui îi revenea rolul de frunte în acel complot), după care îi conduse în salon, îi dezvălui lui Richard cine era ea şi-i povesti cum îi legănase pe genunchi. Cum îl strânsese ea la piept şi-l giugiulise pe vremea când era numai „atâtica", după cum spunea ea, arătându-şi pumnul rotund şi dolofan.

— Te sărutam din creştet până-n tălpi, maică, îi dădu ea înainte. Şi să ştii de la mine că n-ai de ce te ruşina de asta. Deie domnu' de alte rele să nu mai ai parte-n viaţă!"

Richard o asigură că nu se simţea ruşinat defel, dar o avertiză că astăzi nu se mai cuvenea să procedeze ca odinioară. Doamna Berry răspunse că, de bună seamă, acum când mai era şi căsătorit pe deasupra, nici vorbă nu mai putea fi de sărutări. Tinerii izbucniră amândoi în râs. Cum Ripton râdea cel mai tare, doamna Berry îşi aţinti asupra lui privirile şi-i spuse:

— Ia-ascultă, domnule Thompson, mai ai curaj u să te uiţi în ochii mei şi să faci pe inocentu' după ce n-ai pregetat să duci în eroare o biată bătrânică? Da' să ştii, nu mă căiesc nicio clipă de tot ce-am făcut. O spun

deschis, acum că faptu-i consumat! Domnu' să vă aibă în pază şi să vă binecuvânteze! Amin! Da, apropo, stimate domnule Richard, vezi am înghiţit „s-ul" de la sfârşit „şi acum eşti tot cel de altă dată! ia spune-mi matale, fetiţa unde este? De ce n-ai adus-o şi, pe ea s-o vadă măicuţa Berry?

Richard.se grăbi să-i explice, că Lucy se mai afla încă pe Insula Wight.

— Care va să zică, ai părăsit-o pentru vreo două-trei zile, nu-i aşa? spuse doamna Berry.

— Bine-ar fi să fie vorba doar de-atât! exclamă Richard.

— Da' mă rog, atunci de când ai părăsit-o? întrebă doamna. Berry şi, văzându-l pe Richard cum vorbeşte, simţi că inima începe să-i bată din ce în ce mai tare.

— Să nu mai discutăm dgspre asta! spuse Richard.

— Aoleu, aţi şi-nceput să vă certaţi? izbucni Berry.

Ripton se băgă şi el în vorbă, dornic s-o asigure că temerile ei n-aveau niciun rost.

— Atunci, mă rog, de când staţi aşa, departe unul de altul?

— Din septembrie… se bâlbâi Ripton cu glas vinovat.

— Din septembrie?! repetă doamna Berry cu respiraţia tăiată. Va să zică septembrie, octombrie, noie… începu ea să numere pe degete. Va să zică două luni şi mai bine, aproape trei luni… Un soţ să stea departe de soţia lui de aproape trei luni? Doamne, Dumnezeule, dar ce-nseamnă asta?

— Tata a trimis după mine. Aştept să stau de vorbă cu dânsul, răspunse Richard.

Câteva amănunte în plus o ajutară pe doamna Berry să înţeleagă care era situaţia. Atunci bătrâna îşi aranjă cu grijă fusta, îşi aşeză amândouă mâinile pe genunchi şi începu să vorbească:

— Tânărul şi stimabilul meu domn, of, cum aş mai vrea să-ţi pot. spune băieţelul meu scump! Da' fie ce-o f şi, ţi-o. place „nu ţi-ţi. – place, eu am să-ţi vorbesc că o

mamă 1 Şi să nu te superi dacă ţi-oi zice ceva ce nu-ţi face plăcere; căci măicuţa. Berry te-ir legănat şi te-a strâns la piept şi oricât ar fi ea de umilă ţinevla tine. ca-o marnă. Află, dragul meu, că dacă ştie cineva pe lumea asta ce-nseamnă căsnicia, apoi eu sunt aia, deşi Berfy* al meu n-a trăit cu mine mai mult de nouă luni. Eu am cunoscut din căsnicie tot ce. e mai rău şi dacă vrei să fii mai înţelept, ascultă-mă pe mine! Că cu'ce m-am ales eu din căsnicie? În afară de un nume. bărbatu' ăla al meu altceva nu mi-a mai dat! Şi la o adică, Bessy Andrews suna la fel de frumos ca Bessy Berry. Şi, zicea omul meu, numele tău înainte începea cu A iar acum începe cu B. Aşa că ţine minte, tu eşti alfabetu' pentru mine! Aşa glumea, ti că – losuj! În fine, Berry a intrat la stăpân. În clipa aceasta, blândeţea cu care eră înzestrată din fire doamna Berry începu să iasă la iveală. Şi-aşa cum vă spuneam, Berry al meu a intrat la stăpân şi-a lăsat-o pe soţioara lui dragă – singură-singurică. Şi cum a fost dintotdeauna un om ambiţios, nici în braţele mele, ca să zic aşa, nu se simţea mai bine ca în uniformă, în livrea, că livreaua era uniforma lui. Şi n-a făcut niciun secret din asta. mi-a spus-o deschis. Apoi s-a-ncurcat cu târfele de la bucătărie şi uitea. şa pot zice că din clipa asta veşmântul meu de doliu era gata cusut. Mai rău poate decât vălul de vădană, care, nu-i ruşine ca să-l porţi, ba chiar unora le vine bine! Pe lumea asta n-a existat bărbat care să ştie să-şi lungească picioarele ca Berry al meu, de ajunseseră să se holbeze toate fetele la el! Nu mă miră că s-a prostit în aşa hal. Ispitele ce-i dădeau târcoale erau prea mari pentru carnea lui slabă! Aşa că să ia aminte tânăru' însurăţel, indiferent cine-o fi, că nimic nu e mai rău decât să stea departe de soţia lui! mai ales când el este un gentleman nevinovat şi ea o fetiţă dulce, cum Dumnezeu să vieţuiască ei separaţi unul de altul?

Că de fapt. căsnicia ce-nseamnă, dragii mei? O sfântă rânduiala lăsată de la Dumnezeu! Şi de ce oare se

simte omul căsătorit aşa în largul lui? Fiindcă n-are cum cădea în păcat, copiii maichii! Ia aminte la mine, cei ce te-ndeamnă să te rupi de nevastă, te-mping spre rătăcire şi pierzanie. Aşa să ştii! Ehei, e prea târziu când ajungi să-nţelegi ce va să zică aia binecuvântarea cununiei cum a rânduit-o cel de sus! Apoi, ştiţi voi ce se-alege de soţii ce trăiesc despărţiţi unu' de altu'? Mai întâi şi-ntâi e ca şi cum li s-ar opri în vine sângele – nu mai circulă şi totul merge prost. Apoi, ţin-le certuri şi neînţelegeri, că v-aţi pierdut cheia amândoi! Şi-apoi, ia aminte. Încep să dea târcoale păsările de pradă în jurul vostru şi pe linei. te prinde-n gheară mai întâi! Şi după asta. văleu Doamne.] e ca şi cum a venit iar diavolu' pe pământ, gemu doamnal

Berry, pocnindu-şi palmele. Să stai departe de nevastă o zi-două, treacă-meargă, ei, fie şi-o săptămână! Dar trei luni?! apoi asta nu mai e căsătorie, e divorţ în toată regula! Biata fată se poate considera văduană, nu alta, ba săraca nici văl nu poa' să poarte ca s-o recunoască lumea Cât despre tine, ce să zic, băiete? Tu crezi că stai mă bine? Ia gândeşte-te, de trei luni de zile duci viaţă dt burlac, pe cinstea mea! Drept vorbind, ea nu-i vădană săraca, suspină doamna Berry cu glas trist. Nu mer. până-ntr-acolo să te-asemăn cu Berry. N-ai ce-i face, aşa sunt unii bărbaţi din născare, inimă alunecoasă, făcuţi's. alerge de colo-colo ca nişte vagabonzi! Dar orice-ai zice bărbatu-i tot bărbat şi cred că nimeni nu-i cunoaşte mă bine ca mine, căci doar am suferit pe pielea mea din cauza lor.

În cele din urmă, doamna Berry făcu o scurtă pauză. Era mai mare hazul să-l vezi pe Richard cu cât respect îi asculta predica. La drept vorbind însă, cu greu ai fi putut găsi vreun cusur cuvintelor pe care le rostea femeia asta inimoasă şi, totuşi, vorbea atât de caraghios încât nu era uşor să-ţi stăpâneşti râsul. La fiece cuvânt, Ripton dădea aprobator din cap, căci văzând-o unde bate, dorea să-i dea a înţelege că era de partea ei. În dorinţa de a fi cât

mai clară, doamna Berry recurse la o pildă:

— Ştim cu toţii ce se-ntâmplă când nu dăm voia trupului năduşit să respire…” De data asta tinerii nu se mai putură stăpâni şi izbucniră amândoi în hohote de râs. Râdeţi voi, mult şi bine, că mie nici că-mi pasă, continuă ea. Aşa că vă spun din nou – ştim cu toţii ce se-ntâmplă când nu dăm voie trupului năduşit să respire. Prinzi năduşeală la plămâni, ţi se aprind plămânii şi, uite-aşa, te-ai dus pe copcă! Ei bine, la fel şi-n căsnicie! Năduşeala ţi se strecoară la inimă, cu ea virtutea face aripi şi-atunci poţi să te socoteşti ca şi mort. Cei ce s-au unit cu cununie n-au voie să se rupă unu’ de altu’ că atunci nu mai cunosc mântuirea. Înainte de căsătorie n-are importanţă ce faci. Dacă domnu’ Thompson umblă hai-hui, de colo-colo, nu-i mare păcat, că el nu se smulge din legătura binecuvântată a căsniciei. Fără doar şi poate, şi pe el îl paşte suferinţa şi necazu, poate chiar că pătimeşte îndoit, da’ măcar numai lui îşi face rău. Eu zic că tinerii e mai bine să chibzuiască înainte de-şi dau frâu liber inimii. Nu grăbesc pe nimeni să se-nsoare şi, Dumnezeu mi-e martor – am destule motive să nu fac una ca asta, dar atunci când doi tineri s-au legat eu cununie şi sunt un singur trup, apoi să trăiască separat e ca şi cum s-ar preface-ntr-o cometă călătoare, o vietate fără scop şi fără ţel al cărei suflet de nimic nu mai e bun!

Şi ajungând aici, doamna Berry se opri să mai respire puţin. S-ar fi zis că pentru moment îşi epuizase toate argumentele.

— Bătrânica mea scumpă, exclamă atunci Richard, apropiindu-se de ea şi bătând-o încurajator pe umăr. Eşti o femeie cât se poate de înţeleaptă, dar oricum nu este cazul să-mi vorbeşti ca şi cum aş intenţiona să renunţ la Lucy pe vecie. Asta este situaţia şi n-am încotro! De fapt, tot ce fac este, numai şi numai pentru binele ei.

— Vrei să zici că tatăl tău a pus la cale toată treaba asta?

— Ei bine, va trebui să aştept aici cât i-o plăcea lui.

— Halal plăcere! Păi e ca şi cum ai pune un pui de şarp e într-un cuib de turturele! Da’ fata, mă rog, de ce nu vine şi ea la Londra?

— Asta ai face mai bine s-o întrebi pe ea! Adevărul este că Lucy e o fetiţă cam timidă, vrea să discut eu cu tata mai întâi şi, după ce se vor lămuri lucrurile, de-abia atunci vine şi ea.

— O fetiţă cam timidă?! exclamă doamna Berry. Doamne sfinte, da’ bine te-a mai îmbrobodit de poţi să crezi aşa ceva! Ia priveşte la verigheta asta, spuse ea, întinzând mâna. Nu-i a mea, să ştii, e străină! Ţi-aduci bineaminte ce mi-ai făcut acolo, în biserică. Păi crezi c-am reuşit să-mi iau verigheta înapoi? Nici vorbă! Parcă o aud cum striga, neclintită ca o stâncă: „Nu, ntjrţi dau înapoi inelul! Preotul a zis: Cu acest inel vă cunun…” Parcă-i văd şi-acum ochişorii frumoşi şi buclele ei minunate! A spus-o limpede că, fie ce-ar fi, păstrează ea inelul pe vecie. Nici dacă aş fi avut o inimă de piatră n-aş fi putut să-i smulg verigheta. Şi acum, ce s-a ales din toată treaba asta? Trăiesc şi eu, murmură ea, mângâindu-şi dosul palmei cu un aer cernit, trăiesc şi eu cu un inel străin! Parcă ar fi un bărbat străin care-mi strânge degetu’ ca-ntr-o menghine! Da’ ce să fac, îl port şi eu ca să par în rândul oamenilor, deşi nu mă simt mai bine decât o… Ei, uite, că nu-mi vine să rostesc cuvântul ăla păcătos! Şi ascultă-mă pe mine, băiete, Lucy nu se arată moale decât cu bărbatu’

ce i-a căzut la inimă. Aşa-s mai toate femeile şi de-aia suferim noi atâta!

— Da, bine, bine, murmură Richard, convins că ştie cum stau lucrurile.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, doamnă Berry, se băgă şi Ripton în vorbă. Sunt sigur că doamna Richard af şi în stare să facă tot ce i-ar cere soţul ei. Bag mâna-n foc. pentru asta!

— Să te binecuvânteze Dumnezeu pentru gândurile dumitale bune, domnule Thompson! Păi bineînţeles, Luey

nu e una dintr-alea care să se clatine pe picioare. Ea te priveşte drept în ochi şi nu face pe leşinată. Amintiţi-vă numai cu cât curaj s-a purtat la cununie.

— Da… suspină Ripton.

— Merita s-o fi văzut când s-a luptat cu mine pentru verighetă. De-un lucru poţi fi sigur dragă domnule Richard, dacă s-a prefăcut timidă, numai de dragul dumitale a făcut-o. Of, ce păcat că n-am fost lângă ea, s-o pot sfătui pe biata fetiţă cum se cuvine. Da, în fond, cât mai ai de gând să stai departe de ea?

În vremea asta, Richard se plimba de la un capăt la altul al camerei.

— Voinţa unui tată să fie lege pentru fiul său, recunoscu doamna Berry. Da – părintele nu se cuvine să treacă peste legile firii ca să-şi impună voinţa!

— Te rog, hai să mi mai vorbim despre asta, spuse Richard.

Berry se supuse cu blândeţe şi-şi încrucişă braţele la piept.»

— Ce ciudată mi se pare întâlnirea asta a noastră… murmură ea gânditoare. Ehe, he, semnele mele, asta-i explicaţia! Ele aduc oamenii de la un capăt al lumii la altu’ şi la bine şi la rău! Am spus eu totdeauna că totu-i o întâmplare! Pe cinstea mea. De-aici ies multe poveşti de iubire. Da’ ia spune, te plimbi deseori prin parc, dragul meu?

— Din când în când, răspunse Richard.

— E tare plăcut să fii în tovărăşia unor oameni aleşi, să poţi privi florile şi să discuţi cu cei de neam mare. Te plimbai cu o doamnă chipeşă în dimineaţa asta, nu-i aşa?

— Da, foarte frumoasă, răspunse Richard.

— A fost frumoasă! Ba ce zic eu, e frumoasă şi-acum şi ea ştie bine asta. La început, cum o priveam aşa din spate, am crezut că e doamna Forey, mătuşa ta. Mergea la fel ca ea, cu umerii ridicaţi în sus, dreaptă ca o luminare. Da’ când i-am văzut bine faţa, aoleu, mi-am zis în sinea mea, nu-i din familia lor. Cucoanele din familia

dumneavoastră nu-s aşa de înţepate şi-apoi cine-a mai văzut o lady să arate ca ea? Da' oricum era frumoasă, nimeni nu poate tăgădui asta.

Şi doamna Berry continuă să vorbească pe acelaşi ton despre frumoasa doamnă. Era conştientă că lipsa de respect pe care şi-o permisese avea să atragă protestele lui Richard. Îşi dădea perfect seama ce-o aşteaptă. Dar băiatul nu-i spuse nimic. Doamna Berry observă, totuşi, că în timp ce ea vorbea, tinerii se uitau cu subînţeles unul la altul.

— Ascultă, Penelopa, interveni în cele din urmă Richard. Eşti mulţumită dacă-ţi promit că la sfârşitul săptămânii plec la Lucy?

— Lăudat fie Domnul, dacă faci tu asta'! exclamă Berry.

— Atunci bucură-te, îţi promit că aşa voi face! Dar acum, ascultă ce-ţi spun. Vreau să-mi pregăteşti aceleaşi camere ca şi data trecută. Peste o zi sau două am să vin aici cu o lady.

— Cu o lady?! se bâlbâi doamna Berry.

— Da, cu o lady.

— Pot să-mi permit îndrăzneala să te întreb cine-i această lady?

— Acum nu! Vei afla totul la timpul potrivit.

Cu gâtul ei scurt, doamnei Berry nu-i fu prea uşor să imite mişcarea graţioasă a unei lebede ofensate. Era ieri –, bil de furioasă. Îi spuse lui Richard că are de-a face cu prea multe doamne, iar ca răspuns la această doiană firească, băiatul îi atrase atenţia că, de fapt, era vorba numai de una singură.

— Şi, te rog, doamnă Berry, adăugă el, coborându-şi vocea, poartă-te cu ea ca şi cum ar fi fetiţa mea scumpă, căci această lady are nevoie nu numai de un adăpost ci şi de puţină căldură. De aceea nu-am gândit s-o aduc la dumneata. Fiinţa de care-ţi vorbesc a fost tare nefericită.

Seriozitatea şi tonul autoritar cu care-i vorbise Richard o fascinară până-ntr-atât pe blinda noastră

Berry, că abia după plecarea lui avu curajul să spună şi ea ce avea pe suflet.

„Auzi, nefericită! Are de gând să aducă sub acoperişuj meu o femeie nefericită. Şi cine să-mi facă mie una ca asta? Tocmai copilaşu' meu! Formidabil! Da' nu, n-o s-o primesc sub acoperişu' meu, categoric nu! Ce mai caleavalea aroganta aia trebuie că s-a-ncurcat cu el. L-a vrăjit şi-acum el crede că din pricina lui o să se pocăiască. Cunosc eu tertipurile astea! Iar el, săracu' e prea curat ca să-nţeleagă. Da' să fie limpede – casa mea nu-i azil pentru femeile de teapa Magdalenei! Asta să se ştie". Şi luând această sublimă hotărâre, doamna Berry se aşează la masă şi îşi mâncă cina pe îndelete.

Oricât de caritabilă se dovedea doamna Berry, când era vorba de iubire, ea se situa1 totdeauna de partea legii, ca mai toate suratele ei, de altfel. Pentru asta, Pelerinul nu se sfia să le ironizeze şi ar fi vrut să ne convingă că bariera aceasta artificială pe care o menţin femeile şi care nu are alt scop decât să ne impresioneze se datorează pur şi simplu instinctului lor infailibil, biruitor întotdeauna în pofida oricărei alte virtuţi, cu excepţia poate doar a uneia. După părerea mea însă, bărbaţii nu sunt judecătorii cei mai obiectivi în această privinţă aşa că ar face mai bine să stea deoparte şi să ia aminte.

În dimineaţa următoare, doamna Berry a plecat cu noaptea în cap la hotel să-i comunice lui Richard hotărârea pe care o luase. Dar nu l-a găsit acolo. În schimb, în drum spre casă, în timp ce trecea prin parc, l-a văzut din nou, călărind alături de aceeaşi femeie. Faptul că se afişau cu atâta ostentaţie în public a indignat-o pe doamna Berry mai mult decât plimbarea discretă la care fusese martoră în ajun.

„N-aş zice că te-ai pocăit încă, o apostrofă în sinea ei doamna Berry pe însoţitoarea lui Richard. Te ţii prea ţanţoşă ca să cred că ai de gând să iei calea căinţei. Ehei, nu vă daţi voi cu una cu două pe brazdă. Râdeţi

nepăsătoare şi vă daţi aere! Curtezană otrăvitoare ce eşti, măcar că ţi-ai pus tu pană la pălărie şi călăreşti aşa făloasă, tot o *bella-donnă* ai rămas!” Şi clasificând-o pe femeia cu pricina la capitolul plante otrăvitoare, aşa cum făcuse şi cu o zDinainte, doamna Berry avu dintr-odată impresia că a devenit un stâlp vajnic al virtuţii.

Spre seară i se păru că aude zgomotul unei trăsuri ce opreşte în faţa porţii ei. „Nu, niciodată nu, exclamă ea. ridicându-se din fotoliu. Adică dacă a scos-o de dimineaţă la plimbare vrea să cred că până scara a făcut din ea o siinta Magdaiena?”

Însoţită de Richard, în casă pătrunse o lady cu voaleta trasă pa faţă. Doamna Berry încercă sfioasă să-i oprească, dar Richard trecu pe lângă ea fără să scoată o vorbă şi intră în salon. Doamna Berry nu se urni din loc să-i urmeze. Din salon răzbătu murmur de glasuri. Apoi îşi făcu apariţia Richard. Atunci, înfiorându-se toată, doamna Berry îi şopti plină de vehemenţă: „Ia aminte, domnule Richard, dacă femeia asta rămâne aici, eu plec! Casa mea nu-i lăcaş de căinţă pentru femeile nefericite, *şir*...” Drept răspuns, Richard o privi contrariat, încruntând din sprâncene, iar cum doamna Berry tocmai se pregătea să-şi reînnoiască indignată protestele, îi făcu un semn discret cu degetul să tacă şi, apropiindu-se de ea, îi şopti la ureche câteva cuvinte care avură asupra ei un efect uluitor.

— Doamne, iartă-mă, murmură ea, tremurând toată cu respiraţia tăiată. Dânsa-i lady Feverei? Mama dumitale, domnule Richard?

Şi pe loc, doamna Berry simţi că aşa virtuoasă cum se credea ea, se făcuse de ruşine.

CAPITOLUL XXXVIII

Vrăjitoarea

Dacă la un bărbat mărunţel şi slinos, îmbătrânit înainte de vreme, un poet ajuns la ananghie, un fluture decrepit prins în lanţuri de călimara lui dezamăgită, vine un tânăr robust care pretinde să-i ia străvechea amantă,

susţinând că e propria lui mamă, este de presupus că individul nu se va da în vânt să-l oprească. Discuţia dintre Diaper Sandoe şi Richard a fost foarte scurtă. I s-a adus la cunoştinţă şi bietei femei despre ce era vorba şi, aşa descurajată cum era, dacă a văzut că fiul ei nu-i răscoleşte trecutul, a acceptat imediat să-l urmeze. Despărţirea de Diaper n-a însemnat o pierdere prea mare pentru ea, dar cum trăiau de multă vreme împreună şi se obişnuiseră unul cu altul, femeia se simţea întristată. Constata că sentimentul matern îi lua cu asalt sufletul într-un mod straniu. Ani de-a rândul, inima băiatului ei bătuse departe de ea şi din această pricină se înstrăinaseră. Acum avea impresia că amabilitatea oarecum dură pe care i-o arăta el era un semn că i se făcea o cruntă dreptate. Femeia îşi uitase aproape cu desăvârşire funcţiile materne. Îi spuse băiatului întruna „sir” până ce acesta îi atrase atenţia că este totuşi fiul ei. Vocea slabă şi tristă a mamei, cu poticneli la aproape fiece cuvânt, îi răsuna băiatului în urechi asemeni glasului sugrumat al unui mieluş. Când o sărută pe obraz, pielea ei i se păru rece. De cum nu-i mai strânse mâna pe care i-o cuprinsese într-a lui, mâna ei se retrase uşor. „Oare până-ntr-atât ne poate hăitui păcatul?” se întreba băiatul cu amărăciune, considerându-se el însuşi vinovat pentru ruşinea ce fusese silit s-o îndure din pricina ei. Şi în aceeaşi clipă, un sentiment de adâncă compasiune îi cuprinse inima.

Cu Diaper, poetul, poezia şi-a făcut singură dreptate. El era convins că sacrificase totul pentru această femeie – confort, prieteni, până şi aventurile lui fericite. Văzându-se părăsit la bătrâneţe, i se părea firesc să-şi acuze amanta de infidelitate. Unirea lor fusese legalizată de obişnuinţă. Aşa că, privat de un lucru cu care se obişnuise, Diaper îi scrise cu tot patetismul de care sunt în stare bărbaţii atunci când simt că iubirea a murit. Iar când ajungem bătrâni şi nu mai putem spera să gustăm bucuria unui chip – frumos cu cârlionţi de aur, rana pe

care o suferă obişnuinţa, devenită o a doua natură, e destul de gravă. Ba aş zice chiar că e foarte gravă.

Richard îşi vizita zilnic mama. Singurele persoane care-i cunoşteau secretul erau lady Bâandish şi Ripton. Adrian îl lăsa să facă ce vrea. Consideră totuşi de datoria lui să-l avertizeze că atenţia pe care o acorda în public unei anumite persoane nu era o dovadă de prudenţă în acele împrejurări.

— Fiul meu, pentru mine, atitudinea ta înseamnă corectitudine morală. Lumea însă gândeşte altfel. Într-o ţară protestantă te descurci de minune când eşti de unul singur, când te-ai încurcat cu cineva însă, nu scapi cu una cu două de ochii lumii. Aşa se face că divinitatea care reuşeşte să păcălească un episcop e complet pierdută în relaţiile cu Danae. Fiul meu, renunţă la femeia aia sau, lasă-mă pe mine să-ţi spun cuvintele pe care ai vrea să ţi le spună ea.

Richard îl asculta dezgustat.

— Bine, atunci fă ce vrei! Eu te-am avertizat cu toată seriozitatea, spuse Adrian şi se cufundă din nou în lectură.

În vremea asta, lady Feverel s-a mai înviorat puţin şi a fost în stare până la urmă să participe şi ea la colocviile despre obligaţiile matrimoniale ale fiului ei, subiect pe care doamna Berry nu pierdea niciun prilej să-l aducă în discuţie. În aceeaşi clipă, Richard a simţit că laţul se strânge şi mai tare în jurul său.

— Să nu-ţi jigneşti tatăl, pentru nimic în lume să nu-ţi jigneşti tatăl! îl imploră lady Feverel întruna.

Adevărul este că Sir Austin ajunsese s-o obsedeze ca şi cum ar fi fost un duh al răzbunării şi, din această pricină, de câte ori rostea aceste cuvinte, lady Feverel izbucnea în lacrimi. Pe de altă parte, doamna Berry, căreia Richard îi mărturisise că lady Blandish este singura lui prietenă, ei bine, bătrâna proprietăreasă şi-a pus rochia de satin negru şi a pornit-o la drum, hotărâtă să stea de vorbă cu această femeie şi să-şi facă din ea un

aliat. După ce s-au înţeles asupra scopului acestei vizite şi, mai ales, după ce i-a repetat de mai multe oricare sunt opiniile ei cu privire la tinerii căsătoriţi, doamna Berry a vorbit după cum urmează:

— My lady, vă rog să-mi scuzaţi îndrăzneala, da' eu cred că e mare păcat să stai aşa deoparte şi să priveşti la copiii ăştia, fără să-ntinzi măcar, un deget. Toată lumea pare înfricoşată de tatăl tânărului nostru gentleman, da, să mă iertaţi, vă rog, eu aş zice că n-are de ce să se teamă. Căci, iată, se împlinesc aproape două de ani de cin l-am cunoscut şi, deşi de cunoscut nu l-am cunoscut mai mult de şaişpe luni, e drept, totuşi po să vă spun că-i blând la inimă la fel ca o femeie. Şi cin spun asta, vorbesc în cunoştinţă de cauză, să ştiţi! Pe toţi i-a-nşelat în această privinţă, chiar şi eu m-am păcălit. Poţi să crezi că are o inimă de piatră, într-atât ştie să-şi stăpânească chipul şi firea, da' altfel e întocmai ca o femeie! Şi ascultă-mă pe mine un bărbat cu suflet de femeie e mare minune! Noi femeile ne cunoaştem bine una pe alta, nici bărbaţii n-au pentru noi secrete, da' cu un asemenea om lucrurile se schimbă. E altfel decât toată lumea. Aş zice apoi, dă nădăjduiesc să mă scuzaţi, zău, că vorbesc aşa, aş zice că cel mai bine-ar fi să ne purtăm cu dânsul că-şi cin ar fi fe

mele. Să nu-l lăsăm să facă toate după voia lui că, la drept vorbind, nici el singur nu ştie ce vrea şi până una alta nici noi nu ne dumirim ce-o fi în capul lui. Să zică dânsu' ce-o zice, tinerii căsătoriţi trebuie să fie din nou împreună, c-aşa se cuvine! După asta, îl lăsăm niţeluş să se mai liniştească şi-ncel, încet, să-l vedeţi cum se răzgândeşte el, întocmai ca o femeie. Şi când s-o răzgândi, precis le dă binecuvântarea părintească şi atunci o să fim şi noi mulţumiţi că-l vedem cu sufletu-mpăcat. Apoi dacă-i aşa mânios e fiindcă simte că fiul lui s-a rupt de el şi gândeşte că însurătoarea e de vină. Cu firea lui de femeie se face că nu vede un lucru ce e clar ca bună-ziua! Da, să ştiţi, căsnicia e mai sfântă ca

dânsu'. Ea dăinuie pe lumea asta d – O veşnicie. Şi, de nu s-or întoarce lucrurile pe dos, fie să dăinuiască încă pe-atât că nu face rău la nimeni!

Adevărul este că doamna Berry nu făcuse altceva decât să exprime în limbajul ei simplu şi agramat exact ce gândea şi lady Blandish. În consecinţă, doamna îl sfătui pe Richard să-şi aducă soţia alături de el cât mai curând posibil. Băiatul îi scrise, îndemnând-o să vină la Londra. Lucy era o fată inteligentă, dar trebuie spus că inteligenţa lipsită de experienţă echivalează într-un fel cu ignoranţa. Ea îşi ticluise un plan anume, menit a convinge întreaga familie că au de-a face cu o fiinţă merituoasă şi, în felul acesta, spera să-i câştige pe toţi de partea ei, unul câte unul. În acest scop, întreţinea o corespondenţă regulată cu Adrian, fapt pentru care tânărul înţelept se simţea măgulit. El o asigura mereu că-lucrurile merg bine. „Dacă cei doi vinovaţi vor avea tăria să stea liniştiţi, Timpul va vindeca toate rănile", îi scria el. I se păruse chiar că baronetul începe să cedeze. Or nu trebuia întreprins nimic de natură să compromită aceste simptome favorabile. Dar, de fapt, tânărul înţelept ar fi vrut să provoace el însuşi aceste simptome. În stilul lui lent, bineînţeles. Îi scria permanent lui Lucy şi avea sentimentul că este binefăcătorul ei. La rândul ei, Lucy îi scrise lui Richard o scrisoare vioaie, dar atât de confuză, încât soţul nu înţelese din ea decât două lucruri – că deşi fata era optimistă, şi lucrul acesta o făcea fericită, ea rămânea în continuare la fel de speriată, între timp dbamna Berry îşi exersă şi ea mâna pentru a-i putea trimite miresei o epistolă. Drept răspuns, mireasa o încunoştinţă că îşi punea toată nădejdea pe seama timpului. „Mititica mea martiră, îi răspunse doamna Berry imediat, îmi închipui cât trebuie să suferi… Astea-s dureri: pe care o nevastă nu se cuvine să le-ascundă bărbatului că atunci intră la gânduri dacă vede că suportă să stea departe de el. Şi zici că ai încredere în timp? Păi asta-i căi şi cum te-ai aştepta să nu răceşti

când umbli fără haine!”

Lucy rămânea totuşi neclintită.

În cele din urmă, mirele îşi pierdu răbdarea. Îi intrase în cap că viaţa pe care o dusese până atunci fusese o nebunie. Ce realizase el de fapt în tot acest răstimp? Dăduse foc unui stog de paie şi se căsătorise! I se părea că între cele două momente esenţiale ale acestei vieţi exista o strânsă legătură. Dar cu Tom Bakewell din care voise să facă un erou, ce se alesese? Nimic mai mult decât un biet om pe care-l obişnuise cu minciuni şi şiretlicuri! Doamne sfinte, până şi căsătoria i se părea meschină privită prin prisma aspiraţiilor sale măreţe! Acum tânărul ar fi vrut să se distreze. Se lăsă în voia mătuşii sale care-l târî în societate, dar se plictisi curând şi de asta. Începu să facă tot mai des vizite nocturne doamnei Mount şi s-ar fi zis că nu-şi dă seama de adevăratul lor scop. Femeia aceasta îi vorbea ca un bărbat şi totuşi el o credea cât se poate de cinstită. Schimbarea pe care i-o aduceau buzele ei dulci era pentru el o adevărată binefacere.

— Spune-mi Bella iar eu am să-ţi spun Dick, îl îndemna ea.

Şi uite aşa, ajunseră să se tutuiască. În scrisorile pe care i le trimitea soţiei sale, Richard nu sufla însă nicio vorbă despre Bella.

Doamna Mount obişnuia să vorbească despre – ea deschis şi fără ocolişuri.

— N-am pretenţia c-aş fi mai bună decât sunt în realitate, spunea ea, dar ştiu precis că nu-s mai rea ca alte femei ce ies în lume cu fruntea sus.

Şi pentru ca afirmaţiile ei să aibă şi mai multă greutate, îi povesti câte ceva despre unele doamne prospere şi respectabile, punându-l astfel la curent cu putreziciunea ce domnea în societate. Apoi doamna Mount părea că îl înţelege.

— Dragul meu Dick, ţie-ţi trebuie o ocupaţie, scumpule! Niciuna nici două, te-ai căsătorit ca un... dar

să fim serioşi, suntem doar prieteni! Intră în armată, dragă! Sau dacă nu, încearcă-ţi norocul la cursele de cai! îţi vând eu nişte ponturi. Şi prietenii pot fi de folos la ceva.

I-a mărturisit, în fine, şi ce-i plăcea la el:

— E pentru prima oară că mă aflu singură cu un bărbat care nu-mi vorbeşte de dragoste până mi se face rău! De-ai şti cât îi urăsc pe bărbaţii care nu ştiu să se întreţină cu femeile! Da' ia stai puţin… Se făcu nevăzută şi într-o clipă fu înapoi. Bună, Dick, ce mai veste-poveste, bătrâne? exclamă ea, înveşmântată ca un cavaler, cu braţul drept înfipt în şold, cu pălăria trasă strengăreşte pe ochi şi, ca deghizarea să fie cât mai perfectă şi cu o înjurătură zdravănă pe buze. Ei ce părere ai? Nu-i aşa că-i păcat că m-am născut femeie, când eu am fost sortită să fiu bărbat?

— N-aş zice! îi răspunse el, căci veşmântul îi scotea şi mai bine în evidenţă buzele frumoase şi focul din priviri şi femeia căpăta astfel un farmec sporit ce-l învăluia ca o vrajă.

— Cum adică? Crezi că nu-mi joc bine rolul?

— Ba da, eşti fermecătoare, dar nu pot uita că…

— O, asta nu-mi place, spuse ea ţuguindu-şi buzele.

Apoi îi propuse să iasă împreună la miez de noapte şi să se plimbe braţ la braţ ca doi bărbaţi pe străzi. Şi aşa şi făcură. Indolenţa cu care-şi mânuia lornieta, dar, mai ales, încercările ei de-a dreptul scandaloase de a se da drept un dandy desăvârşit îl făcură să izbucnească în râs.

— Ştii, Dick, am auzit că poliţia îi arestează pe bărbaţii care umblă îmbrăcaţi în haine de femeie, şi viceversa, presupun. De-ar fi să pună gheara pe mine şi-oi ajunge în faţa justiţiei, ai să mă scoţi pe cauţiune, nu-i aşa, bătrâne? Fiindcă-s o femeie cinstită şi nu mă sfiesc ca altele să-mi ascund… ei, ştii tu ce… când umblu-n hainele-astea, spuse ea, însoţindu-şi cuvintele cu invocaţiile faimoase ale filfizonilor.

Şi astfel, Richard începu să creadă că o poveste de

iubire înseamnă amuzamente de acest soi.

— Eşti un tip forte, bravul meu Dick, n-ai să-i laşi tu pe sticleţi să pună laba pe mine, nu-i aşa?

Şi în timp ce el îi garanta că o s-o apere cu străşnicie, cu degetele ei delicate, doamna Mount îi pipăia muşchii braţului şi îşi lăsa alene capul pe umărul lui. Doamna Mount îşi juca. rolul de dandy cu multă delicateţe. Orice s-ar zice, cavalerul acesta se dovedea foarte graţios. „Sir Julius” cum îl porecliseră ei doi pe nostimul personaj ce apărea în veşminte de filfizon, era mai totdeauna prezent în timpul vizitelor nocturne pe care le făcea Richard noii sala prietene, doamna Mount. Când îl privea pe Sir Julius, Richard se gândea la femeie şi „viceversa”, cum îi plăcea lui Sir Julius să exclame.

A mai existat oare vreodată un erou căruia să i se facă curte în felul acesta?

Din când în când, femeia trăgea cu ochiul de sub masca lui Sir Julius sau se purta în aşa fel de parcă ar fi uitat că-l întruchipează pe magnificul filfizon. Pe Richard însă îl frământau numeroase problème. De ce era doamna Mount rece ca gheaţa, de ce nu putea suferi să discute despre iubire, de ce era ea oare ponegrită de toată lumea? începură să circule nişte zvonuri care ajunseră şi la urechile doamnei Doria. Aceasta se duse într-un suflet la Adrian. Tânărul înţelept era însă de părere că zvonurile n-aveau niciun temei. Atunci doamna Doria se duse ţanţoşă la Richard.

— Spune-mi, e-adevărat c-ai fost văzut în public cu femeia aia infamă? Richard, dragă, spune-mi imediat adevărul, altfel n-am să-mi mai găsesc liniştea!

Richard îi răspunse ferm că nu-şi amintea să fi apărut în public cu o doamnă care să semene cu personajul pe care-l descrisese ea.

— Spune-mi adevărul! Nu-ncerca să te eschivezi! Cunoşti sau nu o femeie de moravuri uşoare?

— Da, într-adevăr, cunosc o lady, admise Richard. O femeie ponegrită şi nedreptăţită de toată lumea!

Şocată de gravitatea acestui răspuns, doamna Doria îşi revărsă de urgenţă întreaga ei experienţă morală şi socială asupra nepotului.

— Numai „sistemul” ăla ridicol şi căsătoria aia dezonorantă poartă toată vina, exclamă ea întruna, în timp ce nu mai contenea cu sfaturile.

Cât despre Sir Austiri, care trăia solitar printre munţi, curând de tot i s-a oferit şi lui un prilej de meditaţie.

Până la urmă, zvonurile ajunseră şi la urechile lui lady Blandish. Bineînţeles i-a ţinut şi ea o predică lui Richard. De data aceasta însă, tânărul a binevoit să vorbească. S-a văzut chiar silit să facă o afirmaţie pe care până acum n-o luase în seamă.

— De fapt, spuse el, ea nu-mi face mie niciun rău, în schimb, cred că eu am să-i fac ei mult bine!

Lady Blandish dădu din cap.

— Fii atent, trebuie că ai de-a face cu o persoană foarte inteligentă, dacă a reuşit să te facă să crezi una ca asta, spuse ea, avertizându-i cu degetul.

— Într-adevăr este inteligentă şi atitudinea lumii faţă de ea e de-a dreptul ruşinoasă!

— S-a plâns vreodată de asta?

— N-a suflat o vorbă, dar sunt alături de ea şi-am s-o apăr. Eu sunt singurul ei prieten!

— Cum, chiar a reuşit să te facă să crezi una ca asta? Ce naiv eşti!

— Cât de nedrepţi santé, cu toţii! exclamă Richard.

Cât de nebun şi ticălos e omul care-l lasă pradă unor asemenea ispite”, îşi spuse în sinea ei lady Blandish. Richard n-a promis nimic. N-avea de gând să renunţe la vizitele lui nocturne şi nu înţelegea de ce nu s-ar fi cuvenit să-i vorbească doamnei Mount în public. Lumea care o condamna şi o alunga din mijlocul ei nu era mai bună decât ea. Dimpotrivă, mai rea poate, dacă avem în vedere morbul ipocriziei.

— Acum ştiu eu ce-nseamnă lumea! spuse Richard.

— Într-adevăr, lumea poate fi rea, n-am de gând să-i iau apărarea, dragul meu. Tu însă trebuie să te gândeşti la o altă persoană. Richard, băiete, ai uitat că ai o soţie?

— Of, Doamne, acum îmi vorbiţi cu toţii numai de ea! Parcă o aud pe mătuşa Doria: „Richard, nu uita, ai o soţie!” Vă-nchipuiţi oare că iubesc pe altcineva mai mult decât pe scumpa mea Lucy? Şi-apoi, dacă m-am căsătorit, înseamnă să renunţ la societatea femeilor?

— Femeilor, spui?

— Dar ce, doamna Mount nu-i tot femeie?

— Cam întrece măsura în această privinţă, exclamă lady Blandish, apărându-şi sexul.

Avertismentele lui Adrian deveneau din ce în ce mai vehemente. Richard se amuza pe seama lui. Atunci tânărul înţelept începu să-şi bată joc de doamna Mount. La rândul său, eroul binevoi să-i adreseze şi el nişte avertismente tot atât de serioase, numai că ceva mai sincere.

— Noi doi n-are rost să ne certăm, băiete dragă, îl linişti Adrian. Eu, unul, sunt un om paşnic. Şi-apoi forţele noastre nu sunt egale. Aleargă cât vrei pe bidiviul tău, dacă ţinteşti spre culmile virtuţii! Numai ia seamă ce-ţi spun. Ai grijă să nu-ţi pierzi echilibrul! Aşa că mai încetineşte niţel pasul şi când porneşti la drum e bine să fii însoţit de copiii soarelui. Soţia ta e-o femeiuşcă tare dulce! Mde, fii atent! La bună-vedere!

Richard ajunsese să nu mai suporte atâtea reproşuri şi avertismente. În mintea lui, lumea şi soţia se asociau la fel ca stogul şi căsătoria. Începea să creadă că între ele exista aceeaşi legătură secretă. În schimb, fermecătorul Sir Julius, mereu vesel şi sincer, îi reda totdeauna buna dispoziţie.

— Extraordinar, parcă eşti mai înaltă, observă Richard.

— Bineînţeles! Nu-ţi mai aminteşti? Când am ieşit din pielea mea de femeie mi-ai spus că sunt o mogâldeaţă!

— Şi, mă rog, ce-ai făcut de eşti mai înaltă?

— Am crescut ca să-ţi fac ţie plăcere!

— Să ştii că dacă ai făcut tu asta înseamnă că eşti în stare să faci orice.

— Fac orice!

— Îmi promiţi?

— Pe cuvânt de onoare!

— Atunci… şi planul său îi reveni dintr-odată în minte. Dar i se păru atât de nefiresc să-i vorbească serios lui Sir Julius încât nu mai putu să scoată o vorbă.

— Atunci ce? întrebă ea.

— Atunci înseamnă că eşti un tip extrem de viteaz!

— Asta-i tot?

— Cum, nu-i de ajuns?

— Nu prea. Parcă voiai să mai spui ceva. Am văzut în ochii tăi…

— Ai văzut cât de mult te-admir.

— Bine, bine, dar un bărbat nu se cuvine să admire un alt bărbat.

— Ca să vezi, şi eu care credeam că eşti femeie!

— Ei uite, mi-am înălţat tocurile de la cizme, începu Sir Julius şi, în timp ce-şi ridica piciorul să-i arate talpa, trilurile de argint ale râsului ei umplură camera. Degeaba însă! Nici acum nu-ţi ajung mai sus de umăr, continuă ea, încercând să se măsoare cu el şi privindu-l ţintă în ochi.

— Trebuie să mai creşti pentru asta!

— Mă tem că nu pot, Dicky! Cizmarul nu mai e în stare să facă nimic.

— Bine, atunci îţi arăt eu cum, şi, luându-l pe fermecătorul gentleman în braţe, Richard îl duse iute în faţa oglinzii. Acolo îl săltă puţin până ce Sir Julius ajunse să aibă aceeaşi înălţime ca şi el. Ei, ce zici, îţi place?

Da, dar nu pot rămâne mereu aşa!

— De ce nu poţi?

— De ce nu pot?

Pentru o fracţiune de secundă, privirile li se

întâlnire. Atunci el o lăsă imediat jos. Îşi simţea sufletul luat cu asalt şi ar fi trebuit să-şi dea seama că se juca, probabil, cu focul. Porţile sufletului îi erau însă zăvorâte bine şi el se credea în siguranţă. Deşi era la fel de fermecător ca şi altă dată, acum Sir Julius nu-l mai fascina. Ea observă imediat şi, vicleană din fire cum era, redeveni femeie. Numai că amintirea lui Sir Julius plutea încă în jurul ei şi femeia devenea astfel mai atrăgătoare.

— Ar fi trebuit să mă fac actriţă, exclamă doamna Mount.

Richard îi răspunse că, după ştiinţa lui, adevăratele femei nutresc toate o asemenea dorinţă".

— Nu mai spune?! O, de-aş fi fost actriţă… suspină ea şi-şi fixă privirile pe arabescurile covorului.

El îi luă mâna şi i-o strânse.

— Nu te simţi fericită, aşa cum eşti?

— Nu…

— Pot să-ţi vorbesc?

— Desigur!

Îl asculta cu capul lăsat într-o parte. Din când în când, îi arunca priviri piezişe, cu un zâmbet imperceptibil pe buze.

„Aşa vorbesc bătrânii ipocriţi, ştiam eu asta! izbucni ea după plecarea lui Richard. Dar un tânăr care să vorbească ca ei şi, pe deasupra să rămână rece în faţa iubirii, aşa ceva n-am mai văzut!"

Când s-au întâlnit din nou, doamna Mount se calmase. Avea aerul resemnat al unei fiinţe care meditase îndelung. El o lăudă, spunându-i că arată excelent.

— Nu mă face să mă simt şi mai ruşinată! îl imploră ea v-Resemnarea a fost însă de scurtă durată. Recăpătându-şi cutezanţa sfidătoare, ce se potrivea atât de bine cu silueta ei graţioasă şi cu ochii îndrăzneţi ce străluceau aprig, doamna Mount începu să strige:

— Nu-s fericită! Dar cine îndrăzneşte să spună una ca asta? îţi închipui cumva că dacă lumea mă flagelează,

am să mă crispez de durere? Puţin îmi pasă ce vorbeşte lumea despre mine. Să mă ucidă dacă vor! \I-au să reuşească să-mi smulgă nici măcar un geamăt!

Şi rostind aceste ultime cuvinte, doamna Mount îl fulgeră pe Richard cu privirea, de parcă ar fi văzut în el pe toţii duşmanii ei. adunaţi laolaltă.

Atitudinea aceasta o prindea totuşi de minune şi efectele ei nu întârziară să se arate. Într-adevăr, doamna Mount ar fi trebuit să se facă artistă.

„Lucrurile nu mai pot merge aşa!” exclamară la unison lady Blandish şi doamna Doria. Acum le unea o cauză comună. Evitau orice altă discuţie şi, în felul acesta, se înţelegeau de minune. Doamna Doria se hotărî să plece la baronet. Îşi dădeau însă seama că o asemenea expediţie se dovedea extrem de periculoasă, poate chiar catastrofală. Şi totuşi decât să stea cu braţele încrucişate prefera să rişte.

— Dacă vrei să faci din el un pustnic pentru tot restul vieţii, n-ai decât să te duci! îşi dădu părerea Adrian când îi mărturisiră ce puneau la cale. Va fi un triumf de tip elenic, nu roman, stimatele mele doamne, căci nu veţi reuşi să aduceţi cu voi decât un trup mort. Sir Austin o să vă asculte cu atenţie, o să vă însoţească până la gară, o să vă ajute să vă urcaţi în tren, dar în clipa când îi veţi face semn să se urce şi el o să se aplece ceremonios până la pământ şi o să se retragă imediat, afundându-se în ceţurile lui preferate.

Adrian le ghicise gândurile. Doamnele s-au mai frământat o bucată de vreme, dar până la urmă au renunţat la planul lor.

— Adrian, ce-ar fi să vorbeşti tu cu Richard, începu doamna Doria. Discută cu el cât se poate de serios. Poate că n-ar fi rău să se întoarcă la mititica aia cu care s-a căsătorit…

— Poate?! exclamă lady Blandish. făcând ochii mari. Bine, dar eu susţin lucrul acesta de mai bine de-o lună!

— Dintre două rele îl alegi totdeauna pe cel mai mic,

replică doamna Doria, dând din cap. S-ar fi zis că se străduia să pară deopotrivă acră şi zâmbitoare.

În realitate, doamnele nu se înţelegeau în multe privinţe. După eforturi eroice, au căzut totuşi de acord că ar fi mai bine să renunţe la divergenţe şi să tacă din gură. Ba mai mult. În ciuda intrigilor lui Adrian, pacea a fost menţinută.

— Bine, ca să vă fac pe plac, am să vorbesc din nou cu el, Je promise tânărul înţelept. Am să încerc să readuc locomotiva pe linia cea bună.

— Porunceşte-i! exclamă doamna Doria.

— Cu Richard nu faci nimic dacă nu te porţi cu alindeţe, spuse lady Blandish.

Luptându-se din răsputeri să renunţe la ironii şi zeflemele, Adrian a vorbit cu Richard.

— Înţeleg că te-ai ambiţionat să faci din această femeie un om nou. Are o fire foarte deschisă, e-adevărat. E fătişă şi lipsită de prejudecăţi. De altfel, asta-i principala caracteristică a femeilor de teapa ei. N-am de gând să despic firul în patru ca să-ţi demonstrez cum a dobândit dezinvoltura cu care te-a cucerit pe tine. La şcoala pe care a urmat-o ea, comportamentul acesta e foarte obişnuit. Vezi tu, fetele sunt altfel decât băieţii. La o anumită vârstă, ele nu ştiu să se poarte firesc. Dacă nu roşesc şi nu mint, dacă nu se prefac cât de cât, e semn rău. Când se maturizează situaţia se schimbă. Dar o femeie care să vorbească asemenea unui bărbat şi să aibă calităţile excelente pe care le-admiri tu mi se pare stranie. Unde-a învăţat ea trucurile astea? Poate că ţie ţi-a spus. Şi, precis, tu nu eşti de acord cu şcoala şi cu profesorii ei, nu-i aşa? Vrei să faci din ea un alt om. De acord! Este o misiune demnă de forţele tale. Dar dacă eşti convins că e de datoria ta s-o duci la bun sfârşit, nu-ţi desăvârşi opera în public şi, mai ales, alege-ţi un alt moment pentru asta. Îmi permiţi să te-ntreb dacă contribuie şi soţia ta la aceste eforturi?

Richard n-a suportat să asculte interogatoriul până

la capăt şi a plecat. Cât despre tânărul înţelept, el nu putea să sufere cuvântările de acest fel şi, simţindu-se cu conştiinţa împăcată, n-a mai scos o vorbă. Richard începuse să se gândească la Lucy. „Sărăcuţa de ea, fetiţa mea scumpă şi dulce!” murmura el şi ochii i se umezeau de lacrimi. Ultimele ei scrisori erau tot mai triste. Şi totuşi nu-i ceruse niciodată să se întoarcă în Insula Wight. Dacă i-ar fi scris, poate pleca imediat. Simţea că i se frânge inima în piept de dorul lui Lucy. îl anunţă pe Adrian că n-are de gând să-şi mai aştepte tatăl iar acesta acceptă hotărârea lui cu cea mai deplină indiferenţă.

— Cavalerului meu i-a pierit glasul şi are fruntea înnegurată, observă vrăjitoarea. Richard… nu ştiu de ce, dar parcă nu pot să-ţi mai spun Dick… Richard, aş vrea să-ţi cer o favoare…

— Vorbeşte. Eu pot să-ţi spun Bella, nu-i aşa?

— Dacă-ţi mai face plăcere… Dar uite ce voiam să-ţi spun… În fine, ce să mai lungim vorba, când mă întâlneşti în public, fă-te că nu mă cunoşti.

— Şi de ce mă rog?

— Chiar vrei să cunoşti motivul?

— Bineînţeles!

— Fie, dacă ţii aşa mult! Ei uite, fiindcă nu vreau să te compromit.

— Bella, şi ce vezi tu rău în asta?

— Eu nu văd. nimic rău, murmură ea, mângâindu-i mina. Dar alţii… pentru o clipă, îşi lăsă modestă privirile în jos, apoi încet, încet, de parcă s-ar fi luptat cu ea însăşi, îşi ridică din nou ochii spre el şi exclamă: Ei bine, alţii văd mult rău în asta!

— Şi ce ne pasă nouă de alţii?

— Ei, nu despre alţii e vorba! şopti ea, poienindu-şi degetele. Eu la tine mă gândesc, de ţine-mi pasă!

Şi de cum rosti aceste cuvinte, doamna Mount îşi aţinti îndelung privirile asupra lui.

— Bella, dragă, parcă ţi-ai pierdut minţile!

— Nu, nu-s chiar atât de frivolă, asta-i tot!

De data aceasta, Richard n-a mai încercat s-o contrazică cu obişnuita lui impetuozitate. Îi răsuna şi acum în urechi întrebarea abruptă pe care i-o pusese Adrian. Tânărul înţelept îşi atinsese scopul. Până acum, instinctul îl împiedicase pe Richard să-i scrie lui Lucy despre doamna Mount. Dar ce nobilă creatură era totuşi această femeie!

Cu prima ocazie când se întâlniră din nou în parc, doamna Mount trecu pe lângă el ca o săgeată. Între ei exista acum o taină care-i apropia şi mai mult. Adrian era pe deplin mulţumit de roadele elocvenţei sale.

Doamna Mount nu exprimase niciodată vreo idee şi totuşi Richard avea convingerea că are de-a face cu o femeie foarte inteligentă. Serile pe care de petrecea în compania ei erau extrem de plăcute – fiecare părea unică în felul ei. Bella îi vorbea în aşa fel încât reuşea să-i creeze iluzia că în faţa lui nu se află o femeie pentru ca în clipa următoare să fie toată numai feminitate. Ghicea dintr-o privire gândurile bărbatului din faţa ei, îi anticipa toanele şi ştia să-i intre imediat în voie. Ei bine, ce nevoie de idei mai are o femeie înzestrată cu asemenea resurse? Intuiţia rafinată, arta de a şti să faci pe placul cuiva şi de a-l manevra cu fineţe, iată tot atâtea calităţi necesare oricărui parazit.

Dacă i-ar fi vorbit despre iubire, tânărul s-ar fi speriat, în consecinţă, subiectul acesta lipsea cu desăvârşire din discuţiile lor. Nu-i mai puţin adevărat că dragostea i-ar *S* provocat şi ei un sentiment de repulsie. În schimb, doamna Mount căuta să profite de firea lui aleasă. Intuise perfect ce l-ar putea fascina la o femeie. Imprevizibilă în inventivitatea ei, întocmai ca şarpele de pe malurile bătrânului Nil, începu să întruchipeze felurite personaje – femeia pierdută, cutezanţa sfidătoare, ironia indiferentă, aroganţa femeii ajunse în pragul ruinei. Ei bine, şi oricât s-ar părea de ciudat, de la un rol la altul, arta ei devenea tot mai desăvârşită pentru simplul motiv că doamna Mount începuse să se identifice

de-a binelea cu personajele sale.

— Richard, de când te cunosc pe tine simt că am început să mă schimb. Parcă aş fi altă fiinţă! N-ai să mă părăseşti, nu-i aşa?

— Niciodată, Bella!

— Ştii, nu-s chiar aşa de rea cum vorbeşte lumea!

— Eşti nefericită şi atâta tot!

— De când te cunosc pe tine am început să gândesc şi eu la fel, şi din pricina asta parcă mă simt mai fericită.

Acum, când la orizontul dulce al pocăinţei amurgul părea să învăluie trecutul, doamna Mount îi destăinui povestea vieţii ei. Îi destăinui totul, aşa cum numai o femeie ar fi fost în stare s-o facă, lăsând deoparte cu bună ştiinţă o serie de amănunte. Pentru Richard, povestea aceasta rămânea destul de obscură.

— L-ai iubit pe bărbatul acela? întrebă el. Spuneai că acum nu mai iubeşti pe nimeni.

— Mă întrebi dacă l-am iubit? Eu eram fiică de negustor şi el era nobil. Nu, nu l-am iubit deloc. Am înţeles asta odată cu trecerea timpului, şi dacă astăzi nu l-aş dispreţui, cred că aş fi în stare să-l urăsc.

— În dragoste te poţi oare înşela? murmură Richard.

— Desigur. Când eşti tânăr te poţi înşela lesne. Dacă dragostea există cu-adevărat, ei bine, omul nu reuşeşte s-o cunoască decât după ce a luat viaţa în piept. De-abia atunci găsim femeia sau bărbatul ce ni se potriveşte, numai că atunci e prea târziu! Fiinţa aceasta nu mai poate fi a noastră!

— Formidabil! şopti Richard. Vorbeşti întocmai ca tata. Dacă l-a: i fi iubit pe omul acela aş fi fost în stare să te iert, adăugă el cu glas tare.

— Nu mă judeca prea aspru. Crezi că o fetiţă îşi poate permite să aleagă?

— Ai simţit. ceva pentru el? A fost primul bărbat din viaţa ta?

Doamna Mount medită o clipă şi ajunse la concluzia că ar fi mai bine să-i spună adevărul.

— Da… Şi află că bărbatul care-i vorbeşte unei fetiţe pentru prima dată de iubire e un nătăfleţ dacă nu reuşeşte să-i sucească capul!

— Vrei să spui, cu alte cuvinte, că prima iubire e totdeauna oarbă?

— Ei da! Ce, nu-i aşa?

— Nu, Bella, şi susţin lucrul acesta fiindcă ştiu bine că n-ai dreptate, răspunse el ferm.

Şi totuşi se vedea silit să admită că doamna Mount îi oferise o viziune mai realistă asupra lumii. Ajunsese să aibă o părere proastă despre tinerele fete. Femeile însă, mai ales când sunt înzestrate cu sensibilitate, frumuseţe şi curaj, erau infinit mai nobile decât creaturile acestea slabe.

Când a trecut la rolul rebelului superb ce demască temerar nedreptăţile acestei lumi, doamna Mount s-a întrecut pe sine.

— Mă sfătuieşti să fiu indiferentă? Dar cum aş putea oare? Crezi că oamenii virtuoşi m-ar lăsa să-mi câştig pâinea? Nici ca fata-n casă nu m-ar angaja nimeni! Parcă-i văd pe virtuoşii ăia adulmecând cu nasurile lor… Aş putea totuşi să cutreier spitalele, să cânt ascunsă în dosul paravanelor. Ce-ţi închipui c-am să intru de vie în mormânt? Află că-n vinele mele curge sânge fierbinte şi nu mă pot transforma dintr-odată într-un sloi de gheaţă 1 îmi zici că sunt sinceră… Ei, află c-am să fiu! Am să ţi-o spun deschis: m-am obişnuit cu luxul şi nu mai pot trăi altfel! Puteam să mă căsătoresc cu o sută de bărbaţi, dac-aş fi vrut! Toţi se dădeau în vânt după mine, dar numai un nebun m-ar fi luat de nevastă! Or simt nevoia să-mi respect bărbatul. El însă nu m-ar fi putut respecta, şi eu aş fi ştiut că am de-a face cu un nebun. Şi atunci ar fi fost şi mai rău… Pe când aşa cum sunt, să facă bărbaţii cât vor pe sfinţii, eu râd de mă prăpădesc pe seama lor!

Şi aşa mai departe, cuvinte din ce în ce mai crude. Acuzaţii împotriva nevestelor, ironii necruţătoare la adresa soţiilor, consideraţi cu toţii nişte păcătoşi. Ei bine,

frumoasa proscrisă se dovedea atât de abilă în a dezvălui putreziciunea societăţii şi-şi trimitea săgeţile cu atâta precizie la ţintă, încât până la urmă aproape că reuşi să-l convingă că dreptatea era de partea ei.

În casa doamnei Mount domnea cea mai desăvârşită discreţie, pentru ca nimic să nu-l şocheze pe tânăr. Acesta ajunsese să se întrebe dacă exista cumva vreo deosebire între ea şi doamnele respectabile din societate. Şi apoi cât de josnice se dovedeau cohortele acelea de ipocriţi ce se sprijineau unii pe alţii! Richard se hotărî să le declare război în numele ei. Formulă cu atenţie un *„casus belli”* care suna totuşi cam ciudat. Pe motiv că societatea refuza să-i ofere doamnei cu pricina un post de fată în casă, atrăgând-o astfel în mrejele virtuţii, cavalerul nostru lansa o declaraţie de război Dar să nu uităm, doamna respinsese cu dispreţ perspectivele revenirii la castitate! Ei bine, atunci motivul de război să fie altul: anume că societatea refuză să-i ofere gratuit luxul în n-are a fost învăţată să trăiască! Dar, în fond, asta ce însemna? Pur şi simplu că doamna urma să primească solda diavolului fără a-i face niciun serviciu. Tranzacţii de acest fel nu sunt acceptate însă nici de diavol nici de societate. Aşa că eroii trebuie mai întâi să cucerească cele două redute pentru a-i putea convinge pe opozanţi să semneze documentul. Eroii însă nu prea obişnuiesc să redacteze declaraţii de război. Îşi potrivesc bine lancea şi pornesc dintr-odată la atac. Întocmai ca femeile! Se bazează pe instinct şi se folosesc de forţa musculară a bărbaţilor.

Împrăştiate-s armiile celor ce habar n-au să lupte, instituţiile se clatină, zguduite din temelii, trosnesc năprasnic capetele celor izbiţi de lance! Şi nimeni nu ştie ce se-ntâmplă! Instinctul loveşte! Fără îndoială, trebuie să fie ceva de natură divină în instinctul acesta!

Bine, bine, războiul a fost declarat, dar unde-s, mă rog, armiile duşmane? Ce se cuvine să facă oare eroul? Să dea buzna în sălile de bal şi să se în la harţă cu

domnii şi doamnele de-acolo? Nu, nu, eroului nu-i dă mina să facă una ca asta! S-ar duce de râpă cadrilul! Să înfrunte lumea în tribunale? E prea timid şi reticent ca să proco – deze astfel! Atunci să meargă în Parlament şi să deá acolo semnalul de luptă. Exclus şi asta, deşi, la drept vorbind, s-ar părea că o înfruntare cu reprezentanţii nemijlociţi ai naţiunii ar fi metoda cea mai indicată. Atunci nu-i mai rămâne decât să meargă din casă în casă şi din magazin în magazin ca să se bată cu chiriaşii şi patronii! Bine, dar cine-şi poate imagina una ca asta? Şi atunci, iarăşi ne-ntrebăm, unde-s duşmanii? Duşmanii sunt pretutindeni şi totuşi nu se zăreşte niciunul! Ce-ar fi oare să convoace masele pe câmpia de la Wimbledon? Aşa ceva iar nu-i cu putinţă! Poliţai cu feţe acre şi vechea teamă de ridicol ar împiedica precis un asemenea proiect! Of, of, numai erou să nu fii în zilele noastre! Braţul puternic ajunge să-şi cunoască neputinţa abia atunci când se ia la luptă cu morile de vânt.

„Ah, ah, femeie năpăstuită, cu ce te pot eu oare ajuta?” 4 striga acum Richard, căci după lupte îndelungate cu duşmanul fantomă simţea cum îl cuprinde oboseala.

— Ah, bunul meu prieten, i se adresa el lui Ripton, de-ai şti cât sunt de tulburat! Aş vrea mai bine să mor! La ce bun să mai trăiesc aşa nefericit şi egoist cum sunt? Spune-mi ce-am făcut eu în viaţă? N-am adus decât nefericire celor, din jurul meu! Mă las pradă propriilor mele impulsuri şi-i împing pe alţii să spună minciuni din pricina mea. Eu însumi sunt un mincinos! Ei bine, când îmi dau seama de toate acestea mă cuprinde ruşinea. Acum când am şi eu ocazia să fac o faptă bună nu mă mai simt în stare de nimic! Nu ştiu încotro s-o apuc, nu ştiu ce să fac… Stau aşa şi râd singur de mine însumi!

Ripton încă nu înţelesese că fusese chemat nu pentru a da sfaturi ci ca să asculte confesiunea unui prieten. Ca atare, vorbele sale i-au intrat lui Richard pe o ureche şi i-au ieşit pe alta. Băiatul i-a spus totuşi că cel

care luptă să dobândească Frumuseţea acestui pământ n-are de ce să se simtă ruşinat. În loc de răspuns, Richard a exclamat ca de obicei „O, biata mea fetiţă” şi s-a luptat mai departe cu morile de vânt şi duşmanii fantomă până ce l-a doborât oboseala. Apoi i-a scris şi tatălui său o scrisoare la care n-a primit niciun răspuns.

— Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă, izbucni el în cele din urmă. Văd că tata nu vrea să m-asculte. Nu mi-a mai rămas decât să mă întorc la fetiţa mea scumpă şi să-i redau fericirea. De ce să sufere şi ea din pricina nesăbuinţelor mele? Am să mă întorc acasă, altceva mai bun nu mi-a mai rămas de făcut! gemu el.

Richard tânjea acum după acoperişul unui cămin, ar fi vrut, în fine, să se aşeze gospodăreşte în faţa vetrei şi să-şi dezmorţească oasele, jucându-se cu pisica sub dogoarea jăraticului. Eroul nu-şi dădea însă seama că, de fapt, inima era cea care-i dădea acum ghes să se întoarcă acasă. S-ar fi zis că în acele clipe, între creierul şi inima sa nu, exista o comuniune deplină.

Doamna Mojmt află că prietenul ei are de gând să plece. Ştia că se reîntoarce acasă. În loc să-l oprească din drum, ea îl sfătui plină de nobleţe:

— Du-te, du-te cât mai curând la soţia ta! De fapt, cred că eu port toată vina că n-ai plecat până acum. Şi totuşi mai am o ultimă rugăminte, aş dori să mai petrecem o să – ară împreună, după care poţi pleca pentru totdeauna dacă vrei. Dacă nu, o să ne mai vedem noi, poate altă dată. Tu să mă uiţi! Eu însă n-am să te pot da uitării! Richard dragă, tu eşti prietenul meu cel mai bun! Prieten ca tine n-am mai avut, pe cinstea mea, te rog să mă crezi! îţi jur că n-am să mă amestec între tine şi soţia ta. Nu vreau să vă ştiu nefericiţi nici măcar o clipă. Totuşi, dacă am să reuşesc să devin altă femeie, atunci lucrurile se schimbă. Atunci am să mă gândesc din nou la tine!

Adrian o informă pe lady Blandish că Richard se hotărâse să plece.

— Nu mai suportam s-o ştiu singură pe micuţa aceea, spuse el, ascunzându-şi plin de modestie meritele ce-i reveneau în precipitarea acestei hotărâri.

— Mda, exclamă la rândul ei doamna Doria, după ce vestea îi fu comunicată şi ei cu aceeaşi modestie. Bietul băiat, cred că altceva mai bun n-avea de făcut!

Richard îşi luă adio de la ei şi se duse să-şi petreacă ultima lui seară la Londra, cu doamna Mount. Vrăjitoarea îl primi în ţinută de gală.

— Cunoşti rochia asta, nu-i aşa? Nu?! Păi e rochia cu care eram îmbrăcată când te-am cunoscut prima dată, nu când te-am văzut prima dată. Eu pot zice, sir, că v-am remarcat înainte ca dumneavoastră să fi binevoit să cinstiţi cu o privire umila mea persoană! Ei bine, când ne-am cunoscut am băut şampanie şi am de gând să celebrez cu aceeaşi licoare despărţirea noastră. Ce zici, bătrâne, ciocnim o cupă?

Gazda era foarte bine dispusă. Din când în când, Sir Julius îşi făcea şi el apariţia. Richard însă era abătut aşa că o lăsă numai pe ea să vorbească. Târziu de tot, valetul doamnei Mount aşează masa cu tot dichisul. Pentru Richard a fost o adevărat cinste să ia loc şi să mănânce. Cât despre băut, ce să mai vorbim! Graţie Naturii, buna noastră mamă, care se delectează când îşi vede copiii cum se fac de râs, ei bine, băutul este o treabă mult mai simplă.

Valetul era tare harnic – sticlele pocneau una după alta, amintind într-un fel salvele de artilerie de la Richmond.

— Să bem pentru ce-ar fi putut să fie între noi, Dick! spuse vrăjitoarea.

„O, ce superb arăta această naufragiată a societăţii!” în timp ce dădea pe gât cupele înspumate, Richard simţea cum i se strânge inima.

— Ce-i cu tine băiete, eşti abătut! strigă ea. Eu n-am să-mi. trădez niciodată amarul inimii! Pe Jupiter, de murit, tot murim cu toţii! Totul este să nu ne dăm bătuţi

până-n ultima clipă! Apropo de Laura Ferm, ai auzit vreodată? Ehei, superbă fată! De mii de ori mai chipeşă decât umila ta sclavă! Pe deasupra, mai era şi „domnişoară”. Pe cinstea mea, asta-nseamnă că era o poamă şi mai bună! Ei bine, feţişoara asta era la vânătoare. Deodată, calul i se poticneşte, o aruncă din şa şi biata fată se izbeşte de-un ţăruş care-i pătrunde drept în inimă! Călăreţii se îmbulzesc cu toţii în jurul ei iar un tânăr, iubitul ei, ştii, azi e-n Camera Lorzilor, băiatul, ei bine, „Răţoiul”, aşa îl poreclisem noi că era tare dulce, cade în genunchi în faţa ei şi, cu lacrimi în ochi, o imploră: „Laura, mai spune-mi o vorbă, odorul meu! Laura…!” Iar ea, albă ca varul şi plină toată de sânge, îşi întoarce ochii spre el şi-i şopteşte: „Cu… cu moartea nu merge!… ţinteşte mai bine ca mine…” şi în aceeaşi clipă îşi dădu duhul. Ei, ce zici de aşa moarte eroică? Să ridicăm paharul pentru exemplul Laurei Ferm! Da’ ce s-a întâmplat? Ai văzut, şi-un bărbat se fâstâceşte când aude cum e-n stare să moară o femeie! Umple paharul, John! Ce Dumnezeu, le-ai pierdut şi tu cu firea?

— Scuzaţi-mă, doamnă, am simţit că mi se taie picioarele, se bâlbâi valetul şi, cu mâna tremurândă, turnă imediat şampanie în cupe.

— În cazul ăsta ar fi trebuit să-ţi bagi degetele în urechi. Hai du-te şi bea nişte coniac!

John ieşi imediat din cameră.

— Viteazul meu Dick, dar tu de ce te-ai schimbat la faţă?

Aşa palid cum era, Richard se încruntă dintr-odată.

— Ce, nu suporţi să ţi se pomenească de sânge? Nu te sinchisi, era vorba de-o poamă bună, atâta tot! Preotul nici măcar n-a vrut să o înmormânteze cum se cuvine. Doar suntem creştini, nu-i aşa? Uraaa!

Doamna Mount bătu din palme şi râse cu poftă. Întreaga ei fiinţă iradia o lumină stranie, asemeni flăcărilor iadului.

— Noroc, Dick, bea şi vino-ţi în fire! Cui ce-i pasă de poveştile astea! De murit, murim cu toţii, şi cei buni şi cei păcătoşi! Deşertăciunea deşertăciunilor… Ţărâna se-ntoarce în ţărână… şi buze purpurii să soarbă vinul! Ei, iată-mă şi poetă! Şi-acum să trecem la ceva mai sentimental!

Până n-oi fi criţă…

Nici că m-oi lăsa!

Sună cam vulgar, ce zici? Spune-mi, mă mai suporţi? Sunt oribilă, nu?

— Şampanie, să vină şampania! strigă Richard.

Dădu pe gât, una după alta, câteva cupe, apoi rămase cu privirile aţintite în gol. Ai fi zis că se prăbuşise în infern şi asculta vocea delirantă a unui suflet pierdut.

— Bravo, viteazul meu Dick! Ce purtare aleasă, ce nobile cuvinte! De-acum ne putem considera camarazi în toată legea! „O, tare-aş fi vrut să-mi deie cerul un asemenea bărbat!” glăsuia fata. Dar vai, Dick, e prea târziu, acum e prea târziu! Ia priveşte aici!

Vocea ei răsuna domoală şi dulce. Ochii ei străluceau învăluitori. Îi arătă o mică ancoră de aur, bătută în pietre scumpe, pe care o prinsese la piept cu o şuviţă de păr castaniu. Era un dar din partea lui Richard.

— Ia spune-mi, îţi aminteşti când ţi-am furat cârlionţul? Of, prostuţule! Să-mi dai o ancoră fără lanţ? Păi se poate una ca asta, Dick? Vino mai aproape să vezi!

Doamna Mount se sculă de la masă şi se întinse pe canapea.

— Cum, nu-ţi recunoşti propriul tău păr? Eu îmi recunosc firele de păr dintr-omie!

În timp ce privea cu atenţie bucla prinsă la pieptul Dalilei, Richard simţea că-şi pierde puterile asemeni lui Samson.

— Cum, până-n clipa asta n-ai ştiut nimic? Extraordinar! Va să zică, femeile pot să ia ce vor de la tine. Dar oricum, tu nu eşti un vanitos şi asta te salvează. Dick dragă, eşti un adevărat miracol! Cine-a mai văzut

bărbat care să nu ştie ce-i aia vanitatea? Da, ia aşază-te aici, lângă mine! Doamna Mount îşi strânse picioarele şi-i făcu ioc lângă ea. Aşa, acum să vorbim ca doi prieteni care se văd pentru ultima dată. Cum s-ar zice ţi-a ieşit în cale o corabie contaminată de friguri şi te-ai temut să urci pe punte! Dar, vezi tu, boala nu-i molipsitoare! „Hai să plângem împreună”, aşa mi-a spus odată un bărbat. Ha, ha, ha! Ar fi vrut să se molipsească şi el de friguri, dar era prea bătrân, ipocritul! Apropo, Dick, tu câţi ani ai?

Când îşi mărturisi vârsta, Richard mai adăugă de la el câteva luni.

— Douăzeci şi unu de ani? Exact cât îţi dădeam şi eu, băiat înfloritor ce eşti. Acum, spune-mi, Adonis, mie cât îmi dai, douăzeci şi cât?

— Douăzeci şi cinci, răspunse Richard.

— Nu prea ştii să faci complimente, exclamă ea, izbucnind în hohote de râs. Totuşi bine că eşti cinstit! Ia mai gândeşte-te puţin. Nu mai vrei? N-am douăzeci şi cinci de ani, nici douăzeci şi patru, nici douăzeci şi trei, nici măcar douăzeci şi doi… Aha, văd că te uiţi cam lung la mine. Am douăzeci şi unu de ani, scumpul meu, douăzeci şi unu de ani! Dacă nu mă-nşel, luna viitoare e ziua mea de naştere. Cum, nu mă crezi? Vino mai aproape şi uită-te la mine! Vezi tu vreun rid?

— Bine, dar pentru numele lui Dumnezeu, când ai… izbucni Richard, dar se opri brusc.

— Când am început să trăiesc, vrei să spui, nu? La şaisprezece ani, vârsta când fructu-i pârguit, am cunoscut un nobil pe care frumuseţea mea îl adusese în pragul disperării. S-a jurat că o să-şi pună capăt zilelor. Şi n-aş fi vrut una ca asta! Ca să-l scap pe bietul om, redându-l familiei lui, am fugit cu el. Rudele nu mi-au apreciat încă sacrificiul, ba, în scurt timp, parcă nici el nu-şi mai amintea de gestul meu nobil. Oare l-a apreciat Vreodată? Ei, ce să-i faci, aşa se-ntâmplă în viaţă!

Richard apucă o sticlă de şampanie destupată şi,

turnându-şi în cupă licoarea până la ultimul strop o dădu pe gât dintr-o înghiţitură.

— Bella, Bella, murmură Richard cu voce gravă şi tristă, în timp ce se plimba prin cameră.

Ea îşi lăsă capul pe umăr şi părul negru îi luci sub apăsarea obrazului îmbujorat. Privea visătoare cu ochii pe jumătate închişi.

— Bella, şopti el din nou şi căzu în genunchi alături de ea. Tu eşti nefericită!

Ea clipi din ochi şi căscă lung, aidoma unei fiinţe care s-a trezit brusc din somn.

— Tu ai spus-o, murmură ea.

— Bella, tu eşti nefericită! Nu poţi ascunde acest lucru. Când râzi s-ar zice că ţi-ai pierdut minţile. Precis că eşti nefericită. Ce groaznic! Să fii atât, de tânără, să ai numai douăzeci şi unu de ani şi să fii atât de nefericită!

— Dar ce importanţă are? Cui îi pasă de mine?

— Sentimentul puternic de milă ce iradia din privirile lui îi învălui întreaga fiinţă. Dacă ar fi fost o altă femeie, arv şi crezut că este vorba de afecţiune. Doamna Mount însă nu s-a înşelat.

— Cui îi pasă de tine? Ei bine, mie-mi pasă, Bella! Mă simt tare nefericit la gândul că nu sunt în stare să le-ajut cu nimic. O, Doamne, cât e de jalnic să stai deoparte neputincios şi să contempli asemenea năruire!

Trupul lui Richard se înfioră copleşit de durere. Îi cuprinse mâna şi i-o strânse cu înflăcărare. Fără să-şi dea seama, ea începu să plângă. Îşi ridică brusc privirile spre el, le lăsă în jos, apoi îşi trase mâna dintr-a lui şi, mângâindu-i uşor degetele, le privi îndelung.

— Spune-mi, Bella, tatăl tău trăieşte?

— Tatăl meu e negustor de pânzeturi, dragă! Poartă o eşarfă albă în jurul gâtului…

Acest articol vestimentar a avut calitatea să schimbe pe loc tonul conversaţiei căci, încercând să se ridice brusc, Richard a fost gata-gata să calce în picioare căţeluşul doamnei. Bietul animal s-a pornit să geamă şi

să schelălăiască atât de jalnic, încât a fost nevoie de cele mai pasionate mângâieri pentru a-l putea linişti.

— Of, bietul meu Mumpsy, sufleţelul meu mic şi scump! Nouă nu ne place să fim călcaţi în picioare de o brută mare şi urâtă, nu-i aşa scumpuşorule! Cuţu, cuţu mic! Te mai doare, ia spune tu, odorul meu? Şi noi am plâns şi am ştiut noi la tine să alergăm după apărare, nu-i aşa? Acum te-ai mai liniştit, scumpişolule? Ia spune, puf-i, pufi mic ce eşti!

— Formidabil, strigă Richard, vânturându-se înfuriat de la un capăt la altul al camerei. Aşa va să zică, de fericirea căţelului îţi pasă ţie!

— Pufi, pufi mic, nu-i aşa?

Acum când se afla în siguranţă, Mumpsy mârâia la ei potolit… Richard îşi căuta pălăria, în aceeaşi clipă, doamna Mount puse câinele pe canapea.

— Aşa! spuse doamna. Acum, vrei nu vrei vino cu mine să-i ceri iertare lui Mumpsy că el, sărăcuţul, e căţel şi nu poate să vorbească. Altfel o să creadă că într-adins ai vrut să-l calci în picioare, o să gândească, mititelul, că tu eşti. rivalul lui cel mai înverşunat! Ia te uită la el cum mai tremură! Şi află, sir, că eu îmi iubesc câinele şi nu suport să-l văd chinuit de alţii. Mumpsy n-a fost niciodată gelos pe mine şi e atât de dulce, mititelul! E de o mie de ori mai sincer şi mai credincios ca un bărbat! Uite, de aceea îl iubesc atât de mult. Hai cu mine să-i cerem iertare lui Mumpsy!

Pe faţa încruntată a lui Richard apăru mai întâi un zâmbet, apoi, treptat, treptat, băiatul începu să râdă melancolic pentru ca, până la urmă, umorul doamnei Mount să-l cucerească pe deplin. Şi astfel lui Mumpsy i s-au cerut scuze după toată regula.

— Bietul câine! A observat el că începusem să ne cam plictisim, sunt convinsă!

— Şi ca atare s-a sacrificat din proprie iniţiativă, nu-i aşa? Vai ce animal nobil!

— Să presupunem că aşa a fost şi să ne purtăm ca

atare. Să fim veseli Richard, să nu ne despărţim ca doi babalâci ramoliţi! Unde ţi-e buna dispoziţie? Ce, nu mai eşti în stare să spui o glumă? M-ai văzut interpretând o mulţime de roluri... Ei, nu la Sir Julius mă refer... Aşteaptă şi-ai să vezi!

Doamna Mount o zbughi din cameră. De după o ţâşnire de flăcări roşii se ivi deodată un chip alb. Părul negru lucios îi cădea în neorânduială pe umeri, acoperindu-i pe jumătate fruntea. Se apropia de el cu mişcări lente şi, fixându-l cu ochi înfricoşători, îi arăta cu degetul înspre tărâmul vrăjitoarelor. Incantaţii sepulcrale îi însoţeau gesturile. Dar Richard nu mai era în stare să audă nimic. „Ce farmec fatal! gândi el. Cât de perfect îşi stăpâneşte oribila ştiinţă vrăjitoarea asta!” Şi deodată, tremurul imperceptibil al pleoapelor, jocul delicat al sprâncenelor îi amintiră o imagine de mult uitată, o imagine ştearsă şi palidă, asemeni unui peisaj învăluit în ceţuri. Şi totuşi, câtă deosebire între cele două chipuri! Câtă deosebire între splendoarea diabolică a acestui chip şi frumuseţea serafică a celuilalt. Un ţipăt ascuţit îi curmă deodată şirul gândurilor. Spectacolul se opri brusc. Din tipsia pe care o ţinea ea în mână alcoolul aprins se prelingea pe podea. Cu sânge rece, aruncă tipsia pe masă, în timp ce el se străduia să înăbuşe flăcările ce cuprinseseră covorul. Ţipătul ascuţit răsună din nou. I se păru că ea e toată o vâlvătaie. Se prăbuşi în genunchi şi, apucându-i faldurile lungi ale fustei, le apăsă de mai multe ori cu palmele până ce flacăra se stinse de tot.

— Acum te simţi în siguranţă? întrebă el şi, aşa cum stătea îngenuncheat pe podea, îşi ridică spre ea privirile, îşi înclină spre el faţa strălucitoare, până ce părul ei îi atinse obrazul.

— Dar tu? întrebă.

Să fi fost cu-adevăr.at o vrăjitoare? Ce secret magic avea respiraţia ei oare, şi părul lung ce-i atingea obrajii, furnicându-i pielea ca o puzderie de şerpi minusculi?

— Ei, Dick, cum a fost? exclamă ea şi, retrăgându-şi capul, izbucni în hohote de râs.

— Perfect, Bella! Ca tot ce faci tu, răspunse el, trăgând adânc aer în piept.

— N-am să mai fiu vrăjitoare! Nu, nu, niciodată! Altfel au să mă ardă pe fug. Nu, nu, n-am să mai fiu vrăjitoare!

Apoi începu să cânte şi „în timp ce bătea tactul cu picioarele, se rotea prin cameră cu părul în vânt.

— Probabil că arăt groaznic! Ar trebui s-o şterg să mă aranjez niţel.

— Nu, nu te schimba! îmi place să te privesc aşa cum eşti. Richard o. privea cu un amestec de încântare şi uimire. Bella, chiar dacă râzi, tot nu-uri vine să cred că eşti tu!

— Richard, parcă voiai să-ţi vorbesc despre părinţii mei, spuse ea, devenind serioasă.

— Ah, Bella, de-ai şti ce chip înfricoşător şi sălbatic aveai!

— Tatăl meu a fost un om foarte respectabil, Richard.

— Bella, chipul tău o să mă urmărească şi-n somn, ca o nălucă!

— Mama a murit când eram încă copil, Richard.

— Bella, nu-ţi strânge părul!

— Am fost singurul copil la părinţi, Richard.

Doamna Mount dădu tristă din cap şi-şi aţinti ochii asupra vătraiului strălucitor de lângă cămin. Întâlnindu-i privirile absente, Richard înţelese de-abia acum ce spunea ea.

— Bella, parcă spuneai ceva despre tatăl tău, te rog, continuă!

— Aşa va să zică, am să te urmăresc şi-n somn! Am să mă-nfiinţez la căpătâiul tău şi-am să strig: „Richard, e timpul!”

— Bella mea scumpă, spune-mi unde locuieşte tatăl tău şi mă duc imediat la el! Sunt sigur că o să mă

primească. N-o să mă refuze… precis… şi-o să te ierte!

— Dacă am să te urmăresc ca o nălucă, tu n-ai să mă uiţi, Richard!

— Bella, lasă-mă să mă duc la tatăl tău, dă-mi voie să mă duc la el chiar mâine. Timpul meu îţi aparţine. E tot ce pot să-ţi ofer! Ah, Bella, lasă-mă să te salvez!

— Aşa deci! îţi place cum arăt despletită! Ha, ha, ha! Lasă, lasă, şiretule, n-are rost să mai tăgăduieşti!

Şi, smulgându-se brusc de lângă el, doamna Mount începu din nou să danseze prin cameră, cu părul despletit în vânt, până ce se prăbuşi cât era de lungă pe canapea. Richard se simţea ameţit. Vraja îşi făcea efectul.

— Hai să vorbim despre lucruri obişnuite, Dick, strigă ea de pe canapea. Asta-i ultima noastră seară! Cum, chiar ultima? Ptiu! Uite că devin sentimentală! Apropo, ce mai face domnul Ripson, Pipson, Nipson sau cum Dumnezeu îl mai cheamă? Ei, ştiu că-n felul ăsta nu-i fac un compliment, dar ce vrei, am uitat cum îl cheamă! Ascultă, Richard, de ce ţi-ai ales astfel de prieteni? Tipul nu-i un gentleman. Nu, n-are-a face, pentru mine e prea insignifiant!… Da' de ce stai tu retras acolo? Vino-ncoace, ai destul ioc să te simţi bine. Hai, Dick, spune ceva!

În clipa aceasta, Richard se gândea la ochii ei negri. Ca la comandă, privirile doamnei Mount aruncau sclipiri trufaşe pentru ca apoi să irumpă din ei o lumină languroasă şi dulce. Din pricina emoţiei, obrajii îi deveniseră roşii ca para focului. Alături una de alta se aflau două fiinţe – un tânăr şi-o vrăjitoare. Un erou şi o femeie fermecătoare ca o nălucire de vis. Pe chipul ei de culoarea trandafirului ardeau doi ochi negri ce-l priveau pătimaş.

— Richard, nu mă părăsi încă! mai stai, te rog, puţin!

Dar lui nici prin gând nu-i trecuse să plece.

— Asta-i ultima noastră seară, Richard! Pe lumea

asta cel puţin… Pe lumea cealaltă n-aş vrea să ne mai întâlnim. Ar însemna ca bietul meu Dick să mă viziteze într-un loc tare neprimitor!

La auzul acestor cuvinte, el îi cuprinse mina.

— Ba da, ba da, precis o să vină! Dick ţine prea mult la mine ca să mă lase singură pe-acolo. Ştii, lumea spune că-s frumoasă!

— Eşti fermecătoare, Bella!

Complimentul lui o incintă la culme.

— Ei bine, trebuie să admit că-s frumoasă, n-am încotro. Se zice că Înălţimea Sa, Domnul Infernului, agreează femeile frumoase. Ce vrei, e un gentleman cu gust. Ehei, Richard, tu nu-mi cunoşti încă toate talentele!

— Bella, la tine nimic nu mă maj miră!

— Atunci ascultă şi minunează-te! începu să cânte o cavatină plină de însufleţire. Ce părere ai, or să mă-angajeze *prima donna* înălţimii Sale, nu-i aşa? E absurd să susţii că în Infern nu se cântă. Aerul de-acolo este excelent pentru glas. Ştii, nu-i pic de umezeală. Aa, dar nu mi-ai văzut pianul! De ce nu mi-ai cerut să-ţi cânt până acum? Ştiu şi italieneşte. Am avut un maestru care se îndrăgostise de mine. L-am iertat… Ce era să fac, taburetul era de vină! Ştii, când se aşază pe scaunul din faţa pianului, bărbaţii îşi pierd capul de tot, săracii!

Se duse la pian, atinse clapele şi începu să cânte:

Inima, inima mea Mi-e teamă că s-o frânge…

De ce?… Căci are disperarea-n sânge! Ei uite, alt motiv nu găseam! Şi-apoi nu pot să sufăr cântecele sentimentale. N-am să cânt melodia asta. Tra-la-la, tra-la-la, trilu-li… Ce ridicole mai erau femeile alea când ne-ntorceam de la Richmond. Auzi:

O, dulci poveşti de altă dată.

Ce farmec blând îţi dăruiau.

O sfinte flori, o ceruri, stele.

Ce mândru-ţi chip ţi-l răsfăţau!

Ah, amintiri, frumoase vise.

La ce bun le-aş mai răscoli?

Şopteşte sufletu-mi, sărmanul:

Mai crezi că ea te va iubi?

Cântecul ăsta nu-mi prea place. Tra-la-la, tra-la-la… *accanto al fuoco*! Ei, dar n-am de gând să fac pe grozava şi să-mi pierd glasul. Dă-l încolo de cântec! mai bine ascultă-l pe-ăsta:

De n-ai fi fost tu, de n-ai fi fost.

Eram o veselă soţie şi pruncu-n braţe mi-l purtam.

De el ruşine făr' să-mi fie…

Pe vremea când eram o copiliţă, fredonam toată ziua melodia asta, dar vezi tu, dulcele meu Richard, pe-atunci habar n-aveam ce vrea să însemne povestea asta. Astfel de versuri nu se cuvin cântate în compania altor persoane. Bineînţeles, doar suntem oameni sobri… chiar şi aoi, dragă!

De-aş avea un bărbăţel.

Ca pe-un amant l-aş răsfăţa.

Căci altfel tânărul meu domn.

Distracţii sute-şi va afla!

Căci aşa-s gentlemenii tineri, aşa sunt, ce să-i faci, aşa-s gentlemenii tineri, aşa sunt, ce să-i faci!

După acest cântecel frivol, doamna Mount atacă o baladă spaniolă. Glasul ei răsuna molcom şi dulce. Graţie stării de spirit în care se afla acum, imaginaţia lui Richard se înflăcărase de-a binelea. Un simplu vers, o simplă melodie erau de ajuns pentru ca în faţa lui să prindă viaţă o întreagă lume. „O doamnă tristă, părăsită”, glăsuia balada… Şi iată, doamna cu pricina îi apărea înaintea ochilor aievea! Glasuri de corn răsunau catifelate. îl îmbiau cu parfumuri îmbătătoare florile nopţii. Pe câmpiile pustii luceau intens puzderii de stele. Iar la fereastră, cu inima copleşită de tristeţe, doamna abandonată îşi cânta aleanul.

Ştiu oare eroii ce mult datorează ei şampaniei?

Paşii doamnei se îndreptau acum spre Veneţia. Dintr-un salt, Richard o ajunse din urmă. Dar aici, doamna se simţea nefericită. Richard era pregătit şi

pentru asta. Ce minunat să fii în preajma ei! Să te strecori ca o fantomă de-a lungul canalelor agonizante, pe lângă casele învăluite în ceaţa sumbră a legendei, să cuprinzi cu privirea palate fremătând de viaţă în mijlocul tăcerii de mormânt ce le-nconjoară, să vezi bătrâne turnuri maiestuoase „poduri arcuite ce-şi au fiecare povestea lor, pieţe enorme, cheiuri lucitoare şi tot aşa, să te-avânţi mai departe, mai departe spre infinitul de argint ce se leagănă pe valuri!

Cine era oare de vină – şampania, muzica sau poezia? Probabil şampania şi muzica, deşi, la drept vorbind, vrăjitoarea era cea care făcea şi desfăcea totul. Căci femeile sunt teribil de abile. Nici nu v-ar veni a crede la câte instrumente pot cânta ele deodată! Dar cum vrăjitoarea noastră nu era prea iscusită, lui Richard nu i-ar fi fost greu să-i ghicească vicleşugurile. Să nu ne facem însă griji, ea renunţase la gândul de a-l cuceri cu orice chip. Şi totuşi tânărul acesta îi plăcea. Îi plăcea mai mult ca orice fiinţă de pe lume. Îi dorea din tot sufletul numai bine. Acum, amorul propriu îi fusese satisfăcut. Şi totuşi, cât de chipeş şi frumos era tânărul de care trebuia să se despartă în curând! într-un fel ar fi vrut să scape de sentimentul ce-l nutrea faţă de el. Era ca şi cum ar fi dorit să prindă un fluture frumos fără a-i spulbera puful colorat al aripilor. Să-l ţină în palmă cu gingăşie, să-i studieze îndelung splendoarea mirifică a făpturii nevinovate, dar să nu-i facă niciun rău. Şi totuşi să tresalte de fericire la gândul că vietatea îi aparţine şi o poate zdrobi când pofteşte.

Richard ştia prea bine cine era această lady. La Veneţia sau pe uliţele Sevillei, stigmatul ei era acelaşi. În timp ce plutea uşoară pe drumurile scăldate în argintul clarului de lună, frumuseţea ei nu strălucea graţie razelor ce pogorau din ceruri. Pretutindeni o însoţea acelaşi păcat, dar gândul de a o mântui îl făcea pe Richard să fie mai îngăduitor faţă de ea şi; atunci, îşi simţea tot sufletul copleşit de o adâncă tristeţe.

Tăcerea din jur şi foşnetul uşor al rochiei îl treziră din visare. Cu mişcări unduioase de val, ea se îndrepta spre sofa. Într-o clipă fu la picioarele lui.

— M-am purtat fără măsură în seara asta, dar am făqut-o într-adins, Richard! Ştiam că prietenul meu cel mai bun mă părăseşte şi simţeam nevoia să fiu fericită…

Ochii strălucitori ai vrăjitoarei îşi făceau din nou jocul.

— N-ai să mă uiţi, nu-i aşa? Iar eu am să încerc… mă voi strădui să…

Buzele începură să-i tremure. „Cât de chipeş şi frumos este…" gândea în sinea ei doamna Mount.

— Dacă m-aş putea schimba… dacă totuşi… Ah, Richard, ce încolţită mă simt din toate părţile, parcă aş fi prinsă într-o cursă!

Când auzi aceste cuvinte şi-i privi chipul frumos şi palid, Richard îşi simţi sufletul zguduit de o durere cumplită. Nu era vorba de un sentiment sublim de melancolie ci de o gelozie violentă ce-i devora inima ca o flacără. Îşi înclină capul spre chipul ei palid cu ochi rugători. Ochii aceştia îl atrăgeau din ce în ce mai tare.

— Nu, Bella, nu vorbi aşa! Promite-mi, jură-mi…

— Sunt pierdută, Richard, pierdută pentru vecie! Te implor, renunţă la mine!

— Niciodată, strigă el şi cuprinzând-o strâns în braţe o sărută cu pasiune pe buze.

Atunci ea se lipi de el. şi, respirând greu, cu ochii plini de lacrimi, îşi lăsă capul pe umărul lui cu un soi de timiditate feciorelnică. De data aceasta, nu mai interpreta un roi, nu se mai prefăcea. Era cât se poate de sinceră.

Nu s-au murmurat cuvinte de dragoste!

Spuneţi-mi, vă rog, mai cunoaşteţi cumva vreun erou cure a fost sedus în felul acesta T

CAPITOLUL XXXIX

Păsărică, şoimul şi bobiţa salvatoare 1

În acel anotimp al anului când frumoasa insulă din

sud-vestul ţării nu mai prezintă nicio atracţie decât poate pentru ermiţii şi invalizii înamoraţi de vânturi şi ploi, lordul Mountfalcon, nobil viguros şi plin de fală, se mai afla încă pe acele meleaguri spre marea decepţie a prietenilor şi paraziţilor săi.

„Mount iar a pus ochii pe cineva…” şuşoteau ei. După care adăugau imediat: „La dracu’ cu femeile! Nu vor deloc să-l lase-n pace! Să tot profiţi aşa la nesfârşit de un personaj inflamabil ca el. păi asta-i, pur şi simplu, neruşinare!

Pentru toţi era limpede că unul din pairii Regatului fusese rănit pentru a cincizecea oară de săgeţile lui Cupidon. Ceea ce însă nu înţelegea nimeni, oricât de elocvente ar fi fost injuriile şi blasfemiile lordului, era faptul că de data aceasta situaţia se prezenta altfel decât în trecut. Sudălmi rostise el destule şi cu alte ocazii. Căci Mount era un om cu o viaţă interioară foarte bogată, dar se exprima cam greoi: extrem de comunicativ, dar teribil de confuz când încerca să vorbească. Până nu de mult, sudălmile rostite de el pe şleau îi exprimaseră cât se poate de limpede nobilele simţiri. Acum însă, blasfemiile nu-i mai slujeau la nimic şi într-asta lordul vedea un semn divin că situaţia se schimbase.

Era aşadar impresionant să priveşti colosul acesta uman ce se crispa de durere, prins în ghearele unei suferinţe inexplicabile, pe care nu reuşea în niciun chip s-o exprime. La început, Mount şi-a găsit refugiul într-un dispreţ profund faţă de femei. Cupidon îl urmărea însă din umbră. îl lăsă să-şi verse bine tot veninul, dar făcu în aşa fel încât, până la urmă, chipul frumos ce i se întipărise în minte să-i revină mereu înaintea ochilor, strălucind parcă şi mai tare. Balena fusese prinsă şi acurp era trasă la suprafaţă. Se mai, zvârcoli de câteva ori, după care cedă cât era de lungă. Excelenţa sa lordul Mountfalcon era îndrăgostit până peste urechi de tânăra soţie a lui Richard şi, ca dovadă a acestui fapt, îşi petrecea mai tot timpul în preajma ei. Dar existau şi alte

dovezi în această privinţă, numai că Lucy nu era în

1 Joc de cuvinte – în engleză, „¡*alean*" înseamnă şoim (lordul Mountfalcon) iar „*berry*" înseamnă bobiţă (doamna Berry).

stare să le vadă. Am putea adăuga, astfel devotamentul sincer ce-l nutrea faţă de ea, iar când se afla în preajma fetei, lordul nu se preocupa decât de bunăstarea ei. Faptul că, de faţă cu Lucy, Mountfalcon era calm şi stăpânit pe când, departe de ea, îşi simţea trupul cuprins de vârtejul dorinţelor, era un miracol care punea la încercări serioase mintea acestui nobil greoi.

Maestrul Peter, care se cam plictisise tot alergând de colo până colo, îl îndemna întruna să treacă neîntârziat la fapte. Lordul Mountfalcon era însă mai înţelept şau poate doar un pic mai scrupulos decât parazitul său. O întâlnea pe Lucy aproape în fiecare seară iar aceasta, lipsită de experienţă cum era, nu vedea niciun pericol în vizitele lui. În fond, Richard o lăsase în grija lordului şi-a lui lady Judith. Distinsa doamnă plecase la Londra, iar lordul rămăsese mai departe pe insulă. Deci n-avea niciun motiv să se teamă. Dacă gândise vreun moment în felul acesta, acum Lucy era de altă părere. Probabil că în sinea ei se simţea flatată. Ca toţi fiii mai vârstnici din familiile aristocratice, lordul Mountfalcon beneficiase de o educaţie aleasă. Ca atare, era un om de la care alţii aveau ce să înveţe. Era un lord! Pe deasupra, îi mărturisise că este un om stricat, stricat chiar până în măduva oaselor, şi că ea l-ar putea aduce pe drumul cel bun. Or, întocmai ca eroul, eroina doreşte să facă şi ea o faptă bună. Este ştiut că nimic nu este mai ademenitor pentru o femeie ca gândul că ar putea readuce un bărbat pe drumul cel bun. Femeile ţin la acest lucru ca la un vechi porţelan de preţ! Apoi, lordul Mountfalcon nu cunoştea trucurile libertinilor. Aurul, rangul şi personalitatea sa îl scutiseră de suspinele zadarnice. Maestrul Peter îi stătea oricând la dispoziţie gata să îndeplinească el josniciile de rigoare.

Dacă fata ar fi avut de-a face cu un rafinat, instinctul ei pur i-ar fi dat imediat un semnal de alarmă. În situaţia ei de martiră, însă găsea că este plăcut să aibă un prieten pe care se putea bizui" şi căruia, la rândul ei, i-ar fi putut fi şi ea de folos. Apoi, fiind modestă din fire, Lucy nu punea mare preţ pe titlul de lord. Dar să nu uităm, era totuşi femeie! „Va să zică există un nobil de vază care mă preţuieşte şi nu se simte jignit în compania mea", îşi şoptea, în sinea ei, fata, încercând să se consoleze, ori de câte ori se gândea la familia mândră în care intrase.

Ploile şi gerurile lui ianuarie îşi disputau pe rând pământul, când maestrul Peter se înfăţişă înaintea Soarelui pungii sale, aducând veşti bune. Dar n-apucă să scoată nici măcar o vorbă despre marea slăbiciune a Excelenţei Sale, că lordul începu să se zbată ca un balaur cuprins de turbare. Ţipa întruna că-şi întâlnise îngerul salvator şi se jura, cum se pricepea mai bine, că n-o să-i facă fetei nici cel mai mic rău. Pentru ca în clipa următoare să se răzgândească şi, îndârjit la culme, să se jure că Lucy va fi a lui cu orice chip. „Pisică blestemată ce eşti!" se grăbea el să adauge. Trebuie să recunoaştem: înjurăturile din repertoriul Excelenţei sale nu erau dintre cele mai alese. Şi apoi o lua iar de la început, mârâind şi înjurând de mama focului.

— „Pe cinstea mea, Brayder, bat pasul pe loc ca un caraghios. Muieruşca asta face ce vrea cu mine. Mâine m-aş însura cu ea! Ce mai vrei, suntem zilnic împreună şi ea ce crezi că găseşte de cuviinţă să discute cu mine? Istorie! auzi, istorie! Păi, să nu-nnebuneşti, spune şi tu? Stau aşa spăsit şi-i turui vrute şi nevrute ca un profesoraş pedant şi, oricât s-ar părea de ciudat, parcă mă simt în al nouălea cer în vremea asta! Da' cum plec de la ea, află c-aş fi în stare să strâng de gât pe cineva! Apropo, ce mai e nou pe la Londra?

— Mai nimic, răspunse Brayder cu subînţeles.

— Când se-ntoarce junele… soţul fetei, vreau să zic?

— Dragă Mount, aş dori să cred că, graţie nouă,

tânărul s-a statornicit pe viaţă.

— Cum adică?

În loc de răspuns, Brayder începu să fredoneze distrat o arietă, dar se opri imediat.

— Ei bine, tânărul se străduieşte din răsputeri să intre în pielea lui Don Juan, asta-i tot, murmură el.

— Pe toţi dracii, vrei să spui că a pus Bella gheara pe el? întrebă Mount, arzând de curiozitate.

Brayder îi întinse o scrisoare. Epistola fusese expediat; din Sussex, purta semnătura lui Richard şi suna după cum urmează:

Frumoasa mea Diavoliţă.

Dat fiind că suntem amândoi nişte drăcuşori împieliţaţi şi ne-am descoperit unul pe altul, vino la mine urgent. Altfel, plec grabnic într-un anume loc!

Vino şi steaua strălucitoare a infernului să-ţi călăuzească paşii! Am fugit de tine şi iată, acum eu sunt aceia care te chem la mine! M-ai învăţat cum iubesc diavolii şi fără tine nu mai pot trăi. De cum primeşti aceste rânduri, nu mai zăbovi nicio clipă, vino imediat!”

Mount întoarse scrisoarea pe toate feţele în speranţa că mai rămăsese ceva necitit. „O epistolă de amor!” exclamă el şi se ridică de pe fotoliu. Apoi începu să măsoare camera cu paşi mari şi în tot acest timp mârâia printre dinţi: „Câine infam ce eşti, în ce hal te porţi cu soţia ta!”

— Încurcată situaţie… comentă Brayder.

— Cum ai pus mina pe scrisoare?

— Am pătruns în budoarul Bellei şi, pe când o aşteptam, aşa ca din întâmplare, m-am uitat sub perniţa ei de ace. Doar îi cunoşti obiceiul.

— Pe toţi zeii, cred că femeia asta o face într-adins! Mulţumesc lui Dumnezeu, eu unul am şi uitat de când nu i-am mai scris o scrisoare. Dar ia spune-mi, Bella a plecat?

— Ţi-ai găsit! Nu e ea omul să facă una ca asta! Dar ce mi se pare mai curios e că n-a vrut să primească banii.

Aşa ceva nu s-a mai întâmplat! A rupt, plină de distincţie, cecul sub ochii mei şi mi-a oferit bucăţelele de hârtie, rostind câteva perle lingvistice învăţate la academia ta. Îţi mărturisesc că-mi place nespus când aud o femeie înjurând, îi dă un aer aparte şi parcă o face mai frumoasă!

În sfârşit, dornic să afle în ce măsură i-ar putea fi de folos o asemenea scrisoare, lordul Mountfalcon şi-a consultat parazitul. Au căzut amândoi de acord că purtarea lui Richard faţă de soţia lui era de-a dreptul infamă şi că ticălosul nu merita cruţat cu niciun chip.

— Şi totuşi, insistă Excelenţa Sa, nu s-ar cuveni să-i arătăm fetei scrisoarea. Mai întâi, o să susţină sus şi tare că e vorba de-o măsluire, după care o să se agaţe cu şi mai mult foc de gâtul lui! Le cunosc eu pe târfele astea!

— Legea contrariilor, cum s-ar zice, comentă Brayder indiferent. Până n-o vedea negru pe alb, cu ochii ei, n-o să creadă că-i vorba de un caz de trahison! Ia aminte, Mount, asta-i marea ta şansă! Te bagi imediat pe fir, sir, *o* consolezi, îi dai satisfacţie şi gata – împuşti doi iepuri dintr-o lovitură!

— Brayder, eşti un măgar, îl puse la punct nobilul. Eşti escrocul cel. mai diabolic.pe care l-am cunoscut vreodată! Vorbeşti de feţişoara ¿ista de parcă femeile ar fi toate. O apă şi-un pământ! Să fiu sincer, nu văd ce-aş. avea de câştigat de pe urma acestei scrisori, un lucru e însă limpede, bărbatul fetei e o brută!

— Mount dragă, ce-ai zice să mă laşi pe mine s-aranjez lucrurile?

— Mai bine să mă trăsnească cerul decât să fac una ca asta, murmură lordul.

— Fie, dar ai să vezi ce-o să iasă până la urmă. Aşa moale şi blând cum eşti, ai să te faci de râs!

— Brayder, pentru numele lui Dumnezeu, înţelege că nu mai e nimic de făcut. Dacă îmi pun mintea s-o răpesc şi, să ştii că în fiecare zi mă bate gândul ăsta, ei bine, ce-am realizat atunci? O să se uite lung în ochii mei, eu o să

mă fâstâcesc căci nu-i suport privirea şi uite-aşa rămân ca un caraghios! O să fie mai rău decât e-acum! Mount oftă copleşit de tristeţe. Ce părere ai, nu-i de-ajuns că mă vezi cum spumeg? Fata este…

Lordul se opri o clipă, murmură ceva în şoaptă, după care se făcu roşu ca racul la faţă.

— Mda, replică Brayder şi, strâmbând din nas, îşi scărpină bărbia cu minerul bastonului. Ai dreptate, n-ar fi prea plăcut. Rolul ăsta nu te prinde. N-ai diploma necesară aşa că s-o lăsăm baltă!

— Cum, va să zică, în situaţia asta să n-o mai iubesc? izbucni lordul spumegând de furie. Cerul mi-e martor, sunt gata să stau la căpătâiul ei zi şi noapte, să-i citesc săptămâni în şir din blestematele… alea de cărţi de istorie, dacă asta-i face plăcere!

— Pe cinstea mea, Mount, dacă continui aşa, ai să ajungi moaşă diplomată, dragă!

De data aceasta, nobilul înghiţi ironia fără să scoată o vorbă.

— Ce părere au cei de la Londra de toată povestea asta? se interesă el din nou.

— Îşi pun cu toţii aceeaşi întrebare, îl lămuri Brayder Care-i situaţia fetei? E fecioară, soţie sau a intrat deja în rândul văduvelor?

— În seara asta mă duc la ea! o luă iar de la început Mountfalcon. Şi, judecând după expresia feţei lui, s-ar fi zis că meditase adânc înainte de a ajunge la această hotărâre Mă duc la ea negreşit! O să afle, mititica, în ce chinuri infernale mă zbat din cauza ei!

— Cum chiar ai impresia că ea nu ştie nimic?

4 fi7

— Habar n-are! Ea nu vede în mine decât un prieten, un simplu prieten, atâta tot! Şi-i voi rămâne prieten, jur pe ce-am mai scump! îi voi fi prieten sincer şi nimic altceva.

— Aşa, aşa, murmură maestrul Peter. Pe-aici doctrinelor, poftiţi, vă rog, la Cavalerul Verde.

— Ascultă, Brayder, vrei cu tot dinadinsul să te-azvârl pe fereastră?

— O dată mi-a fost de-ajuns, Mount! Salvatorul o fi el puternic, dar ce mă fac dacă nu mai ştiu să aterizez în picioare? Ei, uite, m-ai convins – Lucy e fiinţa cea mai inocentă de pe lume, iar tu eşti prietenul ei cel mai dezinteresat!

— În seara-asta mă duc la ea negreşit, o ţinea întruna Mountfalcon. O să-şi dea ea seama cât sufăr, văzând-o în situaţia asta! Nu mai pot, nu pot să mai suport, Peter! Să înşeli o fată ca Lucy e pur şi simplu o infamie ţ Aş prefera mai degrabă să-mi arunce blesteme şi să mă suduie decât să se uite aşa la mine. Biata de ea, eucă o copilă! Nici nu ştii ce sensibilă e feţişoara asta!

— Dar tu ştii, Mount? îl iscodi vicleanul său interlocutor.

— Brayder, sunt convins că există şi îngeri printre femei, suspină Mount, dar nu mai avu îndrăzneala să-şi privească parazitul în ochi.

Lordul Mount era considerat un individ corupt până în măduva oaselor, despre parazitul său, însă, lumea spunea că n-ar fi decât un desfrânat plin de spirit. Şi mulţi erau oamenii cu frica lui Dumnezeu care credeau că pe maestrul Peter l-ar fi putut aduce mai lesne pe drumul cel bun.

În seara aceea, Lucy l-a primit pe nobilul ei prieten la lumina focului din vatră. S-a aşezat în colţul cel mai întunecat al camerei şi a rămas acolo, învăluită în umbră. La un moment dat, s-a oferit să aprindă luminările. Mountfalcon a rugat-o însă să nu se obosească.

— Prefer să rămânem aşa, continuă el, cu un aer solemn. Am ceva să-ţi spun!

— Mie?! răspunse imediat Lucy.

Lordul era conştient că ar vrea să-i spună o mulţime de lucruri, dar ce anume şi cum avea să vorbească nu ştia prea bine.

— Îţi ascunzi admirabil sentimentele, începu el, dar

ceva îmi spune că te simţi tare singură aici. Aş zice că eşti chiar… nefericită.

— Fără bunătatea dumneavoastră, sir, m-aş simţi, într-adevăr, singură. Dar nefericită nu sunt, răspunse Lucy.

Întunericul îi ascundea faţa şi lordul n-avea cum să ghicească ce se petrece în sufletul ei.

— Spuneţi-mi, doamnă Feverel, cu e «V-ar putea fi de folos un om care vă este prieten sincer?

— După câte ştiu eu, cu nimic, răspunse Lucy. De altfel, cine ne-ar putea ajuta să ne ispăşim păcatele?

— Bine, bine, dar având în vedere că graţie dumneavoastră m-am lepădat de multe păcate, aş vrea să încerc într-un fel să-mi plătesc datoriile.

— O, domnule, exclamă Lucy încântată. Ce minunat pentru o femeie să ştie că a smuls colţii şarpelui!

— Credeţi-mă, vorbesc cât se poate de sincer! Ce interes aş avea să vă mint? Dumneavoastră sunteţi altfel decât celelalte femei, linguşelile nu vă impresionează!

— O, vă implor, nu spuneţi asta, protestă Lucy.

— Judecând după propria mea experienţă, s-ar zice că nu greşesc!

— Bine, dar dumneavoastră aţi întâlnit o mulţime de femei… uşoare…

— Aşa e! Iar acum când am avut, în fine, şansa să întâlnesc o femeie cinstită, ei bine, acum sunt nefericit!

— Nefericit?!

— Întocmai şi aş avea încă multe să vă spun…

Dar Excelenţa Sa rămase mut. Nu mai scoase nicio vorbă şi se cufundă într-o tăcere impresionantă.

„Ce ciudaţi sunt bărbaţii! gândi în sinea ei Lucy. Lordul Mount are un secret şi din pricina asta se simte nefericit!”

Dacă Mount intenţiona cu adevărat să-i mărturisească ceva, trebuie spus că Tom Bakewell i-a zădărnicit planurile. Şi-a făcut, ca de obicei, apariţia în cameră, căci de fiecare dată când venea lordul în vizită

găsea imediat un pretext ca să nu-i lase singuri. După ce plecă Tom, Lucy începu să zâmbească şi spuse: – Ştiţi, mă jenez de fiecare dată când vreau să vă cer să-mi citiţi din cartea aceea!

Mount se uită lung la ea.

— Să-ţi citesc?! A, da! Cum să nu! Şi amintindu-şi pe loc de obligaţiile sale nocturne, adăugă: Cu cea mai mare plăcere, unde rămăsesem?

— La capitolul despre viaţa împăratului Iulian. Să ştiţi, de fiecare dată când vă rog să-mi citiţi mă simt tare jenată. Dar pentru mine, lecturile acestea reprezintă ceva cu totul nou. Simt că mă cufund într-o lume necunoscută – împăraţi, armate, comandanţi şi fapte fără număr ce s-au petrecut aievea pe pământul pe care călcăm noi acum! Parcă mă simt alt om! Dumneavoastră poate v-aţi plictisit… mă gândeam să nu vă mai sâcâi cu atâta istorie.

— Nici vorbă, doamnă Feverel! Sunt încântat să ştiu că vă face plăcere. Pe cinstea mea, aş fi în stare să vă citesc până-mi piere glasul, numai să ascult comentariile dumneavoastră!

— Râdeţi de mine!

— Arăt eu ca un om ce râde de dumneavoastră?

Lordul Mount avea nişte ochi mari şi frumoşi. Era suficient să-şi lase pleoapele în jos şi chipul său căpăta dintr-odată o expresie meditativă.

— Nu, nu, vă mulţumesc, sunteţi foarte îngăduitor cu mine.

Lordul o luă de la început, susţinând sus şi tare că pentru el este o adevărată cinste să-i citească. Lecturile acestea nu erau însă întâmplătoare. Luey îl punea să citească în interesul ei, în interesul lui şi mai ales spre binele unei anumite persoane. Când îl vedea cu cartea în mână, avea impresia că lordul îşi justifică într-un fel prezenţa alături de ea şi, în ciuda faptului că n-avea niciun fel de suspiciuni în legătură cu intenţiile sale, se simţea parcă mai uşurată. Aşa că se sculă, îi aduse

volumul şi, deschizându-l la capitolul dorit, i-l aşează în faţă. Era atentă să vadă când are de gând să înceapă, ca să sune după luminări.

În seara aceea, lordul Mount nu reuşea să-şi joace farsa. Copilul nevinovat şi lipsit de protecţie din faţa lui, „fiinţa aceasta ameninţată de dureri şi tristeţe, îi umplea sufletul de milă. Cuvintele pe care ar fi vrut să le rostească îi îngheţară pe buze! Renunţă la orice aluzii. Rămăsese mut şi nu ştia ce să facă.

— Ce nu-mi place la acest personaj este faptul că şi-a schimbat religia, spuse Lucy, dusă pe gânduri. Altfel ar fi fost un erou exemplar şi l-aş fi iubit din toată inima.

— L-ai fi iubit din toată ininxt? Pe cine doamnă Feverel? întrebă lordul Mount.

— Pe împăratul Iulian!

— O, pe împăratul Iulian! Da, într-adevăr, Iulian a fost un apostat, dar el nu şi-a renegat credinţa pentru o femeie, a ales această cale din proprie convingere.

— Pentru o femeie?! izbucni Lucy. Dar ce bărbat ar fi în stare să-şi renege credinţa pentru o femeie?

— Eu, de pildă!

— Dumneavoastră, sir?

— Da, eu! Chiar mâine aş fi în stare să trec la catolicism.

— Cuvintele dumneavoastră mă întristează profund.

— Atunci permiteţi-mi să le retrag.

Lucy se simţea cuprinsă de un tremur uşor. Puse mina pe clopoţel cu gândul să sune după luminări.

— Dumneavoastră aţi dezaproba un convertit? întrebă nobilul.

— Bineînţeles, bineînţeles! în ruptul capului n-aş putea iubi un om care şi-a vândut conştiinţa!

— Dar în afară de trupul şi inima sa, ce-ar mai putea oferi oare un bărbat?

Lucy strânse clopoţelul cu putere. Faptul că se afla într-o cameră slab luminată, cu un bărbat lipsit de scrupule nu-i plăcea defel. Până acum, lordul Mount nu-i

vorbise niciodată în felul ăsta. Parcă i se dezlegase limba. Fornăiala plină de importanţă şi gesturile aristocratice cu care încercase altă dată să-şi ascundă stângăciile deveniseră acum de prisos. În timp ce suna clopoţelul, uşa se deschise brusc şi Tom Bakewell îşi făcu apariţia. În aceeaşi clipă în poartă răsunară două bătăi puternice. Lucy era descumpănită. Nu ştia ce să mai facă.

— Tom, la ora asta nu cred să mai fie poşta, murmură ea, schimbându-se la faţă. Aleargă, te rog, şi vezi cine e.

— Nici vorbă de poştă, doamnă! răspunse Tom şi alergă supus să-i îndeplinească porunca.

— Aşteptaţi o scrisoare, doamnă Feverel? întrebă Mount.

— O, nu… ba da, cum să nu, aştept, cu nerăbdare să primesc veşti!

Cu urechile ciulite, Lucy desluşi o voce ce i se părea cunoscută.

— A venit să mă vadă bătrânica mea scumpă! exclamă ea, tresărind înviorată. În aceeaşi clipă, Tom deschise larg uşa şi făcu loc unui personaj rotofei, înveşmântat din cap până-n picioare în satin negru.

— Doamna Berry!!! exclamă Lucy, alergând spre ea s-o sărute.

— Eu sunt, scumpa mea, strigă la rândul ei doamna Berry roşie toată la faţă şi respirând din greu din pricina oboselii. Eu în persoană, fetiţo! Ce să-i faci, aşa mi-i firea! Cum era să-l las pe Scaraoţchi să-şi facă mendrele? Şi-apoi crezi c-am uitat cât amar de lacrimi ai vărsat la nuntă? Să ştii, fetiţo, ăsta nu-i semn bun! Of, of, cerul să vă binecuvânteze! Da’ uite-l colea şi pe el!

Cum dădu cu ochii de personajul masculin ce stătea ascunş în umbră, doamna Berry se repezi plină de însufleţire într-acolo.

— Mişelule ce eşti, ciripi ea, amenințându-l cu degetul. De-acu’ te-am prins şi până nu ţi-oi face datoria,

nu mai scapi, împieliţatule! Da’ pentru mine tot copil ai rămas şi – n-are măicuţa inima aia să te vadă făr’ să-ţi dea şi ţie o sărutare! adăugă ea, muindu-se pe loc şi revenind ca de obicei la sentimente mai bune.

Înainte însă ca lordul Mount s-o poată pune la punct, doamna Berry îi şi sărise de gât, frecându-se de favoriţii lui bogaţi.

— Aoleo, al cui o mai fi şi părul ăsta? urlă ea înspăimântată şi sări în lături ca arsă.

Tom Bakewell o lămuri imediat cum stăteau lucrurile.

— Doamne fereşte, auzi drăcie, am sărutat un bărbat necunoscut!

Lucy era gata să izbucnească în râs, dar simţindu-se îngrijorată din pricina nefericitei confuzii, se stăpâni şi-l rugă pe nobilul lord să le ierte.

— O, nu face nimic, dimpotrivă, mă simt onorat! bâigui Excelenţa sa, în timp ce-şi aranja mustăţile. Aş putea şti totuşi cu cine am de-a face?

— Dânsa este doamna Berry, doica soţului meu „murmură Lucy, luând-o de mină şi încercând s-o liniştească. Lord Mountfalcon. permiteţi-mi, vă rog, să v-o prezint pe scumpa noastră doamna Berry!

Doamna Berry, care nu mai prididea să-şi şteargă sudoarea de pe frunte, găsi de cuviinţă să-şi ceară scuze printr-un şir lung şi graţios de reverenţe. În ce e din urmă, Lucy o aşeză într-un fotoliu, iar lordul Mount o întrebă amabil cum călătorise pe mare. Din răspunsul doamnei Berry reieşea că stomacul ei era tot atât de delicat pe cât îi era inima de blândă. În orice caz, după încheierea acestui recital, doamna Berry se simţi complet refăcută.

— Ei, da’ ia spune-mi acum, doamnă Richard, soţul tău unde este? trecu ea la întrebări, când văzu că nu mai are ce povesti.

— Fe-ai aşteptat să-l găseşti aici? răspunse Lucy cu vocea sugrumată.

— Păi unde în altă parte, sufleţelule, că doar la Londra n-a mai fost văzut de aproape două săptămâni!

Lucy amuţi.

— N-aţi fi de părere să amânăm pentru mâine discuţia noastră despre împăratul Iulian? întrebă lordul Mount, ridicându-se în picioare şi înclinându-se ceremonios.

Fără să scoată o vorbă, Lucy îi întinse mâna, plină de recunoştinţă. Lordul o salută distant, se înclină în faţa doamnei Berry în semn de adio, apoi ieşi din cameră, însoţit de Tom Bakewell. De cum rămaseră singure, doamna Berry începu să dea din mâini.

— A mai pomenit cineva femeie virtuoasă să i se întâmple una ca asta? exclamă ea. Zău, dacă nu-mi vine să plâng! auzi, s-ajung eu să pup un bărbat necunoscut! Doamne, doamne, oare ce mă mai aşteaptă? Ăştia-s favurizi, mi-am zis eu, de cum i-am atins faţa, că doar ştiu eu bine ce va să zică păr şi favurizi! Şi mă-ntrebam în sinea mea – cin i-or fi crescut băieţaşului favurizii ăştia? Da' în clipa aia mi-am şi dat seama ce-am făcut! Nobilul lord o ţinea întruna cu scuze şi pardon, iar eu zău, că-mi venea să intru în pământ de ruşine… Că aşa-s bărbaţii ăştia! Toată vremea-ţi ies în cale! Pe un te-nvârteşti, tot de ei dai!

— Te-ai aşteptat să-l găseşti aici, repetă Lucy, încercând s-o potolească.

— La un mai face pe solemna! o puse Berry la punct. De soţu' tău vorbeşti? Păi unde să-l găsesc în altă parte, dacă nu aici? Las că ştiu eu, trebuie că-i ascuns pe undeva!

— De cincisprezece zile n-am mai primit nicio veste de la soţul meu, şopti Lucy şi ochii i se umplură de lacrimi.

— N-ai mai primit nicio veste… de cincisprezece zile??? repetă Berry ca un ecou.

— Doamnă Berry, scumpa şi buna mea doamnă Berry, chiar nu ştiţi nimic despre Richard? Crede-mă,

sufăr de prea multă vreme! De ce-or fi oare aşa de neîndurători cu mine? Spune-mi, te rog, mi-am făcut eu bărbatul de râs? Câtă vreme îmi scria regulat nu mă plângeam de nimic. Aş fi putut să trăiesc aşa ani de-a rândul! Dar să n-am de la el nicio veste? E groaznic! Crede oare că eu sunt ruina lui şi se căieşte de ce-a făcut? Vor oare să-l smulgă de lângă mine? îmi doresc ei moartea? Doamnă Berry, nu mai pot! În toată vremea asta n-am avut lângă mine niciun om căruia să-i mărturisesc ce-am pe suflet! Nu mai pot, doamnă Berry! Nu pot să-mi mai stăpânesc plânsul!

Auzind cele povestite de Lucy, doamna Berry, care se simţea ea însăşi tulburată de cele mai sinistre gânduri, avu impresia că o să i se frângă inima de durere. Trebuie spus totuşi că atunci când se afla în compania altor persoane, fiinţa aceasta minunată nu obişnuia niciodată să se lase copleşită de tristeţe. Atâta timp cât necazul părea îndoielnic şi nu se întemeia pe dovezi concrete, ea nu-şi pierdea defel cumpătul, dimpotrivă.

— Fleacuri şi fasoane! exclamă doamna Berry. M-aş bucura grozav să-l văd că se căieşte! Ştie el prea bine că fată mândră ca soţioara lui nu găseşte pe toate drumurile! Şi acum, ia aminte la mine, odorul meu cu ochişorii plini de lacrimi, bagă bine-n cap ce-ţi spun! Bărbatu' ce te vede cu mândreţea ta de păr în neorânduială şi n-aleargă ca un nebun să te strângă-n braţe, când mai ştie pe deasupra că şi legea-i de partea lui, apoi află că acela nu-i bărbat! Şi de băieţaşu' meu nu se poate spune una ca asta! Hai, linişteşte-te, fetiţo! Pun rămăşag că Richard vrea să-ţi facă o surpriză! Şi află că şi micuţa Berry are surpriza ei! Ian ascultă tu la mine! Lu' tat-su i-a venit, în fine, mintea la cap şi-a plecat la Londra. A-nţeles că dacă inimile voastre s-au unit pentru vecie, apoi e căzu' ca şi trupu' vostru să fie unul! Ei ce zici, straşnică veste, nu-i aşa?

— Vai, suspină Lucy, punându-se iarăşi pe plâns. Cu

asta s-a dus şi ultima mea speranţă! Şi eu care credeam că Richard a plecat la tatăl său!

Doamna Berry se uită la ea nedumerită.

— Presemne că se află-n drum spre tat-su!

— De cincisprezece zile, doamnă Berry?

— Ba bine că nu, şi de cinşpe săptămâni! Ce, dânsu-i ca toţi oamenii? Sir Austin Feverel de la Raynham Abbey apare şi dispare ca un metior, scumpo! Ei, da' să lăsăm astea şi-ascultă ce-ţi spun eu! îmi cunosc eu bine omu' şi, cum gândeam că băieţaşu' se află-n cuibuşoru' lui, iată ce mi-am zis: bar netu' nu catadicseşte el să-i cheme la Londra pentru iertăciune… Ce-ar fi s-alerg să-i aduc eu? Că uite, tu ai greşit, scumpo, nu trebuia să-ţi laşi bărbatu' de lângă tine, aşa proaspăt căsătoriţi cum eraţi! Dacă vrei să ştii – pericol, nebunie şi greşeală mai mare ca asta nici că există! Iar acum ca să fie bine, ascultă-mă şi fă întocmai ce-ţi spun eu. Nu-mi ieşi din vorbă că de am şi eu toanele mêle, măcar că sunt aşa blândă la suflet! Urmează-mi sfatul, copila mea, şi dacă azi nu, mâine ţi-o surâde iar norocu'!

Sufletul fetei tânjea acum după puţină mângâiere. Se săturase până-ntr-atât de martiriul ce şi-l impusese singură, încât era gata să se lase în voia oricui şi să-i urmeze sfaturile întocmai.

— Bine, doamnă Berry, dar de ce nu-mi mai scrie niciun rând? murmură Lucy.

— De ce, de ce? Mă-ntrebi şi tu întruna! Da' ştie oare cineva ce e-n capu' bărbaţilor? De iubit însă te iubeşte, d'asta poţi să fii sigură! Doamne, cum mai gemea în braţele mele şi se frământa, săracu', că nu poa' să vie la tine! Şi cum se mai jura, mititelu, că se topeşte de dorn tău! Uite că iar mă-ntorc la vorba mea. Ai greşit-o, scumpo! Dacă m-ascultai, tu, din capu' locului şi nu mai făceai atâta pe eroina, ehei, alta era acum situaţia! Şi ajungând aici, doamna Berry se lansă din nou într-o predică pe teme matrimoniale, insistând mai ales asupra îndatoririlor tinerilor căsătoriţi. Că numai suferinţa m-a

deşteptat şi pe mine, dragă! mărturisi ea. Altfel, rămâneam o proastă! Ar trebui să-i mulţumesc lui Berry al meu, că dacă nu era el, astăzi n-avea cine să-ţi deschidă şi ţie mintea *U*

Lucy îşi şterse lacrimile de pe obrajii-îmbujoraţi şi, ridicându-şi privirile, se uită plină de afecţiune în ochii blânzi ai acestei femei cu inimă de aur. Îşi şoptiră una alteia cuvinte dulci de mângâiere. Şi în timp ce se uita aşa la doamna Berry, Lucy simţi cum se face roşie la faţă. S-ar fi zis că vrea să-i mărturisească un secret, să-i destăinuie un lucru straniu şi dulce, dar că totuşi nu e-n stare să vorbească.

— Şi uite-aşa, trei bărbaţi am sărutat în viaţă, o luă iar de la început ttoamna Berry, mult prea preocupată de extraordinara ei aventură ca să mai poată observa ce se petrece în sufletul tinerei soţii. Trei bărbaţi, cum spuneam, dragă, dintre care unu' – nobil! Prii şi ce favurizi avea, mai dihai ea Berry-al meù! Oare ce-o fi gândite! în clipa aia? *Û* fi zis că m-am bucurat; mai ştii? C-aşa-s toţi bărbaţii, încrezuţi la cuhne: n-are-a face daeà-s lorzi sau oameni de rând – Păi de-uml* vreai să ştiu cu cine am de-a face? Nu era firesc să-mi închipui că-n fotoliul ăla stă bărbatu' tău? întuneric era. numai voi doi eraţi în cameră, nu? Doamna Berry se încruntă dintr-odată. Cum adică, bărbatu' tău plecat şi tu singură-n cameră, pe întuneric cu lordu'?

— Lordul Mountfalcon este singurul prieten pe care-l am aici, spuse Lucy. E un om foarte bun. Vine la mine aproape în fiecare seară.

— Lordul Mountfalcon, va să zică aşa-l cheamă! exclamă doamna Berry cu severitate. Păţania m-a tulburat într-atât că n-am mai luat seama la nimic. Şi va să zică, soţu' tău plecat şi el vine aici în fiece seară! Doamne fereşte, lucrurile se încurcă de-a binelea… Şi, mă rog, pentru ce vine el aici în fiece seară? Ce faceţi voi doi, pe întuneric, în puterea nopţii? Spune sincer, nu umbla cu ocolişuri!

— Vai, doamnă Berry, te rog, nu vorbi în felul acesta... Nu-mi face deloc plăcere, spuse Lucy, bosumflându-se.

— De ce vine seară de seară la tine, eu asta te-ntreb?

— Fiindcă este un om bun, doamnă Berry! Fiindcă vede cât sunt de singură şi vrea să mă distreze! îmi povesteşte lucruri de care eu habar n-am şi...

— Şi presemne vrea să te-nveţe câte ceva din arta lui, o întrerupse doamna Berry, zbârlindu-se la ea.

— Eşti q bătrânică rea, suspicioasă şi lipsită de suflet, asta eşti! protestă Lucy.

— Iar tu eşti o păsărică proastă şi credulă, îi întoarse vorba doamna Berry. Spune-mi mai bine ce faceţi voi împreună, ce motiv găseşte el de vine la tine în fiece seară?

— Ei, fie, am să-ţi satisfac curiozitatea! De câte ori vine îmi citeşte dintr-o carte de istorie, îmi vorbeşte despre bătălii şi discutăm împreună despre marii oameni din trecut! Şi să ştii, doamnă Berry, lordul spune că nu-s proastă!

— Oho, ho, te-a prins bine-n laţ, păsărico! auzi, stă pe-ntuneric cu o tânără soţie şi-i citeşte istorie! Nostimă istorie, n-am ce zice! Află, scumpa mea, că după nume io – 1 cunosc pe omu' ăsta! Un al doilea crai ca lordu' Mountfalcon nici că există! Cu el nicio femeie nu e-n siguranţă!

— Doamnă Berry, dar cu mine a fost cât se poate de sincer. N-a susţinut nicio clipă că ar fi un sfânt!

— Tertipuri de-ale lui, bineînţeles! exclamă cumătră atotştiutoare. Şi aşa zi – staţi pe-ntuneric şi citiţi amândoi istorie?

— În seara asta nu mă simţeam prea bine şi de-aceea n-am vrut să-mi vadă faţa. Dar priveşte! Cartea era pregătită. De cum venea camerista cu luminările, lordul ar fi şi început să citească. Şi acum, lasă-mă să te sărut, bătrânica mea scumpă! îţi mulţumesc c-ai venit să mă

vezi! Hai să nu mai vorbim despre asta!

— Bine, fie cum pofteşti, spuse doamna Berry, muindu-se în faţa acestor dezmierdări. Cine-a mai auzit un nobil de vază să stea pe întuneric cu o tânăr-a soţie şi pe deasupra ea să mai fie şi frumoasă! Ei, nu, asta nu se poate! Oricât s-ar crede el de iscusit cu Bessy Berry nu-i merge! Ei, dar hai să nu mai vorbim despre asta! Scumpa mea, tare-aş mai bea o ceaşcă de ceai!

Lucy se ridică să sune clopoţelul, dar doamna Berry care nu se îndura să renunţe la subiectul ei, o luă de la început.

— Lasă-l să vină dacă vrea! Să se laude că l-am sărutat! N-are decât! L-a sărutat o femeie castă şi apoi nici nu mi-am dat seama cum s-au petrecut lucrurile! Aşa că de ce să se ruşineze? Unui bărbat nu i se-ntâmplă de dou? ori în viaţă una ca asta, pe cinstea mea! spuse doamna Berry şi, dintr-odată, privirile îi căzură asupra mijlocului plinuţ al fetei.

Iar când Lucy se întoarse spre ea şi avu posibilitatea să o vadă mai de-aproape, doamna Berry se repezi şi-o cuprinse în braţe cu toată dragostea şi căldura de dare este în stare o femeie.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, odorul meu, exclamă ea, plină de subînţelesuri. Pe cinstea mea, aşa soţioara vrednică şi iubitoare mai zic şi eu!

— Doamnă Berry, dar ce s-a întâmplat? bâigui Lucy, deschizând mari nişte ochi nevinovaţi şi albaştri cum nu s-au mai văzut pe lume.

— Ei drăcie, parcă mi-a luat Dumnezeu vederea, mititico! apoi numai emoţia trebuie c-a fost de vină! Altfel ce crezi că puteai să mă duci tu pe mine?

Doamna Berry se uită la Lucy cu ochi de expert. Fata începu să tremure, se roşi până-n vârful urechilor şi, în cele din urmă, îşi ascunse faţa la pieptul generos ce o luă imediat sub protecţia lui.

— Eşti o dulceaţă, murmură femeia cea blândă, legănând-o şi dezmierdând-o cu duioşie. Eşti un trandafir

îorouat c-un boboc mititel şi scump pe tulpină! Asta eşti! Da' ia spune, bărbatului i-ai suflat vreo vorbă? întrebă ea brusc.

Lucy făcu semn din cap că nu, cu sfioasă viclenie.

— Straşnic! O să fie surpriza şi mai mare! Păi aşa-i şi trebuie! Parcă-l văd cum o să i se taie respiraţia când o afla c-o să fie tată! Da' ia gândeşte-te tu bine, chiar nu i-ai suflat nicio vorbă?

În loc de orice alt răspuns, Lucy îi dădu un sărut şi astfel devenea limpede că secretul era deplin.

— Of, of, dulceaţa mea! murmură doamna Berry şi-o strânse la piept şi mai cu foc.

Între ele, urmă apoi o discuţie pe şoptite, de la care bărbaţii ar face mai bine să se retragă la o distanţă de cel puţin o milă. Şi acum, reîntorşi la faţa locului, după pauza de rigoare, iat-o din nou pe doamna Berry folosindu-se de degetele de la cele două mâini pentru a face o socoteală. O.dată răspunsul aflat, doamna scoase un strigăt şi exclamă profetic:

— Apoi cu asta se aranjează totul! Pruncu' ăsta e un înger coborât din ceruri, mesagerul Domnului, nu alta! Că să ştii, dacă cel de sus nu gândea că eşti demnă de minunea asta, zadarnic te-ai mai fi muncit! Câte femei nu tânjesc sărăcuţele, să fie şi ele mame! Iar acum hai să ne bucurăm şi să ne veselim, odorul meu, căci nimic nu pecetluieşte mai bine o căsătorie ca un copil! Mie, Berry nu mi-a hărăzit fericirea asta. Şi deie domnu' să fie băiat! Că de s-o vedea bătrânu' bunic şi-o mai afla pe deasupra că nepotu-su-i băiat, apoi atunci nu mai ai de ce te teme! Şi să ştii de la mine, asta-i adevărata fericire, aşa că de bucurie spune să-mi aducă un ceai mai tare. Merită chiar să mă şi-mbăt pentru o veste bună ca asta!

Şi doamna Berry începu să cânte voioasă. S-a delectat, bineînţeles, cu un ceai mai tare ca de obicei, a mâncat „a băut, s-a distrat şi s-a veselit ca de zile mari. Fericirea hărăzită celor curaţi la suflet era acum a ei.

— Ei, te-ai lămurit de ce mă interesează atât de mult

cărţile de istorie, nu-i aşa, doamnă Berry? o întrebă Lucy la un moment dat, făcând pe naiva.

— Da, cum să nu, se grăbi doamna Berry să-i răspundă. După o faptă de laudă ca asta, tot ce faci tu e afini pentru mine, fetiţe Ce-rai mai pasă mie de lorzi? în faţa copilului îşi iau toţi tălpăşiţă, fie-acum citeşto ce Vrei ™

4

şi cărţi de voiajuri şi călătorii şi poveşti de dragoste şi întâmplări de război, ce-mi mai pasă! Te-ai descurcat de minune singură şi asta mi-e de-ajuns!

— Nu, tot nu mă-nţelegi, insistă Lucy. Eu citesc numai cărţi serioase şi nu vorbesc decât despre lucrări alese căci sunt convinsă... de fapt, am auzit eu... oricum, sper că mă-nţelegi ce vreau să spun...!

— Cine-ar fi crezut una ca asta, exclamă doamna Berry, lovindu-şi genunchii cu palmele. Auzi, o papistaşă şi câtă-nţelepciune zace-n capu' ei! Să nu-mi mai zică mie nimeni că cei de altă religie nu-s la fel de buni ca noi! Acuma-i clar, puico, vrei să-l faci historic, asta e! Şi când te gândeşti că dezmăţatu' ăla de lord îţi dădea târcoale ca un lup şi habar n-avea că-l foloseşti ca dascăl pentru pruncuşorul tău din pântec! Ha, ha, ha, să ştii că-n viclenie şi tertipuri mai că l-ai întrecut! Te-nţeleg, mai e vorbă? Păi uite, am auzit şi eu de-o femeie, văduvă de preot săraca. Popa a avut un copilaş prostum şi află că femeie asta, înainte de-a naşte, nu citea altă carte decât „Mormântul" lui Blair. Ce să-ţi spun. carte tare serioasă şi grea* a naibii la citit. Şi când se făcu băieţelu' de patru anişori, era aşa de pios, mititelu, de-ai fi jurat că-i popă! Nu privea decât în sus şi vorbea ca din amvon! Şi doamna Berry se strădui să-l imite cât mai fidel pe micuţul preot. Aşa că ce să mai lungim vorba, şi-a văzut femeia visu' cu ochii!

Povestea văduvei o amuză grozav pe Lucy. Şi au sporovăit aşa fericite până ce veni şi timpul să meargă la culcare. Lucy o rugă pe doamna Berry să doarmă cu ea.

— Bine, sufleţelule, dacă nu ţi-e silă să dormi cu o femeie, fie cum vrei tu, încuviinţă ea. Că să ştii, după ce m-am luat cu Berry, eu n-acceptam nici în ruptu' capului una ca asta! Odată măritată, nu se mai cade să dormi cu o femeie în pat. Da' ce să-i faci. mai apoi, când am simţit aşternutu' gol, parcă mă lua aşa cu fior şi n-am mai putut dormi. singură. Că de mă obişnuisem altfel.

Lucy era însă de altă părere. În cele din urmă. se urcară amândouă în dormitor. Aici, fata deschise nişte sertăraşe tainice din care începu să dea la iveală hăinuţe, scutece şi bonejele, împodobite frumos cu broderii şi dantele, lucrate toate de propriile ei mâini pe măsura unui trupuşor gingaş, de omuleţ. Doamna Berry nu mai contenea cu laudele.

— Parcă ai presimţit şi tu c-o să fie băiat, murmură ea.

Mai ciripiră aşa o bucată de vreme, se sărutară de mai multe ori, alergară lângă cămin să se dezbrace, apoi, lipite una de alta îngenunchează la marginea patului şi începură să se roage. Se rugau amândouă pentru pruncul ce avea să se nască. Iar când ajunse să ceară binecuvântarea şi protecţia celui de sus pentru mlădiţa de viaţă ce mijea lângă ea, doamna Berry atinse uşor cu degetul pântecul fetei. Mişcată până în adâncul inimii, Lucy se lipi şi. mai tare de ea. Apoi se urcară în pat, iar doamna Berry rămase să stingă lumina. Dar înainte de-a sufla în luminare, Berry se aplecă asupra fetei şi, privind-o ştrengăreşte exclamă:

— Nicicând nu te-am văzut aşa frumoasă, mititico! mai că-mi vine să mă-ndrăgostesc de tine. Cu ochii ăştia dulci şi cu un păr ca al tău dai gata pe oricine! Dacă m-ar ţine pe mine tata departe de-aşa mândreţe de fată, apoi n-aş rezista nici douăşpatru de ore! Să ai aşa o soţie… murmură Berry, arătând cu degetul spre chipul frumos al tinerei din pat. Tânjeşti toată după sărutări, se vede cale de-o poştă, şi el nici că se-arată! Nicicând nu te-am văzut aşa frumoasă, mititico!

Lucy n-a avut încotro şi până la urmă s-a sculat să stingă ea luminarea. Altfel, monologul iubirii caste nu mai lua sfârşit. Apoi se cuibăriră amândouă în pat. Dar Berry tot nu se liniştea. O dezmierda mereu pe Lucy, punea la cale cele de trebuinţă pentru a doua zi când urmau să plece la Londra şi încerca să-şi imagineze cum va reacţiona Richard când va afla că-i tată. Ba mai făcu şi câteva aluzii la deliciile ce-o aşteptau pe tânăra soţie atunci când Richard îşi va relua locul pe care i-l uzurpase ea. Debita întruna fel de fel de cuvinte dulci şi drăgăstoase care ar fi reuşit să convingă pe oricine că adagiul potrivit căruia „e mai dulce fructul oprit” nu-i tocmai adevărat. Zugrăvi în culori atât de roze plăcerile şi fericirea fără margini a iubirii binecuvântate de lege şi de conştiinţă încât, până la urmă, ostenită de atâta vorbărie, biata Lucy îşi luă inima în dinţi şi-i spuse:

— E târziu, Berry, hai să ne culcăm!

— Şi încet, încet, femeia cea blândă conteni cu ciripitul ei. Dar doamna Berry nu dormea. Întinsă în pat, se gândea la fiinţa dulce şi bravă de lângă ea, îi urmărea mişcările line ale pieptului şi, de fiecare dată când, pradă gândurilor ei hoinare, se înflăcăra de dragoste pentru frumoasa adormită, doamna Berry îi strângea uşor mâna.

Peste colinele din Hampshire se porni să urle vântul. Răscoli vijelios crengile golaşe şi, alergând peste ape, stârni valuri albe. În urma lui, cât vedeai cu ochii, se aşternuse o pânză de zăpadă. Pe cer strălucea luna. Deodată câinele din curte începu să latre. Lătra fără întrerupere ca un sălbatic. Zgomotul o făcu pe doamna Berry să tresară. I se năzări apoi că simte o foială prin casă. S-ar fi zis chiar că s-aude scârţâind poarta. Ciuli urechile şi desluşi glasuri în tăcerea nopţii. Se strecură din pat, zăvorî bine uşa, se uită la Lucy să vadă dacă doarme şi tiptil, tiptil, în vârful picioarelor, se apropie de fereastră. Spre nord, copacii se zăreau albi, zăpada scăpăra şi se simţea frigul, îşi strânse braţele în jurul corpului şi aşa cum putea începu să iscodească grădina.

Berry era, ce-i drept, o femeie blândă, dar timidă nu era şi, întâmplător, în seara aceea frica de întuneric nu-i dădea târcoale. Acum glasurile se auzeau limpede. Teamă nu-i era de nimic şi. cum ardea de curiozitate să vadă ce se-ntâmplă, rămase la pândă. Îşi trase şalul pe spate să-şi mai potolească clănţănitul dinţilor şi stătu nemişcată în aşteptare. La un moment dat, murmurul vocilor conteni, răsună apoi un glas mai puternic, uşa casei se închise cu o trosnitură şi un bărbat străbătu grădina îndreptându-se spre stradă. Când ajunse în faţa ferestrei se opri. Atunci Berry închise repede oblonul şi încercă să privească printr-o crăpătură. Zadarnic însă! Necunoscutul se afla în umbră şi era. imposibil. să-i desluşească chipul. După câteva minute dispăru şi Berry, rece ca un sloi de gheaţă se repezi în pat. Când se atinse de ea, Lucy se dădu înlături.

În dimineaţa următoare, doamna Berry îl întrebă pe Tom Bakewelî dacă îl deranjase cineva peste noapte.

— Am dormit ca „un buştean! răspunse acesta misterios.

Bessy Berry nu se dădu totuşi bătută. Coborî în grădină. Pe alocuri zăpada se topise, dar într-un anume loc mai. era încă proaspătă şi afinată. Acolo se putea zări clar urma unui picior de bărbat. Călăuzită parcă de o forţă nevăzută, lui Berry îi veni ideea să caute un pantof de-al lui Râchard. Şi găsi unul. Se duse imediat cu el în grădină şi aşeză pantoful pe urma solitară. Se potrivea de minune! făcu operaţia aceasta de mai multe ori şi se convinse de fiecare dată că de la vârf la călcâi lungimea pantofului şi a urmei de pe zăpadă era aceeaşi.

CAPITOLUL XL

Jurnalul lui Clare

Când sosise la Londra, Sir Austin îşi simţise sufletul senin şi împăcat, aidoma unui filosof ce-a reuşit în fine să ia o hotărâre. Era satisfăcut pe deplin, căci îşi dădea perfect seama de cită luptă fusese nevoie pentru a ajunge aici. Aproape că-şi iertase fiul. Dragostea

profundă ce i-o purta acestuia nu mai depindea ca în trecut de capriciile mândriei şi orgoliului său nemăsurat. Ba s-ar putea spune că în inima lui începuse să-şi facă loc un sentiment vag.de compasiune pentru fiinţa ce-i răpise fiul, punându-i astfel în pericol „sistemul”. Sir Austin era conştient de toate acestea şi în sinea lui le considera o dovadă de generozitate. Şi totuşi, în ochii lumii nu se cuvenea să apară bun şi generos, cu toţii trebuiau să creadă, mai departe, că Sir Austin se conduce după un „sistem”. Altfel ce rost ar mai fi avut absenţa lui îndelungată? De bună seamă, şi-ar fi pierdut orice semnificaţie filosofică! în consecinţă, deşi dragostea puternică pentru Richard îl îmboldea s-o apuce pe drumul cel bun, capriciile orgoliului său muribund îl trăgeau mereu în lături. Autorul de aforisme îşi cunoştea atât de bine sufletul şi mintea, încât amăgirea de sine devenise pentru el o necesitate. Îşi crease despre el exact imaginea de care ar fi vrut să se bucure în ochii lumii se considera, aşadar, o fiinţă pentru care sentimentele personale aveau o importanţă secundară, un om pentru care datoria de părinte, bazată pe ştiinţa vieţii, era mai presus de orice. Pe scurt, îi plăcea să se considere un umanist şi un om de ştiinţă. Ca atare, baronetul s-a arătat foarte surprins când a văzut răceala cu care l-a primit lady Blandish. „În fine, ai sosit!” aceasta, a fost singura ei reacţie.

Şi în tonul trist cu care fuseseră rostite aceste cuvinte se putea ghici şi o urmă de reproş. Acum însă, umanistul şi, omul de ştiinţă era ferm convins că nu mai avea nimic să-şi reproşeze.

— Dar Richard unde este? întrebă el.

— Vă pot spune cu toată certitudinea că nu se află 3 a soţia lui, răspunse Adrian.

Oricum, dacă ar fi plecat” Ta-ea, însemna să ajungăacolo eu câtevu ore înaintea-mea, replâcă: Str Auhtin.

Repetă aceste cuvinte de faţă cu lady Blandish. În

felul acesta voia s-o împace şi să-i arate că Richard fusese iertat. Doamna se mulţumi însă să ofteze şi-l privi melancolică, Discuţia ce-a urmat între ei n-a fost nici pasionantă, nici sinceră. S-ar fi zis că filosofia n-o mai interesa pe lady Blandish, aşa că frumoasele fraze rostite de baronet au fost primite cu un soi de melancolie ce i-ar fi putut flata mai degrabă talentele de vorbitor decât autoritatea.

Zilele treceau, dar Richard nu-şi făcea apariţia. Dornic să-şi arate marea sa stăpânire de sine, baronetul îşi aştepta fiul în linişte. Când văzu cum stau lucrurile, lady Blandish îi aduse la cunoştinţă zvonurile care începuseră să circule pe seama lui. Richard şi îi mărturisi propriile ei temeri în legătură cu acesta.

— Dacă persoana aceea, răspunse Sir Austin, soţia lui vreau să spun, este întocmai cum o descrii tu, nu-ţi pot împărtăşi temerile. Eu am o părere foarte bună despre Richard şi, admiţând că soţia lui este o fiinţă care ştie să-i inspire respect faţă de tot ce este sfânt într-o căsnicie, ei bine, în cazul acesta ce-mi spui tu este imposibil.

În faţa unui asemenea răspuns, lady Blandish îşi dădu seama că nu-i mai rămânea decât o singură soluţie.

— Invit-o pe Lucy la Raynham şi trateaz-o ca pe-o noră, îl sfătui ea pe baronet. Căci incertitudinea în care trăieşte Richard şi faptul că este departe de cei dragi l-au adus pe bietul băiat în pragul disperării. Îţi spun sincer, speram că acum se află la soţia lui. S-ar părea însă că nu-i aşa. Te-asigur, dacă o aduci pe Lucy la Raynham, Richard va şti imediat ce are de făcut! De ce nu vrei să-mi urmezi sfatul?

Trebuie spus însă că ştiinţa s-a mişcat dintotdeauna foarte lent, iar propunerea făcută de lady Blandish se vădea a fi prea pripită pentru Sir Austin. Ce să-i faci, aşa-s femeile! mai pripite din fire decât bărbaţii, ele habar n-au conseamnă ştiinţa.

— Soţia lui Richard va veni la Raynham la momentul

cuvenit, o lămuri baronetul pe lady Blandish. Deocamdată trebuie să discut cu fiul meu.

Sir Austin vorbise plin de distincţie. În realitate însă se simţea profund jignit la gândul că i se ceruse să treacă la fapte, când el era convins că făcuse tot ce era de cuviinţă.

După o lună, Richard îşi făcu apariţia. Întâlnirea dintre tată şi fiu n-a fost cum se aştepta Sir Austin. Degeaba îşi făcuse el atâtea iluzii în vreme ce trăia izolat printre munţii din Ţara Galilor. Richard îi strânse mâna respectuos şi-l întrebă de sănătate întocmai cum cereau regulile obişnuite ale bunei cuviinţe. Apoi îi spuse:

— În absenţa dumneavoastră, sir, şi fără să vă cer sfatul, mi-am permis să iau o hotărâre care vă interesează poate mai mult decât pe mine. Am căutat-o pe mama şi am luat-o în grija mea. Sper că nu veţi considera că am greşit. De altfel, am procedat aşa cum am crezut că e mai bine. Sir Austin răspunse:

— Richard, eşti la o vârstă când poţi judeca singur o situaţie ca aceasta. Aş vrea totuşi să înţelegi că te înşeli dacă îţi imaginezi că, procedând astfel, te-ai gândit şi la altcineva în afară de tine!

— Sir, sunt perfect conştient de ce-am făcut, răspunse Richard şi cu aceste cuvinte discuţia lor luă sfârşit.

Erau amândoi încântaţi că niciunul nu fusese dispus. să-şi dea în vileag sentimentele şi totuşi, ca orice fiinţă ce iubeşte, baronetul ar fi preferat să-şi vadă fiul tulburat şi fericit din pricina acestei întâlniri. Dar Richard rămăsese imperturbabil. Nici măcar nu se uitase la părintele său în timp ce stăteau de vorbă, iar când întâmplarea a făcut ca ochii lor să se întâlnească, Richard i-a aruncat baronetului o privire rece şi sfidătoare. Întreaga lui atitudine era acum alta.

„Căsătoria asta pripită l-a schimbat „de tot!" decretă în sinea lui Sir Austin, cu precizia omului de ştiinţă, obişnuit să studieze viaţa. Pentru el, schimbarea echivala

cu o degradare. „Ce tristă privelişte oferă ochilor fiinţa ce se maturizează brusc!” îşi continuă el firul gândurilor. „Am fost dintotdeauna convins că cel care munceşte bine, nu munceşte în zadar. Şi totuşi ce s-a ales din toate strădaniile mele? Nimic! Să sperăm însă că roadele se vor vedea la copiii săi”. Ne-am putea închipui, aşadar, că Sir Austin îşi găsea consolarea în roadele pe care aceste eforturi aveau să le dea la descendenţii săi. Amară perspectivă! în adâncul inimii, baronetul simţea şi el această amărăciune.

Apoi avu loc un mic incident care îl puse pe Richard într-o lumină favorabilă. În vreme ce lipsea de la hotel, băiatul fu căutat de o bătrânică. Aceasta stătu de vorbă cu Sir Austin şi povestea pe care i-o relată ea aruncă o lumină mai umană asupra unei părţi a caracterului lui Richard. Părintele se putea considera satisfăcut de cele auzite, omul de ştiinţă însă nu se simţea impresionat. Căci, gândea el, într-o asemenea împrejurare, orice Feverel ar fi procedat la fel, cu atât mai mult cu cât în cazul acesta, reprezentantul familiei era însuşi fiul său. În consecinţă, Sir Austin se hotărî să-şi studieze fiul cu şi mai multă atenţie. Dar observaţiile sale nu-l luminară de fel. Richard mânca şi bea, glumea şi râdea ca orice om obişnuit. Începuse chiar să fie mai asiduu decât Adrian când era vorba de comandat o nouă sticlă de vin. Apoi vorbea cu dezinvoltură despre toate subiectele la ordinea zilei şi buna lui dispoziţie părea să fie cât se poate de firească. Totuşi, acum nu. mai avea aerul unui tânăr conştient de viitorul său. Pentru Sir Austin observaţiile acestea nu prezentau nicio importanţă. Le puse pe toate în seama indiferenţei şi exuberanţei tinereşti a fiului său, căci s-ar fi zis că pe Richard nu-l preocupa în mod special nicio problemă. Omului de ştiinţă nu-i putea trece prin minte că Richard învăţase să-şi ascundă şi el chipul sub o mască. Cina era vorba de subiecte de studiu inconştiente, cu alte cuvinte de oameni surprinşi, în momentele lor de neatenţie, Sir Austin reuşea să

pătrundă în tainiţele cele mai adânci ale acestor fiinţe. Trebuie ştiut însă că oamenilor de ştiinţă li se întâmplă rareori (şi ei sunt conştienţi de acest lucru) să aibă posibilitatea de a examina o fiinţă vie. Ei bine, lui Sir Austin i-a fost hărăzit să se bucure de acest rar privilegiu. Era într-o după-amiază de iarnă, când, însoţiţi de Adrian, tatăl şi fiul mergeau braţ la braţ să ia masa cu doamna Doria la familia Forey. Cu puţin înainte, părintele jignit binevoise să-şi informeze fiul că sosise în fine clipa să se reîntoarcă la soţia lui şi că la Raynham se făceau deja toate pregătirile de rigoare pentru primirea ei. Richard nu răspunsese nimic. Tăcerea lui putea să însemne exces de gratitudine, dorinţă ipocrită de a-şi ascunde bucuria sau putea să fie, pur şi simplu, una din numeroasele reacţii ale naturii umane, atunci când constată cu satisfacţie că soarta începe să-i surâdă.

La rândul ei, doamna Berry îi pregătise şi ea tânărului soţ o surpriză. Graţie ei, Lucy se afla acum la Londra. Doamnă Berry aştepta nerăbdătoare vizita tânărului soţ şi se bucura de pe acum, gândindu-se la surpriza acestei

— N t revederi. Apoi, cum ştia că tânărul obişnuieşte să se plimbe prin parc, o mina pe Lucy zilnic într-acolo, sub pretext că domnişorul Richard cel mic, pe care ea îl şi botezase chiar înainte de a se naşte, se cuvenea să ia niţel aer.

Discul roşiatic al soarelui de iarnă tocmai se retrăsese în dosul castanilor golaşi din Grădinile Kensington când cele două grupuri se întâlniră. Din fericire pentru Lucy şi pentru speranţa ce-o purta în suflet, în clipa aceea privirile fetei se îndreptau fascinate spre o călăreaţă ce galopa prin apropiere. Vrând s-o pregătească pentru şocul apropiatei întâlniri, doamna Berry o trase pe Lucy de fustă. Fata însă privea mai departe în aceeaşi direcţie. „Ei las că n-o să-i fie prea rău când s-o ciocni de el”, gândi în sinea ei doamna Berry. Acum grupurile se aflau faţă în faţă. Doamna Berry

începu să-şi pregătească introducerea printr-o reverenţă. Dar în loc de răspuns, Richard îi făcu un semn înfricoşător cu capul. Doamna Berry rămase mută. Richard se apropie de ea, o apucă de mână, apoi îi întoarse spatele. Între timp, pe alee îşi făcură apariţia alţi oameni. Şi aşa, Lucy n-a mai avut cum să înţeleagă pricina teribilei tulburări ce-o cuprinsese brusc pe Berry. Bătrânica a găsit de cuviinţă să dea vina pe aerul tare din parc şi pe feliile de jambon mâncate la micul dejun, felii de jambon care, susţinea ea, nu fac bine la fiere, ba pe deasupra mai au şi proprietatea să stârnească plânsul.

— Ce-i cu dumneata, doamnă Berry, de ce plângi? o întrebă Lucy uluită, când văzu că bătrânica izbucneşte în lacrimi.

— Stomacu'… murmură doamna Berry, ducându-şi mâna la inimă. Stomaeu-i de vină, scumpa mea, stai liniştită!

Apoi dându-şi seama că nu se cuvenea s-o vadă lumea în halul ăsta, doamna Berry. se retrase în umbra protectoare a unor ulmi bătrâni.

— Richard dragă, manierele tale faţă de femeile în vârstă m-au uluit, îi spuse Sir Austin fiului său când îl văzu cum îi întorsese spatele doamnei Berry. E adevărat, femeia aceea nu părea în toate minţile… Dar ce-i cu tine, dragul meu, ţi-e rău?

Richard se făcuse palid ca un mort şi, aşa puternic cum era, simţea că i se moaie tot corpul. Baronetu! îl întrebă din priviri pe Adrian ce se întâmplă. Acesta o observase pe Lucy când trecuseră pe lângă ea şi văzuse cum se schimbase Richard la faţă în clipa când se descotorosise de doamna Berry. Dacă Lucy i-ar fi recunoscut, băiatul s-ar fi dus negreşit la ea. Dar aşa cum se petrecuseră lucrurile a considerat că este mai bine să treacă neobservat. Iar în loc de alt răspuns, Adrian se mulţumi să dea indiferent din umeri.

— Ce-i cu tine, Richard, ţi-e rău? îşi întrebă Sir

Austin din nou fiul.

— Nici vorbă, sir! Haideţi mai bine să ne grăbim! strigă Richard.

În timp ce se îndreptau în pas vioi spre familia Forey, baronetul o categorisise deja pe femeia ce-l acostase pe Richard. Or având în vedere predicile ce le ţinea Berry pe tema căsătoriei şi faptul că ia viaţa ei nu sărutase mai mult de trei bărbaţi, e lesne să ne închipuim ce groază ar fi cuprins-o, sărmana, dacă i-ar fi fost dat să afle epitetul cu pricina.

Înainte de a se aşeza la masă, Sir Austin îi comunică lui Adrian că, a doua zi, Richard urma sa, plece la soţia lui. La rândul său, Adrian îl întrebă pe baronet dacă observase cumva o tânără blondă alături de femeia ce-i prilej uise lui Richard o purtare atât de ciudată; iar când. Sir Austin îi mărturisi ea – şi aduce bine aminte să fi văzut o asemenea persoană, Adrian îi spuse:

— Ei bine, Sir, tânăra cea blondă era soţia lui Richard!

Sir Austin nu era în stare să disece o fiinţă vie. Tainiţele unui asemenea obiect de studiu erau impenetrabile pentru el. Acum însă s-ar fi zis că, despicat ca de un glonţ puternic, craniul fiului său i se deschidea larg în faţă. Îi putea urmări cu precizie mişcările imperceptibile ale creierului şi pulsaţiile cele mai secrete ale inimii. Dar cum propriul. său creier fusese deprins să pătrundă lucrurile numai: în manifestările lor exterioare, Sir Austin privea îngrozit şi copleşit de tristeţe, inconştient că până nu de mult se jucase cu viaţa, se vedea aruncat dintr-odată în valurile realităţii ei tumultuoase. „În seara aceasta voi discuta deschis cu fiul meu”, îşi puse el în minte.

— Ştii, Austin, Richard e tare bine dispus, îi. şopti doamna Doria fratelui ei.

— Mii ne problemele lui se vor lămuri, răspunse la rândul său baronetul, căci obişnuit de-atâta vreme să conducă singur joHii şi simţindu-se deja ca un fel de

dens: ea: *mackinn*, Sir Austin era convins că acum, când se hotărâse.

m să treacă la acţiune şi să discute problema deschis, succesul avea să fie sigur, indiferent cât de complicată era situaţia.

— Nu ţi se pare că râsul lui Richard e puţin cam exagerat? întrebă doamna Doria. Privirea lui nu-mi prea p ace!

— Mâine, Richard va fi complet schimbat, o linişti scurt omul de ştiinţă.

Doamnei Doria i-a fost dat să se convingă singură de această schimbare. În timpul prânzului, primi un mesaj telegrafic de la ginerele ei, respectabilul John Todhunter, care o informa că micuţa Clare se simte foarte rău şi o ruga să vină urgent s-o vadă. Doamna Doria îşi roti privirile în jurul mesei în căutarea unui însoţitor şi se opri imediat asupra lui Richard. Înainte însă de a-i da încuviinţarea să plece, Sir Austin îşi exprimă dorinţa de a discuta cu fiul său între patru ochi.

— Scumpul meu Richard, începu el, în seara aceasta aş fi vrut să ajungem la o înţelegere. Din păcate nu prea avem timp, biata Helen e tare grăbită. Ei bine, îţi mărturisesc că, deşi mi-ai înşelat aşteptările, sunt gata să te iert. Să uităm pentru totdeauna trecutul. Când te întorci, vino cu soţia ta la mine!

În aceste clipe, Sir Austin era foarte bine dispus. Pusese temeliile unui viitor generos şi se simţea mândru de el.

— Cum, sir, chiar aţi fi dispus s-o primiţi imediat la Raynham? întrebă Richard.

— Bineînţeles, fiule! De îndată ce o vei aduce tu!

— Sir, nu cumva vă bateţi joc de mine?

— Mă rog, ce vor să însemne vorbele astea?

— *Ei bine, sir*, vă implor s-o primiţi chiar acum!

— Dragă Richard, ce mai contează o zi sau două? Nu te voi lăsa multă vreme departe de fericirea ta.

— S-ar putea să mai trăim despărţiţi o bucată de

vreme, spuse Richard, oftând din adâncul inimii.

— Bine dragă, dar ce capriciu te împiedică să-ţi îndeplineşti principala ta datorie?

— Şi care e principala mea datorie, sir?

— Dat fiind că te-ai căsătorit, să fii alături de soţia ta!

Lucrul ăsta l-am auzit şi de la o bătrână cu numele de Berry", murmură în sinea lui Richard. Gândurile lui n-aveau însă nicio intenţie ironică.

C C 8

— Vă mai întreb încă o dată, sir, sunteţi dispus s-o primiţi chiar acum? adăugă Richard cu fermitate.

Baronetul se întunecă la faţă. Modul cum găsea Richard de cuviinţă să-şi exprime mulţumirea faţă de marea lui generozitate îl mâhnea profund. Altă dată visase la această căsătorie ca la o încununare a „sistemului". Richard îi zădărnicise însă toate planurile. Ca atare ar fi" dorit o recompensă. O scenă banală şi nimic mai mult. Să-l vadă pe Richard venind spre el cu soţia lui, iar el să-i întâmpine părinteşte şi, îmbrăţişându-i pe amândoi, să prelungească această îmbrăţişare pentru ca momentul să fie cât mai solemn.

— Înainte de întoarcerea ta nu cred că ar fi oportun s-o primesc, îi răspunse Sir Austin într-un târziu.

— Prea bir. e, sir, murmură Richard, ridicându-se în picioare ca şi cum nu ar mai fi avut nimic de spus.

— Dragul meu, sunt tentat să cred că ai şi început să regreţi pasul pripit pe care l-ai făcut, exclamă baronetul, dar în clipa următoare, când îi întâlni ochii mistuiţi de durere, se căi că rostise asemenea cuvinte.

Şi totuşi, privirile acestea ascundeau ceva. Oricât de crudă ar fi fost întrebarea, Sir Austin nu se putu stăpâni şi murmură din nou:

— Regreţi acest pas, spune-mi, te rog, sincer!

— Mă-ntrebaţi dacă regret, sir?

Cuvintele acestea avură darul să dezlănţuie în pieptul tânărului una din acele sfâşietoare lupte pe care

numai potopul pasionat al lacrimilor o mai pot domoli şi care, atunci când ochii nu pot plânge copleşesc sufletul ca lespedea de plumb a morţii. Privirile lui Richard erau acum pustii ca un deşert.

— Regreţi? insistă părintele. Mă faci să cred că da… mărturisi el.

Şi în aceeaşi clipă simţi faţă de Richard un sentiment de compasiune. Numai că sentimentul acesta n-avea puritatea aurului.

— Întrebaţi-mă mai bine cine este această fiinţă şi ce cred eu despre ea! întrebaţi-mă ce simt când ştiu că datorită mie un înger curat se zbate-n suferinţă! întrebaţi-mă ce simt când o văd cu sufletul însângerat de jungherul pe care eu însumi i l-am înfipt în inimă! Mă-ntrebaţi dacă regret? Ei bine, da, regret! Dumneavoastră n-aţi regreta, sir?

În timp ce rostea aceste cuvinte, ochii lui Richard, de sub sprâncenele sale stufoase, îl săgeau pe Sir Austin cu asprime. Baronetul se crispase la faţă şi simţea cum i se aprind obrajii. Era el capabil să înţeleagă toate acestea? Imaginaţia oamenilor este de obicei îndărătnică. Ce vedem cu propriii noştri ochi înţelegem perfect. Altminteri rămânem insensibili.

— Spune-mi, te rog, îl întrebă baronetul cu voce gravă, de ce-ai trecut pe lângă soţia ta fără să-i adresezi măcar o vorbă?

— Pentru că nu se putea altfel, îi răspunse Richard pe acelaşi ton.

— Bine, Richard, dar era vorba de propria ta soţie?

— Întocmai, sir!

— Şi dacă întâmplarea făcea să te vadă?

— Dumnezeu a vrut s-o cruţe de durerea asta!

În aceeaşi clipă, în cameră intră grăbită doamna Doria. Preocupată ca de obicei de aspectul practic al lucrurilor, aruncă pe braţele ei energice pardesiul şi pălăria lui Richard. Îşi sărută în fugă fratele pe frunte şi, văzându-l cum o privea perplex, îi zâmbi în semn de

compasiune. Doamna Doria era acum atât de impresionată de nerozia baronetului, încât aproape că uitase de Clare.

Sir Austin n-a avut încotro şi a trebuit să-l lase pe Richard să plece. Apoi, ca şi în alte dăţi, a simţit nevoia să se sfătuiască cu tânărul înţelept.

— Pe Richard l-o fi sărutat vreo persoană, îl linişti pe loc Adrian. Şi cast cum îl ştiu, băiatul nu poate trece prea uşor peste incidentul acesta!

Ei bine, adevărul n-ar fi avut poate atâta efect ca explicaţia aceasta absurdă. Sir Austin începu să creadă că, date fiind dificultăţile prin care trecea acum „sistemul”, conştiinţa tânărului era tulburată de un fals sentiment de pudoare.

— Poate că într-o anumită privinţă n-am procedat bine, murmură el, ros de îndoială. Poate că n-ar fi trebuit să-i ofer atâta libertate în perioada cât l-am pus la încercare…

— Bine, dar dumneavoastră aţi cerut în mod expres lucrul acesta, insistă Adrian.

— Da, da, aşa este, eu port toată vina, recunoscu baronetul, căci în starea de spirit în care se afla acum ar fi fost dispus să accepte orice acuzaţie, pentru ca apoi, recurgând la un sistem aparte de camătă morală, să profite la maximum de pe urma ei.

Despre Clare nu s-a vorbit aproape nimic. După părerea lui Adrian, John Todhunter recursese la serviciile telegrafului fie datorită unei dureri de măsele, care-i răscolise aprehensiunile de soţ grijuliu, fie datorită unor eventuale semne că familia urma să aibă un moştenitor.

— Fata asta nu-i tocmai sănătoasă, adăugă şi baronetul. Creierul ei se află de multă vreme în suferinţă.

Puţin mai târziu, la uşa hotelului îşi făcu apariţia doamna Berry. După ce îşi anunţă în modul cel mai respectuos dorinţa de a sta de vorbă cu baronetul, fu condusă în camera lui. Aici, fără prea multe fasoane, îşi

îndesă făptura masivă în fotoliul în care fusese invitată să ia loc.

— După câte am fost informat, doriţi să-mi comunicaţi ceva, începu baronetul căci s-ar fi zis că doamna Berry nu era dispusă să spargă „gheaţa.

— Ba, preferam mai bine să n-am nimic de spus, îi luă ea vorba din gură şi apoi, grijulie ca nu cumva să-ncalee regula oare cere să începi totdeauna cu începutul, continuă: Sir Austin, pot să jur că nu vă mai amintiţi de mine! Da' nici eu n-aş fi crezut când v-am văzut ultima oară c-o să vă întâlnesc în împrejurări ca astea. Doăj de ani a trecut de-atunci, ca şi cum ar fi fost ieri! Aproape o viaţă de om, nu alta, deşi nu-i chiar doăj de ani de-atunci!

— Cifrele rotunde sunt de preferat, remarcă Adrian.

— Atunci aflaţi că în cifrele astea rotunde, prea iubi tu' dumneavoastră fiu s-a făcut mare şi şi-a luat nevastă! exclamă doamna Berry, treemd direct la miezul problemei.

Lui Sir Austin i-a fost dat să mai afle că personajul din faţa lui nu era altul decât cel care se făcuse vinovat de a-l fi ajutat pe Richard să ducă ia bun sfârşit isprava cu pricina.

Faptul că un străin. Îndrăznea să se amestece. În pro – „bâemele lui da familie, îi punea nervii la grea încercare, totuşi Sir Austin asculta liniştit căci de felul său era un om foarte bine-crescut.

— Cin a intrat în casa mea, m-am uitat la el ca la un străin, continuă doamna Berry. Noi oameni mari şi ne-am schimbat atâta în doăj de ani, da' de el, mititelu, ce să mai zic că când l-am părăsit de-abia făcuse ochi pe lumea asta! Şi ce prunc dulce şi grăsuţ mai era pe atunci! Puternic şi frumos de parcă-l pogorâse Dumnezeu din ceruri!

La auzul acestor cuvinte, Adrian izbucni în râs. Doamna Berry îi făcu o reverenţă din fotoliul în care se cuibărise şi continuă:

— Mai întâi şi-ntâi se cuvine să vă mulţumesc că nu

mi-aţi luat pensia, măcar că v-am adus aşa jignire! Dară e lucru bine ştiut că Sir Austin Feverel de la Raynham Abbey nu-i om de rând să-i placă să bată toba când face-o faptă bună. Şi aflaţi că azi pensioara asta înseamnă pentru mine mai mult ca altă dată! Căci de-aş fi fost şi-acum o fetişcană rumenă-n obraji şi cu bani la buzunar, mulţi bărbaţi mi-ar da târcoale, da' aşa cui să-i pese de-o biată nevastă părăsită?

— Doamnă, v-aş ruga să treceţi la subiect, o întrerupse baronetul.

— Începutu-a fost mai greu, Sir Austin! De-acu, slavă Domnului, n-am de ce mă teme. Şi-aş îndrăzni a zice că în privinţa căsniciei ideile noastre-s una. Că de te-ai căsătorit, apoi pasul ăsta l-ai făcut pe viaţă. Eu nu vreau să ştiu nici de văduvie, nici de mormânt. Că la ziua de-apoi când o fi să-l caut pe Berry al meu, trup din trupu' meu, ce m-aş face de s-ar mai ivi şi-un alt bărbat să zică că-s a lui? Nu, femeia şi bărbatu, când s-au căsătorit sunt una! Nu se cuvine să se rupă unu' de altu'! Vedeţi, d-aia am rămas eu singurică!

— Cumătră dragă, ai cam deviat de la subiect, spuse baronetul, străduindu-se să nu zâmbească.

— Sir Austin, vă cer scuze, da' ajung acuşi şi la problema cheie! De-acum că mi-am mărturisit vina, parcă mă simt mai liniştită! O, de-aţi şti numai ce dulce făptura-i feţişoara asta! Că vedeţi dumneavoastră, Sir Austin, dacă nu eşti de neam mare nu înseamnă neapărat că nu eşti vrednic de nimic! Apoi, nici nu v-ar trece prin minte ce idei are fata! auziţi, dumneavoastră, citeşte historie! Şi vorbeşte, mititica, cu atâta miez şi cu vorbe-aşa alese că te minunezi, nu alta! Da, fie ce-o fi, dacă o lăsăm fără protecţie se numeşte că o dăm pradă bărbaţilor vicleni! E şi normal, nu? De-abia s-au căsătorit! Da, teamă-mi e nu atât pentru ea, pericolu' să ştiţi, dumneavoastră, e de partea-ailaltă… Că aşa se întâmplă la început cu bărbaţii… i-apucă un fel de fierbinţeală şi dacă nu interveniţi să ştiţi că nu-i prea

bine! Femeia e mai liniştită. Se găseşte pentru ea vreunu' dispus s-o consoleze, s-o siducă, cum s-ar zice! Cu bărbaţii însă e prăpăd – ei parcă-s turbaţi de-a binelea!

Sir Austin îşi îndreptă privirile spre Adrian. Acesta asculta şi se amuza la culme.

— Doamnă, după câte îmi dau seama aţi dori să-mi spuneţi ceva. V-aş ruga să treceţi mai repede la subiect.

— Prea bine, Sir Austin. Iaca despre ce-i vorba! L-aţi crescut pe fecioru' dumneavoastră într-aşa un chip că al doilea gentleman ca el nu mai găseşti în toată Anglia. Şi, pe cinstea mea, sunt mândru de asta! Cât despre fată, îndrăznesc a zice, că de de-acum fapta-i consumată, îndrăznesc a zice, Sir Austin, că fată şi soţie mai bună pentru fiu' dumneavoastră nici c-aţi fi putut găsi! Până-aici, toate bune. Da' vin şi vă-ntreb, sunt ei împreună? Nu, nu sunt! Despărţiţi unu' de altu' de luni de zile... Şi atunci când am văzut-o pe ea, sărăcuţa, singură-singurică, lăsată-n voia siducătorilor vicleni care, orice s-ar zice, cin dau de-un suflet nevinovat, se pun mai abitir pe treabă, că ştiu ei că succesu-i ca şi sigur, ei bine, cum ziceam, când am văzut-o singură-singurică, am alergat, am luat-o şi-am pus-o la adăpost în casa mea. Când e vorba de-o femeie, poţi face lesne ce-am făcut eu. Da' cum rămâne cu băiatu', cu domnu' Richard cum rămâne? Sir Austin, iertaţi-mi îndrăzneala, da' acum nu mai pot da înapoi şi-am să v-o spun deschis – într-un oraş mare ca al nostru, un tânăr însurăţel e-ncolţit din toate părţile de ispite! Aşa că la băiat mi-e gându, Sir Austin! De ea, mititica, ce să mai zic? De-aţi şti numai cu câtă blândeţe îndură ea totul şi cum se mai frământă sărăcuţa, acum când altă grijă n-ar trebui să mai aibă în afară de grija ce i-a dat-o în trupu' ei natura! Aşa că la băiat mi-e gându, Sir Austin, şi mă-ncumet să vă-ntreb pe dumneavoastră, ca tată creştin ce sunteţi, se cuvine oare ca în clipele astea sufletu' băiatului să fie sfâşiat de-o luptă între datoria lui de fiu şi de bărbat, el, carele în curând o să

mai fie şi altceva… V-o spun pe şleau şi cu curaj, Sir Austin, fiii se cuvine să-şi asculte părinţii, dară din clipa cin i-a binecuvântat preotu' cu haru' cununiei, lucrurile se schimbă! De-acum e limpede ca lumina zilei care din cele două datorii e mai sfântă!

Sir Austin o ascultă până la capăt. Era limpede că părerile lor cu privire la relaţiile dintre sexe erau foarte apropiate, cu toate acestea nu-i făcea plăcere să i se dea lecţii despre subiectul său preferat şi faptul că se vedea silit să accepte doctrina acestei femei fără a putea mărturisi că o aplicase el însuşi cu sfinţenie îl umilea profund. Aşezat picior peste picior în fotoliu, cu degetul arătător sprijinit de tâmplă, Sir Austin nu scotea o vorbă.

— Cin îşi munceşte capu' cu prea multe gânduri, omuajunge de se sminteşte! decretă doamna Berry cu simplitate. Aşa se face că vedem o seamă de oameni înţelepţi că dă sminteala peste ei. De-aia zic – când eşti în vreo delemă, cel mai bun lucru' este să te rogi la cel de sus şi să mergi 'nainte!

S-ar fi zis că femeia aceasta bună la suflet şi ageră la minte îi ghicea baronetului toate gândurile. Până la urmă a reuşit să-i smulgă chiar şi o explicaţie din care reieşea că barone tul se condusese şi el după un principiu şi, pe deasupra, dispunea de o teorie proprie pe care însă, era de presupus că ea n-ar fi fost în stare să o înţeleagă. La rândul ei, doamna Berry îl lămuri pe loc că, date fiind posibilităţile ei intelectuale reduse, orice explicaţie ar fi echivalat într-adevăr cu o pierdere de timp.

Atunci, Sir Austin îi întinse mâna şi îi zise:

— Fiul meu nu se mai află la Londra. A plecat să o vadă pe vara sa care e bolnavă. Peste două-trei zile va fi însă înapoi şi atunci, împreună cu soţia lui, va veni la Raynham.

Doamna Berry îi apucă vârful degetelor şi îi făcu o reverenţă până la pământ.

— Da' ştiţi, se bâlbâi ea, în seara-asta, băiatu' a

trecut pe lângă soţia lui, de parcă ar fi fost o străină!

— Cum?! exclamă baronetul. În orice caz, până la sfârşitul săptămânii vor veni împreună la Raynham.

Doamna Berry nu se arătă prea mulţumită de răspuns.

— Sir Austin, să ştiţi, totuşi, că dacă domnu' Richard s-a purtat cum s-a purtat, n-a făcut-o de capu' lui?

f – Doamnă, v-aş atrage atenţia că este cazul să nu vă mai amestecaţi în treburile noastre.

La auzul acestor cuvinte, doamna Berry iuţi pasul şi dispăru imediat din cameră.

„Totu-i bine, când se sfârşeşte cu bine!" murmură ea când ajunse afară. „Da' zău, mare pacoste să stai de vorbă – cu bărbaţii. Cu ei trebuie să te porţi că-şi cum ar fi Providenţa! Slavă cerului, de bebeluş n-am suflat o vorbă!"

În ochii doamnei Berry, copilaşul reprezenta surpriza menită a-i asigura victoria.

Când rămaseră Singuri, Adrian îşi întrebă patronul ce părere are despre o asemenea femeie.

— În viaţa mea n-am întâlnit o fiinţă mai de ispravă ca doamna Berry, răspunse Sir Austin cu un amestec de sarcasm şi ¡preţuireU.

Clare zace întinsă. În pat, blândă şi liniştită, la fel ca în zilele când încă mai era în viaţă. Mâinile albe i se odihnesc pe lângă trup şi pacea a pus stăpânire pe întreaga ei fiinţă. Acum, fierul nu-i mai foloseşte la nimic. Pentru prima dată, Richard contemplă chipul morţii. Un trup de lut – în care nu mai pâlpâie nicio scânteie.

Clare îşi întâmpinase mama cu tăcerea de plumb a celor morţi. Şi chiar dacă ar fi fost în viaţă, copila aceasta blândă n-ar fi rostit altceva decât nişte banale cuvinte de bun-sosit. Acum însă era moartă şi nimeni nu ştia de ce boală suferise. Pe inelarul de la mâna ei stingă se puteau vedea două verighete. După ore lungi de plâns, care îi mai alinaseră parcă suferinţa, doamna Doria îi atrase atenţia lui Richard asupra ciudatului amănunt.

Vorbise cu glas şoptit căci se aflau în camera morţii. Atunci Richard a aflat că verigheta pe care Clareavea s-o poarte cu ea. şi pe cealaltă lume era verigheta pe care o pierduse el în ziua nunţii. Soţul lui Clare îi mai spuse că ultima dorinţă a fetei fusese să fie înmormântată cu amândouă verighetele. Clare îşi exprimase în scris această rugăminte, ea nu se încumetase să vorbească.

„Rog pe soţul meu şi pe toţi oamenii de bine ce se vor îngriji de cele de cuviinţă pentru odihna mea să mă coboare în mormânt fără să se atingă de mâinile mele”.

După conturul tremurat al literelor scrise pe bucăţica de hârtie, descoperită lângă perna ei, s-ar fi zis că în vreme ce făcea aceste însemnări, fata trecuse prin cele mai cumplite suferinţe. Iar acum, uluit de misterul pe care-l stârnise mina fetei cu ultimele ei pâlpâiri de viaţă, Richard se plimba prin casă, revenind iar şi iar în faţa camerei în care zăcea Clare. Se sfia să intre înăuntru, dar nici nu se îndura s-o părăsească.

Secretul pe care Clare îl îngropase în suflet, cât fusese în viaţă, ieşise la iveală odată cu moartea ei. Richard îl desluşea unduind ca o flacără nestinsă pe chipul ei de marmură. Amintirea glasului ei îi străpungea ca un cuţit nervii. Se simţea parcă vinovat la gândul că fusese atât de rece faţă de ea. Şi, amintindu-şi de firea ei blinda şi supusă, vina aceasta i se părea şi mai mare.

În seara celei de a patra zi, doamna Doria se strecură în dormitorul lui Richard. Era cumplit de palidă la faţă căci există oare nenorocire mai mare pentru o mamă decât să-şi piardă unicul copil? Cu mâinile tremurânde, îi întinse lui Richard un carneţel legat în piele.

— Citeşte! murmură ea cu vocea sugrumată. Despre conţinutul carneţelului n-a suflat o vorbă, dar l-a rugat pe Richard să nu-l deschidă decât după plecarea ei. Tare-aş vrea să ştiu părerea ta, murmură doamna Doria. Lui John să nu-i spui nimic. Ah, Richard, tu eşti singurul om cu care mă mai pot sfătui!

Cu litere şovăielnice de copil, pe prima pagină a carneţelului era scris *Jurnalul meu*. Richard începu să citească şi primul cuvânt pe care îi căzură ochii fu propriul său nume.

„Richard împlineşte paisprezece ani! I-am brodat un portofel şi i l-am pus sub pernă. Ştiu că o să aibă bani mulţi şi va avea nevoie de portofelul meu. Richard nici nu mă băga-n seamă căci are un prieten. Prietenul lui e urât, dar Richard e frumos. El n-o să fie niciodată urât!”

Urmau apoi, însemnate cu sfinţenie, toate întâmplările acelei zile, precum şi o rugăciune adresată Domnului pentru sănătatea lui Richard. Cu fiecare rând, cu fiece cuvânt, Richard desluşea în istoria propriei sale vieţi maturizarea lui Clare. Pe măsură ce se făcea mare, fata începuse să-şi amintească de anii copilăriei şi îşi notase cu sfinţenie cele mai banale amănunte în legătură cu vărul ei.

„Am ieşit amândoi pe câmp şi-am cules flori de ciuboţica cucului. Aruncam unul într-altul cu flori şi eu i-am povestit că, pe vremea când era mic, nu putea să pronunţe corect cuvântul şi spunea „tuboţica ţuţului”. Richard s-a supărat foarte tare pe mine. Nu concepe să-i spună cineva că şi el a fost copil”.

Băiatul îşi amintea întâmplarea. Îşi aducea bine aminte cât de mult îi dispreţuise blinda ei afecţiune… „Micuţa Clare…” Parcă o vedea aievea înaintea ochilor, cu rochia ei albă, cu fundele roz, privindu-l blajină cu ochii ei negri. Iar-acum Clare era moartă… Richard continuă să citească mai departe.

„Mama spune că pe lumea asta nu există un al doilea băiat ca Richard. Eu zic că băiat ca Richard nu există nicăieri în univers! El mi-a mărturisit că vrea să devină un general vestit şi să plece la război. Dacă pleacă el, atunci am să mă-mbrac în haine băieţeşti şi-am să mă duc şi eu după el! Richard n-o să ştie nimic decât în clipa când am să cad rănită. Of, mă rog din tot sufletul ca el să nu fie rănit niciodată. Ce m-aş face eu dacă s-ar

întâmpla să moară Richard!”

Iar acum Clare era moartă…

„Lady Blandish a spus că semăn cu Richard. El i-a răspuns că nu umblă cu capu-n jos ca mine. E mânios că nu-i privesc pe oameni în faţă şi nu le spun deschis ce gândesc. Dar eu ştiu foarte bine… Când mă uit în jos nu caut râme, cum spune el…”

Da, da, chiar aşa îi spusese, îşi amintea perfect! Şi Richard simţi că inima începe să-i bată mai tare.

— Apoi pe o foaie albă se puteau citi numai trei cuvinte: „Richard m-a sărutat!” însemnarea aceasta marca o dată importantă în viaţa lui Clare. Urma descoperirea solemnă a faptului că Richard scrie versuri. Şi băiatul avu posibilitatea să citească o compoziţie de pe vremea când mai avea încă ambiţii poetice.

Puţine jurăminte.

Rostit-a scumpa mea;

Şi, totuşi, credincioasă.

Nu-i alta cum e ea!

Păşeşte ca o zână şi-mi face viaţa rai. Îţi dăruiesc iubirea.

Ah, tu în schimb ce-mi dai?

Nu lipsea niciun vers. „El este cavalerul cel umil” notase Clare pe margine. „Şi doamna lui este o regină. Orice regină ar fi în stare să renunţe la coroană pentru el”. În fine, Richard ajunse la perioada când Clare fusese nevoită să plece de la Raynham.

„Richard nu este trist că se desparte de mine. El nu se simte bine decât în compania băieţilor şi a bărbaţilor. Ceva îmi spune că n-am să mă mai întorc niciodată la Raynham. Richard purta un costum albastru. Mi-a spus „La revedere, Clare” şi m-a sărutat pe obraz. El nu mă sărută niciodată pe buze. Nu ştie că în timpul nopţii m-am strecurat în camera lui şi l-am sărutat. Dormea cu un braţ sub cap şi cu celălalt întins de-a curmezişul patului. I-am dat în lături o şuviţă de păr ce-i acoperea fruntea. Cum aş fi vrut s-o tai şi s-o iau cu mine! Am o buclă din

părul lui… Nu vreau să ştie nimeni cât sunt de nefericită, nici măcar mama! Ea spune că organismul meu are nevoie de fier. Sunt convinsă că se-nşală. Ce mult îmi place să-mi scriu numele… Clare Doria Forey… numele lui Richard este Richard Doria Feverel…”

Richard îşi simţea pieptul zguduit de convulsii. Clare Doria Forey… Ce dulce îi suna în urechi melodia acestui nume! Ca o muzică pe care o mai auzise cândva… Iar acum sunetele lui se stingeau molcom dincolo de colinele morţii.

Lacrimile îi împăienjeneau ochii şi de-abia mai pridídea să citească. Se făcuse miezul nopţii. Clipa aceasta îi aparţinea ei. Bezna şi. tăcerea sumbră erau ale lui Clare. De dincolo de mormânt, vocea fetei răzbătea limpede şi rece. Cu ochii Împăienjeniţi de lacrimi, Richard încerca să desluşească cuvintele ei fără glas. Acum îi vorbea despre ziua nunţii lui şi-i destăinuia cum îi găsise verigheta.

„Ştiam că-i a lui… ştiam că o să se căsătorească în dimineaţa aceea. În timp ce ei se amuzau la masă, eu parcă-l vedeam înaintea altarului. Ce frumoasă trebuie să fie soţia lui Richard! Soţia lui Richard! Acum că s-a căsătorit, poate o să ţină mai mult la mine! Mama spune că ei trebuie să divorţeze. Ce ruşine! Dacă-mi va sta în putinţă, am să-i ajut. Mă. rog din tot sufletul pentru fericirea lor. Fie ca Domnul să audă şi rugăciunile bieţilor păcătoşi! Sunt o mare păcătoasă. Nimeni nu poate şti mai bine ca mine lucrul acesta. Lumea spune că sunt o fiinţă bună, dar nu-i aşa! Când mă uit în jos, nu caut rime, cum zice Richard. Ah, Doamne fie-ţi milă de mine şi iartă-mă!”

Apoi Clare vorbea despre propria ei căsătorie. Scria că era de datoria ei să-şi asculte mama. După aceste însemnări, în jurnal urmau câteva pagini goale. „L-am întâlnit pe Richard. Richard mă dispreţuieşte” era scris mai departe.

Richard nu mai vedea nimic în jur. Ca un fir negru,

scrisul ei delicat de femeie îl conducea spre teribila concluzie.

„Nu mai pot trăi. Richard mă dispreţuieşte! Nu mai suport să-mi ating trupul! Până şi propriul meu chip mi-a devenit de nesuportat! Ah, cum îl mai înţeleg acum! Ultima oară n-ar fi trebuit să mă sărute cu atâta dăruire. Ah, Doamne, de ce n-am murit în clipa aceea…”

„Nu mai am nicio scăpare! Richard spunea că ar prefera să moară decât să îndure o asemenea căsătorie. Sunt sigură că ar fi în stare să facă una ca asta. Atunci eu de ce m-aş teme? Dacă aş avea un soţ care m-ar bate, poate aş suporta mai uşor calvarul! Dar el este un om bun şi încearcă să mă facă fericită. În curând va fi şi el nefericit. M-am rugat celui de sus aproape toată noaptea… şi pe măsură ce mă rugam, s-ar fi zis că Mântuitorul dispărea din faţa ochilor mei…”

Richard puse carneţelul pe masă. Talazuri de gânduri fantomă îi împresurau mintea. Oare Clare crezuse cu adevărat ce spusese el? Murise din pricină că… nu, nu. cu neputinţă, de necrezut!

Încercă să se sustragă acestor gânduri, dar, încet. Încet, fără să-şi dea seama, se pomeni că citeşte din nou.

„Este ora unu fără un sfert. Mâine pe vremea aceasta nu voi mai fi în viaţă. N-am să-l mai văd niciodată pe Richard. Noăptea trecută am avut un vis. Se făcea că ne plimbam împreună pe câmp iar el îşi petrecuse braţul peste mijlocul meu. Eram amândoi încă nişte copii, dar s-ar fi zis că suntem căsătoriţi. La un moment dat i-am arătat verigheta. Atunci el mi-a spus: „Poart-o mereu, Clare! Tu eşti pentru mine ca o adevărată soţie!” M-am legat în faţa lui că n-am s-o mai scot din deget în vecii-vecilor. Mama nu are nicio vină… Ea nu gândeşte ca mine şi ca Richard, când este vorba de astfel de lucruri. Richard nu-i un laş. Nici eu nu-s o laşă. Richard nu poate să-i sufere pe ceilalţi. I-am scris tatălui său şi l-am rugat să-i redea fericirea. Când nu voi mai fi, Richard va afla poate adevărul. În clipa asta

parcă-l aud strigând: «Vino-ncoace

Clari!» Sunt sigură, Richard n-a plecat încă! Mă-ndrept spre un loc necunoscut… nu mai sunt în stare să gândesc nimic… îmi simt trupul rece de tot…”

Literele deveniseră acum din ce în ce mai lăbărţate ca şi cum fata n-ar mai fi fost în stare să ţină pana în mână.

„Richard a rămas în amintirea mea aşa cum era în copilărie – când era mic de tot şi-apoi când se făcuse mai mare. Parcă nici vocea lui nu-mi mai sună la fel de limpede în urechi. Îmi amintesc doar cuvinte răzleţe… «Clari, Clari… Don Ricardo…» Parcă-l aud râzând… Ce vesel era Richard! Odată ne-am dat toată ziua tumba peste căpiţele de fin şi nu mai conteneam cu râsul. Apoi Richard s-a împrietenit cu un băiat, a început să scrie versuri şi era din ce în ce mai mândru. Dacă mă căsătoream cu un bărbat tânăr, poate m-ar fi iertat, dar eu tot n-aş fi fost fericită. Mai bine muream! Dumnezeu nu şi-a îndreptat niciodată privirile spre mine. E trecut de ora două. Ce rece trebuie să fie în mormânt! La revedere Richard!”

Însemnările din jurnal începeau şi sfârşeau cu acelaşi nume. Clare fusese foarte scumpă la vorbă chiar şi cu ea însăşi. Deşi carneţelul era destul de subţire, în cei nouăsprezece ani cât trăise fata nu găsise de cuviinţă să umple mai mult de jumătate din pagini. Fascinat de ultimele ei cuvinte, Richard simţi o dorinţă irezistibilă să-i mai contemple o dată chipul. Clare zăcea întinsă în pat, senină şi resemnată ca de obicei. Şi totuşi Richard îşi schimbase până-ntr-atât părerea despre ea, încât pentru o clipă fu nedumerit că fata nu se mişcă. Cum era posibil să fie moartă o fiinţă ce-i şoptise la ureche atâtea lucruri stranii şi nebănuite? S-ar fi zis că îi povestise întreaga ei viaţă. Pe inima ce încetase să mai bată, desluşea imaginea propriului său chip.

Îi rugă pe cei ce stăteau de priveghi să iasă* din cameră şi rămase cu ea până ce, copleşit de sentimentul

morţii, alergă la geam, dornic să privească cerul şi stelele. De departe, dinspre pinul mărunt şi rămuros, învăluit în ceaţă, unde-şi dormeau somnul tăcut oile, răzbătu până la el behăitul unui berbec bătrân. Despică tăcerea nopţii ca un semn că moartea sălăşluieşte printre cei vii.

Târziu, când pătrunse în cameră, mama îl găsi pe Richard îngenuncheat lângă patul fetei. Se aşeză lângă el şi începu şi ea să se roage. Suspinele le zguduiau la amândoi pieptul, dar niciunul nu vărsă multe lacrimi. Şi unul şi altul purtau în suflet, acelaşi secret şi se rugau celui de sus s-o ierte pe Clare.

Fata a fost înmormântată în cripta familiei Todhunter. Doamna Doria n-a mărturisit nimănui că ar fi preferat s-o înmormânteze la Lobourne. La puţin timp după tristul eveniment, întâmplarea a făcut ca Richard şi doamna Doria să se întâlnească din nou.

— Richard, spuse ea, pentru mine calvarul s-a sfârşit. Tu eşti singurul om pe care-l mai iubesc pe lumea asta. Am luptat cu toţii împotriva lui Dumnezeu şi… Richard, te rog, vino cu mine! Aş vrea să fii din nou împreună cu soţia ta. Doresc să-l cruţ pe Austin de suferinţele prin care trec eu.

— Pe una am ucis-o deja, murmură Richard trist.

Acum ea ştie tot adevărul despre mine! La soţia mea nu mă pot întoarce. Nu mă simt demn nici măcar să-i ating mâna. Şi totuşi dacă m-aş hotărî să mă întorc la ea, aş face-o numai pentru a-mi înăbuşi sentimentul de dispreţ ce-l nutresc faţă de mine însumi. Mai bine duceţi-vă dumneavoastră la Lucy! Dacă întreabă cumva de mine, spuneţi-i că-mi simt conştiinţa încărcată cu un păcat de moarte… Ba nu, mai bine să-i spuneţi că am plecat în străinătate să-mi ispăşesc un păcat. Dacă-mi voi răscumpăra greşeala, mă întorc, dacă nu, Dumnezeu să ne aibă în pază! w

În faţa acestor cuvinte solemne, doamna Doria n-a avut puterea să-l înfrunte pe Richard şi astfel tânărul şi-a

văzut mai departe de drum.

CAPITOLUL XLI

Întoarcerea lui Austin 1.

În timp ce trecea pin Piaţa Piccadilly, absorbit de forfota din jur, tânărul înţelept se pomeni deodată că cineva îl bate prieteneşte pe umăr. Întoarse alene capul şi privi lung la bărbatul hirsut ce venea în urma lui.

— Ai vrut să-mi pui nervii la încercare, scumpul meu? Din fericire, nu sunt un tip monden căci altfel mă dădeai precis gata! Dar, ia spune-mi, ce mai faci?

Ei bine, cam aşa l-a întâmpinat tânărul înţelept pe Austin Wentworth după ce nu se mai văzuseră de atâta. vreme. Austin i-a strâns apoi mâna şi, nerăbdător ca orice om ce a petrecut cinci ani în sălbăticie, l-a întrebat ce mai e nou. *I*

— Nou, scumpul meu Austin, e faptul că *whig-ii* şi-au cam pierdut speranţa. Britonii liberi urmează să primească acum acel juvaier nepreţuit al libertăţii care se numeşte dreptul la vot secret. Cât despre aristocraţie, ce să-ţi mai spun? A fost suficient la putere pentru a înţelege că a sosit momentul să se retragă. Monarhia şi bătrânul vin de Madeira îşi pierd tăria, în schimb, încep să ne sosească licori noi din Demos şi Africa de Sud. Ei bine, lumea susţine că toate astea ar însemna o Reformă. Aşa că vezi tu, dragă Austin. absenţa ta a făcut minuni. Mai pleacă încă vreo cinci ani din Anglia şi, la întoarcere, ai să găseşti capete sparte, stomacuri distruse şi revoltă generală, într-un cuvânt, egalitatea ajunsă la apogeul ei, graţie unei stări universale de prostraţie.

Pentru a-i face pe plac, Austin a izbucnit în râs.

— Dar cu familia ce mai e nou, Ricky ce mai face? a întrebat el din nou.

— N-ai aflat încă? Nu ştiu-cum să mă exprim, dar Richard nu mai este „un puişor cu caş la botişor”. Şi-a găsit o lăptăreasă care să-l emancipeze! O femeiuşcă plină de farmec, nimic de zis, leită roza bătrânului Anacreon, udată cu lapte. Am crezut cu toţii la început că

din cauza asta „sistemul” o să-şi dea duhul! Da’ de unde! E la fel de prosper ca şi altă dată. Totuşi, dacă-l priveşti mai cu atenţie ai zice că se pierde, atât e de palid şi tras la faţă – un adevărat spectru, nu alta! Azi-dimineaţă am evadat de la Raynham căci nu suportam să-l mai văd în halul ăsta. L-am dus la Londra pe bunul nostru unchi Hippias. O, ce plăcut e să fii în compania lui! îi spun „Avem o primăvară superbă anul acesta!” Iar el îmi răspunde: „Of, of, uneori, până şi primăvara dă semne de bătrâneţe...” Merita să-l auzi cum a rostit cuvântul „bătrâneţe”. Eu, cel puţin, simţeam că-mi pierd de tot puterile. Află, scumpul meu Austin că, în lupta cu viaţa, bunul unchi Hippias a primit o lovitură nereglementară sub centură! Aşa că hai să luăm masa şi să fim şi noi cu ochii în patru!

— Bine, bine, dar Richard unde-i acum, ce face el?

— Întreabă-mă mai degrabă ce-a făcut... Ei bine, băiatul ăsta năzdrăvan a şters-o de-acasă şi a făcut un copil!

— Un copil? Cum, Richard are un copil? exclamă Austin cu ochii strălucind de bucurie.

— Pentru sălbaticii tăi de la tropice, un singur copil s-ar putea să pară ceva neobişnuit. Într-adevăr, Richard are numai un copil, dar e voinic cât doi. Isprava asta a constituit o lovitură mortală pentru „sistem”! Căsătoria a suportat-o el cum a suportat-o, copilul însă i-a pus capacul! Dacă reuşeşte să înghită şi copilul înseamnă că va supravieţui. Femeia asta a adus pe lume un copil voinic. Te-asigur că e teribil de amuzant să priveşti „sistemul” cum deschide larg gura din oră în oră, încercând să dea pruncul pe gât. E conştient că de asta depinde fie sfârşitul fie tămăduirea lui!

După ce află încet, încet cum reacţionase baronetul faţă de cele întâmplate, Austin zâmbi trist.

— Spune-mi, Adrian, cum a evoluţ Richard, ce fel de caracter are?

— Pot să-ţi spun că grija Excesivă pentru caracterul

său aproape că l-a dus de râpă pe bietul băiat. Vrei să ştii ce caracter are? Ei bine, e ca un glonţ cu încărcătură triplă! în loc de praf de puşcă în capsulă se află entuziasm.

Băiatul se dă în vânt după anii de glorie ai predicatorilor ambulanţi.

— Are de gând să transforme lumea. Întocmai ca tine, Austin! Aş zice că pentru pasiunea asta eşti şi tu răspunzător într-un fel. Din nefericire, băiatul a hotărât să-şi înceapă opera cu femeile. Şi-apoi, nu ştiu cum s-a întâmplat, dar, fie micuţul Cupidon, mândru de o nouă ispravă cu un nou Phoebus, fie Pluio, dornic să-şi mărească populaţia regatului, în fine, unul dintre ei, a amăgit o fiinţă neprihănită, reuşind să-i bage în căpşor ideea că pentru frumoasa lui operă tânărul merită răsplătit cu un sărut. Dar oroare, el nu se aştepta la aşa ceva! în fine, imaginează-ţi „sistemul" în carne şi oase şi-ai să-l vezi pe Richard. Acest Peri masculin refuză să păşească în Paradis, deşi uşile-i sunt larg deschise, trompetele sună şi frumoasa neprihănită îl aşteaptă cu rodul pântecului ei în prag. Ultima dată când am auzit de el se afla în Germania, unde încerca eficacitatea apelor minerale de pe-acolo. Gândea, probabil, că-n felul ăsta se pregăteşte mai bine pentru marea tentativă de a-i elibera pe italieni de teutoni. Să sperăm însă că apele vor avea un efect calmant asupra lui. De altfel, Richard se află în compania unei anume lady Judith Felie, vechea ta prietenă, femeia aceea înflăcărată, cu vederi radicale, ce-a luat de bărbat un lord decrepit, numai şi numai de dragul principiilor pentru care luptă. Aşa fac femeile întotdeauna! Se căsătoresc cu un lord de-al nostru sau cu un prinţ străin. Trebuie să recunosc – au o tactică demnă de toată admiraţia!

— În situaţia în care se află acum Richard, compania Judithei nu-i tocmai potrivită pentru el. Şi mie îmi place această femeie „numai că-i prea sentimentală, spuse Austin.

— Aaa, probabil de-asta s-a căsătorit cu bătrânul lord, nu-i aşa? Ce părere ai Austin? Află că mie-mi place tocmai fiindcă-i sentimentală. Oamenii de felul ei trăiesc mult, iar când le sună ceasul sunt încă graşi şi arată bine. Sensibilitatea, dragă vere, iată ce ne ucide pe noi! Sentimentul însă, acest mare linguşitor al existenţei, e un mugur gingaş iar cel ce-l poartă în suflet, indiferent că-i bărbat sau femeie, e demn de invidiat. Ah, iată ce mi-am dorit eu mai mult în viaţă!

— Adrian dragă, tu nu te-ai schimbat aproape de loc!

— Ce să-i faci, Austin, eu nu sunt un radical.

După alte câteva întrebări, la care Adrian îi răspunse, ca de obicei, în stilul său figurat, Austin află până la urmă că baronetul îşi aşteaptă fiul, demn şi grav, ca şi cum ar fi o întruchipare statuară a paternităţii jignite, şi că, abia după vdnirea lui, era dispus să-şi primească nora şi nepotul la Raynham. Acestea erau, aşadar, eforturile „sistemului” de a înghiţi pruncul la care se referise Adrian.

— Suntem dezorientaţi foarte! exclamă tânărul înţelept. Să sperăm însă că Timpul ne va lumina, căci altfel la ce-ar mai fi bun seniorul acesta venerabil?

Austin rămase câteva clipe pe gânduri, apoi întrebă brusc unde locuieşte Lucy.

— Ajungem noi şi la ea, n-avea grijă! spuse Adrian.

— Ba nu, mergem chiar acum! insistă Austin.

— Bine, vere, dar stai să comandăm mai întâi ceva de mâncare…

— Dă-mi imediat adresa ei, insistă din nou Austin.

— Pe cinstea mea, eşti prea cutezător, observă tânărul înţelept. Vrei să-ţi înfrângi adversarul cu propriile lui arme. Nu-ţi pasă deloc ce mănânci! urlă el, cu glas răguşit, luându-şi un aer jignit şi comic în acelaşi timp. Da, da, nu te sinchiseşti defel. Te-nfrupţi din ce-ţi iese în cale şi-ţi asezonezi mâncarea cu *„şauce du ciel”*! Du-te şi delectează-te cu carne de bebeluş, canibalule!

Cina se serveşte ia ora şapte!

Adrian îi dădu adresa lui Lucy, apoi plecă să ia masa.

Cu o seară înainte, doamna Berry văzuse în ceaşca de ceai semne clare cum că un străin se-ndrepta spre casa ei. Atinse frunzuliţele de ceai cu degetul, le împinse uşor într-o parte şi, ca prin minime, conturul lor delicat se arcui brusc, semn sigur că în ziua următoare străinul avea să se arate negreşit la ea în prag. În ziua următoare însă, ocupată până peste cap cu treburi gospodăreşti şi absorbită, mai ales, de străinul fără egal ce-l adusese Lucy pe lume, doamna Berry aproape că uită de străinul ei. Asta până când un ciocănit lung la uşa de la intrare îi aminti din nou de ceaşca de ceai.

— El e, strigă doamna Berry alergând într-un suflet prin curte. A venit străinul meu!

Ei bine, nicicând n-a fost poate o femeie mai îndreptăţită să dea crezare unor astfel de semne ca în cazul de faţă!

Străinul dorea să stea de vorbă cu doamna Richard Feverel şi se recomandase Austin Wentworth. „Rine c-ai venit odată!” exclamă doamna Berry, pocnindu-şi palmele. Apoi ieşi ca o săgeată din curte şi începu să scruteze cu atenţie strada. În clipa următoare era înapoi şi, după ce-şi ceru nenumărate scuze pentru primirea lipsită de politeţe ce i-o rezervase străinului, doamna Berry spuse:

— Mi s-a părut c-o văd venind spre casă, dom’le Wentworth. Că ştii de ce, de două ori pe zi iese cu îngeraşu’ ei la aer! Ea nu-i din alea ce-şi dă pruncu’ pe mâna doicilor. Lucy e-o adevărată mamă! Şi, slavă Domnului, are un lapte tare bun, măcar că numai Dumnezeu ştie ce e-n sufletu’ ei!

Când ajunseră în casă, doamna Berry se recomandă plină de gravitate, îi povesti lui Austin toată pătărania tinerilor căsătoriţi, îi spuse ce rol jucase ea în istoria asta şi, în fine, îi admiră barba. „Deşi, po să jur că nu v-aţi lăsat-o aşa ca o podoabă”, se grăbi ea s-adauge, căci

primul ei impuls fusese să facă din acest elogiu un fel de afront la adresa vanităţii bărbăteşti. Apoi doamna Berry trecu în revistă complicaţiile familiale, dădu îngrijorată din cap şi, împreunându-şi mâinile, făcu câteva aluzii sumbre la adresa lui Richard.

În vreme ce Austin îşi exprima părerile ceva mai optimiste în privinţa cazului, iată că apăru şi Lucy cu copilul.

— Mă numesc Austin Wentworth, spuse el, strângându-i mâna.

Înţeleseseră amândoi, dintr-o privire, că între ei existau anumite afinităţi şi acum îşi zâmbeau prieteneşte.

— Te cheamă Lucy, nu-i aşa?

Fata încuviinţă, înclinându-şi uşor capul.

— Ei bine, aşa cum ştii, pe mine mă cheamă Austin.

După un scurt răgaz, calculat anume pentru ca farmecele fetei să-şi poată face efectul asupra musafirului, doamna Berry îl înfăţişă pe reprezentantul lui Richard care, văzând un chip necunoscut, acceptă să fie contemplat în voie pentru ca apoi să-nceapă să plângă cu glas tare şi să bată disperat la porţile naturii, cerându-şi drepturile ce i se cuveneau.

— Ia priviţi numai ce voinicel e! exclamă doamna Berry. Leit taică-su, zău dacă nu! Şi ce pumnişori are mititelu, ni, ni, ni, ni! Şi ce-nfocat mai e el! Of, of, că tare frumos mai ţipă! Ni, ni, ni, ni!

Doamna Berry căzuse de-a binelea în extaz şi începuse să gângurească întocmai ca sugarii.

Într-adevăr, reuşit-băiat! Ca o dovadă în plus, doamna Berry îi etală şi picioarele, dornică să-l audă pe Austin, confirmând cât erau de durdulii şi viguroase. În faţa acestui exces de zel, Lucy murmură câteva cuvinte de scuză şi-l scoase neîntârziat pe splendidul urlător din cameră.

— Ei, putea foarte bine să-l alăpteze aici! îşi dădu părerea doamna Bery. Pe cinstea mea, priveliţte mai

dulce ca asta nici că există! Of, of, of, numai de-ar vedea-o bărbată-su! De, el umblă prin străini cu eroismele lui, vrea să facă fapte mari, da' fapta lui cea mai măreaţă tot pruncuşoru' ăsta e! Trebuia să-l fi văzut pe unchiu' fetii când a venit, la copil, că i-am zis eu –, Fetiţo, se cuvine să-ţi vezi. familia!" şi m-a ascultat. A venit sărăcuţu' şi când a dat ochii de copil a râs şi l-au podidit lacrimile de bucurie. Apoi face să-l vezi pe domnu' Thompson, prietenu' lu' Richard. E-un gentleman tinerel şi tare absolut. ce-i drept, da' în nevinovăţia lui se uită la ea ca la o icoană. Apoi să-l vezi pe el cu copilu' în braţe. Pe cinstea mea, parc-ai zice că-i trist că nu poa' să-i fie el doică! Of, of, of, da' dumneavoastră, dom'le Wentworth. ce părere aveţi despre ea?

Răspunsul lui Austin a fost satisfăcător dar lipsit de strălucire, căci el nu era omul care să ştie să vorbească cu înfloriturі. Aflând că lady Feverel se afla în aceeaşi casă, Austin îşi exprimă dorinţa să-i prezinte omagii şi doamna Berry îl conduse la ea. Apoi bătrânica alergă într-un suflet la Lucy. Casa se trezise parcă din nou la viaţă şi fremăta toată. Femeile acestea simple simţeau că în preajma lor se afla un om bun.

— Nu vorbeşte el prea mult, spuse doamna Berry, da' îi citeşti în priviri cât e de sincer. Nu-i unu' de-ăia care te-ameţesc cu vorbe şi până la urmă nu vezi nimic de la ei!

Lucy îşi strânse şi mai tare la piept sugarul mult iubit.

— Tare-aş vrea să ştiu ce gândeşte despre mine, doamnă Berry! N-am fost în stare să-i vorbesc, dar l-am îndrăgit înainte de a-l vedea. Îi cunoşteam parcă şi chipul.

— Aşa cum e el cu barbă, arată foarte la locu' lui! Şi să ştii, sufleţelule, pentru omu' virtuos barba-i o mare încercare! îşi dădu cu părerea doamna Berry. Mă-ntrebi ce gândeşte despre tine? Păi, ce poa' să mai gândească un bărbat când vede o femeie ce-şi alăptează singură

pruncu, măcar că-i măritată! Şi Berry al meu mai vorbeşte despre matroanile romane... Uite-o soţioară de-a noastră care-i mai vrednică ca toate!" Ei, asta gândeşte el despre tine! Şi-acum c-a venit el, gândesc că cearcănile-aiea de sub ochi s-or mai limpezi puţin!

Pentru doamna Berry, sosirea lui Austin reprezenta marea lor salvare. Cât despre Lucy, faptul că se afla în preajma celui mai bun prieten al lui Richard o făcea să-şi simtă sufletul uşor şi împăcat. Când se aşezară să bea ceaiul, fata avu impresia că locuieşte de când lumea în căsuţa primitoare în care se afla acum.

Austin fu servit cu un cotlet de berbec, procurat şi pregătit anume de doamna Berry. În timp ce mânca, se străduia să le distreze, povestindu-le felurite întâmplări din timpul numeroaselor sale călătorii. Bietei Lucy nici prin cap nu-i trecea să-şi cucerească musafirul. Nu mai avea de mult asemenea ambiţii eroice.

— Trei ceşti de ceai îmi sunt de-ajuns! spuse doamna Berry.

Lucy tocmai se arăta şi ea încântată de ceaiul pe care-l băuse, când, Austin, carele. purta cu poveştile lui prin pădurile virgine ale Braziliei, se opri dintr-odată brusc şi o întrebă pe Lucy dacă-i plac călătoriile.

— Vreau să spun, o lămuri el. ai fi în stare să porneşti la drum, aşa nitam-nisam, pe nepregătite?

Lucy ezită o clipă, după care răspunsul veni ferm „Da!" Doamna Berry se grăbi să adauge şi ea imediat că niciodată nu se dăduse în lături când fusese vorba de-o călătorie, cu atât mai mult cu cât ea nu era femeia care să se-ncarce cu geamantane şi boccele.

— După câte ţin minte, avem un tren la ora şapte, spuse Austin. consultându-şi ceasul.

Cele două femei nu scoteau o vorbă.

— Spune-mi, Lucy, zece minute ţi-ar fi de-ajuns, să te pregăteşti ca să plecăm la Raynham?

Austin o privea ca şi cum ar fi rostit cea mai banală întrebare. Lucy îşi mişcă buzele, dar nu reuşi să scoată

un cuvânt.

— Iată bucuria şi salvarea noastră! exclamă atunci, cu vocea sugrumată, doamna Berry şi-şi puse amândouă mâinile pe masă cu atâta energie că ceştile de ceai începură să zăngăne toate de-ai fi zis că e cutremur.

— Spune-mi, vrei să vii? întrebă Austin din nou cu blândeţe.

— Da, răspunse Lucy, timidă. Se pierdusede tot şi nu mai ştia cum să-şi potolească bătăile inimii.

— Ei, se gândeşte şi ea ce-o să facă cu copilu'… şopti, şireată, doamna Berry, încercând să explice astfel ezitările tinerei mame.

— Bebeluşul trebuie să se înveţe şi el cu călătoriile! spuse Austin.

— Doamne, Doamne, păi atunci înseamnă c-o să-i fiu doică şi-o să-l port şi-n braţe mititelu'! sări doamna Berry. Doamne, cine s-ar mai fi gândit la una ca asta? auzi, s-ajung iar doică la Raynham Abbey! Numai că pe-atunci eram fecioară, iar acum sunt femeie în toată firea! Haideţi, haideţi, zău, să pornim chiar acum la drum!

Şi doamna Berry începu deîndată să se foiască grăbită prin casă, speriată biata de ea că cea mai mică întârziere i-ar putea întoarce din drumul pe care se hotărâseră să pornească, minaţi parcă de o forţă din ceruri. Austin zâmbea şi se uita pe rând când la Lucy, când la ceas, Fata îi privi chipul şi simţi că se linişteşte.

— Într-o clipă m-am îmbrăcat! murmură ea, zbughind-o din cameră.

Începură pregătirile. Alergau de colo până colo şi nu mai conteneau cu vorba. îl înfăşurară zdravăn pe micuţul lor, se dichisiră cât putură mai bine şi iar se foiră, şi iar vorbiră, dar până la urmă, exact la termenul fixat de Austin erau gata. Doamna Berry cu copilul în braţe ciripea întruna.

— Doarme dus tot drumu'! spunea ea. A mâncat cât patru şi-acu o să doarmă tun, bobocelu'!

Înainte de plecare, Lucy urcă până la lady Feverel.

Peste câteva minute fu înapoi şi ceru copilul.

— Pot să-ntârzii numai un minut, domnule Wentworth?

— Şi două! răspunse Austin.

Domnişorul Richard fu transportat în camera de la etaj, iar când se întoarseră, Lucy avea ochii plini de lacrimi.

— Doamna crede că n-o să-şi mai vadă niciodată nepoţelul, domnule Wentworth!

— O să-l vadă. negreşit! Te-asigur! răspunse simplu Austin.

Plecară. Ştiindu-l pe Austin alături de ea, s-ar fi zis că fetei nu-i mai păsa de riscurile acestei călătorii temerare.

— Of. numai de nu s-ar trezi copilul! aceasta era singura ei grijă.

— Cum?! strigă din spate doica Berry, cea care nu mai era de mult fecioară. Păi, ştiţi voi ce burticică sănătoasă are. mititelu'? Nu se trezeşte el decât atunci când i-o veni vremea! Că mic cum e, are caracter, nu glumă! Caracter binecuvântat, pe cinstea mea!

Există citadele puternice pe care nu le poţi cuceri decât dacă le iei brusc eu asalt. Acum, baronetul se afla singur în bibliotecă. Era plictisit de atâta rezistenţă şi totuşi mândru că nu cedează cu una cu două. Devenise o adevărată spaimă atât pentru el cât şi pentru prietenii lui. Auzindu-l pe valet că pronunţă numele lui Austin, baronetul îşi ridică privirile de pe cartea pe care o citea şi întinse mâna.

— Austin, sunt încântat că te revăd, spuse el.

După expresia feţei s-ar fi zis că se află în deplină siguranţă. În clipa următoare, însă, îşi dădu seama că citadela îi era luată cu asalt. Doamna Berry scosese un strigăt ascuţit şi baronetul înţelese acum că Austin nu era singur. Lucy se afla în spatele lămpii, doamna Berry imediat lângă ea. Prin uşa întredeschisă, baronetul văzu cum pătrunde în cameră silueta unei femei frumoase. S-

ar fi zis că este înmărmurită de frică. Baronetul privi cu atenţie şi, dând. cu ochii de doamna Berry, înţelese că printre ei se mai afla o femeie. Austin făcu un pas înapoi şi, luând-o de mină pe Lucy, o conduse spre baronet.

— V-am adus-o pe soţia lui Richard, sir, spuse el cu un aer încântat.

Faţa lui deschisă, pe care nu se putea citi nici urmă de prefăcătorie, te dezarma pe loc.

Palidă la faţă şi tremurând din tot corpul, Lucy îi făcu lui Sir Austin o reverenţă. În clipa următoare îşi simţi mâinile cuprinse într-ale ei şi auzi o voce blândă, Acesta era oare tatăl lui Richard, omul de care se temuse atâta? Cu un tremur nervos al pleoapelor, îşi ridică emoţionată ochii spre el, dar baronetul nu-i dădu drumul la mâini. Continua s-o contemple pe aleasa lui Richard. Ce rivalitate existase oare între el şi ochii aceştia nevinovaţi? După cutele ce brăzdau fruntea fetei, s-ar fi zis că situaţia în care se afla nu era tocmai plăcută. Întrebând-o cu blândeţe de sănătate, Sir Austin o invită să ia loc. Doamna Berry se prăbuşise de mult într-un fotoliu.

— Aţi dori să dormiţi în aripa de răsărit sau de apus a casei? întrebă baronetul.

„Oare voi rămâne aici cu adevărat?” se frământa în sinea ei Lucy.

— Poate că ar fi mai bine să vă mutaţi imediat în camera lui Richard, continuă Sir Austin. De-acolo, de la fereastră, puteţi admira valea Lobournului iar dimineaţa aerul este excelent. O să vă simţiţi – într-adevăr, ca acasă!

Lucy simţi cum i se îmbujorează obrajii.

— Hm, hm, tuşi doamna Berry uşor de parcă ar fi vrut să spună: „Sufleţelule, de-acum suntem stăpâne pe situaţie!”

Într-adevăr, oricât ar părea de ciudat, citadela fusese cucerită!

— Lucy e. puţin cam obosită, interveni, la rândul

său, Austin.

Ei bine, când fata îl auzi cu cât curaj îi rostise numele, ochii, i se umplură de rouă recunoştinţei. Baronetul tocmai se pregătea să sune clopoţelul.

— A, dar spuneţi-mi, vă rog, se întrerupse el brusc, aţi venit singură?

Sosise în fine momentul să-şi facă şi doamna Berry apariţia. S-ar fi zis că se mişcă anevoie, iar în clipa când ajunse în – faţa lămpii, agitaţia ce pusese stăpânire pe ea era evidentă. În braţele ei fremăta un pachet binecuvântat. de scutece.

— Apropo, cu mine ce fel de rudă este? întrebă Austin. În vreme ce ridica batista fină ce acoperea obrazul celei mai tinere Speranţe a Raynhamului. Oricum *şir*, gradul de rudenie dintre mine şi el nu-i chiar aşa de clar că în cazul dumneavoastră!

După felul cum îşi privea nepoţelul, s-ar fi putut crede că Sir Austin are de-a face cu un copil străin.

— Seamănă leit cu Richard, spuse Austin râzând.

Lucy fu şi ea de aceeaşi părere.

— Da, da, seamănă ca două picături de apă! murmură timidă doamna Berry şi. văzând că grand papa nu scoate o vorbă, prinse şi mai mult curaj. Apoi să ştiţi, Sir Austin, e sănătos şi voinicel întocmai ca taică-su, măcar c-a trecut prin atâtea, mititelu'! Are – un stomac ea un ceasornic! Cu el în casă nu-ţi mai trebuie ceas. De-i zi sau noapte, îţi spune el cât e ora!

— LI alăptaţi dumneavoastră, nu-i aşa, o întrebă baronetul pe Lucy şi se arătă foarte mulţumit când află răspunsul.

Doamna Berry tocmai se pregătea să-i etaleze vajnicele picioruşe, când Lucy, speriată de efectele pe care gestul acesta l-ar putea avea asupra plămânilor prodigioşi ai micuţului, o imploră să nu-l trezească.

— Ehe, he, nu-l scoli pe el cu una cu două, replică doamna Berry, şi-o ţinu tot aşa mai departe cum că domnişorul Richard e tare sănătos şi că lucrul acesta nici

nu era de mirare date fiind atenţiile drăgăstoase ale mamei şi regimul său ales. Apoi dintr-odată amuţi brusc, înăbuşindu-şi vorbele într-un suspin.

— Arată, într-adevăr, ea un copil sănătos „recunoscu barone tul, deşi trebuie să vă mărturisesc că eu nu mă pricep la copii.

În acest moment, Raynhamul capitulase. Îşi saluta noul comandant, care, purtat în braţe, se-ndrepta acum spre aceeaşi cameră unde dormise şi Richard în copilărie. Lui Austin nici prin cap nu-i trecea să se gândească la succesul său.

— Fata este extrem de frumoasă, spuse baronetul.

Austin îi răspunse;

— Este o fiinţă de care te-ataşezi imediat!

Şi astfel, discuţia lor luă sfârşit.

Discuţia dintre Lucy şi doamna Berry a fost însă mult mai animată. Lucy ar fi vrut s-o audă pe bătrânică spo* rovăind despre primirea ce li se rezervase la Raynham, despre aspectul casei, despre fiecare cameră în parte şi, mai ales, despre fericirea ce s-ar fi zis că le surâde la orizont, în vremea asta, doamna Berry se uita întruna în oglindă.

— Scumpa mea, spune-mi sincer, cum arăt? exclamă ea în cele din urmă, în loc de alt răspuns.

— Excelent, bineînţeles, dar ia spune-mi ţi-ai fi închipuit vreodată că baronetul poate fi un om atât de bun şi amabil?

— Pe cinstea mea, trebuie că arătam ca o babă ponosită, replică doamna Berry. Un lucru însă-i sigur, am împuşcat doi iepuri dintr-o – lovitură! Ei, acum ce mai zici, sufleţelule?

— În viaţa mea, n-am mai văzut aşa asemănare, mur «; mură Lucy.

— Asemănare?! Ia uită-te la mine!

Doamna Berry tremura toată şi simţea că-i ard palmele.

— Scumpa mea Berry ai temperatură? Ce-ai păţit?

— Tremur toată şi mă ia cu călduri de parc-aş fi o fetişcană, nu-i aşa?

— Berry scumpă, du-te mai bine la culcare! o sfătui Lucy, ţuguindu-şi buzele şi învăluind-o cu privirile ei mângâietoare. Te dezbrac şi am eu grijă de tine, sufleţelule! Ai trecut prin atâtea astăzi că trebuie să fii sfârşită de emoţie!

— Ha, ha, ha, izbucni doamna Berry într-un râs isteric. Fata asta crede că din pricina ei sunt aşa emoţionată! Păi ăsta-i joc de copii, scumpo! Dar, te rog, ia aminte, eu în casa asta nu pot dormi căci nu vreau să-mi cât singură beleaua cu luminarea!

Lucy era uluită.

— Nu poţi dormi în casa asta? Dar de ce mă rog? Şi totuşi parc-aş ghici eu de ce…

— Oare?! exclamă doamna Berry, înălţându-şi capul sceptică.

— Pentru că te temi de stafii?

— Păi cred şi eu că mă tem dacă stafiile-astea au mai bine de şase picioarenălţime şi-s gata să urle ca din gură de şarpe cin le-nţepi c-un ac în pulpă! Află, scumpo, că l-am zărit pe Berry-al meu…

— Pe soţul dumitale?!

— În carne şi oase!

„Iluzii optice”, medită în sinea ei Lucy. dar când doamna Berry i-l descrise pe valetul colos ce-i condusese în bibliotecă, şi-i mărturisi c-o recunoscuse ba, mai mult, că-i făcuse chiar şi-o plecăciune, fata renunţă la astfel de gânduri.

— De-atâţia ani a mai îmbătrânit şi el, sărmanu”! continuă doamna Berry. Cât despre mine, acu nu-i mai găsesc nicio vină… îmi dau seama c-arăt ca o babă ponosită!

Lucy o sărută pe amândoi obrajii.

— Ba eşti cea mai dulce şi fermecătoare bătrânică din câte am cunoscut! o asigură ea.

— Ei, vezi, bătrânică… recunoşti şi tu…

— Spune-mi sincer, soţul dumitale se află aici?

— În clipa asta, Berry se află jos. la parter!

Fermitatea acestui răspuns a fost de natură să spulbere orice îndoială.

— Şi-acum ce ai de gând, doamnă Berry?

— Să plec, scumpa mea, să plec! Să-l las să trăiască fericit, aşa cum vrea el! Că-ntre noi totu' s-a sfârşit, ştiu bine. Cin am păşit în casa asta, pare-aveam, aşa. O presimţire… Şi când intru-n hol, de cine dau cu ochii? Chiar de el, scumpo! De n-aveam copilu-n braţe, precis că picam jos! îi simţeam eu, presemne, pasu' de departe că prea-mi bătea inima-n piept să se spargă! Şi-apoi nici nu mă dichisisem la păr că, de domnu' Wentworth se grăbea foarte, nici rochia cea bună nu mi-o pusesem… Eram sigură c-o să-şi bată joc de mine! Că de ştiu eu, iuberry-al meu

tare nu-i plac babele!

— Să-şi râdă de dumneata, doamnă Berry? El care-a fost atât de ticălos?

Doamna Berry încercă să se ridice.

— Aş face mai bine să plec, scumpo! Simţ că mi-ar crăpa obrazu' de ruşine dac-ar fi să dau iar cu ochii de el. Acu' parcă-mi vine să zic că eu port toată vina… L-ai văzut pe Berry-al meu? Ai văzut ce falnic e? Ei, află că i-am făcut şi eu lui multe zile fripte! Şi-apoi să ştii, bărbaţii voinici ca el sunt tare simţitori cin le e demnitatea-n joc. Păi, nu-i normal! Doamne, ce suflet mai am şi eu! într-o clipă m-am şi muiat! Da' ce mai calea-valea, po să spun că-n bună parte a fost şi vina mea! Cin suntem tinere, noi, femeile, nu prea ştim să-nţelegem un bărbat! Şi pe atunci nu eram şi eu o fetişcană? Parcă n-aveam capu' pe umeri în tot ce făceam, parcă mă-mpingea cineva de la spate! Da, da, am să plec! Am ajuns o băbătie! Plec negreşit! Nu se face să-nnoptez sub acoperişu' ăsta!

Lucy se apropie de doamna Berry şi, punându-i amândouă mâinile pe umeri, o sili să se aşeze din nou în

fotoliu.

— Cum să pleci, femeie, dar copilul cui îl laşi? Ascultă ce-ţi spun eu, o să-l vezi pe Berry al dumitale că vine el singur să-şi ceară iertare! O să-ţi cadă şi-n genunchi!

— Berry-al meu în genunchi?

— Da, da! Ai să vezi! Şi-o să te roage cu cerul şi pământul să-l ierţi!

— Tare m-a. Şi mira să-l aud vorbind pe Martin Berry! exclamă bătrânica.

— Bine, vedem noi! exclamă, la rândul ei, Lucy, ferm hotărâtă să facă ceva pentru femeia aceasta ce se purtase cu ea ca o prietenă.

Doamna Berry îşi examină rochia.

— Bine, da' n-ar însemna cumva că ne ţinem noi după el? murmură ea cu voce slabă.

— Cum poţi să spui una ca asta, doamnă Berry? Doar e soţul dumitale! Poate că în clipa asta arde de nerăbdare să te vadă!

— Of, of, şi elte nu-mi pusesem în minte să-i spun omului ăsta când ne-om întâlni! exclamă doamna Berry.

Între timp însă, Lucy ieşise din cameră. Pe palier, fata se întâlni cu o doamnă îmbrăcată în negru, care o întrebă dacă e soţia lui Richard, iar când află răspunsul, o sărută şi plecă imediat mai departe. Lucy trimise după Austin şi îi relată povestea lui Berry. La rândul său, acesta îl chemă la el pe impozantul valet căruia îi vorbi astfel:

— Ştii că soţia dumitale se află aici?

Dar înainte de a-şi putea veni în fire ca să dea răspunsul cuvenit, Berry fu invitat să urce la etaj. Drumul până î35

acolo urma să i-l arate tânăra lui stăpână, aşa că n-a mai avut încotro şi a trebuit să-şi pună în mişcare picioarele pentru a-şi purta până sus măreţul edificiu. În aceeaşi seară, doamna Berry îi povesti fetei pe scurt cum decursese întâlnirea.

— Scumpa mea, la-nceput, Martin Berry m-a luat pe ocolite, cu vorbe d-alea de-ale lui, ca pe vremuri… Şi-apoi, deodată, a schimbat foaia, l-a dat dracului pe Johnson cu dicţionaru' lui şi s-a prăbuşit la pământ, la pământ, scumpo… în genunchi 1 N-aş fi crezut, zău, niciodată una ca asta! Până-atunci mi-am păstrat eu demnitatea de femeie, da' când l-am văzut aşa, m-a dat gata! Ce mai, mă muiasem ca o cârpă şi-ar fi putut face ce vrea cu mine. Ce să-ţi spun, noi femeile ne topim cin vedem un bărbat chipeş în genunchi în faţa noastră. Are aşa ceva măreţ că te dă gata! Şi unde mai pui că el era pocăitu' ce-şi freacă amândoi genunchii de pământ, nu amantu' ce-îngenunche doar pe jumătate! Of, Doamne, numai de nu m-ar înşela! Că ce crezi că i-a venit în minte să mă roage! Că să nu ştie nimeni din casă de toată povestea noastră… Ei, mie rugămintea asta a lui nu. prea-mi miroase a bine!

— O fi procedat aşa fiindcă îi e ruşine să nu afle şi alţii cum s-a purtat cu dumneata, a încercat Lucy să-i explice, iar doamna Berry şi-a dat toată silinţa să vadă şi ea lucrurile în aceeaşi lumină.

— Ia spune-mi, te-a sărutat baronetu' când i-ai spus noapte bună? o întrebă ea.

Lucy îi răspunse că nu.

— Atunci cată de stai trează cât mai mult, o povăţui bătrânica. Şi-acu' hai să ne rugăm amândouă pentru gen

demanu' acela simplu la vorbă! Că oinu' ăsta vorbeşte puţin, da' făptuieşte multe!

Ca la mai toţi oamenii simpli, naivitatea doamne; Berry se făcea simţită numai atunci când intra în joc inima ei blândă.

Exact cum prezisese ea, de îndată ce în casă conteni orice zgomot, baronetul îşi făcu apariţia în cameră. Se duse la pătuţul în care dormea Richard al II-lea şi se uită plin de duioşie la el. Se îndreptă apoi spre camera lui Lucy.

Ascultă o clipă în faţa uşii întredeschise, bătu uşor şi

pătrunse înăuntru. Doamna Berry îi auzea cum vorbesc în şoaptă, dar în ciuda faptului că nu reuşea să desluşească niciun cuvânt, ar fi putut să jure că ştie despre ce e vorba. „I-a spus fiica mea, i-a promis un viitor fericit şi-a sărutat-o ca un părinte”, gândea în sinea ei bătrânica. Numai că atunci când Sir Austin se întoarse trecând prin camera ei, doamna Berry dormea tun.

CAPITOLUL XLII

Glasul Naturii

Pe undele mării, împurpurate de chipul său mânios, plutea Briareus. Dar acum unde-i oare Titanul acela părelnic? Şi Hesperus, cu-ale sale ghirlande de roze, de ce priveşte oare aşa implacabil şi dulce? Ei bine, din pricina unui tânăr ce casa şi-a părăsit şi-a pornit-o hai-hui după năluci şi fantasme! Tânărul îşi simte sufletul întinat şi nu cutează înapoi să se întoarcă. Din depărtări, dinspre soare-apune, Lucy îl cheamă la ea. O, ceruri, numai de-ar fi în stare să-i urmeze chemarea! Ce puternică şi aprigă-i ispita, ce sfâşietoare dorinţa aceasta ce nu cunoaşte odihnă! Cum îi mai îmbată creierul ca un narcotic, cum îi mai răscoleşte orgoliul! Căci el o iubeşte! Pentru el, Lucy a rămas totuşi prima şi singura lui iubire! Căci altfel ce rost ar mai avea infernul în care trăieşte din pricina acelui păcat? Ar mai rămâne el cu braţele împietrite, când braţele ei s-au întins şi-l imploră să vină? Dar dacă o iubeşte atât de mult, ce mai contează un păcat sau o mie? Nu-i oare dragostea cuvântul magic ce i-ar putea reda fericirea? Noi aşa gândim. Tânărul are însă alte păreri. A fost învăţat să-şi considere trupul un templu, iar acum templul a fost profanat.

Un templu profanat? La ce altceva ar mai putea sluji el decât ca lăcaş pentru dansul diavolilor? Ei bine, aşa a fost educat tânărul nostru să gândească. El pune toată vina pe firea lui josnică, dar n-a decăzut încă până într-atât încât, ştiindu-se josnic, să consimtă să se reîntoarcă la iubita lui şi astfel să-şi recapete fericirea.

O, Engliteră, patrie fericită! O, tu soţie dulce! Ce

nălucire jalnică a înflăcărat orgoliul acestui tânăr şi l-a smuls de lângă voi? Sărmană creatură, cum ţi-ai închipuit că eşti unul din cele o sută de braţe ale Titanului şi că-i poţi înfrunta pe zei? Lui Jupiter i-a fost de-ajuns să-i şoptească ceva unei cucoane cu zâmbetul pe buze. Femeia a ieşit în calea tânărului şi după asta Olimpul s-a cutremurat. S-a cutremurat de hohotele de râs ale lui Zeus.

Oreste, împresurat de Erinii, a fost fără doar şi poate mai norocos decât tânărul nostru sortit chinului de a se vedea chemat la pieptul unui suflet ceresc de la care se ştia izgonit pentru vecie. Căci lui îi lipseşte uitarea de sine a celor ce şi-au pierdut minţile.

Înveşmântată în lumina pură a primei lui pasiuni, drapată în splendoarea fără de seamăn a cerului pe care contemplase el odinioară, Lucy este pretutindeni şi mereu alături de el. Dimineaţa, seara sau la miez de noapte. strălucește deasupra lui ca o stea. Îi aţine calea şi i se arată pe neaşteptate în desişul pădurii, o simte în adâncul inimii de parcă ar fi aievea lângă el. Sunt clipe când băiatul îşi uită păcatul, se repede s-o cuprindă în braţe, îi şopteşte cuvinte de dor, dar când îi simte sărutul nevinovat pe buze, faţa i se crispează de ruşine şi durere.

Îndura calvarul acesta zi după zi. „Dacă ţii la mine, întoarce-te imediat acasă”, îi scrisese tatăl său. Din acea clipă, Richard nu mai citi nicio scrisoare. Le ardea pe toate de cum le primea. Ştia cât de uşor ar fi putut să cadă pradă propriilor sale dorinţe. Îşi dădea seama că orice îndemn din afară s-ar fi transformat într-o adevărată ispită, în faţa căreia, sentimentul onoarei ce-i mistuia sufletul ar fi cedat pe loc. Or el se agăţa cu disperare de sentimentul acesta căci era convins că, torturându-se astfel, îşi ispăşeşte păcatul.

Cei care încearcă să-i oprească din drum pe tinerii gentlemeni ce se rostogolesc la vale îşi asumă *6* sarcină deopotrivă ingrată şi periculoasă. Femeile frumoase însă

o preţuiesc nespus, ba unele îşi fac din ea o adevărată profesie. Atât cât îi permiteau puterile propriului ei sex, lady Judith era şi ea alături de Titani în lupta împotriva zeilor; din această pricină, luaţi aminte, vă rog, ea acceptase chiar să se căsătorească cu un lord neputincios în toate privinţele, dar extrem de bogat. Nu s-ar putea spune că lady Judith nu repurtase anumite succese, dar nemulţumită de ele, prefera să nu le mai împărtăşească şi altora.

Cu Richard s-a întâlnit la Paris întâmplător. A priceput pe loc ce se petrecea în sufletul lui şi i-a dat a înţelege că ea este singura fiinţă în stare să-l ajute. Ca atare, tânărul a fost înrolat imediat în suita ei. Pentru el era o adevărată alinare să fie în preajma unei femei. Deşi lady Judith înţelesese perfect motivele tulburării lui Richard, a preferat să le treacă totuşi cu vederea cu acea uşurinţă de care sunt în stare, de obicei, femeile, şi, devenind dintr-odată melancolică, l-a îndemnat şi pe el să procedeze la fel. A început să vorbească despre propriile ei dureri, întocmai cum ar fi vorbit şi el despre ale lui, dar nu spunea niciodată lucrurilor, pe nume şi susţinea întruna că numai ea poartă. toată vina. Cu alte cuvinte, cine-l putea înţelege mai bine ca ea? O. miraculoşi ochi de femeie! în faţa privirilor voastre. tainiţele cele mai obscure ale sufletului nostru se limpezesc ca prin farmec! Ne simţim dintr-odată bogaţi, mai bogaţi, poate, decât în visele noastre cele mai frumoase, pentru ca în clipa următoare, deîndată ce nu mai suntem lângă voi. să dăm faliment şi să cădem pradă mizeriei. Cum e oare cu putinţă? Ei bine, noi nu ne punem niciodată astfel de întrebări! Dăm buzna să ne scăldăm lacomi în lumina acestor miraculoase sfere şi sferele acestea trebuie să aparţină neapărat unei femei pentru a avea atâta forţă. Deşi, la drept vorbind, dacă m-aţi întreba în ce constă misterul lor. n-aş fi în stare să vă spun.

Aşadar, lady Judith îl înţelegea perfect pe Richard,

iar el care, în adâncul sufletului, se considera un păcătos, se agăţa de ea cu şi mai multă fervoare de parcă i-ar fi fost frică să n-o piardă. Sunt momente când sufletul are nevoie de odihnă. Richard era prea ostenit după atâta suferinţă.

Austin i-a descoperit pe valea Rinului, printre colinele Nassaului. Acolo, Titanii, bărbaţi şi femei, care nu reuşiseră să-l răstoarne pe Jupiter, pluteau în voia sorţii la întâmplare pe valurile tumultuoase ale sentimentului. S-ar putea spune că modestul ţăran, înveşmântat în albastru, care merge agale în spatele boulenilor săi, vânzătoarea de fructe cea sprinţară ce-ţi zâmbeşte de sub broboada ei pestriţă, sau munteanul ce-şi mână măgăruşul, ba chiar şi doctorii de prin împrejurimi sunt de mai mult folos pentru semenii lor, decât Titanii.

O, ce gând sinistru! Lady Judith nu-şi pierde timpul cu astfel de gânduri, ea priveşte totul cu seninătate. Richard însă, mai ales atunci, când ochii doamnei nu sunt aţintiţi asupra lui, se simte foarte tulburat. Priveşte trist la tinerii de seama lui ce se îndreaptă în grupuri spre muncă. Lipsite de ambiţii, fiinţele acestea robotesc cu sârg şi munca lor dă roade!

Eroului nostru, lady Judith i-a rezervat totuşi o misiune mult mai înaltă. Văzându-i că arde de dorinţa de a face ceva, doamna i-a oferit harta ferfeniţi tă a Europei. Şi tânărul a înghiţit-o fără probleme. S-a simţit ameţit pe loc de parcă ar fi dat pe gât un balsam puternic. Imaginaţi-vă, Richard călare pe cal, galopând printre imperiile căzute în ruină! în fine, în faţa acestei imagini, bunul simţ se comportă aidoma unor animale meschine şi se face mic de frică. Doamna şi tânărul însă s-au înţeles tacit să preschimbe harta lumii civilizate.

Iluziile sunt asemeni vaporilor. Este bine ştiut că ei au proprietatea să-şi modifice la infinit forma, dar în niciun caz nu mai pot reveni la forma lor iniţială. Cu cele o sută de braţe ale sale, Briareus se poate vedea silit

când să se repeadă la un măgăruş bezmetic ce zvârle din copite, când să reducă la tăcere un grup de maimuţe ce sporovăiesc. Ei bine, celulele din creierul unui tânăr se grupează şi se regrupează asemeni norilor de pe cer fiind şi ele la cheremul vântului. Lady Judith începu să sufle. Creierul lui Richard era plin de iluzii şi, asemeni vaporilor, acestea îşi schimbau forma de la o clipă la alta. Dumneavoastră care aţi urmărit seara trecută norii pe cer şi care, pe deasupra, mai ştiţi ce va să zică aceea tinereţe, îmi veţi înţelege comparaţia. Dumneavoastră în niciun caz n-o să vi se pară ciudat şi n-o să consideraţi o nebunie faptul că un tânăr de vârsta lui Richard, cu educaţia ce-a primit-o el şi cu poziţia lui socială, poate ajunge în halul acesta. N-a fost el oare educat să creadă că este născut pentru fapte măreţe? Nu i-a spus oare doamna că îşi pune în el toate nădejdile! Şi dacă te simţi cumva josnic, deşi eşti convins că ai fost născut pentru fapte măreţe, în cazul acesta ai şi început să te agăţi de fantasme. Dar să ne-nchipuim ce s-ar întâmpla cu eroul dacă ar fi fost cumva şchiop. O, cu câtă fervoare ar mai fi crezut el în vraci şi în leacurile lor, ce pasiuni violente i-ar mai fi frământat pieptul, dându-i ghes să crape capul cuiva!

Cei doi vorbeau pe şoptite despre Italia. „Soseşte clipa!” murmura ea. „Voi fi gata’!” răspundea el. Oare ce rang avea să primească eroul în armata libertăţii? Căpitan, colonel, general sau simplu soldat? în această privinţă, cum era şi firesc de altfel, tânărul era mult mai precis şi categoric decât ea. „Voi fi soldat de rând!” mărturisea el. Şi totuşi se visa şarjând, călare pe un armăsar focos. Desigur, soldat de rând la cavalerie! Şi în această modestă calitate avea să cutreiere imperiile căzute în ruină. De sub fruntea înaltă, ochii ei tulburaţi de o nedefinită tristeţe scrutează depărtările. Şi pentru ca inima să se înflăcăreze şi mai tare, încep să citească din Petrarca. „*Italia mia*”, bineînţeles! Zadarnice versuri, când te gândeşti la rănile mortale ce sfâşie trupul acestei

frumoase ţări! Ei suspină totuşi, îşi dau mâna, şi suspinele lor curg la vale odată cu apele Tibrului, Arnoului şi Padului! Dar cine n-a plâns oare pentru Italia? Din trupul acestei ţări văd ridicându-se aspiraţiile unei lumi. Se înalţă una după alta şi plutesc ca rotogoalele groase de fum ce ies din trabucurile din care pufăie sentinelele Panoniei.

Când şi-a făcut apariţia Austin, Richard i-a mărturisit ferm că n-o poate părăsi pe lady Judith. Aceasta, la rândul ei, a declarat că nu e-n stare să se despartă de Richard. Dar, luaţi aminte! „Nu-l părăsea, numai şi numai din grijă pentru binele lui!” De altfel, Richard avusese prilejul să verifice singur acest lucru. Poate că avea chiar motive să-i fie recunoscător. Căci altfel, cine ştie, cum o luase pe drumul larg al celor ce şi-au pierdut minţile, era foarte posibil s-o sfârşească şi mai rău.

Eroul este smintit de-a binelea, numai Dumnezeu ştie ce se petrece în mintea lui. Şi totuşi, eu n-am de gând să râd de el, pentru simplul motiv că n-a avut încă prilejul să-şi dea în vileag marile virtuţi. Căci dacă vi se-ntâmplă cumva să-l întâlniţi atunci când „marele prilej” i-a ieşit în cale, ca o adevărată pronie cerească, vă veţi convinge singuri că spectacolul pe care vi-l oferă el nu e nici pe departe comic. În starea în care se afla acum, stare ce o voi numi nebunie pentru a fi pe placul lumii, Richard se simţea în siguranţă. Faptul că putea exala iluzii. – vapori îi pria de minune, iar fiinţa ce dădea formă şi culoare acestor iluzii juca, în cazul său, rolul unei benefice Iris. În consecinţă, Richard spuse răspicat că n-o poate părăsi pe lady Judith şi nu suflă nicio vorbă asupra datei când ar fi urmat să plece.

— Bine, dragul meu, dar ce motiv te poate împiedica să te întorci la soţia ta? întrebă Austin.

— Un motiv, pe care dacă l-ai cunoaşte, tu ai fi primul care mi-ai da dreptate să procedez astfel.

De fiecare dată când îl întâlnea pe Austin, Richard

avea aerul unui bărbat copleşit de duioşie şi tristeţe. Austin asocia această stare de spirit cu Lucy şi palatul ei strălucit de soare-apune. Ca atare, Austin aştepta răbdător.

Între timp, bătrânul lord cu care se căsătorise lady Judith trecea în revistă toate staţiunile din regiunea Nassaului şi asta nu fiindcă ar fi fost bolnav. De cum îşi făcea apariţia într-un anume loc, soţia lui îşi schimba imediat reşedinţa. O femeie admirabilă ca ea merită să fie iertată că s-a căsătorit cu un bărbat atât de bătrân. Lady Judith se dovedea o exaltată chiar şi în materie de obligaţii conjugale. Avea, fără îndoială, spiritul şi, inteligenţa oamenilor exaltaţi. Dacă i s-ar fi oferit prilejul ar fi devenit o a doua Charlotte Corday! Aşa că s-ar cuveni s-o cruţăm şi pe ea de anatema ridicolului. Absurdităţile de care sunt în stare oamenii exaltaţi se deosebesc, oricum, de poznele celor săraci cu duhul! Lady Judith era o persoană superioară, din categoria acelora care procedează numai cum consideră ele că – e just şi manifestă totdeauna o încredere oarbă în punctul lor de vedere. Stima tânărului nostru i se cuvenea pe deplin. Doamna era demnă să-i fie îndrumător şi călăuză. Apoi, lady Judith reuşise să-şi reia cu Austin aceleaşi relaţii intime ca în trecut, fără ca prin aceasta să-şi stânjenească în vreun fel relaţiile cu Richard. Între ea şi Austin erau mari asemănări. S-o spunem totuşi că Austin nu era un visător şi nu s-ar fi căsătorit niciodată cu un lord bătrân.

Într-o seară, pe când se plimbau toţi trei agale pe podul din Limburg, în dreptul episcopului de piatră, care argintat de razele lunii îşi reflecta în ape silueta tremurândă, de-ai fi zis că dialoghează pe şoptite cu lespezile de ardezie dimprejur, pe lângă ei trecu o femeie cu un copil în braţe. Mărimea neobişnuită a pruncului le atrase imediat atenţia la toţi trei.

— O, ce dolofan mai e mititelul, exclamă Richard, izbucnind în râs.

— Într-adevăr, delicios copil, răspunse Austin, totuşi nu cred să fie mai voinic decât băiatul tău!

— Pentru un Arminius născut în secolul al XIX-lea arată excelent… continuă Richard, dar deodată se opri brusc şi-l privi ţintă pe Austin.

— Parcă spuneai „era? îl întrebă lady Judith pe Austin

— Credeţi că e cazul să mai repet? ripostă acesta cu un aer cât se poate de nevinovat.

— Richard are un fiu?!

— Cum nu ştiai?

— Modestia lui întrece orice limită, comentă lady Judith cu un uşor dispreţ faţă de resursele paterne ale tânărului.

Richard simţea că i se sparge inima în piept. Se uită din nou la Austin. Acesta însă îl privi atât de firesc încât, tânărul nu mai îndrăzni să pună nicio întrebare.

— Hm… murmură lady Judith.

Când cei doi bărbaţi rămaseră singuri. Richard îşi pierdu răbdarea şi izbucni:

— Austin, chiar vorbeşti serios?

— Cum, Richard, nu ştiai?

— Nu.

— Bine, dar ţi-am scris cu toţii! Şi Lucy, şi tatăl tău, şi mătuşa Doria… Cred că şi Adrian s-a obosit să pună mina pe pană.

— Am rupt toate scrisorile, spuse Richard.

— Află de la mine că ai un copil minunat! N-are de ce să-ţi fie ruşine de el. Eu eram convins că ştii!

— Nu, n-am ştiut nimic!

Richard dădu să plece, dar imediat se întoarse înapoi.

— Cum arată? murmură el”.

— Cum să-ţi spun, seamănă leit cu tine, dar are ochii lui Lucy.

— Iar ea…

— Lucy… Nu ştiu ce s-ar fi făcut dacă n-avea copilul!

— Sunt amândoi la Raynham?

— Amândoi.

Pieriţi, fantastice iluzii! Ce mai contaţi voi acum? Oare unde-şi iau zborul visele eroului atunci când află că are un copil? Natura îl primeşte la pieptul ei şi, în curând, ea va grăi! Printre colinele acestea, până şi omul cel mai simplu se poate mândri cu o astfel de ispravă şi totuşi o faptă banală ca aceasta reuşeşte să-l uimească pe eroul nostru, cum nici cele mai fantastice isprăvi de vis n-ar fi în stare să o facă! Este deci tată! Richard privea ţintă, ca şi cum ar fi vrut să desluşească în gol chipul copilului său. Îi spuse lui Austin că se-ntoarce într-o clipă şi-o rupse la fugă, trăgând lacom aer în piept. „Sunt tată, murmură el intimna, sunt tată!” Pe nesimţite, paşii îl purtau mai departe, mai departe! Richard dibuia fără să ştie coardele melodioase ale naturii. Şi dintr-odată, ca prin farmec, armonii necunoscute răsunară în întreaga lui fiinţă.

Văpăia lunii îi lua ochii. Era o noapte de vară cu aer greu şi neclintit. Richard se afunda în pădure. Şoseaua rămăsese acum în urmă. Mergea din ce în ce mai repede. Frunzele copacilor îi mângâiau obrajii, foile moarte, troienite prin vâlcele, foşneau sub picioare. O bucurie sfântă punea stăpânire pe el şi îşi simţea sufletul cuprins de pace. Treptat, treptat, însă sentimentul acesta dispăru. Richard redeveni din nou conştient de el însuşi. În suflet i se strecura acum o teamă copleşitoare. Era tată! Dar în vecii vecilor n-ar fi îndrăznit să-şi vadă copilul. Unde fier au acum iluziile şi fantasmele cu care s-ar fi amăgit odinioară? Se afla singur, fără niciun sprijin în faţa propriului său păcat. Aşa tulburat cum era, i se năzări că de sus, din ceruri, Clare se uita la el. Clare, care ştia totul despre el… în faţa’ privirilor ei, Richard nu s-ar fi încumetat să meargă să-şi sărute copilul. Apoi, sever cu el însuşi, încercă să-şi stăpânească durerea şi să-şi potolească zbuciumul nervos al feţii.

La izvor, lângă trunchiul unui copac-străvechi,

îngropat pe jumătate sub frunzele moarteale altor veri, Richard se opri, întocmai ca drumeţul ce-a ajuns la capătul călătoriei. Atunci îşi dădu seama că nu era singur. Căţelul lui lady Judith venise după el. îl mângâie plin de recunoştinţă pentru această dovadă de prietenie şi rămaseră amândoi tăcuţi în mijlocul pădurii neclintite. Lui Richard i-ar fi fost cu neputinţă să se întoarcă înapoi. Inima îi era prea grea. Trebuia să meargă mai departe. Aşa că porni din nou la drum cu micul animal după el.

O somnolenţă grea pusese stăpânire pe crengile pădurii. Pe dealuri şi vâlcele apăsa aceeaşi zăpuşeală de moarte. Aici undele izvorului nu clipoceau limpezi şi răcoritoare, glasul lor devenise metalic ca şi cum spiritul fluid al apei pierise. Mai încolo, în lumina clarului de lună ce arginta desişul ierbii, raze piezişe luceau ca o văpaie albă. Aerul era clar, nici urmă de ceaţă. Hăt departe, văile îşi desenau conturul cu umbrele lor cu tot, ca-n miezul zilei, numai culoarea şi-o mai domoliseră puţin.

Pentru o clipă, Richard zări o căprioară iute ce săgetă poiana văluritâ, la o distanţă unde nici glonţul n-o putea ajunge. Nu se clintea o frunză, nu adia o boare şi totuşi liniştea parcă avea un sens. În imensitatea albastră a cerului strălucea luna. Gâfâind din greu, cu limba scoasă, căţeluşul venea după Richard. Se ghemui niţel la un popas, apoi se ridică anevoie şi-o porni după el. Din când în când, un fluture de noapte îşi fâlfâia prin beznă imensele aripi albe.

Într-un colţ mai izolat, de unde s-ar fi zis că pădurea se dăduse-n lături, printre urzici ţepoase şi ierburi ce creşteau de-a valma se ridicau nişte ruine cenuşii. Fără să-şi dea seama, Richard se aşeză pe o piatră sfărâmicioasă, dornic de puţină odihnă. Asculta gâfâitul câinelui. La picioarele lui, zeci de licurici smălţuiau cu luminiţele lor pământul uscat şi negru. Stătea şi-i privea cu mintea golită de g înduri. Era complet epuizat. Cum stătea aşa, sub razele lunii, cu umbra profilată spre apus,

parcă ar fi aparţinut şi el acestor ruine. Pe cer luna era în declin. Şiruri lungi de nori argintii îi luau pe furiş locul. Erau vestitorii furtunii. Richard nu vedea nimic, nu auzea nici măcar frunzele ce începură să foşnească.

Când o porni din nou la drum, în faţa lui se ridica un munte uriaş. Pentru o clipă îi veni în minte să-l ia cu asalt, dar oricât de repede mergea el, muntele se depărta mereu. Pământul începu să se moaie. Cerul nu se mai vedea. Picături grele de ploaie îi loveau obrajii, frunzele foşneau, pământul răsufla din greu, Richard era învăluit în beznă. Deodată, răsună glasul tunetului. Muntele cel uriaş se prăbuşea peste el. Pădurea tresări toată, cuprinsă de vâlvătăi violete. La poalele muntelui se aprinse o lumină, pâlpâi o clipă, apoi se stinse. Părea că fulgerul e ochiul cerului. Părea că tunetul e glasul cerului. I se adresau pe rând şi îi umpleau sufletul de o bucurie extatică. Singur în mijlocul pădurii, singur în faţa măreţiei şi misterelor furtunii, Richard avea sentimentul că e reprezentantul unic al speciei umane şi la gândul acesta se simţea înălţat. Întreaga lui fiinţă se avântă în extaz mai departe spre glorie sau ruină.

În vale, valuri de aer aprins îşi dezlănţuiau mânia; fulgerele brăzdau cerul şi în lumina lor vineţie, ferigi fantastice străluceau pentru o clipă ca apoi să dispară. Apoi din foşnetul ascuţit al frunzelor se iscă o melodie. Răsună îndelung, din ce în ce mai tare, amplificată de forţa potopului. Puhoiul de ape domolea setea pământului. Richard era ud leoarcă şi totuşi torentele acestea îi produceau o bucurie sălbatică. Mergea întruna. Ploaia şi hainele lui jilave nu-l deranjau defel. Aromele ierburilor, înviorate de ploaie, îi dădeau puteri. Deodată se opri brusc şi adulmecă aerul. I se năzări că simte în nări mirosul florilor de creţuşcă. Pe valea Rinului nu văzuse niciodată astfel de flori. Nu se gândise nicicând la ele şi apoi, creţuşcă nu creştea în pădure. Şi totuşi mirosul ei proaspăt şi înrourat îi mângâia nările. La câţiva paşi mai încolo, micuţul lui tovarăş de drum, ud

leoarcă şi el, dădea sărmanul din coadă. Richai'd înainta încet, cu gândurile învălmăşite în minte. Mai făcu doi, trei paşi, şi întinse mâna. O dorinţă nedefinită îl împingea să se convingă că într-adevăr erau fiori de creţuşcă. Bâjbâind prin iarbă, dădu de ceva cald care, la atingerea lui, tresări. Richard ridicăinstinctiv mâna şi privi curios. În palma lui se afla o creatiy a mică de tot şi, fără îndoială, extrem de tânără. Obişnuit cu întunericul, recunoscu imediat un iepuraş. Probabil că înainte de sosirea lui, căţeluşul speriase iepuroaica şi acum puiul rămăsese singur. Richard obloji iepuraşul în palmă şi, băgându-l în sân, porni grăbit mai departe.

Ploaia se îndesise, copacii şiroiau de apă ca o fântână. Acum Richard îşi simţea mintea limpede şi uşoară. Gândurile îi zburau la păsări. Oare unde se-ascund ele când plouă? Dar fluturaşii, cum reuşesc oare să-şi salveze puful colorat al aripilor? De bună seamă, se ascund la adăpostul vreunei frunze, gândea el. Şi se uita cu ochi atât de blânzi şi iubitori la bolţile de frunze şiroind de ploaie, de parcă ar fi fost el însuşi un copil al pădurii. Apoi avu deodată o senzaţie stranie. Un freamăt neobişnuit îi cuprinse braţul. O simplă senzaţie fizică. Atât şi nimic mai mult. Conteni o clipă, apoi puse din nou stăpânire pe el, învăluindu-i ca o boare caldă şi inima. Treptat, treptat îşi dădu seama că iepuraşul pe care-l ţinea la piept îi lingea mina. Îi mângâia de zor palma cu limba lui mică şi aspră. Iată de unde venea senzaţia aceea stranie! De cum îşi dădu seama despre ce-i vorba, uimirea lui Richard se spulberă dintr-odată şi, totuşi, acum când misterul se lămurise, băiatul era parcă mai mişcat ca la început şi gestul acesta trezea în sufletul său ecouri nebănuite. Mângâierea blândă a iepuraşului nu mai contenea. Ce-i spunea el oare? Atât de mult cât poate nicio voce omenească n-ar fi fost în stare să-i spună în momentele acelea.

Departe, la orizont, unde se refugia furtuna, o lumină palidă vestea zorile. Richard păşea grăbit.

Deoparte şi de alta a potecii, se aplecau buruieni verzi, împovărate de ploaie. Acum Richard ajunsese în faţa unei troiţe împodobite cu ghirlandele de flori ale recunoştinţei. Păşea însufleţit de sentimentul acela nedefinit pe care-l încearcă orice om atunci când simte că se află în pragul unei revelaţii. În lumina slabă a zorilor, troiţa modestă, la care veneau să se închine şi să se roage ţăranii, stătea rece şi neclintită, şiroind de picuri grei de ploaie. Sub cele două aripi ce-i slujeau drept acoperiş, Richard zări o statuie. Era fecioara cu pruncul. Îşi continuă mai departe drumul. Dar n-apucă să facă nici câţiva paşi că puterile îl părăsiră şi începu să tremure. Ce se înfâmnla oare? Pentru Richard, întrebarea aceasta nu exista. Acum pusese stăpânire pe el o altă forţă. Spiritul Vieţii i se dezvăluia ca un fulger orbitor, iluminându-i întreaga fiinţă. Îi răsuna în suflet glasul copilului, simţea mângâierea iubitei. Închise pentru o clipă ochii şi chipurile lor îi apărură în faţă. S-ar fi zis că aşa slab şi neputincios cum era, ei îl ajută să biruie genunea şi-l trag la lumină. El era orb iar ei îi călăuzeau paşii. Îşi simţi sufletul purificat şi zguduit de emoţie începu să tremure.

Când se trezi din transa aceasta, în jurul său colinele străluceau scăldate de razele soarelui. Păsărelele ciripeau şi se zbenguiau prin aer. Ajunsese la marginea pădurii, în faţa lui, sub cerul larg al dimineţii, se deschidea o câmpie întinsă. Era un imens Ian ele grâu cu spicele coapte.

CAPITOLUL XLIII

Spiritul Bineflui şi Spiritul Răului se înfruntă din nou

La R’aynham toată lumea ştia că Riichard I se întoarce acasă. Mai întâi, Lucy aflase vestea cea bună de la Ripton Thompson. Tânăru-l îi scrisese din Bonn, dar nu suflase nicio vorbă despre motivul real pentru care-şi petrecea concediul în Istră inătate. Plecase anume în Germania na să-şi convingă prietenul să se reîntoarcă

acasă, dar când îşi dădu seama că Richard luase singur această hotărâre, nu-i mai spuse nimic, tprefă cându-se că venise la Bonn pur şi simplu! de plăcere. Apoi Lu cu primise o scrisoare de la Rich ard. Acesta îi scria că dacă intenţionează cumva să plece la mare, să-i comunice imediat adresa hotelului la care stă, căci doreşte s-o vadă cât mai curând. Era o scrisoare ¡calmă şi ¡plină de căldură. Pe de altă parte, în tot acelst timp, ajutată de credincioasa ei Berry, Lucy se străduia! din răsputeri să-l cucerească pe autorul de aforisme.

„Raţiunea de existenţă a femeilor se află în laptele pe care-l sugem la pieptul lor", notase el grăbit undeva, observând ce mamă grijulie era Lucy. „În consecinţă, noi, bărbaţii, care ne-am adăfpat din pl în din hrana aceasta s-ar cuveni să ţinem minte că femeile nu sunt lipsite de raţiune". Lta rândul ei, zeloasă ca de obicei, doamna Berry îi spunea baronetului întruna că educaţia domnişorului Richadd începuse foarte, foarte de timpuriu şi ca atare micuţul avea să iasă un istoric de vază. Ei bine, amănuntul acesta cu privire la metodele pedagogice ale lui Lucy a fost suficient pentru a-l cuceri pe Sir Austin.

„Am spus întotdeauna că nu soarta oarbă îi va dărui lui Richard soţia pe care o merită. Mă văd silit să recunosc însă că am greşit în această privinţă", gândea în sinea lui baronetul şi se grăbea să adauge: „Fără îndoială, Richard şi-a găsit o soţie excelentă!" în fine, era dispus să admită că instinctul se dovedise, cel puţin până la proba contrară, mai puternic decât ştiinţa. Iar acum, când venirea lui Richard era iminentă şi urmau să fie cu toţii din nou fericiţi, baronetul îşi revărsa asupra tuturor marea lui înţelepciune ¡paternă, (convins că Ide fapt el este făuritorul acestei fericiri. Între el şi Lucy domnea acum o atmosferă de caldă intimitate.

— V-am spus eu, *şir* fata aceasta este în stare chiar să şi vorbească, spunea Adrian.

— Fata asta gândeşte! sublinie baronetul.

Problema destul de delicată a relaţiilor cu unchiul Blaize a fost şi ea rezolvată în modul cel mai generos. Fermierul primi permisiunea să vină la Raynham oricând poftea, Lucy urmând să-şi viziteze unchiul de cel puţin trei ori pe săptămână. Pentru Sir Austin, fermierul Blaize şi doamna Berry constituiau un subiaict de studiu excelent, ale cărui roade nu întârziară să se arate. Firea dintr-o bucată a acestor oameni simpli îi furniză câteva aforisme de-a dreptul remarcabile.

„O doză din sângele curat al acestor pământuri nu ne strică delote”, scria baronetul şi, meditând îndelung la părinţii micuţului său nepot, Sir Austin se declara mulţumit. Aşa se face că acum cei care intrau în bibliotecă nu se mai mirau văzându-l cu câtă amabilitate îşi trata nora. În vremea aceasta, Richard traversa marea şi, cu fiece clipă ce trecea, inimile celor de la Raynham băteau şi mai tare. Spre seară, Richard urma să fie în mijlocul lor. Dimineaţa, la micul dejun, Sir Austin o salută pe Lucy ou mai multă căldură ca de obicei. De-atâtea gânduri amoroase, doamna Berry parcă-şi ieşise din minţi.

— Te măriţi a doua oară, văduvioara mea’s cumptă, ciripea ea. Lăudat fie Domnul că-ţi trimite acelaşi mire! Şi-apoi unde în ai pui că acuma ai şi-un copil în braţe, insista ea serioasă. Ciudat, murmură apoi Berry, ciudat, da’ pentru Berry-al meu parcă nu mai simt nimic. Dragostea mea se-ndreaptă acum spre porumbeii ăştia dulci!

În realitate însă. Berry cel infidel se plângea că este tratat prost şi voia să lase impresia că este gelos pe copil. Atunci, nevasta îi răspundea că dacă suferă cu adevărat, apoi înseamnă fcă-şi primeşte răsplata ce i se cuvine. Oridum. poziţia lui Berry nu era prea comodă. Cum să le ascundă femeilor din cercul său că Bessy Berry, soţia lui, se afla la Ftaynham! Şi-apoi consoarta asta nu catadicsea de fel să-l consoleze, văzând ce complicaţii stârnise printre rândăşoaice prezenţa ei.

Lucy încercase s-o mai domolească puţin pe doamna Berry, dar aceasta rămânea neclintită. Susţinea sus şi tare că, până n-o înţărca copilul, nu renunţă la – el.

— Atunci, o avertiză ea, ¡scrutând viitorul, poate-o să-ţi dai seama că nu-s chiar aşa de moale şi blândă cum mă credeai!

— Eşti o babă rea şi ranchiunoasă! exclamă Lucy.

— Be cinstea mea, zău că n-ai dreptate, răspunse doamna Berry cu mândrie. Din când în când nu strică să-şi mai schimbe omu' caracteru'. Berry s-a lăsat aşteptat cam mult, scumpo!

Dacă n-ar fi bine ştiut de toată lumea că femeile obsedate de pudoare nu se încumetă nicicând să asculte destăinuirile fiinţelor caste din fire, poate că n-ar fi rău f să reproducem câteva din mărturisirile pe care doamna Berry a găsit de cuviinţă să le facă tinerei soţii, cu privire la infidelitatea lui Berry şi la caritatea de care trebuie să dea dovadă femeile faţă de bărbaţii păcătoşi. În consecinţă, ne vom mulţumi să spunem că în ciuda indiferenţei ce începuse să pună stăpânire peste doamna Berry a considerat totuşi necesar să abordeze problema şi, mai ales, să ampărtăşească şi altora sentimentele ei creştineşti în această privinţă.

Marea e calmă. Cei de la Raynham privesc cerul senin şi hanţ bucuroşi că Richard va fi în curând printre ei.

Richard vine să se arunce la picioarele iubitei, vine să-i cerşească iertarea. Deasupra mărilor şi deasupra pădurilor, pe vreme senină şi pe furtună, chipul lui Lucy străluceşte ca o stea. Spre steaua aceasta se îndreaptă acum spăsit eroul nostru! O, ce măreaţă e ziua când ne dăm seama de nebuniile noastre! Pe puntea vasului se află doi prieteni vechi – Richard şi Ripton. Richard îşi îndeamnă prietenul să vorbească, fiindcă s-ar zice că lui nu i-a pierit încă darul vorbirii. Şi cum, în sinea lui, Ripton fusese dintotdeauna mândru de elocvenţa cu care-l înzestrase natura, acum nu mai pridea tot

enumerând virtuţile lui Lucy şi farmecele copilului.

— Cum, Rip, n-a spus că-i supărată pe mine?

— Supărată pe tine, Richard?! Cum poţi spune Una ca asta? Păi din clipa când şi-a dat seama c-o să aibă un copil, Lucy nu s-a mai gândit decât la datoria ei de mamă. Lucy nu se gândeşte niciodată la ea.

— Spune-mi, Rip, ai văzut-o la Raynham cu ochii tăi?

— Desigur! M-au invitat chiar ei acolo. De-ai şti cât de mult ţine, tatăl tău la ea! Sunt convins că are o părere excelentă despre Lucy. Şi pe bună dreptate! Este o fată atât de blândă şi frumoasă!

Richard era pe & a copleşit de propriile lui greşeli pentru a-şi mai învinovăţi tatăl şi apoi prea era englez până în măduva oaselor ca să-şi dea în vileag sentimentele. Cât despre Ripton, el vedea limpede că modul în care se comportase Richard în aceste împrejurări schimbase radical relaţiile dintre ei. Aerele de erou fuseseră abandonate undeva în trecut, dar, cu toate acestea, Ripton îşi asculta prietenul cu aceeaşi supunere ca în anii de entuziasm eroic ai copilăriei. Poate că acum ţinea la prietenul său mai mult ca oricând. Îi mărturisi ce binefacere fusese pentru el Lucy cu sufletul ei blând şi ales. Richard asculta îngândurat şi-şi dădea seama ce absurde fuseseră extravaganţele lui în comparaţie cu răbdarea sublimă a îngerului frumos ce-l aştepta acasă. Richard nu era însă omul dispus să se cruţe. După toate cele întâmplate, n-ar fi acceptat nici în ruptul capului să fie iertat cu atâta uşurinţă. I se aprinseseră obrajii. Şi totuşi avea să-şi calce pe inimă. Avea să-i mărturisească totul, chiar cu riscul de-a o pierde. La gândul că o va vedea din nou pe Lucy şi că va putea să îngenuncheze la picioarele ei, Richard se simţea înviorat şi căpăta puteri noi. Începură să se zărească stânci-le albe ale ţărmului. Razele piezişe ale soarelui le dădeau un lustru neobişnuit. S-ar fi zis că oamenii şi casele de pe ţărm îl întâmpinau pe extravagantul şi impetuosul nostru tânăr, revelându-i din nou sensurile

bunului-simţ şi ale simplităţii şi, odată cu ele, bucuria căminului.

La ora prânzului se şi aflau la Londra. Pentru o clipă, Richard renunţă la ideea de a-şi mai lua corespondenţa de la hotel, apoi, după o scurtă discuţie, se hotărî totuşi să treacă pe-acolo. Valetul îşi făcu apariţia şi-l anunţă că avea două scrisori. „Una aşteaptă cam de mult”, preciză el. Scrisorile îi fură aduse imediat. Prima era de la Lu cu. Ripton observă că pe măsură ce o citeşte. Richard se îmbujorează la faţă şi în colţul buzelor îi înfloreşte un zâmbet. Al doilea plic. fu deschis cu indiferenţă. Scrisoarea intra direct în subiect, fără nicio formulă de introducere. Când zări semnătura, Richard se întunecă. Volutele delicate ale scrisului feminin şi numeroasele înfloriturі ale literelor dădeau scrisorii aspectul unui Ian de orz ce-şi profilează pe cer spicele bărboase. Iată cum suna scrisoarea:

„Prostuţule, ştiu că eşti tare mânios pe mine din pricină că nu am acceptat să te ruinez. Despre ce-i vorba? Ei bine, de invitaţia ta de-a pleca împreună în locul acela plicticos. Îţi mulţumesc din suflet, dar modista nu mi-a aranjat încă toate pălăriile şi, în ceea ce mă priveşte, doresc să arăt excelent în clipa când îmi voi face apariţia acolo. Căci, oricum, până la urmă tot v, a trebui să mă duc. În sănătatea dumneavoastră, Sir Richard! Şi-acum, hai să vorbim serios! întoarce-te imediat acasă la soţie, îţi poruncesc! Şi fiindcă, ştiu prea bine cu cine am de-a face, mă tem că e cazul să vorbesc pe şleau. Ţi-am spus eu vreodată că te iubesc? Poţi să mă urăşti cât pofteşti, puţin îmi pasă, dar nu mi-ar face plăcere să aud că ţi-ai pierdut minţile. Şi acum ia aminte ce-ţi spun. Cunoşti prea bine relaţiile mele cu Mount. Ţică. osui ăla de Brayder s-a oferit să-mi plătească toate datoriile şi să mă subvenţioneze regeşte, cu condiţia să fac în aşa fel ca să te reţin la Londra. Îţi jur pe cinstea mea că habar n-am avut ce era în capul lui şi oricum nu am fost nicio clipă de acord cu el. Dar erai atât de

chipeş! Pusesem ochii pe tine de prima dată când te văzusem în parc şi nu ştiam încă nici măcar cine eşti. Apoi tu ai devenit dintr-odată aşa de timid, că erai mai seducător ca o fetişcană. M-ai ispitit, înţelegi V îţi dai seama ce înseamnă asta? N-am mai rezistat, tu ăi început să ţii la mine, apoi ştii ce întorsătură au luat lucrurile… în orice caz, îţi jur că n-am avut nicio intenţie rea. Aş fi fost mai degrabă dispusă să-mi tai o mină decât să-ţi fac ţie vreun rău. Zău că da! Numai împrejurările au fost de vină. Pe urmă mi-am dat seama că între noi se încinseseră lucrurile. imediat după asta, Brayder a început să se ţină scai de mine şi mi-a vorbit atâta despre tine, că până la urmă n-am mai suportat. Am luat cravaşa şi l-am pocnit zdravăn şi uite-aşa, ticălosul ¿a amuţit pe loc. Îţi imaginezi c-aş fi în stare să permit cuiva să te vorbească de rău? Uite, era gata, gata să trântesc o înjurătură, dar m-am abţinut. Vezi bine, n-am uitat încă sfaturile lui Dick! Of, Doamne, de-ai şti ce nefericită mă simt! Brayder mi-a oferit bani. Îţi imaginezi probabil că i-am luat. Puţin îmi pasă ce crede lumea despre mine. În orice caz, la un moment dat, bestia asta a trântit o vorbă care m-a pus pe gânduri. Am şters-o imediat în Insula Wight, după Mount, şi., acolo am aflat că soţia ta tocmai plecase cu o femeie bătrână care venise anume s-o ia. O, ce n-aş fi dat s-o cunosc! Spuneai că Lucy ar trebui să mă trateze ca pe-o soră. Îţi mai aminteşti? Doamne, ce-am mai râs atunci în sinea mea! Acum însă aş plânge, aş plânge cu lacrimi grele, te-asigur, dacă n-aş şti că lacrimile noastre ajung toate la personajul acela pe care, politicos cum eşti, tu obişnuieşti să-l numeşti „Diavolul”. Ei bine, am dat o fugă până la vila voastră, iar servitorul m-a informat că Mount venea şi el pe-acolo. În clipa aceea am înţeles dintr-odată totul. Era limpede că Mount se ţinea după o femeie, dar atunci nu mi-aş fi putut închipui nici în ruptul capului că femeia aceea era chiar soţia ta. Apoi am înţeles motivul pentru care voia Brayder atât de mult să te reţin pe tine la Londra. M-am

dus imediat la el. Ştii cât de mult îl urăsc! I-am cedat totuşi ca să aflu adevărul. Află, Richard, că puseseră totul la cale cu gândul s-o răpească! Pe cinstea mea, aşa este, nu mint! Numai că Mount şi-a dat seama că n-o poate seduce. Vorbeşti de diavol? Ei bine, Mount este un diavol şi totuşi nu-i chiar atât de spurcat ca Brayder. Nici javra cea mai josnică n-ar fi în stare de o asemenea ticăloşie!

Ei bine, acum după ce ţi-am spus toată povestea, tu, care eşti un adevărat bărbat, n-ai să şovăi o clipă, sunt sigură, şi-ai să te-ntorci imediat la Londra. Şi cu asta nu mai am nimic de spus. Probabil că n-o să ne mai vedem niciodată, aşa că la bună vedere, Dicky! Parcă te-aud cum mă mai blestemi! Dar să ştii un lucru, dacă ai fi fost şi tu ca ceilalţi bărbaţi, nu m-ar fi durut nici în cot de tine. De la ultima dată când am fost împreună nu m-am mai îmbrăcat în liliachiu… Voi lăsa însă cu limbă de moarte să mă-ngroape într-o rochie de culoarea liliacului! Sper că nu te superi, nu-i aşa, Dick? Sper că nu-ţi trece prin minte că am luat banii ăia? Numai la gândul că ţi-ai putea imagina una ca asta, simt că m-apucă nebunia! Apropo, cu prima ocazie când îl întâlneşti pe Brayder în public, altoieşte-l cu bastonul până-i vine rău! Pretextează pur şi simplu că nu-ţi plac ochii lui. *Adieu*! Am totuşi impresia că diavolii nu s-<în cuveni să folosească cuvântul adio. Atunci să folosim un cuvânt ceva mai puţin pretenţios – „la bună vedere”. La bună vedere, scumpul meu Dick! N-ai să-ţi închipui nicio clipă că am acceptat banii lor, nu-i aşa? Deie Domnul să ajung să n-am parte în viaţă nici de-o coajă de pâine dacă m-am atins sau dacă am să m-ating vreodată de banii lor!

Bella”.

Richard împături scrisoarea fără să scoată o vorbă.

— Urcă imediat în trăsură, îi spuse el lui Ripton.

— Ce, Richard, s-a întâmplat ceva?

— Nu.

Vizitiul primi indicaţiile de rigoare. Richard nu

scotea o vorbă. Judecând, după felul cum se-ncruntase la faţă, şi Ripton îşi cunoştea bine prietenul, era de p: apus că ceva nu era în regulă. Aflase oare ceva neplăcut din scrisoarea aceea? Explicaţiile nu se lăsară mult aşteptate.

Ca întotdeauna în astfel de împrejurări, o minciună ticluită pe loc. La un moment dat, Ripton se încumetă să-i atragă atenţia că vizitiul a greşit drumul.

— Ba merge acolo unde trebuie, strigă Richard ineleştându-şi fălcile.

Ochii lui erau tulburi şi ameninţători. Ripton amuţise. Nu ştia ce să mai creadă. Vizitiul opri în faţa unui club. La câţiva paşi mai încolo, un gentleman în persoana căruia Ripton îl recunoscu imediat pe maestrul Brayder, tocmai încerca să-şi încalece calul. Auzinau-şi numele, maestrul Peter întoarse capul şi întinse afabil mina.

— Mountfalcon este la Londra? întrebă Richard şi, în loc să-i dea mina, prinse calul de frâu. Tonul pe care fusese rostită întrebarea era cât se poate de prietenos.

— Mountr?! răspunse Brayder, privindu-l mirat cum ţinea calul de frâu. Ei bine, pleacă chiar în seara-asta!

— Se mai află încă la Londra? întrebă Richard din nou, dând drumul calului. Doresc să-l văd. Unde este?

„Tânărul pare paşnic, gândi în sinea lui Brayder. Suspiciunile mele n-au niciun temei. De unde să ştie c-am uneltit împotriva lui?”

— Vrei să-l vezi pe Mount, adăugă el cu glas tare. Dar. mă rog, pentru ce? Şi, fără să mai aştepte vreun răspuns, îi dădu imediat adresa. Apropo Feverel, strigă el în clipa următoare, întorcându-se din drum. Intenţionăm să te primim şi pe tine în rândurile noastre… Şi-i arătă cu degetul clădirea impozantă a clubului. Ei, ce zici?

Richard înclină scurt capul, apoi spuse vizitiului să pornească. Brayder îi răspunse şi el cu acelaşi gest. În clipa următoare, cei ce-şi făceau promenada prin împrejurimi îl putură vedea pe maestrul Peter călărindu-

şi plin de eleganţă calul câştigat cu atâta trudă.

— Dar ce treabă ai cu lordul Mount? întrebă Ripton.

— Vreau pur şi simplu să-l văd, i-o tăie scurt Richard.

Ripton şi-a aşteptat prietenul în faţa reşedinţei lordului Mountfalcon cam vreo zece minute. La întoarcere, Richard se înseninase la faţă, dar era cam înfierbântat. S-a oprit în faţa scărilor trăsurii şi l-a măsurat pe Ripton din cap până în picioare. Privirile lui pătrunzătoare păreau că-i spun T „Bătrâne, tu nu eşti omul potrivit pentru aşa ceva!” Dar pentru ce anume nu era potrivit, lui Ripton i-a fost cu neputinţă să ghicească.

— Tu pleacă la Raynham, dragul meu. Spune-le celor de acolo că la noapte sosesc şi eu negreşit. Te rog nu mă plictisi cu întrebări. Porneşte chiar în clipa asta. Ba nuj Stai un pic! Ia-ţi altă trăsură, cu asta merg eu!

Ripton fu dat jos fără multă vorbă şi, în clipa următoare, se pomeni singur în mijlocul străzii, Tocmai când se pregătea să alerge după trăsură ca să afle totuşi ce se sntâmplase, auzi o voce în urma lui.

— Sunteţi prietenul lui Feverel?

Ripton îşi dădea seama dintr-o privire când avea de-a face cu un lord. Şi apoi „valetul plin de distincţie ce străjuia la uşa întredeschisă a reşedinţei lui Mountfalcon, precum şi gentlemanul ce se afla pe trepte, îl făcură a înţelege că cel care vorbise era chiar lordul în persoană. Fu invitat să intre în casă.

— Feverel m-a insultat în modul cel mai grosolan! exclamă lordul Mountfalcon, puţin iritat, când rămaseră singuri. Bineînţeles, va trebui să-mi dea satisfacţie. Auzi ce idioţenie! Sper că n-a înnebunit de-a Binelea!

Bietul Ripton, care se pierduse de tot cu firea, nu era în stare să ¡răspundă nimic. Repeta întruna, cu respiraţia tăiată:

— Excelenţa voastră… Excelenţa voastră!

— După câte ştiu, nu l-am jignit cu nimic, continuă Mountfalcon. Din contră, nutream sentimente de

prietenie faţă de el. Spune-mi, dragă, are des crize de-astea?

— Crize, sir?! bâigui Ripton, încurcat de întorsătura pe care o luase conversaţia.

— Aha, exclamă celălalt, măsurându-l pe Ripton din ochi – cu aerul competent al unui lord. Probabil că habar n-ai de afacerea asta!

Ripton recunoscu că într-adevăr nu ştia nimic.

— Ai vreo influenţă asupra lui?

— Nu prea, sir. Doar câteodată şi ¡atunci… nu cine ştie ce.

— Eşti cumva militar?

Ei bine. Întrebarea aceasta era pur şi simplu de prisos. Ripton mărturisi că este jurist şi Excelenţa Sa nu se arătă deloc surprins.

— Bine, bine, spuse el, înclinându-se glacial. Nu te mai reţin!

Ripton îi făcu o plecăciune, ca orice om de rând, dar când ajunse la uşă, mintea parcă i se lumină dintr-odată.

— E vorba de un duel, sir?

— Ba bine că nu! Dacă prietenul ăsta al dumitale n-o să fie dus la balamuc până mâine dimineaţă, n-avem încotro, o să ne duelăm!

Dintre toate ororile acestei lumi, niciuna nu i se părea lui Ripton mai înfricoşătoare ca duelul. Cum stătea aşa cu mina pe clanţă, contemplând cu ochii minţii calamitatea supremă ce se poate abate asupra fiinţei omeneşti, gândurile îi zburară dintr-odată spre orizonturi mai senine.

— Un duel spuneaţi, sir? Bine, dar Richard n-o să nu trebuie să lupte, vă asigur, Excelenţă!

— N-are încotro, va trebui să fie prezent la locul de întâlnire! spuse răspicat lordul.

Ripton bolborosea ceva imposibil de înţeles.

— *Sir*, am făcut o excepţie, stând de vorbă cu dumneavoastră, spuse în cele din urmă lordul Mountfalcon. Hotărât lucru, prietenul dumitale e nebun!

Tipicar până-n măduva oaselor, recunosc, dar fără-ndoială nebun! Dintr-o serie de motive n-aş vrea să-i fac niciun rău a cestui tânăr. Dacă este dispus să-şi ceară scuze pe terenul de luptă, eu n-am nimic împotrivă. Scandalul poate fi astfel evitat. Sper că înţelegeţi! Eu sunt cel jignit şi totuşi nu pretind decât o scuză de circumstanţă şi totul se rezolvă cât se poate de simplu. N-are decât să spună că regretă cele întâmplate... Atâta tot! Şi-afcum domnule, tonul nobilului deveni dintr-odată mai sincer, în caz că se va întâmpla ceva, dat fiind că eu am avut onoarea s-o cunosc pe doamna Feverel, v-aş ruga, domnule... ţin foarte mult... să-i spuneţi că eu nu port nicio vină!

Mount sună clopoţelul şi, înclinându-se din nou ceremonios, îi dădu a înţelege lui Ripton că e cazul să plece.

Copleşit de cele aflate, Ripton porni grabnic spre Raynham, unde toată lumea aştepta yeselă şi încrezătoare sosirea lui Richard.

CAPITOLUL XLIV

Ultima scenă

Ceasul pe care-l consulta din când în când Hippias, în vreme ce-şi lua pulsul, cufundat într-o serie de calcule oculte ce-i dădeau un aer înfricoşător, arăta că nu mai rămăsese decât o jumătate de oră până la miezul nopţii. Adrian stătea la masa de scris. Cu capul înclinat puţin într-o parte, privea pana şi hârtia ca şi cum scrisul i-ar fi dat cea mai deplină satisfacţie. Chipul lui bucălat purta masca omului amuzat la culme. În jurul baronetului, cu scaunele aşezate în semicerc, se aflau Lucy, lady Blandish, doamna Doria şi Ripton, cel care de fiecare dată când îşi făcea apariţia la Raynham aducea o veste proastă. Ca toţi oamenii ce aşteaptă cu înfrigurare ceva, urmărind scurgerea implacabilă a fiecărui minut, nimeni nu scotea o vorbă. Ripton îi anunţase că, în seara aceea, Richard urma să sosească negreşit. Cu toate acestea, ochii femeilor, aţintiţi asupra lui, surprindeau din când în

când semnele unei îngrijorări care cu fiece minut ce trecea devenea mai apăsătoare. Vrând. să pară imperturbabil, Sir Austin îşi luase, ca de obicei, aerul destins al omului cufundat în meditaţie. Şi totuşi, freamătul vulgar al celor din jur nu-i dădea nici lui pace aşa că tot el fu primul care rupse tăcerea.

— Te implor, mai lasă odată ceasul acela! Nerăbdarea nu e bună la nimic! exclamă el, întorcând capul spre fratele său.

Hippias îşi abandonă imediat pulsul şi pe un ton destul de blând mormăi:

— Ştiţi voi oare ce-nseamnă un coşmar?

Remarca lui trecu însă neobservată şi aşa se face că sensul ei rămase obscur pentru cei prezenţi. În vremea aceasta, pana lui Adrian scârţâi ostentativ. A fost oare un semn de compasiune sau pur şi simplu un acces de satisfacţie infernală? Greu de spus!

— Dar tu ce scrii? îl întrebă baronetul pe tânărul înţelept, după o scurtă pauză, cuprins de invidie, în faţa calmului pe care-l vădea.

— Vă deranjez cumva, sir? răspunse el. Ei bine, tocmai eram preocupat de un anume aspect al propunerii menite a aduce sub o singură autoritate paternă toate imperiile şi regatele Europei, după modelul Sfântului Imperiu Roman, vrednic de-a pururi de admiraţia şi regretul nostru. Este vorba despre capitolul referitor la îndrumarea tinerilor şi fecioarelor şi de o serie de magistraturi, legate de misiunea aceasta. S-a stabilit că toţi aceşti înalţi funcţionari vor trebui să fie oameni de ştiinţă etc., etc.

Şi, bine dispus, Adrian începu iarăşi să scrie. Doamna Doria o încuraja pe Lucy în tăcere, strângându-i cu căldură mâna. În semn de recunoştinţă, fata încercă să schiţeze un zâmbet.

— Mă tem că aşteptăm în zadar. S-ar părea că în seara aceasta Richard nu mai vine, spuse lady Blandish.

— Dacă a spus că vine, înseamnă că se ţine de

cuvânt! exclamă Sir Austin.

Între el şi lady Blandish s-ar fi zis că are loc o înfruntare tacită. Baronetul devenise conştient că numai dacă spusele sale se adevereau, ar mai fi putut ţine el în frâu mintea acestei femei ce se emancipa singură pe zi ce trece. Căci acum îşi dădea perfect seama că lady Blandish îl cunoştea sub adevărata lui înfăţişare.

— Richard mi-a spus că va veni negreşit, murmură Ripton, dar nu mai avu curajul să privească în ochii celor din jur. Era tot mai convins că Richard îl înşelase, şi la gândul că le crease şi celorlalţi speranţe false, se simţea tulburat. În sinea lui, luă hotărârea ca în cazul în care Richard n-ar fi venit până la miezul nopţii, să-i povestească baronetului tot ce ştia. Cât este ceasul? îl întrebă el pe Hippias cu glas timid.

— E timpul să mă duc la culcare, mormăi acesta îmbufnat, ca şi cum cei de faţă l-ar fi tratat cu asprime.

În clipa următoare, în bibliotecă îşi făcu apariţia doamna Berry care-i spuse lui Lucy că are nevoie de ea. Fata se ridică de pe scaun fără să scoată o vorbă. Sir Austin o sărută pe frunte şi-i spuse:

— Copila mea, cred c-ar fi mai bine să rămâi sus. Lucy îl privea ţintă în ochi. Te rog foarte mult fă-mi plăcerea şi culcă-te, adăugă baronetul.

Lucy dădu mina cu toţi cei de faţă, după care plecă însoţită de doamna Doria.

— Părerea mea este că nu trebuia să-i spui să rămână sus. În fond nu va fi în stare să doarmă, observă lady Blandish.

— O va face de dragul copilului.

— Ceri prea mult de la ea!

— Nu de la o fiinţă ca ea, replică Sir Austin, insistând îndelung asupra fiecărui cuvânt.

Se făcuse deja miezul nopţii, când Hippias ¡se hotărî, în fine, să-şi închidă ceasul şi, pe un ton plin de vehemenţă, declară:

— Nu mai există niciun dubiu că pulsul meu scade

vertiginos!

— Revine la epoca preharvey-ianã, pesemne, murmură Adrian fără să se întrerupă din scris.

Lady Blandish şi Sir Austin ştiau prea bine că la cel mai mic comentariu, stomacul lui Hippias şi-ar fi dezvăluit pe loc toate secretele şi, cum înfăţişarea lui exterioară era de-a dreptul deprimantă, 1 considerară că cel mai bun – lucru ar fi să adopte o atitudine de rezervă şi discreţie. Hippias, dimpotrivă, interpretă tăcerea lor ca o încuviinţare şi, în consecinţă, o luă de la capăt cu şi mai mult avânt:

— De-acum totul e limpede, v-aţi convins şi voi! Cred că nimeni n-ar fi în stare să ducă o viaţă mai cumpătată ca mine şi cu toate acestea mă simt din ce în ce mai rău. Din punct de vedere organic s-ar părea că sunt sănătos. Fac tot ce-mi stă în putinţă şi totuşi mi-e din ce în ce mai rău. Natura nu iartă niciodată! în fine, mă duc la culcare!

Şi astfel, Dispepsia părăsi neconsolată scena.

— Într-adevăr, s-ar părea că numai o minune ne mai poate salva atunci când am ofensat natura, decretă Sir Austin, continuând gândul fratelui său.

— Numai vracii sunt în stare să ne consoleze, exclamă Adrian, care tocmai îşi punea pecetea pe un plic cu aspect ministerial.

În vremea asta, Ripton era frământat de gânduri. În sinea lui se acuza de laşitate. Şi acum îl mai obseda parcă privirea pe care i-o aruncase Lucy când se despărţise de ei. Prinse dintr-odată curaj şi se apropie de măsuţa la care se a fu Adrian. După ce-i şopti ceva la ureche, acesta se sculă în picioare şi, dând indiferent din umeri, îl însoţi afară din cameră.

— Richard nu mai vine, îi spuse lady Blandish baronetului când rămaseră singuri.

— Dacă nu mai vine astăzi, va veni negreşit mâine, replică acesta. Totuşi, eu susţin că va veni în seara aceasta.

— Spune-mi chiar doreşti cu adevărat să-l vezi

alături de soţia lui?

Enervat de întrebare. Sir Austin încruntă din sprâncene.

— Cum poţi să întrebi una ca asta?

— N-ai impresia, insistă ea fără milă, nu crezi oare că „sistemul” le va cere să facă noi sacrificii?

După o scurtă pauză, baronetul se hotărî să vorbească.

— Fără îndoială, fata aceasta este din toate punctele de vedere o fiinţă superioară. Trebuie să mărturisesc că nu speram să-i găsesc lui Richard o soţie înzestrată cu toate calităţile ei.

— Atunci admiţi că ştiinţa ta nu este atotputernică?

— Nu, asta nu! Trebuie să recunosc însă că ştiinţa s-a dovedit prea sigură de sine, murmură el plin de tâlc.

Lady Blandish îl privi cu luare-aminte.

— Of, Doamne, suspină ea, ce păcat că nu reuşim să rămânem credincioşi de-a pururi propriilor noastre principii!

— Emmeline dragă, în seara asta mă uluieşti! spuse Sir Austin, oprindu-se din mers în faţa ei.

La. urma urmelor, nu era oare, lady Blandish nedreaptă? Ce-ar fi putut pretinde mai mult de la el, se întreba baronetul. Fiul neascultător fusese iertat cu generozitate şi soţia lui acceptată în familie doar pe temeiul marilor ei calităţi, în ciuda faptului că provenea dintr-o familie atât de modestă. În fond ce alt părinte ar fi fost dispus să facă mai mult? Lady Blandish, de pildă, dacă ar fi fost în locul lui, n-ar fi cedat cu atâta uşurinţă. Nici alţi cunoscuţi de acelaşi rang cu el n-ar fi fost mai îngăduitori şi, mai mult ca sigur, nu şi-ar fi făcut prea multe scrupule din pricina asta. Ceea ce uita însă baronetul era faptul că fiul său primise o educaţie ieşită din comun. În clipa marii încercări, Sir Austin îşi abandonase „sistemul” şi procedase întocmai cum era firesc să procedeze orice părinte. Nu s-ar putea spune că-şi trădase fiul, în schimb faţă de „sistemul” său nu

fusese fidel până la capăt. Lumea vedea limpede acest lucru, baronetul avea să-l înţeleagă însă numai odată cu trecerea timpului.

Lady Blandish îşi întoarse faţa spre el, apoi întinse mâna spre pacheţelul pe jumătate deschis ce se afla pe masă. Trase din învelitoare o cărticică ce-i era binecunoscută şi exclamă:

— O, dar asta ce este?

— Cărticica? Mi-a înapoiat-o Benson. Azi dimineaţă a sosit, o informă el. O luase cu el, nătărăul, bănuiesc că din greşeală!

Lady Blandish începu să răsfoiască vechiul carnet cu însemnări al baronetului, căci acesta era „volumaşul" cu pricina, şi se opri la următoarul pasaj: „Autorul de aforisme – ce este el oare decât o minte îngustă prin care glăsuieşte o minte şi mai îngustă?" citi ea.

— Nu, nu pot fi de acord! îşi dădu lady Blandish părerea.

Sir Austin nu era însă dispus s-o contrazică.

— Spune-mi, te rog, n-ai vrut cumva să pari modest când ai scris aceste rânduri?

— Aş dori să ai în vedere tipul de oameni ce se lasă influenţaţi de formulele gândite de alţii, răspunse el sec. După părerea mea, proverbul este un fel de han aşezat la jumătatea drumului ce duce spre idee. Majoritatea oamenilor trag încântaţi la hanul acesta. Dar. te-ntreb, crezi oare că hangiul se simte şi el fericit în compania unor astfel de oameni?

În faţa unui asemenea răspuns, inteligenţa ei de femeie se simţi dezarmată.

— Ce măreţ trebuie să fie omul capabil să vorbească astfel despre principala sa calitate! gândi ea. Apoi citi mai departe: „Cine sunt adevăraţii laşi? Cei care-şi rid de greşelile umanităţii".

— O, da, asta aşa este! Admirabil! exclamă distinsa doamnă cu ochi negri, în culmea extazului intelectual.

Aforismul următor părea că i se potriveşte

baronetului de minune. Iată cum suna: „Poate că nimic nu-i mai dureros de privit, poate că nu există perversiune mai mare, decât înţeleptul ce se află la cheremul propriilor lui sentimente”. „Când a scris aceste rânduri s-a luat pe el drept exemplu”, gândi în sinea ei lady Blandish. „Ce ciudat mai e omul acesta…” Doamna era dispusă să se încline în faţa lui, dar n-ar fi acceptat să renunţe la personalitatea ei. S-ar zice că odinioară baronetul o cucerise de-a binelea. Trebuie ştiut însă că, dacă se lăsase cucerită de el pentru că recunoscuse că este dotat cu o minte superioară, ei bine, numai un bărbat excepţional ar fi reuşit s-o ţină în continuare captivă. Rozele toamnei înfloresc numai pentru bărbaţii cei mai aleşi, altfel se răzbună amarnic. Dacă previziunile lui Sir Austin cu privire la Richard se adevereau în seara aceea, lady Blandish avea să-i rămână credincioasă baronetului pe vecie. De altfel, rezultatul avea să se vadă în curând.

— În seara asta nu mai vine! spuse lady Blandish din nou. Drept răspuns, baronetul al cărui chip se înseninase dintr-odată, luând un aer contemplativ, spuse calm:

— A venit!

Din hol se auzea vocea lui Richard.

Vestea sosirii tânărului moştenitor puse în mişcare toată casa. Berry. care în ultimul timp nu mai pierdea niciun prilej de a fi în preajma consoartei sale, căci răceala cu care-l trata ea, fără să vrea, îl făcea s-o preţuiască şi mai mult („Ce să-i faci, aşa-s bărbaţii!” exclamase femeia cea blândă la suflet, văzând cum stau lucrurile) ei bine, Berry urcă în fugă la ea şi pe un ton solemn, însoţindu-şi vorbele de cele mai onctuoase gesturi, îi aduse la cunoştinţă fericita veste.

— Slavă Domnului c-a ieşit şi din gura ta o vorbă bună! exclamă Bessy Berry şi, lăsându-l baltă, alergă la rândul ei s-o fericească şi pe Lucy cu vestea cea mare.

— Lăudat fie Domnul! ţipă ea, entuziasmată, în vreme ce intra ca o furtună în camera de-alături. A dat în

fine şi peste noi fericirea! Le-a mai venit şi bărbaţilor ăştia mintea la cap! Of, of, scumpo, de-atâta bucurie zău dacă n-aş fi-n stare să sărut şi eu sfânta cruce, ca voi papistaşii!

— St! murmură Lucy, legănându-şi mai departe pruncul pe genunchi. Mânuţele omuleţului prinseră a se mişca alene, ochişorii albaştri începură să clipească, iar mama, tremurând toată şi arzând de nerăbdare s-audă vestea cea bună, deşi ştia despre ce-i vorba, se lupta din răsputeri să se stăpânească. Acoperi copilul cu plapoma mică, împodobită cu dantele, îl legănă, îi cântă lin şi n-o lăsă pe biata Berry nici măcar să scoată o vorbă.

Richard sosise. Se afla din nou sub acoperişul casei părinteşti, în bătrâna casă a copilăriei, de care se înstrăinase de atâta vreme. Soţia şi copilul se aflau în preajma lui, îi putea strânge pe amândoi oricând la piept. Dar de-abia acum simţea el cu adevărat povara dureroasă a faptei sale nebuneşti. Pieriseră iluziile. De-abia acum îi era dat să guste din plin cupa amară a mizeriei pământeşti. Oare nu Dumnezeu fusese acela care-i vorbise în timpul iartunii? Nu-l îndemnase oare cerul să se întoarcă acasă? Şi el venise, se afla în mijlocul celor dragi, de pretutindeni răsunau cuvintele lor de bunvenit, îl îmbiau cu taţii să soarbă din cupa fericirii! Erau oare vis toate acestea sau vis era fapta pe care trebuia s-o săvârşească în zori? De n-ar fi fost grija apăsătoare ce-i ţintuia pieptul ca un glonţ, poate ar fi crezut că zorii aducători de moarte sunt o închipuire. Dar Richard era treaz. Norii fantasmelor se spulberau; îşi privea cu ochi mari viaţa în adevărata ei înfăţişare, vedea bucuria sinceră ce îmbujora chipuri omeneşti. Şi totuşi, mâine poate, ochii lui aveau să se închidă pentru totdeauna şi avea să părăsească fericirea aceasta, în faţa glonţului de plumb, fantasmele piereau.

În jurul său, în hol, se aflau oamenii ce-l cunoşteau dintotdeauna – tatăl său, lady Blandish, doamna Doria, Adrian. Ripton. îl salutau cu toţii, îi strângeau mâinile cu

o căldură pe care altă dată n-ar fi fost în stare s-o înţeleagă. Şi lucrul acesta îl făcea să se simtă umilit. În spatele lor, doamna Berry se afla şi ea, făcând întruna reverenţe, Martin Berry se înclină respecuos, Tom Bakewell rânjea. Într-un fel, chipurile lor parcă îi făceau mai multă plăcere.

— O, uite-o pe bătrâna mea Penelopa! exclamă el şi, părăsindu-şi rudele, se îndreptă spre ea. Tom! dar tu ce mai faci?

— Fiţi binecuvântat, domnule Richard, spuse, smiorcăindu-se Bessy Berry, apoi, înroşindu-se la faţă murmură: Acu' toate-s în regulă! Ea v-aşteaptă-n pat şi-a-nflorit toată de-atâta bucurie!

Dintre toţi, cea care-şi trădă cel mai mult neliniştea fu doamna Doria. Stătu lângă el tot timpul şi-i studie cu atenţie mişcările feţii, ca şi cum ar fi fost obişnuită să pătrundă dincolo de masca sub care-şi ascund oamenii chipul

— Richard, tu eşti palid, ce-i cu tine? întrebă ea.

— Oboseala este de vină, pretextă el.

— Scumpul meu, dar de ce-ai întârziat atâta?

— Am avut treburi, răspunse Richard.

Doamna Doria îl trase cu forţa deoparte.

— Richard, s-a isprăvit cu povestea aia? îi şopti ea.

El o întrebă despre ce poveste e vorba.

— Duelul, scumpul meu, asta am vrut să-ţi spun! Richard o privi încruntat… Spune-mi, Richard, ai lichidat problema asta?

Văzând că nu primeşte niciun răspuns, doamna Doria îl iscodi mai departe. Era atât de tulburată, încât abia reuşea să vorbească. Se poticnea la fiecare cuvânt.

— Richard dragă, nu te mai preface că nu-nţelegi… S-a terminat… Vrei să pieri şi tu ca biata Clare? Nu-i oare de-ajuns că mi-am pierdut eu copilul? Gândeşte-te că ai o soţie tânără şi frumoasă… noi ţinem foarte mult la ea… gândeşte-te la copil… la tatăl tău… Vrei să ne omori pe toţi?

Adevărul este că doamna Doria auzise din întâmplare câteva frânturi din destăinuirile pe care i le făcuse Ripton lui Adrian şi, aşa zdruncinată cum era, se gândise la cele mai sinistre lucruri. Richard era uluit. Nu-şi putea imagina cum de aflase mătuşa lui adevărul.

— Totu-i în ordine… Vreau să spun, problema la care v-aţi referit…

— Vorbeşti serios?

— Desigur!

— Spune-mi… insistă doamna Doria.

— Mâine vei afla toate amănuntele, îi luă el vorba din gură şi, în aceeaşi clipă, plecă de lângă ea.

Doamna Doria nu încercă să-l reţină căci pentru moment nu-şi putea da seama de adevărata semnificaţie a răspunsului său.

De douăsprezece ore, Richard nu mai pusese nimic în gură. Ceru să i se dea de mâncare. „Numai pâine uscată şi vin roşu”, preciză el. Fu servit în bibliotecă. Pe un ton din care lipsea orice urmă de emoţie, Richard declarase că, înainte de a da ochii cu cea mai tânără speranţă a Raynham-ului, trebuia să mănânce. Aşa că acum mânca. Stătea la masă, discuta, înfuleca bucăţi mari de pâine şi din când în când îşi potolea setea cu vin roşu. Sir Austin nu ştia ce să mai creadă. Îşi dădea seama că fiul său este „complet schimbat. Se comporta şi vorbea întocmai ca un om de treizeci de ani. În realitate însă, Richard dispunea de toate acele resurse de care are nevoie orice om atunci când vrea să-şi ascundă nefericirea. Dar ce importanţă aveau toate acestea, esenţialul era că Richard se întorsese acasă. Pentru prima dată în viaţă, Sir Austin refuza să scruteze viitorul şi nu era preocupat decât de clipa de faţă.

— Intenţionezi să-ţi vezi soţia chiar acum? îl întrebă el, iar Richard îi răspunse cu o indiferenţă de-a dreptul stranie.

În sinea lui, Sir Austin nutrea convingerea că întâlnirea dintre cei doi soţi trebuie să aibă loc fără

martorf, aşa că-i trimise vorbă lui Lucy să-l aştepte pe Richard sus. Ceilalţi înţeleseră că sosise momentul ca tatăl şi fiul să fie lăsaţi singuri. Adrian se apropie de Richard şi-i spuse:

— Priveliştea asta îmi face rău. Nu mai suport! Aşa că noapte bună, domnule Flămânzilă! Te-nşeli dacă-ţi închipui că ai mâncat destul! Poţi fi sigur că progenitura ta... şi s-ar părea că vor veni şi altele, ei bine, micuţul o să zbiere cât îl ţin puterile şi-o să-ţi strice tot cheful. Natura niciodată nu iartă! Dacă ai sărit o masă, n-o mai poţi înlocui! Noapte bună, băieţelul meu scump, şi fă-mi, te rog, plăcerea şi primeşte plicul acesta, adăugă el înmânându-i plicul enorm în care se aflau foile pe care le scrisese în cursul serii. Scrisorile de acreditare exclamă el amuzat, în timp ce-l bătea pe Richard pe umăr. Cel care perpetuează... specii..." a mai auzit Ripton, dar pentru el cuvintele acestea n-aveau niciun sens.

Apoi tânărul înţelept se pregăti să părăsească încăperea. Privirile lui sincere, neobişnuit de sincere pentru un om ca el, păreau să spună: „Ei vezi, am făcut tot ce-am putut ca să-ţi fie bine!"

Richard dădu mina cu Adrian şi schimbă câteva vorbe cu Ripton. Lady Blandish se retrase şi ea imediat, nu înainte de a o lăuda pe Lucy şi de a-i promite lui Richard că se va ruga pentru fericirea lor. În vremea asta, cei doi bărbaţi care ştiau ce-l aşteaptă pe Richard în zori, se mai aflau încă în hol şi discutau animaţi. Ripton spunea că ar fi foarte b ne dacă ar reuşi să-l convingă pe Richard să renunţe la duel.

— Avem şi mâine destul timp, susţinea Adrian. Câtă vreme se află aici, băiatul este în siguranţă. Mâine aranjez eu totul!

Şi, în încheiere, tânărul înţelept găsi de cuviinţă să se amuze puţin pe seama lui Ripton, amintindu-i batjocoritor de aventurile lui galante, care, de bună seamă, insinuă Adrian, ca de obicei, îl târâseră şi pe el într-o serie de dueluri de acest soi.

Era limpede, atâta timp cât se afla la Raynham, Richard era în siguranţă. Liniştit la gândul acesta, Ripton se duse la culcare. Doamna Doria împărtăşea şi ea aceeaşi părere. Pentru prima oară în viaţă rămânea surdă la glasul instinctului, de teamă să nu stârnească nelinişte, acolo unde pacea promitea să domnească atotputernică. Aşadar, nu-i suflă baronetului nicio vorbă. Se mulţumi să-l privească pe Richard cu şi mai multă insistenţă în ochi în timp ce-l săruta şi-i ura noapte bună.

— Scumpul meu, murmură ea, lăudând-o întruna pe Lucy, mi-am făcut din soţia ta o a doua fiică. Deie Domnul să fiţi amândoi fericiţi!

Acum toată lumea o lăuda pe Lucy.

— Biata Helen! exclamă baronetul de cum rămaseră singuri. Soţia ta i-a fost de mare ajutor. Fără mângâierea ei, Helen ar fi fost pierdută! îţi mărturisesc sincer, în viaţa mea n-am întâlnit o a doua. fiinţă ca Lucy – atât de afectuoasă, atât de inteligentă şi cu un simţ exemplar ai datoriei!

Elogiile acestea erau menite să-i dea satisfacţie lui Richard. Cu câteva ore în urmă poate că ar fi reuşit, acum însă aveau exact efectul contrar.

— Mă lăudaţi pentru felul cum am ştiut să aleg. şir?

Richard era calm şi totuşi ironia cu care fuseseră rostite aceste cuvinte răzbătea clar. Chiar dacă ar fi vrut să vorbească altfel, tot n-ar fi fost în stare, până într-atât era de copleşit de amărăciune.

— Cred că eşti foarte norocos, replică Sir Austin.

Impresionat de atitudinea şi tonul fiului său, baronetul nu se simţea totuşi în stare de efuziuni paterne. Parcă i se împietrise sufletul. Richard nu se apropiase de el. Stătea rezemat de placa de marmură a căminului, cu privirile aţintite în podea. Numai din când în când, atunci când rostea vreo vorbă, ridica spre el ochii. „Norocos… foarte norocos…” aşa spusese tatăl său. Şi amintindu-şi de cele întâmplate în ultimul timp, amintindu-şi cât de convins fusese că baronetul o va

îndrăgi pe Lucy de cum avea s-o vadă, şi cât se străduise s-o convingă să vină împreună cu el la Raynham, Richard simţea că-şi pierde minţile. Cum ar fi putut oare să învinovăţească o fiinţă atât de nobilă şi bilndă ca Lucy? Atunci cine era oare de vină? El? Nu, nu purta el toată vina. Tatăl său? Da şi nu. Vina aceasta se afla pretutindeni şi nicăieri. Şi încet, încet, tânărul ajunse ia concluzia că numai soarta purta toată vina. Îşi ridică spre cer privirile, arzând de mânie, şi dintr-odată îşi pierdu cumpătul.

— Richard, îi spuse tatăl său, apropiindu-se de el. S-a făcut târziu. Lucy, te-aşteaptă de mult şi n-aş vrea să mai întârzii din pricină mea. Altfel îţi explicam acum toate motivele atitudinii mele şi cred, sau, cel puţin, sper că mi-ai fi dat dreptate. La un moment dat eram convins că ai abuzat de încrederea ce-o aveam în tine, ba, mai. mult, credeam că mi-ai înşelat toate aşteptările. Ei bine, nu era aşa, acum ştiu acest lucru. Am greşit! Neînţelegerea ce a existat între noi s-a datorat poate tocmai acestei greşeli. Dar tu te-ai căsătorit când erai încă un copil şi cunoşteai prea puţin viaţa. Ei bine, pentru a te cruţa de neajunsurile anilor tvaveau să vie. căci trebuie să ştii, totdeauna vine o vreme când, odată ajunşi la maturitate, bărbaţii şi femeile ce s-au căsătorit de timpuriu cedează tentaţiei cu mai multă uşurinţă chiar şi decât în tinereţe, deşi acum pericolele nu mai sunt aceleaşi, ei bine, pentru a te cruţa de toate acestea, am considerat de cuviinţă că e cazul să te deprinzi a-ţi refuza singur anumite lucruri şi să înveţi câte ceva de la semenii tăi de ambe sexe, mai înainte de a te statornici într-o căsătorie, care altfel s-ar fi dovedit şubredă, indiferent cât de merituoasă ar fi fost tovarăşa de viaţă pe care ţi-ai ales-o. Altminteri Sistemul meu ar fi fost imperfect şi tu ai fi suferit negreşit consecinţele. Acum însă totul s-a sfârşit. Eşti un bărbat în toată puterea cuvântului. Sunt încredinţat că pericolele la care erai expus prin firea lucrurilor nu mai există. Vă doresc la

amândoi fericire şi vă dau binecuvântarea mea. Mă rog celui de sus să vă călăuzească paşii şi să vă dăruiască tărie în viaţă!

Discursul lui Sir Austin fusese lipsit de înflăcărare, dar el nu-şi dădea seama de aceasta. Tot ce spusese el, indiferent că era adevărat său nu, nu avu niciun efect asupra lui Richard. Când tatăl său îi întinse mâna, Richard i-o strânse cu răceală.

— Vom urca împreună la Lucy, spuse Sir Austin. Eu n-am să intru, voi rămâne la uşă.

Richard nu făcea nicio mişcare, îşi privea părintele ţintă în ochi cu o căutătură aspră şi simţea cum i se urcă sângele în obraji.

— Spuneţi-mi, sir, murmură el, poate îndrăzni un soţ să se înfăţişeze înaintea soţiei sale, atunci când ştie că nu i-a fost credincios?

Richard cunoştea foarte bine răspunsul. Un asemenea gest ar fi fost oribil, ar fi reprezentat o adevărată crimă. N-avea nevoie de sfatul nimănui, hotărâse singur ce are de făcut. Ieri mai era dispus să-şi asculte părintele; ar fi luat asupra lui toată vina şi s-ar fi înfăţişat plin de umilinţă în faţa soţiei şi-a lui Dumnezeu. Acum însă îşi pierduse de tot cumpătul. Nefericirea îl răvăşise până într-atât că nu-i mai era milă de nimeni, cum nu-i păsa nici de el însuşi. Sir Austin îl privea cu sprâncenele încruntate.

— Richard, ce-ai vrut să spui?

Baronetul era prea inteligent ca să nu înţeleagă şi totuşi parcă nu-i venea a crede. Fapta de care se temuse cel mai mult odinioară, care-l obsedase atâta… fapta aceasta urâtă… Era oare cu putinţă?

— Ultima dată când v-am scris, v-am mărturisit totul, numai asta nu… Ce altceva credeţi că mai fi reţinut să mă întorc la Lucy?

— Dar acum ce te face să te-ntorci la ea? strigă părintele, scos din sărite, văzându-l cât este de dur şi nepăsător.

— Treaba asta ne interesează numai pe noi doi! răspunse cu asprime Richard.

Sir Austin se prăbuşi în fotoliu. Zadarnic încerca să-şi adune gândurile, nu mai era în stare de nimic. Cu inima strânsă murmură:

— Sper că nu-ndrăzneşti s-o iei fără ca…

— Nu, sir, îl întrerupse Richard. În niciun caz. Fiţi liniştit!

— Deci nu ţi-ai iubit soţia?

— Puteţi crede asta, sir?

Pe chipul tânărului apăru pentru o clipă un zâmbet trist.

— Atunci ai ţinut aşa de mult la cealaltă… la cealaltă persoană?

— Mă întrebaţi dacă am ţinut mult la ea? Ei bine, sir v-aş putea răspunde că n-am simţit nimic pentru ea!

O, ce josnică mai poate fi natura umană! Atunci cum a fost posibil? De ce oare? Baronetul îşi simţea mintea asaltată de zeci de întrebări. Dacă ar fi fost în locul lui, Bessy Berry ar fi găsit răspuns la toate. „Biata copilă!” murmură Sir Austin înduioşat, în timp ce se plimba de la un capăt la altul al camerei. Fiinţa aceasta sinceră şi blândă gata oricând să ierte, fata aceasta care-i iubea atât de mult fiul, trebuia cruţată negreşit de o asemenea suferinţă! Aşadar îl rugă – pe Richard s-o cruţe. „Căci mare este deosebirea dintre bărbat şi femeie în privinţa acestui păcat” susţinea baronetul. Şi pentru a-şi întări afirmaţia invocă numeroase dovezi din lumea fizică şi pilde morale. Merse până atât de departe cu argumentele lui. incit dacă l-ar fi auzit cineva ar fi putut trage concluziacă, după părerea lui, în cazul bărbaţilor, păcatul acesta era aproape neînsemnat. Dar cuvintele lui nu avură nici de data aceasta vreun efect asupra lui Richard.

— Trebuie să afle negreşit, sir, insista neînduplecat Richard. Mă voi duce la ea chiar acum!

Sir Austin încercă să-l reţină, îl dojeni cu blândeţe,

îşi renegă propriile principii, îşi nesocoti teoriile, făcu tot ce-i stătea în putinţă, dar zadarnic. În cele din urmă, când se despărţiră şi fiul său îi ură – noapte bună, baronetul îşi dădu seama că de-acum înainte fericirea Raynhamului depindea doar de generozitatea lui Lucy. Avea neîndoios o încredere deplină în sufletul ei şi, totuşi, ce întorsătură ciudată luaseră lucrurile! Oare cine purta vina – ştiinţa sau natura omenească? Rămas singur în bibliotecă, inedită îndelung la această problemă. Erau momente când se simţea înclinat să-şi dispreţuiască fiul, pentru ca apoi, oricât ar părea de ciudat, să se îndoiască de propria lui înţelepciune. Starea aceasta îl făcea vrednic de milă deşi. la urma urmelor, lovitura pe care i-o dăduse fiul său şi de pe urma căreia era atât de nefericit era poate binemeritată.

Richard se duse drept la Tom Bakewell care la ora aceea dormea buştean. îl trezi din somn şi-i porunci ca în cel mult o oră să-l aştepte cu calul gata de drum la poarta de răsărit a parcului. Porunca eroului fu îndeplinită întocmai. Tom Bakewell se comporta asemeni sclavului care vede în stăpânul său o fiinţă înzestrată cu cele mai nobile şi alese calităţi. Sări pe dată din pat, îşi cufundă vitejeşte capul într-un hârdău cu apă rece şi nu spuse deci t atât:

— Totul va fi precum porunciţi, sir!

— Tom, să n-ai nicio grijă, dacă se întâmplă cumva să nu mă mai întorc acasă, să ştii că-ţi vor plăti simbria ca şi până acum.

— Ba eu zic că mai bine v-aş vedea pe dumneavoastră sănătos acasă!

— Şi, Tom, ai grijă de ea, băiete, veghează să nu i se în împle nimic rău.

— Doamnei Richard, sir?! mormăi Tom nedumerit. Doamne fereşte, sir, da’ ce…

— Lasă întrebările, fă mai bine ce ţi-am spus!

— În regulă, sir, aşa voi face 1 Că doar în Insula Wight n-am făcut la fel?”

La auzul acestui nume, Richard simţi că începe să-i fiarbă sângele în vine. A trebuit să mai aştepte înainte de a fi în stare să bată la uşa lui Lucy, căci amintirea conspiraţiei infame de pe urma căreia i se trăgeau dezonoarea şi nefericirea îl făcea să-şi iasă din minţi.

Ciocăni la uşă. Vocea blândă a iubitei îi răspunse de îndată. împinse uşa uşor. Acum era în faţa ei. În fracţiunea de secundă ce se scurse până ce-o cuprinse în braţe, Richard avu posibilitatea să-şi dea seama cât de mult se schimbase. Când se despărţiseră, Lucy era încă o fetiţă. Acum în faţa lui se afla o femeie – o femeie în floare, strălucind de frumuseţe. De cum dădu cu ochii de el, chipul ei palid se îmbujoră. Într-o clipă, culoarea aprinsă îi învălui întregul chip, gâtul şi sânul rotund ce se întrezărea sub capotul desfăcut. În faţa acestei nespuse frumuseţi, inima începu să-i bată nebuneşte, privirile îi pluteau răpite de iubire. „Scumpul meu, scumpa mea”, îşi şopteau unul altuia, strângându-se cu putere la piept. Ea îşi lipi buzele de buzele lui, apoi vorbele conteniră. Sărutul acesta îi învăluise tot sufletul. Sprijinind-o cu amândouă braţele, căci o simţea pierită de emoţii, el, care era tot pe-atât de pierdut ca şi ea, o strângea la pieptul lui, mai aproape, mai aproape, până ce trupurile lor deveniră un singur trup şi, răpit de vraja sărutului, gustă din plin fericirea extatică a îmbrăţişării. Cerul i-a dăruit această fericire. O aşează apoi într-un fotoliu şi, îngenunchind la picioarele ei, îi cuprinse mijlocul cu amândouă braţele. Fetei i se zbătea pieptul, ochii îi străluceau asemeni valurilor unduioase ale mării. Parcă nu şi-ar mai fi luat ochii de la el. Fiinţa aceasta tânără, care ştia să se comporte atât de degajat şi firesc în alte împrejurări, acum când se afla în braţele soţului ei părea copleşită de sfială. Era sfiala femeii spre care se revarsă darnice torentele iubirii şi care este poate de zeci de ori mai ademenitoare decât sfioşenia unei fecioare. În clipa aceasta, când la orizontul memoriei reapărea fatalul adevăr, gândul c-ar putea s-o piardă pe

Lucy îl înspăimânta şi mai tare pe Richard. S-o piardă pe Lucy, să piardă o asemenea fiinţă? Cu privirile îndreptate spre cer, Richard ar fi vrut ca Dumnezeu însuşi să-i spulbere această teamă.

Ochii ei blânzi şi albaştri îl priveau acum ca şi altă dată, erau aceiaşi ochi minunaţi pe care-i contemplase adesea pe cerul împodobit de splendorile pieritoare ale amurgului. Se uitau ţintă în ochii lui şi lumina lor, cu licăriri şi scânteieri schimbătoare, rămânea mereu aceeaşi, strălucind asemeni valurilor unduioase ale mării. Ochi albaştri ce-i rămăseseră de-a pururi credincioşi, priviri ce iradiau credinţă, bunătate şi frumuseţe, ca ochii îngerilor din ceruri!

Lucy era a lui, femeia aceasta era soţia lui! Simţea o dorinţă imensă să fugă cu ea să nu mai rostească o vorbă, ar fi vrut să moară la pieptul ei şi dorinţa aceasta ţâşnea ca o rugăciune în care s-ar fi concentrat resursele \ întregii lui fiinţe. O strânse cu şi mai multă putere la piept.

Era sfidător şi exulta de bucurie asemeni hoţului ce-şi încleştează mâinile asupra unui juvaier de preţ.

Dar febra aceasta trecu într-o clipă. Cu firea ei tandră şi pură, Lucy reuşi să depăşească şi ea pasiunea violentă din primele clipe ale revederii. Îşi lăsă visătoare capul pe spate şi cu vocea abia şoptită murmură:

— Vino să vezi copilul…

În clipa aceea, însufleţită de bucuria pe care spera să i-o facă soţului şi, tremurând de emoţie şi de îndoieli cu gândul la mult aşteptata întâlnire, fata se îmbujoră din nou la faţă. Se lupta din răsputeri să-şi stăpânească tulburarea, căci ar fi vrut să scape de sentimentul acela ciudat pe care, în anul cât fuseseră departe unul de altul, neînţele-lgerile şi nesiguranţa îl strecuraseră între ei.

— Scumpul meu, vino să vezi copilul, şopti ea mai, desluşit, deşi vorbea la fel de încet ca mai înainte.

Între timp, Lucy se eliberase din înlănţuirea braţelor lui şi, luându-l ea însăşi de mână, îl conduse de partea

cealaltă a patului. La vederea cuibuşorului ascuns sub perdeluţe roz şi dantele spumoase ca norii albi ce plutesc pe cerul verii, Richard simţi că inima începe să-i bată mai tare. Era convins că dacă ar fi privit chipul copilului, curajul l-ar fi părăsit pe dată.

— Opreşte! strigă el.

Lucy se întoarse mai întâi spre el, apoi se uită îngrijorată la copil să vadă dacă nu cumva îl trezise.

— Dragul meu, ce s-a întâmplat? întrebă ea, alarmată de asprimea vocii lui şi de forţa cu care-i strângea mâna.

— Lucy, te rog întoarce-te!

O. Doamne, îşi poate oare închipui cineva încercare mai grea ca aceasta? Mâine trebuia să înfrunte moartea, poate avea chiar să fie ucis, smuls de lângă soţia şi copilul pe care n-avea să-i mai vadă niciodată. Or ei ştia că, înainte de plecare, înainte de a îndrăzni să-şi privească copilul şi să-şi lase ruşinat capul pe umărul soţiei, pentru ultima oară, poate, se vedea silit să-i zdrobească acestei femei inima, să-i spulbere imaginea frumoasă ce-o avea despre el!

— Lucy… murmură el.

Ea îi citi pe faţă zbuciumul din suflet şi, pe dată, chipul ei deveni la fel de palid ca al lui. Se aplecă spre el, aşteptând înfiorată mărturisirea. El o cuprinse cu amândouă mâinile căci doi-ea să-l privească ţintă în ochi în clipa când avea să-i dezvăluie rana oribilă ce-i ardea sufletul.

— Lucy, ştii de ce mă aflu lângă tine în seara-asta?

Buzele ei repetară în şoapte aceleaşi cuvinte.

— Lucy ai ghicit oare de ce stau de atâta vreme departe de tine?

Ea clătină din cap cu ochii măriţi de nedumerire.

— Ei bine n-am venit din pricină că am considerat că nu sunt demn de soţia mea. Mă poţi înţelege tu oare?

— Scumpul meu, bâigui ea cu glas rugător, în vreme ce se ghemuia umilită la pieptul lui, ce ţi-am făcut de eşti

atât de supărat pe mine?

— O, scumpa mea, izbucni el în lacrimi şi incapabil să mai rostească o vorbă, începu să-i sărute mâinile cu pasiune.

Acum, Lucy se simţea parcă mai în siguranţă. Aştepta cuvintele lui cu înfrigurare şi în suflet i se cuibărea teama.

— Lucy, am stat departe de tine fiindcă... n-am îndrăznit să mă-ntorc, scumpa mea. N-am verâit fiindcă am fost un laş. Fiindcă... fiindcă mi-am călcat legământul de căsătorie! Iată adevăratul motiv!

Buzele prinseră a se mişca din nou. Pentru o fracţiune de secundă avu senzaţia că pricepe totul.

— Richard, dar tu mă iubeşti, scumpul meu, nu-i aşa?

— Da, Lucy! N-am iubit şi nu voi iubi niciodată o altă femeie aşa cum te-am iubit pe tine!

— Iubitul meu, sărută-mă! Sărută-mă!

— Lucy, ai înţeles oare sensul cuvintelor mele?

— Sărută-mă, sărută-mă... îi răspunse ea, dar el nu-şi lipi buzele de buzele ei.

f

— Am venit la tine în seara-asta ca să-ţi cer iertare, murmură el.

— Sărută-mă, sărută-mă! îi răspunse ea.

— Lucyr poţi ierta un om atât de josnic, spune-mi te rog?

— Richard, dar – tu mă iubeşti, scumpule, nu-i aşa? murmură Lucy.

— Te iubesc, te iubesc, pot să jur şi în faţa lui Dumnezeu acest lucru! Te iubesc şi totuşi te-am trădat! Nu sunt demn de tine, nu merit să-ţi ating mina, nu-s demn să-ngenunchi la picioarele tale şi să respir aerul pe care-l respiri tu!

— Richard, tu mă iubeşti, tu mă iubeşti, mă iubeşti, scumpule! izbucni ea cu ochii strălucind de fericire. Se simţea ca şi cum ar fi răzbit din bezna cea mai neagră la

lumină. Eşti soţul meu, iubitul meu! N-ai să mă mai părăseşti niciodată, vom fi mereu împreună, nu-i aşa?

Richard simţi că se înăbuşă. Din pricina tăcerii lui, pe chipul fetei se întipărise din nou teama. Ca s-o mai liniştească puţin, el îi dădu sărutul dorit. Fata era acum calmă. Graţie acestui sărut reuşise să-i mărturisească ce-avea pe suflet. Zâmbea fericită. Întreaga ei înfăţişare îi amintea vedenia fermecătoare ce-i apăruse în dimineaţa aceea de vară pe câmpul smălţat cu flori de creţuşcă. O strânse la piept. În clipa aceea, chipul ei îi evocă o imagine sfântă – Fecioara cu pruncul – şi prin minte îi trecură toate minunile dulci ale vieţii care graţie ei deveniseră realitate.

Îşi făcuse datoria? Se simţea el oare cu conştiinţa împăcată? Emoţiile ce aveau să vină îi dădură impresia că da. Se lăsă condus de Lucy spre pătuţul în care dormea copilul. Fata şopti:

— Să nu-l atingi, să nu-l trezeşti cumva, scumpule. Şi cu degetele ei delicate dădu în lături perdeluţa.

Copilul dormea lin cu un braţ întins alene, de-a curmezişul pernei. Genele lungi şi negre se odihneau umbroase pe obrajii lui bucălaţi şi, aşa cum stătea cu buzele ţuguiate, s-ar fi zis că vrea să gângurească. Richard se aplecă deasupra lui, dornic să-l vadă dând un semn de viaţă.

— Doarme cu mânuţa sub cap, întocmai ca tine, murmură Lucy.

Minunea aceasta îl făcu pe Richard să tresară. Îşi simţea sufletul cuprins de tandreţe. Se îmbrăţişară amândoi lângă copil şi, tot aplecându-se asupra pătuţului, buclele fetei ajunseră acum să-i atingă tapiseria de culoare roşie. Un zâmbet adie pe obrăjorii pruncului şi guriţa i se ţuguie, gata să sugă. Cu faţa îmbujorată, tânăra mamă şopti: „Mă visează pe mine” şi cuvintele ei simple îl ajutară pe Richard să înţeleagă totul într-o clipă. Apoi Lucy începu să gângurească încet, întocmai cum fac copiii. Degeţelele prinseră a se mişca,

trupul mic îşi schimbă puţin poziţia pentru ca apoi, suspinând împăcat, să-şi reia somnul adânc de mai înainte.

— De-ai şti ce băiat minunat e! Când este treaz seamănă leit cu tine! murmură Lucy.

Asemănarea aceasta părea venită din ceruri. Şi pe măsură ce copilul căpăta în ochii lui contururi umane, Richard era tot mai convins că făptura lui aparţine cerului. Avea oare să-şi vadă vreodată copilul treaz! Gândul acesta îl smulse brusc din visare şi, amintindu-şi cuvintele lui Lucy, o întrebă:

— Scumpa mea, spune-mi când se trezeşte?

— O să doarmă dus încă multă vreme de-acum încolo, răspunse ea. Nu l-aş fi lăsat să doarmă, pentru că ştiam c-ai să vii, dar era aşa de obosit, micuţul!

Richard se depărtă de pătuţ. Era convins că dacă şi-ar fi privit copilul în ochi, imaginea lui i s-ar fi întipărit de-a pururi în inimă şi atunci i-ar fi fost cu neputinţă să se despartă de el. Acum se afla iar lângă pătuţ. Privi îndelung la omuleţul ce-şi dormea somnul lin şi de data aceasta îi fu şi mai greu să se despartă de el. În sufletul lui se înfruntau două forţe. Era poate vechiul conflict dintre Bine şi Rău. Venise să-şi privească măcar o singură dată copilul, fusese dornic să se împace cu soţia lui, înainte de a fi prea târziu. Şi acum nu ştia ce să facă! Să rămână cu ei sau să-şi respecte legământul acela teribil? Alături de ei nu i se oferea oare fericirea divină? Atunci la ce bun să-i părăsească? Dacă nătărăul acela de Ripton i-ar fi povestit la timp ce discutase cu lordul Mountfalcon fotul ar fi fost foarte bine. Mândria îi şoptea însă că nu se cuvine să cedeze. Apoi ofensa ce-o purta în suflet îşi spuse şi ea cuvântul. Cum ar fi fost posibil să suporte o asemenea ruşine? La gândul că se va putea răzbuna pe ticălosul ce-i întinsese capcana aceea infamă, Richard simţea o plăcere sinistră ce-i întuneca minţile. Acum, chiar dacă ar fi vrut, tot nu se mai simţea în stare să rămână alături de Lucy. Se hotărî, în fine, să plece şi

să lase totul în voia sorţii. Înfruntarea lăuntrică luase sfârşit, dar Richard de-abia acum simţea parcă durerea. Lucy îl văzu că izbucneşte în lacrimi. Îl privea uluită căci nu-şi putea închipui că este atât de slab. Dar când văzu cum i se zbate pieptul, când înţelese ce chin fără seamăn îi răvăşea întreaga fiinţă, fata se repezi să-l cuprindă în braţe.

— El o respinse şi se duse la fereastră. Deasupra lacului strălucea luna.

— Priveşte! murmură el. Îţi mai aminteşti de noaptea când ne-am plimbat amândoi pe lac şi-am văzut umbra chiparosului reflectată în unde? Ce păcat că n-am sosit mai devreme! Cum aş fi vrut să vâslim din nou împreună şi să te-aud cântând!

— Scumpul meu, dacă aş şti că în felul acesta ţi-aş putea reda liniştea, aş merge chiar acum!

— Nu, Lucy, nu scumpa mea 1 Cât eşti de curajoasă!

— Nu, Richard, nu-i aşa! Odinioară am crezut şi eu că sunt curajoasă, dar m-am înşelat!

— Ba nu, draga mea, tu eşti într-adevăr curajoasă. Altfel cum ai fi putut purta singură de grijă copilului, fără să te plângi nicio clipă de nimic? Lucy, tu ai făcut din mine un adevărat bărbat. Mi-amintesc şi azi cum ţi-am spus că eşti o laşă. În realitate, însă, eu sunt un laş! Un om vanitos şi lipsit de minte, iată ce sunt! Scumpa mea, acum eu trebuie să plec. Eşti curajoasă, ştiu bine asta şi-ai să suporţi totul. Şi acum, te rog, ascultă-mă: peste două-trei zile s-ar putea să mă întorc înapoi şi atunci, ducă tu mă vei primi, voi fi al tău pentru totdeauna. Promite-mi că ai să te culci şi-ai să dormi liniştită. Dă copilului un sărut din partea mea şi spune-i că tatăl său i-a văzut chipul. În curând va începe să vorbească. Oare când va rosti primele cuvinte?

Cuprinsă de presimţiri negi e, Lucy nu reuşea să scoată o vorbă. Îşi încleştă amândouă mâinile de braţul lui şi, după o scurtă pauză, bâigui cu greu:

— Să pleci…?

— Da, pentru deuă-trei zile. Sper… că nu va fi mai mult.

— Chiar în seara-asta?

— Da, chiar acum!

— Cum, Richard să pleci chiar acum?

Lucy simţi dintr-odată că o părăsesc toate puterile

— Ai să suporţi totul cu curaj, ştiu bine asta. Lucy!

— Richard, soţul meu scump, cum să pleci? Ce te poate smulge de lângă mine?

Apoi Lucy renunţă la întrebări. Se prăbuşi în genunchi şi cu lacrimi amare în ochi îl rugă din tot sufletul să rămână, să nu-i părăsească. îl trase aşa cum putu până la pătuţul copilului, îl imploră să-ngenunche şi să se roage la căpătâiul lui şi Richard îi îndeplini dorinţa. Murmură câteva cuvinte neînţelese, apoi în toiul rugăciunii se ridică brusc în picioare. Lucy continua să se roage. Cu nervii încordaţi, stătea nemişcată cu mâinile împreunate, animată de credinţa vie că puterea fecioarei se va dovedi mai mare decât influenţa ce-o aveau, asupra soţului ei fiinţele acestui pământ. Văzând-o atât de absorbită în ruga ei, lui Richard îi fu imposibil s-o para; ea scă în aceste momente. Începuse să şovăie. Nicio clipă nu-şi putuse închipui că-i va produce o asemenea suferinţă. Fata se apropie de el liniştită.

— Eram sigură c-ai să rămâi! murmură ea şi, cu un aer nevinovat, îi luă mâna şi începu să i-o mângâie. M-am schimbat oare într-atât că nu-ţi mai amintesc deloc de fiinţa ce-o iubeai altă dată? Scumpul meu. promite-mi că n-ai să mă părăseşti!

Dar simţindu-se cuprinsă din nou de teamă, Lucy începu, să se bâlbâie şi cuvintele îi îngheţară pe buze.

S-ar fi zis că farmecul fetei îl înduplecase. Lucy îi luă mâna şi i-o duse la piept.

— Vino, scumpul meu, vino şi odihneşte-te lângă inima mea! murmură ea cu faţa luminată de un zâmbet ceresc.

Richard era tot mai nehotărât, se lipise de pieptul ei

şi era gata să cedeze. În aceeaşi clipă însă ca la un apel al forţelor iadului, îşi mobiliză toate resursele, o sărută grăbit şi, strigântiu-i câteva cuvinte de adio se repezi spre uşă. Acum totul se sfârşise. Ea îi strigă numele, încercă să se agaţe disperată de braţele lui. El o povăţui să fie curajoasă şi să nu-şi piardă firea, îi mărturisi că s-ar simţi dezonorat dacă n-ar pleca, apoi, smulgându-se din braţele ei, ieşi pe uşă.

Plânsetul neîntrerupt al copilului o trezi pe doamna Berry din somn. „S-a întâmplat ceva!" gândi ea. Însemna că lângă copil nu se află nimeni. Bătu de mai multe ori la uşă şi, neprimind niciun răspuns, pătrunse hotărâtă în cameră. Şi ce-i văzură ochii? în mijlocul camerei, cu copilul alături de ea, Lucy zăcea în nesimţire. În disperarea – ei, fata smulsese copilul din pătuţ şi alergase după Richard, convinsă că în felul acesta îl va înduplecа. Până la urmă însă, sleită de puteri, Lucy leşinase.

— Vai de viaţa şi de zilele mele! începu Bessy Berry să se jeluiască. Şi eu care-i credeam fericiţi, sărăcuţii!

Obloji copilul la piept, îl mângâie cum putu, reuşi s-o aducă şi pe Lucy în fire şi, în cele din urmă, află toată povestea.

— Du-te iute la taică-su, o sfătui doamna Berry, în timp ce legăna copilul în braţe. Nani, nani, nani, nani! Du-te la taică-su şi spune-i să trimită toţi caii din Raynham după el! Ei uite ce pătimim noi femeile de pe urma bărbaţilor! Nani, nani, puişor… Sau mai bine, ia stai! Ia tu copilul ăsta, Dumnezeu să-l aibă în pază, că mă duc eu să vorbesc cu baronetu'!"

Dar Sir Austin tocmai bătea la uşă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Am auzit zgomote şi parcă mi s-a părut că cineva cobora scările, ce e?

— Ei, ce să fie, Sir Austin? A plecat domn Richard! Şi-a părăsit nevasta şi copilu'! Nani, nani, puişor… Doamne, apără şi păzeşte… Auzi ce năpastă să cadă pe capu'nostru!

Şi legănând de zor copilul, doamna Berry se puse iarăşi pe bocit. Copilul săracul, plângea şi el cât îl ţineau puterile. Cu pieptul zguduit de suspine, Lucy îl luă în braţe şi, plimbându-l prin cameră, îl legănă şi-i cântă, vărsând asupra lui lacrimi grele.

Ei bine, dacă umanistul şi omul de ştiinţă, care era de faţă, ar uita vreodată chipurile amărâte ale acestor biete femei, care, în ciuda disperării, se luptau din răsputeri ca să liniştească copilul, ei bine, atunci ar însemna să fie cu totul lipsit de omenie.

În noaptea aceea, la Raynham Abbey n-a mai dormit nimeni.

CAPITOLUL XLV

Lady Blandish către Austin Wentworih

„Richard a trecut şi prin această grea încercare. Acum totul s-a sfârşit. Am fost la el în cameră şi-am văzut de câtă tărie dă dovadă în aceste momente de nedescris. Austin dragă, vino imediat! Richard a întrebat de tine. Mi-e foarte greu să-mi adun gândurile şi totuşi îţi voi scrie tot ce ştiu.

La două zile după noaptea aceea îngrozitoare, când a plecat Richard, tatăl său a aflat toată povestea de la Ripton Thompson. Richard îl înfruntase pe lordul Mountfaleon într-un duel şi acum zăcea rănit într-un cătun, situat undeva pe coasta Franţei. Tatăl său a pornit imediat într-acolo cu biata Lucy, iar, la puţin timp după ei, am plecat şi eu împreună cu mătuşa lui Richard şi copilul. Rana nu este gravă. Glonţul a pătruns în piept, dar nu a atins niciun organ vital. Nădăjduim că totul va fi bine. Of, de-ai şti ce sătulă sunt de teorii, „sisteme” şi fumuri bărbăteşti! Fiul lui se zbate între viaţă şi moarte, iar omul acesta nu-şi dă încă seama ce nebunie a comis. Chipul lui mi-a devenit insuportabil, iar când mi se vorbeşte despre ştiinţă simt că mă cuprinde ura. Nu mai vreau să am de-a face decât cu oameni simpli şi modeşti.

I-am găsit pe toţi trei într-un han amărât care duhnea îngrozitor. Tot acolo ne aflăm şi-acum. Hangiul şi

oamenii lui fac tot ce, le stă în putinţă să ne conşoleze. Trebuie să recunosc că în Franţa oamenii sărmani sunt foarte îndatoritori când văd pe cineva în suferinţă. Doctorii nu i-au permis lui Lucy să stea lângă soţul ei. Biata fată veghea într-una la uşă şi nimeni nu îndrăznea să-i spună nimic. Ce gândea oare ştiinţa, când contempla o asemenea privelişte? Doctorul, doamna Berry şi cu mine suntem singurele persoane cărora ni s-a permis să intrăm ia Richard. De fiecare dată când ieşeam de la el, dădeam cu ochii de Lucy. Stătea neclintită la uşă şi nu scotea o vorbă. I se spusese că prezenţa ei i-ar putea face rău lui Nhard. De-ai şti, ce mult tânjea sărmana, să fie în preajm-s lui! Când o priveam în ochi, aveam impresia că mă aflu în faţa unui om cu mintea rătăcită. De altfel, cred că nu-şi mai dădea seama ce se petrece cu ea. Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă is-o mai consolăm puţin. I-am aşezat patul lângă camera lui şi tot acolo îi aduceam şi mâncarea. Dar oricât am insistat poi, ea nu voia să pună nimic în gură. Ei bine, ce crezi că îl preocupa cel mai mult pe baronet în împrejurările astea? Mi-a spus-o clar, dar nu mă mai simt în stare să-ţi reproduc întocmai cuvintele lui. În fine, ajunsese s-o acuze pe biata fată că nu este suficient de stăpână pe ea şi că nu-şi îndeplineşte cum se cuvine obligaţiile materne. Îi intrase în cap că ar trebui s-o constrângem să-şi alăpteze singură copilul. Doamna Berry i-a spus însă câteva cuvinte care mi-au mers la inimă. Am ajuns s-o iubesc nespus pe femeia asta. Cred că e de zeci de ori mai înţeleaptă decât noi toţi, indiferent cât caz fac unii de ştiinţa lor! Ei bine, i-a spus-o clar că dacă ţine cu tot dinadinsul să otrăvească copilul, atunci s-o silească pe mamă să-l alăpteze. Până la urmă, Austin a cedat, deşi tot nu era convins că procedează bine. Bietul om, poate că totuşi sunt prea aspră cu el!

Tu-mi spuneai că Richard a comis o greşeală. Într-adevăr, poate că ai dreptate. Dar greşeala Uatălui său este infinit mai mare; aş putea spune că, într-un fel, el a

comis o crimă, Căci dacă s-a lăsat pradă iluziei că procedează just, despărţindu-i pe cei doi soţi unul de altul şi a acceptat să-şi expună fiul la atâtea primejdii, înseamnă că pot există oameni mai păcătoşi decât cei care comit un omor în mod deliberat. Fără îndoială, ştiinţa va avea de profitat după urma acestei experienţe. După cum vezi, există oameni dispuşi să ucidă nişte biete animale numai şi numai de dragul ştiinţei!

Doctorul Bairam este alături de noi. De asemenea, am recurs la sfaturile unui medic francez din Dieppe, care a dat dovadă de multă pricepere. El a fost primul care ne-a atilas atenţia unde se află adevăratul pericol. Eram convinşi că totul merge bine. Trecuse o săptămână şi Richard nu dădea semne de febră. I-am mărturisit băiatului că Lucy locuieşte.cu noi şi doreşte să-l vadă. A suportat destul de bine vestea. Atunci m-am dus la ea şi, vorbindu-i pe ocolite, i-am spus că poate să meargă să-l vadă. Aveam impresia că mă ascultă, căci mă privea cu atenţie. Când i-am spus însă că-şi poate vedea soţul, fata n-a schiţat niciun gest. Pe chip nu i se citea – nicio expresie. Doctorul Despre sla venit imediat şi i-a luat pulsul. „Se află în pragul unei crize cerebrale”, mi-a şoptit el. Din clipa aceea n-am mai vorbit decât despre Lucy. Am observat că deşi părea să nu fie conştientă că discutăm despre ea, fata încerca din răsputeri să-şi stăpânească convulsiile ce-i zguduiau pieptul. Aveam impresia că se sufocă. Din câte o cunosc, sunt convinsă că în ciuda crizei ce punea stăpânire pe ea, Lucy încerca să-şi înăbuşe plânsul. Cu ultimele licăriri ale minţii ei rătăcite, fata se gândea să nu-i facă vreun rău lui Richard. Ei bine, împotriva unei astfel de fiinţe am uneltit noi! Mă cutremur la gândul că am avut şi eu partea mea de vină în această poveste.

Poate că dacă-şi vedea soţul cu o zi, două mai devreme… dar îţi închipui cumva că a fost cu putinţă? Apăruse deja un nou „sistem” care-i interzicea cu desăvârşire acest lucru! În orice caz, dacă n-ar fi

încercat să-şi înăbuşe cu atâta tărie, zbuciumul din suflet, cred că fata a; r mai fi trăit şi astăzi.

Mi-amintesc că, vorbind odată despre un personaj oarecare, Austin a spus că conştiinţa acestuia se aseamănă cu un fanfaron. Ei, află, dragul meu, că, oricât de greu ţi-ar veni a crede, baronetul n-a fost în stare să-şi dea seama de greşeala lui nici măcar în clipa când a văzut-o pe soţia propriului său fiu zbătându-se, sărmana, în ghearele delirului. Îmi spuneai că Austin a vrut dintotdeauna să smulgă providenţa din mâinile lui Dumnezeu. Ei bine, sunt convinsă că omul tacesta nu va scăpa în vecii-vecilor de înclinaţia lui demenţială spre autoamăgire. Imaginează-ţi, în vreme ce o privea pe Lucy, o acuza pe biata fată că nu a avut suficientă grijă de copil! E drept, la un moment dat parcă a spus „Ce situaţie nefericită!” ba nu „dezastruoasă”, acestea au fost cuvintele lui, şi mi-a sugerat să dăm noi copilului să mănânce cu linguriţa. Într-adevăr, disperată situaţie! De un singur lucru mă rog lui Dumnezeu: să-l scape pe bietul copil din mâinile bunicului său! Nu mai suport să-l văd pe Austin cum se uită la el. Nu-şi cruţă nicio clipă forţele, dar ce importanţă» are lucrul acesta? Nu-i oare efortul fizic cea mai vulgară formă a iubirii? Ştiu bine, ai să-mi reproşezi că nu mi-a mai rămas niciun pic de milă în suflet. Dar crede-mă, dragă Austin, dacă aş avea certitudinea că lovitura aceasta cumplită a reuşit să facă din el un alt om aş fi poate mult mai îngăduitoare. Este foarte rezervat în tot ce face, vorbeşte singur şi durerea i se citeşte limpede pe chip. Şi totuşi parcă nu-mi vine a crede că în conştiinţa lui s-a petrecut vreo schimbare. În timpul delirului, biata fată Striga că a suferit cumplit şi-l acuza într-una că este un om crud şi aspru. El a auzit totul şi cred că a fost întrucâtva mişcat, căci tam văzut cum îi tremurau buzele. Poate mai târziu, în momentele lui de luciditate „îşi va da seama ce-a făcut. Dar (atunci va fi prea târziu. Faptul e consumat! Am totuşi speranţa că nu va mai vorbi rău despre femei.

Doctorul a numit-o pe Lucy *„une forte et belle jeune femme”*; nicicând Dumnezeu n-a dăruit unui muritor un suflet atât de nobil, a mai adăugat el.

Acum biata fată nu mai este în viaţă… Dacă priveliştea trupului ei întins pe catafalc nu-l va face pe Austin să-şi dea seama de vina lui, mă tem că nici Dumnezeu nu va fi în stare s-o facă. La cinci zile după ce i-am mutat patul de lângă camera lui Richard, şi-a dat sufletul. Şocul a zdruncinat-o de tot. Eu am stat alături de ea până în ultima clipă. S-a stins lin, fără dureri, fără să-ntrebe de nimeni. Îmi doresc şi eu un asemenea sfârşit. La un moment dat, în timpul crizei, biata fată ţipa de ţi se sfâşia inima. Urla întruna că se simte mistuită de flăcări şi soţul ei nu vine s-o salveze. Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă să-l cruţăm pe Richard, dar până la urmă a auzit totul. I-a recunoscut vocea. Se zbuciuma de parcă ar fi căzut pradă celei mai cumplite fierbinţeli. De fiecare dată când ea îl striga pe nume, Richard îi răspundea. Dacă ai fi fost de faţă, nu ţi-ai fi putut stăpâni plânsul. Doamna Berry se afla lângă Lucy, iar eu aveam grijă de Richard. Clipa cea grea, marea încercare, a venit însă de-abia atunci când fata şi-a dat sufletul. Cum aveam oare să-i mărturisim lui Richard cumplita veste? Baronetul ne-a cerut sfatul la toţi. Am căzut de acord că în starea în care se afla, ar fi fost o nebunie să-i spunem adevărul. Acum însă, după cele întâmplate, îmi dau seama că greşeam. Tatăl său a ieşit din cameră, bănuiesc că s-a duş să se roage, apoi, sprijinindu-se debraţul meu, a mers împreună cu mine la Richard şi aşa cum a putut, în cuvinte cât mai învăluite, i-a mărturisit că Lucy nu mai era printre noi. Băiatul asculta şi zâmbea. Nicicând nu mi-a fost dat să văd un zâmbet atât de suav şi trist. Ne-a spus că ştia totul. După felul cum vorbea, s-ar fi zis că depăşise de mult suferinţa cumplită pe care i-o pricinuise trista veste. Apoi a închis ochii. Îi fremătau pleoapele ca şi cum ar fi vrut să-şi înalţe privirile spre un cer tăinuit, în adâncul sufletului. Iartă-mă, dar nu mă mai simt în

stare să-ţi descriu scena aceasta.

Cred că Richard se află acum în afară de orice pericol. Celelalte amănunte le-am lăsat pentru mai târziu, când îşi va mai reveni în fire. Acum, dacă i-am mai spune ceva, sunt convinsă că l-am ucide. O dată în viaţă a avut şi tatăl său dreptate. Trebuie ştiut însă că, deşi i-a salvat trupul, sufletul său a primit o lovitură de moarte. Richard nu va mai fi niciodată ceea ce promitea să fie. De curând am găsit în hainele lui o scrisoare din care am aflat cauza conflictului cu lordul Mountfalcon. Azi dimineaţă am discutat cu el. Aş îndrăzni să spun că lordul nu este vinovat. Richard a fost cel care l-a silit să lupte. Oricum, Mountfalcon nu poartă toată vina. Mi-a spus că este foarte afectat de nenorocirea pe care a provocat-o. El n-a fost decât un simplu instrument în toată povestea asta.

Despre mătuşa ta ce să-ţi spun? A căzut într-o stare de totală prostraţie şi de la o vreme încoace debitează cele mai stranii lucruri despre moartea lui Clare. Nu-şi găseşte liniştea decât atunci când lucrează ceva. Doamna Berry spune că trebuie să-i găsim în permanenţă o preocupare. Atâta timp cât face ceva, biata femeie vorbeşte normal, dar de cum se întrerupe o clipă am senzaţia că se află în pragul unui acces de nebunie.

Astăzi îl aşteptăm să sosească pe unchiul micuţului. Domnul Thompson se află şi el printre noi. L-am dus sus s-o mai vadă o dată pe Lucy. Bietul băiat, are o inimă de aur.

Dragă Austin, te rog vino mai curând! Oricum, cred că tu n-ai să apuci s-o mai vezi. Înmormântarea are loc la Raynham. Dacă vei sosi totuşi la timp, ochii tăi vor. avea prilejul să privească un înger. Baronetul nu se mai dezlipeşte de la căpătâiul ei. Mi-este cu neputinţă să-ţi descriu cât este de frumoasă…

Scumpul meu Austin, ştiu că n-ai să întârzii. Am atâta nevoie de tine! în preajma ta, sper să revin la sentimente mai bune. Acum nu mai ştiu ce-nseamnă mila

1

Spune-mi, te i-og, ai privit vreodată cu atenţie un orb! Ei bine, aşa arată Richard! Zace întins în pat, cu privirile aţintite în gol, şi încearcă din răsputeri să-i reînvie chipul cu ochii minţii”.

CUPRINS

George Meredith sau aspiraţia spre echilibru şi armonie 5

Capitolul X. Reşedinţa Raynham Abbey şi locuitorii săi 23

Capitolul II. în care se vede că Fortuna a ales cea de a paisprezecea aniversare a naşi terii eroului pentru a pune la încercare forţa „sistemului” 32

Capitolul III. Lupta dintre Spiritul Binelui şi.

Spiritul Răului 4

Capitolul IV. Focul 46

Capitolul V. Adrian recurge la şiretlicuri pescăreşti... 58

Capitolul VI. Stratageme tinereşti... 63

Capitolul VII. Umbrarul lui Dafne! 72

Capitolul VIII. Gustul amar al umilinţei... 73

Capitolul IX. în care se face o distincţie netă 88

Capitolul X. Richard trece printr-o primă încercare şi devine obiectul unui aforism. 95

Capitolul XI. în care ultimul act al comediei „Bakewell” se încheie printr-o scrisoare 102

Capitolul XII. Anotimpul mugurilor ce dau în floare 109

Capitolul XIII. Vârsta marilor atracţii... 122

Capitolul XIV. O fiinţă atrăgătoare... 133

Capitolul XV. Ferdinand şi Miran a 140

Capitolul XVI. Demascarea domnişorului Ripton Thompson... 150

Capitolul XVII. Vinul bun e izvor de voie bună 160

Capitolul XVIII. „Sistemul” faţă în faţă eu teoria că la tinereţe e bine să ne facem de cap.167

Capitolul XIX. Divertisment pentru fluieraş 171

Capitolul XX. Eroul nostru înfruntă balaurul asemeni vitejilor de odinioară… 175
Capitolul XXI. Richard este chemat la oraş să i se ţină o predică… 197
Capitolul XXII. în care febra începe să se facă simţită. 206
Capitolul XXIII. Boala mărului îşi arată colţii 219
Capitolul XXIV. Despre rozele primăverii şi ultimele roze ale toamnei… 234
Capitolul XXV. în care eroul ia o hotărâre 241
Capitolul XXVI. în care se prezintă evoluţia rapidă a eroului… 264
Capitolul XXVII. Conţine o pledoarie în favoarea eroinei 283
Capitolul XXVIII. Pregătiri în luna îndrăgostiţilor 286
Capitolul XXIX. în care ultimul act al comediei îl înlocuieşte pe primul… – 308
Capitolul XXX. Ceremonia mesei de nuntă. 324
Capitolul XXXI. Filosoful îşi face apariţia în persoană 335
Capitolul XXXII. Procesiunea tortului de nuntă 344
Capitolul XXXIII. Discipolul diavolului. 366
Capitolul XXXIV. Cucerirea unui epicureu 379
Capitolul XXXV. Căsătoria lui Clare … 404
Capitolul XXXVI. O serată la Richmond. 421
Capitolul XXXVII. Opiniile doamnei Berry despre căsătorie 440
Capitolul XXXVIII. Vrăjitoarea 454
Capitolul XXXIX. Păsărică, şo. mul şi bobiţa salvatoare 483
Capitolul XL. Jurnalul lui Clare: î. 502
Capitolul XLI. Întoarcerea lui Austin! 522
Capitolul XLII. Glasul Naturii 537
Capitolul XLIII, Spiritul Binelui şi Spiritul
Râului se înfruntă din nou… 548
Capitolul XLIV. Ultima scenă 1 558

Capitolul XLV. Lady Blandish către Austin Wentworth 1.580

Lector: DENISA COMÂNESCU
Tehnoredactor: NICOLAE şerb AnesOT
Bun de tipar: *Î.12.19S1*. *Coli tipar*: *37*.

Comanda nr. 10 488
Combinatul poligrafic „Casa Scântett. Piaţa Scânteii nr. 1, Bucureşti, Republica Socialistă Români